Magiſtri iohannis
de Gerſon cācellarij pariſieñ. ſacre theologie
doctoꝛis chꝛiſtianiſſimi collectoꝛiū ſuper
magnificat incipit.

C Ollectoꝛiū ſup magnificat. ꝑ
ticulas hꝫ expoſitas. nō ſꝑ eo
dē oꝛdie q̄ ſunt in cātico. necꝫ
ſub eodē ſtili genere. ſꝫ vario
put ſe fragmentoꝝ appoſitō
ꝑ ſpoꝛtas. xij. offerebat. Totidē eni tracta/
a nus hꝫ ꝑncipales. Denicꝫ plurima repies
in fragmētis. q̄ diuerſ in ſpoꝛtis recōdita.
vnū in ſnia ſapoꝛē oñdunt. Qui capit acci
piat p ſua q̄libet volūtate. bñdicēte deo mł
tiplicante. diſtribuente. ſatiāte. ¶ Primꝰ
tractatus poſt ꝓhemiuꝫ/ dragmaticus eſt.
ſeu ꝑ dyalogū. ⁊ habet notulas. l. ſm quas
patet materia. ¶ Tractatus ſecūdus dra/
gmaticus. ſuꝑ cantico marie. de exultatio/
ne ſpiritus. ꝯtinet notulas. lxxiij. ¶ Tra/
ctatus tertius. dragmaticus eſt in cantico
marie. de reſpectione humilitatis ſue. ꝑ no
tulas centūviginti. Jūgi vero poſſent opu
ſcula de oculo triplici. ⁊ de vna ꝓcioſa mar
garita. ⁊ de oculo ſpūali ⁊ de triplici viſiōe
dei. ⁊ ꝯſiderationes. xij. de ꝯcoꝛdia theolo
gie miſtice cū ſcholaſtica. ſed alibi collocāt
in collectoꝛio ſeptē ſpoꝛtaꝝ. ¶ Tractatus
q̄rtus ꝑ dꝛagma ſeu dialogū ꝺ marie btīfi
catione ſuꝑ illud. Ecce eni ex h̄ btām me di
cēt omēs generatiōes/ ꝑ notulas. lxxxij. ¶
Tractatꝰ q̄ntꝰ ꝑ dꝛagma ſeu dialogū : quō
fecit marie magna q̄ potēs ē. ¶ Ubi ꝑma
ꝑtitio ē. ſi maria paſſionabilr mouebat. ꝑ
notulas. lx. Alia ꝑtitio eſt ſine dialogo. de
ſcō noīe dei. vbi de triplici noīe dei ꝑ notu/
las. lxij. Poſſet huic materie de noticia di
q̄ eſt ſcm̄ nomē eiꝰ: ꝯiūgi duplex cētilogiuꝫ
De ꝯceptibꝰ vnū. Alteꝝ de modis ſignifi/
cādi. Sꝫ alibi poſitū ē vtrūcꝫ i collectoꝛio
ſeptē ſpoꝛtaꝝ. ¶ Tractatꝰ ſextꝰ dragmati
cus ſuꝑ q̄nto v̄ſu. Et mia eiꝰ ⁊c. De lamē/
to marie. ⁊ de timoꝛe dei Et ſuꝑ eiꝰ mia fi/
nałr deꝑcatio ꝑ notulas cētū. Jūgit iniciū
q̄ddā tāgēs modū expoſitōis moꝛalis ſeu
tropologice lamētationū hieremie ¶ Tra
ctatꝰ ſeptimꝰ ꝓſaicꝰ. ꝑncipałr de mēte coꝛ
dis ⁊ ꝯgnitione dei. ſuꝑ illo q̄nto v̄ſu. Fec
B potētiā ꝑ notulas centūq̄nq̄ginta ¶ Tra
ctatꝰ octauꝰ ꝑ dꝛagma ſeu dialogū ꝑtitōes
hꝫ q̄tuoꝛ. Prima de depoſitione potentiū
ꝑ ipulſum demonioꝝ ꝑ notulas. xliiij. Se

cūda ꝑtitio de cuſtodia āgeloꝝ ⁊ fallacijs
demonū. ꝑ notulas centū. l. Tertia ꝑtitio
de ſeptē modis generalibꝰ āgelice cuſtodie
ꝑ notulas. lxxxiij. Quarta ꝑtitio ꝑ ſoliloq̄
um. vbi de cuſtodia angeloꝝ ꝑ notulas. l.
Fit ēt mētio de cētilogio ſuꝑ ipulſibꝰ. qd̄ ſe
oꝛſū alibi ponit in collectoꝛio ſeptē ſpoꝛta
rū. ¶ Nonꝰ tractatꝰ ſuꝑ illō. Eſuriētes ⁊c
cōponit ꝑncipałr de eucharıſtie ſacrō per
q̄nq̄ ꝑtitiones. Pria ꝑtitio ꝑ dialogū ꝓce
dit ꝑ notulas cētū. Scda ꝑtitio ꝑ ſoliq̄uꝫ
de laudibꝰ ſacri altarꝫ. ⁊ vt digne ſuſcipiat
exhoꝛtatō ꝑ notulas cētū Tertia ꝑtitō ꝑ ſo
liloq̄ū. ꝯuerſū ad mariā ꝑ notulas. l. Quar
ta ꝑtitō ꝑ ſoliloq̄ū q̄ narratiuū ꝺ ꝯtēplatōi
bꝰ marie ſuꝑ h̄ ſacrō. ⁊ ꝑncipałr ꝺ. xij. bōis
eiꝰ q̄bꝰ replent eſuriētes. ꝑ notulas centum
cū additiōe. xl. theoꝛeumatum de vnitate.
Quinta ꝑtitio ꝑ ſoliloq̄uꝫ exhoꝛtatoꝛia hꝰ
ſacri ꝑ notulas. l. Sūt in ſūma q̄tuoꝛ cēti
logia notulaꝝ. q̄bꝰ iūgi poſſet cētilogiū de
cā finali. occaſiōe hꝰ bñdicti ſacri ꝯpoſitū
qd̄ alibi poſitū ē in collectoꝛio ſeptē ſpoꝛta
rū ¶ Tractatꝰ decimꝰ ſuꝑ v̄ſu. Suſcepit
iſrł pueꝝ ſuū ⁊c. Eſt āt in ip̄o duplex ꝑtitō
Pria fit ꝑ dialogū ⁊ notulas lxx. Alta fit q̄
ꝑ ſoliloqum ⁊ meditatōes ꝑ notulas. xxx.
¶ Tractatus vndecimꝰ ſub duplici ꝑtitō
ne ſuꝑ illo verſu. Sicut locutꝰ eſt ad p̄res
Prima ꝑtitio de contēplationibus marie
ſuper locutione dei per ꝓphetas ⁊ maxime
ꝑ ſeipam incipiēdo ab euangelica narratō
ne. iuxta compilationē nouiter factaꝫ. que
dicit vnū ex q̄tuoꝛ per notulas. xl. ſuper ru
bꝛica prima. In ꝑncipio erat v̄bum. Ubi
dat intelligi q̄ꝫtum ſuꝑ reliquis ſmo ꝓten/
ſioꝛ eē poſſet. Secunda partitio de vita ſo
litaria Johis. q̄ſi ſuper rubꝛica ſecūda. de
nūciatione Johis ⁊ hitatione in deſerto.
Sunt in hac partitione tres particule. iu/
xta triplicem modum manifeſtandi vitā
ſolitariam. continet notulas centum ¶
Tractatus duodecimus in perſona marie
per ſoliloquium ſummatim colligens ſen/
ſum cantici huius canticoꝛum Marie. ꝑ
notulas centum quaſi per pſalterium deca
es decacoꝛdum ſuperadditis bis duobus
verſiculis ab eccleſia freq̄ntatis. Gloꝛia
patri ⁊ filio. Sicut erat in pꝛincipio ⁊c.
Spectat ad hanc materiam centilogium
de gloꝛia. Queratur in collectoꝛio ſeptem
ſpoꝛtarum.

x **Sequitur prohemium.**

QUanticũ Marie tractatur⁹ in ſolaciũ pegrinatõis mee vergẽtiſ in occaſũ (vtinã felix matutinũ: carẽs veſpe ſubſeq̃tur) Decreui, pcedere p dialoguʒ. more didaſcalico, q̃lẽ ſocrates, q̃lẽ plato ſocratẽ introducẽs tenuit. Potit ꝛ h̃ nr̃ pcedẽdi mod⁹, noĩari dragmatic⁹, q̃lis aſcribitur cãticꝫ cãticoꝝ, q̃lis inſup cõmod⁹ eſt cãticis vl' eulogijs amoroſ. Qñ eccl'iaſtica atteſtaꝛ exhortatio, q̃ de ỽginib⁹ canit. Ante thoꝝ h⁹ ỽgis freq̃ntate nob' dulcia cantica dragmatꝫ. Hic igiꝛ te fauẽte bñſſima ỽgo ſup oẽs amãs amabil', ꝛ amata, ſit h̃ initiũ p dragmata, notulaſq3 diſtinctum. Magt aĩa mea dñm. Colloquũꝛ duo frẽs. Junior / iſtar diſcipuli introgãs. Senior / mgr̃i locũ retinet ꝛ nomẽ. ambo ſolitudinis, nõ ſolitarie / dilectores.

Sequũtur verſus Cãcellarij piſieñ. q̃ ↄgrue pmittũꝛ opi ſuo ſup magt p⁹ phemium.

Se lugdune tua frẽs ſolantur in vrbe.
Dum de quolibet eſt ſermo frequens in eis.
Junior ꝛ ſenior. hic celeſtinus, et iſte
Theologus, plaudens Junior hec loquitur
Junior Ecce bonum fratres ꝛ iocundum ſimul eſſe.
Idem quos vterus, parq3 dies peperit.
Senior Fraternalis amor cor noſtrum nectet in vnum:
Firmet ꝛ hoc vnum, gratia chriſte tua.
Junior Carne quidẽ frater / meritis pater atq3 magiſter.
Sunt data que nobis ocia grata vides.
Senior Ocia poſt diros conflictus atq3 procellas
Dat deus / atq3 locat littore nos placido.
Junior An fas eſt viuas pariter dare / reddere voces.
Fert mens de ſtudijs querere multa tuis.
Senior Quare vices reddam Lenit faſtidia ſermo.
Eſt ſua ſolamen garrula vox ſenibus.
Junior Diſcipulus vocer ergo tuus. tu iure magiſter
Commoda doctriue. talia nomina ſunt.
Senior Diſcipulus tu ſis magis illius / eſſe magiſtrum.
Qui vetat hic / ſolus corda docere poteſt.
Junior Hoc ſub doctore. meus en potes eſſe magiſter.
Plantans atq3 rigans. creſcere chriſte dabis
Senior Det precor ille. pete de quolibet vt fuit olim
Theologis mos hoc querere / mos aliud.
Junior Gratulor / ẽ mod⁹ hic placidus mihi / tal' ꝛ aptus
Sermo peregrinis. ſit Jeſus ĩe medio
Senior Promiſit. faciet / talem da te modo / qualem.
Se dedit in templo. ſimq3 docendo ſequaꝛ.

y **Sequitur primus tractat⁹ dragmatic⁹ ſup magnificat Mgr̃i Johis de Gerſon. cãcellarij piſieñ. hñs notulas quinquaginta.**

MAgt aĩa mea dñm. Diſciplus Mgr̃. dic oro te q̃ pacto btã et pulcerrima mulieꝝ. p⁹ ſalutatõem eliſabet. P⁹ exultatõꝫ iohis in vtero. P⁹ collaudatiõꝫ q: crediderit. erũpẽs in iubilũ / cepit a magnificatõe dei cãticũ ſuũ / dicẽs. Magt aĩa mea dñm. Gratũ q̃ppe mihi feceris / tũ ſciẽdi ſtudio. tũ ↄſolatiõis deſiderio. dũ ſoloſ nos h̃ euomuit ſeuiẽs tẽpeſtaſ velut in ſcopulũ. Bñdictus deus q̃ nos in pacato ſolitudis atrio collocauit. Mgr̃. Gratũ ꝛ illud mihi ſubueniet. qm̃ mandauit dñs / in aduerſitatꝫ nocte cãticũ ei⁹. Sũma q̃ʒ miſeriaꝝ ineuitabiliũ medicina eſt. obliuio. Digneꝛ g̃ laudare nos te ỽgo ſacrata. q̃ nõ igrata bñficijs dei more pſcoꝝ

mox canticum edidiſti. conſonans eis in
exordio ⁊ dicens. Magnificat anima mea
dominum. Taliter olim maria ſoror moy
ſi in medio iuuencularum timpaniſtriarũ
Taliter dauid rex inclitus. vnde maria re
gali ex progenie exorta refulget. Taliter a/
lij plures ad dei magnificationem erupe/
rũt. vt eſt illud. Cantemus domino. glo/
rioſe enim magnificatus ē. Et illud. Ma/
gnus dominus ⁊ laudabilis nimis. cum
ceteris in archano cordis marie ꝓfũde col
locatis. Similiter ⁊ acceperat nouiſſime
ꝓmiſſionem angelicam de filio naſcituro.
Hic erit magnus inquit. Denicꝫ nouerat
quia fecerat ſibi magna qui potens ē. Ma
gnus domin⁹ ⁊ magna virtus eius. virtus
altiſſimi que obumbrauit ſibi. ⁊ ſapientie
eius non eſt numerus. Quia veritas/ eſt il
la/ que magna eſt. ⁊ ꝑualet teſtimonio om/
E niũ ꝑ eſdram ꝓlato. ¶ Diſcipulus. Ve/
nit in manus ꝓtinus queſtio qua ratione
dicatur magnificari deus. cũ penitus nec
augeri valeat nec minui ¶ Magiſter. De
ſitas. non intelligẽs ſcripturas quẽadmo
dum domin⁹ a creatura magnificatur. nõ
in augmentum ſui in ſe. ſed qꝛ magnus eē
predicatur. cãitur ⁊ laudatᷣ. aut certe qꝛ
magnificam facit animã. cui magna facit
qui potens eſt. Nã quos iuſtificauit hos
⁊ magnificauit. Nunquid parum tibi vi/
detur magnificata. beate marie virginis ani
ma. que operationi ſupra modum magni
fice/ fuit auſa prebere conſenſum? Fiat in/
quit mihi ſm̃ verbũ tuum id eſt fiam mat
filij cuius eſt pater deus. Quid excelſius/
quid ſublimius ⁊ magnificentius poterit
cogitari? Quod ⁊ vidit. cum ꝓphetice ſub/
iũxit. Ecce inquit ex hoc beatam me dicẽt
oẽs generationes. ¶ Diſcipulus. Quo/
modo ſtant ⁊ in vnũ conueniũt. tanta hu/
militas cum tanta magnificentia. tãta de/
uotio cum tanta gloria? Sed habebit hec
queſtio locum ſuum. cum de beatitudine
virginis erit ſermo. Vellem nunc collige/
res aliquas magnificationes domini. ꝗs
mens marie contẽplabatur ſapiẽter in can
tici ſui principio. quaten⁹ ordo nobis ſup
petat ad loquendum magnalia dei/ non ꝗ
dem omnia. hoc enĩ impoſſibile non du/
bito. ſꝫ pauca ꝑ captu nr̃o ¶ Mgr̃. Quid
appropatius. ꝗd ve diuini⁹ poterim⁹ acci
pere ꝙ ipſummet pſalteriũ marie decacor/
dũ hñs decẽ ꝟſus. ꝗ totidẽ cordulas ſono

riſſimas. ꝯformiter ad illud vniuerſale de/
cacordũ. toti⁹ rõnalis creature. qḋ ↄnecti/
tur ex nouẽ ordinibꝫ angeloꝝ. q̃ſi nouẽ fi/
dibꝫ argutis. iũcta ex hoĩbꝫ decima. quã in
ꝑmis parẽtibꝫ ꝑ peccatũ ruptã/ ſumm⁹ no
ſter cytharista reparauit. vt ↄcordaret pſalte
rium iocũdũ cũ cythara. Eſt itacꝫ ꝑma hu
ius nr̃i pſalterij marie cordula/ ſonãs dei
magnificẽtiã. qꝛ dñs eſt cui⁹ eleuata ē ma/
gnificẽtia ſuꝑ celos. Magnificat inꝗt aĩa
mea dñm. nõ dicit illũ vel illũ. ſed ſimplici
ter ⁊ anthonomatice dñm Scḋo magnifi
catur in ſaluatione. propterea vocat ipm
ſalutare. quia dñi eſt ſalus. Tertio magni
fic⁹ eſt in reſpectione hũilium ⁊ hũificatiõe
qm̃ excelſus dñs ⁊ hũilia reſpicit. Quarto
magnific⁹ in magnoꝝ opatõe ⁊ nomis ſui
ſctĩtate. qꝛ inꝗt fecit mihi magna ꝗ potẽs
eſt ⁊ ſctm̃ nomẽ eius. Conſonat pſalmiſta
Quia magnificaſti ſuꝑ oẽ nomẽ ſanctũ tu
um. Quinto magnific⁹ eſt in mĩa. ⁊ miſera
tione timentibus eũ. Sexto magnificus
in ſuꝑboꝝ mente cordis ſui deiectione ſeu
diſꝑſione. Septimo magnificus in humi
liũ/ exaltatione potẽtibꝫ de ſede depoſitis.
Octauo magnificus in eſurientiũ imple/
tione cũ diuites dimiſit inanes. Nono ma
gnific⁹ in ꝑditoꝝ liberatione. qꝛ ſuſcepit
iſrł pueꝝ ſuũ. Decimo magnific⁹ i ꝓmiſſo
rũ ſuoꝝ cõpletione. Sicut locut⁹ eſt ad pa
tres nr̃os abrahã ⁊ ſemini ei⁹ in ſecula.
Diſcipulus. Placet adaptatio. breuis ⁊ lu
cidus ordo ¶ Magiſter. Quid vero cen/ F
ſeres. ſi varios omnium organorum ſacre
ſcripture modulos. imo voces/ omnis ge/
neris muſicorum/ concordare faceremus
cum hoc Marie pſalterio decacordo.
Diſcipulus. Redderetur ſcio ſuperadmi/
rabilis armonia ¶ Magiſter. Sciueris
ſimiliter. ꝙ in auribus ſuis/ noſtra pſaltes
copioſiſſime et diſtinctiſſime faciebat re/
ſonare voces omnium muſicorum dũ mẽ/
tis intuitum. ſimul cum plectro meditatio
nis/ liberrimo diſcurſu/ miracꝫ celeritate/
diffundebat vbicꝫ. duꝫ quaſi ſimul in om/
nes et ſingulos ſe diffundebat affectus.
quos ſolet humana mens ſingillatim va/
riare/ canendo ¶ Diſcipulus. Mirum
vero qua virtute valuerit hoc effici. cum
ſint affectuum voces innumere. Cum pre
terea ſibi ſint contrarie vel aduerſe. Non/
ne contrariatur vox amoris odij ſono?
Sic deſiderium ſeu proſecutio/ tendit in

aduerſum fuge. Repugnat q̃ꝫ gaudiũ tri-
ſticie. ſpes timori. cũ paſſio ſeueritati. ⁊ ita
de plurimis ¶ Magiſter. Jure miraris
mirabilia Jõ nempe cãtauit dño maria cã
ticum nouum q: mirabilia fecit. Mirabi-
lia, p̄ſus miſericordie. que caritas maiora
fecit q̃ꝫ fuerunt (ſi ita dici põt) mirabilia po
tentie. Fecerat apud veteres mirabilia: q̃
potentiã: q̃ ſapientiã: q̃ iuſticiã: q̃ dñationẽ
⁊ virtutẽ oſtendebant. Sed tunc nouũ do
minus fecit ſup terrã: quãdo mulier circũ-
dedit virũ. quãdo ſcꝫ ſuſcepit deus per in-
carnationẽ iſrael puer̃ ſuum. Dñ recorda
tus eſt Cui⁹ recordatus: Nõ dixit poten-
tie. nõ ſapiẽtie. nõ iuſticie. ſed mie ſue Tũc
memoratã fecit mirabiliũ ſcꝫ miſericordia ꝓ
miſericors ⁊ miſerator dñs. Quoniã in re-
bus p̄ tps ortis / mirabilius nihil vtiq̃ꝫ (te-
ſte Auguſtino) q̃ꝫ vt de⁹ fieret homo. ⁊ hõ
eẽt deus. Vis hoꝝ deductionẽ accipe: ¶
Diſcipulus. Nolo de p̄ſenti. q: locum for-
te poſterius habebit amplior d̃claratio ſu-
per illud. Quia fecit mihi magna q̃ potẽs
eſt. Sed ad inq̃ſitionẽ redeo / q̃ ratione mi
rabar omnes affectus in hoc cantico nouo
mariã comp̄hendere ſimul potuiſſe beatã.
duꝫ gratulabũda iocũditate dicit deo. De-
us canticũ nouũ cantabo tibi: in pſalterio
decacordo pſallam tibi Pſalteriũ quippe
decacordũ. eſſe hoc canticũ marie / ſuperi⁹
eſt oſtenſum ¶ Magiſter. Vocas ad reꝫ
diu mihi multumq̃ꝫ queſitam. Qua ſuper
re / te docebunt opuſcula noſtra de canticis.
nominatim illud cui titulus eſt / canticor-
dum id eſt canticum cordis. Jn cuius vlti
ma parte traditur pro praxi canticoruꝫ ſpi
ritualium / gama nouum ⁊ miſticum / ad p
portionem vel analogiam game manuali
ſub quinq̃ꝫ vocibus / iuxta quatuor paſſio
nes ſeu potius affectiones principales / iũ
cta quinta / que fit ex concurſu pluriuꝫ / que
dicitur compaſſio quaſi cum alijs paſſio.
Prima eſt amor vel gaudium. Secunda
ſpes vel deſiderium. tertia timor vel diffu-
gium quarta dolor vel odium ¶ Diſcipu
lus. O ego nunc memini quid ibidem tra
ctaueris. Sed quia venit forte in noticiaꝫ
paucorum pro ſua magnitudine opus il-
lud / vtile feceris ſtudioſo deſiderio / ſi ſub
compendio practicam hanc cantici miſti-
ci / tradideris. ¶ Magiſter. Factum eſt h̃
iam alibi. nec iſtic pigebit (quia ſic vis) in-
ſerere.

Notula quintadeci- b
cima p̄ p̄prias ſubdiſtincta notulas.

Nobilis apoſtolus puer euange
licus non ſenſibus ſed malicia
puer habens quinq̃ꝫ panes do-
ctrinalis refectionis. in quinq̃ꝫ
milia hominum / dicebat corinthijs. Vo-
lo quinq̃ꝫ verba ſenſu meo loqui vt alios ĩ
ſtruam / q̃ꝫ decem milia verboruꝫ in lingua
Premiſerat tamen per exemplum de tibia
⁊ cythara. que niſi diſtinctionem ſonitum
dederint / ſciri nequit quid canitur aut q̃d
cytharizatur. Etenim ſi incertam vocẽ det
tuba. quis preparabit ſe ad bellum: Con-
cludit q̃ꝫ opus eſt ſenſu. tam cognitionis
q̃ꝫ affectus. dum quis orat / loquitur aut pſal
lit. quatenus ſcd̃m tropologiaꝫ. homo ſpi
ritualis ſe paret ad bellum. ⁊ cum quinq̃ꝫ
lapidibus limpidiſſimis de torrente ſcri-
pturarum goliam id eſt ſathanam ſternat.
alter dauid puer factus. Hec eſt parabola
miſtici canticordi. vel cãtici cordis: quod
hortatur idem apoſtolus pſallere ſpiritu.
pſallere ⁊ mente. Jn quo cantico cordis /
tria repetuntur vt in cantu oris. Primum
eſt cant⁹ materia. q̃ vocatur lr̃a. ſcd̃m cant⁹
vox que dicitur reſonantia. tertium cantus
figuratio. que denominatur nota vel notula.
Materiam canticordi dicimus omnium
diuinorum ⁊ humanorum cognitionem
piam ⁊ modeſtam. Reſonantiam appella-
mus oẽm cordis ⁊ ſp̃us affectõnẽ modera
tam ⁊ ordinatam. Notam vel notulam fi-
guramus ad precedentium duorum noti-
ciam. vt appareat cui reſonantie affectuũ
ſit aptãda lr̃a meditationũ. Hac ſup re / da
buntur pauci v̾ſus q̃ꝫ ſn̄ia pl⁹ elucidabitur. ⁊ h̃
p̄ triplex q̃narium. Quinq̃ꝫ v̾ba p̄ lr̃a. Ma-
gnific⁹ larg⁹ pi⁹ es iuſt⁹ miſerator. Quinq̃ꝫ
affect⁹ p̄ armonia. gaudia. ſpes / pietas hic
timor atꝫ dolor. Adaptatio q̃nq̃ꝫ vocaliũ ad
voces q̃nq̃ꝫ affectõnũ. A gaudẽs amat. E
ſperat / ſed ⁊ miſeretur O. timet. V. q̃ꝫ do-
lens odit et iſta notes. Conformatõ ad q̃n
q̃ꝫ notulas. Sol. fa. mi. re. vt. Quiſquis
animaduertere diligenter voluerit. inueni
et q̃ omnis meditatio ſalubris / tam diui-
narum q̃ꝫ humanarũ ſcientiarũ / reduci p̄t
ad quinq̃ꝫ verba. quoꝝ q̃tuor p̄ma / deũ re
ſpiciũt. ſ. magnificẽtia / munificentia / mia /
iuſticia. Quintũ eſt hoĩ ſpãle. vicꝫ miſeria.
Dẽ ſiq̃dẽ canticũ ſp̃us ⁊ cordis / habet for-

mari/ſm alterum quinq̧ verborũ ſeu duo
rum. ſeu trium. ſeu omniũ ſimul predicto/
rum. Poſſent ſimiliter. omẽs cordis ⁊ ſpi/
ritus affectiones/ad numeꝝ deduci q̇nari
um. q̄ ſũt gaudiũ. ſpes cõpaſſio. timor do/
lor. Applicando ſingulũ verbũ litteris me
ditationis ſingule. ꝑ ordinem hic poſituꝫ
voci ſonantis affectionis. Demũ q̇nq̧ vo
cales ordie naturali poſite notule ſunt/in/
dicãtes cui voci lr̃a ſit accõmoda. etiã per
depreſſionem ⁊ eleuationẽ. ad inſtar game
manualis. ſol. fa. mi. re. vt. Aut ponaꝛ or/
do nature vocaliũ demptis conſonãtibus
vt patet in figura ſequenti

A	E	I	O	V
Gaudiũ Dei mag/nificẽtia	Spes Munifi/cẽtia	Cõpaſſio Miſeri/cordia	Timor Iuſti/cia	Dolor Noſtra miſeria

Nolumus aũt/vt exiſtimet aliquis/ga/
D ma pñs miſticorũ oim canticoꝝ/valere ꝑ/
tinus efficaciter/vt cãtet cor ⁊ ſpũs/ꝑ affe/
ctũ ſimul ⁊ effectũ. ſi nõ fuerit huic arti de
ſe ꝯgnitu facillime. ſupadditus vehemẽs
⁊ iugis vſus. Quippe ſic inſpicimꝰ in ce/
teris artibus. pſertim in muſica ſenſuali.
Sic in pſalterio ⁊ cythara. Sic in choro
vocali. Sic in cordis ⁊ organo. Sed nec
optet nec expedit/ſola pñtiũ fantaſia figu/
rali verſari diutius. q̧̃ ducanꝛ ad intelligẽ
tie puritatẽ/fantaſmatibꝫ vel trãſcenſis vel
interim q̧̃tum fas extiterit/derelictis. Nec
iõ putanda eſt pñs ars inutilis vel ſupua/
cua vel ſolum fantaſialis. quoniã prius ẽ
qõ aiale ẽ ſm ap̄l'm. Et ois nr̃a cognitio i/
tellectiua ſumit a ſenſitiua p̄ncipiũ. q̄ iuua
tur/dũ ordinata ſibi fantaſmata pñtanꝛ et
ſub ꝯpẽdio Hoc vnũ fidenꝛ pollicemur q̄
pñs ars tãq̧ in vtero nature formata. cui
nulla ẽ lingua barbara vel igñta/practicabi
lis erit oibꝫ. Et ꝑ oẽs ſine diſcretione idio/
matũ/q̇ ꝯuerti voluerint ad cor. vbi tanq̧̃
in libro/ſcriptũ eſt impſſum ⁊ ſignatũ ⁊ no
tulatũ (licet obũbratũ in multis) pſcriptuꝫ
ternariũ. Nã q̇s negauerit deũ eſſe magni
ficentiſſimũ ⁊ iõ gaudendũ de tãto dño. re
ge pr̃e deo Quis inſuꝑ neſciat munificen
tiã ipius ſiue largitatẽ. ⁊ ita ſpes in eo po/
nẽda ẽ. Porro. q̄ mitiſſimꝰ ⁊ iuſtus/nob

ãt miſeris/miris modis ſurgũt aliȷ̃ tres affe/
ctus q̄ ſũt/timor iuſticie/dolor miſerie/⁊cõ
paſſio tã aliene q̧̃ ſue calamitatꝫ ad iplora
tionẽ faciẽdã diuine mie. Vocaliũ ſubinde
naturalꝰ ordo poſitꝰ ẽ. tãq̧ a pſalterio pſũ/
di cordis icipiat. A. dehinc. E. paulo acu
tius. Deinde. I. Poſtmodũ. O. Tandem
V. labiȷ̃s ſũmis expſſũ. Eſt igiꝛ praxis I
vt q̇tienſcũq̧ ⁊ vbicũq̧ ſillaba lr̃alis cãtici
poſuerit A. p̄rmeditatio de magnificentia
dı̃ fieri cũ rñſonãtia gaudiȷ̃ Si poniꝛ E. ſit
õ largitate dı̃ ſpes Si ſit I. rñſonꝫ ad miaꝫ
dı̃ ⁊ hũanã miſiã/ꝯpaſſio. Si O. tior iu/
ſticie Si V. dolor nr̃e miſie reploreꝛ. Eſt
rurſus hic iuenire cõbinatiões ⁊ ꝓportiões
ſuaues. vt diateſſeron/diapẽte/diapoſon.
Necnõ neumata cũ tonis. cantũ cũ diſcã/
tu/tenorẽ cũ triplo/⁊ꝯtratenore. put i opu
ſculo cãticordi/latiori traditiõe deductũ ẽ.
ac ſub exẽplis monocordi ac decacordi fi/
guratũ. Sic in oı̃ cãtico ſonabili cuiuſcun
q̧ ſit lingue/valꝫ notulari verſus pſalmi.
Utrꝫ vo ſufficiat i eccl'iaſtica pſalmodia q̄
itẽtio cãtãtꝫ l' audiẽtꝫ/feraꝛ ad p̄miſſa/colligi
p̄t ex opuſculo de ſolicitudie eccl'aſticoꝝ. h
vnũ dicimꝰ h/q̄ nec inſpiratiões ſctı̃ſpũs
artare/nec meditationes eruditorum cir/
ca ſenſum pſalmoꝝ/ꝑ iſta tollere volumꝰ
aut debemꝰ. Sꝫ ſũt q̇ nec ſenſũ lr̃e quolibꝫ
intelligunt. neq̧ quomõ ſe meditando re/
colligãt inueniunt Proderit hec ars preci
pue talibus cum exercitio paulatino. q̧̃tũ
cunq̧ laici ſunt. Verbi gratia tu audies. a
vocaleꝫ in ſua parte pſalmi. dirige medita
tionem tuam ad magnificentiam dei ac ꝑ/
inde formet cor tuum voceꝫ gaudiȷ̃ vel for/
mari deſideret. quia deſiderium pauperuꝫ
exaudiuit dominus. ſi plus nequit. dicenſ
cum propheta. Cõcupiuit anima mea de
ſiderare iuſtificationes tuas in omni tem/
pore. Tu audies E. tu fer meditationem
tuam in dei liberalitatem ſeu munificenti/
am ac inde ſpera. vel ſperare deſidera. Si/
militer ad I. meditare dei miſericordiam
cum humana miſeria. et huic compatere
vel compati tam anime tue q̧̃ aliȷ̃s concu/
piſce. Ad O. cogitabis iuſticie dei ſeueri/
tatem ⁊ inde timebis vel timere deſiderab
Sic ad V. dolebis hũanam miſeriaꝫ vel
dolere curab vt nõ apponas vltra magni/
ficare te ſuꝑ terrã. Et q̇s ẽ obſecro tã hebes
aliq̇s/q̇ ñ poſſit ſub morula tpis hec addi/
ſceꝛ meditari. meditataq̧ exeq̇ vl' dı̃ſideraꝛ

exequi. et ſi non volatu contemplationis/
ſaltem lento nonnunq̄ʒ ſaltu cordis inſtar
locuſtarum. Vt̄ et hora feruētior/ quādo
dicere ex ſinu ꝺn̄o ſic ſatagēs poterit. Viā
mādatoꝝ tuoꝝ cucurri cū dilataſti cor me
um. ¶ Poſtremo ſi videaꝛ aliq̄bus hoc ar
tificiū magis curioſū q̄ʒ fructuoſū hʒ totā
muſice ſpūalis ſeu cordial' armoniam/ ſub
duab' vocib' q̄ ſunt. ſpes ſalutꝭ/ ꝛ timor dā
nationis ſub duplici lr̄a vel duob' verbis
q̄ audiuit pp̄ha poſtq̄ʒ ſemel locut' eſt deus
Et hec ſunt ꝑtās ſeu ſeueritas iudicioꝝ dī
ꝛ mīa reſpectu ꝓmioꝝ ꝛ miſeriaꝝ noſtraꝝ
ſm̄ q̄ duo formabat pp̄ha canticū ſuū dicēſ
Miām ꝛ iudiciū cātabo tibi dn̄e/ cui' no/
mē eſt ſcm̄ ꝛ terribile. Nec aliq̄d inuenies
in ſcripturis ꝛ creaturis q̄ð ad alteꝝ eoꝝ
K reduci nō poſſit. ¶ Diſcipulus. Gratū ha
beo q2 ſentio te ꝯdeſcendiſſe voto meo. Ni
hilomin' adhuc ſupeſt ꝓmus inq̄ſitionis
ſcrupulus. q̄ rōne potuerit mens marie ꝑ
oēs affectionū iſtaꝝ modulos tāta facilita
te. ſuauiſſimū guttur mētis aptare. cū vix i
magno ocio/ cum ſolerti ſtudio poſſit hec
practica mō tradita faciliter obſeruari.
Magiſter. Accipe ꝓmo q2 fecit marie ma
gna q̄ potēs eſt. Subinde mirabilia ſunt
q̄ ſimul efficiūt ars ꝛ vſus. Docent h' in ꝓpo
ſito ſilt. muſicoꝝ tractatores. Non eni cy/
thariſans ſi ꝑfect' eſt delibat de q̄libet cor/
da ſic aut ſic tangenda. qm̄ pho teſte ars ꝑ
fecta non deliberat. dū ꝯſuetudo trāſit ve/
lut in naturā. que vt ſic magis ſeq̄tur ipul/
ſum ſuū. q̄ʒ deliberans arbitrium. Deniq̄ʒ
reddit habitus radicatus ꝛ ꝑfectus. illa fa/
cilia q̄ difficilia vel ipoſſibilia videbāꝛ ha
bitu carentib'. Non min' hoc in ſpiritua/
libus ꝛ intrinſecis opationibus intellect'
L ꝛ affectus q̄ʒ in ſenſib' extrinſecis ¶ Diſci
pulus. Dum acute conſidero/ cogor expe/
rientijs ſimul ꝛ ꝓuilegijs aſſentire ¶ Trā/
ſeo nūc ad inq̄ſitiones alias. Vna. cur bea
ta Maria cū cecinit hoc canticū. varie po/
ſuit ꝛ diuiſit ſpm̄ ꝛ animā. dicens de aīa:
Magnificat. addēs de ſpū exultauit: Cur
ꝑterea magnificare dat aīe ꝛ exultare ſpiri/
tui: Cur ꝑinde magnificationē aīe ſue dat
dn̄o. ꝛ exl'tationē ſpūs dat deo ſalutari ſuo
Deniq̄ʒ cur incepit maria cāticū ſuū a ma/
gnificatiōe dn̄i pot' q̄ʒ a ſapia ꝛ bonitate:
Prius q̄ʒ narrauit bn̄ficia ſibi ſingulariꝛ
collata q̄ʒ diſtributa ceteris vniuerſaliter.
Magiſter. Vocas me ad q̄ōnes. ꝯgnitu.

dignas. Quarū ꝓma cōcernit materiā de
diuiſione aīe ac ſpūs. Et hec q̄dem multa
ꝑſupponit ſi ꝑfecte debeat intelligi. Dixi/
mus pridē aliq̄ in tractatib' de miſtica the
ologia. Vix fuit q̄ʒ aliq̄s ꝑcipuus doctor.
ph'us aut theolog'/ quin aliq̄ de ſpū ꝛ aīa
tradiderit ꝑ ꝯgſcēdo noſmetipos. q̄ cogni/
tio iure ceteris omnib' anteferꝛ. ita vt nun
q̄ʒ poſſit ð ea ſmo nimis dici/ ſicut neq̄ʒ pt
nimis ſciri. ¶ Diſcipul'. Vere ſic ē. nec i
aliq̄ quauis traditōne fateor me magis oc
cupari velle. Preſupoſitis igiꝛ multis ali/
bi traditis/ dic ad p̄ns accōmodū ꝓpoſito
¶ Magiſter Accipe q ipſius aīe rōnalis
q̄ eſt forma hoīs eſſentialis/ ſm̄ determina
tionē eccl'ie/ ſunt ꝓncipaliter duo actus vel
officia. Intelligere ſcʒ ꝛ aīare Propter pri
mum ðr ſpūs Anima vero ꝓpter alterum.
Nec ignoro multis vtrunq̄ʒ nominib' ali
ter appellari. Sed acceptionem noſtram/
ſignificabit tam deſcriptio q̄ʒ ſubdiuiſio.
Et vt apud eruditos catholicos apertior
fiat intentio noſtra Recepimus chriſtum
pro exemplo. qui dixit. Triſtis eſt anima
mea vſq̄ʒ ad mortem. Et de ſpū ſubiunxit.
Spūs quidem ꝓmptus eſt. Conſiderāt
igitur doctores in chriſto q̄ſi duplicē/ ani/
me rationalis portionem. Vnam ſm̄ quā
fuit vere beatus ab inſtanti ꝯceptōnis cla
re videns deum ꝛ fruēs eo. Altera fuit ſub/
iecta triſticijs ꝛ ceteris affectib' vie/ quia
erat ſm̄ illā paſſibilis. q̄ʒ q̄ʒ ſpontanea ſu/
ſceptione penalitatū. nō abſoluta neceſſi/
tate. Si potes igitur concipere diuiſionē
iſtam quā credimus in anima chriſti fuiſſe
poteris coniecturare. quid in ceteris homi
nib' valeat effici. ¶ Et primo reſpicia/
mus beatam noſtram Mariam/ que dum
erat viatrix. habuit poſt chriſtum tunc via
torem. diuiſionem ſpiritus ꝛ anime/ mo/
do perfecto. ſed differenter a chriſto. Pri/
mo quia ſpiritus chriſti/ erat perfecte bea/
tus vt nunc in gloria. ſpiritus Marie non
ſed in enigmate ꝛ ſpeculo cernebat ꝛ ama/
bat deum. Secundo quia non neceſſitate
anima chriſti ſuberat paſſionibus ſenſiti/
uis vel afflictiuis. ſed vltro ſuſcipiebat eas
Nō intuēs Hilari' dixit chriſtū hora paſ/
ſiōis ñ doluiſſe nec timuiſſe neq̄ʒ timore fu/
iſſe ſibi. Supplendum eſt niſi voluiſſet.
Alioquin eſſet error. totius euāgelice nar/
rationis ſubuerſiuus. Anima vero marie
neccārio patiebaꝛ ad p̄ntiā obiecti triſtabil'

Uñ ꝙuis eẽt ſine peccato originali cõce-
pta.nõ tñ hẽbat inocẽtie ſtatũ pmoꝝ pa-
rentũ.ſicͭ nec aliȷ̃ p baptiſmũ mũdati.qñ ꝺ
lecͭ culpa manet pena.i.necẽitas patiendi.
Tertia dr̃a ſumitͭ.qꝛ btĩtudo xp̃i q̃ funda-
batͭ i ſpũ/nõ redũdabat nec effluebatͭ i aiaꝫ
nec paſſiones aie ꝯturbabãt ſpm̃. vt ſpũs
erat. Aliter ṽo fiebat vtraqꝫ redundãtia ꝺ
virtutibꝫ ſpũs marie in aiam ſcꝫ.ꝛ econtra
de paſſionibꝫ aie in ſpm̃. Hinc min⁹ dolu-
it in filiȷ̃ paſſione.nec ita clamauit p ſenſua
litate/deus me⁹ q̃re dereliq̃ſti me/ſicͭ filius
Quarta datͭ dr̃a.qꝛ ſpũs xp̃i(q̃ dici pt̃ cor
ipſius)ſp vigilabat.ẽt aia dormiente.iuxta
illud. Ego dormio ꝛ cor meũ vigilat. Non
ſic in maria. ¶ Diſcipul⁹. Debtõ Paulo
q̃d dicimus cũ vidit arcana dei. ¶ Mgr̃
Probabile ẽ.ꝙ maria aliq̃ñ ſic rapta fue-
rit ꝛ ſic inſpexerit.atqꝫ multo diuini⁹ fuitͭ i
maria diuiſio ſpũs ꝛ aie ꝙ̃ in paulo vel Jo
he.vel ceterꝭ viatoribꝫ. Quia nulli motus
aie rõnalis/q̃ nati ſunt obedire rõni/ pue-
niebãtͭ i maria iudiciũ rõnis vel ſpũs. Se
cus in aliȷ̃s/q̃ ꝓpterea peccare poterãt vẽia
liter. ¶ Diſcipulus. Cur appoſuiſti ꝺ mo
tibꝫ q̃ nati ſũt obedire rõni. ¶ Mgr̃. Sa-
ne/ꝓpt mot⁹ nutritiue potẽtie vel naturalͭ.
q̃ nõ ſequũtͭ cognitõꝫ aliquã.iõ mouetͭ ñ ex
impio vel motu rõnis.ſꝫ nature q̃dã ipul-
ſu trahũtͭ. ¶ Diſcipul⁹. Utꝝ ſic fuiſſet in
adã nõ peccãte. ¶ Mgr̃. Nõ videtͭ ſatꝭ de
terminatũ.qm̃ potuit de⁹ ſubȷ̃cere libtati
pmi hoïs ſuas oẽs potẽtias.queãdmodũ
dicũt aliq̃ nõ iprobabitͭ ꝙ in btĩs oẽs potẽ
tie ſũt in ſuis opatiõibꝫ ꝯiuncte libtati vel
M ſubdite.ꝛ in xp̃o ſitͭ. Diſcipul⁹ ¶ Uelleꝫ
dares exẽplũ ſenſibile de hmõi diuiſione
ſpũs ꝛ aie. Deinde varietatẽ aperires.rꝰ⁹
modũ ſubdẽs diuiſionis h⁹ cãs. ¶ Mgr̃
Tria petis difficilia.nec ſatis intelligibi-
lia p ſolã doctrinã.niſi comes fuerit expien
tia. Dat Auguſtinus.exemplum de mon
te ſublimi.in cui⁹ ṽtice fit illuſtratio ſolis
q̃eta ꝛ ſerena ſine nubibꝫ. In pede ṽo mõ-
tis/fit obſcuritas nubiloſa.cũ agitatione
ventoꝝ. Dat aliud exemplũ hugo ſup ec-
cleſiaſten de igne.q̃ fumat cũ flãma.ꝛ de il-
lo q̃ ſerenus lucet in carbone viuo. ¶ Di-
ſcipulus. Nũc varios modos hui⁹ diuiſio
nis ſpũs ꝛ aie/nobͭ aperi. ¶ Mgr̃. Diffe-
rẽtia triplex ẽ. ¶ Quia ſpũs aliq̃ñ manet i
actu ſuo.nihil agẽte aia ſenſitiua. Hoc p-
mũ ꝑſpicuũ eſt/in ſpiritu ſeparato. qui vi-
ribꝫ ſenſitiuis nõ vtitͭ.ſcͭm pbabiliora dicta
doctoꝝ.ꝙuis auctor de ſpiritu ꝛ anima ꝛ
Caſſiodorus/ſonent in oppoſitũ/ꝙ aĩa
ſepata ſentit.videt.audit.ꝛ tangit. Sꝫ tũc
fruſtra facta fuiſſet cõiunctio anime ad cor
pus.ſi nõ egeret organo corporeo dũ ope-
ratiões ſenſitiuas exercet. Forte volebant
iſti dicere/ꝙ vires iſte manent radicaliter i
ſpũ ſepato.ſicut viſiua vis eſt in pede viuẽ
tis hoïs.licet ibi videre nõ poſſit. Sꝫ ma-
gis ad rem noſtrã datͭ exemplũ de paulo q̃
rapt⁹ fuit in ſpũ/adeo ſine ſenſu corporeo/
qõ dicebat. Siue in corpe ſiue extra corp⁹
neſcio.de⁹ ſcit. ¶ Fit pterea aliq̃ñ viceuer
ſa ꝙ dũ aĩa ſcͭm portionẽ iferiorẽ eſt in acti-
bus ſuis.ſpũs ſupior nihil intelligit. Hoc
vero freq̃ntiſſimũ eſt in nõ hñtibꝫ expedi-
tũ rõnis iudiciũ.q̃les ſunt pueri vel fatui
vel dormiẽtes.vel attenti vehemẽter ad ſẽ
ſibilia.ꝛ beſtiales hinc effecti. ¶ Diſcipu-
lus. Nunq̃d appellãda eſt hec diuiſio aie ꝛ
ſpũs/aut rapt⁹ vel extaſis. Magiſter. Ne-
quaꝙ̃ ſi ꝓprie iudicauerimus.ſed magis ẽ
hec abſorptio ſpiritus ꝛ depreſſio vel alli-
gatio.ꝙ̃ ab anima per extaſim ꝛ raptuꝫ ſe-
paratio. ¶ Diſcipulus. Sic videtur.quo
niam raptus dicit impulſum quendaꝫ ad
ſuperiora vel actionem vel ductionẽ.quẽ-
admodum ductus eſt ieſus a ſpiritu.duct⁹
impulſus ꝛ actus in deſertum.propterea
dic alteros modos ¶ Magiſter. Unus ẽ
dum ſpiritus efficitur in actu ſuo ad ſimili
tudinem fulguris choruſcãtis aut emican
tis ſcintille ſolum in quodam tranſitu re-
pentino.non in tali valens conſiſtere clari
tate. Sic plato (quem ſequitur Auguſti.)
dixiſſe fertur de cognitione noſtra circa de
um vel diuina/per homines a ſenſibilib⁹
ſe conantes abſtrahere. Sonat ad hoc ſi-
militudo animalium ezechielis.de quib⁹
dicitur ꝙ ibant ꝛ non reuertebãtur. Sub
ditur tamen ꝙ ibant ꝛ reuertebantur.non
quidem abſolute loquẽdo ne videatur cõ-
tradictio.ſed additur in ſimilitudinem ful
guris choruſcãtis.que choruſcatio ad ma
tricem ſuam regredi videtͭ.ꝙuis perſiſtat
in ſeipſa. Trahitur inſuper ad hoc/verbũ
Job de deo.ꝙ abſcondit lumen in mani-
bus.oſtendens illud quando vult. Loq̃-
tur ad hoc propoſitum frequenter Augu⁹
ſatagens exurgere ad cognitionem diuino
rum. Sed ſubito reſorbeor inquit diꝫ q̃c
ꝙ̃ emicare cernitͭ in intelligẽtia vel affectu

Apud aliquos vero tranſitus iſte repenti-
nus quandoqꝫ fit paruiſſimus ſm plus et
minus. Magnum vero magnum valde.
ſi vel hora dimidia ſit in celo ſilentium dū
hic viuimus. Hoc autem magnum ſenſe-
rat ⁊ experiebať quaſi quottidie beata que
dixit. Fecit mihi magna qui potens eſt
A ¶ Diſcipul⁹. Iſtud pie credi poteſt. Sȝ
vtrum ſolo dei miraculo vel illapſu ſancti
ſpiritus intimo. fiat tanta diuiſio ſpiritus
⁊ anime. aut ſi quandoqꝫ naturaliter eueni
at / per vehemens ſtudiū meditationis cir-
ca diuina. ⁊ exercitiȷ̄ per virtutes more phi
loſophantium. qui ſoli tali via nitebantur
¶ Magiſter. Nō arbitreris hoc poſſibile
Alioqn negas xp̄m eſſe hoſtiū: quo venit
ad deuȝ. Sic diuinus Dionyſius poſuit
hāc theologiā eſſe miſticā. ſolis ꝓpriā chri-
ſtianis. Pōt nihilominus auxilio eſſe taȝ
angelica viſitatio. q̄ȝ humana exercitatio:
cum corporis apta diſpoſitione ⁊ comple-
xione. ¶ Diſcipulus. Dicis auxilia tria.
vnum ꝑ angelum. aliud ꝑ exercitiū. aliud
per corpus bonū. Dicas de quolibet bre-
ue verbum. ¶ Magiſter. Incipiam ab vl
timo. Omnis itaqꝫ cognitio noſtra. q̄ūtum
cunqꝫ fiat ꝑ ſpiritum / naturali via ſine re-
uelationis immediato miraculo. capita ſē
ſibus initium. ꝑ quos / fantaſmata veniūt
ad animā fantaſiātem de quib⁹ dixit philo
ſophus. ⁊ theologi conſentiūt. ꝙ neceſſe ē
quemcūqꝫ intelligentem / fantaſmata ſpe-
culari. Hec ſunt ad ſpiritū ſicut color ad vi
ſum. Hinc fit per irradiationem intellect⁹
agentis. quem non aliud opinor q̄ȝ ſpiri-
tum / put lumine vultus dei ſignato ſuper
ſe / naturaliter preditus eſt. Fit inq̄ȝ actua-
tio fantaſmatum. quatenus in poſſibilem
intellectum ſe preſentent. ⁊ poſſibilis intel
lectus ex ipſis fantaſmatibus eliciat incor
poreas ſpecies intelligibiles ⁊ immateria
les. per quas ītelligat ſine ſenſu ⁊ corpore.
non vt ſubiecto. quia ſemper reſeruat. ſed
vt organo ſpirituali. Exemplum datur de
luce. que requiritur vt color videatur. tam
pro coloribus vt actuentur ⁊ fiat ex ipſis ⁊
lumine / vnum / in ratione motiui. Requiri
tur inſuper ad illuminationem mediȷ̄ per-
ſpicui. Supplet autem officium lucis ex-
terioris / ipſum lumen intrinſecum ⁊ natu-
rale quibuſdam oculis. quod in cattis ⁊ lu
pis ⁊ aliquibuſ hominibus videre eſt. qui
nocturnis vident in tenebris. ¶ Diſcipu-
lus. Appares diſgredi nec idonea dicere
rei noſtre ¶ Magiſter. Oſtendam mox D
idoneitatem. Itaqꝫ ſi neceſſe ſit cognitio-
nem ſpiritus / etiam ab anima diuiſi ſue co
gnitionis initium ſumere per inſpectione
fantaſmatum / quid conſequētius q̄ȝ iuxta
variam fantaſmatum preſentatōnem / fiat
in ſpiritu cognitio: Hoc eſt fiat clara ⁊ ſere
na cognitio ſpiritualis / ſi talia preſentanť
fantaſmata ſerena clara ordinata quoqꝫ et
imꝑturbata Quo cōtra contrariȷ̄ euenient
cognoſcendi defectus. Capis hec:
Diſcipulus. Capio ⁊ quottidiano proba
mus experimēto ¶ Magiſter. Vides ꝓ-
inde iuuari ſpiritus cognitionem per om-
ne illud quod efficit ſerenationem fantaſ-
matuȝ circa rem que intelligēda eſt ꝓcipue
ſpiritualem ⁊ diuinaȝ ¶ Diſcipulus. Vi
deo dum tamē ſerenitas illa / non officiat
aliunde. per cōuerſionem intellectus ſimť
⁊ affectus ad libidinoſam concupiſcenti-
am terrenorū. ¶ Magiſter. Hoc excipis
ſapienter ⁊ ſolerter. quia nō omīs habens
clara ⁊ ordinata fantaſmata / conuertit ꝓti
nus illa / ad ſolam diuinorum conq̄ſitionē
meditandā ſeu contēplandā. At vero ſup-
ponamus amodo loq̄ nos de contempla-
tiuis. qui quidē ſunt ſed nōnulli tamen ac
cipiūt. ꝑinde duplex illud quod pretactum
eſt auxilium. Unuȝ deſuper ꝑ angelicam
operationem ꝓpriam. abſqꝫ nouo miracu-
lo. Aliud per propriā ītrinſecus exercita-
tionem in virtutib⁹ moderatiuis paſſionū
necnon in ſcientiȷ̄s illuſtratiuis vel cauſa-
tiuis pulcrax meditationū / ꝑ ſpeculatio-
nem fantaſmatum. ¶ Diſcipulus. Expli
ca modos ¶ Magiſter. Scis quēadmo
dum fit receptio ⁊ diſpoſitio fantaſmatum
ſcd̄m diſpoſitionem ſpiritus animalis: q̄
radicaliter a corde prouueniens ad cerebrū
fit animalis: per depurationem ⁊ actio-
nem in cerebro. Qui ſpiritus / dum ſolum
mouet humores in corpore / dicitur natu-
ralis. dum autem implet cerebrū bene diſ-
poſitū / dicitur animalis cognitiuus ⁊ mo
tiuus. ¶ Diſcipulus. Sciunť hec ex phi-
loſophia ¶ Magiſter. Sciuntur fateor
ſed iſta repetere breuiter ⁊ ſupponere neceſ
ſe fuit ad me explicationem queſtionis
¶ Diſcipulus. Placet. vltra perge.
Magiſter. Expeditur iſte ſpiritus anima
lis. vt aptum ſit inſtrumentum cognitio-
nis et motus / vno modo. dum remouetur

illud quod impedit et turbat obſcurat vel
oppilat ipſum. Alio modo, ſi poſitiue iu-
uetur/ vt clarus ſit ſerenus ⁊ tranquillus
¶ Diſcipulus. Iam conceſſi quottidia-
num ſuper hoc eſſe teſtimonium experien-
tie. cuius hoc vnicum ſuff.ceret exemplū
Ariſtotilis/ poſitum de vini actōne. quod
exceſſiue ſumptum turbat ad īſaniam. mo
derate vero bibitum/ confert ad cognitio-
P nem. ¶ Magiſter. Collige protinus ex
his quo medio poteſt angelus iuuare fan-
taſiam. vt ſpiritui ſua preſentet fantaſma-
ta clara et ſerena. Adiuuat ſimul induſtria
diligens/ moraliū ⁊ virtuoſorum. De car-
bone. Et dicamus ꝙ ſi ſit in eodem cere-
bro/ pars vna fantaſtice virtutis ſimiliter
⁊ imaginatiue ac eſtimatiue/ que ſit actua-
ta ſpiritu animali lucido ⁊ ſereno ⁊ claro.
habeatq; ſimilia fantaſmata/ que nata ſūt
ducere in cognitionem diuinorum/ per ab
ſtractionem intellectus agentis. tunc ſpiri
tus intellectualis ſeu mentalis/ poterit eri
gere ſe ad contemplationem diuinoꝝ. pre
ſertim ſi fuerit habituatus diu frequēterq;
per fortem talium meditationē. preſuppo
ſito ſemp auxilio patris luminum. a quo ē
omnis ſapiētia ⁊ omne donū perfectum.
Si vero fuerit altera pars obſcurior ſpiri
tus animalis ſicut apparet poſſibile. tunc
illic apparebunt turbulentiora fantaſmata
ac proinde videbitur ſibi rationalis ſpiri-
tus velut in monte cuius apex lucidus eſt
⁊ radix obſcura. Dilatatur exemplū et di
uerſiſſima (que reperitur quottidie circa
nubes interpoſitas) ſolis radiatiōe reſpe
ctu ſenſualis oculi/ Habes hic modo ſimi
litudinem diuiſionis anime et ſpiritus. q̄
dicitur fieri/ dum illud quod lucidiſſimū
eſt/ totum apparet ſuperius. quemadmo-
dum non ſatis eſt explicabile. nec intelligi
bile ſine proprio interius experimēto. Il-
lud vero quod eſt deorſum apparet turbu-
lentum ⁊ obſcurum Sic in in transfigura
tione domini dicitur ꝙ nubes lucida/ ob-
umbrauit apoſtolos/ cuius poſtmodum
aperietur intellectus. Hanc inſuper diuer
ſitatem. de ignis obſcuritate/ in accenſo fu
mo. ⁊ de ſua ſerenitate in carbone viuo. fas
eſt ſpeculari ad ſcintillas exilientes que cla
rius ſed breuius emicant. Adde chorusca-
tiones in nubibus ſeu fulgētias. Et ita de
varietatibus quod exemplum ſecutꝰ Boe-
tius cecinit. Tūc me diſcuſſa. liquerūt no-
cte tenebre. Luminiſq; prior rediīt vigor
⁊c. Et iterū. Nubibus artis. condita nullū. fun
dere pūt. ſydera lumen. Et rurſus. Heu q̄
precipiti merſa pfundo. mens hebet ⁊c. ¶
Diſcipulus. Sētio me. nō ſine cā ɔtuliſſe
ſmonē ſup hac diuiſione ſpūs ⁊ aīe. Quā
q̄ nō repperit/ pōt nihilominꝰ eam credere
reperibilē in deuotis hoibus. Sit hꝫ p illap
ſum dei miraculoſū ⁊ imediatū. ſit angeli-
co miſterio. ſit ꝓprie v̄tutis exercitio. Con
ſonare video ſilitudines. ⁊ ſilitudinibus ver
ba ſcripture. Hūc q̄s hitabit in tabnaculo
tuo. Aut q̄s req̄eſcet in mōte ſcō tuo. Ecce
p mōtis exēplo. Et pro altero. In medita
tione mea exardeſcet ignis. ¶ Magiſter.
Quid ſi tertiū exemplū iūxerimꝰ de aq̄ va-
ſis vel fontis vel maris. q̄le poſuit vnꝰ pa-
trū. Et alludit fabula de narciſſo. Virgili
us quoq; non ſiluit poſtq̄ dixerat Animū
celerē huc nunc diuidit illuc. Sicut aque
tremulum labris vbi lumē ahenis. Sole
repercuſſum aut radiantis imagine lune.
Omīa puolitat late loca iamq; ſub auras.
Erigit ſummiq; ferit laq̄aria tecti ¶ Diſci Q
pulus. Narrabat vnꝰ expertoꝝ paſſorūq;
diuina. Ego inq̄t nōnunq̄ ſenſibilem ta-
lem mihi viſus ſum in cerebro diuiſionē.
q̄ſi ps inferior eſſet aqua ſub obſcura com-
motaq;. Superior vero velut aer nitidiſſi-
mus. ſerenꝰ ⁊ trāquillus emineret. ⁊ hꝫ pul-
cherrimis oīm fere pteritaꝝ cognitionum
meaꝝ/ meditationūq; ſalubriū ſimulacris
Nōne erat iſta diuiſio ſpūs ⁊ aīe: ¶ Ma-
giſter. Nō exiſtimo. ſed ad illā erat diſpoſi
tio. Actuabat q̄ppe ſpiritus mentalis/ per
ſpecies intelligibiles elicitas vt intelligerē
ſpūalia. iā auerſus a fantaſmatibus. Sicut
habes duodecimā īduſtriā p miſtica theo-
logia. animū a fantaſmatibus auertere. ¶
Diſcipulus. Quō fiet iſtud. cū neceſſe ſit
omnē intelligentē fantaſmata ſpeculari:
Magiſter. Neceſſe eſt primitus. ſed forte
non aſſidue. nec ita q̄n adiutrice memoria
ſpirituali/ cū habitibus per intelligentie
continuationem adquiſitis. ipſe ſpiritus
immaterialis. valeat de habitu ⁊ memoria
ſe in actu continuare ſine miniſterio ſpiri-
tus animalis. Hinc eſtimo Remigium de
ſcripſiſſe contemplationem ꝙ eſt operatō
ſine motu: ⁊ hoc ſiue ſonet contemplatio
cognitionem ſiue amorem. ſiue delectatio-
nem ex vtriſq; conſequentem in ſubiecto be
ne diſpoſito ⁊ habituato. Nam quid ē de-

lectatio niſi coniunctio conuenie͂tis cum
conuenienti/percepta et amata. Talis igi
tur operatio cauſat diuiſionez ſpiritus ab
anima. quia nihil agit ipſa. vt anima no/
minatur. tunc ad actum ſpiritus. ſed vel ſo
pita quodammodo ſilet ⁊ tacet. vel ſi moue
tur ⁊ ſentit. non conturbat neqꝫ deijcit ſpi/
ritum ab arce conte͂plationis. Hec eſt pax
quam deus dat vt non conturbetur cor ip/
ſius neqꝫ formidet. ⁊ que ſcḋm apoſtolum ex
uperat omnem ſenſuz modo dicto. Priua
tur enim ſpiritus ⁊ ſi non a vita anime ta/
men a ſenſu vite eiꝰ. ¶ Simul accipe ver
ba Richardi que poſuit in forma auctor d̄
ſpiritu ⁊ anima. ne videar in tanta re/ mi/
nus habere fidei tan͂qꝫ inexpertus. Detur
ergo fides vel expertis. Viuus ⁊ efficax
eſt ſermo dei pertingens vſqꝫ ad diuiſio/
nem ſpiritus ⁊ anime. Sed in hac diuiſio
ne. anima ⁊ quod animale eſt in imo rema
net. ſpiritus autem ⁊ quod e͂ ſpirituale/ euo
lat ad ſumma. ⁊ ab infimis diuiditur vt ad
ſumma ſubleuetur. ab anima ſcinditur vt
deo coniungatur. quonia͂ qui adheret deo
vnus ſpiritus eſt. Felix diuiſio ⁊ mirabilis
ſeparatio. vbi quod corpulentuz eſt/ rema
net deorſum. quod ſpirituale ⁊ ſubtile eſt/
vſqꝫ ad ſpeculationem diuine glorie ſubli/
matur. ⁊ in eandez imaginem transforma/
tur Pars inferior/ componitur ad ſumma͂
pacem ⁊ tranquillitatem/ cum pars ſubli/
matur ſuperior ad gloriam ⁊ iocunditatez
R ¶ Diſcipulus. Magna ſunt hec ⁊ in alte/
rum reſeruanda tractatum dies craſtina ex
pectetur. Nu͂c aute͂ breuiter abſolue. Cur
dicitur anima magnificare dominu͂ potiꝰ
qꝫ ipſe ſpu͂s ¶ Magiſter vtru͂qꝫ ꝑfecto fa/
ctu͂ eſt. ſed ſpe͂alis ratio fuit in an͂ia. q̄ verbi
incarnati ſpirtali maieſtati preparauit hoſ/
pitiu͂/ in carne prorſus animali ¶ Rurſus
quia futuru͂ erat ꝙ hec incarnatio ſcanda/
lu͂ eſſet iudeis. ⁊ ge͂tibꝰ ſtulticia. ꝓuenit ma
ria mo͂ſtrans no͂ ex impotentia ſed ſumma
dominatio͂e dn͂m carne͂ ſuſcepiſſe ¶ Pro/
inde ſpectat plus exultatio (q̄ſi extra ſalta/
tio) ſpiritui qꝫ anime. ſimul ⁊ tria ꝯiungit.
Deu͂ pro timore caſto. Salutare pro ho/
nore grato. Suo. pro amore ſu͂mo. qui ſic
fuit ſingularis in Maria/ quatenus ipſam
alliceret vt eſſet nihilominus co͂munis vt
plus proficeret ¶ Poſtremo. ſpiritus ma
rie/ prius exultauit/ qꝫ animalis pars impre
gnata magnificaret dominu͂. quod tu͂c ma
xime factum fuit dum conſentie͂do ait. Ec
ce ancilla domini. fiat mihi ſcḋm verbum
tuum. Quod quia perficiendum fore poſt
ab elizabeth prophetizante ⁊ benedicente
(qua͂ viſitauit.) accepit/ exurrexit in iubilu͂
Et ait Magnificat anima mea dominuz
¶ Diſcipulus. Et nos magnificemus do
minum ⁊ exultet ſpu͂s noſter in deo ſaluta/
ri noſtro. Cras reuertemur in idipſum.

¶ Explicit Primus tractatus.

Sequitur tractatꝰ

Secundus dragmaticus ſuper Cantico
Marie de exultatione ſpiritus. Et conti/
net notulas. lxxij. Prima notula ſequit̄

Exultauit ſpu͂s meꝰ in deo ſalutari
meo. ¶ Diſcipulus Aſſum queſi
turus. Vtrum beata noſtra/ du͂ ce/
cinit. Magnificat anima dn͂m. Et exulta
uit ſpu͂s ⁊c. fuerit in ſpu͂. vel ſupra ſpiritu3.
vel ſine ſpiritu. vel extra ſpiritum? ¶ Ma
giſter. Queſitu͂ hoc quadrimembre/ volo
ſi poſſum ad intelligibiliores terminos re
ducere. preſuppone͂s ſpiritu͂ hic capi per
nos/ ꝓ ſuperiori portione rationis. que a/
lio modo dicit̄ mens. vel apex mentis. vel
intellige͂tie ſintilla que nominat̄ grece ſin/
deriſ ¶ Diſcipulꝰ. Placet accepto͂. lꝫ mul
tiplex alia ſit. vt etia͂ dicat̄ ab aliquibꝰ non
parue auctoritatis/ ꝑs ratio͂is inferior. In
gloſa. pſalla͂ ſpu͂ pſalla͂ ⁊ me͂te A medicꝭ vo
concorditer appellatur vapor iſte natural̄
⁊ vitalis. effumatus a corde/ per corpꝰ ad
cerebrum: precipue. illic factus animalis
ſenſitiuꝰ ⁊ motiuus. no͂ tame͂ principaliter
ſcḋm veritatem. ſed inſtrumentaliter ꝑ ani/
ma͂ que eſt in ho͂ie res eade͂ cum ſpu͂ ratio/
nali differe͂s penes officia. put alias decla
raſti ¶ Magiſter. Concedo tibi ſingula
tue diuiſio͂is me͂bra. ꝙ maria freq̄nt̄ fuit
nu͂c i ſpu͂ nu͂c ſ̄ ſpu͂m. nu͂c ſine ſpiritu ſeu n͂
habe͂s ſpu͂m. nu͂c extra ſpu͂m ¶ Diſcipulꝰ
Non eſt in me ſpiritus qui capiat. ¶ Ma/ S
giſter. Neſciens an ſciens/ dum ita loque/
ris/ aperis intellectu͂. Sciſcitor itaqꝫ q̄d i/
telligis dicens ꝙ non eſt in te ſpiritꝰ? nun/
quid oro ſeparatus es a corpe tuo? ¶ Di/
ſcipulus. Qualiter hoc loqueriſ qui me vi
uere cognoſcis vel ex verbis certe perpen/
dis. ¶ Magiſter. Eſt ergo in te ſpiritus?
¶ Diſcipulus. Nullo pacto id negauerim
¶ Magiſter. Nunquid non contradicis
primo dicto non eſt in me ſpiritus. ¶ Di/

ſcipulus. Allegas acriter/niſi ꝑtinus ad/
didiſſem q̄ capiar? ¶ Magiſter. Uigilan
ter attendis ⁊ euadis ↄtradictionē ſi vocē
ꝓpriam explicaueris ¶ Diſcipulꝰ. Tu ex
plica vice mea? Magiſter Habet ſpūs du
plicē vitā ſicut ⁊ anima. qđ ex diffinitione
data anime per philoſophum colligit. Eſt
inq̄t. Anima actꝰ corporis phiſici organici.
vitā habentis in potētia. ſupplent expoſi/
tores ad vitam ſcđam. q̄ eſt opatio vite pri
me ¶ Unde ſpūs dicit non ſolū eſſe vel vi
uere vel intelligere q: ſit eēntialiter intrin/
ſece formaliter eſſentia vita ⁊ intelligētia.
Sed q: pducit ex ſe tales actus vitales/q̄
vita ſcđa nominantur nedū a philoſophis
ſed in vſu vulgari quo res omis q̄ mouet
dicit viua⁊ aut viuens. Mortua vero du͡z
quieſcit. vt aqua fōtis viua Aqua laci mor
tua. ¶ Tali modo diſtinguunt philoſo/
phi cū theologis triplicē vitā/ſm triplicis
boni finē/quē opando nititur q̄s adipiſci
iuxta poeticā de tribus deabus fictionem
Juno p̄eſt diuitijs vtilibꝫ. venus delitijs ⁊
voluptatibꝫ Pallas ſciētijs ⁊ artibꝫ hono/
rabilibꝫ. Ponit alia diſtinctio ſm ſpecu/
latōem ⁊ praxim ⁊ mixtim ex vtroqꝫ qđ eſt
vita practica. Eſt vita ſpeculatiua. Eſt vi/
ta ſimul actiua ⁊ ↄtemplatiua. qualem ha
buit beata noſtra/ſm euāgeliū p̄ntis dici
ſue aſſumptionis miſterium/de ſuſceptio/
ne chriſti per marthā ⁊ mariam. Siqui
dem beata ſuſcepit chriſtum cum officio
duplicis huius ſororis. quia ſolicite mini
ſtrauit. ⁊ deuote ſedens ſecus pedes audie
bat verbum illius. ¶ Diſcipulus. Intelli
go melius q̄ꝫ antea ꝓpriam vocem dum di/
xi q̄ non erat in me ſpiritus qui caperet. n̄
enim volui me ſimpliciter non habere ſpi/
ritum. ſed opationem ſpiritus / explicati/
uam talis miſterij. hoc eſt intelligentiā me
habere negaui? ¶ Magiſter. Stet memo
riter hec diſtinctio. pergam ea deducere q̄
poſui. ¶ Et primo beata virgo fuit in ſpi
ritu. dum opationem ſpiritualem habuit
in cognoſcendo plurima que cantabat de
magnificētia dei in ſuis opibus vt de crea
turarū origine. magnitudine. multitudine
plenitudine. pulchritudine. opatione ⁊ or
dine ¶ Erat ſecūdo ſupra ſpiritū vel in ex
ceſſu ſpiritus. vel in extaſi mētis. reſpectu
illorum quorum non poterat ex ſua virtu/
te vel intelligentia propriam cognitionem
accipere. Ut q̄d eſſet deus in ſe ⁊ in ſua ma

gnificētia. quid angeli per omnia. quid fe/
licitas qua͡z nec oculus vidit. nec auris au
diuit nec in cor hominis aſcendit. Erat ter
tio ſine ſpiritu. reſpectu illorum quorum
nullam ex ſpiritu ſuo poterat rationē attin
gere. Ut regina ſaba reſpectu ſapientie ſa/
lomonis. Nec alio modo dicitur defectio
ſpiritus/vſitato nomine in pſalmis ⁊ in cā
ticis. Sic eni canit in pſa de ſanctis. Mi/
rant ⁊ deficiūt in eū quē pſpiciūt Hāc xp̄s
notabat cū dicit. Niſi quis abnegauerit ſe
metipm/non p̄t meus eſſe diſcipulꝰ. Quia
niſi q̄ſqꝫ a ſemetipo deficiat (exponit Gre/
gorꝰ) ad illū q̄ ſupra ipm eſt nō appropin
quat. Hanc aplꝰs noiat captiuationē in/
tellectus in obſequium chriſti. Sub h̄ tro/
po dicūtur monachi ſine volūtate. nec hr̄e
velle vel nolle. Uocat aliqñ ſtupor vel ex/
taſis conſurgens ex admiratione vehemē/
ti rei cuius cauſa penitus ignoratur ſcđm
Damaſcenū? ¶ Erat quarto Maria ſub
ſpiritu. dū anime ſue hoc eſt portionis in/
ferioris opationibꝫ intendebat. ¶ Diſci/
pulus. Eya vero non eſt mirabilis expoſi
tio talis. que pueris etiā poſſet inculcari Z
¶ Magiſter. Itaqꝫ ſapiētia eſt q̄ abſcon/
dita pduxit in lucē. p quā fit doctrina pru/
dentū facilis dū cōfuſa diſcriminat ⁊ diſti/
guit. dūqꝫ vaga inordinata ⁊ obſcura/reſol
uit ad pauca pſpicua ¶ Diſcipulus. Qua
ratione fiunt iſta? ¶ Magiſter. Nimirꝫ p
logicā. q̄ iō dicitur ad oīm methadorꝫ p̄n/
cipia/viā hn̄s ¶ Diſcipulus. Quid agis
de logica. quā ſtudioſi noſtri tpis/vilē hn̄t
terminiſtā irridentes eo q̄ omia referat ad
termios. Nos inq̄unt rem inq̄rimꝰ. ad re͡z
imus. q̄d ad nos de termis? ¶ Magiſter
Grauiſſime rn̄det talibꝫ olim p̄ceptor no/
ſter inclitus. ſic fuit ⁊ eſt in plurimis qui ſe
gratis inuoluunt cura errorum inextrica/
bilibus modis. quos ſola ſcit ⁊ p̄t logica re
ſoluer. diffiniēdo diuidēdo tminorꝫ dn̄iqꝫ
cōnotationes cū modis ſignificandi viua/
citer exponendo. Necnō ſophiſmatu͡z pa/
logiſationes fantaſticas/detegēdo ¶ Di/
ſcipulus. Sufficeret ergo ſcire logicā pro
cognitione methaphiſice totius aut theo/
logie. nec eſſet perſcrutatione pluri opus?
¶ Magiſter. Falleris quoniā logica non
dat cognitionem ſcientiarum huiuſmodi.
ſed expedititer. modis certis quo venitur
ad eas. Docet inſuper modum explicatio
nis conceptuum ſubtilium. circa res ipas

tam diuinas ꝙ̄ naturales. tam in cogitatō
nibꝰ ꝙ̄ in affectionibꝰ quem explicare/ dif⸗
ficillimū eſt. immo nec plene poſſibile/ ſi lo
gica cū grāmatica defuerit. q̄s ad hoc offi⸗
ciū/ ſummi viri methaphiſici ⁊ phiſici rep⸗
pererūt. Ariſtoteles p̄cipue. ¶ Hanc opi⸗
nor eſſe cauſam erroris hominū deuotio⸗
ni ſe dare putantiū ſine logica ⁊ methaphi
ſica. ſint homines ſint femine dū neſciunt/
apud ſe conceptus habitos (preſertim affe
ctuales) reſoluere ⁊ minus poſſunt ad ex⸗
tra verbis conuenientibus exponere. vnd̄
ſeipſos ſophiſticant ⁊ alios vel non inſtru
unt vel decipiunt. expertus centies ⁊ centi
es loquor. Ecce dum audiunt q̄ Marie
ſpiritus exultauit in deo ſalutari ſuo. conā
tur exultare ſimiliter. fantaſiantes multa.
nunc amando. nunc timendo. nunc gau⸗
dendo. qualia dum ſatagunt. aſſidue fiunt
apud eos inſolita fantaſiarum idola ſiue ſi
mulachra. que quia neſciunt diſcernere a
veritate rerū ⁊ intelligentia rationis. om⸗
nia deputant ad miraculū vel ad doctrinā
deuotionis excellentem per anagogiam et
mentis exceſſuꝫ. Patuit in thuriuminis ⁊
beghardis ⁊ alijs abſq̄ numero. quoꝝ ſcri
pta plurima. maxime circa feminas. qua⸗
rū eſt auiditas ꝑtinacior in affectu/ ꝙ̄uis
in virtute ⁊ cognitione ꝙ̄ viris longe fragi
lior. Inde datū eſt epitheton hoc feminis
maxime ſenibꝰ. veteres ſunt ſortene vel ſor
tilege. Ueniunt in hanc ſuperbiā conſeq̄n
ter. vt viros etiam theologos/ loquendo
ſcribendoq̄ȝ docere preſumant. Contem⸗
nentes illud apoſtoli. Mulierē docere nō
ꝑmitto. Ecce ꝙ̄ modeſta fuit ſapiētiſſima
feminarū. que nō niſi ſepties/ ab euangeli⸗
U ſtis inuenitꝰ eſſe locuta. ¶ Diſcipulꝰ. Trā⸗
ſi materiā hāc/ incidenter nō inutiliter po⸗
ſitam. quia de exultatiōe ſpūs Marie. cu⸗
pio latius inquirere. Nam cū exultatō ſpi⸗
ritus ſit quidā mentis exceſſus anagogicꝰ
qui fit vt crebrius per amorē. Dic ſi Ma⸗
ria cantica cāticoꝝ Salomonis agnouit
Et ſi ꝓprium canticū/ iungebat illoꝝ con⸗
cētui. Siquidem apte quidem videor mi
hi hoc petere. dū leguntur in hac ſolennita
te felicis aſſumptionis ſue/ talia cantica/ q̄
lia vocaſti ſaltationes vel exultatōnes ſpi
ritus amantis per amorem tractans illud
euangelium. Cecinimꝰ vobis ⁊ non ſalta⸗
ſtis. ¶ Magiſter. Preſupponas multa
oportet que ibidem poſita nouiſti. ⁊ que⸗
dam ad illa adijciā. Sentio tamē neceſſa⸗
riā tuā (o beata beatoꝝ) opitulationē quaꝫ
ſupplex imploro ꝑ beatitudinē tuā quam
oēs p̄dicant generationes. ꝑ illā gratie ple
nitudinē/ quā inueniſti apud deū. ꝑ illam
exultationeꝫ ſpūs tui. in deo ſalutari tuo.
dicā ⁊ noſtro quia nobis datus eſt ⁊ nobiſ
natus. Da magnificare in te. ꝑte. ⁊ ꝓpter te
animā meam dn̄m. fac exultare ſpiritū me⸗
um/ in deo ſalutari tuo ⁊ ſuo. Da ſpūaliuꝫ
gratiaꝫ gaudioꝝ/ qualis affuit Eliſabeth
cognate tue. q̄lis et infanti exultāti in vt̄o
ſuo/ dū adueniēs cū feſtinatiōe ꝑ mōtana/
itraſti domū zacharie/ ⁊ ſalutaſti elizabeth
cū tāta voc̄ efficacia/ q̄ r̄pleta mox ſpūſcō
exclamauit voce mag̃. q̄ affectu mag̃. Be
nedicta tu in mulieribus/ ⁊ benedictꝰ fru⸗
ctus ventris tui. Qui fructꝰ dedit intellige
re cum mirando ſubiungit. Et vnde mihi
hoc vt veniat mater dn̄i mei ad me. Cuius
domini? Plane illiꝰ cui quia credidiſti bea
ta es qui ꝑficit ea que dicit. Et cui non in⸗
grata protinus cecinisti canticū nouū. cā⸗
ticū canticoꝝ. Magnificat anima mea do
minū. Et exultauit ſpūs meꝰ/ in deo ſaluta
ri ſ meo. ꝑ anagogicos in deū exceſſus. Bea
tus ſiquidē vir cuius eſt auxiliū a te: aſcen⸗
ſiones in corde ſuo diſpoſuit in valle. Cla
mans ex ſententia: cor meū ⁊ caro mea. de⸗
us cordis mei ⁊ ps mea deus in eternum.
¶ Diſcipulus. Ualeat iſta de precatō tua
que nos dirigat. me querēdo. te reſpondē⸗
do. Meminiſti reor/ altera collocutione te
ſpopondiſſe reſponſuꝝ. ſi cantica Salo⸗
monis cecinerit aliquādo beata virgo/ dū
ſepius animo voluebat canticum propri⸗
um/ proferens illud in corde ſuo. An in ex
ultatione ſpiritus ſui/ eructauerit cor ſuuꝫ
verbum bonū dicens. Oſculetur me oſcu⸗
lo oris ſui. ¶ Magiſter. Ita preſꝰ exiſtimo X
Nimirū pleniſſime docta erat ab infantia
in lege dn̄i ⁊ ꝓphetis ⁊ pſalmis de chriſto
ſcriptis. Int̄ que/ Salomō in exultatione
ſpūs edidit cātica cāticoꝝ. tanq̄ȝ epithala
miū ſpōſi ⁊ ſpōſe/ mutuo federatoꝝ ꝑ amo
rem/ quā Maria ꝯiunctionem modo ſen⸗
tiebat vberius impletam/ dū in ea verbuꝫ
caro factū eſt deus homo. qui teſte Iohā⸗
ne ſponſus eſt/ habēs ſponſam ad cuiꝰ pre
ſentiam ⁊ vocem/ ipſe Iohēs amicus ſpon
ſi gauiſus eſt. ⁊ exultauit. etiam nunc iam
ex vtero. Qua in re. duc cor ſurſuꝫ. atq̄ȝ cō
ſidera per anagogiam. Per eam quippe

cantica canticoꝛum panduntur. anime ſe
in deum leuanti per fidem ſpem ⁊ amoꝛez
Uidebis hoc tempoꝛe quo Maria dicit
exultaſſe ſe quadruplicem exultationis dif
ferentiam. iuxta quadruplicem moduz ſpi
ritualis matrimonij/anime deuote ſeu dei
formis. cum viro ſuo deo. vt interim de hoc
ſolo matrimonio fiat ſermo. vbi deus ſpō
ſus eſt. ⁊ anima ſponſa. ¶ Diſcipulus.
Placet iſta reductio. De ceteris quippe.
doctoꝛes abunde locuti ſunt in expoſitio
ne canticoꝝ. ¶ Magiſter. Exultant hac
hoꝛa. Johannes. Eliſabeth. Jeſus. Ma
ria. conſpicio cuiuſlibet mentem vel ani
mam. que duo nunc accipio pꝛo eodem.
Conſidero inquam deo fuiſſe coniuncta ma
trimonialiter. ſed varie. Matrimoniuz anie
chꝛiſti cum deo fuit ab inſtanti ſue creatio
nis/initiatum. ratum ⁊ ꝯſummatū. Illud
autem anime Marie. nūc erat initiatum ⁊
ratum. non conſummatū. Illud autē Jo
hannis erat initiatū. ſed non oino ratum.
quin poſſet culpa ſaltem venialis/ copulā
offendere cōiugalē. Illud autē Elizabeth
fuerat quidē initiatum. ſe non ita ratū. quin
repudium poſſet incidere pꝛopter foꝛnica
tionem ſpiritualē peccati moꝛtalis. Neqꝫ
enim ponitur in gratie vinculo fuiſſe confir
mata ¶ Diſcipulus. Dicis inſuetam mi
hi diſtinctionem. Ediſſere plenius quid
intendis per eam. ¶ Magiſter. Vereoꝛ ⁊
molioꝛ oſtēdere/quo pacto conueniat epi
thalamium Salomonis /beate Marie/
priuilegio ſingulari. cuius in deſponſatō
ne/nulla fuit par anima. que nec primā nec
ſimilē viſa eſt nec habere ſequentē. ad quā
anagogia traduceret cātica canticoꝝ. Nil
preterea dubitandū/quin creberrima libē
tiqꝫ iocunditate cantauit iſta dum viue
ret. Et primo de anima filij. ſcilicet chꝛi
ſti videamus. Hec itaqꝫ fuit abſqꝫ vlla du
bitatione ꝑfectioꝛ. ſed nunquam talis/cui pro
prie conueniret hoc epithalamium. Didi
ciſti eniz ſi memineris hoc epithalamiū ſolū
ꝯuenire anie ꝓ ſtatu vie. duz deſpōſata eſt
ſolum in fide. ſpe. ⁊ caritate. poſtulans cū
omni deſiderio complemētū in re ⁊ eterni
tate. ¶ Diſcipulus. Memini id te poſuiſ
ſe in libello de canticoꝝ oꝛigine. tertio to
mo ſeu ꝑtitiōe/pꝛincipali. Ubi de anago
gicis nuptijs/multa notata ſunt. Nūc anī
aduerto/nunquam fuiſſe chꝛiſtū ſcḋm mentē ſeu
poꝛtōnē aīe ſupioꝛē niſi beatū. quamuis ꝑ infe
rioꝛi viatoꝛ extiterit. cui poꝛtioni nō aptatur
ꝓprie deſpōſatio cū deo ſponſo. ¶ Magiſter.
Animaduertis ꝓprie. tamē qualē habue
rit mentalis deſponſatio aīe Marie diffe
rentiā. Fili attende. ⁊ ſingularē inuenies
in qua matrimoniū fuit ante confirmatio
nē in pr̄ia. ſemper ratum in via. Uolo dice
re taliter cōfirmatū quod neqꝫ repudiū ꝑ moꝛ
talem foꝛnicationē potuit interuenire. nec
offenſio queuis per oꝛiginalē aut venialē
maculam. ſcḋm duplicem in Elizabeth et
in Johanne nūc inductā conditionē.
Diſcipulus. Eleuatis pie conſiderationis
oculis/intueri videoꝛ Mariam/ſcḋm dicta
tua/pꝛoximam valde nunc fuiſſe cubiculo
ſponſi. nec obſtitiſſe ad conſummationez
matrimonij ſpūalis/preter velū vel coꝛtinaz
enigmatis vie/tegentē cubiculū quod tūc
peruiū nō erat ingreſſui. ¶ Magiſter. Cer
nis acute. nōne tu vides a fili/quanto Maria
deſiderio/ꝯſūmationē in gloꝛia/matrimo
nij iā inchoati ⁊ rati ꝑ grām ꝯfirmatā ſep
tabunda queſierit. nō quidem impudētia
quaſi meretricia. rapiente virum vltro. ſed
verecūdia virginali. per inſinuationē/foꝛ
matā reuerentialis pudicicie verbis. pete
bat quod optabat/cōi voto cū ſpōſo. neqꝫ
enim tepidioꝛ erat ſponſi ad ſponſam zelus
donec introduceret eam in domuz matris
ſue. ⁊ in cubiculū genitricis ſue. omni de
inceps ablato velamine quādo facie ad fa
ciem videre ſibi dabitur ſponſum ⁊ vnum
fieri cū ſponſo. Itaqꝫ iaz non duo. ſed vnus
ſpūs/federe perpetuo nubentur. ¶ Hinc
ſunt ille voces amoꝛis interrupte ſuſpirijs
Hinc allocutiones alterne. Hinc mutue
collaudatiōes. Hinc curſus ⁊ recurſus cre
bri ſubitiqꝫ ſpōſi ſaliētis tripādis ſeu tripu
diātis. ¶ Audi ſpōſam. verecunde petē
tē ſpōſuz. Oſculetur me oſculo oꝛis ſui. Tra
he me poſt te. Indica mihi quē diligit aīa
mea vbi paſcas. vbi cubas in meridie. Fa
ſciculus mirrhe dilectus meus mihi. inter vbera
mea cōmoꝛabitur. ¶ Deinde cū pulcritudi
nē ſpōſe laudaſſet ſpōſus. ſpōſaqꝫ de ſpōſo
ſile feciſſet. Cōſidera quam apte vel quam verecū
de/ōdit ītelligi/nil reſtare niſi ſecretū igreſ
ſum cubiculi. Lectulus inquit noſter floꝛi
dus. ¶ Sed redeo ad oſculū. Amoꝛ igne
us eſt. lāpades eius lāpades ignis atqꝫ flā
maꝝ. Propterea nequit ſe i ſe ꝯtinere/ quin
aſſimilationē querat ſibi facere. ſemꝑ inquietus
eſt quouſqꝫ ꝑtingat ad intimū rei quā diligit

Uocat inq̃ꝫ diuinꝰ Dionyſiꝰ vim amoris
eſſe q̄d ſemꝑ mobile. inceſſabile. calidum.
acutū. feruidū ſupferuidū. Quid igiť eſti/
mas/faciet ſpōſa talibꝫ ad ſpōſum ſuccenſa
flāmis amoris. niſi ꝙ inq̃rat intimos am/
plexꝰ ſuos. vt in illis refrigeriū inueniat to
ta tori ꝯiūcta. Expectat tñ pudicicia ỽgi/
nalis/tps bñplaciti ſponſi. dieq̄ꝫ ſtatutum
ꝑ nuptijs anticipare non audet. Facit in/
terea qđ ſibi fas eſt. petit ad ſolaciū. petit
ad refrigeriū eſtuantis. ardoris ſui/ oſculū
ſponſi/caſtiſſima ſuauitate iocūdū. Oſcu/
leť me inq̄t oſculo oris ſui. Uidi raptā vi/
di exultātem extra ſe ſpōſam. Jpa petit o/
ſculū nec explicat cuiꝰ. Cur ita? Reputat ei
illud oēs intelligere qđ ſolū cogitat. qđ vni
cum deſiderat. qđ totū cor occupat. ſic illa
philocapta de dño. Si tu ſuſtuliſti inq̄t
eū dicito mihi. ¶ Diſcipulus. Ediſſere ro
go. cur nō ꝯtenta fuerit. oſculeť me. ſed ſub
infert oſculo oris ſui? ¶ Magiſter. Diſti/
ctio vulgata eſt. ⁊ alias diligētiſſime deuo/
tiſſimeq̄ꝫ deducta/de triplici oſculo. Hoc
quidē pedis. Hoc manus. Hoc oris. Hāc
triplicē repies differentiā in oſculo oris ꝑ
ꝯditione huiꝰ vel illius aīe. Oſculū q̄ppe
datur aliqñ i ſignū recōciliatiōis. Sic pa
ter euāgelicus vidēs a longe filiū ſuū veni
entē/a regione perditionis ⁊ egeſtatis. mi/
ſericordia motus occurrit ⁊ cadēs ſuꝑ col/
lū eius oſculatꝰ eſt eū. Qñq̄ꝫ vero dať oſcu
lū in ſignū noui mūeris ſeu bñdictionis. ſi
cut yſaac benedicēs filio oſculuꝫ petijt ab
eo. Porro dať oſculū ad ſolū amoris nō tā
indiciū q̄ꝫ exercitiū. ſic piꝰ pater ⁊ pia mať
filiū oſculať infantulū. ſic caſtiſſima ꝯiūx
maritū. Cōpetit qđlibet oſculū ſi tropolo
giā attēdis aīe viatrici ꝯtenti deū. ⁊ ħ ſm
triplicē aīe ſtatū. Petit oſculū recōciliatio/
nis aīa. pctōꝝ ⁊ offenſe ꝯſcia vt ſaneť. Ex/
plo martini. ſanātis oſculo leproſū. Petit
oſculū bñdictiōis. aīa nō ſatis opulēta ſed
egēſ mūeribꝫ. Petit oſculū exercēde dilectō
is mutue aīa. iā i oībꝫ bñ ꝯſcia. nihil req̄reſ
nihil intēdēs in oſculo p̄ter amorē vt ameť
⁊ amet. ¶ Diſcipulus. Nunq̄d elicere nō
vis. ſolam inter omēs ⁊ ſuꝑ omnes aīas
viatrices. aīam Marie potitam fuiſſe tali
oſculo tertio. dei ſpōſi ſui. dū viueret? Erat
ſiquidē tota ſemꝑ mūdiſſima. nunq̄ꝫ egēs
reconciliatione. erat glīa plena. ſuꝑ oēs be
nedicta. non egens nouis muneribus licꝫ
augerentur ipa. tamē magis amari ⁊ ama/
re. dilectoq̄ꝫ ſuo frui. prime iam ad ſtatum
patrie/ꝓptabat? ¶ Magiſter. Recte con 7
iectura. ad ſingularē noſtre btē laudē. vex
ad edificationē alteriꝰ cuiuſuis anime. fas
habes obſeruare. quo pacto ſine p̄ſūptiōe
poſſit ipa petere que peccatrix eſt/oſculum
ſponſi ⁊ dicere cum modeſtia. Oſculetur
me oſculo oris ſui. Que conſideratio dat
aperire tanq̄ꝫ miſtica clauis/parabolicas
locutiones canticorum. ad triplicem ſtatū
repertum in animabus. Quorum primuſ
dicitur incipientium. Alter proficientium
Tertius perfectorum. Sed eſt aliud qđ
attēdas. in oſculis caſtis ⁊ licitis Jeſu ſpō
ſi. Unum corporale fuit. Aliud ſacramen
tale. Tertium figurale. Ecce reductis ad
beate Marie tempora luminibus fidei/ con
ſpicio beatam iſtam matrem/virgineo fo/
uentem gremio. ſpecioſum forma pre filijs
hominum puerum Jeſum. quem deoſcu/
labatur crebro. recipiens viciſſitudinem
oſculi. cum amplexu tenerrimo a ſemetip/
ſo. O quis mihi det te fratrem meum ſugē
tem vbera matris mee. vt inueniam te fo/
lum foris. ⁊ deoſculer te. et iaꝫ me nemo de
ſpiciat. ¶ Felix prorſus extitiſti. vir Ma/
rie iuſte Joſeph. cui totiens conceſſa ſunt
oſcula blanda pueri Jeſu. queꝫ geſtare ma
nibus. ſinu refouere. brachijſ amplecti. pe
ctus dei capax/tuo pectori ſtringere cū om
nibus puericie gratiſſime blandimētis to/
tiens meruiſti. O quotiens intuitus ocu/
lorum beatorum. tibi ſponſeq̄ꝫ tue letos af
flabat honores. O quotiens iocundiſſima
vnx. diuios vobis ſpirabat amores. Sic
oculos. ſic ille manus. ſic ora ferebat. tan/
q̄ꝫ vere cum filio hominis. filius eſſet dei.
¶ Jſta dum dum dicis. dum optas. dum
miraris. quare non ſacerdotium recogitas
tuum. ratione cuius tibi fas eſt quotidie
filio dei et hominis/oſcula dare. ipſum cer
nere. ipſum geſtare. contrectareq̄ꝫ manibꝰ
Dicam mirabilibus. ꝙ nec ipſi Joſeph
conceſſum eſt. Potes ſacramentaliter ip/
ſum manducare. qui eſt panis vite eterne.
qui dat vitam mundo. qui mutabit te in
ſe. vt ſis ipſe in eo et ipſe in te. vt dices
cum apoſtolo. Uiuo iam non ego viuit
autem in me chriſtus. ¶ Diſcipulus. O
ego noui quid loqueris. ſed hoc ad ꝯfuſio
nem miſeri peccatoris. qui ⁊ ſumit chriſtū
⁊ ſacramentum oſculatur et fruitur oſcula
to per ſacramentalem vnionem. Ue mihi

ꝗtum vereor illud improperium frequen
ter impingi posse mihi quod iude nequissi
mo/benignus intulit agnꝰ. O Juda. oscu
lo filium hominis tradis? ¶ Magister.
Prohibeat a seruis suis hoc improperiuz
deus. faciens vt dignitatez osculi sacramē
talis/semp attendant eminentiorem esse/
ꝗ fuerit presentie corpalis. maxime iūctaz
cibatione. Neq enim qui manducasset p/
ticulam carnis christi. vtputa genam vel
auriculam. mansisset in christo ⁊ christꝰ in
eo. Sicut nūc fit dum talis adest nobis ve
latus. ⁊ vere deus absconditus. totus man
ducatus. māducās ⁊ nos totos. Felix ani/
ma sacerdotum. felix ⁊ ceteroꝝ christiano/
rū/q̄ post esuz ⁊ potū inebriātis letificāts. ⁊
confortātis preclarissimi huius sacramen
ti/huius benedicti fructus virginei potest
ex sententia dicere Sub vmbra illius quē
desiderabam sedi. per ocium contemplati/
ue quietis. Et fructus illius. sit in accipiē
tium vmbra mistratꝰ. dulcis gutturi meo
Introduxit me rex in cellam vinariam. or
dinauit in me caritatem vt nihil plus ama
rem. nihil plus desiderarē. ꝗ summe ama/
bilem ⁊ totum desiderabilem. Fulcite me
floribus sanctarum affectionum. stipate
me malis ordinatarum affectionū seu me/
ditationum. quibus abundat hortus ve/
ster. O filie hierusalem que est celestis libe
ra/mater nostra. O beatificate anie. quia
amore langueo. quia vulnerata sum cari/
tate. Et hinc est iste pallor meus/hinc ista
nigredo quia iusticie sol cōbussit me. vul/
nerauit me. decolorauit me. feruide dilecti
onis amore seu ardore. Angeli quoq con
ciues vestri. custodes ciuitatis hierusalez
amici sponsi. filij matris mee. que est gra/
tuita bonitas diuinitatis pugnauerūt cō/
tra me. sed pugna felicissima que carnalia
desideria trucidat. Posuerunt me custodē
in vineis sanctarum operationum. Vine
am quoq meam nō ego tam custodiui. ꝗ
ipsi de mandato sponsi. ¶ Hec inꝗ ver
ba inter suspiria cudit sponsa. vtputa to/
ta sobrie ebria. tota feliciter caritate vulne
rata. quam cadentem ⁊ spasmatā/zelotes
sponsꝰ. it brachia suscepit sua. leuat caput
leua. a leuando dicta Hec sponsa/ꝗuis so
brie temulenta/ad p̄sentiam sponsi respi/
rat. ⁊ suspirabunda trahit de imo pectoris
vocem Leua eius sub capite meo. ⁊ dexte/
ra illius amplexabitur me. ¶ Discipꝉus.

Jam siste obsecro. vides ne. quo te pertra
hit estus cum sermo tuus erat de osculo.
Dic si quid habeas amplius quod afferas
¶ Magister. Plane multum. tam in bo/
nis bonum. ꝗ in malis maluz. Ve ve car/
ni ⁊ sanguini. Quis offerre sermo pudicꝰ
auderet? Quid enim nequius ꝗ quod ex/
cogitauit caro ⁊ sanguis? ¶ Discipulus
Ne precor ad amatoria cantica/admisceˀ vˡ
satiram ⁊ tragediam/mordaces/vel come
diam lubricam vel sordentes eglogas. so/
la nobis anagogia/diuinos cātet amores
¶ Magister. Mones probe. qui conui/
uio vetas induci nuptiali funereas tubas
tracheree. atq sulphureas amoris infau/
sti tedas incendi/perhorrescis ¶ Sed q̄d
tangis de osculo figurali dū vel crucem. vˡ
imagines. aut reliquias sanctorum sancta
rumq/quispiaz osculatur? ¶ Discipulus
Puto post passionem filij beata mater eiꝰ
crucem crebro fuerit amplexata. omniaq
loca vbi steterant sacri pedes eius/sedula
deosculatione coluerit. Sed neq fuerat
expers sacramentalis osculi. de q̄ locutꝰ est
sicut nec exēplar illō duplex/pnie. Maria
magdalena ⁊ egiptiaca. ꝗuis p̄mus intra
uerūt thalamū sponsi/sublato velamine.
nec gl'iosus Dionysiꝰ/in morte carere vo/
luerūt. At vero q̄d sit os dī spōsi ⁊ q̄d oscu
lū/subtilꝰ edissere si potes/cū sit incorpea
diuinitas? ¶ Mgr. Vocas iterū ad distin
ctionē oris ⁊ osculi trimēbrez. Os hēmus
dei pr̄is. os filij. osculū vtriusq q̄d est spūs
sanctꝰ. Os suū apuit xp̄s. hōs labia distil/
lātia mirrhā p̄mā mortificatiuā vitiorum.
cuiꝰ tot sunt oscula/q̄t v̄ba. Jpe simil'r cuz
patre ⁊ spūsctō/aperuit ora ꝓphetaꝝ. Ape/
ruit ⁊ os p̄dicatorū ⁊ doctoꝝ q̄ sapiam eru
ctāt: porrigentē oscula volētib9. Dicuntur
aūt p̄dicatores os dei/ id quia sepant p̄cio
sa a vili ¶ Discipulus. Jūge duplex hoc
osculū vltimū ipis tropologie vel allegorie
adolescentulis. satis eni patent ⁊ sobrios
edificant. ⁊ in primo cōsiste. ¶ Magister
Deus sicut est vnꝰ ⁊ vnomius p essentiaz
⁊ ꝓprietatem/sic est p anagogiam symboli/
cā/oinomius. Jta vnꝰ est mltiplexq. Sci
ens itaq deus nos paruulos ⁊ balbos/vo
luit instar nutricis frāgere verba sua. q̄b9
ipe nobiscuz. ⁊ nos secum/intelligibiliter
vtrinq loq̄remur. Cōcessit igiť locutiōes
trāsūptiuas a rez cognitaꝝ similitudinibus
assūptas. tā abundanter vt nihil inueniať

quod non valet ad ipſum trahi nominan/
dum. quod loq̄ndi genus appellauit Dio
nyſius ſymbolicū. de quo ⁊ ſcͤpſiſſe notat li
brū. ſed ad latinos nō peruenit. Hoc typo
loquēdi. deus pater habet os. et q̄ filius e/
ius increata ſapiētia ꝓdijſſe ſe gloriatur.
Ego inquit ex ore altiſſimi ꝓdij. ꝑmogeni
ta ante omnē creaturaꝫ. Habet ⁊ vterum.
Ego inquit ex vtero ante luciferū genui te
Pater itaqꝫ diligit filiū ſuū. ⁊ filius genit⁹
mutuū repēdit amoreꝫ. q̄ viciſſitudo dile/
ctionis/ cur nō deoſculatio nominabitur?
Et qua ſpiratio cōmunis amoris emanat
⁊ flagreſcit. q̄ ſpiratio quia nectit quodam
modo p̄ris os ad os filij. dici pōt oſculum
vtriuſqꝫ. Spōſa ergo. dū q̄rit oſculū ſpōſi
pater q̄le ſit illud oſculū. q꞉ ſpirit⁹ eſt oris
B vtriuſqꝫ p̄ris ⁊ filij. ¶ Diſcipul⁹. Sꝫ que
vel q̄lia ſunt labia ſpōſe? ¶ Magiſter. Il
la nimiruꝫ ſunt due vires ꝑcipue mentis.
Uis intellectiua. ⁊ vis ei correſpōdens af
fectiua. ſeu volitiua vel appetitiua. q̄s duꝫ
ſpiritusſanct⁹. oſculū patris ⁊ filij/ inſpirā/
do ꝯnectit. ⁊ oſculat̄ illabēdo/ fit mēs tota
deiformis ⁊ ꝯformis btīſſime trīitati. fit tri
nitatis nobile tricliniū Itaqꝫ fit ei⁹ memo
ria fecunda/ parens verbi cum acies intel/
ligētie ꝯuertitur ſuper ipſam. ex qua ſimul
conuerſione/ ſpiratur amor cōmunis vni/
us ⁊ eiuſdem volūtatis. Hec eſt ſpecies et
imago pulcerrima. ⁊ conformata ⁊ aſſimi/
lata diuine trinitati que per gratiam eſt id
ipſum quod deus per naturaꝫ. Exultabat
ad hanc aſſimilationem pertingere ſpirit⁹
marie/ ſuſpirās ⁊ eſtuās aſſidue deſiderio
ſpōſi ſui ¶ Oſcle͂t me oſclo oris ſui. Quid
queris o beata? quid oſculū ſponſi petis o
benedicta? quid eſt illud oſculū niſi ſpūſſā/
ctus? qui vtiqꝫ ſuperuenit ⁊ in te. quādo v̄/
tus altiſſimi obumbrauit tibi. immo iā p̄ie
rat. nec poſtmodū receſſit a te. q꞉ dn̄s ſem/
per tecum. ¶ Sed quid affectas o pulcer/
rima mulierū? Sentio q̄d requiris. ⁊ſi diſ
ſimulare videaris verecūdia v̄gīali. Tha/
lamo ſponſi ꝑrima es. gaudēs oſculo oris
Sed ⁊ leua ei⁹ ſepe ſub capite tuo. Et int
vbera tua cōmorat̄. te amplexās. te oſculās
q̄d tibi vis ampli⁹? Certe nōdū ſubintroi/
ſti ſecreta cubiculi ſilentia. vbi ſedere ꝑpe/
tuo/ m̄rimoniū ꝯſūmet̄. Inq̄eta es donec
introducat te/ ⁊ tu illū/ in domū matris tue
⁊ in cubiculū genitricis tue. Et q̄ iſta ma/
ter tua? niſi diuinitas ſua. vtiqꝫ oīum crea/
trix ⁊ gubernatrix. Et q̄ domus eius. q̄ al/
tera ſi nō eternitas ampliſſima? Quod de/
niqꝫ cubiculū niſi ſin⁹ altiſſim⁹ occultiſſi/
mus dei patris. in quo ſpōſus tu⁹ quieſcit
perenni felicitate. Hoc cubiculū intrare. i
hoc queſcere. delectari. fecundariqꝫ deſide
rabūda ſuſpirās. pēſabas q̄le ſit iſtud. Ex
ultabūt ſancti in gloria letabūtur in cubili
bus ſuis. Fallor. ſi nō hec ipſa q̄ dixim⁹ ex/
ꝑſiſti/ ſpōſum inueniēs ⁊ dicēs. Tenui eū
nec dimittā. donec introducā illū in domū
m̄ris mee ⁊ in cubiculū genitricis mee Et
ecce nūc o btā qd̄ ſpaſti tenes. quē deſide/
raſti poſſides. quē credidiſti vides. quem
dilexiſti/ tota cōplectēs ipoqꝫ ſecura fruer̄
i eternū ¶ Diſcipul⁹. Quid ſibi vult ſpō
ſus iſte ſuus ꝙ vnā ſuā vnice dilectā m̄reꝫ
diſtulit introducere ſecū in cubiculū felici
tatis eterne? qū latronē de cruce ꝑrimus in
hoc cubiculo collocauit. Audiente matre
⁊ incōſolabiliter anxiante. ꝑtranſierat eniꝫ
gladi⁹ aīam eius. Amē dico tibi. hodie er̄
mecū in ꝑadiſo. O mitiſſime ieſu. Et vbi
erat m̄r tua/ niſi in dolore ꝯtinuo remanēs
in h̄ neqꝫ ſeculo. ſeꝑata etiaꝫ a corꝑe tuo qd̄
incluſum iacebat in ſepulcro. O vere ter/
ribilis in ꝯſilijs de⁹ ſup̄ filios hoīm. O cer
te veriſſimū ꝙ erūt nouiſſimi ꝑmi. Quis
hoc eſtimaſſet/ q̄s credidiſſet. q̄s ſperaſſet
aſſumi ad glorie cubiculū latronis aīa. et
aīa m̄ris relinq̄ ad lamentū. Cui ⁊ lōgo
tꝑe p⁹/ patet igreſſus ad idē ſpōſi cubiculū
Potuit inuidiā ſibi facere glificat⁹ ipe la/
tro. ſi nō feciſſet eā caritas vnū cor ⁊ vnam
aīam cū eo. Suaſit eadē caritas/ q̄rens q̄
dei ſūt h̄re vitam in patientia? ꝓpt̄ electos
dei. ꝑ ſe ⁊ ex ſe docēdos de miſterijs vere fi
dei. Et q꞉ deſideriū q̄ſto ꝑ incolat⁹ huius
ꝓlongationē plus ⁊ plus adauctū eſt/ tan/
to hꝫ in adeptione ſup̄ omēs plus gaudiū
¶ Magiſter. Cōcernit hec reſponſio tua/
prolongationem hui⁹ miſerie/ in iſta amo/
roſiſſima per annos multos que per oſcu/
lum pedum primuꝫ mūdata. poſt heremi/
cola diu fuit. Sic diſcipulus ille quem di
ligebat ieſus. vſqꝫ ad ſenectam vixit ⁊ ſeni/
um. Tangit ignitus martyr Ignaci⁹ ſcri/
bens beate virgini/ cām ſuperſtitis vite ſue
vt ceteros ex ſe ⁊ ꝓpter ſe/ ⁊ in ſe confortaret
Cui etiā beata virgo reſcripſit vt exultaret
in deo ſalutari. Porro q̄s te docuit o Lu/
ca medice cariſſime/ primas euangelij tui
partes/ niſi ſolum taliuꝫ conſcia v̄go p̄us/

dentiſſima .cui te familiarem conciliarat
caſtitas.quia nec vxorem nec prolem ha-
buiſſe narraris. Per te/precurſoris annũ
ciatio.conceptio.exultatio.natiuitas .cir-
cumciſio cum nominis impoſitione nob
patent. Per te canticum Zacharie. Per te
totius incarnationis chriſti miſteria. no-
bis tradita ſunt. Per te cantica canticoꝝ
Marie/⁊ illud Simeonis pueri Jeſu fe-
C lix intentio deſcribunt.⁊ quo alio niſi Ma
ria reuelante ¶ Diſcipulus. Ardet animꝰ
multa querere ſup enumeratis euangelij
materijs.quos omnes conſeruabat Ma
ria.conferens ĩ corde ſuo.ac ꝑinde magni
ficãs dominũ ⁊ exultãs in deo ſalutari ſuo
Sed cepto curramus itinere.poſt odorez
vnguentorũ tuorum/quẽ ſpirant amoris
cantica.de quibꝰ poſt oſculum ſubditur.
Quia meliora ſunt vbera tua vino.fragrã
tia vnguentis optimis. Hic quid ſponſa
ſingularis ſibi volebat.tanꝙ̃ oſculi cauſã
ſubdens.quia meliora ſunt vbera ſponſi
ſuper vinũ. Que ſunt hec vbera: ¶ Ma-
giſter. Si dixero ꝙ vbera ſunt amor vel
amores.nihil errauero/quoniã omnia ſor
titur amor vocabula/inſtar dei.quia deus
charitas eſt amor eſt.os.oſculum.ipſe vbe
ra.ipſe vnguentum fragrans.ipſe oleũ effu
ſum.ipſe nardus.ipſe faſciculus mirre.ipſe
equitatus dei.ipſe botrus cypri.ipſe lectulꝰ
ipſe flos campi ⁊ lilium conuallium. Quid
moror ꝑ ſingula. Ipſe per denominatio-
nem participatam.vnus omnia in omni-
bus.cuius natura ſi perfecte cognoſceret
ceſſaret linguarum neceſſitas. Ipſe ſibi to-
tus ⁊ vnus ſufficiens lingua eſſet/ſufficiẽs
oculus.ſufficiens auris ⁊ naris.⁊ guſtus.
⁊ tactus.immo vero nullum eſſet per eſſen
tialem proprietatem.ſed per eminentiam
ſingularem ¶ Diſcipulus. Cur iſta ꝑmit
tis: ¶ Magiſter plane.ne preſtoleris amo
ris cantica exponendo poſſe finiri.qui cer
te infinitus eſt.cuius ꝗ̄titatem (non mo-
lis.ſed perfectionis) accipientibꝰ/ſemper
eſt aliquid vltra recipere. Non expectaue-
ris ergo.totam ſalomonis cãticorũ ⁊ Ma
rie ſeriem poſſe/nos decurrere.qui nec du
os verſiculos vtriuſꝙ cantici.immo nec ꝓ
mũ verſum ſatis attingere penetrareꝙ va
lemus ¶ Diſcipulus. Et ſi de deo nil ꝑ
fectum poſſumus eloqui/conemur tamen
more puerorum/nos balbutiendo ſolari
Hic aliquid idcirco de vberibus ſponſi.⁊
ſponſe de quibus additur tertiũ oſculũ qr
meliora ſunt vbera tuo vino fragrantia vn
gentis optimis. Et quia viuꝰ eſt ſermo di
ſcõm apoſtolũ.poteſt tamẽ cũ quolibet et
ad quẽlibet loqui. Propterea ſi reliquas
canticorũ ꝑticulas quãdoꝙ cõmiſceris/nõ
erit igratũ ꝓlixioris tractatꝰ tollẽs faſtidiũ
¶ Magr̃ dic̃ h loco mgr̃ Nico.ď lira poſtil
lator ad lr̃am.ꝙ fũdamẽtũ eſt allegorie tro
pologie necnõ ⁊ anagogie. Dicit inꝙ pro
noĩe iſto vbera/iudeos hr̃e amores.ob eq̃
uocationẽ noĩs hebrei ad amores ⁊ vbera
Hieronymꝰ vbera ſecutus eſt hebreꝰ amo
res ¶ Diſcipulus. Tranſi.inuenies tale
poſitũ mille locis in biblia. Pro ꝗ ſedãdo
ſcꝑſit olim volumẽ egregiũ ꝑceptor noſter
P. Cardinalis Cameraceñ.cuius ſniam
alio loco dum inquirã/pandes ſpero. ¶ D
Magiſter. Pandã.tu nihil hic calũniabi
le vel aduerſum reperies.ſi modos loquen
di typicos ſeu figuratiuos/attenderis.qbꝫ
res ꝯtenta ſignificat̃ ꝑ ꝯtinentem ⁊ econ-
tra. Continẽt aũt vbera cũ pectore cor.ĩpm
qđ ſedes amoris eſt radicaliſ. Laudãs igit̃
vbera laudat amores/ꝙ meliores ſint vino
fragrãtes vnguentis optimis. Video illi-
co.ꝙ nõ ſurrexit incõgruitas ſi ſpõſo den-
tur vbera ꝗ cor habẽt ꝯpletũ ⁊ eſtuãs amo
ribꝫ. Siue dicat̃ ergo meliora ſunt vbera
tua ſiue meliores ſunt amores. Anagogia
probat vtrumꝙ verum ſciens ꝙ amor di-
uinus neſcit ſexum apud quẽ non eſt ma-
ſculus neꝙ femina ꝗuis dicatur ſponſus
⁊ ſponſa ¶ Diſcipulus. Hoc obſeruandũ
arbitror pro deuotis ne ſe carnalibꝫ inuol-
uant ſimulachris. Video proinde ꝙ nec
lac vberum nec vinum nec vnguentum ſit
aliquod corporale. Nihilominus cauſam
tranſſumptionis et comparatõis licet in
quirere.cur vbera vino ſint meliora cum
ſponſus duxerit ſponſam in cellam vinari
am: ¶ Cur rurſus inuitans clamauerit pꝰ
ꝗ dixiſſet. Bibi vinum meũ cuꝫ lacte meo
Comedite amici et inebriamini chariſſi-
mi ¶ Magiſtir. Bibit itaꝙ vinum ſpon
ſi/ſponſa viatrix.ſed per vbera ſponſi trãſ-
fuſum ⁊ lac factum. Alioquin debile nunc
cerebrum ſponſe.vini puri virtute turba-
retur. Exemplum dant nobis nutrices ꝗ
paruulis infantibus ſi ſagaces ſunt/ vi-
ni puritatem non miniſtrant.ſed quod in
ſuũ lac ꝯuerſum eſt. Sũt eni hac rõne nu-
tricis vba meliora vino.nõ ſecꝰ in vberibꝰ

ſponſi. qui propter ſponſam/ in incarnatō
ne lacteus factus eſt. Conati ſunt philoſo
phi ſugere vinum ſapientie de vberibꝰ pri
me cauſe/ dum inuiſibilia dei per ea que fa
cta ſunt cognouerunt. ſempiternam quo
qȝ virtutē eius et diuinitatem. Concalue
runt ⁊ eſtuauerunt ⁊ inflati ſunt vino mul
to. de calice aureo babylonis. ⁊ inebriati/
dati ſunt in reprobum ſenſum. ⁊ obſcura
tum eſt inſipiens cor eorum. Rationem di
cit apoſtolꝰ qꝛ cum cognouiſſent deuȝ/ nō
ſicut deū glorificauerūt. neqȝ gratias ege
rūt. Habes vinuȝ ſine lacte q̄ plane lac me
lius eſt. pſertim ꝯditum ex vino vel factuȝ
cuius potꝰ inebriat. ſed ſobrie ſine luxuria
Accipe ſignum ebrietatis noxie ſimul. ſil
⁊ cauſam in philoſophis. q̄ veritatis ſtu
dio tam vehemēter intēti/ nihil de amando
deū toto corde. tota aīa. ⁊ tota mente. for
titudine. ſcrutati ſunt. Quid mirandum ſi
defecerūt ſcrutātes ſcrutinia. ſi per erroris
precipicia ceſpitantes impegerunt/ potati
vino mixto veneno omniū vitioꝝ. nec q̄li
umcūqȝ ſed nephandoꝝ q̄lia notauit apo
ſtolus. q̄ꝫuis non omnia que in occulto fi
unt ab eis inq̄t turpe eſt dicere. Et cum q̄
fiunt niſi cuȝ illa meretrice que apud Sa
lomonē allicit dicēs. Veni inebriamur v
beribꝫ. ❡ Diſcipulꝰ. Fugiamꝰ ocius hos
v̄borum fetores. q̄ de vberibꝫ ⁊ amoribus
loq̄mur/ fragrantibus optimis odoribus
❡ Magiſter. audiamus potius aure pie
tatis ⁊ fidei/ matrem virginem ⁊ filiam ma
gnificantē dominū ⁊ exultantem in deo ſa
lutari ſuo. Cuius nomē eſt oleum effuſum
quod ſanat incipiētes. paſcit proficientes
delectat proximantes ❡ Diſcipulus. Ve
rum ⁊ ſi ꝑperat intentio querere de tertio v̄
ſiculo: cur maria/ oleum ſue magnificatio
nis ⁊ exultationis/ primus intulerit. Quia
reſpexit inq̄t hūilitatem ancille ſue. Nihil
ominus exponi prius opto doctrinaliter/
quid ꝓprie ſit magnificare deū. ⁊ quot mo
dis fieri reperitur. ❡ Magiſter. Pertinēs
eſt inq̄ſitio talis. Igitur accipe ꝙ magnifi
care dominū nihil aliud eſt/ q̄ꝫ magnū ſi
gnificare. Non enī facimꝰ deum aliter ma
gnū. Sūt aūt modi ſignificandi magnitu
dinē dei/ ſine nūero. in genere duo. Unus
interior in anima cognoſcēte ⁊ diligēte de
um. Et enī fide ſpe ⁊ caritate magnificat̄ in
aīa deꝰ. qm̄ magnus ab ea ⁊ in ea ſignifica
tur. Modꝰ alt̄ eſt exterior tā mltiplex q̄ꝫ va

ria ſūt ſigna q̄ repn̄tare pn̄t ab extra magni
tudinē dei. Quid ē enī ſignificare niſi ali
q̄d intellectui repn̄tare. Sit h̄ ꝑ voces. ſit
ꝑ colores vel ſpēs coloꝝ. ſit ꝑ obiecta q̄rū
libet ſenſuū. ſit ꝑ enigmata figuraꝝ in ſcptu
ris ſcis. ſit ꝑ reuelatiōes miſterioꝝ. Cōclu
ſit idcirco cāticū ſuū v̄go btā ſub atteſtatō
ne diuinarū locutionū q̄s fec̄ dn̄s ad pr̄es
nr̄os Abrahā ⁊ ſemini eius in ſecula. Cō
ſeruabat oīa v̄ba hec ꝯferens in corde ſuo
nūc Eſaie ꝓphetiā de virgine paritura. Nūc
Hieremie vaticiniū ꝙ mulier circūdabit
viꝝ. Nūc ebdomadas danielis. Nūc por
tā clauſam Ezechiel̄ cū templo toto ❡ Di
ſcipulꝰ. Deſcpſiſti q̄d eſt magnificare dn̄ȝ.
qm̄ eſt ſignificare dn̄m eē magnū vniuerſa
liter pfectū. Scio/ qm̄ ſignificare ſm̄ grā
maticos eſt aliq̄d intellectui repn̄tare. qui
tractāt de modis ſignificādi. ſup q̄bꝫ Ceti
logiū cōpoſuiſti. Sūt inſup varij modi (ſi
cut notas) magnificādi dn̄m ſcȝ bn̄dicere.
ſcificare. glorificare. p̄dicare. exultare. ꝯfi
teri dn̄o. laudare/ ⁊ ita d̄ ſilibꝫ quoꝝ cātica
memorant̄. Ingramꝰ igit̄ de ſingul̄. Dic
q̄d eſt dn̄m bn̄dicere. ❡ Mgr̄ h̄ eſt ſignifi
care dn̄m eē bonoꝝ datorē. factorē vel do
natorē. qꝛ ſuū dicere facere eſt. dixit ⁊ facta
ſunt. Ita ſuū bn̄dicere ē ſuū bn̄ agere. Do
mino aūt bn̄dicere ſignificat verbū bn̄di
ctionis illi fieri vl̄ dirigi. vt ibi. Sācti tui
bn̄dicāt te ❡ Diſcipulꝰ. Dic q̄d ſit ſcificā
re nomē dn̄i ❡ Mgr̄ h̄ eſt ſignificare dn̄ȝ i
ſcitate ⁊ mūdicia pfectū. Quid aūt ſit ſcitaſ
dn̄i ⁊ noticia ⁊ mūdicia/ hēs alibi ❡ Diſci
pulus. Dic quid eſt exultare in deo ſaluta
ri nr̄o. ❡ Magiſter h̄ eſt ſignificare deuȝ
eſſe ſaluatorē nr̄m ⁊ ſalutare vel ſaluationē
nō q̄licunqȝ ſigno/ ſed modo leticie/ exteriꝰ
ſe ꝑdentis ⁊ q̄ſi ſe nō caper vlteriꝰ ſalientis
❡ Diſcipulus. Dic quid eſt confiteri do
mino. ❡ Magiſter hoc eſt ſignificare cer
to ſigno/ ipſum eſſe dominuȝ. Et hoc mul
tipliciter. vel quoniam bonus. vel quoni
am in eternū miſericordia eiꝰ. vel quoniaȝ
laudabil̄ nimis ⁊ magnitudīs eiꝰ nō eſt fi
nis. vel quoniā peccata dimittit ⁊ pſtabiliſ
eſt ſup malicia. aut ex reliq̄s pfectōibꝫ ſuis
❡ Diſcipulꝰ. Dic q̄d eſt ſacrificare dn̄o
Mgr̄ h̄ ē ſignificare certis ſignis adhibit̄
ꝙ ille cui ſacrificat̄/ vel in cuiꝰ honorē pn̄ci
paliter offert̄ ſacrificiū/ ſupm̄ꝰ eſt dn̄s/ ple
nariā hn̄s poteſtatem vite ⁊ mortis ſuper
nos, ſicut in animali ſacrificato vel occiſo.

¶ Diſcipulus. Dic quid eſt gratias agere
deo? ¶ Magiſter. hoc eſt ſignificare bona
recepta ab eo pure gratis ñ meritis noſtris
Modi aũt ſignificãdi ſunt varij/ꝓ varieta
te eorum que recipiunt ad ſignificandum
corde voce corpore ⁊ opere ¶ Diſcipulus
Dic quid eſt adorare dominũ vl' colere cul
tu latrie? ¶ Magiſter. hoc eſt ſignificare
ſupremã in omibus ſuam dominationẽ at
 ꝗ maieſtatẽ. ⁊ hoc modis varijs interius i
anima. vel exterius in corpe aut alijs rebꝰ
exhibitis ¶ Diſcipulus quid eſt iubilare
do? ¶ Magiſter hoc eſt ſignificare magni
tudinem eius in bonitate ⁊ benedictioni/
bus. modo gaudij cuiuſdam ineffabilis.
vt aliquando plauſu manuum. aliquãdo
vultus alacritate. Aliquando vultus dila
tatione. que dicit leticia quaſi laticia. Ali/
quando voluptate que dicit a volubilita/
te circa rem dilectam. Nonnunꝗ a delecta
tione que dicitur quaſi lactatõ. Quãdoꝗ
a iocunditate que dicitur a ioco. Sepius
ab alacritate. que dicitur dum habet liberꝫ
et expeditum vſum corporis vel membro/
rum vel ſenſuũ ⁊ maxime cordis/ad ſigni/
ficandum leticiam ¶ Diſcipulus. Quid
eſt deum laudare in ſanctis ſuis. ¶ Ma/
giſter. hoc eſt ſignificare ipſum eſſe cauſaꝫ
ſue ſanctitatis. Sicut deũ laudare in crea
turis ſuis eſt ſignificare ꝙ ipſe eas guber/
nat fecit ⁊ regit eas/pure gratis/⁊ magnifi
cis modis ¶ Diſcipulus. Quid eſt alloqui
creaturas ꝙ benedicant deum / ꝙ collau/
dent/ꝙ adorent/ꝙ p̄dicent/ꝙ letentur i eo
cum ſimilibus acclamationibus? ¶ Ma
giſter Totum eſt hoc ſignificare compla/
centiam quã habemus in beneficijs omni
bus/que creaturis collata ſunt. ⁊ hoc vari/
is modis ſignificandi. pro varietate allo/
quendi. ſicut ſolemus exhortari ꝑ pſalmos
dicẽtes laudare dominũ in tympano ⁊ cho
ro laudate eum in cordis ⁊ organo. cũ alijs
talibus inſtrumẽtis oĩbus. hoc aũt eſt ſi/
gnificare cõplacentiam exultationẽ atꝗ le
ticiam quã habemus in recognitione be/
neficiorꝫ dei/talibus modis rep̄ſentandi.
Quẽadmodum dare gloriã deo honorem
⁊ virtutem ⁊ ſimilia oĩa ꝑfectionẽ importã
tia nõ eſt aliud ꝗ̄ ſignificare talia ſupemi/
nenter eſſe in deo vel a deo procedere. Et
hoc tot modis ſignificãdi ꝗt modi ſunt re/
preſentandi corde voce corpe ⁊ ope ¶ Di
ſcipulus. Dic differentiam inter magnifi/
cationem dei/quam faciunt irrationales
creature: ⁊ magnificationem rationalis a/
nime de qua dicit in hoc cantico. Magni
ficat anima mea dominum ¶ Magiſter.
Magnificatio creaturarum / menſuratur
et accipitur a participatõe diuine magni
tudinis/cuius omnes ſunt participes ſuo
modo. Sed irrationalis natura tantum/
modo repreſentat artem creatoris. Et idõ
dicitur tranſumptiue ſapiẽtia vel ars eius
Rationalis vero creatura/nõ ſolum obie/
ctiue vel vt veſtigium. ſed etiam ſubiecti/
ue ⁊ formaliter perceptiue/ſignificat domi
ni magnitudinem intelligit ⁊ p̄dicat Aſſu
mit inſuꝑ creaturas alias immo ⁊ ſeipam
ꝗ̄ſi materiã ſignificatõnis/diuine maieſta
tis. deniꝗ in omnibus ſicut in fiſtulis or/
ganorꝫ certificationis/ſpiritu ſancto flan/
te decantat ¶ Diſcipulus. Bonũ eſt nos
hic eẽ. Sed vocat) ſequens verſiculus de
hũilitate marie. Iã vero tardior hora/dif/
ferre ſuadet ad matutinum diei ſequentis
Nos interim pxͤijs intendamus officijs
Explicit ſecundus tractatus.

Sequitur tractatꝰ

tertius dragmaticus in cantico Marie de
reſpectione humilitatis ſue per notulas.
xxx. Prima notula.

Quia reſpexit humilitatē ancille ſue ſue. ¶ Diſcipulus D
Hic ſumus/hic primus abſol
uẽda eſt q̄ſtio/ altera die ꝓpo
ſita ſed dilata. Cur beata ma/
ter/cãm magnificationis dñi cũ exultatio/
ne ſpũs in deo ſalutari ſuo/cecinit eẽ reſpe
ctionẽ hũilitatis ſue a dño Exultauit inq̄t
ſpũs meus in deo ſalutari meo. Et tanꝗ̄
rõ q̄reretur ab ea mox ſubiungit. q2 reſpe/
xit hũilitatẽ ancille ſue. ¶ Magiſter. Do
ctam formas queſtionem cui nequit perfe
cte dari ratio ſiue reſponſio/niſi reſpectus
domini cauſa prius perſcrutetur. que non
niſi amor inuenitur ¶ Diſcipulus. Con/
ſentio. Fiat hoc prius notum. ſimiliter et
quid eſt obiectum ſuũ ¶ Magiſter. Ocu
lus vulnerãs ſpõſam. oculꝰ ẽ amoris q̄ nul
lus acutior. nullus penetrabilior. nullꝰ ad
intimi cordis vulnerationẽ efficacior dici
poteſt. vulneraſti cor meum ait ſponſa/in
vno oculorum tuorꝫ. Non aliter eſt de ocu
lo ſponſi reſpectu ſponſe. Quia reſpectus
amoroſꝰ ſpõſi/ſauciat ſponſã/vt exclamet

vulnerata caritate. ego ſum. vel amore lan
gueo. Hoc eſt precipuũ in ſpõſa vel in ſpõ
ſo membrum. Unde ſponſus cum lauda-
ret ſponſe pulchritudinem dicit. Quã pul
cra es amica mea ꝗ̃ pulcra. Hoc ſubiun
xit. Oculi tui columbarũ. Et quid per co-
lumbam intelligis. ſi non amorem ſimpli-
cem? In columba enĩ/ ſpũſſanctus cui ap
propriatur amor. ſepiꝰ apparuit. Sic pꝰ
modũ ſponſa. inſinuãs filiab⁹ hierl'm pul-
critudinẽ dilecti ſui. compatione poſuit eã
dem dicens. Oculi eius ſicut columbe/ de
ſup riuulos aquarum que lacte ſunt lote et
reſident ſup fluenta pleniſſima. Hinc eſt il
la duorũ mutua poſtulatio. videri ſcilicet ⁊
videre. Audiamus modum. Hanc dile-
cta nuper conſopita inter brachia ſponſi/
qui adiurauerat filias hieruſalem per ca-
preas ceruoſq̃ camporũ. eo ꝙ ſunt anima-
lia ſatis alacria mundaq̃/ ⁊ ſolitudinis a-
mica/ perſpicaciũq̃ oculorum. Adiraue-
rat inq̃. ne ſuſcitarent. neq̃ euigilarent di
lectam. donec ipa vellet. Tunc velut elap-
ſus ad horam dilectus/ regreditur/ ardens
videre ſponſam ⁊ alloqui quod latere non
potuit ſponſam. cuius per amorem cor vi-
gilat. Exilit igitur ⁊ dicit. Vox dilecti mei
⁊c. Hec eſt vox amici mei. Conuerſis con-
feſtim oculis exclamat. Ecce ipſe venit. ſa
liens in montibus ⁊ tranſiliens colles. Et
cur obſecro ſalit ⁊ tranſilit/ niſi zelo ſponſe
vidende totus rapitur atq̃ tripudiat ad ſimi
litudinẽ capree. hinuliq̃ ceruorũ. Laſciui
ens alacris ⁊ iocundus. Nihilominꝰ tan-
ꝗ̃ zelotipus explorator. ⁊ verecũdus ama
tor. non irrumpit cubiculũ ſponſe. ſ; ſtat
poſt parietem reſpiciens ꝑ feneſtrã. pſpici
ens per cancellos. Deniq̃ blandit̃ dicens
Surge ꝓpera amica mea. colũba mea for-
moſa mea ⁊ veni. Sequit̃ poſt verni tem-
poris gratã deſcriptionẽ. que nouã ſignat
gratiarũ infuſionem. aduerſitate depulſa.
Oſtende mihi faciẽ tuã. Sonet vox tua i au-
rib⁹ meis. Vox eni tua dulcis ⁊ facies tua
decora. ¶ Diſcipulus. Perſpicuũ feciſti
deſideriũ qḋ habẽt in cãticis ſpõſus ⁊ ſpõ-
ſa ſe videndi. quoniã viſio nũcius eſt pci-
puus amoris cordialis. Ubi eſt amor. ibi
eſt oculus. Nihil amore amabilius. Ha-
bo tibi dicit Seneca poculũ amatoriũ ſi-
ne herbis abſq̃ veneficijs. Si vis amari.
ama. Hoc in amatorib⁹ etiã fetidiſſimis
locũ hʒ. ꝗ̃to efficacius in pulcerrimis?

Magiſter. ¶ Hic reſpectus dei Mariã
humilem iure traxit ad amorẽ ſuũ. vt tota ne J
dũ gauderet. ſed ꝑ amoris magnitudine.
ſpũaliter exultaret. i. extra ſe ſaltaret in dile
ctũ. Hic etiã reſpectꝰ corpalis in infãtulo
Jeſu. ſolabat̃ oẽs illiꝰ pegrinationis labo-
rioſiſſime. dolores ⁊ anguſtias. Sicut pue
ricia. ſic in adoleſcẽtia. donec in cruce vi-
dit extẽſum. q̃ viſa eſt ſemel ab eodẽ. vñ ꝑ-
trãſit gladiꝰ acerbiſſime paſſiõis/ amoro-
ſiſſimũ cor vtriuſq̃. Preſent amicorũ cor-
da. ꝗ̃to intolerabilit̃ anxiꝰ fuit/ hic reſpectꝰ
q̃ dici neq̃t verb̃. neq̃ ſcriptis inſeri. ¶ Di
ſcipulꝰ. Supeſt vero declarandũ q̃d vel q̃
le ſit amoris obiectũ? ¶ Mgr. Uideor
mihi fas dicere. ꝙ pulcritudo vel pulcrũ.
Nihil enĩ amat̃ ſub rõne turpitudinis. ſed
tãtũmodo ſub rõne pulcritudinis ⁊ pulcri
vel ſpecioſi. vel formoſi. Hinc dictũ eſt de
ſapia. ꝙ pulcritudinẽ illiꝰ admirabit̃ ocu-
lus. ¶ Diſcipulꝰ. Nunq̃d diuerſa vel ad
uerſa eſt ꝓpoſitio tã phis ꝗ̃ theologis po
nẽtib⁹ bonũ eſſe qḋ oĩa appetũt. ⁊ ita ratio
boni vel appetibilis/ eſt amoris obiectum
¶ Mgr. Multe ſunt rõnes appetibilita
tis/ q̃ in vnã ↄueniũt pulcritudĩs. ſic̃ ⁊ bo-
ni ⁊ finis ⁊ ↄuenientis vel pfecti vel btitu-
dinis rõnem. ¶ Diſcipulꝰ. Expone ↄſe-
quenter q̃ eſt rõ pulcritudĩs vel pulcri
Mgr. Pulcritudo ſm Augu. eſt eq̃litas
nũeroſa. ¶ Diſcipulꝰ. Eſt igit̃ pulcritudo
in ſola ꝗ̃titate cũ nũerus ſit ſpẽs ꝗ̃titatis.
Mgr. Accipit̃ hec eq̃litas. nedũ ex rõne
molis corpalis ſ; pfectionis ſpũalis. Silr
nũerꝰ nõ ꝑ ꝗ̃titate diſcreta realr. ſed forma
liter ſm aliquos. Sed vel ꝓbabiliꝰ ſm ali
os ſoliꝰ rõnis. q̃lis in deo pſoniſq̃ diuinis
inuenit̃. q; alia rõe ⁊ ydea/ ↄditꝰ eſt homo
alia equus ſm Augꝰ. ⁊ h̃ ſm modũ intelli-
gendi diuinã eſſentiã/ ꝑ relationẽ ad crea-
turas. ſiue ſit iſte modꝰ intelligendi in in-
tellectu diuino. ſiue ſit ſolũ in intellectu an
gelico? ¶ Diſcipulus. Sufficit hec teti-
giſſe de diuina pulcritudine ꝑ verificatiõe
diffinitionis illius. ꝙ pulcritudo eſt eq̃li-
tas numeroſa Nũc adapta pulcritudines
ſponſi ⁊ ſponſe quales poſuit Salomon
in canticis. ſimul aptum faciens de differẽ
tijs talium nominũ. pulcrũ. formoſũ. ſua
ue. ſpecioſum. decorũ Ruſus de nomini-
bus ſponſe ꝙ ẽ amica/ ſoror/ columba/ im
maculata/ tota pulcra. ⁊ ita conſequenter ꝑ
ſingula membra diſcurrere tam ſponſi ꝗ̃

ſponſe? ❡ Magiſter. Rem exigis q̃ ſua
prolixitate faſtidium. vel ſua breuitate po
terit obſcuritatem afferre: niſi fortaſſis in/
uenirem compendium. ❡ Diſcipulus.
Placet inuenias? ❡ Magiſter. Ecce tot
pre manibus habenꝰ expoſitões doctoꝝ
tot ſimilitudinum/ hic poſitarum. tot inſu
per diſtinctiones pro qualibet dictiõe ma/
giſtrales. tot denium quadruplicis ſenſus
ſcripturarum adaptatões: ad diuerſa ſpi
ritualium genera nuptiarum. Suppona
mus hec omnia nobis. ⁊ pauculas de pul/
critudine ſponſi ⁊ ſponſe. ⁊ dei ⁊ anime ſi/
militudines hic poſitas/ elucidare curemꝰ
Dicentes in primis. ꝙ formoſitas ⁊ ſpe/
cioſitas. ⁊ pulcritudo ⁊ decoꝛ/ frequenter
accipiuntur ſinonime. Nihilominus pul/
critudo. vltra formoſitatem dicere videtur
quandã coloris ſuauitatẽ. cuius defectus
non tollit formam. Nigra ſum inqͣt ſponſa
ſed formoſa. Decoꝛ autẽ referꝛ ad modum
⁊ decentiã geſtus ⁊ ornatꝰ. cum quadã io/
cunditate. leticia vel alacritate vultus/ to/
tiuſqꝫ corpis geſtꝰ. Porro ſpecioſitas om/
nia ſimul dicit/ vt ibi Spẽoſus forma pre
filijs hoĩum. Et illud. Species ꝑami/ di/
gna eſt imperio. Exemplũ in imagĩe/ cuiꝰ
poſſemꝰ ꝑma lineamenta ꝯſiderare. ꝙ nu/
meroſa ſit ſub equali ꝓportione formata/ ⁊
formoſitas inde reſultat. Conſideremꝰ ſe/
cundo colores ſuperinductos accõmode
ſingulis lineamentis/ vnde redditur pul/
crioꝛ forma. Conſideremus tertio in ima/
gine viuente. alacritatẽ faciei ⁊ oculoꝝ leti
ciam ⁊ decentiã. ⁊ in omni geſtu modeſtiã
Sic ait poeta de venere. ꝑ Enea. ⁊ letos
oculis afflarat honores. Et dicit Vulgo.
Ceſte dame ẽ de bel mam treug ⁊ eſt byen
aduenant. el eſt ſimple ⁊ toye. Notemus
vltra ꝙ pulcritudo picture vel imaginis/
refertur ad ipam tabulam que ꝑinde pul/
cra nominatur. Addamus pterea. ꝙ pul/
critudo maxime referꝛ ad exẽplar. ſi ꝑ om/
nia cõformis eſt imago. vel exemplatũ ſuo
exemplari ſit licet exemplar iſtud turpiſſi/
mum. Sic dicimus bufonis imaginẽ in/
de pulcrã. ſic bubonis ⁊ veſptilionis. Ec/
ce inquiũt bufonem pulcre pictũ. Patet ꝑ
inde ratio cur ſimea dicitꝛ turpiſſima. cuius
tamẽ figura/ ꝓxima eſt pulcerrime figuraꝝ
ſcilicet hũane. At vero qꝛ deficit ab imita/
tione perfecta: reputaꝛ inde turpioꝛ. quo
imitatione videbaꝛ ꝓximioꝛ. ❡ Quibus

ita notatis de pulcritudine generaliter/ fa/
cilis eſt applicatio ad pulcritudinẽ aĩe rõ/
nalis ſpũalis. que imago eſt bñdictiſſime
trinitatis. in qua potentie tres principa/
les aĩe ſcꝫ memoria. intelligentia ⁊ volũ/
tas. ſunt tanqꝫ lineamenta qualia ſunt in/
delibiliter impſſa. nec tolluntꝛ etiam a dam
natis. Cetex dona gratiaꝝ variaꝝ virtu/
tum. donoꝝ. beatitudinũ. ſunt ſicut colo/
res ſuperinducti. Rurſus opationes inde
ꝓuenientes/ decorẽ ſupaddunt. Tandem
in omni pulcritudine ſpũali. tãto btẽ trini
tatis imago formoſioꝛ eſt ⁊ pulcrioꝛ/ ⁊ hũs
plus decoꝛis: qͣ̃to repitur ſuo exemplari ſci
licet eidẽ beate trinitati cõformioꝛ. Ex ad/
uerſo autẽ de turpitudine. deformitate. de/ L
ſpectu. dedecore/ ꝯſtat ſentiendũ ❡ Diſci
pulus. Naturã pulcritudinis ad oculum(
ſicut dicitꝛ) oſtẽdiſti. ⁊ quia turpis eſt pars
q̃ ſuo toto non cõgruit. pulcritudoqꝫ totiꝰ
ex vniuerſa partiũ multitudine conſurgit:
reſtat exponere pulcritudines membroꝝ
ſinguloꝝ. Sed antea diſſerere oĩum diſtin/
ctiones vocabuloꝝ amica. ſpõſa. ſoroꝛ. co
lumba. dilecta. quoniã de alijs aĩe noĩbꝰ/
ſatis ꝯſtat ex ꝑmiſſis. vt ꝙ ẽ ſpẽoſa. formo/
ſa. Tota pulcra ⁊ imaculata. qꝛ bene colo/
rata ⁊ mũda ꝑ omia? ❡ Magiſter. Amica
dicitꝛ ex mutua cõicatione ſecretoꝝ/ qͣ̃ſi ani
mi cuſtos vel altera mea. cuiꝰ eſt idem vel/
le ⁊ idem nolle cũ amico. Spõſa dicitꝛ ꝓpt
ſpem fecũditatis plis. vt ſint vnũ ꝑncipiũ
in ꝓductione ⁊ educatione filioꝝ. nõ ꝙ ſit
iam matrimoniũ ꝯſummatũ. Aliqñ dicitꝛ
ꝯiunx ⁊ nupta ſed in ſpe ſic̃ ꝯtracta. Spõ
ſalia a ſpõdeo es. qͣ̃uis vnũ qñqꝫ recipiatꝛ
ꝑ altero. Soroꝛ appellaꝛ ꝓpter nature cõ/
formitatẽ. maxime poſt incarnationẽ. Aut
ſi ad angelos q̃qꝫ transferatꝛ/ diceretꝛ nature
ꝯformitas nõ vniuoca. nec penitꝰ equoca
ſed analoga. ꝓpter ſimilitudinẽ btiſſime tri/
nitatis. Unde nominaꝛ etiã alibi filia vt
ibi. Audi filia ⁊ vide. Et filia hierlm. quia
inhabitatrix pacifice ciuitatis. Et filia ſiõ
ꝓpter ſpeculationem diuinoꝝ. Et filia ꝑn
cipis. Columba dicitꝛ ꝓpter inhabitantem
in ipſa ſpũſſancti plenitudinem. Dilecta
dicitur vltra amicã. ꝙ ſit amoꝛ ex electione
genitꝰ vel nutritꝰ ❡ Diſcipulꝰ. Redi nũc
ad prius queſitũ de membris ſingulis.
Magiſter. Redeo. ꝓponens pro regula vel
clave dicendoꝝ. ꝙ nihil in canticis poſitũ
repies/ niſi quatinꝰ facit ad pulcritudineꝫ

⁊ conſequēter ad amorē ſm̄ alterū genus
cauſe quadruplicis. efficiētis. materialis.
formalis. ⁊ final'. Nō idcirco quiſpiā erra/
uerit ſi dixerit ſubiectū canticorū eſſe. vel
amorē pulcritudinis vel pulcrū amorem.
Quod vtiq̄ ſapiētia vidit q̄ duo diūxit di
cens. Ego mr̄ pulcre dilectiōis. Protin⁹
ergo dū occurrit tibi verbū aliquod in can
ticis / ſi n̄ ſonet pulcritudinē in cortice trāſ/
ſūptionis. decortica illud. vel enuclia / q̄uſ
q̄ decor amabilis ⁊ amor decor⁹ pulcer at
q̄ formoſ⁹ emineat ¶ Diſcipul⁹. Enitar
Sed quid ex iſtis inferendū cēſes. vtꝝ co
gnitio ſit ſpeculatiua vel practica ¶ Ma
giſter. Torq̄t multos / diuerſos practice et
ſpeculatiue mod⁹ accipiēdi ¶ Diſcipul⁹.
Da modū qui tibi ꝓbabilior apparet.
Mgr̄. Diffinit Ariſtoteles intellectū ſpe/
culatiuū. ꝙ eſt ſolū reſpectu veri vt verꝫ eſt
Intellectus vͦ practic⁹ dicit̄ ꝯfeſſe ſe ha/
bens appetitui. i. ꝯformis ⁊ ꝓtenſus in ap
petitū cui⁹ obiectū eſt non ſolū verū ſub ra
tione veri / ſed ſub rōne boni. Deinde con/
cludit ꝙ methaphiſica eſt tm̄ ſpeculatiua.
ars aūt ⁊ prudentia ſunt practice. q̄ reſpici
unt voluntatē reſpectu factibiliū vel agibi
liū. nec ſiſtunt in intellectiua cognitione ſo
la. Sed theologia ſcrutat̄ ꝓfundi⁹ que ſu/
ꝑmaꝝ ſcientiaꝝ ſeipſam aſſerit. ⁊ in dei dile/
ctione ſup oīa finē ſuū ſtatuit. Nā finis le/
gis eſt dilectio. Et iō ſane debuerat ꝯſenti
re de methaphiſica ph̄us. ꝙ non in cogni/
tione nuda prime cōſiſtebat. ſed ad ei⁹ dile
ctionē extēdebat̄. Alioq̄n deformabat pul
critudinē methaphiſice / caudā ei⁹ pulcerri
mā (q̄ eſt finis diuīe dilectionis) euellēdo.
Datus quoq̄ fuiſſet i reprobū ſenſum. q̄
cū deū cognouiſſet. nō ſic̄ deum gl'ificaſſet
nec amaſſet. nec grās egiſſet. Dic̄ tm̄ i ethi
cis de ꝯtēplatiuo felici ꝙ videt̄ dei eē amā/
tiſſim⁹. q̄ cognitionē eius deſiderat. Qua
lit̄ oro fieret ꝯiūctio optīe potētie rōnalis
cū optimo obiecto deo p ꝯtemplationē / ſi
non inde dilectio ſeq̄retur. ſi vel obſiſteret
ꝑuerſitas voluntatis: Vocāt aliqui theo/
logiā noſtrā. nec pure ſpeculatiuā. nec oī/
no practicā. ſed affectiuā. q̄d epitheton ap
tiſſime noſcit̄ theologie miſtice cōuenire.
¶ Diſcipulus. Perſpicuū eſt illud quod
loq̄ris. nec a ph̄o negandū. q̄ dixiſſe legit̄.
Inueni te primā cauſam. fac me tibi placē
tem virum. Quid inde vis cōcludere ma/
nifeſta: ¶ Magiſter. Cōcludo ꝙ vel me/
taphiſica eſt practica ſciētia. vel ꝙ nō om/
nis intellect⁹ ꝓtenſus in appetitū ſeu volū
tatem / diceret̄ practic⁹. ¶ Diſcipul⁹. Ita
ſeq̄ videt̄. ¶ Magiſter. Eſſe debet igit̄ de
intellectu practico ſermo reſtrictior. vt ſo/
lū dicatur practic⁹ / dū ad factibilia ⁊ agibi/
lia inferiora ꝯuertit̄ / p extēſionē in affectū
⁊ in effectū opationis hui⁹ ꝯſiderando re/
lationē ad fines ꝓximos nō ad ſupmum q̄
de⁹ eſt colendus ⁊ amādus. Propterea ſic
beatitudo dicenda eſt ſpeculatiua. ſic theo
logia ꝓprie accepta. ſic hec ſapientia canti/
corū. cuius finis eſt amor pulcer ſpōſi ad
ſponſam. terreno quolibet amore calcato.
Sic vbilibet ars amoris terreni. vel aīa
lis practica. Ars itaq̄ diuinalis amoris ſeu
fruitionis / ſpeculatiua dicet̄. velut prima ⁊
altiſſima ſcientiaꝝ. quā imitat̄ metaphiſi/
ca philoſophantiū. Sed vbi deſinit ipſa /
theologia p fidem ſumit exordiū. per ſpem
inſup ⁊ amorem cōſiderans deū ſicut ama
bile ⁊ pulcerrimū. ⁊ qui iuxta verbum ſpō/
ſe eſt deſiderabilis. imo fons ⁊ origo radix
⁊ parēs omīs pulcre dilectioōis ¶ Diſci/
pulus. Et ſi ꝓpero cognoſcere ſingulorꝫ ꝓprie
tates mēbrorꝫ. q̄ ſponſo tribuunt̄. ⁊ ſponſe
ſub tropicis locutiōibus / trahit̄ tamen ne/
ſcio quo pacto mens / illud attingere quod
modo ꝑixiſti de dilectionis vel amoris ori
gine: ¶ Magiſter. Iure eni trahitur nam
h̄ cognito. cetera mox patebunt. q̄uis hec
cognitio ſm̄ ꝓceſſionē theologicā / incipi
at p fidem a pulcritudine prime cauſe / ad
pulcritudines effectuum inſinuādas: vie
philoſophie nō aduerſo ſed conuerſo.
Diſcipulus. Acceptus erit iſte modus fi/
delib⁹. Proſequere ¶ Magiſter. Pulcri/
tudo prima nobis per fidem relucet in bea
tiſſima trinitate. Tradit enim fides ꝙ pat̄
in diuinis eſt mens ſiue memoria fecunda
oīum intelligibiliū. ad quā paternus intel
lectus ꝯuertens aciem / gignit ex ſe verbū
exꝓſſiuū oīum intelligibiliū. Hoc eſt illud
verbum quod erat in principio apud deū.
per quod omnia facta ſunt. Hoc verbum
eſt naturalis imago patris. eadem eſſentia
liter cum patre: ſola relatione ꝑſonali pſo/
naliter ab illo diſtincta. Et quoniam imi/
tatur perfectiſſime patrem / ſupeſt vt dicat̄
imago pulcerrima vel ſpecioſiſſima patris
⁊ ita dilectiſſima a patre ſe teſte q̄ ait. Hic
eſt filius meus cariſſimus. in quo mihi be
ne complacui. Cum vͦ pat̄ cōmunicaue/

rit diuinam vitam filio communicauit ne
dum cognitionem omnis veri.ſed amorē
ſimiliter omnis boni. Eſt autem paterna
bonitas ſupremum ⁊ primum amabile.
Amauit ergo filius ſumme patrem.⁊ con⸗
uertendo voluntatem in ipſū totus(vt ita
loquamur)exarſit ⁊ flagrauit in eius dile⸗
ctionem. Ex qua dilectione mutua patris
ad filium ⁊ filij ad patrem. proceſſit amor
ꝑſonalis.quem dicimꝰ ſpiritumſanctū ¶
Conſiderat hec fides circulum quendam
intelligibilem in triangulo perſonarū. Pa
ter enim dat ſe filio quem diligit.filius pa⸗
tri impendit ſe per amorem quo flagrat in
patrem. Hic autem amor cōmunis eſt pa⸗
tri ⁊ filio.tanꝙ̃ nexus amborum. Iure er⸗
go dictus eſt deus.quaſi ſpera intelligibi⸗
lis.cuius centrū vbiꝙ̃.circumferentia nuſ
ꝙ̃.niſi ſupple in ſeipſo. Non autem poteſt
ſe deus ad extra cōmunicare.niſi quodam
modo punctualiter. Ipſe vero totū ſe/in
ſe toto continet.quem tenebre creaturam
non comprehēdunt. ¶ Oſtendit nobis
hec fides/ſummā conſummatā in tota tri⸗
nitate/pulcritudinem amabilem.⁊ dilectiō
nem pulcerrimam.quoniā hic eſt equali⸗
tas numeroſa.que reddit pulcritudinem.
⁊ pulcritudo ſuccendit ad amorē.vt ſit pul
critudo dilecta.⁊ dilectio pulcerrima mu⸗
tuo ſe reſpicientes Unde Dionyſius diui
nus amor eſt ſicut quidam eternus circulꝰ
ꝑ optimū ex optimo.⁊ in optimo.⁊ in opti
mū.inenarrabili conuerſione circūiens.
Eſt autē circulus pulcerrima figuraꝝ
¶ Diſcipulus. O miſeris precor nūc am⸗
pliora hic diſſerere.de inenarrabili pulcri⸗
tudine diuinitatiſ.⁊ ad Marie pulcritudi
nem te conuerte.dicēs in primis. Cur nō
dixit deum ſalutare ſuū/reſpexiſſe pulcritu
dinē ancille ſue ſed humilitatē? ¶ Magi⸗
ſter. Duas habitudines eſſe ponit philo⸗
ſophus in intelligentijs quas angelos di⸗
cimus. ¶ Unam qua conuertūtur ad de
um ad contemplandū magnitudinē eius
cum admiratione.pulcritudinem cum di⸗
lectione.⁊ omnimoda ſubiectionis obedi
entia/motu quodam aſſiduo quaſi circula
ri circa diuinam vnitatem. Ita loquitᷣ apō
Boetiū philoſophia.menteꝙ̃ profundā
ſcilicet diuinitatē circūit. Et iterū. Da fon
tem luſtrare boni. Alterā dicit philoſophꝰ
habitudinem intelligentie/reſpectu infe⸗
riorū que regit mediante motu ſuiˀorbis.ꝑ
ut philoſophia ſubiūgit. Simile conuer⸗
tit imagine celū ¶ Determinat conſequē
ter idem philoſophus ꝙ habitudo prima
que eſt ſubiectionis ad deū.longe perfecti
or eſt ⁊ pulcrior/ꝙ̃ habitudo regitiue dñā
tionis reſpectu inferioꝝ.quoniā in prima
cōſiſtit intelligentiaꝝ felicitas ⁊ beatitudo
non in ſecūda.ꝙ ſi angelꝰ magnificans de
um ⁊ exultans in deo/gratias ageret verƀ
humanis.quid obſecro mallet dicere:vl' ꝙ
deus reſpexit humilitatē ſerui ſui ſubijciēſ
eū ſibi.vel ꝙ reſpexit dominationē atꝙ̃ po
tentiā.ſcilicet in regimīe creature ¶ Diſci
pulus. Res apta eſt/ſup electione primi.
Unde palā intelligo beatā Mariā nedū
pia deuotione ſed altiſſima metaphiſicali
ꝙ̃ rōe/ſuā pulcritudīs btifice pfectiōē plꝰ
īſinuaſſe ꝑ hūilitatē ſubiectiōis/quā reſpe
xit in ea dominus.ꝙ̃ ſi dominationis no⸗
men aliqō poſuiſſet ¶ Magiſter. Accipe
rōnem alteram.nō minꝰ in theologia fun⸗
datam. Quid enim perdidit apoſtatas an
gelos:quid poſtmodum deiecit homines
inſtitutos ad reparationem angelice ruine
Utiꝙ̃ ſuperbia.plus glorians in fantaſti
ca dñatione/ꝙ̃ in humili ad deū ſubiectio
ne. Cauendā hanc perditionis turpitudi⸗
nem inſinuat Maria.⁊ exemplo vocis ſue
qua ſuam humilitatē gloriatur reſpexiſſe
deū ⁊ formidanda proteſtatione. Fecit in⸗
quit dominꝰ potentiā in brachio ſuo. Di⸗
ſperſit ſuperbos mente cordis ſui. Quare
excelſus dominꝰ ⁊ humilia reſpicit ⁊ alta a
longe cognoſcit. Quare a longe: Quia lō
go proijcit ⁊ deijcit.⁊ ꝓijcit ⁊ deponit potē
tes de ſede ⁊ exaltauit humiles. Iam Ma
ria gerebat alta mente repoſitū verbū filij.
Qui ſe exaltat humiliabitur.⁊ qui ſe hūili
at exaltabitur. Illud quoꝙ̃ diſcipuli ſui.
Deus ſupbis reſiſtit.hūilibꝫ autē dat grati
am. Uerificauit idcirco deꝰ in ea verbū ſa
pientis. Ubi hūilitas.ibi ſapiētia. Deus
collocauit per incarnatōnis miſteriū/ſapi
entiam in hūilitate ſua. ¶ Diſcipulꝰ. Oc⸗
currit poſt ſolutionē q̄ſtionis ꝓpoſite.petē
dum quid ſit reſpectꝰ dei.q̄les eiꝰ oculi q̄⸗
bus hūilitatē ancille ſue reſpexit. Sꝫ omiſ
ſa multiplicatōe qōnum :conuertaᷣ ꝓtinꝰ
ſermo tuus.ad deſcribendū pulcritudinē
beate Marie.que tam grata.tam incredi⸗
bili formoſitate refulgens inuenta eſt. vt
concupiſceret rex ſpeciem eiꝰ.⁊ de ſublimi
ſolio deitatis deſcenderet ad infima noſtre

mortalitatis.accipiēs ſerui formam. Quā
ta qualiſcꝫ putanda eſt pulcritudo totius/
qñ in vno oculoruꝫ ſuoꝝ dicit ſe ſpecioſus
forma pre filijs hominū/ corde vulneratū
Uulneraſti ait cor meū in vno oculoꝝ tuo
rū.⁊ qꝺ minus videt/ in vno crine colli tui
Deniqꝫ primū nomē quo Maria legit in
canticis noīata ꝑ ſpōſum fuit. O pulcerri/
ma mulieꝝ. Uere pulcerrima / q̄ pro ſupꝑ/
ba miſtica vaſti.eua.ſupno regi non aſſue
ro ſed deo/meruit copulari:gratiā inueni/
ens in oculis eiꝰ.quā adamauit ſuper om/
nes mulieres. Erat enim formoſa valde et
incredibili pulcritudine omniūqꝫ oculis
gratioſa ⁊ amabilis videbat. ¶ Magiſter
Conabimur inaniter/ſi verbis equare vo
lumus pulcritudinē eius.qua ſub deo ma
ior nequit intelligi.colligens in ſe omnes
pulcritudines ſparſas in creaturis: Ita vt
ſit vere vna ſpecioſa vniꝰ ſponſi.vna perfe
cta ſua.vna matri ſue electa genitrici ſue.q̄
genitrix eſt gratuita dei bonitas.que pul
cerrima pulcerrimam ſibi fecit. Dicere ni/
hilominꝰ aliqua temptabimꝰ ordine ꝓmi
tus doctrinali. ¶ Pulcritudo que eſt eq̄li/
tas nūeroſa diuidit.ꝓma ſui diuiſione.ꝙ
quedā eſt naturalis ⁊ quedaꝫ artificialis.
Naturalis multiplex eſt.q̄dam intellectua
lis. Altera rōnalis.dehinc aīalis. Rurſum
aliqua eſt ſolū vitalis.altera ſolū ſubalis.
altera accidētalis. Artificialis vͦ quedam
eſt ꝑ ſe.quedā ꝑ accidēs:ꝑ rōnis induſtriaꝫ
ſupinducta/pulcritudine naturali. ¶ Pul
critudo aūt naturalis deſcribi pt ꝙ eſt eq̄li
tas numeroſa/ꝯſurgēs ⁊ reſultans ex vnita
te veritate ⁊ bonitate.vel ex mēſura nume/
ro ⁊ pondere.vel ex modo ſpecie ⁊ ordine.
Iaqꝫ ꝓprietates entis ſunt vnū ⁊ ve et bo/
nū. Sic ꝙ ens ⁊ vnū ens ⁊ veꝝ.ens ⁊ bo/
nū ꝯuertūtur. Nec eſt poſſibile ꝙ ens ali/
q̄d ſit.quin hec tria ſibi ꝯueniāt.q̄ non re
diſtinguūtur.ſꝫ ſola ſignificādi rōne. Sic
de modo ſpecie et ordine. Sic de menſu/
ra numero ⁊ pondere. ¶ Pulcritudo igi/
tur naturalis.nō habet aliqꝺ ens poſitiue
ꝯtrarium.q̄ ſit poſitiua turpitudo natura
lis.vt ipſi manichei ſomniabāt duo ꝓnci/
pia.vnū maloꝝ ⁊ hoc turpiſſimū/⁊ aliud
bonoꝝ qꝺ neceſſe eſt eē pulcerrimuꝫ. Nec
optet poſt Augꝰ.⁊ Dionyſiū conari dedu
cere malū.nec eē poſitū i entibꝰ.ſed tm̄mo/
do dici ꝑuationē pulcri/ſeu boni/ſeu mo/
di ſpeciei ⁊ ordinis. Pulcꝝ ſilr cū ente cō/
uertit.tanq̄ ꝓprietas reſultās ex tribꝰ ꝓori/
bus.⁊ hec pulcritudo tāq̄ ex triplici linea/
mēto figurali inſtar trianguli.q̄ eſt prima
⁊ ꝑfecta forma lineaꝝ rectaꝝ. Hec nihilo/
minꝰ pulcritudo naturalis/in circulū dedu
cit q̄ eſt ꝑfectiſſima figuraꝝ non rectilinea
rū ſꝫ curuaꝝ. Ita ꝙ preter legē geometrica
lem ſit hic circulꝰ triangularꝰ.⁊ triangulus
circularꝰ. ¶ Pulcritudo naturalis.reꝑibi
lis eſt vniuerſalr in creaturis.q: neceſſe eſt
qꝺlibet eſſe veſtigiū ſue ꝓme cauſe. qꝺ ge/
rat ſimilitudinē aliquā/non penitꝰ vniuo/
cā.ſed analogā eiꝰ tanq̄ exemplatū ſui exē
plaris.⁊ ſigillatū ſigilli ſui. Sūt aūt tria ꝓ
me cauſe ꝓpria ⁊ appropriata.ſm̄ q̄ reꝑitur
vnūqꝺqꝫ ens ꝑducere ſm̄ triplex genꝰ cāe.
efficiētis.formalis vel exemplaris ⁊ finalꝭ.
¶ Pulcritudo naturalis/accipit lineamē
tū modi ⁊ vnitatis vel mēſure/a potentia
efficiēte.lineamētū ſpēi vel veri vꝉ numeri
a ſapiētia exemplāte.lineamentū ordis vel
ponderis inclinātis a bonitate diuina fini
ente. Que tria ꝯiūcit apl'ſ dicens. Oīa ex
ipo ⁊ ꝑ ipm.⁊ in ipo ſunt oīa. Ipſi glīa in
ſecula.q̄ oīa facit ſpecioſa ⁊ pulcra.ſcꝺum
tria hec indelibilia preſus lineamēta in q̄li/
bet ente ꝓtracta.q̄ rurſus ſe reducūt in cir/
culū ad prime vnitatis exemplū. ¶ Nunc
aūt ad ſpāles pulcritudines naturalis ꝓp/
etatis ꝯſcendamꝰ. Itaqꝫ qꝺlibet ens / ha/
bet tm̄ de pulcritudine naturali.q̄tū habꝫ
in ſe de entitate ⁊ bonitate: Inuenit auteꝫ
ens intellectuale.⁊ hͦ dupliciꝭ.vel vt ꝑ ſe ex
iſtēs vel vt alteri natū vniri.vt hūani intel
lectꝰ. Inuenit rurſus ens rōnale.ſm̄ dupli
cem portionē. Inuenit ꝑterea ens aīale et
hͦ duplicꝭ.vel ꝯiūctū rōni vt in hoībꝰ.vel
ꝑ ſe ſtans vt in brutis. Proinde inuenitur
ens vitale ſeu vegetabile.⁊ hoc dupliciter
vel cū ſenſu vel ſine ſenſu. Amplīꝰ eſt ens
ſolū ſubſtātiale vt elemēta.vel materia ꝓ/
ma.que de ſe nō eſt ꝓncipaliter nihil.cum
ſit ꝑs ſubalis cōpoſiti.ſed cōſiderata ſine
forma.nō eſt actꝰ formalis.⁊ informis dici
tur ⁊ ſic turpis appetēs formā ſicut aliquid
pulcrū. Tandē ē ens analogū qꝺ appella
mus accidēs.cuiꝰ eſt ineſſe nō eē ſm̄ phōs
cū tm̄ ponat fides ea poſſe ſine ſubiecto ꝑ
ſe eſſe. ¶ Diſcipulus. Dicito de ſingulis.
doctrinali q̄ aptus eſt ſtilo.qui tāte rei ma
gis eſt accōmodus. Deinde traduces om/
nia ad pulcritudinē mulieris quam reſpe/
xit:amoris oculo/totus deſiderabilis ſpō/

ſus eius. ¶ Magiſter. Intellectualis pul
critudo/ad primum ⁊ indelebiliter exp̄ſſuʒ
lineamentū. quod dictum eſt. ſuperaddit
tanq̄ꝫ imago iam perfectioꝛ. triplicem line
am. triū virium ſupioꝛum. naturaliū inſi
taꝝ ſibi. que ſunt memoꝛia intelligentia et
voluntas. Siue dicantur iſte vires. tria q̄
dam accidentia/naturam intellectualē ne
ceſſario ſequentia ſcd̄m Thomam ⁊ ſequa
ces. ſiue ſint vires eſſentialiter eedem cum
natura intellectualis. ſed formaliter diffe
renteſ iuxta Scotū. ſiue ſint penitus eedē
res. tantūmodo ſcd̄m rationem diſtincte.
per reſpectum ad operationes. ſeu ratiōes
obiectales vel terminoꝛum cōnotationes
quod nobis magis placet ſcd̄m expꝛeſſio
nem a Gregoꝛio datam. ¶ Intellectualis
hec pulcritudo. pꝛimo conſideratur vt nu
da. ſine habitu ſuperaddito vel operatio
ne ⁊ hoc in oꝛdine ad ſuuʒ ſuperius quod
eſt deuſ. Ut vis memoꝛatiua dei. coꝛreſpō
deat patri ſeu paternali memoꝛie: tanq̄ꝫ ap
pꝛopꝛiate indita ſibi a patre ſeu pꝛotracta
in tabula nature intellectualis. Uis intel
lectualis dei/que eſt expꝛeſſiua verbi. coꝛ
reſpondeat filio vt verbū eſt/in acie intelli
gentie potentialiter aut aptitudinaliter ex
pꝛeſſum. Uis amatiua dei/coꝛreſpondeat
ſpirituſancto. ratione amoꝛis inde p̄ducti
bilis per voluntatem ſiue per vim affecti
uā intellectualē. Ita ſemp̄ dicet̄ mens reco
lere deū. ⁊ intellectus intelligere deū per hi
tum. ⁊ diligere non in actu ſed aptitudine.
Similiter ⁊ ſeipam (modo quo loq̄tur fre
quenter Aug.) dicet̄ recolere intelligere et
amare. Ita q̄ non accipitur hic memoꝛia
pꝛo recoꝛdatōne pꝛeteritoꝝ/cū ſit reſpectu
oim̄ modo tacto. ¶ Intellectual' vero pul
critudo. intelligit̄ p̄ncipalit̄ in angelis. q̄
ꝓpterea noiant̄ a ph̄is intelligentie. Repi
tur tn̄ licet impfecti⁹ in poꝛtiōe ſupioꝛi rō
nalis aie q̄ mens dicit̄ put eſt dei capax et
particeps ei⁹ eſſe pt. Pꝛoinde dicta eſt fa
cta ad imaginē diuītatis imitatiue. p ſilitu
dinē analogā q̄uis hūana mens ſic ꝯſide
rata (iuxta vbū Ariſtotelis q̄ cōſonat in h
fidei) ſit tanq̄ꝫ tabula raſa. nō repleta ſcia ⁊
v̄tutib⁹ oib⁹. iuxta Platonis errorē. Hoc
mō mēs eſt naturalr̄ luminoſa. imo lumē
intellectuale imoꝛtale. ⁊ indelibile. in quo
⁊ p q̄ꝺ nata ſunt intelligi p̄ma p̄ncipia/ap
p̄henſione facta terminoꝝ a ſenſib⁹ ſm̄ mo
dum cognoſcēdi in via. h lumen dicit̄ illō

quod ſignatū eſt ſup nos. Eſtimo auteʒ q̄
ſit intellect⁹ agens. de q̄ ph̄us ſit locut⁹. qui
ſup fantaſmata irradiat vt ſpēs intelligibi
les abſtrahat. vel eliciat. vel fodiat ⁊ ſit in
tellect⁹ poſſibilis. ſcꝫ ipſemet ꝯſiderat⁹ vt ta
bula raſa. fiat actuat⁹ p ſpēs intelligibiles
ad intellectionē. ¶ Diſcipul⁹ q̄ pacto mēs
hūana/dū ſepatur a coꝛpe ſtatiʒ p⁹ infuſio
nē ei/poterit cognoſcere cū nō hēat fantaſ
mata q̄ ſpeculata fuit. nec ſpeculari pōt ex
tra coꝛp⁹. ¶ Magiſter. Si ſingulas circa
materiā q̄ tractat̄ incidētes dubitationes
vellem tollere rn̄dendo: nec ingenium/nec
hoꝛa: nec ſuſceptū de pulcritudine cōpen
diū/ferre poſſet. Pergam⁹ interea ceptum
iter: abſq̄ꝫ tot diuerticulis: q̄ collocutiōib⁹
alijs/ſubintrare poterim⁹. ¶ Diſcipulus.
Aſſentō. ¶ Mgr. Intellectualis pulcritu
do tūc augeri ⁊ quodāmodo ſupcoloꝛari ⁊
pingi dꝛ p infuſionē habituū diuerſi gene
ris tam intellectualiū q̄ꝫ affectualiū tam in
via q̄ꝫ in p̄ria ſm̄ triplicē differentiaꝫ. In
via q̄dem p infuſiōnē virtutū theologica
rū. fidei ſpei ⁊ caritatis. aut aliquaꝝ ſupio
ris pfectionis ſub enigmate tn̄. In p̄ria ve
ro ſm̄ tres dotes aie ſiue ſint eedē cū lumie
glie ſiue diſtincte. ſic hitus ad facili⁹ elicie
dum act⁹ glioſos. viſionē. dilectionē. frui
tiuā inheſionē vel adherētem fruitionem
coꝛrn̄dentē ſpei. Iuxta illud Mihi aūt ad
herere deo bonū eſt. Et hec tria ſm̄ tres vi
res. rōnalis ꝯcupiſcibilis ⁊ iraſcibilis. q̄
les theologus ponit in ſuperioꝛi poꝛtione
rōnis. ¶ Intellectualis pulcritudo ruꝛſ⁹
augetur p actus ⁊ opationes/exponens e
am viribus ⁊ habitibus ꝓdeuntib⁹. Qui
dici poſſunt rationabiliter. tertia pulcritu
do pꝛincipalis: ſup naturalem pꝛimariam
⁊ generalē cuilibet enti ſupinducta vbi ſta
tim videre eſt q̄ꝫ multiplicata ſit. tam in ea
dem natura q̄ꝫ in diuerſis/hmōi pulcritu
do actualis opationis. Nam p̄ncipalis et
ꝯſummata repitur in gloꝛia. qualem habꝫ
nuc pulcerrima ⁊ beatiſſima beatoꝝ beata
q̄ꝫ omniū in viſione dei cū nuda dilectiōe ⁊
fruitione. In quibus eſſentialis beatitu
do foꝛmaliſq̄ꝫ conſiſtit. Qua pulcritudine
nulla ſub deo ſpecioſioꝛ in foꝛmis acciden
talib⁹ inuenitur. nulla honeſtioꝛ. nulla ſua
uioꝛ ⁊ iocundioꝛ nulla melodioſioꝛ ⁊ ſono
rioꝛ. nulla ſalubꝛioꝛ ⁊ vtilioꝛ. ⁊ hoc ſm̄ tri
plex genuſ boni. honeſti. delectabilis ⁊ vti
lis. ¶ Intellectualem hanc pulcritudineꝫ

preceſſit ⁊ inchoauit illa pulcritudo men-
tis quam habuit in via ter beata noſtra do
mina dum contemplationi dedita fuit aſſi
due/ q̄ꝫtum ſtatus patiebatur exilij. dum ex
ultauit ſpiritus eius in deo ſalutari ſuo. qꝛ
inſpiciebat dominus humilitatem ancille
ſue. Ille enim reſpectus (cum deus immu
tabilis ſit) quid aliud erat/ niſi candela ta-
lis pulcritudinis. talis exultationis in mē
te Marie. humilis ancille ſue. Et ideo iaꝫ
pulcerrie ⁊ dilectiſſime. quia fuit humilli-
ma. in qua figuratur lilium conuallīū Je-
ſus ſalutaris ſuus. Erat tunc ſpirit⁹ Ma
rie licet in corpore quaſi nihil de corpore
portaret. Hinc defeciſſe. Hinc extra ſe fuiſ
ſe. Hinc in atrijs domus domini. Hinc i
extremis maris habitaſſe. Dicta ſint hec
cum tropis talibus ſine numero que con-
tribuuntur contemplatiuis. q̄ꝫ longe ali
ter diſtantius in Maria. ¶ Intellectualiſ
huius contemplationis pulcritudinem in
in via. nemo melius apprehendit q̄ꝫ expe-
rientia doctrine. Nihilominus eruditio do
ctrinalis/ dat aliquid intelligi. ⁊ non meli-
us q̄ꝫ ſi conſideretur ſtatus mentis quaſi
ſeparatus/ nondum a corpe ſed a rationis
inferioris portōne. Tunc profecto/ ⁊ non
aliter/ intelligit quid ſit diuiſio ſpiritus et
anime. quid raptus. quid extaſis. quid li
quefactio anime. quid trāſformatio. quid
vnio. quid mors rachelis. id eſt rationis ī
partu beniamin: quo contemplatio ſigna-
tur. Cur preterea nominat Dionyſius. mi
ſticam ſapientiam/ eſſe irrationalem. hocē
ſine ratione. q̄ꝫtum ad vim rationis appre
ſiuam. non quo ad affectiuam. que iungiť
ſpiritui ſancto per amorem extaticū. Inſu
per cherubin in celeſtibus. per quem amo
rem coniūguntur. Non ꝙ omnio ſit amor
ſine cognitione preuia vel comite/ iuxta cu
iuſdam miſtice theologizātis imaginatio-
nem. Verum eſt ꝙ iſta cognitō non ſuper
ſe reflectitur vt videat ſe videre. Jaꝫ enim
auolaret iſta ſimplex ſinderiſis. ſcintillan-
tis ⁊ ardentis affectio. Juxta illud cantico
rum. Auerte oc̄los tuos a me quia ipſa me
R auolare fecerunt. ¶ Diſcipulus. Multa
dicuntur de ſtatu mentis huiuſmodi. ⁊ nū
q̄ꝫ ſufficiunt. Immo potius eo magis exal
tatur a nobis deus. quo plus aſcendit ho-
mo ad cor altum vt iam non ſolum de pul-
critudine patrie. ſed iſtius vie/ verificetur
ꝙ nec oculus vidit nec auris audiuit nec i
cor hominis aſcendit. que preparauit de-
us diligentibus ſe. Unde clamat. Quam
magna multitudo dulcedinis tue domine
quam abſcondiſti timentibus te. Non di-
cit reuelaſti eam timentibus te. patiuntur
enim quod neſciunt. Hinc etiam dicit con
templatiuus/ raptus in hanc caliginem/
ſentiens ſibulum aure tenuis alicuius cu-
ius ignorat vultum. qui neſcit vnde venit
aut quo vadat. Dicit inq̄ꝫ. Neſciui. Anima
mea conturbabat me. ppter quadrigas ami
nadab. id eſt raptus tales. Et etiam alibi.
Ad nihilū redactus ſum ⁊ neſciui. Fit de-
niq̄ꝫ colluſtratio ſpiritus. non ſine quadaꝫ
interpoſitione. qualem ſuo modo ſentit o-
culus. pelliculis palpebrarum tenuib⁹ inť
poſitis. ad radios ſolis nitidiſſimos inci-
dentes ſuper oculos. Videt itaq̄ꝫ ſolē ocu
lus in ſuo lumie. ſed quid ſit/ non datur in-
ſpici medio prohibente. Tolle pelliculam
vel aperi. protinus aſpicies. ¶ Magiſter
Noli mirari/ ſi non cōprehēditur incōpre-
henſibilis. Jam enim non eſſet magn⁹ do
minus ⁊ laudabilis nimis/ cuius magni-
tudinis eſſet finis/ aut ſapientie numerus
Jam non eſſet proprietas verbi de qua di
ceretur. cogitationum ſcrutator ⁊ intentio
num cordis. quod inſcrutabile teſtatur a-
poſtolus eſſe. Quo circa verſis ad Marie
pulcritudinem oculis/ perpende ſi potes/
qualis fuerit in via/ ſtat⁹ ſue mentis aut ſpi
ritus. q̄ꝫ ſublimis in arce contemplationiſ
q̄ꝫ eleuata a terra ſurſuꝫ. q̄ꝫtis irradiata ful
goribus/ ab iſto qui illuminat mirabiliter
a montib⁹ eternis. Unde turbati ſunt om
nes inſipientes corde. qui dicunt ſaltem af
fectu vl' effectu. ⁊ ſi nō aſſenſu/ in corde ſuo
non eſt deus. Si erat vt mulier amicta ſo-
le iuſticie. cuius ſub pedibus/ luna totius
mutabilitatis creaturarū. ⁊ in capite eius
pulcerrima ſpiritualium ſiderū in eternita
te ſplendentium corona. Quid inde colli
gi poteſt/ ſi vales conſidera. Nonne lumē
illud immenſum/ ſcintillabat aliquotiens
ad oculum mentis/ intuendum ſe inde pre
bens. q̄liter in via vidiſſe Moyſes ⁊ Pau
lus eſtimātur. Nonne ſicut in rimula qua-
dam exilis choruſcationis dum oculos fe-
rit emicans flāma. mox diſparens. ita ful-
gurabat in mente Marie ſplendor diuine
glorie? Nonne cernebat eam quādoq̄ꝫ tā
q̄ꝫ dum aliquis videt ſeu vidiſſe putat/ na-
ſcentem per nubila lunam. Fallor ſi nō tot

vicifſitudines euntis ⁊ redeuntis ſponſi/
dant hec intelligi. Modo tenetur. modo
videt̃. mox diſparet. modo ſtat poſt parie/
tem nihilominus reſpicit per feneſtras. ꝓ/
S ſpicit per cancellos. ¶ Diſcipulus. Quid
oro putaueris eſſe talem proſpectuȝ per fe/
neſtras ſponſe. ¶ Magiſter. Quid niſi ra
dioſas ⁊ anguſtas illuminatiões in domo
ſponſe. que domus/ eſt ſuperius mẽtis ce/
naculum. Non enim poteſt aliter concipi
proſpicere nou ıter deus/ niſi quia proſpi/
ci ſe facit. ſed in tranſitu ſubito. referens ali
quod ſimile ſi pie dici poteſt ad illud paſto
rium ſeu galatheam ⁊ fugit ad ſalices. ⁊ ſe
cupit ante videri. Tota deniq̃ʒ viſio Eze/
chielis d̃ animabus ⁊ rotis/ per miſticas
choruſcationes ⁊ ſcintillationes nobis il/
lud inſinuat. ¶ Sed nos ſermo. de raptu
et extaſi. fere totus obripuit. dum delectat
nec ſatiat. Redeamus ad ſemitaȝ. linqua/
mus inattingibilem mentis contemplatõ
nem pulcritudinis. ⁊ de rationali pulcritu
dine verbum fiat. ¶ Rationalis itaq̃ʒ pul
critudo/ pingitur ⁊ collocatur. in tabula ra
tionis inferioris quam diſtinguere fas eſt
ꝓportionabiliter ad diſtinctiones traditas
de pulcritudine portionis ſuperioris. quo
ad naturam. quo ad habitus. quo ad ope/
rationem ſuo modo. Habet enim inferior
portio/ duplicem oculum ſeu faciem ſicut
⁊ ſupior. Unde ⁊ ſuperior connectitur ad
deum. poteſt attamen oculuȝ dimittere ad
rationis inferioris aſpectum. Non ſecus i/
ferior portio faciem eleuat ad portionem
ſuperiorem. quaſi mulier ad virum ſuum.
nihilominus diuertit oculos ad animaleȝ
portionem que corporeo in ſua operatio/
ne eget organo vel inſtrumento. Hec por/
tio/ congrue dicitur ancilla. quia miniſtrat
in humilitate. domus triclinio. predictis
viro ⁊ mulieri/ duplici videlicet portiõi ra/
tionis. quarum nulla requirit corporis or
ganum in ꝓpria actõne. licet ancilla submi
niſtret eis ſimulacra vel obiecta. quia ne/
ceſſe eſt quẽq̃ʒ intelligenteȝ fantaſmata ſpe
culari. ¶ Diſcipulus. Nup ad duas por
tiones dumtaxat patiebaris formam ho/
minis ſcilicet in animam ⁊ ſpiritũ. ¶ Ma
giſter. Spiritũ accepi pro mente ſupiori.
Aiam vero pro toto illo qđ ei ſubditũ eſt
¶ Diſcipulus. Nũc aũt inferior rõ diſtin/
cta memorat̃ ab aiali virtute. quã ancillaȝ
denominas. ¶ Magiſter. Negare nõ va/
leo nec volui. ⁊ ſi forte ñ ſatȝ expſſi/ q̃n tres
cõius aſſignent̃ hmõi portiones. a diuerſ̃
diuerſimode nõ aduerſe. Sȝ volẽs coarta
re ſermonẽ/ eo modo quo btã ⁊ pulcerrima
mulieꝝ. canticũ inchoauerit: cõmemorãs
tantummõ aiam ⁊ ſpũm: poſui cũ aia por/
tionẽ inferiorẽ quã mlti (ſicut ſcim⁹) ꝯiun
gunt aliq̃n cũ mẽte. vel ſpũ. qm̃ inter vtran
q̃ʒ ꝑtem ſeu portionẽ. q̃ſi mediũ tenet locũ
accipiẽs aliquãdo ſuas oꝑationes. ab illu
ſtratione principaliori. atq̃ʒ ſtabiles cõclu
ſiones deducendo reſoluit. Quandoq̃ʒ ve
ro reducit ad ſenſatiões de foris immiſſas
tanq̃ʒ ad habitam de ipſis certitudinaliter
experientiã. Porro tres huiuſmodi vires
exprimendo Paulus diſtinxit. loquẽs fre/
quenter ſimul de ſpiritu ⁊ anima. de corpo
re non quidem mortuo. ſed animato quod
eſt ſenſualitas. Sic chriſtus inſinuauit.
Triſtis eſt inquit anima mea vſq̃ʒ ad mor
tẽ. Et ſtatim poſt. Spũs quidẽ ꝓmptus
eſt. nec mirum. q2 beatus. caro auteȝ infir/
ma/ que relicta paſſionibuſ tota erit. Hinc
apoſtolus loquenſ de diuiſione ſpũs ⁊ ani
me/ addidit. cõpages ⁊ medullas ⁊ cor for/
te ſenſualitatem indicare volens. ¶ Diſci T
pulus. Non oportet vt video magnipen/
dere. ſi hoc vel illo modo quis accipiat. dũ
mõ ꝯueniãt. in acceptiõe colloquẽtes q̃ cõ
fuſa euitet̃ equocatio. Nã caro aliq̃n ſumit̃
ꝓ aia corpe ⁊ ſpũ. vt ibi. Uerbũ caro factũ
ẽ. Aia ſilr ꝓ hoie vt ibi. Oẽs aie deſcẽderũt
in egyptũ. Spũs ꝟo ꝓ tota aia rõnali vt d̃
xp̃o. Emiſit ſpũm. Trãſfer te igit̃ ad ſilitu
dies q̃ ſupſũt inſinuãdas. ¶ Mgr. Aialis
pulcritudo/ ſeq̃t̃ ad intellectualẽ ⁊ rõnaleȝ.
ꝓut i hoie/ ſenſualitas in ipo ꝯiũcta ẽ rõni
nata ꝑ ipſam regulari ꝑncipatu deſpotico ⁊
ſuili. Nõ eni eſt liba ſic̃ ſupior appetit⁹ itel
lectual' eẽntial'r. ſed ꝑticipatiue tm̃ mõ. cui
rõ ꝯſiliatiua/ ꝑncipat̃ ñ dñatu tirãnico vel
ſuili. ſȝ libo. Hinc fit vt appetit⁹ ſenſitiu⁹/
cõpelli ⁊ corrigi ⁊ flagellari debeat a rõne ſi
fuerit inobediẽs ſibi. de q̃ dictũ ẽ ad cayn.
Sub te erit appetit⁹ tu⁹. ⁊ tu dñaberȝ illi⁹.
volũtas ꝟo cogi neq̃t. ¶ Aialis hec portõ
mltiplici pulcritudĩe decorat̃/ vltra natura
lẽ q̃ general' eſt. vltra ꝯſignatas hñs totidẽ
inſuꝑ lineaꝝ q̃nq̃ʒ vires ſenſuũ exterioꝝ. ⁊
q̃nq̃ʒ vel ſex interioꝝ. ſic̃ alibi didiciſti ⁊ di
cet̃ q̃ʒtũ repetendũ eſſe volueris. Supad/
dunt̃ ꝓ ſpecioſitate maiori tam hit⁹ q̃ʒ paſ/
ſiões morales ſalubres: ⁊ oꝑationes mlti/

plicate ſup nūeruꝫ. Quales q̄ſq̄ꝫ dinūera/
re voluerit. necēe ē vt cogſcat oēm ſciaꝝ diſ/
ferentiā. q̄ ꝑ ſenſus interiores ꝛ exteriores
acq̄runt. Oēs q̄ꝫ moraliū ꝩtutū diſtinctiō
nes oēm grāmatice logice rhetorice diſci/
plinaꝝ. cū ariſmetrica. geometria. muſica.
aſtronomia. q̄s ſine aīali portōe/rō ſupior
ꝛ inferior n̄ addiſcūt. Legiſti ꝗtā ſup vna
ꝩtute mēoratiua. deduxerit aug. admiratō
nē. Et q̄s/ad hāc ꝛ alias ſingulas ſufficerꝫ
exponēdas ¶ Ceteꝝ aīal' pulcritudo q̄ nō
eſt ꝯiūcta rōi q̄lis ē generalr̄ in q̄libet aīali
ꝑter hoīem. q̄t obſecro depicta ē ornataq̄ꝫ
formis inſtinctib⁊ ꝛ īduſtrijs vſq̄ꝫ adeo. ꝙ
in nōnull'/relucet q̄dā ꝑticipatio rōis. Jta
nimiꝝ ſ̄m legē deitatis. ſic̄ mētis hūane ſu
ꝑmū/ꝯiūgit̄ infimo nature angelice ꝛ infi/
mū rōnis/attingit̄ a fantaſtica ꝩtute. Sic
fantaſticā hoīs portōꝫ brutoꝝ fantaſia nō
nulloꝝ/imitādo ꝯtingit. Oēs ꝩo pulcritu
dines hmōi reſꝑſas in brutis/natura ꝯiū/
xit in hūana rōne. Rōnem deniq̄ꝫ ſupplet
in brutis/intelligentia ꝑma regēs infallibi
lit̄ iſta. cui⁹ ꝓuidentia in ſui diſpoſitione n̄
fallit̄. Cui⁹ ars ꝑma/dedit ꝛ indidit tā hoi
bus q̄ꝫ ceteris aīantib⁊ artes innūeraſ. Vn̄
ꝓceſſit artificiales pulcritudines. Sicut i
nidis aīalium ſibi fabricandis. Jn victu
q̄rendo. ꝑ inſidias mirabiles. vt in vulpib⁊
ꝛ araneis. Jn ꝓuiſioue circa vel cōtra futu
ros euentus vt in apib⁹ ꝛ formicis. Quis
V cuncta dinūeret? ¶ Tandem occurrit hic
animalis cognitionis pulcritudo in vitali
ſeu vegetatiua virtute ſiue ſit per ſe poſita/
ſeꝑatim a potentia cognitiua. ſic̄ in plantꝫ
ꝛ in ſingulis abſq̄ꝫ cognitione viuentibus
ſiue cōiuncta ſit. queādmodū videre eſt in
hominibus ꝛ animalib⁹. vſq̄ꝫ ad illa que fi
xa terre. ſolo ꝛ vnico vigēt ſenſu tactus. ſic̄
conche ꝛ oſtree. q̄ꝫ eaꝝ dilatatio. ꝛ ꝯſtrictō
manifeſtat. Quā vitā/dicūt aliq̄ matricē
in femell' retinere. ¶ Vitalis aūt pulcritu
do q̄ꝫ multa ſit q̄ꝫ admirabil' ꝛ ſtupenda. in
attrahendo cibū. in frangendo. in digeren
do. in diſꝑtiendo. in aſſimilādo. rurſus in
expulſione ſuperfluoꝝ. in augmentatione
in generatiua virtute. in organizatione fi/
gura q̄ꝫ membroꝝ. nullus explicaret ſermo
Nullus etiam de minimo grano vel folio/
planam ſufficeret. naturali virtute ꝛ plenā
tradere rationem. Quod cernēs Eccleſia/
ſtes. cuncte inquit res difficiles ſunt ꝛ non

poteſt eas/homo explicare ſermone Et ite
rum intellexi ꝙ omniū operum dei/nullaꝫ
poſſit homo inuenire ratōnem. ſupple ſuf
ficientem. ꝛ ſi dixerit ſapiens ſe noſſe/ non
poterit reperire. Tota proſtremo Job in/
terrogatio. facta ſibi a domino de diuinis
operibus. quarū pulcritudo cōprehendi n̄
poteſt ad hoc tendit. Quid de pulcritudīe
rerū naturaliū quid porro de pulcritudini
bus rerum tot artificialiū. quid de obiectiſ
ſenſibilibus. per accidentia ſua vel ſpecies
ſe reꝑſentantibus ad ſenſuꝫ. Ecce ꝙ in gra
no frumenti ſunt infinite partes ꝓportio/
nales. ſcōm deductionem Ariſtotel' demō
ſtrantis continuū nō eſſe cōpoſitū. ex indi
uiſibilibus. Oportet ex hoc cōcludere ꝙ i/
finiti nūeri ſint illic ꝛ figure. imo tot quot ī
toto mūdo. Oium inſup creaturaꝝ lraꝝ
ꝛ nominū cōtinet. neduꝫ potentialiter ſed
actualiter in aſpectu dei. vidētis numeros
hmōi lr̄as ꝛ figuras Cuius ſignū accipito
de vna imagine. qualem inferre licebit. de
ceteris. Poteſt itaq̄ꝫ ſtatuefactor/per ſolaꝫ
partiū ablationem/formare pulcram ima/
ginem. ex vno trunco ligni. qualis vtq̄ꝫ pri
us ibi non erat. cū nihil addiderit ꝛ adhuc
tamen nihil de celorum ſecretis tot pulcri/
tudinibus/attingimus. ¶ Diſcipulus.
Si taliter res ſe habent de pulcritudine re
rum omnium/ꝙ incomprehenſibiles ha/
beantur. cur hacten⁹ fruſtra illaſ deſudaui
mus inquirere ¶ Magiſter. Fruſtra ne/
quaq̄ꝫ. nec inaniter ſine fine. qui triplex eſt
Vnus ducens ad ammirationeꝫ opificis
primi dei. Speciei eni generator/hec om/
nia conſtituit. qui vtiq̄ꝫ ſpecioſior eſſe con
cluditur creature. Alter finis eſt ad humi
liationē noſtri ꝑ contemptū vie ꝛ deſideriū
patrie. vbi relucet pulcra perfectaq̄ꝫ cogni/
tio/ſcōm viſionem quam deuotuſ Bernar
dus cuius hodie dies agitur fertur inſinu/
aſſe per aſſenſum ſuum poſt obitum in mō
tem lybani. Reliquus finis eſt noſtre con/
quiſitioni proprius et accommod⁹ de pul
cerrima mulierum quam reſpexit de⁹. Ex
ultauit ſpiritus eius in dō ſalutari ſuo. ¶
Qua ſuper re. quattuor accipito conſide/
rationes. Prima eſt. ſponſitas pulcerri/
me mulieris. que ſibi datur in canticiſ ꝛ ali
bi. plene nequit intelligi pulcritudinibus
alioꝝ entium non intellectis. Exponit̄ ei
ꝑ ſilitudīes. oīs tā naturalis q̄ꝫ artificialis

formoſitatis.quibꝰ ignoratis . vt ignoret
traſſumptio/neceſſe eſt. Secũda ſpecioſi-
tas quelibet repta in creaturis ſparſim.to-
ta colligit in beata ⁊ pulcerrima mulierũ.
vel formaliter vel eminẽter. Hec eſt regula
diuini Dionyſij/hierachias ordinantis ꝗ
ſuperius tangebat. Tertia ſpecioſitas pul
cre mulieris/ſumit ab omni pulcritudine
ceterarũ creaturarũ donis ⁊ ornamentis.⁊
quo mireris amplius.omis deformitas a-
liena.demonũ ⁊ peccatorũ.ſibi cedit ad or-
namentũ. Quarta.ſpecioſitas ⁊ pulcritu-
do creaturarũ pie recognita.fidẽ illuſtrat
ſpẽ roborat.caritatẽ iflãmat.cũ opitulatõe
in omĩ tribulatione ⁊ anguſtia. ¶ Diſcipu
lus pape. Uere magna ꝓpoſuiſti.quorũ cer
tificationẽ expecto.preſertim ſuꝑ illo qđ
me miratũ iure dixiſti. ¶ Mgr. Rñdet
ap[os]tlus.ſi ſue locutionis ſtus cognoſcitur
vbi dicit.ꝙ diligentibꝫ deũ/omia coopant
in bonũ. Si in bonũ igit in pulcrũ. Et ſi
omnibꝫ diligentibꝫ.q̃to amplius Marie
ſuꝑ oẽs deũ diligenti tale q̃d eueniet: Pu-
tas ne ſummꝰ artifex deꝰ quicq̃ in vniuer
ſo mũdo.quẽ pulcrũ pulcerrimꝰ ipſe.men
te gerens/formauerit aut eſſe ꝑmiſerit ſine
cauſa. ¶ Diſcipulꝰ. Nequaq̃ putauerim
ſed oia ſub ordine pulcro/pulcra fecit val-
de. ¶ Mgr. Nõne primũ in q̃libet gene-
re ꝑcipuũ eſt ⁊ mẽſura aliorũ. queadmodũ
dux in exercitu. Maria vero dicta eſt pul-
cerrima ⁊ ꝑfecta ſuꝑ ceteras creaturas . nõ
vnitas diuinitati.q̃lis eſt hũanitas chriſti
Conſeq̃ns eſt igit.ꝙ oia ſibi ſubſeruiant.
tã bona nature q̃ gr̃e q̃ artis ⁊ fortune.
Diſcipulus. Sit ita de bonis. Mala aũt
q̃d afferre hñt/niſi maliciã ⁊ turpitudinẽ
¶ Mgr. Scis ad honorem regis eẽ.ſi ꝑ
uerſos ꝑditores ſuos alligatos coerceat in
cõpedibꝫ. Scis ꝙ in picturis.nigredo ri-
te iũcta/dat decorẽ imagini Hoc i ſupcilijſ
formoſiſſime mlierĩ aſpice.q̃bꝫ nigredo de
cẽs rubedo idecẽſ eẽt vl' viredo. ¶ Diſcipu
lus. Sic inuenio. Sed de turpitudĩe fla-
giciorũ.⁊ ſcelerũ.⁊ blaſphemiarũ . nunq̃d ñ
ſecus erit. ¶ Mgr. Secus eẽt.ſi dedecus
culpe/maneret inordinatũ ſine decore iu-
ſticie. Nũc aũt pulcrius nõ collocat ange-
lus in celo.q̃ demon in inferno:qui poſitꝰ
eſt illic tanq̃ ſcabellũ pulcerrime mulieris
conterens ſm legem dñi caput ſuũ. Quam
uis eni oĩs pulcritudo filie regis ſit ab intꝰ

(ideoq̃ conſtituit ⁊ aſtitit regina a dextris ei
hoc eſt in veſtitu corporis deaurato. eſt q̃ꝫ
circũdata varietate cuiuſlibet creature cui
aſtat vniuicuiq̃ ſua pulcritudo ſaltem natu
ralis.cuius prima lineamenta deleri non
pñt.poſſunt tñ ſuꝑindui) tenebroſitates ⁊
turpitudines vitioſorũ.tã habituũ q̃ actu
um. Que turpitudines/in ſua rõne forma
li nihil dicũt poſitiuũ.ſunt eni ꝑuationes
pulcritudinis ineſſe debito.ꝑ modũ ſpẽm
⁊ ordinẽ. ¶ Diſcipulꝰ. Mag̃ certe conturba
rer ambagibꝫ. ꝑtriꝫ ꝺ odio dei.q̃liter poſſit
eſſe pulcrũ/ſi nõ alibi diſſolutionẽ docuiſ-
ſes. Perge nũc oñdere.q̃ pacto ſit in Ma-
ria pulcritudo q̃libet repibilis in creatura
maxie q̃ꝛ minorata eſt ſic ⁊ filius.ſ.paulo
minꝰ ab angelis adeo ꝙ naturalis ſpecioſi
taſ dãnati luciferi/inſignior ſit ex dictis /q̃ꝛ
ꝑfectior. Quot ſunt p̃terea ꝟtutes ſpecifi-
ce.totã vt ꝺꝛ naturã ſpeciei conſeq̃ntes. in gẽ
mis.herbis.verb.induſtrijs quoq̃ aialiũ
Rurſum in donis hoim gratuitis vt eſt ca-
racter ſacerdotal'.repugnãs ſexui feminco
Nunq̃d vt interea ſilentiũ ſit de ceteris/ex
his omnibꝫ Marie formoſitatẽ ornabis.
vel eam coronabis. ¶ Mgr. Ornabo pla
ne ⁊ coronabo. Quod quõ ſit iam deduxi.
Circũdat q̃ppe omibus ⁊ ſingulis quaſi
veſtimento decoro . multimoda varietate
depicto.quorũ oĩm virtutes inſignes cõti-
net.non q̃dem formaliter .ſed eminenter.
Unde ſi nõ habet naturalia . qualia gerit
angelus etiam damnatꝰ. Jam iõ tñ eſt ad
mirabilior.⁊ eminentior Marie pulcritu-
do ꝑ gr̃am.q̃ naturã inferiorẽ q̃ ſublimio-
rem copioſius ornat ⁊ ꝑficit. Nõ habet ca-
racterẽ ſacerdotalẽ formaliter fateor. Ha-
bet autem eminentius ad reconciliationẽ
peccatorum.ad apertionem paradiſi.quia
vere ponitur.felix celi porta. Ad auxilian-
dum contra poteſtates aereas . contra ca-
lamitates et miſerias omnes .tam anima-
rum q̃ corporum.quotiens placuerit ſcili
cet illos miſericordes oculos ad nos con-
uertere.quotiens ad nos ſe voluerit.tanq̃
pia mr̃ filios q̃ſq̃ debiles ⁊ fedos curãdoſ
purgãdoſq̃ ſuſcipe. ¶ Diſcipulꝰ. Reſpiro
totus in ſpem bonam dum te audio talia
diſſerentem. Totus exultat ſpiritus meuſ
⁊ aſpirat meditari frequentius iſtam bea-
tam et pulcram mulierem quam tali po-
tentia pie diſſeris eminentem . O felices

qui te talem o Maria genuere parentes.
O vere felix Joſeph ſponſus tuꝰ virgina-
lis. qui tui cuſtos cum puero Jeſu fidelis
ſedulus prudens atqꝫ cariſſimꝰ. audire vi
dereqꝫ te cū filio/tanto tempore dignꝰ fuit
¶ Magiſter. Credidi ꝓpter quod locutꝰ
ſum. Propterea iam iſtos. non beatifica-
re nequeo neqꝫ ſufficio. quos o beata. tibi
feceris. eſſe deuotoſ. quos traxeris te. poſt
qꝫ Jeſum benedictū fructū ventris tui. in
odorem vnguentorum tuoꝝ. Quo modo
nō bri q̄ byvbera caritatis lactanda. quibꝰ
os pietatis oſculādū/non dedignata fuerꝭ
z oſtendere: Ergo iam oleum effuſuꝫ nomē
tuum. Ergo tu fons hortorū. ad emunda-
tionem ſimul ⁊ recreationē. cum delectatō
ne mirabili mundo datus. Tu puteus ſa-
nctatis aque viue ſalientis in vitaꝫ eternā
Puteus aquarum que fluūt impetu de ly-
bano candido paradiſi. Tu hortꝰ conſitꝰ
omni genere tam arborū q̄ꝫ areolis aroma
tū. Tu iam coronata triumphas de capi-
te amana. id eſt turbulenti. de vertice ſanir
⁊ hermon fetoris ⁊ anathematizationis. d̄
cubilibus leonū. de montibus pardoꝝ. ſci
licet tirannide ſuperboꝝ damnatoꝝ q̄ lu-
na mutabilitatis. ſunt ſub pedibꝫ tuis ad
calcandum. Porro ſexaginta ſunt regine.
⁊ octoginta concubine ⁊ adoleſcentularuꝫ
non eſt numerꝰ. ſm varios animaꝝ gradꝰ
Una tamen colūba perfecta. quā viderūt
filie ꝑ adoptōnem. ⁊ beatiſſimā predicaue
rūt regine. que ſuis dn̄antur affectibus. et
concubine querentes concupiſcētie remu
nerationem. per filiorum boni operis ge-
nerationem. Laudauerūt te. quia beatam
te dicent omnes generatiōes. Quā pulcra
es ⁊ q̄ꝫ decora cariſſima in delitijs. Sꝫ cui
cariſſima in delitijs: Illi nempe. cuius de
litie ſunt eſſe cum filijs hominum. Statu
ra tua aſſimilata eſt palme triūphali. ⁊ vbe
ra tua botrus vinee germinantis. virgineſ
id eſt virginales affectiones. ⁊ ſobria ebrie
tate debriantis vſqꝫ ad ſanā inſaniam apō
ſtultos ſecli. vſqꝫ ad denudationē per vo-
luntariaꝫ paupꝑtatem. Tu delitijs affluēs
tota dilecto ſupinniteris. dicens vocē ple-
nam. ſenſibꝫ inexplicabilibꝰ. Ego dilecto
meo. ⁊ dilectus meus mihi ¶ Diſcipulus
Eya magiſter. euge euge. quid nos agimꝰ
obſecro. cantica canticorū exponendo. cū
canticuꝫ Marie ſuſceperamꝰ. Et ecce nūc
in laudes erūpimus. nunc obſecrationes

interſerimus. ad quas titubat animus.
ad quas bacillacqꝫ defluit oratio mentis.
incerto pede. lingua balba. vagis oculis.
geſtu vario. quaſi fabulando ſeu freneſian
do. nos habemus. immo verius nos ha-
bemur rapimur diſtrahimur. neſcio quo
ſpiritu. quem neſcimus. vnde veniat aut
q̄ vadat. ¶ Magiſter. Ualet frater. Quid
ſi nos introduxerit. iſta quam loquimur
beata/in cellaria regis in cellam vinariam
cuius eſt modo clauigera. Quid ſtupes/
quid miraris ſi ſobriam biberimus ebrie-
tatem ſpiritus: Quid ſi datum fuerit acce
dere primus. o ſereniſſimas voces amoriſ
audire profundius. Totus ipe geſtio me.
quem iam non capio conſiderare. qđ vtri-
qꝫ continget/quādo dicere fas eſt vnicuiqꝫ
noſtrum. Anima mea liquefacta eſt vt di-
lectus locutus eſt. Fulcite me floribus. ſti
pate me malis. quia amore eius langueo.
Leua eius ſub capite meo. ⁊ dextera illiuſ
amplexabit me ¶ Diſcipulus. Ceſſemus
iam: ceſſemus ſperare talia. qualia aman-
tes. ſibi ſomnia fingūt. ⁊ ad incepta reuer-
tamur ¶ Magiſter. Que cepta: ¶ Diſci
pulus. O queſo non meminiſti: Cur inq̄-
ris: Intremus elucidationem cantici bea
tiſſime ⁊ pulcerrime mulieris cum epitha-
lamio Salomonis ¶ Magiſter. Nimi-
rum iſtic ſumus. Neqꝫ enim exigunt certū
expoſitōnis ordinē. q̄ nullo ſunt ordine cō
texta. vel coherentia. que preterea. nō vni
tantū affectui ſunt accōmoda. ſed innume
ros. verbuꝫ quodlibet affectus. eructat. ꝑ
audientiū qualitate. Expone ſi potes duꝫ
egrotus aſſiduis ſuſpirijs plangens ⁊ ſin-
gultus eximo pectore. anheloqꝫ ſpū repe-
tit. ha. ha. ha. quid tibi ſignificet iſta vox
plangoroſa ¶ Diſcipulꝰ. Donatꝰ reſpō-
det dicens. interiectionē eſſe ꝑtem orōnis
ſignificātis mentis affectū. voce incogni-
ta. Quid aūt poſtulas vocem me incogni
tā exponere cognoſcendā: ¶ Mgr̄. Non
ꝑdidit opam ⁊ ipenſam. q̄ te pueꝝ docuit.
orōnis ꝑtes. Tu nūc grādior effectꝰ. ita co
gnoſcito quēlibet amoris intimi ⁊ nō ficti
vocē prſus incognitā. nō amanti. imo nec
alienā cōptaꝫ amāti. ſi nō q̄libet ꝯiectura.
Exemplū de doloris interiectione. duꝫ ſa-
nus egrotum audit ⁊ ſolari querit. Cui re-
ſpōdet apō comicū talis aliq̄s. Facile cuꝫ
valemꝰ. alijs ꝯſilia damus Tu ſi h̄ ſis/aliť
ſentias ¶ Diſcipulus. Deſperare doces.

elicere nunc hac nunc iſtac exultationes. ꝑ
agitationem. concuſſioneq̄ʒ ſtudij vehemē
tis. paucl'as emicātes ſcitillulas. ꝑut iſtas
exceſſiui amoris hoc vel illud verbum inſe
rit ad aciem mentis ꝑſtringēs iſtaʒ ⁊ gerēs
Aut vero ſub alia ſimilitudine. ſtude fami
liaris eſſe vocibus amoris. in loco peregri
nationis tue. non ſe adeo poterunt occulta
re. q̄n familiari⁹ in te magis. et magis ꝑdēt
et intelligibilem. nunc hoc modo. nunc al
tero manifeſtent. vel nutibus etiam ſe ⁊ ge
ſtibus inſinuent. Peregrinātes pariter in
exemplū habe. q̄uis barbari ſint. Pueros
quoq̄ʒ colludentes. necdum ꝑfectis. reſonā
tes verbis qui quomodo ſe intelligere ꝯſue
ſcunt/ imitari coneris ¶ Deinde beatam
et pulcerrimā mulieruʒ poſtulem⁹. vt nos
illo reſpiciat pietatis. ⁊ amoris oculo/ qua
li reſpecta fuit a deo ſalutari ſuo. Ac q̄ nos
impetret reſpici. ſaltem vt amare fleamus
exemplo petri. Reſpiciat terram cordis no
ſtri ⁊ faciat eaʒ tremere. Et ab illo tremore
ſuo concipiam⁹ ſpiritū ſalutis. qui in amo
ris ſpiritum/ aliquando transformetur. et
hymnum tūc canamus cum alacritate cor
dium ¶ Magnificat anima mea dominū
Magiſter Irritas meum querendi ſtudiū
de plurimis. ſʒ alioꝛſū me vocat (vt audis)
occupatio domeſtica regularis Dies craſti
nus/ ſolicit⁹ erit in id ipſuʒ ¶ Diſcipl's. Ex
peditū me reperies ꝓpitius ſit nobis deus

Sequitur Quart⁹

tractatus per tragma ſeu dialogum de ma
rie beatificatione. Per notulas. lxxxij.

Notula Prima.

Ecce enim ex hoc beatam me di
cent omnes generationes. Di
ſcipulus. Nonne cor noſtruʒ ar
dens erat in nobis heſterno col
loquio. dum de canticis canticoꝝ marie
ſimul ⁊ ſalomonis conq̄reremus quaſi fa
bulantes ꝑegrini. necnō dilatata corde vi
deremur anhelādo ſpiritū attrahere? Ma
giſter. Memini ⁊ viſa eſt renouari vt aqui
le iuuentus noſtra ſenilis quodāmodo et
cana in exteriori homine. ſed interior reno
uatur de die in diem. ſi aſſit verbuʒ dei refi
ciens ipſum. ſi ieſus inſtar peregrini nec ꝑ
inde cognitus ſe comiteʒ coniūxerit. ſi ape
ruerit ſenſum nobis vt intelligam⁹ ſcriptu
ras. hymnorum ⁊ maxime pſalmoꝝ ⁊ can
ticorum. O ſi ſe talem exhibere dignabitur
q̄ loquitur aie nr̄e. Surge ꝓpera amica mea
colūba mea. formoſa mea et veni Diſcipl's
O ſi iam hyems congelationis ſpiritualis
tranſeat. ſi gelicidiū torporis. ſi imbris ſtil
licidium aſſidue tēptationis abeat et rece
dat. ſi flores pulcrioꝝ aſpectuū appareant
in terra cordis noſtri dante domino beni
gnitatem. O ſi tempus putationis ⁊ reſe
cationis cure omnis ſuperflue adueniat.
ſi vox turturis caſte gementis ⁊ conſolan
tis luctu bono audiatur in terra ſenſualita
tis noſtre. conformantis ſe rationi vt con
cordet philomene ⁊ alaude contemplatio
nis alacris/ turturis ſuſpirium. O ſi ficus
iam nō maledicta nec ſolis onuſta verboꝝ
folijs/ ꝓferat groſſos ſuos in ſignū fructus
poſt ſuauis. Demū ſi vinee bonarum ope
rationum. dent odorem ſuū bone fame in
vitam ⁊ letificationem dei ⁊ hominuʒ q̄d
ſecuturuʒ ſit o magiſter agnoſcis ¶ Ma
giſter. Quenam anima frater eſt tam he
bes ⁊ gelida. que non ad vocem blandien
tis amici. vel dilecti quem ſequitur exper
giſcatur? Que non tota liqueſiat. ſe iaʒ in
in ſe non continēs ꝓprijs terminis deſide
rioꝝ. ſed effluat in dilectū currat poſt vo
cantē ſe g̃tis noibus? Surge inquit pro
pera amica mea. Surge que male iacue
ras. cum adoleſcēte perdito. propterea pa
ternam adire miſericordiā. vt accūbat ſuꝑ
collum tuum. deq̄ʒ in accubitu tali. nar
dus humilitatis tue. odorem ſuum. vt iu
re voceris amica. ſuſcipiens pacis oſculuʒ
⁊ ſpecioſa recipiens primā innocentie ſto
lam cum anulo fidei. Proinde facta colū
ba. nidifices in foraminibus petre. in ca
uernis macerie. Petra autē erat chriſtus.
Tu in ficura clauoꝝ. in cauerna lateris.
vſq̄ʒ ad patefactionē cordis. fidei deuotio
ne ſubintrans illic reponas ſanctaꝝ medi
tationum pullos tuos. Oſtēde dilecto pe
tenti/ faciem tuam. iam colore roſeo deco
rem ⁊ vernantem in aſperſione ſanguinis
agni immaculati. Sonet vox tua in auri
bus dilecti. que dulcis ſit in laude confe
rens in iubilo. Deniq̄ʒ ſis vinea florens.
deſiderijs odoriferis. ō qua vulpecule par
uule intentionū doloſaꝝ. diffugiant capte
Surrepunt enim quandoq̄ʒ ſuffodientes
ad elationis precipicia. ⁊ vineas radicit⁹
demoliunt ⁊ corrodūt. O ſi poſtmodū fas

habeat anima talis. iam facie decora. iam
voce ſuauis. ſuſpirabunda dicere. Dilectꝰ
meus mihi ⁊ ego illi. qui paſcitur inter li/
lia donec aſpiret dies ⁊ inclinentur vmbre
A ¶ Diſcipulus. Quid oro vult hec inter/
rupta ⁊ inexplicata penitꝰ locutio? ¶ Ma/
giſter. Audiſti iam voces amoris ideo nō
perfici: quoniaꝫ tot occurrūt anime deſide/
ria valida/ ꝙ nequeunt ſimul erūpere. Cō/
fundunt ſe potiusꝰ ⁊ opprimunt. Sentit
amās. quicquid exprimere poteſt. nihil ad
hoc quod optat ſatis eſt. Quare dat ſe ma/
gis intelligi per interruptōnes more inter
iectionum. ab imo pectoris. eructatas vel
erutas. Solet inde patere taliter anhelan
tibus quorſum mittitur illud ſuſpirium
¶ Diſcipulus. Da ſupplementū verboꝝ
iſtorum. Dilectus meꝰ mihi ⁊ ego illi.
Magiſter. Quis arenulas maris. aut plu
uie guttas dinumeret? Quis inſcrutabilia
ſcrutetur corda? Non facilius eſt id quod
requiris. Nihilominus aliquid accipito.
Dilectꝰ meus mihi intendit ⁊ ego illi. Di/
lectus meus mihi oculum amoris dirigit.
oſculum porrigit. loquit̄. aſſentit. blandit̄.
⁊ ego illi Dilectus meus. mihi finis omni
um deſiderioꝝ meorum. ⁊ oīum cogitatio
nū ⁊ intentionū cordis. ⁊ operationis cu/
iuſlibet ſeu motiōis cardo centrū eſt ⁊ axis
⁊ ego illi totum quod dat reddo. Dilectus
meus mihi delitioſus eſt. amoroſus eſt. cō
cordans eſt. ſuauis. eſt. benignus eſt. iocū
dus eſt. delectabil' ē. Mihi oīa eſt. Quip/
pe cum quo ſum vnum cor. vna anima. v/
nus ſpiritus. Ideo dilectꝰ meus mihi vni
tur ⁊ ego illi. Dilectus meus ſe mihi dedit
in precium in mortem. quomō nō omnia
B mihi ſecuꝫ donauit? ¶ Diſcipulus: Quo/
pacto dicitur ſe donare deus. qui nuſꝙ ab
eſt. Qualiter eſt anima ſibi finis deſiderio
rum ſuorum vel operationū. qui propter
ſeipſum omnia operatus eſt ſcōm ſapientē
¶ Magiſter. Docet angelica ſalutatio.
modum donationis dei. Salutatur enim
Maria per angelum. ſic anima per ſpiritꝰ
ſancti aliquem inſtinctū. qui loquitur pa/
cem ad conuerſum cor. Mandat quoqꝫ ſa
lutes. dicens anime ſecreto cordis ſilentio
Salus tua ego ſum. Et illud. Remittunt̄
tibi peccata tua. Vade in pace. Non eniꝫ
datur ſalutatio excōmunicatis. nec eis ꝙ/
rum preſentiā horreſcimus. Sic inuenit
apud deū gratiā aīa/ que per eū fit diſpoſi
ta ⁊ organizata ſuo modo/ calore vitali grē
ad ſuſceptionē domini. de quo ⁊ a quo/ vi/
uit anima non minꝰ ꝙ diſponit̄ corpus or
ganicū/ per armoniā qualitatiuaruꝫ diſpo
ſitionū ad anime ratōnalis introductionē
faciendam in corpore. Tunc audit anima
dominꝰ tecū. quia ſe dat ad nutū anime vt
fruatur ſe. ⁊ alio quolibet vtatur in ſe ⁊ p/
pter ſe. Unde fit amoris illa reciproca do/
natio mirabilis. quo manet in caritate in
deo ⁊ deus in eo. Dilectus meus mihi ſup
ple ſeipſum dat ⁊ ego illi ſeipm reddo ⁊ me
ipſum cum eo cū quo iam vnū effecta ſum
Et ſic in illa trinitate ineffabili pr̄ dat filio
ſpiritū. ⁊ filius patri reddit eundem ſpiri/
tum. ſic anima datuꝫ ſibi dilectū dat. ⁊ red/
dit ſeipſum ſibi qui tribuit. vt ſit ipſe prin/
cipium ⁊ finis omnium deſideriorum vtri
uſqꝫ. Hanc dignationeꝫ amoris ineſtima
bileꝫ quia philoſophi ſuperbi non potue/
runt nec voluerūt attendere. propterea nul
las tales ad deum voces depromere cona/
ti ſunt. Dilectus meus mihi ⁊ ego illi Fue
rūt idcirco ab huiuſmodi epithalamio ma
rie ⁊ ſalomonis penitꝰ alieni ⁊ ad illud ſur
di. Quod attendens chriſtus. exultauit in
ſpiritu in illa hora. Confiteor tibi inquit
pater domine celi ⁊ terre quia abſcondiſti
heca ſapientibus ⁊ prudentibꝫ ⁊ reuelaſti
ea paruulis. Ita pater. quia ſic placitū eſt
ante te. Non meritum cuiuſcunqꝫ. ne quis
glorietur in ſe. Unō ſi tale aliquid cecinit
Maria dicēs. Depoſuit potentes de ſede
⁊ exaltauit humiles ¶ Diſcipulus. Quā
tum intelligo. deus ſe dat in dono quod in
format aīm ⁊ viuificat eā. reddēs deiformē
⁊ pulcram amabilem ⁊ deſiderabilem. qui
letatur in operibus ſuis. maxime in filijs
hominum ¶ Sed cur anima dicit aliquā
do. Dilectus meꝰ mihi. vt hec trāſferat. ali C
qn̄ ſeppones ⁊ dicēs. ego dilecto meo.
Magiſter. Dilecta fert̄ in dilectū ſm̄ vim
duplicē. apprehenſiuā ſcꝫ ⁊ motiuaꝫ. Uis
ap prehenſiua ſeu cognitiua/ quodammo
do trahit ad ſe ⁊ in ſe/ ſuum obiectuꝫ quod
eſt verum. Sed conuerſus eſt ordo virtu/
tis motiue vel affectiue preſertim dilectiue
cuius obiectuꝫ eſt bonū. quia tendit ⁊ extē/
dit ſe ad ipſum. Cauſam dat phs. Uerum
in ītē ī aīa. ſꝫ bonū in rebꝫ. Uñ bonū qō
eſt appetibile aptū ī primēdo ſe p cognitī/

onem. non enim velle poſſum⁹ incognita
Appetitus vero/quaſi circulo quodam. re-
dire conatur in appetibile. ⁊ ſe ſibi dare: cō-
municare. vel imprimere. Propterea dici-
tur anima dū dilectum cogitat. ⁊ imagineʒ
ſui format vel ſpeciē: ꝙ ſibi dilectus impri-
mitur. Dum vero diligit. ipa ſe dilecto dat
⁊ explicat. ⁊ ad ipm quaſi foris egreditur.
Diſcipulus. Quid ad rem noſtram:
Magiſter. Multū per omnē modū. Hoc
eſt illud miſticū verbū xpi de dilecto ſuo. ꝙ
ingredietᷣ ⁊ egredietᷣ ⁊ paſcua inueniet. Hoc
item aliud de moyſe. qui minauit gregē ad
interiora deſerti. vbi vidit dominū in flam-
ma rubi. Gregem intellige. totā cogitatio-
nū turbam. que ad interiora mentis colli-
gitur. Eſt alter ordo dū Moyſes vocatus
a domino de nube caliginis exit ad ipſum
ſicut chriſtus relicta turba aſcēdit i montē
Sic anima ſubintrans ſe ⁊ trahens ad ſe
ſponſum per cognitionē. dici poteſt paſce-
re ſponſum. Sic ipm habere in lecto paci-
fice mentis. ⁊ coanguſtare. ne ſit locus ad-
ultero. Exiens vero per dilectionē ad ſpō-
ſum trahitur ad ſponſi palatium thalamū
vel cubiculum. Diſcipulus. Quid po-
ſtremo: Magiſter. Siquidem in hac
coniunctione. ſponſi ⁊ ſponſe per dilectio-
nem/conſurgit delectatio. dum rurſus im-
primit ſe dilectus in dilectam. ſugentē vbe-
ra conſolationis ſue. Dicitur hinc delecta-
tio quaſi quedam lactatio. Hinc eſt fruitō
complectans vniuerſas beatitudinis par-
tes. vt dotes. tentionem vel apprehenſio-
nem inheſiuam pro cognitione ⁊ dilectio-
ne pariter ⁊ delectatione. Sic fruitionem
deſcripſit Auguſti. ꝙ eſt amore inherere a-
licui rei ꝓpter ſe in qua mētis delectatio ꝗe-
ſcit. Diſcipulus. Dum rapit nos eſt⁹
amoris/obliti ſumus pene inꝗſitionem ꝓ-
mitus occurrentem ſuper verbo tuo o btā
btāꝝ. Ecce enim ex hoc beatam me dicent
B omnes generationes. Magiſter. Re-
gredi licet quando volueris. Diſcipu-
lus. Pulſat hec animum queſtio. qua ratō-
ne potuit abſq; ſpiritu iactantie. humilis
ancilla domini/tam excelſum de ſe ꝓfer-
re preconiuʒ: Subit inde queſtio. quo no-
mine digniori Maria nomietur. An bea-
ta/que cecinit. Ecce enim ex hoc beatam
me dicent omnes generationes: Subſe-
quitur alia queſtio. quot modis Maria

dicta ſit beata. Magiſter. Conabor ſa-
tiſfacere queſitis his. Et quideʒ de primo
ſcieris animā Marie magnificaſſe domi-
nū non ſolum. quia magnus in ſe eſt/⁊ ma-
gnus a creatura ſua predicatur ⁊ colitur. ſʒ
etiam quia magnificam reddit animaʒ cui
magna facit qui potens eſt. Nunquid pa-
rum tibi magnificata videtur Marie ani-
ma. que operationi ſupra modum magni-
fice fuit auſa prebere conſenſum dicens ad
angelū. Fiat mihi ſcōm verbuʒ tuū. Quid
eſt hoc/niſi fiam mater filij cuius pater eſt
deus: Quid excelſius. quid ſublimius vl'
(vt alius vult) arroganti⁹ poterit cogitari.
Diſcipulus. Hoc mouet multos. quo-
modo ſtant ſimul/⁊ in vnū conueniūt/tan-
ta hūilitas ecce ancilla domini/cum tanta
magnificentia fiat mihi ſcōm verbum tuū
talis abiectio cum tali gl'ia: Magiſter.
Doceat nos phīa ſi theologia parum eſt.
conditiones magnifici. ſeu vim virtutis
magnificentie. Magnificus vtiq;. non de
honore vel gloria curam habet. ſed de ope-
ribus preclariſ. que gloria digna ſunt ⁊ ho-
nore. colit lucem. ſpernit vmbram. Gloria
ſua eſt ſicut dicit apoſtol⁹. teſtimoniū con-
ſcientie ſue. Non de alieno pendet iudicio
cui modicū eſt ſi iudicetᷣ ab hominibus vl'
ab homine aut ab humano die. Nam qui
ſe iudicat dominus eſt. Fit humilis proin-
de in fuga glorie. fit magnanimus in ope-
ratione magnorū. cum dignitate meritoꝝ.
Deniq; cum gloriatur. in domino gloriatᷣ
Obſeruat hoc magnifica noſtra ⁊ magni-
ficanda. que tota in dei gloriaʒ refudit bea-
titudinis ſue famam. Quia fecit inquit mi-
hi magna qui potens eſt. Non ergo mihi
gloria. gloria ſola ſibi. Fuiſti propterea vir-
go beata ſicut angelus dei. vt nec benedi-
dictio te moueret nec maledictio. per ela-
tionis aut deiectionis vitium. Que/quo
magis gloriam fugiebas: eo magis te ſeꝗ-
batur. ſicut vmbra corpus. Eſſe bona. nō
videri/volebas. Diſcipulus. Magnifi-
cus/magnorum dignus honorum. nun-
quid iniquos iudicat eos qui ſe ſpernunt
Magiſter. Plane ſic iudicat. cenſetq;
puniendos. non propter ſe/ſed propter iu-
ſticiam ⁊ alienam vtilitatem. At vero lon-
ge diuinus. dat fides cum gratia. magnifi-
centiam cum humilitate coniungi. ꝙ ina-
nis phīa. Dicit ex ſententia. Nō nobis dn̄e

non nobis / ſed nomini tuo da gloriam.
Tibi gloria . nobis autem confuſio / qui
ſerui inutiles ſumus. qui nihil habemus
quod a te non accepimus. qua tibi dona
confitemur ⁊ reddimus. Volumꝰ vt ad lo
cum vnde exeunt flumina gratiarũ reuer/
tantur. vt iterum fluant te donante. ſis ma
gnificus in ſanctitate ⁊ gloria. ¶ Diſcipu
lus. Non eſt quod contradicam. dic de ſe/
E cunda queſtione. ¶ Magiſter. Annunci
aſſe videtur prophetico ſpiritu plena / ver/
bigena noſtra / ꝙ hoc nomen adiectiuũ ap
propriate ſibi ⁊ antonomatice daretur per
omnes generationes. velut nomen epithe
ton deſuꝑ ſibi datum. ſibi debitũ. ſibi pla/
centiſſimũ. necnon conuenientiſſimũ io/
cundiſſimũ ⁊ appropriatũ. ¶ Dignare
nos laudare te virgo ſancta. o ter quaterꝙ
beata. Beata primo que credidiſti clamat
Elizabeth. Beata ſecũdo quia gratia ple
na ſcdm Gabrielis ſalutationẽ. Beata ter
tio ⁊ benedicta. quia benedictꝰ fructus vẽ
tris tui. Beata quarto. quia fecit tibi ma/
gna qui potẽs eſt. Beata quinto. quia ma
ter domini. Beata ſexto. quia fecũdata vir
ginitatiſ honore. Beata ſeptimo. quia nec
primam ſimilẽ viſa es nec habere ſequen/
tem. ¶ Diſcipulus. Numeraſti numeros
beatitudinis ſub quadam generali laude.
quid cenſes ſi ad ſpecialia deſcendamꝰ?
Magiſter. Deſcendamꝰ placet. Sic eniꝫ
plenior dabitur intellectꝰ preconij quo bea
ta dicitur per omnes generationes. Offer
tur animo triplex beatitudo. Vna vie per
ſpem. altera patrie per rem. tertia quaſi me
diat inter ſpem ⁊ rem. inter viam ⁊ patriaꝫ
qualẽ habuit manifeſte chriſtus queꝫ fuiſ/
ſe viatorẽ ſcdm animam. ⁊ comprehenſo/
rẽ ſcdm ſpiritũ / nullus ambigit theologus
¶ Porro qualis ſit beatitudo per ſpem et
gratiam. norũt cõmuniter fideles chriſtia
ni. Qualis preterea ſit beatitudo glorie vi/
demus nunc per ſpeculuꝫ in enigmate. cre
dentes eam eſſe quaꝫ nec oculus vidit nec
auris audiuit. nec in cor hominis aſcẽdit
Recogitata vero duplex hec beatitudo. vi
am aperit vt tertia quaſi media citiꝰ cogno
ſcatur. quia minor eſt ꝙ glorie conſumma
te. ⁊ maior ꝙ ſolius ſpei ⁊ cõmunis gratie
¶ Nec abhorret hec diſtinctio theologi/
ca / phiſicã conſideratione. que ponit virtu
tes primas politicas. ſecũdas purgatori/
as. tertias purgati animi. quas ariſtoteles
vocat heroicas. Hec beatitudo que purga
ti animi. vel heroicalis excellentie dici po/
teſt / fuit in beata noſtra dum viueret. ſuper
omnem purũ hominẽ / ſicut beata reſidet
in patria ſuper omnem angelicam poteſta
tem. hoc eſt que a nullo vincitur illuſtriuꝫ
ſcdm Damaſcenũ. Et iuxta hierachicam
Dionyſij legem / continet eminenter om/
nem perfectionem creaturarum tanꝙ infe
riorum. vt iure dicatur Regina mundi et
domina. Vis igitꝰ breui compendio Ma
rie beatitudinẽ. notaꝫ tibi fieri. da ſibi per
eminentiã quicquid in creaturis videris
melius ipſum ꝙ non ipm. Et ſi non for/
maliter tamen eminẽter ꝙꝙ diſtãter a deo
Et quoniã priceps fuit in via vtriuſꝙ bea
titudinis vie ſcilicet ⁊ patrie ponemꝰ aliꝙs
de conditionibꝰ beatitudinis eterne. ꝑ ꝙs
gradatim veniamꝰ ad petita vel ad peten/
da. ¶ Diſcipulus. Expediẽs iudico. nec
audiendi tenebit me faſtidiũ. etiã ſi preco/ F
gnita narraueris. ¶ Magiſter. Eſt beati/
tudo ſpiritꝰ que ſepatur ab anima. id eſt a
ſenſuali portione. Hec fuit in chriſto via/
tore. Hec in ſpiritibꝰ ſeparatis viget. Ha/
bet nihilominuſ anima ſuam beatitudinẽ
duꝫ reſumetur incorruptibile corpus a ſpi
ritu beato. Dicitur incorruptibile pro tol
lenda calũnia quaꝫ vellẽt aliqui ſtruere de
reſuſcitatis iuſtis / tempore paſſionis quo
rum ſpiritus ſtatim in deſcẽſu ſpiritꝰ chri/
ſti in limbũ patrũ beatificati ſunt. quando
momordit chriſtus infernũ. ſaluãdo ſpiri/
tus iſtos ꝑ beatificã viſioneꝫ. de qua latro
ni dictum eſt. Hodie mecũ eris in paradi/
ſo. qui purgandũ fortaſſis aliꝗd habebat.
niſi priuilegium nouitatis. aduentus re/
gis / ipſum ſicut et alios multos. forſitan et
omnes / tunc a purgatorio liberaſſet. Ta/
les inꝗm ſpiritus beatificati. ſi corpus nõ
incorruptibile ſuſceperunt. aut quia mor/
tui ſunt ſcdm quoſdam / ſequitur vnũ mi/
rabile ꝙ tales fuerũt cõprehenſores in cor
pore mortali ſicut chriſtus. Sequitur e/
tiam ꝙ fuerunt bis mortui. ſicut Lazaruſ
cum ſtatutum ſit omnibus ſemel mori ſm
Apoſtolum. Reſpondent quia apoſtolus
non negat quin pluries. At vero nulla ſit
ambiguitas de reſurrectione nouiſſima.
Sunt autem tres dotes ſpiritus beati. ſit
ſeparatus aut coniunctus. que ſunt frui/
tio viſio et tẽtio. Sũt ꝗtuor ipſius aĩe ſeſi/
tiue reſũpto corꝑe glĩoſe qͦ plene ſbditũ ẽ

tam anime ꝙ̄ ſpiritui Unde reddetur cla⸗
ruꝫ.impaſſibile.agile.ſubtile. Nolo tamē
exiſtimes ꝙ ſpiritus ⁊ anima ſunt in eodē
homine/modo vel tunc due nature diſtin⸗
cte.vel due anime ⁊ eſſentie.licet fuerit ali⸗
quando articulus in anglia condemnatus
dicere ꝙ nou ſunt due anime in homīe eo⸗
dem/rationalis ⁊ ſenſitiua. Prior vero ſen
tentia tenēda eſt ꝓut eccleſiaſticis dogma
tibus continet. Dixit chriſtꝰ ꝙ poteſtateꝫ
habebat ponēdi animā ſuā.ſꝫ ꝙ illa ſit ſpi
ritus.notauit euangeliſta Tradidit ſpūm
¶ Diſcipulꝰ Pridē ita dixiſti.pridem ita
nouiſti.expone quod ordiris? ¶ Magi⸗
ſter Quia loquimur de dotibus que ſolēt
attribui nubentibꝰ Sponſus enim dotat
ſponſam.⁊ nulla creatura/non vnita diui⸗
nitati(vt excipiatur anīa chriſti)dignior
fuit dei ſponſa noīari Maria vti ꝑ ſpon⸗
ſi ⁊ ſpōſe metaphora dum inquirimꝰ bea⸗
te Marie laudes.atq̄ preconia.dū viatrix
etiam pegrinaretur in terra ¶ Diſcipulus
Gratanter ac letus accipio.q̄tenus in his
aſſumptionis ſue ſolennijs / dum cantica
canticorū reſonat eccl'ia tanq̄ epithalami
um ſuū materia conquirēdi iocundiſſima
miniſtret ¶ Magiſter. Animaduerte quē
admodū tres in matronio ſuccedūt gradꝰ
Eſt eni matrimoniū initiatū eſt ratum.eſt
conſummatū ¶ Diſcipulꝰ Scio.ſꝫ quid
ob hoc texere vis? ¶ Magiſter Volo di⸗
cere virginalē ſpōſam noſtrā/ſm tripliceꝫ
hunc ſtatū.triplicē habuiſſe beatitudineꝫ.
Beatā reſpice primo modo/dū ab inſtan⸗
ti creationis ſpūs ſui.initiatū eſt matrimo
niū cū eterno ſponſo deo.per arram fidei.
ſpei caritatis ⁊ ceterarū virtutū. Beatā re⸗
ſpice ſecūdo modo.dum matrimoniū ple⸗
ne conſummatū eſt in aſſumptione corpo
ris ⁊ anime/cū eternitate dotū ſuarū. Bea
tā intellige tertio modo quando matrimo⸗
niū fuit ratū in conceptione filij dei.⁊ dein
ceps ꝑ gratiā conſummatū.ne diſſolui poſ
ſet ꝑ peccatū q̄uis ad cubiculi ſecretū.pri
mo fuit in aſſumptione introducta vbi fu⸗
D it ⁊ eſt matrimoniū conſummatū. ¶ Di⸗
ſcipulus. Iaꝫ velut per rimulas.incipio vi
dere quo tendit iter tue deductionis?
Magiſter. Videbis apertius ſi paucula
de dotibus enumerauero potius q̄ docue
ro. Tres idcirco dicuntur dotes.ſponſe ad
cubiculum ſponſi recepte ꝑ gloriam.viſio
fruitio et tentio.que reſpondent tribꝰ theo
logis virtutibus vie.que ſunt fides.ſpes.⁊
caritas.et tribus anime viribus.rationali
concupiſcibili iraſcibili. Dicūtur inq̄ igi⸗
tur dotes.quia ſunt habitus/diſponentes
tres iſtas vires ſcdm mentem.que eſt ſpiri
tus.immo vnꝰ tunc cum ſponſo ſpiritꝰ.ad
actꝰ/qui beatitudinē conſtituūt.quiq̄ ſunt
intuitiua viſio.⁊ actualis fruitio cū eterni⸗
tate. Ad quid valent dices iſte dotes? Sa
ne quatenꝰ ſpōſe ſuppetet.vnde portet iu⸗
gū ſuauiſſimū ⁊ onus leuiſſimum beati cō
iugij.vbi fit mens ſuo modo parens verbi
⁊ ſacrarium ſpiritusſancti. Nunquid vide
tur talis.tantiq̄ filij educatio iugis et eter⸗
na qualem habet ipſa mens verbigena.vir
go in vnum mater ⁊ filia. ¶ Diſcipulus
Cōueniſſe credimꝰ hec tria ſimul in Ma⸗
ria.ſed quo pacto conueniant in mente ra
tionali non ita perſpicio vt virgo dicatur
mater ⁊ filia? ¶ Magiſter. Virgo nomi
natur propter ſinderiſim.que nunq̄ viola
tur. Mater.quia parit in ſe verbum.rorā⸗
te deſuꝑ patre luminū.cuius eſt filia.cuius
filio nuptialiter cōiuncta eſt. Quid/ni tūc
pſallet ⁊ exultet Marie ſpiritꝰ in deo ſalu⸗
tari ſuo.laudans.pſallens ⁊ iubilans ple⸗
no totoq̄ cordis affectu.hoc canticorum
canticū amoris per amorē canticū nuptia
le.quod dicitur epithalamiū. Canticū no
uum.ꝓpter illuꝫ.qui noua fecit omnia. Te
nor huius cantici cōſiſtit in eſſentiali bea⸗
titudine viſionis dilectionis et fruitionis
dei.que ſemꝑ vno ⁊ inuariabili tanore ſub
ſiſtit ⁊ reſonat. Porro reſpectus creaturaꝝ
tam in verbo q̄ in proprio genere.mouet
ad canticum multiplici varietate decorum
tanq̄ pro diſcantu. Neq̄ dubitaueris om
nes ⁊ ſingulas in vnum concurrere.menta
lis ſpiritus affectiones. Formabitur eniꝫ
melodia ſpiritus.ad exemplar armonie ſi⸗
ue melodie dinalis.que ſtabilis ſemper in
ſe manens faſtidire non poteſt.tanq̄ aſſi⸗
due renouetur. ¶ Habes ecce veritatem
concluſionis vnius quam tu tibi declara⸗
ri quandoq̄ poſtulabas.ſi Maria in hoc
cantico ſe in omnes perfundebat affectꝰ
vel anime paſſiones ¶ Diſcipulus. Ha⸗
beo forte pro ſtatu glorie q̄uis ambigu⸗
um videatur.ſi ſint in ſpiritibus beatoruꝫ
omnes affectus.tot ⁊ tales.quot ⁊ quales
ſentimus in via.immo non eſt dubium de
dolore. Non enim erit amplius ibi luctus
neq̄ clamor ſed nec vllus dolor? ¶ Et gr

De hoc ſtatim videbimus. Tu colligas ⁊
intelligas interea quale fuerit canticū bea
te virginis quot vocibus alternatum. duꝫ
iam adepta fuerat beatitudinem illaꝫ. que
dicta eſt ſuperioꝛ ad beatitudinem ſolius
vie pꝛoxima ⁊ vicina beatitudine patrie.
Quid ſi viatoꝛes aliqui exercitatos pro cō
ſuetudine ſenſus mentis habētes/ poſſint
cū oī pꝛomptitudine voces affectuū ſcđm
notulas quinqꝫ vocalium. ſparſas per ſil
labas pſalmoꝛū. vnamquāqꝫ concinere vł
foꝛmare. ¶ Diſcipulus. Concludit intel
ligentia tua. qꝫ rationabilis ſit concluſio q̄
non ita recipienda eſt. quaſi vox quelibet
affectionis. retineat ſonum integrum. fran
guntur enim quadam alliſione non aliter
qꝫ in compoſitione dictionum videmus.
Non enim hec dictio magnificat/ plene ſo
nat. iſtas litteras m a g n i f i c a t. ſed ī vnū
colliguntur quaſi tertiū mixtum ſonum.
Uſus eſt philoſophus. hoc exemplo. duꝫ
de mixtione tali loquereť elemētoꝛū. q̄ ma
nent quidem in mixto. ſed refracta. vel ſm̄
eſſentiam vt placet Auicenne. vel vt Auer
rois ſcđm pꝛopꝛias qualitates. ¶ Magi
ſter. Exemplum placet quod inquiſitionē
philoſophicā preſupponit. Exemplum a
liud. video ꝺ multis aromatibus ſimul tri
tis. ex quibus odoꝛ tertius mixtus reſultat
quandoqꝫ plus redolens/ aroma pꝛedomi
nans. Coaptetur exclamatio canticoꝛum.
Que eſt iſta que aſcendit per deſertum ſi
cut virgula fumi ex aromatibus mirrhe et
thuris. ⁊ ſequitur ⁊ vniuerſi pulueris pig
mentarij. Exemplum aliud eſt in re noſtra
licet enim pueri diſtincte pꝛius ſonent. vt
re mi fi. poſtmodum iungunt. litterā pau
latim cum vocibus iſtis. tandem vſu con
tinuo cantant ſine vocibus notularuꝫ/ qꝺ
tandem exemplum. in cōtrapuncto. deinꝺ
in diſcantu plus apparet. vnde valeamus
ad muſicam coꝛdis trāſferre rationem. vbi
celeritas maioꝛ eſt atqꝫ facilioꝛ ſonoꝛitas
affectionum ſpiritualiuꝫ. qꝫ ſit exterioꝛ vo
calium ¶ Diſcipulus. Das praxim vten
di gāma miſtico canticoꝛum coꝛdis. Unꝺ
palam fit non eſſe ſiſtendum iugiter in his
quinqꝫ vocalibus. a. e. i. o. v. Sꝫ nec in ſin
gulis deliberate pauſandum eſt a affectibus
Alioquin fantaſia plus tandem lederetur.
qꝫ intelligentie recreatio pꝛoueniret. Cu
ius rationem ſenſualis nos quottidie do
cet cantus. ¶ Sed manet dubitatio
mota de beatis deo iubilantibuſ. apud qꝫs
ſola vox leticie. ⁊ nulla ſpei. nulla compaſ
ſionis. nulla timoꝛis. nulla deniqꝫ doloꝛis
reſonare videť. At hec dubitatio verti po
teſt ad beatitudinem Marie virginis. pro
ſtatu vie. pꝛoxima ſtatui patrie. quādo nō
habebat peccata que doleret. quando con
foꝛmis erat ſua in omnibus voluntas pro
uidentie dei. que in ſui diſpoſitione nō fal
litur ¶ Magiſter Habebit hoc vltimuꝫ I
de conformitate voluntatis locum pꝛopꝛi
um. Ceterum de affectibus beatificati ſpi
ritus edoceri poteris. per ſimilitudineꝫ de
terminationis abundanter tradite per do
ctoꝛes de virtutibus moꝛalibus ⁊ theolo
gicis. ⁊ de donis beatitudinibus ⁊ fructibꝯ
ſi manent in patria. Quoꝛum finalis eſt re
ſolutio q̄ in quolibet bono habitu/ reperi
tur aliquid quod dicit perfectionem ſed in
pluribus coniunctuꝫ eſt aliquid pꝛo ſtatu
vie imperfectionem notans vel indigenti
am. Fides dicit innitentiam pꝛime verita
ti. ſpes diuine liberalitati. caritas diuine
bonitati. ⁊ boꝛum quodlibet vtiqꝫ bonum
eſt perficiens ſpiritum. Sed imperfectio
nem reſpice Fides impoꝛtat enigma. ſpes
cum enigmate futuram fruitionem. caritaſ
vero a deo. qꝫuis hic non conſequatur in
tuitiuam viſionem. Penitentia dicit dete
ſtationem peccatoꝛuꝫ. Timoꝛ fugam ſe
parationis a deo. Cōpaſſio ſeu miſericoꝛ
dia/ pꝛomptitudinem auxiliandi. zelus a
moꝛem iuſti. Et ita per omnia reperies ali
qua de ſe bona ſi coniunctos defectus ab
ſtuleris. vt a penitentia peccatuꝫ commiſ
ſum. a timoꝛe periculum cadendi. a com
paſſione/ miſeriam cui nunc opoꝛteat ſub
ueniri. Sic itaqꝫ de ſingulis affectionibꝯ
beatoꝛum ſpirituum. quas theologia vo
cat extenſo nomine paſſiones. que nō ſunt
in ſpiritu ratōnali. maxime ſeparato. ſcđm
realem mutationē quemadmodum philo
ſophi ſtricte loquūtur de paſſionibus ſen
ſitiue anime. Affectio autem ſpiritum im
mutans/ intentionalis eſt ſicut gaudium ⁊
deſiderium de deo. odium vel diſplicentia
de peccato. reſilitio in deum ⁊ ab inferno.
affectus ſuccurrendi alieno incōmodo.
¶ Diſcipulus Et ſi magna pars queſtio
nis ſoluta cernatur per exemplum de virtu
tibus. tamen deſcriptō beatitudinis affert

ſcrupulum. quoniam beatus eſt qui habet quicquid vult ſcďm antiquos. ⁊ Auguſtinum qui addit nihil mali vult. Beatus dicitur quaſi bene actus, cui omnia optata ſuccedunt ſcďm Caſſiodorum. ¶ Magiſter. Conclude primo per ethimologiam beati contra ſtoicos, ꝙ virtutes non ſunt inſenſibilitates. quia dicitur beatuſ quaſi bene actus, ergo bene motus, ergo non inſenſibilis. Et hec certe concedunt de affectionibus intrinſecis ratiōis. ſed ſenſuales omnino detrahunt a ſapiente quaſi ſaxeos virtus efficiat. ¶ Porro non eſt de ratione beatitudinis, ꝙ beatus ſtatim habeat ꝗcquid vult optandum maxime circa alteruꝫ ſed abſoluta beati volūtas ſicut ſemper cōformis eſt diuine voluntati ſic ſemper impletur. Et huius declaratio proprium locum habet.

k ¶ Supereſt diſtinguere de ſpiritibus affectionum receptiuis. Aliqui ſunt īpaſſibiles effecti. ⁊ hͦ cōtra paſſibilitatē leſiuā vel corruptiuā vl' abiectiuā perfectionis debite. vt in celo. quoniā nihil impedit. imo confert eſſe paſſibiles paſſione ꝑfectiua. ſicut dilectō dei. ſuaqꝫ fruitio. Nō ne celum impaſſibile dicitur primo modo quod lumine ſolis cernitur mutari. Alius eſt ſpiritus rationalis atqꝫ receptiuus leſiue paſſionis etiam vt ſpiritus eſt. ⁊ hoc ꝗtidianum eſt nobis viatoribꝰ velimus nolimꝰ. At de dāmnatis ſpiritibus fides credit. ſed modus alio loco dicendus eſt. Eſt tertia vel fuit in nonnullis ſpiritibus proprietas. que dedit eis/ poſſe non pati paſſione leſiua vel diſconuenienti. qualis fuit pro ſtatu nature inſtitute. ⁊ qualiter erat in anima chriſti. niſi ſponte paſſiones ſuſcepiſſet. Vides ne igitur ꝙ primus ſpiritus per paſſiones nō leditur qualeſcunqꝫ. nec ſi poneretur in ſtagno ſulphuris ardentis Gaudet aſſidue. nec gaudium minuunt alie iuncte affectiones. ſicut compaſſio deficientium. deteſtatio peccati. reſilitio reuerentialis in propriā paruitatem que timoris ſpecies eſt. Odium deniqꝫ vitiorū. qđ eſt zelus bonus. ⁊ ita de reliquis īperfectione ſemota. Tertius ſpiritus ſuo modo carebat leſiuis paſſionibus in primo parente. ⁊ nunc forte ſic in Enoch ⁊ Helia. Sed an beate noſtre talis fuerit exultatio ſpiritus in deo ſalutari ſuo/ non arbitror aſſerēdum. quin doluerit tam anima ꝙ̄ ſpiritu. non enim gloꝛificatus fuit ſpiritus ſuus. ſicut ſpiritus chriſti. nec voluntate ſola paſſionibus leſiuis ſubiacebat. Tuam inquit Simeon ipſius animaꝫ pertranſibit gladius.

¶ Diſcipulus. Nōne fuit immunis ab omni peccato noſtra btā. ⁊ ſi ſic/ cur paſſa eſt. quia quicquid patimur. peccata noſtra meruerunt. Eua deniqꝫ fuiſſet ante lapſum. ipſa Maria ꝑfectior. quia tūc poterat nihil pati. l

¶ Magiſter. Notata eſt alibi reſponſio. ꝙ in Maria fuit neceſſitas originale peccatū contrahēdi. ſcďm cauſas inferiores. ſcďm legem ꝓpagationis ex cōiunctione viri cum femina. Lex enim ſuperior preiudicauit huic neceſſitati preueniēdo caſum. per ſanctificationem ⁊ gratiam. Sic dicit in alio caſu ſanctus Thomas. de occurrentibus tempe iudicij obuiā chriſto in aera. ꝙ ſi nō moriantur. hoc non eſt ſcďm cauſas inferiores quibꝫ habebant neceſſitatem moriendi. Nec eſt cōtra apoſtolum dicentem. ſtatutū eſt hominibꝰ ſemel mori deinde iudiciū. quia priuilegium ſuperioris hoc ſuſpendit. Non ſecus eſt in ꝓpoſito de Maria. a neceſſitate contrahendi originale peccatum. preuenta ⁊ priuilegiata. ⁊ excellentiſſime ſic redempta qualiter redimi non egebat Jeſus chriſtus quia per carnalem concubitum non formatus. Dolores idcirco pertulit Maria. nō omnino ſponte ſicut filiuſ. ſed nec penitꝰ inuoluntarie ſicut nos in quibus motus vitioſi preueniunt iudicium rationis. quos ratio preueniebat in Maria. Alioquin venialia ſaltem commiſiſſet. Nihilominꝰ dolebat ꝓpter ſpiritum paſſibilē. ⁊ ſtatum. cū omni tamen moderatione ⁊ ꝟtute. ⁊ merito ꝯtinuo. Cōplebat inſuꝑ illud apl'icum Gaudete in dn̄o ſemꝑ. iteꝝ dico gaudete. Sciebat. qꝛ dn̄s ſibi ꝓpīꝰ erat ⁊ fuerat. ſupra ceteros viatores. qđ notauit cū ſubiūxit ꝑ cauſa exultationis ſui ſpūs. In deo ſalutari ſuo. qꝛ reſpexit in ꝗ̄ humilitatē ancille ſue. Juxta ꝓmiſſum ꝑ Eſaiā. Suꝑ quē reſpiciā. niſi ſuꝑ pauperculū ⁊ contritū ſpū. ⁊ trementē ſmones meos. Quis certa eſſet nō minꝰ aplo. ꝙ neqꝫ mors neqꝫ vita ⁊c. ſeparet eā a caritate dei que erat in xp̄o Jeſu ſalutari ſuo. Et ideo cōtinuo gaudebat plus ꝙ̄ in ſola ſpe. ſed minus ꝙ̄ in re glorie Ecce habes in hac dictione beatā. E. pro ſpe. habes a pro leticia. Jam ſupra ſpem

additur tertium a .dum venit in gloriam.
Huc pro canticis accedit incidens cõſide/
ratio nomis huiꝰ beatitudo.ꝙ quinqꝫ vo/
cales/quiqꝫ ſignificantias affectuum in ſe
claudit. Ceterum quia dixiſti. omẽ quod
patimur.peccata meruiſſe.verꝫ eſt propter
originale peccatum.quod remouit prohi/
bens leſiuas paſſiones cum peccatis. No/
ſtra deniqꝫ beata ſemper habuit gratiam
gratum facientem.que originali ſupereni
net iuſticie.qua primitus ornata fuit Eua
ſed perdidit. ¶ Diſcipulus. Accepiſſe pu.
to ſufficientem pro elicita prius cõcluſiõe
deductionem.de cantico Marie ſcd̃m om
nes affectiones ſub omni facilitate forma/
tas per organum cordis.vbi fulgebat men
tis verbum ſententioſiſſima numeroſitate
repreſentans velut mirabiles ratiões rerũ
inſtar patrie.licet adhuc in enigmate vie.
M ¶ At vero putas ne credẽdum.ꝙ vocale
canticum addiderit nõnũqꝫ.hec beata.
¶ Magiſter. Sane puto/maxime in iſta
ꝑegrinatiõe laborioſiſſima comitibꝫ Je/
ſu puero ⁊ virginali ſpõſo Joſeph. vt ad/
impleret ad litteram illõ Pſalmiſte. Can/
tabiles mihi erãt iuſtificatiões tue.in loco
ꝑegrinationis mee. Cur ꝓterea nõ cecine/
rit corpalem recreando laborem.nũc pſal/
mos patris ſui Dauid.nunc cãticum pro/
prium.nũc illud Zacharie.nũc Simeõis
alludens ſponſo blandienti ⁊ dicenti. vox
tua ſonet in auribus meis. vox enim tua
dulcis. Nunquid exiſtimas beatam nr̃am
in iocundiſſimo partu. ⁊ poſt partum.duꝫ
natus erat ſaluator mundi.concinentibuſ
angelis. Gloria in excelſis dõ.ſiluiſſe? Nũ
quid non infanti poſito in preſepio ⁊ flen
ti.debuit ⁊ conſolatorium feſcẽninuꝫ. dul
ci ſuſurrio velut aure tenuiſ rſonare? Quid
vero de celebri ritu propriarũ nuptiarũ cõ
iecturas.que nuptijs alienis interfuit hila
riter honorãdis. ⁊ vino de aqua facto. gra
tuita pietate ſolandis. Quid in templo nu
trita et de canticis ſyon edocta.debuit que
ſo ſilere. ¶ Diſcipulus. Grata commemo
ras.que nõ abhorrẽt a pia credulitate.eti/
am ſi addideris iuſtum Joſeph cuꝫ puero
ieſu nõnũqꝫ vna ceciniſſe. Sed hec hacte
nus.q̃ ſeculi prudẽtibꝫ in ocul' ſuis (q̃bus
om̃e qõ putãt ſublime videre) nuge vide/
bunt aniles ⁊ indigne.q̃ſi nõ multo ampli
or fuerit hũiliatiõis.vel crucis miſteriũ.vl'
lotio pedũ.imo general'r oĩs actio nouiſſi/
mi viroꝝ.qꝛ factꝰ eſt ꝓpter nos opprobriũ
hoim ⁊ abiectõ plebis.qꝫ ſint iſta q̃ dicimꝰ
de Maria. ¶ Magiſter. Has materiã diſ/
ſolutiõis ꝓus facte q̃onis tue.cur erũpens
in canticũ nouuꝫ/dixerit brã. Magnificat
aĩa mea dñm. Sane q̃d magnificẽtius eo
cuiꝰ magnificentia eleuata eſt ſuper celos.
Quid in talẽ magnificaret ħ eſt magnificũ
ꝑdicaret. Quidni toto niſu dilataret. ⁊ extẽ
deret aĩe ſinũ ad eiꝰ amplexũ. Quidni pre/
rea.crebrius altnaret affectꝰ ſuos .ſm no/
tulas vocaliũ.mõ de leticia in cõpaſſioneꝫ
ſentiẽs ꝙ miſeratiões dei ſunt ſup oĩa opa
eius. Precipue nũc.qñ miſericordia dñi ple
na fuit terra.qñ cõpleta eſt poſtulatõ pſal/
miſte. Et veniat ſup me miſericordia tua
domie ſalutare tuũ ſcd̃m eloquiũ tuũ.quã/
do miſericordia ⁊ veritas obuiauerũt ſibi.
quãdo iuſticia ⁊ pax oſculate ſunt.qñ deuſ
dedit benignitatẽ. ⁊ terra noſtra dedit fru/
ctũ ſuũ.qñ timidus.dolẽs ⁊ languidus ho
mo per ſapientiam accuſatus.per iuſticiaꝫ
damnatꝰ. ⁊ punitus per potẽtiaꝫ. ſuſceptꝰ
ad gratiã ꝑ viſcera miſericordie dei noſtri
in quibꝫ viſitauit nos oriens ex alto. glori/
ficatõis et ne ſpẽ afferẽs.qñ ſoluta mors õ
deperit.datur triũphus gratie ¶ Diſcipl's
Cõijcio. Tales inenarrabiliter cõtempla
tiones.beatam noſtram ſub omni celerita
te in momẽto.in ictu ocli.in nouiſſima tu
ba contuliſſe. ⁊ in affectum ſuauiſſimi cor/
dis traducendo cantaſſe. Juxta ⁊ ſupra ꝑ/
mixtionem notularuꝫ vt fit in verbulis ſeu
minutis diſcantuũ. Intonãs igitur voce
ſerena/pſonuit poſt Eliſabeth ꝑconium.
immo tonuit ⁊ exclamauit voce grandi ad
aures ſeculorũ oĩum. Magnificat anima
mea dñꝫ. Tale tuũ carmẽ nob dĩna maria
quale ſopor feſſis in gramine.quale ꝑ eſtũ
dulcis aque ſaliente ſitim reſtinguere riuo
Sed redit ad cor .cur non dixit Maria?
Magnificat anima mea dominum. ¶ N
Magiſter. Altiori repetamꝰ principio.di/
centes Marie linguam/fuiſſe calamũ ſcri
be velociter ſcribentis.hoc eſt ſpiritusſan/
cti qui nedum velociter. ſed multipliciter
ſcribit.adeo ꝙ non eſt yota vnum poſitum
ſine cauſa.non eſt apex vnus/tam in ſigni
ficatione qꝫ in ordine fruſtra locatus. Exq̃
perpenditur qꝫ lata ⁊ lauta ſit menſa ſapiẽ
tie ſacre que tot epulas ⁊ fercula miniſtrat
quot poſſunt a quocunqꝫ. veri ⁊ ſalubres
ſenſus elici.ſcd̃m quadruplicẽ expoſitõis

genus. ¶ Preuidens igitur ſpiritusſanct⁹
ſeminarium quinqꝫ vocalium non eſſe pre
tereundum a poſteris. ſed inde ſignificatõ
nes alias / modo quo nũc fecimus / ⁊ factu-
ri ſunt alij ſubtilius eliciendas / voluit pri-
mum cantici canticorũ Marie verſiculuꝫ.
terminari ſub hoc nomine triſillabo domi
num. tanqꝫ neuma ꝓprium. o. i. v. ¶ Diſci
pulus. Mirum vero cur canticum ſumme
leticie / finiuit in voce doloris ⁊ meſticie. q̃-
lem. v. quinta notularum deſignat. ¶ Ma
giſter triplex occurrit hic. ⁊ nũc miſtica ra-
tio. Prima quatenus ex prima vocali. a. et
vltima. v. redderetur quaſi diapente que ẽ
quinta perfecta. Altera quatinus fieret an
thteton ſeu contrapoſitio gaudij ad mero-
rem. Tertia pro laude humilitatis. que cã
tica vie ſolet in dolore terminare. quaſi di-
ceret. Quomodo cantabimus canticũ do-
mini in terra aliena. Fit proinde grauior
ſolidior ⁊ eminentior ipſa ſalubris leticia
que tali fine ſtabilitur interrogatione hu-
mane miſerie. ſed non abſqꝫ miſericordia
quam Ij iunctum ſibi notat. ¶ Diſcipu-
lus. Non dilataueris nũc hanc imaginatõ
nem. ſed te confer magis ad cauſam littera
lem. ¶ Magiſter. Iſta quidẽ litteralis eſt
quia ſcd̃m litteras. Sed ad intentõnem
tuaꝫ dico ꝙ initiũ ſapiẽtie eſt timor domi-
ni. Si ego domin⁹ ait ipſe. vbi ẽ timor me
us: Timor (vt ſcis) ad antiquã legem ſpe-
ctabat. ſicut ad nouã amor. Domin⁹ prete
rea plus reſpicit opus creatiõis ⁊ potẽtie.
Vñ ab omibus magnificãdus eẽ cõcedit
dñs. Nomẽ vero qđ eſt de⁹ ſalutaris meuſ
ad opus recreatiõis ⁊ grẽ. nemo chriſtian⁹
ambigit ꝑtinere. Ideo cur debuerit ſubſe-
qui vides ¶ Diſcipulus. Niſi prius oſtẽ
diſſes quẽadmoduꝫ btã noſtra particeps
iuuẽcularꝫ tympaniſtriarꝫ / potuit altñare
repẽte ꝓprias meditationes ⁊ affect⁹. non
ita ſatiſfacerẽt mihi rñſiones tue. qꝛ talem
neq̃o conſeq̃ celeritatẽ. ¶ Mgr̃. Hat cãm
q̃ ait. Corp⁹ qđ corrũpit aggrauat aĩam. ⁊
depmit terrena habitatio. ſenſuum mlta co
gitãtem. Noſtre vero beate cõuerſatio iam
erat in celis. iam q̃qꝫ dotes corpis glificati
inchoabat. ex abũdantia virtutũ. necnõ do
minij ſpũs ſup aĩam ⁊ corpus. vt eſſet inde
corpus agile ſcḋm omnes vires cognitiuas
⁊ motiuas ſubtile. Preterea clarum nec ita
paſſibile vt noſtrum quod preuenitur a ꝓ-
mis motibus. ſed tamẽ iſta minuſqꝫ nunc

in patria. ¶ Diſcipulus. Des aliquod in
dicium corporis Marie ſpiritũ nõ ꝑgra-
uantis ¶ Magiſter. Preueniebat ſpũs
ſnus. corꝑales intus motus. qui nati ſunt
obſequi rõni. Non grauabat eam puerpe-
riuꝫ. nulla labes tyrãnice rebellionis ex fo-
mite / colaphizabat eam. deniqꝫ nullas in
ſe cõmotiões illecebroſe carnis ſenſit. ſed
a reſpicientib⁹ ſe / ſedauit. Credi ſimiliter
debet ꝙ ab audientibꝫ sereniſſimã vocem
eius. Secus de aliarum vocibꝫ que ad ge
hennam inflãmant. Ideo nec predicare ꝑ-
mittuntur. nec cant⁹ apud eas caret diſcri-
mine. pluſqꝫ ſibulus colubri vel ſerpentis
quarum ſunt oculi vt aſpectus reguli. ⁊ ta-
ctus germina virtutum eradicãs ⁊ exurẽs
¶ Diſcipulus. Sentio quos ⁊ quas tan-
git illud ſecus ⁊ iſta diuerſitas a Maria.
Sed vtrum caruerit tentationibus inimi
ci: ¶ Magiſter. Non oportet. qꝛ ſathan ſi
auſus eſt tentare filiũ dei. quomõ non ten-
taſſet matrem: qđ ei ceſſit ad palmã victo-
rie multiplicis ⁊ aureole. vt coronaretur q̃
legitime certaſſet: quia nõ vt Eua ſuccubu
it tentatori. Dolebat ꝑterea cuꝫ dolentibꝫ
gaudens cum gaudentibꝫ. ſed vtrũqꝫ mo-
deramine ſummo. vt plus de vulneribꝫ et
nexibus aĩarum ꝑ viciũ / qꝫ corporꝫ ꝑ peſtẽ
⁊ gladiũ vreret. exemplo filij plus dolentis
ingratitudinem noſtre nequicie. qꝫ tormẽ-
tuꝫ mortis ꝓprie ſuo modo. Quare noli du
bitare. qꝛ canticum ſuũ iocũdiſſimũ ⁊ a io-
cunditate inceptum. inſtituerit Maria cũ
timore ſancto. cum zelo bono. cum viſcero
ſa cõpaſſione. cum ſpe ⁊ multo deſiderio.
quaꝫ vrgebat caritas. exclamare. poſt aſcẽ-
ſionem filij ſui. Filie hierl'm nunciate dile-
cto qꝛ amore langueo ¶ Diſcipulus. Vel
lem cõparares beatitudinem Marie qua
nũc fruit: ad beatitudinẽ vie. que licet fuiſ-
ſe ſit ꝓbata ſingularis. nihilominus patrie
par non fuit. Cum enim pretuliſſet Jeſus
Johannem inter natos mulierum / ſubiũ-
xit. Qui minor eſt in regno celorum maior
eſt illo. Itaqꝫ rem mihi feceris. veſtiſqꝫ ſu-
is accõmodam / que recolimus. ¶ Magi-
ſter. Suſcipe nunc oculis intelligentie. et
aures erige fidei. quemadmodum magni-
ficauit hodie Maria dominũ. videns fa-
cie ad faciem chriſtũ qui ſibi magna fecit ⁊
inſcrutabilia. prius in terris nunc in celis.
¶ Diſcipulus. Cõſtituit ipſa ſola / hierar
chiaꝫ ſcd̃m ſub deo trino ⁊ vno / hierarchia

Iohannes [illegible]

primo ⁊ ſummo. apud quem hierarcham
humanitas filij ſui ſola ſublimata ſedet a
dextris virtutis dei per vnitatem ſuppoſi/
ti. ¶ Magiſter. Suſcepit ipſam dominꝰ
recordatus miſericordie ſue collocans ip/
ſam ſuper omnes choros angelorum. apud
quos videtur beatus Johannes baptiſta
primus poſt Mariã poſitus in ordine ſe/
raphin loco luciferi ſimul ⁊ alij p qualitate
meritorum vſq̄ ad infimum ordinem an/
gelorum. ſub quo /repoſitos dicunt ſalua/
tos ex ſolo chriſti merito. deficiẽte ꝓprio q̄
ſecundã hierarchiã conſtituunt. ¶ Ma/
gnificata eſt ita hodie beata virgo. vt regi/
na celi/ immo ⁊ mũdi/ iure vocetur habens
preeminentiã ⁊ virtutem influxinaꝫ ſuper
omnes. Principatũ habet dimidiũ regni
di ſi ſic dici poteſt ſub typo Heſter ⁊ Aſſue
ri. Regnuũ quippe dei conſiſtit in poteſta
te ⁊ miſericordia. Semel locutus eſt deus
duo hec audiui. quia poteſtas dei eſt ⁊ tibi
domine miſericordia. Poteſtate domino
remanente/ ceſſit quodammodo/ miſericor
die pars/ chriſti matri ſponſeq̄ regnanti.
P Hinc ab eccleſia tota. regina miſericordie
ſalutatur. ¶ Magnificat. hodie dominuꝫ
quia magnificata pre omnibus diebus vi
te ſue. Plenũ gratie cõplementũ. hodie ſe/
cura recepit Nulla dies ipi feſtiuior. nulla
deſiderabiliori iocũditate refulſit. Feliciuſ
parit hodie glorioſa filiũ in corde/ quẽ via
trix in corpore genuerat. imo iam non me/
minerit preſſure. quia natus eſt homo in
mundũ alterũ ⁊ i ſinu patris collocatus ¶
O quãtis hodie. o qualibus armonie mo/
dulis adaucta celeſtis melodie cãtilena re/
ſultat. Nulla poſt chriſtũ vox ſuauior. nul
la penetrabilior ⁊ acutior. nulla liquidior
exaudit. Conſonat ei pro tenore grauiſſi/
me preſſo. grauiſſimꝰ ⁊ infimꝰ peccatorꝫ
lucifer cũ ſimul vlulantibꝰ ⁊ ſtridentibꝰ dã/
natorum rugitibꝰ. Conſonãt inq̄. qꝛ iuſticie
voces cõſentaneas molli modo cantui me
lodizãt. ſed eis ve. ve. deo autẽ gloria ⁊ ma
gnificentia in ſecula ſeculorum. ¶ Exultauit
ſpũs inhians ꝓus in dõ ſalutari ſuo. nunc
impleto funditꝰ hiatu deſiderij. requieſcit
in intimo ſinu ſpõſi dilecti di ſalutaris ſui
Priꝰ anxia depcabatur/ oſculetur me oſcu
lo oris ſui. Prius vbera ſponſi ſitiebat. pri
us trahi ſe poſt ſe poſtulabat. Hodie toto
amplexu nunq̄ abrumpenda. toti ſponſo

beata coniungitur. Inebriatur ab vberta/
te vberũ ſponſi ⁊ torrente voluptatis/ nulla
iam neceſſitate trahenda potatur. ¶ Tra/
hat nos pꝰ ſe deprecamuꝰ cuiꝰ nomẽ oleuꝫ
effuſum. vt curram. in odore vnguentorũ
ſuorum. Currant in via quedã adoleſcentule
ſcilicet virtutes ⁊ actiones portionis infe/
rioris. Ita per metaphoram nominauerí
mus. Gaudent omẽs. per virtutes eſſe fe/
cũdas. fecundet enim infecunditatẽ / meri
tis eius vir noſter dux virginitatis noſtre.
que eſt ſuperior portio mentis noſtre.
Gloriabatꝰ ſe introductã in cellaria regis. q̄
ſi ſub claue cuſtodita. cui modo omnia pa/
tent. ſecreta regis celeſtia. Stillet nobis de
ꝓmptuarijs paradiſi pleniſſimis refrige/
rans potu aduerſum eſtũ vitiorum. Nulla iã
ſibi nigredo. vel fuſcedo. nl'la per ſolis exu/
ſtionem decoloratio. nulla iaꝫ pugna filio/
rum matris ſue cõtra ſe. nulla vinearũ ha/
benda cuſtodia. omnia quippe parata. om
nia ſecura ſunt ⁊ tranquilla. ¶ Tu beata
dilectũ tuũ optabunda petebas. Indica
mihi quem diligit anima mea. vbi paſcas
vbi cubas in meridie. ne vagari. id eſt va/
ne agi incipiam poſt greges ſodaliũ tuorũ
Cernis nũc dilectum. nimia claritate ſimi'
⁊ feruore. per intimã ⁊ meridianã viſioneꝫ
vt nullus ſit amplius euagandi timor. nul
lum diſcrimen oberrandi poſt greges ficto
rum paſtorum. qui ſponſi ſe ſimilabant a/
micos. ſed fallebant. ¶ Non iam audies Q
quaſi ſub ambiguitate ſermõis. Si igno/
ras te o pulcerrima mulierum. que deum.
que te que omnia cognoſcis. ꝓcul hinc pro
cul egredi periculum poſt veſtigia greguꝫ
nulli ſuperunt hedi fedorum affectuũ paſcen
di. nulla paſtorum tabernacula plura videbũ
tur. quoniã tibi eſt vnũ ouile ⁊ vnuſ paſtor
omni diuiſionis ſuſpitione reiecta. qñ ſcã/
deus ad ethera/ poteſtates aereas debella/
ſti. nihil aduerſum te malignantes ſpiritꝰ
poſſe ſentientes. Admirari potius oporte
bat demones ⁊ paueſcere quaſi querentes
inter ſe. Que eſt iſta que aſcendit per de/
ſertum. quaſi aurora conſurgens. que nobis
eſt vmbra mortis ⁊ terribilis vt caſtrorum aci
es ordinata. ¶ Non eſt quidem incredibi
le chriſtum fuiſſe cuius currus erat decem
milibus multiplex per angelos ducens ſe/
cum multam ex purgatorio captiuitatem.
ob honorem noue coronationis ipſius. q̄

regina miſericordie ⁊ domina gratie ⁊ ma-
ter miſericordie. ſub cuiꝰ imperio ſunt om
nia iura regnorum. vt in ſuo nomie flecta-
tur omne genu celeſtiū terreſtriū ⁊ inferno
rum. q̄uis aliter ad filium benedictū. qui
tamen ſubditꝰ dignatꝰ eſt eſſe illi. ¶ Cau-
ſam meditor alteram cur Maria compara
tur equitatui dei in curribꝫ pharaonis. Iā
non propter ſe. ſed propter nos viatores
quos a diabolico Pharaonis defendit in-
curſu. ¶ Confugiamꝰ ad eius opē. quoni
am ſubmergit Pharaonē iſtum regem ſup
omnes filios ſupbie. ⁊ hoc cum curribꝫ et
equitibꝫ amariſſime penitētie lachrimoſe.
O quotiens diſperſis ſuperbis mente cor-
dis ſui. depoſuit potentes affectus de ſede
tyrannidis. ⁊ exaltauit humiles penitētes
eos eſurientes implēs bonis. q̄les inuitat
dicens. Ex a generationibꝫ meis implemi
ni. ¶ Diſcipulus. Quo pacto Marie ſpūſ
id quod eſt ꝓprium dei cōfeſſa eſt. fecit in-
quit potentiam in brachio ſuo. diſpſit ſup
bos mente cordis ſui. ¶ Magiſter. Cum
ſpōſus ⁊ ſpōſa ſpirituales ſint vnꝰ ſpūs cur
non eadem poterit eſſe vox amborum. q̄ſ-
uis diſpariter hec impetrādo. iſte imperā-
do fecit potentiam. Quidni ſpōſus cōmu-
nicet ſponſe verba ſua. que ſibi tribuit vbe
ra ſua. Fatemur q̄ non poteſt opari creatu
ri. nō innitēdo prime cauſe potentie. Qua
re nec omnipotēs nec creatrix vnq̄. ꝓpria ⁊
primaria auctoritate dici poteſt. etiaꝫ vbi
poſſit tanq̄ inſtrumentū ad effectū creatio
nis aſſumi. nullo preſuppoſito materiali
principio. cooperante deo ad efficax ſuum
velle. ¶ Diſcipulus. Expedis te faciliter ō
cōtrouerſia doctorū. Si habuerit omniū
potentiam anima chriſti ſicut omniū ſcie-
am. ⁊ ſi creatio cōmunicabilis ſit creature.
Sed quid ſibi vult. hec additō in brachio
ſuo. ¶ Magiſter. Vſitata eſt tranſſumptō
qua per brachiū ſignificatur vis opatiua.
ſit in deo. ſit in angelis. membris carenti-
bus corporeis. Verum altior eſt perſcru-
tatio. vt per brachium filius dei inſinne-
tur. ſicut per digitū ſpiritusſanctꝰ. vt ibi ſi
ſi in digito dei eiicio demonia. O pari q̄p-
pe dicit pater per filiū. ꝑ quē omnia facta
ſunt ⁊ ſine ipo factū eſt nihil. ¶ Diſcipulꝰ.
Nunq̄d ſi deꝰ non eſſet trinus in pſonis re
latiue conſtitutis. ſed eſſet vnicum ſuppo-
ſitum abſolutū. ſcd̄m errorē iudeoꝝ ⁊ phi
loſophoꝝ. haberet potentiā creaturarum
ad extra pductiuam. ¶ Magiſter. Dici ſo
let q̄ ad impoſſibile ſequit̄ quodlibet. cuꝫ
ergo deꝰ ꝓpter immenſitatē ſuam. ⁊ infini-
nitam cōmunicabilitatē de neceſſitate flu
at (vt ita dicamꝰ) in triplicē ſubſiſtentiam
pſonalem relatiuam ad intra. alioquin nō
ſe pfecte cōmunicaret. quia nimirū. nō cō-
municaret ſe niſi velut vmbratice. vel vm-
bratilit̄. ⁊ quaſi pūctualiter in creaturis. pꝛi-
ma cōmunicatione non poſita. cuiꝰ veſti-
giū reperit̄ de neceſſitate in quolibet opere
diuino. vbi relucet potētia patris ſapiētia
filij. amor ſpiritusſancti. Nihilominꝰ ma-
gis ad intentionē querentis puto reſpon-
dendū q̄ cū potentia di. put ad extra reſpi-
cit: ⁊ opando ſe extendit. eſt eadem in quali
bet pſonarū. ⁊ ſcd̄m iſtaꝫ. opa trinitatis ſūt
omnino indiuiſa. videt̄ ex ſuppoſitiōe q̄ſ-
uis impoſſibili ſequi potiꝰ exillatiōis con
ſideratione q̄ dei potentie cōpeteret. crea-
turarū pductio ſicut modo. in quibꝫ reluceꝫ
ſimul potentia. ſapientia ⁊ bonitas creato
ris. ¶ Diſcipulꝰ. Videt̄ pbabilis illatio.
Sed cur dictura virgo beata diſpſit ſuper
bos mente cordis ſui premiſit. fecit poten
tiam in brachio ſuo. tanq̄ diſpdere ſuper-
bos eſſet oipotentie dei ꝓprium. ¶ Ma
giſter. Credo legerat apud Iob dnm̄ dicē
tem. diſpge ſupbos in furore tua. ⁊ reſpici-
ens omnē arrogantē humilia. Sequitur ⁊
ego ꝯfitebor q̄ ſaluare te poſſit dextera tua
q̄ſi ſignificaret hoc eſſe ꝓprium ſoliꝰ dei.
Diſcipulus. Cur Maria non cōtenta di-
cere diſperſit ſupbos. addit mente cordis
ſui. ¶ Magiſter. Sunt qui referūt hāc ad-
ditionem. non ad ſupbos. ſed ad diſpſit. vt
mens cordis ſit ipe deus diſpdens. cōno-
tando morem humanū qui mente recogi-
tat ex affectu cordis. dū hoſtes pdere ⁊ eos
deponendo a ſede peſtilētie humiles vult
exaltare depſſos. Dat enim frequenter ſcri
ptura. cor deo. vt illic. tactꝰ dolore cordis
intrinſecus. Et alibi de Dauid. Inueni vi
rum ſcd̄m cor meum. Et filius dicit̄ de cor
de patris genitus. cum patri mens ſeu me
moria fecunda tribuit̄. ab exponentibꝰ mi
ſteriū ſublimiſſime trinitatis. ¶ Sunt ali
bui reſpondentes Mariam voluiſſe vehe
mentē exꝓmere ſupbiam ⁊ intrinſecus radi
catam. dicendo iſtos non qualicunq̄ mo-
do nec leuiter ſuperbos. ſed mente cordis

ſui. qualis eſt demonum ſuperbia. qualis
fuit hominū. diuinitatis honorem vſurpa
re querentium. Aut certe ſupbi dicunt̄ ha/
bere cor nedū diſpſum ſed mentem cordis
dum mens ipſa quodammodo ſubleuata
eſt a corde. nec eadem/ vti fas eſt eis. vt in
habentibus abſorptum. vel ablatum iudi
cium. ꝓpterea deterius ꝗ̄ beſtie vel pecora
preſſi latent. Lege ſi non taliter diſperſos
dat itelligere Nabuchodonoſor. cui cor fe/
re datum eſt. humano corde mutato Quo
contra dum cor humilium bene contritū
eſt aut pulueriʒatū/ in mortariolo peniten/
tie ſeu ſub duplici mola. timoris ꝛ ſpei. red
dit ſibi cor plus ꝗ̄ humanū. ꝛ fit vas in ho
norem capax dei ſeu gratia plenum. Sup
bi fiunt tanꝗ̄ columba ſeducta. non habēſ
cor. dicentes ex ſententia. ꝛ cor meū dereli/
quit me. ꝛ illud. Cor meum conturbatum
eſt in me. dereliquit me virtus mea ꝛ lumē
oculorum meorū ꝛ ipſum non eſt mecum.
Quo contra pollicet̄ humilis chriſtus/ ſu
perbie victori Dabo ei ſedeř mecū in thro
no meo. ſicut ꝛ ego ſedi in throno pr̄is mei
Quid oro celſius. quid amplius exaltatū
¶ Diſcipulus. Sentio hanc materiam
vberrimam aperuiſti ad loquendū de diſp
ſione cordis. quam aſſiduis fluctuationi/
bus vt in mari feruenti compellimur expe
riri. Sed hanc diſperſionem iſrael miſtici
quis cōgregabit. quis vniet. quis ſedabit?
S ¶ Magiſter. Dedit hoc intelligi palā bea
ta Maria. cautatrix noſtra. nam ſuperbi/
am mente cordis ſui diſperſit. ſi taliuʒ opu
lentia fit inanis ꝛ vacua. que ſine pondere
virtutis/ raptatur per iania. nec gratia cor
ſuum ſtabilitur/ conſequens vt humilitas
innitens deo fixa ſedeat. ꝛ vt iuſticiam eſu
riens. iuſticie fructibus ſit ſatiata ꝛ repleta
iam non ad inſtar arundinis vento quoli/
bet vanitatis agitanda. ¶ Diſcipulus.
Conſequens eſt fateor. ¶ Magiſter. Ta/
lem deniꝗ̄ ſuſcepit. id eſt ſurſum ad ſe ca/
pit/ tanq̄m puerum. qui vere iſraelita eſt.
in quo dolus non eſt. dominus recordat⁹
miſericordie ſue. Beatus ergo vir cui non
imputauit dominus peccatum. nec eſt in
ſpiritu eius dolus. humilem enim ſpiritu
ſuſcipiet gloria. Nec exemplum nobis
longe querendum eſt. Ecce ancilla do/
mini. cuius dominus humilitatem reſpe/
xit. quam ideo beatam dicent omnes gene
rationes. quia fecit mihi magna qui potēs
eſt. cuius nomen ſanctum. cuius miſericor
dia in generatione ꝛ generationes timenti
bus eū/ qui vt timerent ꝛ preuenit ꝛ dedit.
Hodie ſibi Mariam de ſeculo neꝗ̄ eripu
it. ꝛ extulit ad dexteram ſuam. Ita verifi/
catam conſpicimus pſalmiſte gloriationē
quia inquit inflammatum eſt cor meum.
Quo inflammatum ſi non igne quem mi/
ſit filius ſuus in terram et voluit vehemen
ter accendi. Et renes mei commutati ſunt
mirabili prorſus commutatione. vt abſꝗ̄
viri copula/ funderet operatione ſpiritus/
ſancti/ prolem benedictam. Et ego ad ni/
hilum redactus ſum. ſcilicet propria repu
tatione et neſciui. Quare? Quia anima
mea conturbauit me propter quadrigas
aminadab/ qui ſpontaneus interpretatur
¶ Diſcipulus. Que ſunt he quadrige?
Magiſter. Sunt vel nunciationes
angelice. vel raptus anagogici. hoc eſt ſur/
ſum ductiui in diuinaʒ caliginem. vel pen/
ne columbe deargentate. quib⁹ ſepe aſſum
ptis diluculo habitauit in extremis maris
ad atria glorie celeſtis. etiam dum viueret
Beatus igitur Marie ſpiritus quem elegi
ſti chriſte et aſſumpſiſti. Sequitur vt iu/
mentum factus ſum apud te. Deus enim
ſeſſor eſt anime ſancte ſcd̄m Auguſtinuʒ
Et ego ſemper tecum. quia deus ſingulari
ter fuit ſecum. Tenuiſti manum dexteram
meam que ſpiritualibuſ adaptatur. ꝛ in vo
luntate tua deduxiſti me. non temeritate e/
lata precipitaſti me. Quid tandem. Ecce
conſummatio ꝛ cum gloria ſuſcepiſti. id ē
ſurſum ad te ſumpſiſti. Scio iaʒ quid mi
hi ſit in celo. Scio quid a te volui ſup terr/
ram. Nunc omnino defecit a ſe cor meum
et caro mea. dum abſorptuʒ eſt omne quod
mortale erat/ in victoria. Deus cordis mei
et pars mea deus in eternum. Propter qȯ
magnificat aīa mea dominū. Et nos ma
gnificemus deum cuius illuſtratione ſpiri
tus. intelligamus que ſuperſunt de canti/
co dum interim pauſabimus.

Sequitur tractat⁹

Quintus per didragma ſeu dialologum.
Quoniam fecit dominus Marie magna
qui potēs eſt. Ubi prima ꝑtitio eſt ſi Ma
ria paſſibiliter mouebatur?

a ## Prima Notula.

Quia fecit mihi magna qui po-
tens eſt. ¶ Diſcipulus. Ma-
gna plane ꝛ inſcrutabilia que fe-
cit Marie domin⁹. Cupimus
nihilominus ſcrutari. ſi magnificans ani-
ma Marie dominū / paſſionaliter moue-
batur ad eum. Fuit enim abſꝫ vlla dubi-
tatione ſapientiſſima atꝫ virtuoſiſſima.
Paſſiones vero non cadunt in ſapientem
ſcd̄m Stoicos. quoꝝ in hoc doctrinam/
multi chꝛiſtiani pꝛeſertim anagogici ana-
choꝛite/ſecuti ſunt. dicentes virtuoſuꝫ ſi ꝑ-
fect⁹ eſt/ad nihil paſſionabiliter affici. im-
mo conſequitur impaſſionabilitatem. cir-
ca res coꝛpoꝛeas. tam in concupiſcibili qꝫ
in iraſcibili. ꝛ ad hunc finē ſuas dirigebāt
intentiones. Et hoc ipſuꝫ collationes pa-
trum. ꝛ Climac⁹ ꝛ Bernardus in ſcala tri-
ginta graduum manifeſtant. Sed in con-
trarium eſt textus euangelij. narrans ipaꝫ
doluiſſe. de quo doloꝛe pꝛophetauit Sy-
meon. ꝛ tuam inquit ipſius animam per-
tranſibit gladius. quod in paſſione filij ſe
pꝛeſente ꝛ dolente: ſcd̄m doctoꝛes effectuꝫ
eſt. ¶ Magiſter. Ampliſſimos ſinus ha-
bet queſtio tua que de paſſionibus eſt. ſu-
per quibus habes opuſcula ſpecialiter edi-
ta. confoꝛmiter ad philoſophos ꝛ catholi-
cos doctoꝛes. Quid igitur vis moleſt⁹ eſſe
vel ſuperfluus in querendo. ¶ Diſcipu-
lus. Moueoꝛ ad tollenduꝫ ſcrupulos. im-
mo laqueos magnos. qui pꝛoueniunt con-
ſcientijs timoꝛatis/ex lectura taliū doctri-
narum. que/tepidos ꝛ vitioſos nominant
omnes monachos/niſi vicerint ꝛ eradica-
uerint funditus huiuſmodi paſſiones aut
ſaltem toto ſtudio conentur ipſas euellere
quod aſſequi plures reputant impoſſibile
ꝛ fruſtra niti. cum audiunt apoſtolum con-
ſcium arcanoꝛum dei/ pꝛoteſtando geme-
re. Sentio aliam legem in membꝛis me-
is. in quibus ſcilicet eſt anima. repugnan-
tem legi mentis mee. Et iterum. Caro con-
cupiſcit aduerſus ſpiritum. ꝛ ſpiritus ad-
uerſus carneꝫ. Conſonat cum experientia
vox cōmunis doctoꝛum. ꝙ pꝛimi motus
non ſunt in noſtra poteſtate. dicēte Augu-
ſtino. Non eſt in poteſtate noſtra. quibus
viſis tangamur. Eſt auteꝫ conquiſitio ſpe-
cialis de pulcerrima ꝛ ſpecioſiſſima mulie-
rum Maria. ſi motus ſuos omnes/habue-
rit in ſua poteſtate ꝛ quouſꝫ. Utrum vide-
licet non potuerit non dolere viſa moꝛte fi-
lij. Et ita de reliquis paſſionibus querere-
tur per appꝛehenſionem obiectoꝛuꝫ vario-
rum ſub conuenientis ꝛ diſconuenientis
ratione. Cum dixerit chꝛiſtus. Triſtis eſt
anima mea vſꝫ ad moꝛtem. qui tamen fu-
it incomparabiliter virtuoſus. ¶ Magi- b
ſter. Altioꝛ eſt inquiſitio tua qꝫ eſtimetur a
pluribꝰ: qui ꝺ paſſionib⁹/ꝛ peccatis/ꝛ mo-
tibus pꝛimis/loquūtur aſſidue. poſſet ini-
tium perſcrutationis accipi a pluribus. q̇
de paſſionibus loquuntur ꝛ motibus pꝛi-
mis ꝛ peccatis. Nihilomin⁹ vna placet ad
pꝛeſens. quaſi narratiua triplicꝭ pꝛoceſſus
qui fit in hominibus. pꝛopoꝛtionabiliter
ad triplices hierarchias angeloꝛum. ꝛ ſm
tres gradus hominum. animaliū rationa-
biliū ꝛ ſpiritualiū. Accipe pꝛimis puerulū
vtentem ſolo ſenſu. ꝛ non ratione nec ſpiri-
tu. Accipiamus alterum vtentem ſenſu et
ratione. ſed non ſpiritu vel mēte. Accipia-
mus tertium vtentem ſenſu ratione ꝛ ſpiri-
tu. ¶ Diſcipulus. Sub pꝛimo ꝛ tertio
gradu/vidimus ꝛ legimus homines exiſte-
re. ſed de ſecundo non ita fit perſpicuuꝫ. ꝙ
aliquis poſſit vti ſenſu ꝛ ratione ſine ſpiri-
tu. cum ſpiritus ſit eadem res cum ratione
¶ Magiſter. Nonne ſimiliter in quolibꝫ
homine ſenſualis anima ꝛ ratio. ſunt eadē
pꝛoꝛſus anima ſcd̄m cōmunioꝛem eccleſie
doctrinam ꝛ tamen reperitur in vno homi-
ne. vſus anime ſenſualis vt in pueris. in
quibus nullus eſt vſus rationis. Ita nihil
videtur incongruum. ſi dicatur ꝙ aliquis
vtatur ratione qui pꝛo tunc non vtitur ſpi-
ritu vel mente. quia diuerſas habent faci-
es ſpiritus ꝛ ratio. Spiritus autem ſola
diuina ꝛ eterna. Ratō ad tempoꝛalia reſpi-
cit ꝛ creata. ¶ Diſcipulus. Nolo conten-
dere de poſſibilitate rei. quia ſcio poſſe per
intelligentiam ſic accipi tanꝫ iſta. ſenſus.
ratio. ꝛ ſpiritus eſſent reali. immo locali di-
ſtinctione diuiſa. Perge quo tendimus ad
euidentiam pꝛopoſite queſtionis. ¶ Ma-
giſter. Conſideremus in puero tria per oꝛ-
dinem in potentijs ſenſitiuis qꝛ de ſolis vi-
talibꝫ ꝛ vegetatiuis nihil ad pn̄s plus qꝫ ꝺ
plātis in qbꝫ nō ſolem⁹ ponere paſſiōes ni-
ſi foꝛte ꝑ trāſſūptōeꝫ ad aīata. dicim⁹ ei pra-
tū ridꝫ, letāt ſegetes, hoꝛrꝫ hiemē tra fugiūt

ſe contraria. deſiderant ſe ⁊ vniuntur ſimi/
lia ¶ Diſcipulus. Sequamur vſum ꝓꝑri
um loquēdo de paſſionibus quas dicim⁹
x eſſe in ſenſu ¶ Unde paſſio deſcribitur ꝙ
eſt appꝛehenſio ſenſualis conuenientis vel
diſconueniētis preſentis vel abſentis.
Magiſter. Supponam⁹ hic ⁊ nūc deſcri
ptionē hanc paſſionis quaſi cauſalem cuȝ
declaratione vel ſuppletione. ⁊ dicam⁹. ꝙ
in anima ſenſitiua pueri qualis ītelligi po
teſt anima Marie dum cecinit. Magnifi
cat anima mea dominū. inuenimus ⁊ appꝛ
henſionem ⁊ motionem ⁊ executionem. et
hec vel in potētia vel in habitu vel in actu
Sed loquamur de actu ⁊ exemplificemus
in vſu. ¶ Puer itaqȝ dum mater oſtendit
vbera/ apprehendit per viſum ⁊ ſenſuȝ cō/
munem ⁊ fantaſiam. Deinde ſi eſurit/ ſeq̄/
tur ad hanc apprehenſionem/ motio que/
dam deſiderij. nedum naturalis ſȝ ſenſua/
lis ⁊ animalis. ⁊ ſi non eget cibo/ ſequitur
aliquando motio faſtidij cuiuſdam. Tan/
dem tertio ſi non fuerit impedimentū/ con
ſequitur executio/ mouendo membra. ad
ſugendum vbera. vel ab eis diuertendo
¶ Diſcipulus. Quottidie videmus hec
tria. tam in pueris q̄ȝ in animalibus brutꝭ.
Sed quod iſtorū triū nominatur formali
ter ⁊ ꝓpꝛie paſſio. ¶ Magiſter. Certe me
dium. ſcilicet motio interioꝛ. conſequens
naturaliter appꝛehenſionem ¶ Diſcipulus
Non eſt igitur paſſio formaliter appꝛehen
ſio. ¶ Magiſter. Hoc vtiqȝ verum eſt ſed
cauſaliter. quia paſſio formalis/ cauſatur
ab appꝛehenſione. ſicut ⁊ paſſio riſus exteri/
oꝛ ponitur pro effectu paſſionis. dicendo
puer ridet. Ita ſumitur aliquando nomen
paſſionum a cauſa formali. vl' etiam exem
plari extrinſeca vel a materiali ſiue obiecta
li. vel a ſigno. Nihilominus paſſionis de
ſcriptiō formalis eſt ꝑ motionem. cōſurgen
tem ex appꝛehenſione cōuenientis vel diſcō/
uenientis. ꝓſentis vel abſentis. Quod ab/
ſens appꝛehenditur tanq̄ȝ ꝓſens. ſi non re. ta
men intentione vel ſpecie. Sed vtrum ap
prehenſio cōuenientis cum conueniente.
ſit ipſamet motio licet ſub alia ratione. re/
ducitur ad ꝓbleuma de quo nil ad preſens
Sufficit hic ſupponere ꝙ paſſio dicitur
motio talis quam fecit apprehendens ob/
iectum ſuum ſub ratione cōuenientis vel
diſconuenientis. executio ſequens in op⁹
dicitur effectus eius. Ex quibus patet cō/

feſtim intellectus pꝛeinductoꝛū verboꝛum
Auguſtini dicentis ꝙ non eſt in poteſtate
noſtra quibus viſis tangamur. Accipitur
itaqȝ viſio pro apprehenſione ⁊ tactus pro
iſta conſequenti motione. de qua dicūt do
ctoꝛes ꝙ pꝛimi motus non ſint in poteſta/
te noſtra. ¶ Diſcipulus. Nulla dubita/ y
tio ſit quin ad pueros. vel alios homines
impotentes vti ratione/ vera ſit iſta regula
ꝙ pꝛimi motus nō ſint in poteſtate noſtra
pluſq̄ȝ in beſtijs. q̄ȝq̄ȝ ſit valde difficile in
hominibus reddere cauſam cum habeant
rationē iūctam eis. quid ſit illud quod īpe
dit vſuȝ rōis ¶ Magiſter. Ultra ꝓterim⁹
que querēda ſunt alibi. q̄tenus ad reȝ/ ſub
compēdio veniam⁹. quam rem/ nemo tam
plane cōcipiat qui nō (ſicut in geometricis
pꝛioꝛa cognouerit. Sed que tradita ſunt
alibi ſufficiēter. quid ea neceſſe eſt aſſidue
repetere. ¶ Diſcipulus. Preſupponam⁹
illa. ſicut de oꝛigine. nūero ⁊ diuiſione paſ/
ſionū. de cauſis inſup ⁊ effectibꝰ earū. tu ve
ro non obmiſeris ꝑuenire quo tendimus.
¶ Magiſter. Noſtrū itaqȝ ꝓſequamur ex/
emplum de anima ꝑuuli q̄rentis. Primo
ſi ꝓſentato obiecto viſui ſuo/ poteſt nō appꝛ
hendere. Secūdo ſi facta apprehenſione.
poteſt non moueri. Tertio ſi facta motiōe
quam dicim⁹ paſſionē/ poteſt in executōeȝ
non ꝓgredi ¶ Diſcipulus. Reſpōdet ex/
perientia queſitis iſtis tribꝰ negatiue.
Magiſter. Nūc oritur ꝓfecto difficilis q̄/
ſtio de Maria. Ponam⁹ eam corā oculis
noſtre cōſiderationis. in lumīe fidei q̄ſi par
uulā. ſicut aliquādo ꝑuula vere fuit ⁊ īfans
Queram⁹ ſi tūc poterat vti rōne. vt interiȝ
ſileam⁹ de ſtatu q̄ latebat in vtero matris.
Diſcipulus. Quoꝛſum ꝓcoꝛ euadet hec q̄/
ſtio tua: ¶ Mgr. Nos viderim⁹. Nō vt
aptius fiat. cōſtituam⁹ apud paruulū queȝ
ꝓdiximus/ vnū pedagogū ꝑuigilem. q̄ po/
teſtatē hēat talē ſup eū/ vt abſqȝ iuſſu ſuo/
ꝓmo nihil videat. Secūdo ſi viderit aliq̄d
n̄ ad id moueat. Tertio ſi viderit ⁊ mouea
tur/ nō tn̄ exequat. imo ſi ceperit exeq̄/ poſ/
ſit tn̄ ne cōtinuet impedire ¶ Diſcipulus.
Cū n̄ ſit īpoſſibile apō deū oē vbū/ cōcedo
tale aliqō tanq̄ȝ poſſibile. ¶ Mgr. Nūq̄d
n̄/ ꝓſuppoſito caſu tali/ potit pedagog⁹ in/
culpari. ſi ꝑmiſerit ꝑuulū videre aliq̄d vel
ad viſa moueri. vl' ꝓſeq̄ ſine iuſſu ſuo cōtra
volūtatē ⁊ oꝛdinationē ꝓmi pr̄is. ſubdēteȝ
filiū ſub pedagogo tali ¶ Diſcipl's. Pote

rit iuſte.ſed quid elicere vis non video.
Magiſter. Hec eſt parabola iſtius quam
inquirimus veritatis. Si conſideremꝰ ita
ꝙ primam hominis inſtitutioem in Adã
⁊ Eua ꝑus ꝙ̃ peccarēt.occurrit nobis ſen
ſualitas vtriuſqꝫ.que ſi non habuiſſet con
iunctam rationem/ſimilis fuiſſet ceteris a/
nimantibus irrationabilibus/que mouē/
tur ſuper terram. At vero data fuit ratio li/
bera regens eam inſtar pedagogi iuxta q̄t/
tuoꝛ premiſſa ꝙ̃tum ad appꝛehenſionem.
ad motionem.ad executionē.ad continua
tionem.ſed homo cum in honoꝛe eſſet nõ
intellexit comparatus eſt iumentis inſipi/
entibus.⁊ ſimilis factus eſt illis. vt iaꝫ ſen/
ſualitas inobediens ſit.date ſibi rationis
p̄ueniens iudicium.in videndo.in mo/
uendo.in exequendo.in continuando.ſe/
pe velit nolit ratio. ¶ Diſcipulus. Expe
rimur heu nimis quottidie hanc cõpara/
tionem in nobis. ¶ Magiſter. Putas
z ne ſit abſqꝫ rationis culpa p̄uentio talis
¶ Diſcipulus. Non arbitroꝛ p̄uentionē
huiuſmodi rebelliõis/ꝓceſſiſſe ſine culpa
p̄uaricationis. ¶ Magiſter. Culpa iſta ē
quam appellamꝰ oꝛiginale peccatū. qḋ in
pꝛimis parentibus fuit actuale ⁊ pꝛimum
quo factū eſt in eis ⁊ omibus poſteris/ iu/
ſta ꝑuerſio talis.vt ratio/que noluit eē ſub
dita diuino p̄cepto/ſentiret ſenſualitatem
iure ſibi ꝑmo ſubditã.nūc rebellē ei. vt nõ
quecunqꝫ ratio velit vel ſpiritꝰ/illa faciet ſꝫ
remurmuret cõtumax ⁊ rebellet ¶ Diſci
pulus. Nolo multa in hac re que ſunt du/
bitabilia querere.quia ſunt abūde ſatis tra
ctata ꝑ doctoꝛes. Ut qua rõne puniunť fi/
lij.ꝑ peccato parentū. Aut cur peccato de/
leto/remanet rebellio.ſicut in baptizatis et
ſanctificatis.immo ⁊ in chꝛiſto.licet ſpon
tanee dixit enim. Spūs q̇dem ꝓmptus ē
caro autem infirma. Alioquin non fuiſſet
triſtis anima eius vſqꝫ ad moꝛtem.ſi pe/
nitus conſenſiſſet rationi.non plus ꝙ̃ in
Adam luctꝰ fuiſſet aut doloꝛ.innocētia ꝑ/
manente. Sed adhuc remanet de beatiſ/
ſima virgine dubitatio ſpecialis quam p̄/
ſupponimꝰ nullo vnq̄ꝫ fuiſſe peccato fœda
tam.nec veniali.nec oꝛiginali.nec actuali.
cur dominate ſunt ei multe paſſiones.do/
loꝛis ⁊ languoꝛis. Non enim poteſt reſpõ/
deri ꝙ huiuſmodi paſſiões/diſpenſatiua
volūtate ſicut chꝛiſtus/aſſumpſerit.nec ſo/
lis fuit ſubiecta paſſionibus in vi duplici.
ſcilicet concupiſcibili ⁊ iraſcibili quin eti/
am habuit ignoꝛantiã in rationali.duꝫ pu
tauit filiū ꝑditum.⁊ dū loquereť iuuentus.
non intellexit quid diceret. In his que pa/
tris mei ſunt opꝛtet me eſſe. ¶ Cū his ite
rū ꝑtranſitis/que reperiunť vtcūqꝫ tracta/
ta.remanet ꝓpoſito noſtro cõſimis dubita/
tio. Si Maria ab inſtãti cõceptionis ſue
habuit ꝑfectū vſum rationis.ſup ſenſuali/
tatem:vt nihil appꝛ̄henderet.nec in appꝛe/
henſis moueretur/ſine iudicio rõnis eiuſ/
dem. Alioquin nõ fuiſſet in ea ſtatus natu
re integre pꝛimitꝰ inſtitute.q̄ fiebat/ vt ni/
hil appꝛ̄henderet/vel appeteret/nihil exeq̄
retur ſenſualitas/niſi p̄uio iudicio rõnis.⁊
ita fuiſſet Maria nõ ſine peccato ſaltem ve
niali.quale habent pueri ceteri.etiam vni/
us diei.quia p̄uenit in quolibet tali/ motꝰ
ſenſualis/qui impedit iudiciū rationis
¶ Magiſter. Urges vehementer.nedum
in iſto quod opponis.ſed in ſimilibus mł
tis.vt de paruulis ſi ſtetiſſet Adam/rema/
neret par dubitatio. Non enim videtur ꝙ
ſtatim nati cū iuſticia oꝛiginali/vel in vte/
ro poſiti/viguiſſent iudicio rationis ſicut
in etate perfecti.neqꝫ cuꝫ doꝛmiebant. De
niqꝫ non apparet/ꝙ eua potuerit libere nõ
audire ſerpentem exterius ſuadentem.nec
ita ſemper auertere viſum.quin aſpiceret
obiecta viſibilia.⁊ in aſpectis moueretur.
vt videret lignum quod pulcrum erat viſu
et ad veſcendum ſuaue. ¶ Diſcipulus.
Si pꝛimus ſtatus permanſiſſet/nõ opoꝛ
teret dicere pueros fuiſſe natos etate perfe/
ctos.nec tamen ſenſualitas rebellaſſet in e/
ius iudicio rationis/quo caruiſſꝫ etas iſta
non enim fomitem/captiuantem in legem
peccati ſenſiſſent/vt paruuli noſtri. Sal/
uaretur ita de noſtra virgine Maria in in/
fantia.quia vel omnino fomite caruit.vel
vſus ⁊ ſtimulꝰ ita ligatus fuit.vt nihil ad/
uerſus rationem p̄ualeret. ¶ Magiſter
Scio talia poſſe dici.ſed an ſatiſfaciant ex
emplo pꝛopoſito/non eſt omnino perſpi/
cuum. Amplioꝛis fuiſſet pꝛiuilegij.ſi Ma
rie anima/ſimul vt creata eſt infuſaqꝫ coꝛ/
poꝛi p̄parato ꝑfecto gauiſa fuiſſet vſu ratõ
nis.nõ dicimꝰ cū grã. Sic eni aliq̇ nõ pe/
nitꝰ impꝛobabiliť poſuerūt vſum rõnis ac
celeratū in Johe dū exultaret in vtero.⁊ dū
circūciſiõis tp̄e mirabãť inſpiciētes. Quiſ/
putas iquiūt puer iſte erit Etei manꝰ dñi(
potētia.ſ.miracloꝝ opatrix)erat cum iſto.

z ¶ Diſcipulus. Dixiſti de primo gradu
hominum. qui vt ſic cõſiderati ſine vſu ra-
tionis/ comparantur iumentis inſipienti-
bus. immo iam ex infectione peccati/ dete-
riores iumentis conditõis. niſi gratia ſal
uet ꝛ iuuet. Dic nunc de gradu ſecundo. q̃
puer habet vſum nedum anime vt ſenſua-
lis eſt. ſed vt rationalis ¶ Magiſter. Pre
aſſumpta ſimilitudo. de pedagogo. dat in
telligi ſtatum illum/ ꝛ magis. hoc manife-
ſtatur in tertio quãdo ſimul additur liber-
tas ſpiritus. Dant doctores per allegoriã
triplicis huius gradus noticiam in tenta-
tione prima. Ubi fuit ſerpẽs quaſi ſenſua
litas: inſtigans: rationemq̃ꝫ preueniens
fuit Eua quaſi iam habens rationẽ: ſed vi
ro minorem. fuit Adam perfectus in men-
te ꝛ ſpiritu. cuius erat dirigere mulierem
¶ Diſcipulus. Sentio materiam hanc/
intenſibilem in longius. Dic modo modũ
quo tentamur in tentationibus. nũc ab in
fima parte anime/ vſq̃ꝫ ad ſupremã. nunc
ordine conuerſo vel vtrobiq̃ꝫ per nouẽ gra
dus. quoniã anima apprehẽdit. mouetur
ꝛ exequitur. Deinde ratio ſic apprehendit
moueť ꝛ exequitur. Demũ ſic in ſpiritu fit
apprehenſio motio ꝛ executio ¶ Uertamꝰ
ordinem a ſummo deorſum. apparebunt
duo proceſſus tanq̃ꝫ in angelicis ordinibꝰ
¶ Magiſter. Conſiderate notaſti proceſ
ſum quẽ ad alios terminos poſuimꝰ ſub ea
dem ſententia deducere. In adimpletione
ſiquidem diuinorũ preceptorũ que via ſũt
ad vitam/ contingit quadruplex habitudo
Prima eſt apprehenſio per ſpiritũ fidei in
ſpirantem formatum qui ſpiritus/ primo
iudicat precepta eſſe adimplenda. quia iuſ
ſa a deo. Secundo mouetur per valitudi-
nem ꝛ charitatem vt impleat iſta. Tertio
precipit rationi ꝛ anime ſenſuali. quatenꝰ
exequantur iſta. Sunt in ratione faciliter
ſubinde tria illa velle. conſentire. precipere
Sed anima ſenſualis. ꝛ ſi conſentiat. velit
ꝛ exequatur. conſentiendo volendo ꝛ exe-
quendo. hoc tamen eſt frequenter cum re-
murmuratione quadã. ꝛ reniſu. ꝓpter an-
nexas paſſiones diſtrahentes animũ ne cõ
delectetur ſpiritui ꝛ rationi ꝛ hoc tamẽ duꝫ
agitur ſufficit ad ſalutem. Sũt enim prio
ra/ noſtre ſuppoſita voluntati. vltimũ hoc
nequaq̃ꝫ. quod eſt ꝯdelectatio ſenſualis in
via mandatoꝝ. Hinc iugũ dei ſuaue. hinc
onus dei leue fit ei moleſtũ ꝛ graue. ¶ Di-
ſcipulus. Experiri cogimur aſſidue vitam
iſtam. dũ paſſionabilr afficimur ad varia.
dũ iudiciũ rõis/ dũ liberꝝ mentis arbitriũ/
ꝯformãs ſe legi dei/ lex mẽbroꝝ tirannica/
conať auertere. cuiꝰ q̃rimonie plenas pau-
lus reliq̃t ep̃las. ¶ Sed dic interim q̃d in
hac pte/ aĩa Marie fecerit. aut ſenſerit. q̃d
inſuꝑ ab alijs faciendũ cẽſueris: ¶ Mgr̃
Accipe ꝯſideratiões duodecim ¶ Anima
Marie nũc eſt glorioſe magnificata. vt ni-
hil apphendat/ nihil affectet/ nihil exequa
tur: contra vel pter iudiciũ rationis ꝛ ſpũs
ſed neq̃ꝫ põt lege ſtante. Hec itaq̃ꝫ lex beati
tudis eterne. vt ſicut deus eſt omia in omi-
bus. ita ſtat in beatis. aĩa coniuncta liber-
tati ſpiritꝰ. qui adheret deo exiſtens vnꝰ cũ
eo ſpiritus. Extenditur hec libertas ſpiri-
tus. nedum ad rationẽ inferioreꝫ. nedũ ad
aĩam ſenſualem reſumpto corpore. ſed ad
omnem generaliter in homine beatificato
motionem. Saluantur perinde mlťa que
de beatis. tam hominibus q̃ꝫ angelis que-
ri ſolent. Quomodo loquũtur. q̃liter illu-
minanť ꝛ illuminant. quãdo volunt ꝛ quã
do nolunt. Datur inſuper intellectus ſub-
tilior/ de primi ſtatus impaſſibilitate. non
qua non potuit pati. ſed potuit a paſſione
ſaluari. a dei potentia ꝛ angelorum cuſto-
dia. a ꝓpria iuſticia ꝛ clariſſima induſtria
deniq̃ꝫ a loci conuenientia. cuꝫ dominatio
ne ſuper ſe perfecta. ꝛ ſuper irrationalia
vniuerſa. ¶ Anima Marie dum viatrix
erat. ita fuit magnificata. vt in nullo mo-
ueretur contra iudicium rationis ꝛ ſpiritꝰ
Sed neq̃ꝫ poterat poſt filij conceptionem
lege ſtante. Conſequitur hec veritas/ ex di
ctis doctorum. ponentium ipſam nullate-
nus venialiter deliquiſſe. quod ſaluari nõ
poſſet/ ſi non habuiſſet omnes motus: ne-
dum ſpiritus ꝛ rationis: ſed anime ſenſua
lis/ ſubditos rationi. vel non contrarios
neq̃ꝫ preuenientes rationem. Dum auteꝫ
ratio ſopita erat/ ꝛ in ſuo impedita iudicio
ſine culpa ſua/ prout euenit in ſomno/ non
oportet tales motus preueniſſe iudicium
rationis: quod pro tunc nullum erat. Fa-
cit exemplum propoſitum de pedagogo/
ſi ſine culpa fuerit abſens vel incluſus vt ꝑ
uulo conſulere non valeat. Hic ſoluitur q̧
Adam vel Maria/ ſomniando/ non erra-
nit ¶ Anima Marie dũ viatrix erat/ potu
it apphẽdere tẽtatiões forinſecꝰ immiſſas ſic
aĩa xp̃i. ſꝫ nllo mõ fuiſſet mota paſſionablr

per eas abſq; iudicio rationis. Poterat ſa/
ne protinus eas diiudicare atq; repellere.
Poterat non moueri ſcd'm eas ad libidi/
nem vel ad iram vel ad ſuperbiam. ipſis eti/
am in apprehenſione durātibus quod val/
de ſecus in nobis eſt. nō potentibus ad ap
prehenſionē huiuſmodi/non moueri. nō
tamen hoc ſemper fit cū de merito noſtro
ſed ſi pſtiterimus abſq; conſenſu rationis
⁊ ſpiritus/redundabit in meritum. quan/
doq; repugnādo viriliter vt diffugiat quā/
doq; non repugnando ſed fugiēdo. vt ibi.
Fugite a diabolo ⁊ fugiet a vobis. quando
q; non curando ſed irridendo potius ⁊ vili
pendēdo diabolicas immiſſiones (q̄les ſunt
blaſphemie abominabiles ⁊ horrende) im
miſſas quādoq;/puriſſimis atq; ſanctiſſi/
mis. quas magis oportet irridere q̄ horre
re. Elicitur ex his queādmodum victoria
caſtitatis ⁊ humilitatis in Maria. non fuit
abſq; pugna ad qualem iugiter attingere
nos monent Petrus ⁊ Paulus. quoniam
aduerſarius veſter diabolus circuit querēs
quem deuoret. Nec ignorare cōuenit aſtu
tias eius cui mille mille nocēdi artes ſ; cō/
fidamus ꝙ plures nobiſcum ſunt ſi toto
corde ſuis innitamur auxilijs. ¶ Anima
Marie dum viatrix erat/cogebatur neceſſi
tate naturali/multa pati cōtra naturalē in/
clinationem ſuam. ſed nō contra rationem
vel ſpiritū. Fuit iſte ſtatus Marie ſingula
ris. inferior q̄ ſtatus beatorū ⁊ chriſti dū
mortalis erat. Fuit ſuperior ad alterū/cuiuſ/
libet hominis viatoris ſtatū. q̄uis homies
poſſent iuxta cōſiderationem precedentē
vti paſſionibꝰ illatis ab extrinſeco/virtuo/
ſe negociari cū deo. tolerādo eas tanq̄ iu/
ſto iudicio miſſas vel permiſſas ab eo vt in
Job ⁊ in Paulo ⁊ in omnibus generaliter
martyribus. Euenit autem vt qui ſunt his
paſſionibus inquietiores ⁊ minus in ani/
ma sereni/ſint in operibus mādatorum im
plendis fortiores qui perſtāt vbi delicatus
noſter cōtemplatiuus deficeret. ¶ Impaſſi
A bilitas aīe/per humanam induſtriam non
poteſt acquiri neq; per virtutes cōſuetudi
nales a philoſophis poſitas. Lex itaq; car
nis que fomes dicit'/ſemp introrſus heret
ſcd'm theologos que lex compeſci paulomi
nus poteſt/aſſuefactione cōtraria nō euelli
Satagentes in oppoſitum pſumptione
ſpiritus ſui/proſtrati ſunt potius q̄ deue/
nerunt ad intētum finem. ſiue fuerunt ſtoi

ci Phiſici vel Platonici. vel ꝙ mirabili/
us epicurei. promittentes ad hanc deduce
re ſerenitatis voluptatem. detrahētes cupi
ditatibus ſeu paſſionibus. nō illis adijciē
do maliciam vel fomentum. ¶ Impaſſi
bilitas anime/tāto proximius habetur ce/
teris paribus. q̄to ſpiritus ⁊ ratio fuerit in
ſuis actibus bonis/⁊ habitibus/fortiores
Deducitur hoc ex eadē cauſa/q̄ ponit' im/
paſſibilitas beatorū in reſumptis corpori
bus. que cōſurgit principaliter ex plenitu/
dine dominationis ſpirit' ⁊ ratiōis/ſupra
corpus. ¶ Impaſſibilitas anime/nō re/
quiritur in hac vita pro pſecutione felicita
tis eterne. Manifeſtat hec gratia dei tanq̄
iugū ſuaue ⁊ onus leue. q̄ ſubito peſſimos
⁊ inueteratos dierū malorū/iuſtificat. ⁊ per
baptiſmū ⁊ martyriū pducit ad celos. Hāc
n̄ itellexerīt grām ⁊ purificatōnē ſpūs. hoīes
illi ſine chriſto ſicut nec haberi pt ſine xpo.
qui eā cui vult. ⁊ q̄ cito vult cōicat. Patuit
in illo latrone benedicto/comite ſuo in paſ
ſione ⁊ regno. ¶ Impaſſibilitas nec in via
pōt haberi. neq; in patria. ſine ſtabilimen/
to gratie. Juxta illud bonū eſt gratia ſtabi/
liri cor. Cōfunditur in hoc iuxta quod pre
tactū ē. philoſophātiū nōnullorū vanitas
preſumētiū per theletas. ſeu purgationes
aliquas ſacrilegas. ſic a paſſionibꝫ abſolui
⁊ virtutibꝫ armari moralibꝫ/ꝙ in exitu mor
tis/anima libera ſcanderet celum. Qualia
dixerunt Porphiriꝰ Plotinus. ⁊ Appol/
lonius teſte Auguſti. x. de ciuitate dei. Po
nit ⁊ aliud ſimile Albertus in fine de intel/
lectu ⁊ intelligibili. ¶ Paſſibilitas anime B
fit ſepe occaſio virtutis exercende ſicut pa/
tuit in apoſtolo Paulo. Declaratur inſu/
per ex vtilitatibus per tentationes varias
prouenientibus. quas eſſe cum paſſioni/
bus nemo neſcit. Unde qui non eſt tenta/
tus/quid ſcit. Et per multas tētationes o/
portet nos intrare in regnū dei. Quo cir
ca concluditur ex premiſſis atq; ſubſequē/
tibus/doctrina ſaluberrima ꝙ non ex ab/
latione paſſionum anime. ſed ex obſerua/
tione mādatorum dei debet ſumi religioſi
profectus argumentum. Hoc etiā in miſ/
ſarum celebratōne locū habet vt celebratu
rus nō tantundē interroget. ſi ſibi deuotꝰ
appareat. recollectus ⁊ tranquillus. q̄ tum
ſi pcepta ſeruauerit dei. ⁊ ſeruare proponit
nō iuxta ꝓpriam eſtimationē. ſed regulam
euangelicam a ſanctis patribꝫ declaratam

Siquid in ſentimentis ſuauibꝫ ei additū
fuerit/lucro deputemus. ſicut vltra panem
deputamus vinū quaſi pitantiam vel ſa-
poris cōdimētū ¶ Paſſibilitas aīe neceſſa
rio cōiungitur pn̄ti vite mortali. nec aliqn̄
minus in contēplatiua q̄ȝ in actiua. tam ex
terius q̄ȝ interius. tam in bonis q̄ȝ in maliſ
Licet diuerſ finibꝫ et meritis. Probāt hec
exēpla btōꝝ p̄cedētiū. cū expientia pn̄tiuȝ.
Diſpēſat et hec deus frequēter vt nō appo
nat ſe bō magnificare ſuꝑ terram. Si duo
tis ꝑmittit aliqn̄ talis apparēs deuotio in
laqueū in retributiōes ꝛ in ſcādalū. Ve ve
nobis ab hoc ſcādalo. Quid hic nob erit
tutū. cū nec tuta ſit ipa deuotio: ¶ Paſſibi
litas dꝫ a multis viatoribꝫ tolerari potius
q̄ȝ vt excutiat̄ eniti. ¶ Diuiſiōes itaq̄ȝ grā
rū ſunt. ſilr̄ et adminiſtratiōes. in q̄ꝝ aliq̄-
bus expedit paſſiones aīe cū virtute et rōe
miſceri. vt in bellātibꝫ ꝑ republica q̄ ad ira
ſcibilē. et q̄ ad ꝯcupiſcibilē in vxoratis. fi-
lioꝝ ꝓcreationi vacare debentibꝫ. Et ita d̄
multis que vitam actiuam reſpiciunt. In
quibꝫ maius eſt virtutis meritū/q̄ȝ veniali
um paſſionū detrimentū. ¶ Paſſibilitas
aīe/obſtare ſolet plurimū querentibꝫ contē
platiōem. et ſuauitatē quietis interne. Cō
ſonat omnis doctrina ſctōꝝ/q̄ regulariter
ad cōtemplatiōis q̄etem nemo ꝑuenit/ni-
ſi paſſionibꝫ edomitis in anima/et ſi nō ra
dicitus euulſis. Et hoc quō fiet cōuenien
tius/an in ſolitudine an in multitudīe ſpe/
cialis eſt cōſideratio. Sed nō oēs capiunt
L cōtemplatiōis donū in ſe. ꝑ cōplexione vel
ſtatu. cōditione vel officio ¶ Diſcipulus
Gratus mihi eſt ternarius iſte. q̄ternarum
cōſiderationū. Et q̄ȝuis vt infers nouiſſie
non omniū ſit ꝑfectū q̄rere paſſionū morti
ficatiōem. ſicut nec altitudinē cōtemplatō
nis. nihilominus audire cupio de fructibꝫ
mortificatiōis hmōi. q̄tūs iſtos cōcupiſce
re et ſi nō obtinere. fas mihi ſit. ¶ Magr̄.
Aſſignabo. xij. vtilitates ex cātico Marie
ſumptas. nō eas ꝓſequēdo. ſed punctatim
annotando paucula. que latius alibi lege-
re et ſi deus ſenſum aperuerit viuatius ex-
periendo poteris intelligere. ¶ Diſcipulꝰ
Ut placet. ¶ Magiſter. Cōſequit̄ ad edo
matiōem paſſionū in aīa iuxta decurſū cā
tici cāticoꝝ Marie. Primo altior. latior
ſublimior. et alacrior dn̄i magnificatio ¶
Cōſequit̄ ſcd̄o iocūdior in deo ſalutari no
ſtro ſpūs exultatio ¶ Cōſeq̄tur tertio ꝓfū
dior. quā reſpicere dignabitur dn̄s humili
tatio. ¶ Cōſeq̄tur q̄rto ꝓfundior ad btitu
dinem approximatio in edificatiōem alioꝝ
dantiū laudē deo ¶ Cōſequit̄ q̄nto diuini
nōis in ſe apud alios ſctificatio ¶ Cōſeq̄t̄
vi. copioſior dei ꝑ generatōes ꝛ gn̄atōes ſe
timēteſ/mīa. ſeu miſeratio ¶ Cōſeq̄t̄ ſeptio
mirabilior ꝛ gratioſior ꝛ cautior ꝯtra ſuꝑ-
biam cordis et mētis diſꝑſiōeȝ/quā ſeuera
diuini brachij potentia facit/vnitio cordiſ
¶ Cōſequit̄ octauo p̄celſi/
or ꝛ celſior depoſitis de ſede ſua ſuꝑb/paſſi
onibꝫ ꝛ demonibꝫ hūiliū affectionū et aīa/
rum ſublimatio. ¶ Cōſeq̄tur nono opulē
tior ſuauior ꝛ diuinior/eſurientiū iuſticiā
repletio. dū diuites ſibi dimittunt̄ inanes
omni bono ¶ Cōſeq̄tur decimo miſericor
dior iſtoꝝ q̄ fide ꝛ moribꝫ ſunt iſraelite pu
eri ſuſceptio. ¶ Cōſeq̄tur vndecimo ꝑ eiꝰ
imperatiōem diuine mīe ſuꝑ nos ample/
xans recordatio ¶ Cōſeq̄tur duodecimo
ꝑſpicatior oīm q̄ locutꝰ eſt deus ad patres
nr̄os ꝓphas ꝛ doctores reſeratio ¶ Diſci
pulus. Precioſos elicuiſti fructus/ꝓuciſ
tes ex mortificatiōe aīalis affectꝰ cū appen
ſo ſpūs ſtudio. Nos iſtoꝝ ꝑticipes fructu
um faciat in terris q̄ ꝑficiant̄ in celis. vbi
deꝰ q̄s p̄deſtinauit vocauit. iuſtificauit ma
gnificauit gl'oſe cātenteſ in idipm Magni
ficat aīa mea dn̄m. ¶ Mgr̄. Fecit tibi ma
gna q̄ potēs ē o Maria. fecit ꝛ tibi magna D
ſctm̄ nomē eius. Nomē ꝛ verbū fidei qō et
cui credidiſti o btā ꝛ btificāda ꝑ oēs gene
ratiōes. Nō es ingrata bn̄ficij. dei. cōfiterꝫ
illa q̄tūs vn̄ exeūt flumina grāꝝ illic reuer
tantur ¶ Diſciplus Affer rōem q̄re Ma-
riā btām dicent oēs generōtiōes ¶ Ma
giſter Dabit̄ ex fine rō. et ex affinitate quo
niā mr̄ eſt illius q̄ fecit oēs generatiōes ce/
li et terre ꝛ oīm q̄ in eis ſunt. Jō iure dꝛ mr̄
pietatis et cōſequēter oīs diuine magnifi/
cationis laudis ꝛ glīe ¶ Diſcipulus q̄ pa
cto ſic. ¶ Magiſter. Mirabilis accipiat̄
deductio. ſed vera. Itaq̄ȝ pietas ex affinita
te ꝛ affinitas ex generatiōe cōſurgit. Eſt ei
pietas in genere q̄dā amor. ꝓueniēs inter
aliq̄s ex radice vel cā cuiuſdā affinitatꝭ mu
tue q̄lis eſt inter ꝑentes et filios et ecōtra. q̄
lis inter ciues ꝛ ciuitatē ſuā vel patriā. q̄lē
ꝑterea nos dicimus habere ad deū prē ȝ no
ſtrū ꝛ dn̄m. q̄ viciſſim pius erga nos eē lau
datur. qꝛ poſſedit. fecit et creauit nos. Un̄
pietas de q̄ magis ad ꝓpoſitū q̄ concernit

mutuaꝫ dei ad nos habitudinem deſcribi
poteſt. Pietas eſt amoꝛ ꝑueniens. eo ꝙ dei
genus ſumus capaces atq; ꝑticipes eius.
Fundatur in hac pietate ꝗlibet altera ſicut a
diuina paternitate. oīs ſm̄ aplm̄ p̄rnitas.
in celo et terra noīatur. Cū ergo btā noſtra
ſit mater huius patris nr̄i/ ꝯſequēs ē vt ſit
mater pietatis ⁊ oꝛigo eius. Eſt ꝟo pietas
ex affinitate q̄ fineꝫ dicit. ¶ Diſcipl's Pla
cet deductio ¶ Magiſter Quāto magꝭ ſi
vltra ꝓgredimur. attēdentes illud ꝑclariſſi
mū de ſe ⁊ a ſe ꝑconiū. Ego mr̄ pulcre dile/
ctionis ⁊ timoris ⁊ agnitiōis ⁊ ſctē ſpei. in
me omnis gratia via et veritatis. ¶ Diſci
pulus Elucida diſtinctius. ¶ Magr̄ De
ſcripſim⁹ pietatē ꝙ eſt amoꝛ ꝑueniēs eo ꝙ
dei genus ſum⁹ ⁊ capaces eius. Nulla ꝟo
pulchrioꝛ dilectio/ ꝗ̄ in amoꝛe fundata et
talis pietatis. ¶ Diſcipulus Aſſentio Do
ce q̄d ſit mr̄ timoris ⁊ ſctē ſpei. cōuenit eni
materie quā de paſſionibꝫ mō tractabam⁹
¶ Magr̄ Cōuenit ſcio. ꝓpterea nō inſci⁹/
aut impuidus hec induco. Siq̄dē amoꝛ ē
oꝛigo cuiuſlibet affectiōis alteri⁹. Eſt aūt
maria mr̄ pulcre dilectiōis/. ſic igitur nccē
eſt. mater timoris et ſpei ⁊ leticie ⁊ doloris.
qualis eſt illoꝝ q̄s hrificat lugētes fili⁹ ei⁹
E ¶ Diſcipl'us Nō ꝓhēo q̄d ꝯdicā. ¶ Magr̄
Cōuerte nūc recoꝛdatiōem tuā ad tractata
prius in ꝑma coꝛdula p̄ntis pſalmi marie
decacoꝛdi. et lati⁹ in libro de canticis inue
nies. ſecūdū pie exercitatiōis ⁊ cōſolatiōis
inſtrumētū ſub figura multiplici. ¶ Diſci
pulus Scio q̄d ſuggeris. ſed neſcio ſi curi
oſa magꝭ ꝗ̄ officioſa reputabit̄ hmōi figu
ratio. difficilis ſcribentibꝫ. fantaſtica medi
tantibꝫ. vana deuotis. Quid ad nos inqui
unt de figuris et notulis/ ambulare q̄renti
bus in ſimplicitate coꝛdis? ¶ Magr̄ Ne/
mo quēpiam cogit. Scio mihi ꝓfuiſſe ꝑ
faſtidio ex varietate tollēdo. ꝑ recoꝛdatōis
facilitate. ꝑ ſniarū multiplicitate. Cōſtitui
tur eni figuratio. nō vt māſura ſꝑ ſit in ima
ginatiōe. ſed ꝙ ad intelligētiā puram/ forti
imaginatione trahēda eſt fantaſmatibꝫ ſu
patis. ¶ Diſcipl's Arduū iſtud nimis ac/
ꝗ̄ rariſſimū. ¶ Magr̄ Vanū eſt nob̄ fate
oꝛ ad hoc ipm̄ añ lucē ſpūſſcti ſurgere. fiat
q̄ō ſequit̄. Surgite poſtꝗ̄ ſederitis q̄ mā/
ducatis panē doloris. Doleam⁹ ꝑus i moꝛ
tificatiōe vicioꝝ et paſſionū moderatione
Tollantur ſi placet ꝓtractiōes linearū. de
tur oꝛdo ſententijs vocibꝫ. et terminis.

A Gaudiū. a:
E. J. O. Spes. e. Pietas. i. Timoꝛ. o:
V Doloꝛ. v
Parū refert oꝛdo tal'a crucis vel rote figu
ratione. Sufficit tn̄ nobis ad omne canti
cū ſpūale/ talis oꝛdinatio ¶ Diſcipl's De
licatus eſſe videbit̄ q̄ reſpuet. ¶ Magiſter
Ecce vides cōſtitutā in medio pietatē. q̄ q
tuoꝛ ex equo reſpicit alias affectiōes. qm̄s
coꝛ pie gaudeat. pie ſperet. pie timeat. pie
doleat. Quiſquis hoc ſuauerit. ſecurus ſit
virtuoſus eſt. pſaltes eſt dn̄i in pſalterio io
cūdo cythara. in omni generaliter muſico
inſtrumēto. cū cātico ſymphonia et choꝛo
¶ Diſcipl'us Fac ergo manifeſtū. ¶ Ma
giſter Deſcriptio pietatꝭ facit illud ꝑſpicu
um Sane ſi pietas hoīs ad deū/ ē integer
amoꝛ ad ipm̄ eo ꝙ ipſius genus ſum⁹. capa
ces eius atq; ꝑticipes. Subſume deſcrip/
tiones alias vtiles nimis. Pietas dolens
eſt affectio ꝑueniēs ex cōſideratiōe diſiun
ctionis ad deū. Pietas ſperāſ eſt ex affectō
ne ꝓximādi deo vel herēdi Pietas timens
ex reniſu ⁊ fuga elongatiōis a deo. ¶ Si
ſꝑ vno pioq; tenoꝛe fiat circa pietatē circui
tus/ ſequit̄ armonia id eſt ad vnitatē reſo/
nantia ſuauis et ſecura q̄ꝛ tēpata. Sꝑ eni
et doloꝛ erit gaudioſus. ⁊ gaudiū doloroſū
Spes timoꝛata ⁊ timoꝛ nō deſpans. imo
quilibet. mixtus erit cum qualibet. ¶ Fiat
inſuper mirabili temperie quaſi comple/
xio mixti vni⁹ tempati ꝓpter vniōem in cē/
tro pietatis. q̄ſi in vita cōciliāte ꝯrietatem
Sicut ſi hmōi coꝛ neceſſario eſt in moribꝫ
ſuauiſſimū. velut hūoribꝫ tēpatis. Sic i vi
ta moꝛali ſit ⁊ meritoꝛia viuax ⁊ iocūdum
ſꝑ ex eq̄ gaudēs triſtis ſperās tiēms. ¶ At
cōtra ſi pietas abſceſſerit deſluēt iſte paſſio
nes. armonia diſſipabit̄. tanq̄ ab boꝛolo/
gio ſine pōdere ſine mō vel oꝛdine. tāq̄ꝫ po
ſtremo decoꝛ a cadauere ſine vita. Obuia/ F
bit iſta rotatio ſenſualis regulari q̄lem di/
xim⁹ circulo rōis. ¶ Diſcipul⁹ Specioſa
ſunt iſta dū audiūtur ſed impet⁹ obliq̄ cir/
culi. ſenſus deoꝛſum iugiter ad tꝑalia ſe de
ꝑmēs vehemētioꝛ ipellit ⁊ circuit. ¶ Ma
giſter Nō clam me eſt ſed vincere. ſed obſi/
ſtere ſcōm pietatē hoc opus. hic laboꝛ eſt.
mr̄e pietatis adiutrice. ¶ Poꝛro ſi ſcire de
lectat q̄d ſit magnificare dn̄ꝫ q̄d exultare i
deo ſalutari nr̄o/ cū oibꝫ ad collaudatiōem
ſpectātibꝫ in hymnis et cāticis. q̄d lucidi⁹
ꝗ̄ ex pietatis rōne deſcriptiōes aſſignare:

Quid eſt magnificatio domini ſi queritur
Dic ꝙ eſt ſpẽs pietatis corde oꝛe vel operẽ.
ꝑueniens ex cõſideratione vel ꝑſtatione
diuine magnitudinis ꝛ maieſtatis ſui dñi
Eſt enim maieſtas q̃ſi magnitudinis ſtatꝰ
Quid exultatio ſpũs in deo ſi q̃ritur. dic ꝙ
eſt pietas pꝛeſtans in gaudij ſigno/ qm̃ de
us eſt ſalutare nr̃m. Dic itaqꝫ cõſequenter
ad interrogationes de bñdictiõe. i. bõa do
natione de grãrũ actione/ de adoꝛatiõe. de
latria. de religione. de tubis ductilibꝫ. ð coꝛ
dis et oꝛganis. qm̃ hec oĩa ſunt pietas ad
deũ/ talibꝫ ſignis et indicijs ſe ꝑſtãs. Eſt
aũt pietas vt diximuſ ad deũ amoꝛ integer
eo ꝙ dei genus. capaces ꝛ ꝑticipes eius ſu
mus Dignaẽ ẽo deus viciſſitudinem ad
genus ſuũ refundere. imo ꝑuenire in bñdi
ctionibꝫ dulcedinis. maxime ꝑ incarnatio
nem. ꝑ q̃ cecinit mater iſta pietatꝭ/ canticuꝫ
ſuũ nouum Magnificat aĩa mea dominũ
et ſctm̃ nomen. de q̃ ſupeſt nõ colloquẽdo/
ſed diſſerendo ſubire tractatũ. tu interim ſi
lueris. ¶ Diſcipl's. Supeſt aliud ſpeciali
us inſinuandũ fundamentũ. q̃ rõne beatã
noſtram dicũt oẽs generatiões. ¶ Magi
ſter. Nõ iam ꝑtacta eſt ex fine. oẽſqꝫ genera
tiones ſunt affines ei. nõ q̃litercũqꝫ. ſed vt
matri. Debent idcirco cognoſcere bñficio
rum largitiones ex ipa ꝓcedere. hec aũt re
cognitio/ eſt ſua bñdictio. Qua in re dices
ea q̃ ſequũtur. ¶ Dic ꝙ omnes generatio
nes. btãm dicũt mariã. ſicut ad ipam oĩs
habent pietatẽ. ſaltem naturalẽ. Nõ qꝛ na
turalẽ bñt amoꝛẽ oẽs generatiões ad eam
ſm genus ſuũ poſt dñm nr̃m ihm xpm ¶
Dic ꝙ mr̃ eſt effecta Clamat idcirco Ve
nite ad me oẽs q̃ cõcupiſcitis me et a gene
ratiõibꝫ meis adimplemini. Et iterũ. Me
moꝛia mea in generationes ſeculoꝝ. Sic
mĩa dei eſt a ꝓgenie in ꝓgenies timentibꝫ
eum ¶ Dic ꝙ generationes hoĩm. degene
res ſunt habẽde. q̃ mariã nõ pie colũt. nec
beatã ſpontanee recognoſcũt. Addẽ ſpon
tanee. qꝛ velint nolint. ipam naturali pieta
te venerant ꝛ colũt queãdmodũ ð demõibꝫ
ait Jacobꝫ ꝙ credũt ꝛ cõtremiſcũt. ¶ Dic
ꝑterea ꝙ ab initio ꝛ ante ſecula creata ſit h̃
eſt ꝑdeſtinata cã finis ꝛ affinis oĩm genera
tionũ ꝙ debent iõ recognoſcere et bñdice
re genus ſuũ. imo regeneratiõis initiũ poſt
xpm. ¶ Dic ꝙ apud generatiões ſeculoꝝ
generatio ꝑterit ꝛ generatio aduenit. Ipa
vero eſt terra ꝑmanens de q̃ veritas oꝛta ẽ
q̃ mãet ĩ eternũ ¶ Dic ꝙ nobꝫ oĩbꝫ affinis ẽ
velut in omni genere affinitatis iſta quaꝫ
benedicũt et beatificãt omẽs generatiões.
Eſt ſoroꝛ ab humana ſpecie. eſt mr̃ ex nr̃a
poſt filiũ regeneratiõe. Eſt cognata cũ an
gelis et nobis. ex ſilitudine intellectual' na
ture. Eſt vnũ coꝛ nobiſcũ vna aĩa/ vnꝰ ani
mus ꝛ vnus ſpũs/ ex dilectiõis obligatiõe
¶ Dic ꝙ ꝑinde fiduciã magnã habemꝰ ad
ire in oĩbꝰ neceſſitatibꝫ noſtriſ. ſue thronũ
pietatis. Plane deſpicere nõ põt genꝰ ſuũ/
que mater eſt pietatis. cuius oꝛigo ꝓgredi
tur ex generis vnitate. ¶ Diſcipulꝰ. Gratꝭ
ita dicere deſidero gratis affecto colere be
nedicere ꝛ ꝑdicare btãm et beatificandam
ꝑ omnes generatiões. qꝛ fecit ei dñs mag
q̃ potens eſt et ſctm̃ nomen eius.

¶ Sequitur altera b

ꝑtitio ſiue dialogo de ſancto noĩe dei vbi
de triplici noticia dei ꝑ notulas. lxxij.

Pꝛima notula

Magnificat aĩa mea dñm. qꝛ fecit
mihi magna q̃ potens eſt. et ſan
ctũ nomẽ eius. ¶ Magna ſunt
et magna nimis o virgo btã. q̃ fe
cit in aĩali poꝛtione dñs ꝑ incarnationem
ſui. dũ ſupuenit ſpũſctũs in te fecũdãs ne
dũ in mẽte ſed in coꝛpe/ et virtus altiſſimi
obumbꝛabit tibi/ tam in coꝛpe ꝑ extinctio
nem fomitis/ q̃ꝫ in mẽte ꝑ infuſiõeꝫ effectu
alem nois ſui. vt experimẽtaliter agnoſceres
o ſctã ſctãrũ. qꝛ ſctm̃ nomẽ eius. Sanctuꝫ
nomẽ impollutũ/ incõtaminatũ/ cõſecratũ
cõfirmatũ/ ſine terra/ ſine cõcretiõe mate
rie/ ꝛ ab omni ꝓrſus impuritate liberũ ꝛ a
lienũ. Sctm̃ nomẽ illius q̃ dedit filio tuo
Jeſu xpo nomẽ ſalus. Nam iõ ihs a deo ꝛ
angelo et hoie noiatus eſt. qꝛ ſaluum faciet
pplm ſuũ a peccatis eoꝝ ipo dicẽte. qꝛ nẽo
venit ad prẽm niſi ꝑ me. ¶ Sed obſecrat
te beatã. cui fecit magna q̃ potẽs eſt. obſe
crat te paup/ exul/ et aduena/ nõ abſcõdas.
(O pulcerrima ꝛ prudẽtiſſima feminarũ)
nomẽ iſtud ſctm̃ filij tui. q̃ fecit tibi mag q̃
potẽs eſt. nõ ſileas a me neqꝫ taceas a me ſ
uo tuo ꝛ puero tuo. Cupis glificari nomẽ
iſtud ꝑ te. inde glĩaris te btãm dici ꝑ oĩs
generatiões nõ ꝓpter te ſed ꝓpter natũ de te
hoꝛtaris cũ ps. et dicis. Magnificate dñꝫ
mecũ et exaltemus nomẽ eiꝰ in idipm Cõ
ſcius eſt et teſtis meus fidelis in celis dñs

qui tecū eſt iam nō in vtero carnis carnal'r
ſed ſpūaliter in vtero tam corpis ꝙ̄ aie Cō
ſcius inꝙ̄ qꝛ ſtudioſe meditata eſt menſ co
gitare qđ et q̄le eſſet nomē ſctm̄ eius. ñ qđ
eſt apud ſe. quia nec poſſibile nec fas/iſtud
mortalē inq̄rere ſed apud creaturā ſuā ima
gine ſua notatā ⁊ ſui capacē/ q̄re me creare
dignatus eſt. nō meo merito. Quid eni me
reri potui pꝰſꝙ̄ ineſſe fui. ¶ Scripſit de
diuinis noib⁹/collaudator tuus Dioniſiꝰ
diuinus D btā p omnes generatiōes /he
breoꝝ grecoꝝ latinoꝝ ⁊ oim general'r nati
onū ⁊ linguarū. Scripſit et docuit ꝙ noia
ſcꝫ dei ſumūtur ex triplici via ſeu cōſidera
tione Uia cauſalitatis ⁊ ſymbolice ſili̇tu
dinis ex ſenſibilib⁹. Uia ſupeminētie ex in
telligibilib⁹. Uia abnegatiōis p ſupmēta
D les exceſſus. ¶ Dic obſecro mihi. dic bn̄di
cta inter oīs mulieres. dic vbi paſcat. vbi
cubet dilectus tuus iſte ex dilecto/dilectus
amicus tuus. dilectꝰ ⁊ amicꝰ p amorē Tra
he me corā te poſt eū in odorē vnguētoruꝫ
ſuoꝝ ſil'r ⁊ tuoꝝ. q̄m oī ſua tua ſunt. tibi nē
eſt oīa in oībus/q̄ cubat ⁊ paſcit̃ in lectulo
florido mētis tue. et tu in ſecreto cubili ma
ieſtatis ſue apud prēm q̄ fontale pncipiuꝫ
eſt totiꝰ diuine maieſtatis. Ibi pfecto do
mus m̄ris ſue. Ibi cubiculū genitricꝫ ſue.
Ibi poſt deoſculatiōem ſctām ⁊ pudicā do
cet te ¶ Doce tu me/q̄ nec ipm/nec te igno
ras/doce pcor qđ ⁊ q̄le ſit nomē ſctm̄ eius.
doce ſi ſufficiēter modos cognitiōis expli
cuit paulus cōſcius verboꝝ q̄ nō licet hōi
loqui. q̄ ex te muliere dicit ipm factū ſub le
ge. Muliere ſiq̄dē illa q̄ fas habet dicere.
Ego m̄r pulcre dilectionis. cū ceteris ī lau
dē ſapie poſitis tibi p ecciam anthonoma
tice ⁊ emphaſice laudabiliter attributꝫ. dā
ce q̄ſo ſufficient. ſ. ⁊ ad plenū nom̄ di. q̄ꝫ ad
modū ab eo ſit expoſitū cū ait. Uidemꝰ nē
p ſpeculū et in enigmate. tūc aūt facie ad fa
ciē. Ecce triplicē inuenio nois ſcti dei cog
tionē. ſpecularē enigmaticā ⁊ facialē. Pri
ma ⁊ ſcđa nobis hic cōcedūtur ⁊ nūc. tertia
tūc in re. nūc in ſpe ſola pſtat̃. Doce ſi ſctā
peto. ſi ſctā req̄ro. q̄ ⁊ q̄lis ſit hec triplex co
gnitio. Audiā q̄d loquat̃ in me dn̄s p ſpm̄
ſapie ſue ⁊ tue. ſue p eſſentiam. ⁊ tue p grāꝫ
ſingularē. ſemel loq̄tur deus/⁊ idipm non
repetit ¶ Habes legem ⁊ pphās interroga
diligēter eos ⁊ dicent tibi. Fiat ita. Sꝫ aſ
ſit ſpūs tuus bonꝰ interrogāti Aſſit ⁊ audi
enti. ne vel ſtulte et indigne interroget. ne

reſponſiōes deniꝙ̄ datas/auribus ſurdis
accipiat. ſed obediat ſpiritui totiens incul
canti. Qui habet aures audiendi audiat.
Nō ſic cor incraſſatū nec oculi mētis ceci.
Audiā videā et intelligā p diſciplinā ſcrip
ture dicētis. p os pphārū phoꝝ et theolo
goꝝ queādmodū noticia dei q̄ eſt nom̄ ſu
um/multipliciter acq̄rit̃ꝗ̄ maxime nūc itel
liget̃. reſonās illud apl'i verbū Uidemꝰ nē
p ſpeculū in enigmate. tūc aūt facie ad faci
em. Et qꝛ pponit viſionis verbū/qđ eſt/ ſi
omnis de deo cognitio ſit viſio/cū viſio q̄
libet videatur eſſe cognitio. et intuitiua co
gnitio. Multa vero ſunt noia de deo q̄ nō
ſignificāt intuitiuā cognitionē Eſt ḡ pmū
inquiſitiōe digniſſimū q̄d ſit intuitiua cō I
gnitio ſiue viſio ¶ Cognitio intuitiua lꝫ
appriet̃ viſui vel oculo corpali nihilominꝰ
extēdit ſe ad oēs ſenſus corpales q̄nꝙ̄. imo
ad oēm vim pceptiuā. Poteſt aūt deſcribi
cognitio intuitiua qđ eſt ſimplex et imme
diata cognitio rei. ſcđm obiectalē directaꝫ
immutationē in ſe vel in ppria ſua ſpecie.
Patet deſcriptio qꝛ cōuenit omni et ſoli ꝯ
gnitioni intuitiue. Differt a ꝯplexis ⁊ me
diatis cognitionib⁹ rerū. q̄ non cauſantur
ſm obiectalē ⁊ directā immutationē in ſe l'
in ppria ſua ſpē. q̄les ſunt cognitiones ab
ſtracte ꝯplexe vel incomplexe/q̄ fiunt p ali
enas ſpēs in imaginatione vel ratioue. re
bus abſentib⁹ ſeu non exñtib⁹. Uidet̃ aūt
ꝙ cognitio intuitiua ſic deſcripta/ſit idem
qđ expientia vel expimentalis pceptio ſeu
noticia. Poſſet hoc numerari p ſingulos
ſenſus. ¶ Sed eſt dubitatio ſi cognitio đ
beat dici imediata ⁊ intuitiua. q̄ fit p ppriā
ſpēm derelictā in ſenſu. deficiēte vel abſen
te obiecto. Qualiter eni dicet̃ cognitio im
mediata de re. dū neceſſario req̄rit̃ media
ſpēs. Quō pterea dicet̃ expimētalis cogni
tio de re/q̄ abſens eſt vel q̄ nullo modo eſt.
Opter hic ppter concordātiā doctoꝝ de co
gnitioue intuitiua et imediata ꝯquirere q̄
cognitio dicet̃ ⁊ q̄re dicat̃ imediata. Perin
de venit ad cognoſcēdū/q̄ et q̄lis et q̄t mo
dis viſio intuitiua noiet̃. ¶ Inuenimꝰ au
tem q̄druplex mediū in cognitione vnum
eleuans. alterū contempans. alterū addu
cens. aliud ꝯiūgens. Exēplū in oſtenſione
coloris. pmo requiritur lumē mediū eleuāſ
potētiā viſiuā. ⁊ ponēs colores in eſſe ſpūa
li. viſibili et dyaphono ſeu pſpicuo. Hoc
autē medium non impedit quin cognitio

coloris dicatur immediata. ¶ Eſt ſm me
diū cōtempans obiectū viſibile. oculo cor
porali. vt ſeruetur armonia cōueniens ocu
lo/ vt non ab exceſſu viſibilis deſtruat. Ne
pterea puiū et pſpicuū nimia radiatiōe/ p
portionē excedat ad oculū. Sed nec tale
mediū phibet cognitionē immediatā dici
et intuitiuam. Quid eſt mediū tale/ niſi p
portio cōplexionis organi vidētis. ¶ Eſt
mediū tertiū deducēs obiectū ad oculum
q2 ſenſibile poſitū ſupra ſenſum/ non facit
ſenſationem ſm Areſto. et expientiā. Pro
pterea neceſſe eſt ſpēs eſſe medias. q̄ dedu
cunt p mediū cōueniens in cōtempatā rez
ſenſibilem/ ad ꝓprium ſenſum ſuū. Diſcur
re p omnes et ſingulos ſenſus et ita videb
Sed nec obſtat tale mediū quin cognitio
ſit immediata et intuitiua. Alioquin nul
la talis eſſet in ſenſu de rebus ad extra/ niſi
ꝙ ſit de ſpēbus et actib9 ad intra de intelli
gibilibus. vbi bene reperitur uliq̄ res ime
diate cognoſci p eſſētiā ſuam. nulla ſpecie
mediāte. ſed actu diſtinctio a re. ¶ Eſt q̄r
tum mediū/ cōiungens obiectū cum poten
tia. Vocat̄ aūt hmōi mediū actus q̄ res in
tuitiue videtur. forte etiam habitus infu
ſus vel acq̄ſit9 pōt dici tale mediū/ niſi me
lius referatur ad mediū eleuans. Certū eſt
aūt ꝙ nec mediū tale cōiungens potētiam
cū obiecto reddit cognitionē dici mediatā
et nō intuitiuam vel expimentatiuā. Alio
quin nulla creatura haberet immediatam
cognitionē. q2 ſolus deus eſt ſua cognitio
actualis ſm articulū pariſieṅ. et veritatem.
k ¶ Remanet tamen ex pdictis ſatis aperte
difficultas pdicta/ ſi res poſſit dici videri i
tuitiue τ expimentaliter/ dū non eſt vel ab
ſens eſt. Doctrina cōis artiſtarū tpe meo/
nō habebat incōueniētem hanc poſitionē
quin ſol abſens a nr̄o hemiſperio videret̄
intuitiue p lumen ſuū in aurora. q̄n ſonus
audiretur dum nō erat. Ita de reliq̄s ſenſi
bus/ ex quo ſpecies ſimplex et ꝓpria erat p̄
ſens. q̄ deducens obiectū ad potentiā. No
tanter addimus ad ſpēm ꝙ ſit ſimplex τ p
pria/ ne cogamur cōcedere noticias ſenſus
cōis τ imaginationis τ rōis de rebus ad ex
tra/ eſſe itutiuas. ¶ Eſt doctor vnus q̄ po
nit mediam noticiam inter intuitiuam et
abſtractionē ſimplicem. dicens in caſu no
ſtro. ꝙ noticia q̄ pſēte obiecto et cauſante
ſpēm. ſ. in oculo/ dicebatur intuitiua. deſi
nebat aūt eſſe intuitiua. i. vertebatur i ab
ſtractiuam corrupto ſeu abſēte obiecto.
Nihilominus poſitio por pbabilis eſt. q̄
non deputat inconueniēs. ꝙ res videatur
intuitiue dū non eſt. Patet in deo q̄ omia
iſta q̄ non ſunt/ intuetur. Similiter τ bea
ti in eo. imo et ꝓphetica viſio de abſētibus
in ſuo lumine magis dicēda videtur intui
tiua q̄ abſtractiua. ſicut et in angelorū co
gnitione. p innatas a creatione ſpecies vel
receptas. ¶ Auget vero difficultatem hāc
conſideratio pſpectiuorū dicentiū/ viſionē
non fieri. niſi ſub euerſa piramide. cui9 ba
ſis eſt in re viſa. et punctus cuſpidis in o
culo. Rurſus determinat decretalis bene
dicti. ꝙ beatitudo formalis conſiſtit in du
obus actib9 qui ſunt viſio et fruitio. ſed ad
dit ꝙ obiectalis beatitudo eſt ipſe de9. Po
nat̄ ergo p poſſibile vel impoſſibile ꝙ ſub
trahente ſe deo in rōne obiectali/ quemad
modū libere poteſt/ maneant illi duo actꝰ.
viſio et fruitio. nunq̄d dicetur iſte pus bea
tus etiam nunc beatus formaliter τ intui
tiue. ¶ Augetur amplius/ ſi conſiderem9 l
omnē creaturam q̄ ꝯparatur ad deū in ratio
ne veſtigij vel imaginiſ. tanq̄ i ratione ſpe
ciei repñtantis deū q̄q̄ p analogiam. ſed
non minus q̄ radius. q̄ lumē ſol' compet
ad ſolem. licet non ſit eiuſdem ſpē cum ſole
Videns igitur creaturas τ intelligens. id
eſt intus legens habitudines huiuſmodi
imaginis et veſtigij in triplici genere cāe.
efficiētis formalis exemplantis τ finis/ ne
dum intelliget inuiſibilia dei p ea que fctā
ſunt. iuxta verbū ſapiētis τ apl'i. ſed habebit
noticiam intuitiuam de deo non minus i
mediatam τ propriam q̄ habeat ocul9 de
ſuo obiecto puta de ſole p lumen ſuū viſo.
Hoc nullus videtur conceſſiſſe. imo dam
natus eſt articulus ꝙ deus hic immediate
p eſſentiā videatur. Et ſi non imediate. er
go nec intuitiue. ¶ Addamus ad difficul
tatem τ ꝯtra articulū q2 exñte homine in p
ſpectu dicimus ꝙ homo videt̄. conſtat tñ
ꝙ oculus corpalis non attingit ad ſubſtā
tiam hoīs. ſicut nec alius quiuis ſenſus. O
portet ergo ꝙ referat̄ ad viſionē intellect9/
viſio ſubſtantie hoīs vel eſſentie ſue. Ac p
inde ponūt aliq̄ ꝙ obiectū intellectus na
turaliter τ p ſtatu pn̄ti/ eſt quidditas rerū
naturaliū. habita p abſtractionē intelligē
tie vel intellectus agentis ex fantaſmatib9
Nunq̄d ergo agentis hec intellectualis co
gnitio dicetur intuitiua. ¶ Procedamus

vltra. q̄ ſi requiritur et ſufficit talis abſtra/
ctio/ hic nos non plus cognoſcimus ſbas
ſeu quidditates rerū materaliū q̄ȝ dei quid
ditatem. nec plus aīam noſtram q̄ȝ angeli/
cam naturam. imo breuiter nihil intelligi/
mus intuitiue et experimentaliter de reb9/ ni
ſi ſola accidētia. nec iam p̄ itellectum vt in/
tellectus eſt. ſed put influit in ſenſus exteri
ores. p̄ ſe vel p̄ vires ꝓprias. ſi ponūtur ſub
ſtantialiter ab eo diſtincte. Sed neq̄ȝ pote
rit haberi cognitio ſimplex ⁊ immediata ⁊
abſoluta cuiuſcūq̄ȝ rei ſbalis. imo nec dif
ferētijs accidentiū. qḋ cōcedit vnus doctor
M ¶ Quid pterea ſi cōceſſerimus cū Augu.
q̄ nō poſſumus hic habere cognitōem ſin
ceram de reb9/ ni de luce diuina. nunq̇d op
rebit q̄ in omni cognitiōe veritatis. pſerti
ſincere cognoſcatur lux diuina/ ſaltē in ſuo
lumine. ſicut agnoſcitur ſol in omni viſiōe
corpali colore p̄ irradiatiōem lucis aut lu/
minis ſolis. et ita redibit q̄ deus hic intui
tiue videtur Deniq̄ȝ ſupeſt exponendū q̇d
apl's intelligit dū ait. Videmus nūc p̄ ſpe
culū in enigmate. tūc aūt facie ad faciē que
ſit differētia inter iſtas tres viſiōes ¶ Dif/
ficultates iſte ſunt diu mihi multūq̄ȝ q̄ſite
ſed nec ſatis apparet exitus niſi p̄ noīm di
ſtinctionē/ que noīa cū ſint ad placitū. ſi p̄
ea cōſter de reb9 ⁊ ſentētijs ſatis debet eē in/
quirentib9 veritatē maxime p̄ diſciplinam
et doctrinam. ſed non ſatis ad experientiam.
¶ Poſſumus itaq̄ȝ de noticia intuitiua lo
qui generaliter magꝭ ꝓprie loqui ꝓpꝛijſſime.
Diffinitiōem pſcriptā/ de noticia intuiti/
ua loquēdo ſcȝ put viſio ⁊ intuitio ſe exten
dit ad oēm vim pceptiuam ſui obiecti ſim
pliciter et imediate vt dicimus. vide quōꝭ
ſonat. quō redolet. quō ſapit. Sic dicit de
intelligente hec dicimus q̄ bene ſentit. Et
inde venit ſententia generaliter Vis pcep/
tio obiecti ſimplex ⁊ immediata pōt appel
lari intuitiua. ſiue obiectū ſit realiter p̄ns i
ſe. ſiue p̄ ſuam ſpēȝ tm̄modo. ipō deſtructo
vel abſente. quemadmodū ſolet dici q̄ ocu
lus videt et auris audit res aliquas iaȝ de
ſtructas vel ablatas ꝓpter ſpēs coloꝝ vl' ſo
noꝝ que remanent in exteriori ſenſu. ſicꝫ p̄/
tactum eſt. Aut ſi miraculoſe viſio cauſare
tur a deo in oculo vel i obiecto cauſata ſer/
uaretur. Cadent etiam hic exempla de co/
loribus qui videntur aliȷ̄ q̄ȝ ſint. vt in iri/
de et in nubibus et in vitris ſuppoſitis ob
iectis et oculo linea recta viſuali. ¶ Ma/
gis ꝓprie nominatur intuitiua noticia que
fit obiectio pſente. ⁊ actualiter immutante
p̄ ſe vel p̄ ſuam ſpeciem immediate. Exem
plum cōmune eſt/ in ſenſibus exterioribuſ
p̄ differentiam ad interiores. ¶ Propꝛijſ/
ſime vero noīatur intuitiua/ cognitio que
cauſatur ex obiecto p̄ ſeipam ⁊ eſſentiam. ſ.
abſq̄ȝ ſpecie media. Sic enim deus intuet
ſeipm. ſic angeli cognoſcunt eſſentias ſuaſ
licet p̄ actum ſupadditum. ſic cognoſcim9
noſtros actus interiores. ſic pcipimus im
mutationes paſſionum p̄ ipaſmet paſſio'/
nes actualiter imutātes ſine ſpecie media.
licet non ſine actu pceptiuo medio/ quoni
am hoc ꝓprium eſt ſoli deo/ q̄ ſit ſua perce/
ptio ¶ Elicimus ex pmiſſis/ q̄ omnis no N
ticia ꝓpꝛijſſime intuitiua. ac p̄inde noticia
que habetur p̄ deuotiōem et vnionēȝ men
tis ad deum/ nequaq̄ȝ fit aut fieri poteſt/ ſi/
ne cognitione p̄euia vel comite ſm̄ Auic.
aut ex pceptione tali conſurgit Alioqui in
plantis ⁊ i inanimatis poneretur delectatō
Sed et cū vt phica ratione loqui nos pa/
teat. Fundemus iſtud dictum p̄ aliq̄ȝs veri
tates Dans formam dat conſequentia ad
formam. Iſta eſt phi ⁊ experientie. cōſequēs
vero ad omnem formam. tam naturalē q̄ȝ
realem q̄ȝ intentionalem q̄ȝ ſpūalem. poni
tur eſſe coaptatio vel inclinatio vel appeti
tus vel affectus ſpontaneus et ſuauis aut
volūtas tendens in finem ſuum. Quiſq̄ȝ
ſit iſte finis ꝓrimus mediatus vel vltim9.
¶ Ceterū ne multitudo nominū nos im/
pediat/ appellamus conſequens illud ad
oēm formam/ noīe amoris. de quo Aug9.
Amor meus pondus. in illo feror quocun
q̄ȝ feror. Eſt aūt in omni re pondus ſuum
Omnia enī in numero. pōdere et menſura
formata ſunt. de quo Jerotheus referente
dioniſio cōpoſuit hymnos amatorios.
Ceterū de multiplici amore dei. ſparſo per
creaturas. de quo Boe. O felix hoim gen9
ſi vr̄os aīos amor quo celū regit regat. Et
diuinus ignatius amore igneus Amor in
quit meus crucifixus eſt. de quo amore pu
ellule martires gl'iate ſūt inter tormēta no/
minatim Agnes et felicula cū ceteris Ecce
inq̇t felicula ſicut cepi videre amatorē me/
um xp̄m in quo amor meus fixus eſt. Vn
de dicit affectio ¶ Concludit ſtatim q̄ a
mor vel affectio aīalis. rōnalis et intellectu
alis/ nō cauſatur ſine cognitione p̄euia co
mite et cōſequente Omittamus interea de

amore vel affectu/rerū inaīatarū. qui vtiqꝫ
amor vel appetitus/cōsequitur formaꝫ na
turalē ipoꝝ ad loca sua: tanqꝫ fines sue cō
seruationis. sicut ignis/causans ignē. dat
formam suam. cū inclinatiōe ad locum suū
sursū in q̄ q̄etatur. si ē. monetur aūt si nō ē
inpedimento cessante. ¶ Restringam⁹ ad
amorem triplicē q̄ ꝓposito nr̄o cōgruit. vt
ostendam⁹ ꝙ deus ꝑ amorem cognosci nō
potest sine cognitiōe ꝑuia ꝛ omitte. Sic ꝑ
inde palā fiet. q̄ sit et q̄lis cognitō ꝑ amorē
ꝑ experimētalē ei⁹ noticiā. ꝛ q̄liter intuitiua
D dici potest. ¶ Itaqꝫ ꝑceptō amoris vel affe
ctualis vel expimentalis/ est ꝓprijssime in
tuitiua. nō q̄dē sꝑ de re dilc̄a. sꝫ de ipo amo
ris actu vel affectu q̄ tenditur ī dilectū. Si
stat h̄ oro deuota mēs. ꝛ attēdat q̄d intēdit
hec veritas ostēdere. Dicit em̄ duo. Unū
ꝙ amor vel affect⁹/sentitur intuitiue vel ex
ꝑimētaliter ꝓprie ꝛ ꝑ essentiam. et hoc tertō
dicimus: nisi se cōiūgat amanti immedia
te ꝑ essentiam suā. ꝛ nō ꝑ alienā spēm. non
tn̄ sine actu cognitionis medie/inter amā
tem et amatū: q̄tūlibet amatū sit eēntialit
p̄n̄s amanti. Capiamus exemplū ꝑmitus
de tertio in diuinis et in beatis. Itaqꝫ de⁹
pater/nō ꝓducit spūm/nisi ꝑus origine ꝓ
duxerit verbū. qd̄ in forma dei est ſm aplꝫ
Porro generādo ꝛ cōicando verbo formā
dat cōsequētia ad formā. Quid aūt cōseq̄n
tius ad formam est nisi ꝙ inclinet ꝛ afficia
tur ad suū ꝑncipiū/et locū generatiōis scꝫ.
quēadmodū exprimur in generatione natu
rali ignis vel alioꝝ. quib⁹ post mēsurā nu
merū ꝛ formam. datur pondus amoris na
turalis ad locū suū. et hec quidē materiali
ter in immaterialib⁹. in spūalib⁹ spūalr̄. sic
in angelis. sic in aīa rōnali. imo sicut altio
ri longe mō in verbo diuino. qd̄ ex forma
diuinalis p̄rnitatis sibi cōicata/cōsequen
ter inclinatur afficit ꝛ inamorat/ꝛ zelat per
amorem suū spiratū/q̄ spūssanctus est/re
dire ad prēm/circulo cōpletissimo/vbi nō
differt alpha et o ꝑncipiuꝫ et finis. Et hec
circulatio in eternū est/fuit et erit. sicut pa
ter eternaliter dat formam suā filio ꝛ conse
quēter eādem vim spiratiuam cōicat filio.
ꝑ q̄m vim spiratur cōcorditer spūssanctus
amor vtriusqꝫ. ¶ Redeamus sup alia duo
dicta. Primū ꝛ scd̄m. Itaqꝫ scd̄m dictū est
ꝙ talis noticia nō semꝑ est intuitiua vel ꝓ
prie expimētalis rei dilecte. Rō manifesta
est. q̄ nō semꝑ est noticia talis simplex et im

mediata ꝑ obiectalem ꝛ immediatā notio
nem rei dilecte. sicut supponitur et crebro
videmus. Primū vero statim ꝑspicuū est
intuenti descriptiōem noticie intuitiue et
expimentalis ꝓprie dicte. Nihil eni magis
immediate et simpliciter ꝛ ꝑ essentiam et ꝑ
obiectalē actu p̄n̄tiam sentit/q̄ꝫ amor inti
mus vel affectus sit iste intellectualis. sit sē
sualis. sit de re p̄n̄te vel abn̄te. vel nō exn̄te
¶ Tollatur attn̄ calūnia sup hec que dicit
de absentia rei dilecte vel nō exn̄tia ei⁹. Et
dicamus cū phis ꝛ theologis subtilissimis
qd̄ omnis res creata/habet triplex esse. q̄ꝝ
qd̄libet potest dici p̄n̄s suo mō. Habet esse
in arte diuina/nec qualecūqꝫ esse/sed diui
nū et vitale. qd̄ factū in ipo scꝫ verbo vita e
rat. Et qualis vita? Nimirū illa q̄ est lux ve
ra q̄ illuminat omnem hoiem venientem in
hunc mūdū. Siq̄dem omnis creatura est
in deo creatrix essentia. Habet scd̄m esse/ī
intelligētia angelica ſm sapiam quā effu
dit deus sup oīa oꝑa sua. q̄ ab initio creata
est immediate angelice. postmodū de mul
tis. hoc esse cōicatū ē oib⁹ in ꝑma creatiōe
et in cōsequēti in oīm hoim illuminatione
et plus et minus clarius et obscurius. Ha
bet tertiū esse omnis creatura in ꝓprio ge
nere seu materiali seu spūali. ¶ Coaptem⁹
distinctiōem triplicis hui⁹ esse ad reꝫ nr̄aꝫ
et dicamus ꝙ nulla res amari pōt vniuer
saliter loquēdo/nisi p̄n̄s sit amanti. altero
trium modoꝝ p̄cedentiū. q̄ referūtur ad du
os scꝫ ad modū p̄n̄tie essentialis in ꝓprie ge
nere. vel ad modū p̄n̄tie intentionalis seu
formalis in sua cognitione. Un̄ deus si ꝑ
impossibile nō cognosceret creaturas/ipe
nō diligeret eas q̄ in ꝑncipio qd̄ est vbū.
creauit oīa. portans oīa verbo virtutꝭ sue:
Silr̄ in angelis. amor nō esset ad alia a se:
imo nec ad se/nisi tale qd̄ amatur p̄n̄s esset
essentialiter vel intentionaliter diligenti vl'
cognoscēti. ¶ Obijceret aliq̄s ꝙ insensibi P
lia ferunt pondere suo ad loca sua. nec tam̄
ista cognoscunt. Rn̄sum est ꝑus ꝙ habēt
naturalem formā suā in seipis. cui data est
et impssa/talis inclinatio cōsequēs formā
Un̄ nec habet ꝑ incōueniēti/doctor vn⁹
totus seraphicus cōcedere. ꝙ in omni re sit
impssus quidā motus cognitionis natu
ralis/dirigētis quodā suaui impetu/reꝫ q̄ꝫ
libet in suū finem. sicut et in angelis/sicut ꝛ
in hoibus/sicut in aīalibus ꝑ cognitioneꝫ
supadditam/q̄si formalem et accidentaleꝫ

Sic in eiſdem quemadmodum in ceteris impꝛeſſa eſt forma eſſentialis.q̄ ſpontanee i brutis/libere in intellectualibꝫ dirigit in ꝓpriū finem. Verū eſt ꝙ libertas vt arbitraria eſt/nō ſemꝑ cōformat̄ ⁊ inde ꝓcedit peccatū qḋ corrūpit modū ſpēꝫ ⁊ ordinē debitos addi ꝑ habit⁹ ⁊ actus virtuoſos ad libtatē naturalē.que licet ſemꝑ in ſe virgo ſit et pulcra.etiā in demonibꝫ violari nō poſſit in eſſentia ſua.ꝓcipitatur tm̄ a dn̄o ſuo ꝑ inobedientiā arbitrarie libtatis vt nō exerceat naturale dn̄iū ſuū et q̄ ꝑdita eſt dominiū. Qua in re cecinit nr̄a tympaniſtria diſpſit ſupbos mēte cordis ſui. Deponēs potētes de ſede naturalis ſui dn̄ij/nō ꝑ ſuā/ſꝫ ꝑ ſubditoꝝ rebelliōem ¶ Cōſonat ꝑmiſſe deſcriptio dioniſij de regno dei. Regnū inquit eſt oīs finis ⁊ ordinis ⁊ legis ⁊ ornat⁹ diſtributio vbi ꝑ totū ornatū ſm̄ expoſitores accipit̄ inclinatio naturaliter indita cuilibet nature vt obediat ſuauiter creatori. Iuxta illud ſapientis a ꝓhia deductum apud Boe. Nō ſapia attingit a fine vſqꝫ ad finē fortiter/⁊ diſponit oīa ſuauiter ¶ Tempus eſt ⁊ locus ex ꝑmiſſis ſoluere difficultates ꝓtactas circa cognitiōem nois dei intuitiuam expimētalē ⁊ effectualē ſicut orat eccīa in orōne pn̄tis dn̄ice. De⁹ virtutū cuius eſt totū qḋ eſt optimum inſere pectoribus nr̄is amorē tui nois ⁊c. ¶ Preſupponēdo q̄d ſit noticia intuitiua cōiter dc̄a q̄d ꝓprie/q̄d ꝓpriiſſime Rurſus q̄d ſit amor vel affectus ⁊ vn̄ orīat̄. ⁊ queēadmodū affectus oīs/expimētlr cognoſcat̄. colligat ſe mens hūilis/⁊ videat q̄t cōcurrūt ad viſiōem glīe cōſūmatā vt de his q̄ certa fide credim⁹.et ex alijs q̄ quotidiana nos docet expiētia citius attingam⁹ ea q̄ mediāt inter ꝯgnitiōꝫ naturalē vie.⁊ ſupnaturalē glīe. ¶ Illa vo ſunt q̄ ꝓueniūt.hic nob ꝑ grās ſpēales ſupnaturaliter īmiſſas/ꝓut vnicuiqꝫ diuidit deus mēſurā fidei donoꝝ ꝗ ſuoꝝ. Iſta ſt ſpecula.iſte ſpēs.iſte forme.iſte theophāie iſte caligines luciddiſſime.iſta ſilētia ſb q̄bꝫ et in q̄bꝫ ſpeculat̄ a nob hic ⁊ nūc deus.

Q ¶ Cōcurrit ad viſiōeꝫ glīe/lumē q̄druplex ſcꝫ lum̄ potētiale/hītuale/obiectale/⁊ actuale. Lumē potētiale ē ipamet aīa rōnal'/ Remanet enī ſꝑ naturale lumē ei⁹ ⁊ ſubſternit̄ tam grē ꝗ glīe. q̄cq̄d ſit de alijs luminibus naturalr̄ adq̄ſitis in actu vel habitu ¶ Porro lumē habituale ꝓcipuū ⁊ ꝓncipale vocatur lumē glīe/corrn̄dens lumini grē in via. differens ab ea ꝑ eſſe conſummatū.queadmodū doctrina cōis docet de habitu caritatis ꝙ manet idē in patria qḋ non excidit ſm̄ apl'm. ¶ Ceterū lumē obiectale eſt ipſe deus.ſe pn̄tās in obiectali rōne.nulla ſpecie mediāte:ꝓpterea dicit̄ videri facie ad faciē/⁊ ſicut eſt/⁊ oculo ad oculū ¶ Deniqꝫ lumē actuale ponit̄ in actibꝫ intellectus et voluntatis q̄ ſunt viſio ⁊ fruitio. Iuxta determinatōeꝫ extrauagantꝭ bn̄dicti ¶ Correſn̄dēt aūt viſioni ⁊ fruitioni actualibꝫ/tres habit⁹ ſuccedētes habitibꝫ/fidei ſpei et caritatis in via.q̄s tres dotes appellam⁹ aīe. xp̄o deſpōſate mr̄ionio ꝑ glīam ꝯſūmato. ¶ Quāuis ab aliq̄bꝫ ponāt̄ dotes ipi act⁹ viſiōis ⁊ fruitiōis.ſub quibꝫ includit̄ actus qui dr̄ tentio ſuccedēs ſpei vie ⁊ ꝑ appꝓꝛiatiōem fruito noiat̄.ſi diſtinguam⁹ dilectōꝫ a tentione vel etiā fruitiōe ſtricte ſumpta q̄ delectationi ꝓpria eſt. ¶ Sicut in via ponitur in actibꝫ ⁊ habitibꝫ gratuitis/quedā trinitas ꝟtutū theologicaꝝ.ſilr̄ ponuntur ſuo mō in btītudine trinitas dotū in vnitate lumis glīe ¶ Hec aūt vnitas in trinitate.et trinitas in vnitate/vocat̄ btītudo formalis. Si in habitibꝫ/habitualis.actual' ſi in actibꝫ.ſed obiectalis dei repn̄tatio facialis/appellat̄ obiectalis btītudo ¶ Habeat̄ q̄ſo ꝑ manibꝫ (vt ita loquar) pn̄s diſtictio de duplici btītudine obiectali ſcꝫ ⁊ formali.q̄ facit ad intellectū ⁊ cōcordantiam doctoꝝ ꝓcedētiū tps decretalis ¶ Rurſuꝫ aduertat vnuſquiſqꝫ ꝙ mēorie nō abſtrahit̄ btītudo formal' in ꝑdicta decretali.qm̄ memoria nō facit ſpālē potētiā diſtinctam cōtra intellectū in aſſignatiōe habituū virtuoſoꝝ vel actuū.ſicut nec vis iraſcibil' cōtra cōcupiſcibilē ponit numeꝝ ¶ Applicemus ſmonē de hoc q̄druplici lūīne btīfico ad q̄druplex lumē qḋ cōcurrit ad cōtēplatiōnē vie dicētes/ꝙ ex ꝑte lumis naturalis i ſe nō eſt variatio hic ⁊ ibi.ſicꝫ nec ipa aīe natura eēntialr̄ diuerſa ē.ꝑſertiꝫ i eadē aīa.q̄cq̄d ſit de ꝑfectiōe eēntiaꝝ diuerſaꝝ aīaruꝫ ꝓut ſonare videt̄ articul⁹. Nō aīa xp̄i n̄ ſit ꝑfectior aīa iude.error. ¶ Dicamus de habitu grē ad habitū glīe.ꝙ differūt penes iꝑfectū ⁊ cōſūmatū.ſilr̄ et actus eius. Et ita de actu et habitu caritatꝭ poſſet dici. Sed de habitibꝫ ⁊ actibꝫ fidei ⁊ ſpei/longe aliter ꝗ in viſiōe ⁊ fruitiōe pn̄e Et hꝰ ꝓpter tertiū lumē qḋ noiam⁹ obiectale qḋ ē ipemet deus in ſe viſus. Sic ergo deficit hic in via

tertium illud lumen obiectale/non quidez
in ſe qm̄ vbiqz ē/ſed in rōne obiecti.clare et
nude ꝛ immediate in ſe viſi.ſic deficit ꝛ dif
fert viſio ꝛ tentio vie a viſione et tentiōe pa
trie. Nomē inſup dei quo ſe noiat ꝛ mani/
feſtat in celo/a noīb quib in terra noiat.
Quo ſup ſctō noīe recipe que ſequunt. ¶
R Sanctū dicit dei nomē a ſctitate quā dio/
niſi.deſcribēs ait. Sanctitas eſt ab omni
inquinatiōe libera ꝛ pfectiſſima ꝛ inconta
minatiſſima puritas. Grece eni noiat agy/
os ſctm̄.ab a qd eſt ſine.et ge terra. Pōt au
tem hec pticula conſtrui p ſe ſubintellecto
verbo.qd nomē dei eſt vel dicit vel eminet
ſanctū. Poteſt nihilominus hec ſnia pēde
dere.ſeu corrñdere ad pcedētez vt dicat ma
ria.q ſctm̄ nomen dei fecit ſibi magna Si
quidē ois cognitio dei.ſicut eſt fides vel in
telligētia/recte vocat nomē dei. Cōſtat aūt
q p fidē ꝛ aſſenſum datū verbis angeli/vir
go cōcepit filiū dei Fecit te ḡ btām que cre/
didiſti fecit magnā nomen ſctm̄ dei Docēt
ſacramēta q̄ꝫ magna ſit in noīe dñi/virtus
eius. Aut certe nomē hoc in ſilib accipitur
p noiato qd eſt deus. Sanctū nomē dei ē
id eſt.cōfirmatū p oēm creaturā.maxime i/
tellectualē quarū nulla ſubſiſteret.niſi cau
ſa q̄ dedit eſſe influeret. Hinc canit Amb.
Rerū deus tenax vigor immotus in te per
manens Et facit hoc ad pcedētem intelle/
ctū de magna virtute nois dei Sanctū eſt
nomē dei qꝛ ſctificatū.i.cōſecratū ꝛ dedica
tū eſt in electis dei/ad eius glām.laudez et
obſequiū. Scti eritis qꝛ ego ſctūs ſum dic
dñs/Sctm̄ eſt nomē dei.qꝛ ſctificatū legi
bus eternis.qd nephas ē violari Clamāt
ſeraphin.ſctūs.ſctūs.ſctūs.ad inſinuatōēz
trinitatis pſonaꝝ.iūgebant ad ter ſanctus
nomē hoc.dñe deus ſabaoth.qꝛ trinitas ē
in pſonis.vnitas ē in eſſentia.cui opa pti
cipāt tripliciter imitatiōe interne ſctitatis
et eterne. ¶ Nomē dei vnicū eſt ſibi ſoli co
gnitū.ppterea nō potuit ab aliquo alio a ſe
imponi vel effari plene et ppriē.qꝛ naturaz
ſuam cū ſuis ppꝛietatib ſolus ꝯphēdit.ꝺꝛ
hinc inhabitare lucē inacceſſibilē.necnō
ineffabilis ꝛ innoiabilis eſſe laudat ¶ No
men dei datū ē xpo qd eſt ſup omne nomē
ſic ad pprietatem reducēdo factū eſt p incar/
natiōem vt eſſet hō deus .et deus homo.p
cōicatiōem idiomatū et ꝛ nominū. ¶ No/
men dei/ſingulariter inter puras creaturaſ
eminet in maria.que illuminans vl' illumi

nata p interptationem nominatur. et dñā
¶ Nomen dei ſumptū a creaturis.ſic ē oi/
modū q ab omni creatura vſqz ad infimā
pōt ſumi noticia q̄dam rei ꝛ inde nomē q̄
cognoſcat imponi ꝛ formari. Rō qꝛ q̄lib3
ē veſtigiū l' imago trinitat' .ſm exēplr' tria
appꝛiata .et ſm triplex gen cāe efficient'
et finalis ¶ Deus ſicut pōt noiari ſm ſuaſ S
creaturas.ſic poteſt ab homine qui creatu
ra antonomatice mūdi dicitur pticipans
cum omi creatura videri et intelligi .nūc p
ſpeculū et in enigmate. verba ſunt apoſto/
li. ¶ Deus in ſuis ꝛ ex ſuis creaturis.pt di
ci intuitiue videri.ſi viſio intuitiua largiſ/
ſime ſumatur.pmo put generaliter omnis
pceptio obiecti ſimplex etiaꝫ immediata/
dicitur intuitiua .ſiue obiectū ſit realiter p̄
ſens in ſe ſiue p ſuam ſpēm.ſeu ſilitudinez
tm̄mō. Cōſtat eni q omnis res ſiue extra a
nimam/ſiue intra gerit ſimilitudinem dei
Poteſt eni homo intelligens.i.intus legēſ
et credens/ferri in noticiam obiecti cuius
eſt hec ſimilitudo veſtigiū ſpēs vel imago
Secus de brutis et hebetibus qui deuz et
eius ſigna et verba voces et ſpecies/et ſpe/
cula/non aſſumunt/niſi vt ſunt res quedā
ad aliud non reuelate ¶ Deus experimē/
taliter cognoſci poteſt aut percipi a creatu
ra mundi viatrice.et ſi non in ſe/tamen in
ſua obiectali ratione.vel imagine ſeu ſimi
litudine.tam extra q̄ꝫ intra. Sequitur ex p̄
cedenti.iūcto corrollario vno quo dictū eſt
omnem noticiam ppꝛie intuitiuam eſſe ex/
perimentalem et econtra. Deductio pate/
bit infra in tractatu de mente cordis. Si/
militer diffinitio ſapientie.que ſupremuꝫ
locuꝫ tenet in nominibus dei pro ſtatu vie
quam ita deſcripſit Dioniſius. Sapiētia
eſt diuiniſſima dei cognitio.que eſt per ig/
norantiam cognita ſcdm̄ vnitionem ſupe
minentem.quando mens ab alijs recedēs
poſtea etiam ſeipam dimittens.vnita ē ſu
perſplendentibus radijs inſcrutabili ꝛ p
fundo ſapientie lumine illuminata ¶ De
us ſi negetur hic cognoſci expimentalr vel
intuitiue.vel etiam quidditatiue. vt quia
neſcimus hoc de deo quid eſt .ſed quid nō
eſt.quia cognoſcitur per ignorantiaꝫ vt di
cit diffinitio nunc inducta.oportet ad con
cordiam dictoꝝ ſctōꝝ.noſtris vti diſtincti
onibus.que rationabiliter ab vtriſqꝫ poſ/
ſunt admitti ¶ Una diſtinctio iam poſi/
ta eſt de noticia mediata et immediata.

Nn 5

Altera ſimiliter inducta eſt de noticia ītui⸗
tiua/que rōnabiliter apparebit/ſi cōſidere
mus cōſequentias iſtas et ſimiles nō vale⸗
re. Hec res ē intellecta.ergo hec res eſt.hec
res eſt imaginata.ergo eſt.hec res eſt intui
tiue viſa ꝑ ſuaꝫ ſpēm.ergo eſt.ſicut nec iſta
hec eſt res cognita a deo intuitiue ꝑ ſuā eſ⸗
ſentiam.ergo iſta res eſt.demonſtrata re q̄ ē
ſolum poſſibilis/nec fuit/nec erit. Tertia
diſtinctio eſt de quidditatiua cognitōe rei
Cognoſcitur itaqꝫ res. vno mō ſm̄ quid
noīſ/ſicͣ chimera cognoſcitꝫ qꝛ ſcimus q̄d ſiḡ
hoc nomen ſignificat.ſ.chimera. Scdō dr̄ res
cognoſci q̄dditiue.qn̄ ſcitur qꝛ talis res eſt
actu/aut ſub quadā generalitate cognoſcū
tur alique ſue ꝓprietates et cauſe. Si non
admittitur hoc membꝛum diſtinctionis
vix relinquetur aliqua cognitio quiddi⸗
tatiua de rebꝫ etiam creatis ⁊ viſibilibꝫ ¶
Tertio mō ꝓpriiſſime q̄d eſt de re ſcitur.dū
ipa cognoſcit ꝑ ſuam cām primā et totalē:
Sic enim intelligit illud phi. Scire ē rē
ꝑ cām cognoſcere.⁊ q̄m illius ē cā ⁊c. Co⸗
gnoſcimus h̄ q̄d eſt deus/duobꝫ p̄mis mo
dis Tertius vel eſt ꝓprius deo ſoli vel com
municatus btifice viſioni.vbi facie ad fa⸗
ciem videbit ſcīm nomē eius.⁊ cātabit i id
ipm. Magnificat aīa mea dn̄m.

¶ Sequitur tractat⁹

ſextus dꝛagmaticus ſup hoc verſu. Et mia
eius a ꝓgenie in ꝓgenies ⁊c. Ubi de lamē
to marie.ꝑ notulas centum.

¶ Pꝛima notula

Et mia eius a ꝓgenie in ꝓgeni⸗
es timētibꝫ eū. ¶ Diſcipul⁹ Sē
tio quēadmodū cōſonat in cāti
co ſuo maria cū p̄re ſuo.cui⁹ in
vno pſalmo eſt intiū. Miam et iudiciū cā
tabo tibi dn̄e. Timoꝛ itaqꝫ venit ex cōſide
ratione iudicij. Quid eſt igit in hoc cātico
iungere miam cū timoꝛe.niſi miam ⁊ iudi
ciū p̄iter cātare? Quid p̄terea miam ⁊ timo
rem deo pſallere/niſi exultare cū tremoꝛe?
Sunt in hoc cātico tenoꝛ iuſticie⁊ mollis
cātus mie. Sed q̄d eſt.ſi maria iūxerit can
tās ⁊ cōferēs in coꝛde ſuo cū ſpūs exultatō
ne/lamentū iuſticie/p̄ſertim qꝛ dictū eſt ꝙ
in oēs affectionū voces ſe cantātis marie
variabat affectus. Sic enī leuius induci
poterimus nos peccatores ſp cū letis mi⸗
ſcere triſtia.deſiderare lectulū ſpōſi:ſꝫ time
re ſpeluncam inferni.girare ꝑ meridiem/ſꝫ
flecti ad aquiloneꝫ/ſperare de mia/ſꝫ timeꝛ
iudiciū.ſcire tp̄s ridendi.et tempus flendi
Si ſpes eleuat ad p̄ſumptiōem depꝛimat
timoꝛ.ſed nō ad deſperatiōem. Reſiliat ti⸗
moꝛ ab hoꝛroꝛē ſeueritatis ad placoꝛē beni
gnitatis. Dicat oīs xp̄ianus Impulſus/e
uerſus ſum vt caderem ꝓpter miſeriam ini⸗
quitatū meaꝝ.et dn̄s ſuſcepit me/ſm̄ mul
titudinē miſerationū ſuaꝝ. ¶ Magr̄. La
mētata eſt abſqꝫ dubitatiōe cū multis/tūc
apud dei aures mētis ſue ploꝛatibꝫ vgo be
ata. Abſit vt imitareꝛ inertiā iudeoꝝ.quaꝫ
ſub inducta ꝑabola pueroꝝ in foꝛo luden
tiū damnauit xp̄s.cecinim⁹ vob̄ nec ſalta⸗
ſtis.lamētauimus nec ploꝛaſtis. Iudei ſi⸗
quidē ſi ꝑ allegoriā loq̄mur.neqꝫ xp̄m mā
ducantē cū eis.nec Iohem abſtinētē in he
remo ſuſceperūt.ſed vtriqꝫ detraxerūt Sic
mente coꝛrupti hoīes/oīa ad ſuū trahūt in
teritū.quēadmodū egris auribꝫ nec carmē
placet nec lamentū.vt in coꝛpalibꝫ non mi
nus ſpūalibus cantibꝫ et auribꝫ. ¶ Diſci⸗
pulus Offert ꝰ q̄d dū ſederim⁹ ſup flumia
babilonis huius exilij q̄d eligibilius ſit vł
cantare et ſaltare vel lamentari et ploꝛare ⁊
¶ Magiſter. Nōne ſolutiōem aperit nob̄
q̄ de ſedētibꝫ ſup flumina babilonis et flē⸗
tibꝫ ſubiūgit. In ſalicibꝫ in medio eius ſuſ⸗
pēdimus oꝛgana nr̄a. Deinde. Quō can
tabim⁹ cāticū dn̄i in terra aliena. Legim⁹
xp̄m crebꝛo ploꝛaſſe ⁊ doluiſſe exultaſſe ſpi
ritu ſemel Maria ſemel exultauit in canti⸗
co. Iohannes cuius hodie dum hec ſcribi
mus/decollatiōis dies agitur.exultauit ſe
mel in vtero. O quotiens marie animā.do
loꝛis gladius pertranſijt Iohannes/exem
plar et pꝛecoꝛ penitentie.non minus operi
bus ꝙ̄ p̄dicatione quotiens bene creditur
lamentaſſe. Saltat herodiadis filia cum
gaudio.et pꝛecium ſaltationis ſibi dat ca⸗
put Iohānis in diſco. Egrediūtur inquit
Iob de gaudentibꝫ Egrediuntur q̄ſi greg⸗
ges paruuli eoꝛum et infantes eoꝛum exul
tant luſibus Tenent tympanum et cytha⸗
ram.et raſpondent ad ſonitum oꝛgani.du⸗
cunt in bonis dies ſuos.⁊ in puncto ad in
ferna deſcendunt. Et quid eccleſiaſtes de⸗
nunciet audi. Melius eſt ire ad domuꝫ luſ⸗
ctus ꝙ̄ ad domum conuiuij. Et iteruꝫ Riſ⸗
ſum reputaui erroꝛē.⁊ gaudio dixi. Cur fru
ſtra deciperis. ¶ Diſcipulus. Nolo ve⸗
xent te allegationes hmōi que ſuppetunt

abſq̄ numero. de gaudio vel triſticia ſtul/
toꝝ.qui dum letantur inſaniunt.dum tri/
ſtantur furiunt Sit colloquiū pſens de la
mento ſponſe/dum adhuc pegrinata a ſpō/
ſo.poſtq̄ de canticis et epithalamio ſatis
abunde cōfabulati ſumus. Magr̄ Fiat vt
vis.et vnde vis exordiamur? Puto q̄ a la/
mento languoris ſponſe querentis ſpon/
ſum in lectulo quietis.ſ.p noctis cognitio
nis enigmatice et nō inuenientis. Sz ne/
q̄ p vicos et plateas ciuitatis dum anxia
circuit et diſcurrit.dum adiurat filias hie/
ruſalem ciuitatis que eſt libera mater nr̄a/
p obſecrationes ardentis deſiderij Si in/
ueneritis inquit dilectū meū vt annuncietis
ei qz amore langueo ¶ Diſcipulus Imo
pus ſentio cōferendū de lamento ſpōſe.cui
ſponſus/ob turpitudinē ſuā deformitatez
q̄ dedit libellū repudij qz vetula ſcz et rugis
arata.qz depoſita a ſede ſtabilitatis ꝛ bono
ris.ſedet in puluere vanitatis.aut vagatur
egreſſa poſt veſtigia gregū illoꝝ.q̄ ab vni/
tate gregis ſponſi ſe ſepant/aut certe fame/
lica inanis et egens effecta/paſcere q̄rit he
dos fedoꝝ deſiderioꝝ.iuxta tabernacula
paſtoꝝ/que ſunt cōuenticula hereticorum
iſtoꝝ q̄ verbis et exemplis/ab ouili paſto/
ris vnius qd̄ vnicū eſt/ſe diuidūt.nō ami/
ci ſed ficti ſodales effecti. Fallor ſi nō ſpon
ſas tales.vetulas et rugoſas.vagas et eſu/
rie cōſumptas.notabat pulcerrima mulie
rū q̄uis genere maſculino loq̄ret. Nō eniz
eſt in amore ſpūali maſculus aut femina.
Dixit ergo de ſponſo. Diſpſit ſupbos mē
te cordis ſui. Itaq̄ ſicut te docente didici/
pulcritudinē cōſiſtere in veritate. vnitate.
ꝛ et bonitate.ſic optet q̄ ex iſtoꝝ carentia re
ſultet turpitudo. ¶ Magr̄ Sagaciter ad
uertiſti.vn̄ vero reputas tale incōmodum
turpitudinis odioſe accidiſſe ſponſe ¶ Di
ſcipulus Nimirū ex ignorantia ſui et ſup
bia q̄ꝝ qd̄libet/aut diuortiorū/aut repu
diū opatur. Si ignoras te o pulcerrima mu
lierum egredere ꝛ abi. Ecce de ignorantia.
Porro de ſupbia vaſti legimus.et in cāti/
co marie de ſupbis audiuimꝰ potentibꝫ et
diuitibꝫ.nec alicuiꝰ vt dicūt egētibꝫ ꝛ iſtru
it qz miſeri ſunt ꝛ miſerabiles paupes ceci
et nudi q̄les euomit a ſe deus. q̄les diſpgit
a mēte cordis ſui ſine mō necnō de ſede ve
ritatis.deponit ſine numero.demū inanes
ſine pondere bonitatis ordiniſq̄ dimittit
¶ Magiſter Loqueris ſm tropologiam.
et allegoriam.que repuiium hmōi varijs lo
cis notant in ſcripturis.maxime ꝓpheticis
in yſaia. Ezechiele. Jeremia cum ceteris.
Iſaias pmo ſub typo vinee electe que de/
buit facere vuas et fecit labruſcas. Poſtea
ſub figura tyri Sume cytharam penitētie
circūi ciuitatem eccleſie vel celeſtis patrie
per orōnem.meretrix obliuioni tradita.i.
repudiata.bene cane et frequēta canticū p
petitiōem venie.vt memoria tui ſit p recō/
ciliatiōem mie. Talem deplorat Jeremias
Et egreſſus eſt inquit a filia ſyon oīs decor
eius. ¶ Diſcipulus Scio multa ſunt in
hanc ſniam que triplicem ſtatū ſponſe no/
tant. Quedam eſt recōciliauda p abiectio
nem turpitudinis vt iſte q̄s loquimur ig/
rantes et ſupbe. Quedam exercenda ad ni
torem pulcritudinis. Quedam citius itro
ducēda ad fecūditatem generationis Sic
querunt aſſuero virgines. q̄ pmo ſegregā
tur a pplo.dehinc decorantur pigmētis va
rijs in triclinio demū collocantur in thala
mo Sic filij iſrl pmo fugiunt ab egiptijs
et ſummerſo pharaone p baptiſma flumi
nis aut flaminis.tranſeūt mare rubꝝ.po/
ſtea tranſeunt p deſertum tandem iordane
tranſito/comedūt terre ꝓmiſſionis fructū.
Hec eſt via triū dieꝝ.poſt qd̄ triduū repit
Jeſus in templo celoꝝ in medio ſeniorūz
ſanctoꝝ ſuoꝝ. Deniq̄ triplex iſte ſtatꝰ di/
uiſione diuiditur Incipientiū pficientiū
et pfectoꝝ. Nunc eſt queſtio.quid cuilibet
huic ſtatui ſponſe ſit eligibilius au exulta y
tio vel lamentum ¶ Magr̄ Oportet nos
addere dictis poribus/primitus diſtinctō
nem de lamento. Unū eſt in ſola rōne.nō
redūdās paſſionaliter ad ſenſualitatem.et
hoc appellatur diſplicentia vel odium vel
deteſtatio vel abominatio. libere elicita p
iudicium rationis. Sic ꝓportionabiliter
de gaudio et deſiderio et ita generaliter de
omni nomine/paſſionem ſonante/compe
tit accipere ſuo modo ¶ Lamentū Aliud
eſt quod oritur ꝛ radicatur in ſenſualitate.
aut ortū in rōe/diriuatur ꝛ redūdat ad cor
ſenſuale/non aliter de ceteris affectibꝫ q̄s
phi ſolas proprie voluerunt dici paſſiōes
que ſenſum afficiunt et quodammodo af/
fligunt. Amplius vero vt modo notabat/
lamentum vnum eſt tempale.hoc eſt p ſo/
lum tempalibus incōmodis.apphenſis/a
rōne ſub rōne pene afflictiue. Aliud ſpū/
ale.p ſolis malis culpe.apphenſum ſb rōe

offenſe diuine bonitatis ⁊ iuſticie. Lamē
tū pene hn̄t dānati/nō lamentū culpe vt of
fenſiua fuit aut eſt diuine iuſticie. qͥliter eſt
in viatoribꝰ plurimis inuenire. Quibꝰ p̄⸗
ſuppoſitis et alijs declaratꝭ p doctores. q̄⸗
tuoꝛ tibi p̄ſtabo theoreumata/ aut parado⸗
xas. i. glioſas ⁊ vix credibiles ꝓpōnes de la⸗
mēto culpe. put eſt offenſiua diuie iuſticie.
Hoc enim ſolū ꝓprie eſt laudabile et meri⸗
toriū/nec pōt pcedere niſi ab electione libe
ra volūtatis. ¶ Lamentū offenſe diuine/
z quo maius intenſius ꝗ̄ fuerit in ſpōſa/eo
maiorē cauſat in ea ſpūalē leticiā. Hoc ſen
tiebat q̄ cōfitebaꝛ dn̄o dicēs. Scd̄m mul⸗
titudinē doloꝝ meoꝝ i corde meo. cōſolati
ones tue letificauerūt aīam meā. Rurſus ſi
ſimpliciter ad ſimplr̄/⁊ magis ad magis. ⁊
maxime ad maxime ſm regulā phi/regula
vero xpi vera eſt/ꝙ lugētes cōſolātur/ꝙ ꝗ̄
triſticia ſua vertaꝛ in gaudiū/ ⁊ poſt lamē⸗
tatiōem ⁊ fletū (teſte ſara iuniore) cōſolatō
nē infundit. ꝫ magis lugens magis conſo⸗
latur. et maxime maxime. ¶ Lamētū offē
ſe/tanto magis eſt in ſpōſa. quo fuerit ipa
pfectioꝛ in via. Patuit in aīa xpi ſm porti
onem inferiorem. In maria vero ⁊ in pau
lo ⁊ in ſilibꝰ ſm etiā ſupioris mētis apicē.
Vn̄ iurabat aplꝰs ꝙ ꝓpter frēs iudeos no
lentes credere/erat ſibi cōtinuꝰ dolor i cor
de adeo vt exemplo moyſi peteret anathe⸗
ma eſſe a xpo p fratribꝰ. qͥſi deletus d̄ libro
vite. cuius intelligētiam alibi didiciſti. Le
gis inſup exhortatiōem apl̄i. Gaudete in
dn̄o ſp. iterū dico gaudete. Ipm nōne pu⸗
tas qd̄ hortabaꝛ obſuaſſe. ¶ Lamētū offē
ſe redūdans in ſenſualitatē ſponſe. fortitu⸗
dinē indicat eo maiorē in ſponſa ceterꝭ pa
ribꝰ. quo lamentū plus ſentiꝛ in ſenſibilibꝰ.
Pro cuius intellectu cū ſilibꝰ vtilis eſt val
de diſtinctio iuncta p̄oribꝰ/ꝙ lamentū qn̄
ꝗ̄ pcedit ab obiectis exterioribꝰ immutan
tibus p̄mo ſenſus q̄nꝗ̄ deforis vel alterū
de his. Deinde tranſeunt ad interiores ſen
ſus/qui radicaliter ſunt in corde et in cere⸗
bro cōplexiue. et tandē immutaꝛ rō inferi⸗
or. vel ſupior ſilr̄ cū inferiore. et hic eſt pceſ⸗
ſus naꝛalis cōioꝛ. Aliqn̄ vero fit ordo con
uerſus nō aduerſus. ꝙ ex actibꝰ rōis vtriuſ
ꝗ̄ libere diriuātur immutatōes ad coꝛ car
nale. et cōſequēter ad cerebrū. poſt ad ſen⸗
ſus exteriores vt ad oculos p lacrimas. aut
ad linguā p clamores. ⁊ ad manꝰ cōploſio⸗
nes. et ceteroꝝ membroꝝ diſtenſiōes/ aut

cōtrectationes/mille modis pro qualitate
paſſionū rōis imperio. Loquitur ꝓpoſitō
de hoc pceſſu ſcd̄o. Cuius hec eſt pbatio/
ꝙ maioritas effectꝰ/atteſtatur maiori for⸗
titudini ſue cauſe. Attamen/actus actiuo⸗
rum qꝛ ſunt in patiente diſpoſito. poſuit p
poſitio noſtra/ceteris paribꝰ nō ignorans
cōplexiones ſponſe huius/aut illius vari⸗
as. ſcd̄m diſpoſitiones ad lamentū vel leti
ciam. ad metum vel ad ſpem cum ſimilibꝰ.
quoꝝ cauſas expedit eſſe cognitas a deuo
tis. quoꝝ noticiam/theologi ⁊ oratores ac
cipiūt a phis et medicis. Per rōem q̄dem
a phis. et a medicis p experientiam. Qua ſu
per re nr̄m habes de paſſionibꝰ opuſculū.
¶ Lamentū redūdat eo facilius ad coꝛ ſē⸗
ſitiuū ſponſe/q̄ fuerit ceteris paribꝰ minus
in ipa de lamento ſolius pene. minus quo
ꝗ̄ de reliquis paſſionibꝰ ſenſitiuis/ratiōe
cōmodi ſolius. vel incōmodi tpalis. Fun⸗
datur hec ꝓpoſitio in aplica doctrina. cuꝰ
rōem explicat ꝓpōis nr̄e cauſa. Ait nanꝗ̄
aplꝰs. ij. ad Coꝛ/c. vij. Gaudeo non quia
cōtriſtaui vos ſed qꝛ cōtriſtaui ad peniten
tiam. cōtriſtati enim eſtis/ſm deum/vt in
nullo detrimentū patiamini ex nob. Que
enim ſm deū triſticia eſt. penitentiam in ſa
lutem ſtabilē operatur ſeculi aūt triſticia
mortem opatur. Ecce iſta que poſita eſt di
ſtinctio ſub aplicis verbis paucioribus ex
poſita. ꝙ quedam eſt triſticia ſm deum. q̄⸗
dam ſeculi vel ſcd̄m ſeculū. Una vitam qꝛ
ſalutem. altera mortem/qꝛ ſalutis ſuffoca⸗
tiōem opatur. Porro/tam aplicū ꝗ̄ noſtre
ꝓpōnis verbū/phica cū theologica rōe mō
ſtratur. ſi teneamus illud vulgare vel ma⸗
giſtrale metrum. Pluribꝰ intentus minor
eſt ad ſingula ſenſus. Qd̄ ſatiricꝰ aliter ex⸗
plicat. Pectora noſtra/duas non admittē
tia curas. Si igitur fuerit occupata diſtra
ctaꝗ̄ ratio ſuperior cum inferiori/imo qͣſi
ꝗ̄ ſummerſa/et penitus in vſu ſuo p̄pedi⸗
ta per lamentum ſeculi/conſequens eſt/vt
vel minor vel omnino nulla fit ad triſticiā
ſcd̄m deum ſeu lamentum culpe/liberum.
Proportionaliter de gaudio debet dici.
Habes ecce quattuor ꝓpoſitiōes que quo⸗
quo modo tue petitioni ſatiſfaciant mēte 7
ptracto. ¶ Diſcipulꝰ. Salubria quidē ſūt
q̄ dicūtur. ſupſunt tamē aliqua diffuſiꝰ ex⸗
ponenda. ¶ Non eni rō p̄me ꝓpōnis aſſig
ta eſt. ſed autoritates inducte/ que poſſunt
intelligi de gaudio/non vie. ſed patrie.

quando ſeruus bonus ⁊ fidelis audiet In
tra in gaudiũ dñi tui. ¶ Nõne p̃terea calũ
niabilis eſt ſecũda ꝓpoſitio de ſpõſa nõ hñ
te cõſciẽtiam peccati. q̃lis indubie fuit aĩa
pulcerrime mulierũ. Sed nec aſſignatus
eſt modus cõcordandi ꝓpõem ſimꝉ et apꝉi
ca verba quib⁹ iubet in dño gaudere ſemꝑ
Et iterũ gaudere ſi ſemꝑ oꝑtet ſponſam eti
am ꝑfectiſſimã ẜm te/torq̃ri lamento. Am⸗
plius q̃liter oppoſita ſimul ſtabũt/lamẽtũ
cor cõſtringens et dilatans leticia. Porro
tertia ꝓpoſitio videt̃ inniti totaliter diſticti
onib⁹ deuotionis. ad cãs naturalis rõnis
ſeu diſpoſitionis ſenſualis. ¶ Deniq₃ con
tra ꝓpõem q̃rtam cũ ſua declaratiõe/ponit
Greg. ꝙ mala q̃ hic nos ꝑmunt ⁊ vtiq₃ lu⸗
gere faciũt crebro ẜm ſeculũ. ad deũ nos ire
compellũt. Iuxta ꝑabolã xp̄i de rege dicen
te ad ſeruũ. Cõpelle intrare/vt impleat̃ do
mus mea. Sic hebrei cõpellẽtib⁹ egiptijs
tenebroſam egiptũ ſunt egreſſi. Alioquin
flagella ſue iracũdie immitteret fruſtra de⁹
p̃ſertim in electis. vt in ſponſa ſeu recõcili⸗
anda ſeu decoranda ꝑ exercitiũ ſeu ad ſpõ⸗
ſum ꝓximius introducenda. ¶ Magiſter
Iure expoſtulas. ſed nõ oĩa ꝑiter dici pote
rant. Et quidẽ rõ p̃me ꝓpõis q̃ ponitur cũ
gaudio vie⁊ ſimul lamẽto taliter accipitur
Deſideriũ q̃ſto feruẽtius et efficacius fue⸗
rit eo (ceteris parib⁹ vt ſꝑ intelligi volum⁹)
dũ impletur eſt cauſatiuũ intenſior⁹ leticie
Sicut enĩ deſideriũ qđ differt̃ affligit aĩa₃
ſic oblectat dũ implet̃. Quis vero neſciat/
ſpõſam ꝓ culpa lamentãte₃ ẜm deũ deſide⸗
rare plurima/que lamentũ implet ſaltem ꝓ
babili cõiectura: Deſiderat q̃nq₃ recõcilia
tiõem ꝑ abſolutiõem culpe. Hãc efficit la⸗
mentationis cõtritio. Deſiderat abſolutõ
nem pene. hanc efficit et opat̃ in toto vel tã
to lamẽtans confeſſio vel ſatiſfactio. Deſi
derat augmentũ gr̃e/ac ꝑinde glie. Nõne ꝓ
mouet ad hoc/lamẽtans orõ: vel affligẽs
ieiuniũ/vel depauperans largitio/q̃ ſemet
exinaniuit bonis fortune vel nature vꝉ gr̃e
alijs miſerando. Rurſum deſiderat ſpõſa
lamentãs. purgatiõem a ſcoria peccatoru₃
renouatiõem quoq₃ pulcritudinis et aug⸗
mentũ/ꝑ lauacrũ lacrimarũ/debilitatiõem
fomitis/⁊ ſummerſiõem miſtici pharaõis
diaboli. Libidinoſe p̃terea ꝯmotiõis ⁊ lu
xurie magne extinctiõem/cuius obliuiõe₃
facit triſticia vni⁹ hore. Quid morarer per
ſingula/cũ nẽo poſſit verb lamẽti ẜm deũ

exequare valorem: Sufficiat apl̾s vbi ſu
pra. reddens rationem ſui gaudij. q₂ cõtri⸗
ſtauerat corinthios ẜm deum. Ecce enim
hoc ip̄m ẜm deũ cõtriſtari vos/q̃ſtam in vo
bis oꝑatur ſolicitudinem/ſed defenſione₃
ſed indignatiõem/ſed timorem/ſed deſide⸗
rium/ſed emulatiõem/ſed vindictam. In
omnibus exhibuiſtis vos incõtaminatos
eſſe negocio. Iungamus officiũ hoc vnũ
lamenti ẜm deũ ꝙ nihil efficacius/ad con
templationis quietem: nihil admirabili⁹/
ad mentis illuminatiõem ſerenã q̃ꝫ ꝓfũde
lamentans cõpunctio. Sentẽtia eſt vene
rabilis ⁊ exꝑtiſſimi taliũ Richardi Cui cõ
ſonant ſctõꝝ verba multꝭ locis de p̃conio
humiliati cordis. Deniq₃ lamẽtatio ſecun
dũ deũ q̃ſto minus habet de cõplacẽtia ſe⸗
cũdũ ſeculũ/tanto minus ſuſpecta eſt/tãto
ſecurior a latẽte ſuꝑbia. niſi forte q̃s diabo
lico monſtro/gignat ſuꝑbiam ex ſuo cõtra
rio qđ eſt humilis lamentatio. ¶ Ceteru₃
ꝓpoſitio ſcđa loquitur de lamento culpe/ñ
ꝓprie ſed aliene potius q̃le xp̄us ſuſcepit ꝓ
nobis/cui virgo mater/ſponſa ſoror ⁊ filia
ſuꝑ. oẽs cariſſima/ſe abſq₃ vlla dubitatiõe
cõformauit: adeo ꝙ vltronea volũtate con
ſenſit dilectũ ſuũ ex dilecto et amicũ ꝑ amo
rem ⁊ filiũ talẽ. ꝓ noſtra redemptiõe crucifi
gi. cuius redemptiõis poſt filiũ fuit deſide
ratrix maxime fuit et zelatrix. Jđ donec cõ
pleret̃ nedũ ſufficiẽter p̃cio paſſiõis ſoluto
ꝓ oĩbus ſed etiã iugiter ⁊ efficaciter in ſin⸗
gulis nõdũ damnatis. Ipſa quoad vixit. a
mariſſimis deũ ſpõſu₃ ⁊ inenarrabilib⁹ ge
mitibus poſtulabat. frequẽter q̃₃ cũ clamo
re valido ⁊ lacrimis exaudita eſt ꝓ ſua reue
rentia. Demũ q̃tũs nũc beata ⁊ impaſſibiꝉ
facta exaudiat̃: lamẽtando tunc meruit. ¶
Petis rõem intenſior⁹ triſticie in ſponſa q̃
diligit intenſius Dat iſtam ꝑſpicue/conſi
deratio phĩca iũcto fidei lumine. Cũ eni₃
triſticia ſit apphẽſio obiecti/ſub rõne diſ
cõueniẽtis. q̃ſto fuerit apprehenſio fortior
et clarior obiecti ſub rõe incõueniẽtis am⸗
plioris inſinuati. cõſtat inde ſequi lamẽtũ
ꝓportionaliter intẽſius. Cõſtat ꝑinde ma⸗
lũ culpe/improportionabꝉr deteri⁹ eẽ q̃cunq₃
malo pene. Quib⁹ attẽtꝭ qđ ſupeſt ꝯcludert̃
vides ¶ Miraris aũt: quõ ſummũ lamẽ
tum ſtat cũ cõtinua leticia. Solet h̃ tracta
ri abũde ꝑ doctores de paſſiõib⁹ xp̄i cũ bti
tudie gaudij. qđ nõ oꝫ in btã maria. nõ in
Paulo vel Moyſe vel Magdalena cum

ſiſibus in via ponere gaudium vel lamen
tum in ſummo cōtinuum fuiſſe ſed interru
ptum frequenter aut alternatū ſucceſſiue.
nūc remiſſius.nūc intenſius.p loco et tpe.
ſcōm alternas meditationū ſuarū volubi/
litates circa cardinē ſuū deum/p modulis
exercitationū.Ita enim videre eſt in alijs
viatoribus/ipos diuerſimode ſm gradus
officia ſtatus ceteraſq vicißitudines circū
ſtantiarum/exerceri.Hoc vidit qui dixit.
Omnia tps habent.pſequens p plurima.
Subinde nullus catholicoꝝ negauerit q
tenorem ſcripture ſacre veteris ꝛ noue/qui
narratōes ſctōꝝ patrū cognouerit Antho
nij Macharij Martini ꝛ ſiliū.p tētatiōes
diabolicaſ/nō in affectionibꝫ carnis ac ſpi
ritus impugnari.quēadmodū boni ange/
li nos adiuuant.Que tētationes ꝛ adiuto
ria/nō ſine ſenſuali paßionū immutatiōe
naturali q̄uis nō naturaliter/ſepe fiunt ſit
hoc a celo/ſit a terra.ſit ceteris modis mul
tis.¶ Poſtrema obiectio tua de tribulati
onibꝫ/pcedit ex equiuocatiōe.Paßiones
quippe ſenſuales/nō ex iudicio rōis pueni/
entes/ſed q̄dā neceſſitate naturali ſenſibuſ
impſſe/nō ſunt vt ſic dicēde paßiōes hūa/
ne ſed aīales Sunt ob hoc impertinētes ad
laudē vel vituperiū/put tales ſunt.Dicūf iō
p Caſſianū bona vel mala media.quibus
vti cōtingit bn̄ vel male/p liberū arbitriū
Loquif aūt cōcluſio de lamēto et triſticia
ſenſualibꝫ/virtualiter ſeu pticipatiue libe/
ris.q2 libere imperatis/vel receptis.Tūc
enī dicif triſticia ſm ſcīm ſilr ꝛ gaudiū vel
timor vel deſideriū/qn̄ ſola radix/eſt amor
ſui ip̄ius.vſq ad contemptū dei Alioquin
ſi referatur in deū/p amorem eius ſup om/
nia(Cū in habentibꝫ ſymbolū facilior ſit
tranſitus)ceteris paribus/triſticia ſenſual'
augebit rōnalē/et leticia leticiam:niſi de p
accidens pueniat impedimētū/rōne tem/
poris aut loci/vel cōplexionis/aut circum
ſtantie alicuius/quā tūc obſeruare ſuadet
virtus/et ita ſymbolicā ſimilitudinē variare
A decet.qn̄ plus obeſſet q̄ pdeſſet ¶ Diſci/
pulus Diu iamdū ſedulus attendi que diſ
ſeris/voluebat animus dubitationē quaꝫ
mō verbis multis poſuiſti.Cū eni p ſtatu
vie/confuſa aut ſaltem mixta ſint oīa/ſpes
metus meror gaudiū apud ſpōſam/cuiuſ/
cunq fuerit etiā ſupmi et incompabil' ſta/
tus/qualem tenuit maria beata/pulcerri/
ma mulieruꝫ/non abſurde queritur/quale

ſit exercitium laudabilius/pulcrius atque
nobilius/vel exultationis vel lamentatio/
nis:¶ Magiſter.Videtur deuot9 Bern.
loquens de vnguentis ſponſe/pietatis vn
guentū p̄ponere p̄cioſius eſſe vnguēto de
uotionis et vnguento cōtritionis.Hoc vl
timū ſuffunditur ad pedes Jeſu.Scōm
ad caput qd̄ eſt de9.q2 caput xpi de9.Terti
um ad corpus ſuū vngendū/qd̄ eſt eccleſia
nunc militans/que vnctio fit p miſeratio/
nem alienoꝝ peccatoꝝ.ſicut p̄mū conficif
ex fecibꝫ contritis ꝓprioꝝ criminū.in mor/
tariolo cordis p pilam timoris.Scōm ve
ro cōficitur ex redolentibꝫ herbis diuerſo/
rum beneficioꝝ.p pilaꝫ ſeu piſtillū ſpei.cō
tuſum in petra meditationis ¶ Conſonat
Greg.et eū ſequēs Richard9 in ſuo benya
min.q nullū deo acceptabilius ſacrificiū
q̄ zelus aīaꝝ qui tam trito affectu/plangit
peccata ꝓximi/q̄ trito quiuis alius pecca
ta ꝓpria lamentatur.imo pluri affectu quia
puriori et pfectiori potentia mentis et cor
poris ad lamentū ſm deū diſpoſita ¶ Di
ſcipulus Si res ita ſe habet/ineſtimabiliſ
eſt nobis exhibita/ſperandi materia/apō
dilectißimā et apud amantißimā femina/
rum/et cōſequēter apud ſanctos ſanctaſq
omnes/iuxta ꝓportionē meritoꝝ.Itaq ſi
pro peccatoribꝫ ſaluādis/cū tanta lamēto/
rum anxietate p̄cabātur/quid agere nē iſta
fornax ſue caritatis imperturbabilis ꝛ ipaßi
bilis ſperāda eſt:¶ Magr̄ Pie vereq cō B
cludis.Quid ſi ſupaddidero ꝓpoſitiōes a/
liquas.vere fidei et bone ſpei/de beata no/
ſtra:¶ Prima q nihil abſoluta volunta/
te petit a deo/quod non obtineat.Alioqn
non eſſet idem velle et idem nolle ſponſi et
ſponſe.ſed diſſolutio amicicie qualis h' eē
nequit ¶ Rurſus.nemo qui petit mariaꝫ
pro ſe pie et perſeueranter in nomine Jeſu
ſaluatoris ſui.hoc eſt ad ſalutem.Quin il/
lud maria/velit abſoluta voluntate com/
pleri ¶ Rurſus Maria voluntate pieta/
tis.que dicitur optatio quedam adiutorij
petit et obtinet nunc efficacius a deo q̄ vo
luntate ſimili.ſed paßibili.dum actu dole
bat in mundo.Hoc intelligit Bernardus
dum dicit.Maria ſi perdidit paßionem/
non tamen compaßionem. ¶ Rurſum
Maria tripliciter adiuuat viatores.Im/
petratiue.ſi non meritorie propter ſtatum
Cōmiſſiue p aliquos angeloꝝ vel ſctōꝛuꝫ
quales voluerit deſtinare.cū ſit ſupma hie

rarchiſans poſt filiũ purgandõ illuminan
do ꝛ perficiendo ¶ Cooperatiue quandoꝗ
per principalem ſui donationem. ſecundũ
teſtimonia miraculorum. multis exhibi-
ta. tam in morte ꝗ̃ in vita. ¶ Narrat Anſ-
helmus cuidam morienti aſtitiſſe Mariã.
et interrogata ꝗ̃ nã eſſet. Rñdit: Ego mat
et regina miẽ. ¶ Rurſus ergo maria põt vt
cuiuis in ſuo exitu pñs cõſolatrix/ ductrix/
et ꝓtectrix exiſtat. Nõ aliter ſuo mõ dicer̃ po
tuimus de omnibꝫ ſanctis ſingillatĩ ad ro
bur certe ſpei. ¶ Diſcipl's. Grata ſunt iſta
deuotõis ꝗ pleniſſima. Vellẽ igit̃ ſuſcipe
ſub doctrina tã ſpeculatiua reglari/ ꝗ̃ pra
ctica velut experimẽtali ꝗ̃s ſit orãdi modus.
maxime ꝓuocatiu' ad lamentũ. ¶ Magr̃
Tradit orator Tullius. certos locos/ ꝑm
quos amplificat̃ miſeratio. ſilr ꝛ indignatõ
ꝗ̃s tibi poſſum nũc nũerare. ꝛ ad lamẽtatõ
nis excitatiõem inducere. ꝗ̃liter a nõnullis
cõperi factũ ſup lamẽtationes Jere. ¶ Di
ſcipulus Placeret adaptatio ſi non faſtidi
ret ꝑplicitas ꝛ nõ rapina ꝗ̃dã videret̃ appria
tiua ſibi traditiõis aliene/ ꝗ̃ oĩbꝫ ptꝫ vltro.
¶ Magr̃ Veritas a ꝗ̃cũꝗ dicat̃/ ẽ cõis om
nibꝫ ꝛ ſinglis/ ꝗ̃ ꝑ generatiões ſe trãſſert vt
loquit̃ ſapiã. Nõ eñi caruit Cicero ꝓorum
doctrina. Sic de rhetorica Areſt. ꝗ̃ cauſaſ
dat ꝛ radices paſſionũ. Sic de tractatu o-
rationis ꝑ Hugo. ſtudioſiſſime ꝯpẽdioſiſ
ſimeꝗ ꝯdito. Sic de rhetorica diuia ꝛ vil-
helmi ꝑiſieñ. Sic de meditationibꝫ Anſl.
Bern. Auguſti. Jſido. et ſiliũ fas eſſꝫ nos
remittere ad auctores. et nihil qõ nõ nouit
efficerem' afferre. ne corniculã alienis or-
natã plumis. riſui nos ꝑberem'. ¶ Diſci-
L pulus Nõ ita certe deſipio. nõ ita glorior ĩ
arrogãtia nouitatũ vt ita ſapiã. Sed cõſi-
lio Senece ſint apes imitande. colligẽtes
ex multis floribꝫ fauos mellis. itaꝗ mate-
riam afferre nõ poſſumus niſi cõem toti ſe
culo. Forma vero poteſt eſſe nr̃a vt elemẽ-
ta cõia ſunt. ſed ꝑ formas mixtoꝝ in ſpẽs
diſtinguũtur. Cuperem hoc mõ fieret int̃
nos. Modus eñi tractãdi ꝗ̃ſi formalis eſt
tollens ſui nouitate faſtidiũ. et inuitans vl'
irritans ad aſcenſum ¶ Magiſter Tradi
dimus in alio tractatu ſup initiũ cãtici ma
rie quinꝗ verba. ad ꝗ̃ tota ſcripturaꝝ ſeriẽ
diximus reducibilem. et ſcdm̃ que cantabi
bilis eſt omnis melodia paſſionum ¶ Di
ſcipulus Mente teneo / Sunt enim iſta
quinꝗ. Dei magnificentia. munificentia.

miſericordia. iuſticia et noſtra miſeria.
Magiſter Quid ſi ad pauciora reduxero
ſimul oſtendens concordiã/ rhetorice my
ſtice diuine ꝗ cum ſeculari ¶ Diſcipl'us.
Placeret audire. breuitas enim/ memorie
ſimul et ordĩs et luciditatis ẽ amica Ma-
gnam quoꝗ ſoliditatem habet in ſe doctri
na quelibet quam fundat natura rerũ/ a ꝗ̃-
bus quia neſciunt mentiri/ gloriabatur A
reſto. tam multa didiciſſe et ꝓhiſice. i. natu
liter didiciſſe. ¶ Magiſter Celeberrimuſ
Hugo/ pinxit ſicut in tabula parua / radi-
ces rhetorice naturalis orationis inſinuã-
do coloribus Orator quippe nominat̃ ab
orando Unde nomina ꝓuenerunt oratio-
nibus Tulliꝫ demoſtenis et ſimiliũ. Sic
autem incipit Quo ſtudio/ quo ve affectu
orandus a nobis ſit deus/ ex dei miſericor
dia et noſtra miſeria ꝛc̃. ¶ Poſitis ſubinde
ſpeciebus orationis cum diffinitionibus
colligit ſe tandem ad tria. que ꝓpria ſunt o-
ratoꝝ captantium iudicem inflectere. Pri
mum reſpicit ꝑſonam iudicis. Alterum ꝑ-
ſonam ipſius aduerſarij. Tertiũ reſpicit ꝑ
ſonã ꝑ qua fit oratio. Hec vero tria theolo
gice r̃ducũtur ad duo ꝑmiſſa. ſ. ad dei iudi
cis miſericordiam. et ad noſtram miſeriã
¶ Diſcipulus Quo pacto ſic. cum indig-
natio ꝛ immiſeratio/ maxime ſolent ampli
ficari. ab aduerſarioꝝ inſolentia. crudelita
te. malicia. fraude dolo. aſtucia factore: neꝗ̃
cia. ꝓteruia ꝛc̃. ¶ Magiſter Dicam illud ꝙ
theologie ꝓprium eſt attendere. ſcilicet ad-
uerſarium nihil poſſe ad augmentum nr̃e
miſeric. deo non ordinante vel ꝑmittente
Propterea Job afflictus et orator ꝑitiſſi-
mus/ poſt tot aduerſantis. ſathane crude-
les iniurias et ꝑſecutiones: oraturus iudi
cem deum pro liberatione ſua: cõuertit to-
tam aduerſarij machinationem et tyranni
dem in deum iudicem ſuum: per humilem
confeſſionem. Dominus inquit dedit. do-
minus abſtulit. Non impugnat maledcm̃
ſathanã. nec inſectator vt raptorem et per-
ſecutorem. Dominus inquit abſtulit Sit
nomen domini benedictum: ¶ Deinde ꝑ
cuſſus plaga peſſima ſcimus quid reſpõde
rit mlieri blaſphemare ſuadẽti Quaſi vna
inquit ex ſtultis mulieribus locuta es Si
bona ſuſcepimus de manu domini/ mala
ãt ꝗ̃re nõ ſuſtineam' Ecce mala ſe de mãu
dñi nõ ſathane ꝯfitet̃ accepiſſe. Huc acce-
dit ꝙ oĩs adũſatiũ crudelitaſ ad nr̃e cumu

lum miſerie retorquetur ſi non auferat iſtā
aut comprimat/aut in meliꝰ vertat/dei iu⸗
dicis miſericordia. Nulla ſane maior miſe
ria. q̄ſi remota pietate velit nos cū ſeueri⸗
tate tractare. Uides arbitror quemadmo⸗
dū theologiſantiū orō/fundatur in dn̄i pi
etate et in mia. cum cernant pietatem vnā
dei. alteram ſctōꝝ ſanctarūq́ oim. qui ſunt
tanq̄ aſſeſſores iudicis hn̄tes in cōſulēdo
in ſententiādoq́ vocē ſuā. Porro. iuſticia
dei ſpectat ad ſeueritatem. punientē p tor
tores. ſ. demones. vel hoies peſſimos. offē
ſas peccatoꝝ. Deniq́ quicq̄d patimur vn̄
cunq́ ꝓueniat quid niſi calamitas nr̄a/q̄d
niſi miſeria nr̄a cenſebitur. ſi nō oino i me
lius vertat iudicis mia. ¶ Et certe ſalubri
us eſt. humilis atq́ modeſtius. totā aduer
ſarioꝝ debachatiōem fremitus ⁊ hoſtilita
tem. deuotis ꝑinus fidei oculis retorque⸗
ri ad infallibilem diuine ꝓuidētie legē. q̄
ad tortoꝝ/nihil abſq́ ſuo nutu valentium
crudelitatē et iram cōuertere ¶ Mentior
ſi nō ita practicauit pſ̄. Cū tribularer in⸗
q̄t ad dn̄m clamaui. Et leuaui oculos me⸗
os in mōtes ⁊c̄. Ad te leuaui oculos meos
⁊c̄. Et alibi alios ſine numero a ſacris litte
ris narratos inuenimus ſic oraſſe. ¶ Di⸗
ſcipulus. Perſpicue cōcordaſti Hugonē
ſecū/et cū Tullio. noſtraq́ verba q̄nq́ ſub
ternario limitaſti. q̄lem q̄ habet ipo ſigno
Thau triāgulari T qꝺ eſt ſignū lugentiū
ſalutare. ſignatus eſt. Quo igitur ꝓgredi⸗
mur longius: eo ſe plures offerunt q̄ſtiōes
et velut inexhauribili fōte ſapie/riuuli ſca
turiūt Uox iſta multoꝝ eſt. Quid lamen⸗
tū/q̄d fletus noſter/pōt corā dn̄o/cuius ire
reſiſtere nemo poteſt. q̄ nec pnia mouet vt
hō. q̄ res ſic admiſtrat vt eas ꝓprios motꝰ
agere ſinat. Qui nos tētari vult. nōne vult
vt hoſtiū noſtroꝝ nō obuiemus inſultib.
Nōne diſpoſuit ab eterno q̄ futura ſunt vt
dici valeat illud Sibylle ad Palynurum.
Deſine fata deū flecti ſpare p̄cando Quid
tandem eget noſtris vel bonis vel gemiti⸗
bus et lacrimis. qui cuius vult miſeretur ⁊
quē vult indurat ¶ Sed qm̄ tales inue⸗
nio dubitationes alibi tractatas/ſtatui nō
inſiſtere p hic et nūc. Cōuerto potius inq̄
ſitiōem ad marie canticū. Si tres p̄dictas
rhethorice ptes i ſe cōtineat/qt̄ūs inflecte⸗
ret dn̄m/p ſalute cōſequenda. nedū ſui ſoli
us. ſed mūdi totius. ſatiſfaciēdo p lamētū
dolorem et fletum. cū nihil audiat reſonare

niſi leticiam/gaudium/et laudes. quales
cōfiteor voces hic cōcrepare cōformiter ad
quattuor verba deo cōuenientia. que ſunt
magnificētia/largitas/pietas/iuſticia De
noſtra vero miſeria verbū nullum. qr quid
ad iocundū epithalamiū/tibia funerea. ¶
Magiſter. Erras ſi miſeratiōem vllo tem
pore vel loco/ſi cantico vel ſilētio/credide⸗
ris in Maria defuiſſe. que mater ideo dici
tur mie/qr quodāmodo ſibi ꝓpriū eſt miſe
reri miſeris. q̄ figuratur/apte p templū ſin̄
ſimulacro dedicatū athenis ipi mie. cui ſo
lis lacrimis et gemitibus offerebat ſacrifi
cium. nō ſanguine hyrcoꝝ vel thaurorum
de quo Statius. Nullis incluſa metallis
forma dei. mētes habitare et pectora gau⸗
det. Fortaſſis iſta fuit ara. cuius titulū le⸗
git Paulus ignoto deo ¶ Diſcipl's. Pa⸗
tefeceris ergo qꝺ loqueris/de lamēto Ma
rie cū cātico. ¶ Proderit itaq́ generaliori
cognitione totius rhetorice cordialis. dū
exemplo doctrinam firmaueris. ſimlr ⁊ cor
dulam noſtri pſalterij decacordi quā mō
tangendam accepimus cōmodius adap⸗
tabis ¶ Magiſter. Et mia eius a ꝓgenie
in ꝓgenies timentibus eum. Ecce duo. mi
ſericordiam ſcz dei ſubueniētis. et miſeriā
peccatoris timentis deū et orantis. Puto
nō dubitas de Maria q̄n cum ꝓpha vidit
omnis cōſūmationis finem. Credis p̄te⸗
rea q̄ noſtre redemptionis miſteriū fuit fi
nis huius cōſūmationis. de qua non ſilu⸗
it xp̄us in cruce dicens. Conſūmatum eſt.
Cognoſcis. ſubinde. quot et quātas/qua⸗
les et quotiens/lamentationis materias/
ſecum habuerit. finis conſūmationis huiꝰ
miſterij. Deniq́ non negabis. quin Ma⸗
ria conſeruadat omnia verba hec confe⸗
rens in corde ſuo. hoc eſt enim ſecretarij
ſui Luce teſtimoniū. ¶ Diſcipulus Omi
bus his aſſentio. ꝓgredere ¶ Magiſter.
Concedis inſup q̄ Maria nō ſatiabatur
dulcedine mirabili/cōſiderare altitudinē
cōſilij diuini. ſup admirabili pijſſimo my⸗
ſterio redēptionis generis humani. cum ſi
mile legas d̄ Auguſtino. Cuius ſenſus i⸗
teriores non erant ꝑfectionis illius et per⸗
ſpicacie. comparabiliter ad Mariam. Ac
vero legimus pariter in Auguſt. lacrimas
⁊ lamenta. et potiſſime circa mortem ex du
plici recogitatione. legenda ſua teſte. Dū
ꝓfundius ſecreta diuinitatis. et familiari⸗
us miſeriam humane fragilitatis. rimaret

nec referas volo lacrimas ſuas ad ſolam
leticiã. qꝛ ſubdit ibidẽ. ꝙ lugubrem ⁊ ama
F riſſimã tũc duxerit vitam. ¶ Diſcipulus
Nõ adeo ſum hebes vł incredulus euan
gelio/ vt negẽ in maria fuiſſe lamentum.
nec in h̃ verſat̃ inq̃ſitio pñs. Sʒ ꝯuincas
peto lamẽtaſſe mariam in cantico. Magr
Talia ꝓparare nõ ſine re volumꝰ. adden
tes ne dicenda forte nimis horreſcas. ꝙ
maria iugiter in omĩ meditatiõe ſua ⁊ ꝯtẽ
platiõe/ dicere potuit. Ocłi mei ſꝑ ad do
minũ/ q̃ ad vim ꝯgnitiuã. Et illud Fiat
volũtas tua. q̃ ad ideuiabilẽ amorꝫ aſſen/
ſum. q̃ fiebat vt nullo turbaret̃ fletu. vł la
mento/ ꝯ̃ iudiciũ rõis: qđ diuine volũta/
ti/ ꝑ oĩa ꝯcors erat. nihil volẽs/ niſi qđ eã
velle/ volebat ſpõſus ¶ Nũc accipe finem.
cur maria cecinerit in exultatiõe ſpiritus
magnificat anima mea dominum: Vti
qꝫ qꝛ magnificata erat vehemẽtius. Cur
ma gnificata: qꝛ reſpexit hũilitatẽ ancille
ſue. ⁊ qꝛ fecerat ei magna qui potẽs eſt. vt
oĩo liberaliſſimꝰ diſtributor. ¶ Proinde
ſubdit Scđm ĩ q̃ ſumus. ⁊ miſericordia
eius a ꝓgenie in progenies timẽtibꝫ euꝫ.
Progredere. tũc terribile reſonabit. diui
ne potẽtie. ſeueritatꝭ. ⁊ iuſticie tonitruũ.
aduerſum miſeros ⁊ miſerabiles tã hoĩes
q̃ angelos ſupbos diſꝑſos. potẽtes depo
ſitos. diuites. exinanitos // Nunq̃ per/
tractare potuit ſecũ maria/ totã vim tãte
ſeueritatis in deo/ calamitatꝭ pondus in
hoĩbꝫ nõ dãnatꝭ/ q̃n ꝯpaſſione moueren
tur/ q̃n ꝯcuterent̃ btã viſcera ſue pietatis
pro oĩbꝫ hoĩbꝫ. p̃teritis ⁊ futurꝭ. atqꝫ pñti
bus. q̃ntũ in ſe erat/ ꝯformiter ad filiũ/ re
dimẽdis ⁊ ſaluãdis. Diſcipulus Aduer/
to qđ intẽdis. Sed videamꝰ. ſi recogni/
tio diue ſeueritatꝭ. diſꝑgentis ſupbos po
tẽtes deponẽtis. ⁊ diuites exinaniẽtis/ fu
erit ipſi nõ lamẽti ſed gaudij magna ma/
teria. Iuxta illđ. letabit̃ iuſtꝰ (q̃lis plane
iuſticia fuerat in maria) cũ viderit vindi/
ctã. Magr Etiam ꝟo non negauerim. in
ꝯformitate volũtatis ad deũ. ſed acerbiſ/
ſime ꝯtriſtatã. ſimul cũ vnico, ꝓpter iniq̃/
tates peccata ⁊ ſcelera atqꝫ delicta. que talẽ
diſꝑſiõem ⁊ exinanitionẽ demeruerũt. ꝑ/
ſertim ꝓ illis q̃s fore redimendos effica
citer ꝑſumebat. ⁊ orabat ꝟbis intꝰ in cor
G de formatis. ⁊ h̃ ore platis ¶ Diſciplus
Quid orabat: Magr Quatenus itera/
to reſurgerẽt ad vnionẽ ſublimationem

repletionẽqꝫ bonorũ. Nimirꝫ cum filius
in cruce pendens pro tranſgreſſoribꝫ ora
uerit. Pr̃ ignoſce illis qꝛ neſciunt q̃d fa/
ciunt. Audiebat ſepe talia maria recor/
data miſericordie filij ſui. qui ſuſcepit iſ/
rahel puerꝫ ſuum. Intuebat̃ ergo maria.
dum caneret ꝯ̃ ſupbos potentes diuites.
abyſſum impſcrutabilẽ miſeriarꝫ. q̃ inuo
cabat abyſſum miſericordiaruꝫ in altera
abyſſo. q̃ eſt cataractarꝫ dei. Cataracte q̃d
aliud dicunt niſi vias occultiſſimas diui
norꝫ iudiciorꝫ. de quibꝫ pš. Iudicia tua
abyſſus mł̃ta. qui terribilis eſt in ꝯſilijs
ſup filios hoĩm. In cuius manus horrẽ
dum eſt incidere. dũ arripuerint manus
ſue iudiciũ. dũ acceperit hoc eſt ad ſe cepe
rit tp̃s. vt poſt miſericordias iudicet iu/
ſticias. q̃n reprobis eſt intonaturus. Ite
in ignẽ eternũ. Grande malũ ꝓijci a facie
dñi. ⁊ talis dñi. peius dũ eiecti maledicũ/
tur Rurſus malũ addit̃. qꝛ ꝑgũt in ignẽ.
Mđ ꝟo ſubinfert̃ in ignẽ eternũ. nec eſti/
mari quidẽ põt. quãtum ſit horrendum.
¶ Nõne queſo hec oĩa ꝯferebat/ frequẽti
cordis ꝯtemplatione btã nr̃a prudentiſſi
ma feminarꝫ: Nũq̃d non obſecro totus/
tremor/ horror ⁊ dolor occupabat pios ar
tus ſuos. lacrimeqꝫ decore manabant ex
ocłis. q̃uis in dñi volũtate mẽs immota
maneret: Diſciplus Non fruſtra dubi/
taui. q̃ redeo nedũ certior de marie lamen
to. ſed doctior ex iſtis ſił̃ia colligere. q̃lia
vides ſeriatim/ ex primo ꝟbo magnifica
tionis/ ꝑ reliquũ cantici pulcerrimum or
dinẽ reperiri. Nullus demum mihi ſup/
eſt ſcrupulus/ de ꝯcluſione collationis al
terius. ꝙ in oẽs affectionũ voces/ marie
ſe mens. in hoc cãtico cũ oĩ facilitate ver/
tebat. ⁊ marie dũ attendo. q̃nta puritate.
q̃ꝫ integra ꝑſpicacitate/ ſenſus intimi cor
dis/ prediti erãt/ ad audiendũ/ videnduꝫ
odorandũ guſtandũ ꝯtrectandũ/ interp̃/
tandũ ſeu loquendum ſpiritualia cũ cor/
poralibꝫ/ a ſummo celoruꝫ vſqꝫ deorſũ/ in
opibꝫ que dñs volẽs fecit in celo ⁊ in ter/
ra/ in mari ⁊ in omibꝫ abyſſis. Eſt enĩ cõ
templatio liber mẽtis. intuitus ad res ꝑ/
ſpiciendas. circũquaqꝫ diffuſus. tanq̃ ſi
inſtar bñdicti ſub vno ſol radio/ totꝰ mũ
dus collectus cerneretur Coniecturo de
ãpliatiõe cordis marie/ dũ de p̃re ſuo ſa/
lomone legit̃/ ꝙ dedit ei dñs ſapientiã. ⁊
prudẽtiã mł̃tã nimis. ⁊ latitudinẽ cordis

q̄ſi arenā q̄ eſt in litore maris. Nemo fi/
delis dubitauerit/q̄n āplitudo cordis.in
cōpabilis maior emicuerit ī maria ¶ Mgr
Si ꝯceſſa mō volueris cū traditiōe can/
ticordi ꝯferre.ꝯcludes faciliter. ꝙ neduȝ
in toto cātico.ſȝ in ſinglo ꝟbo ⁊ ad quāli
bet notulā/potuit maria ſicut pitiſſima ⁊
exercitatiſſima cātatrix: cū organo guttu
D ris interioris/ꝟbula mltiplicare.nō eſti/
mabilis armonie ¶ Diſcipulus Cōferā
alias Nūc inueſtigem⁹ ſi lamtatiōes Ihe
remie coaptauerit aliqn̄ maria cātico ſuo
pleno lamtꝭ.cū gaudio. Et ſi ſic.vtꝝ plus
ad lrāȝ de deſtructione materiali iheruſa
lē:q̄ȝ ad tropologiā domoꝝ ſuberſiōem
in aīa peccatrice.intellexerit ⁊ ſenſerit/cō
patiendo ſpōſe repudio. ¶ Mgr Nūq̄d
oblitus es.q̄ de lamto culpe ſm deū/mō/
ſtrauim⁹. cui⁹ reſpectu lamtuȝ pene vix ē
alicui⁹ momti. queadmodū in cātic̄ꝭ cāti
coꝝ.licet ꝟba ſūt carnalia.ſenſus oīo ſpū
alis req̄rēdus eſt. Nō ſec⁹ intelligere poſ
ſem⁹ de lamtatiōib⁹ Iheremie.imo gn̄ali
ter in oīb⁹ hymnis.nō q̄ lr̄a negāda ſit vl'
abigenda.ſȝ ꝙ ſenſus ſuauior ⁊ ſalubrior
latet in medulla. quā pcipue inq̄rere decȝ
ſpōſam.q̄ ſe dedit ſtatui lugētiū in tpe no
uiciat⁹ ⁊ ꝓbatiōis ſue in h̄ mūdo.ſub ſpō
ſo ⁊ abbate xpo ¶ Diſcipul⁹ Heu mihi/
meiſq̄ȝ filiꝭ. q̄ totꝭ nō dicā horis.n̄ dieb⁹
nō ebdomadis/ſȝ mſib⁹ ⁊ ānis/aridi ma
nem⁹.nō ſuſpirātes.nō gemtes ⁊ flētes in
hac lacrimaꝝ valle. Nūq̄d certe reproba/
tiōis eſtimabiť ſignū. Cor eīm duꝝ male
hēbit in extremis ſiue ī nouiſſimo Et q̄d
aliō cor duꝝ/q̄ȝ cor lapideū.cor adamāti/
nū. pſus inſenſibile manens/ad oēs di
uinoꝝ cāticoꝝ lrās.notulas ⁊ voces Le
diť vetus hō nr̄/ſpoliať bonis fortūe.tol
liť ſba. O q̄ȝ mox defleť lacrimis amiſſa
pecunia verꝭ.cū tm̄ oportuerat lamtꝭ.ama
riorib⁹/aīam deflere pditā. flere repudia/
tam.quā ſola mors gehennalis expectat.
Ue ve.q̄liter expectat: Certe demergēdā
in ſtagnū ſulphurꝭ ardētꝭ.vbi fum⁹ torm
toꝝ aſcēdit in ſecl'a ſcl'oꝝ ¶ Mgr Iure
flemus/dū nos flere nō poſſum⁹. Quid
miſerius miſo/n̄ miſāte ſe ꝯplorat Aug̃
Tu⁹ miſie dū cās inſpicim⁹.ille multos
a deſpatiōe reuocāt. alios in ſpeȝ maiorē
attollūt.alios formāt ad hūilitatē. alios
in āpliori ſecuritate ꝯſtituūt.nōnullos ve
ro.dānabilis ingtitudis vl' inertie reos:

mōſtrāt ¶ Diſcipl's Cās ediſſere // Mgr I
Diuiſiōes itaq̄ȝ grāꝝ ſūt. Eſt aūt grā cō/
punctiōis lacrimoſe/donū ſpūſſancti: fa
ciens poſtulare gemitib⁹ inenarrabilib⁹.
¶ Dať aliqn̄ grā ī corde molli ⁊ pio.q̄lē fe
mineus (niſi degeneret) hȝ ſexus.hic faci
lis ad lamtū ꝯpaſſiōeȝ ⁊ fletū. ¶ Dať alīj
par grā deuotiōis. q̄ȝuis ſit in eo cor viri
le ꝓpter ſiccitatē vl' ꝯplexiōis rōem Quis
habuit excellētius. ſtrēnuitatē cordis na
turalē/q̄ȝ dauid ipe.q̄ puer/leonē interfe/
cit.⁊ vrſum Qui inermis/goliad multis
terribilē acieb⁹ armatꝭ.inuaſit deiecit.iu/
gulauit: Quā magnanim⁹.q̄ȝ bellicoſus.
q̄ȝ victorioſus extiterit legim⁹. Nulla tm̄
muliercl'a/nullus puerulus delicat⁹/ita
faciles ſtillat lacrimas.q̄ȝ faciles ad deuȝ
⁊ ſub deo.vir talis ⁊ tātus rex dauid/orā
do fundebat Teſtes ſunt oēs pſalmi ſui.
penitētiales pcipue. q̄s lacrimis rugiti/
buſq̄ȝ lamētꝭ gemitib⁹ aſſiduis plenos li/
quit. ¶ Sūt alīj ſe magnanimes p arro/
gātiā reputātes.iudicio q̄ꝝ/flere idecoꝝ
in orōib⁹ aut cātic̄ꝭ ¶ Sunt q̄ lacrimaꝝ
laudāt lauacrū. ſed eas haurire de puteo
cordis p cordaȝ meditatiōis. ⁊ in peluim
ocloꝝ immittere/ſunt inertes ¶ Eſt in a
līȷs/fons cordis:limo repleť⁹ terrene co/
gitatiōis. vt ſcaturire nō valeat ¶ Uult
olios deus in hūilitate ſicci cordis cuſto
dire.ne ex effuſione lacrimaꝝ ſupbiant.
¶ Supplet in alīȷs/carētiā intrinſici do
loris cordialis: p dolores exercitationis
corpalis mltis modis.vt q̄ n̄ hn̄t irrigu/
um ſupi⁹ in corde q̄ delecteť balneati/nec
inferius q̄ purgenť abluti/ipi tāq̄ȝ ferrū
vel es vel argentū/ponanť in camino tri
bulatiōis.aīas clarificare vel emollire va
lentis ¶ Sūt q̄ nauſeant ſup māna de/
licatiſſimo ꝟbi dei.ſuſpirātes ad alliū vel
pepones.vel carniuȝ ollas egypti.carna/
les ſcȝ delectatōes in fabulatiōib⁹.in ru/
morib⁹.in deſiderīȷs mūdi ꝯtinuis: Poſ
ſunt aliqn̄ tales plorare fatemur.ſed fletu
ſcl'i.nō ſm deū. quem iteꝝ deflere neceſſe
erit.q: mortē operať. tā culpe q̄ȝ pene eter
ne Uidebis alios q̄ pn̄tis miſerie curas:
rumoreſq̄ȝ vndiq̄ȝ alienas inutiles/imo
nociasvel ꝯ lamto ꝯrias/ſp accumulāt
¶ Diſcipl's Uetas g̃ flere dāna ſcl'i.mor
tes parentū.ſubuerſiōes regnoꝝ.ſtrages
corpoꝝ. Ubi erit illō apl'i flere cū flētib⁹:
vbi pietas naťalis: vbi xpiana charitas:

vbi cõpaſſio primoꝝ. ¶ Mgr̄ Fortiter
impellis. ſi nõ reſtitero. aut ſi nõ cautus
aliorſum declinauero Utrũqꝫ difficile. ſꝫ
armabit nos gladiꝰ biceps ꝟbi dei viãqꝫ
faciet euadẽdi. Paratus eſt hic gladius
aperire ſepem obicis tui. diuidendo lam̃
tum. iuxta diuiſionẽ circũſtantiaꝝ. potiſ
ſime finiũ. qꝺ fiet theologice. ſi fodiamꝰ
originẽ lamenti/ ſcꝺm duplicem moralis
ſcaturiginis ſue venã. Hec vena certiſſi/
me amor eſt. Quis em̃ flet/ niſi qꝛ leditur
amor ſuus. ſ. qꝺ amat in ſe vel in altero.
Porro. phi. ſm diuiſionẽ boni triplicis:
triplicẽ amorẽ poſuerũt. Theologizans
ſiquidẽ augꝰ. coartat amorẽ ſub duplici
fine. ſimul cũ origine ꝓportionali. dicẽs.
ꝙ eſt amor ſui. ſupple vel ſuoꝝ. vſqꝫ ad cõ
temptũ dei ꝑ inobedienciã preceptoꝝ Et
eſt ꝯuerſus ad ꝑorẽ euerſuꝫ. qui eſt amor
dei vſqꝫ ad ꝯtẽptũ ſui ſupple ⁊ ſuoꝝ ¶ Di
ſcipulus Nõ refugio diuidentẽ hũc gla/
K diũ. ſi viã patefeceris ꝑ eũ. ¶ Mgr̄ Dũ
ꝗs flet dãna bonoꝝ tꝑaliũ ſcꝺm aliqꝺ ge
nus boni. vel honorabilis. vel vtilis. vel
delectabilis ex ꝑmo amoris ſui in finem
ꝯtẽptus dei. nemo xpianus dubitauerit.
ꝗn peſſimꝰ ſit ⁊ deflẽdus fletus iſte ¶ Di
ſcipulus Hec dubito. ſꝫ mediũ inuenio.
ꝗ nec ad deũ dirigit̃. nec ꝯtẽnit ipm. q̃lis
eſt pius amor naturalis. bonus de gñe.
¶ Mgr̄ Pellis itez ad aliud deuiũ ſi ſit
aliq̃s actus indifferẽs inter bonũ mora/
le ⁊ malũ. ⁊ inter bonũ meritoriũ ⁊ maluꝫ
demeritoriũ Declinemꝰ ad pñs talẽ intro
itũ. ⁊ dicamꝰ ſub ꝯpẽdio de fletu delibera
to. bono vel malo. ex vltio fine deo. cũ cir
cõſtantijs ad finẽ illũ poſitis vel neglectiſ
ſeu reiectis. Nõ em̃ agit hõ lamẽtũ in ge/
nere ſed agit lamẽtũ in nũero. teſte ariſto/
tele. qꝛ actiões ſunt ſingulariũ Fit igit̃ la
mentũ cũ circũſtãtijs ⁊ fine ¶ Quiſquis
ẜ flet deliberate tꝑalia vel ſeipm/ aut ad/
dit ꝯditiõeꝫ deo quã apponere xps docu/
it/ tã ꝟbo qꝫ exẽplo ſuo. Uerũtm̃ nõ ſicut
ego volo ſed ſicut tu. Fiat voluntas tua.
⁊ ita plorat meritorie. ſi dicto ſuo/ nõ diſ/
ſentit affectus vel effectus ſuꝰ. Si ꝟo cõ
ditionẽ hmõi/ nec affectꝰ nec effectus plo
rãtis addiderint actu vel habitu: lam̃tuꝫ
iã eſt ſcl'i nõ ſm deũ ⁊ mortẽ opatur Loq̇
mur tñ (vt expreſſimꝰ) ꝺ fletu hũano ſcꝫ li
bero. Nõ em̃ eſt in ꝑtãte nr̃a/ q̃nqꝫ mlt̃is
viſis aut ſenſatiſ ñ plorare. ꝯnitẽte etiã vo

luntatis affectu pro tpe ¶ Diſcipl's Sũt
aliq̃ q̇ nec vno mõ nec alio mõ/ flere pñt.
etiã dũ affectãt. q̃liter implebũt illud apl'i
ꝑmiſſuꝫ. flere cũ flentibꝫ: Sũt q̇ lamẽtati
onibꝫ ita ſũt abſorpti ſeu depreſſi/ ꝙ gau/
dere cũ gaudentibꝫ vim nõ hñt. ¶ Mgr̄
Una eſt ꝑ oẽs paſſiones cõis difficultas
⁊ ſi q̇dẽ deſit facultas/ ſufficit ⁊ ſupplet vo
luntas Ecce dꝫ aliq̃s mõ flere cũ flentibꝫ.
gaudere cũ gaudẽtibꝫ. nõ inuenit fletuꝫ.
deſideret aut deſiderare ꝯcupiſcat. imitã
do pſalmiſtã Cõcupiuit inq̇t aĩa mea de
ſiderare iuſtificatiões tuas ĩ om̃i tẽpore.
Ualet h̄ ꝯſiliũ in mlt̃is ⁊ apud mlt̃os. tñ
maxie paruulis in xpo. nõdũ habẽtibꝫ ex
ercitatos ſenſus pro ꝯſuetudĩe bõi opis.
aut q̇ tentationũ põdere vel interiꝰ vel ex
terius ꝯturbant̃. dũ in eis obtenebratur
intellectꝰ. alligat̃ affectꝰ. obtubat̃ affatꝰ.
tollit̃ effectꝰ. Suppetũt exẽpla plĩma pro
plr̃itate ſcãdaloꝝ. vt a carne ſicut in lepro/
ſis ⁊ philocaptiſ ⁊ egrotiſ. vt a mũdo ſicut
in calũniã paſſis. ſpoliatiſ. carceratiſ. ⁊ alijſ
mille modis. vt a diabolo Demũ a diabo
lo. nullꝰ eſt q̇ ſe abſcõdat q̇ circuit aſſidue
q̃rens quẽ deuoret ¶ Sit aliq̃s cui dedit L
ociuꝫ deꝰ vacãdi ſibi. ſit ſegregatꝰ in here
mo. vel cenobio ab hũanis turbinibꝫ/ qꝫ/
qꝫ nõ ignoret bella opiniões ve belloꝝ cũ
ceteriſ. De q̃bꝫ ait gregiſ. ꝙ neceſſe eſt mlt̃a
mala ꝑuenire vt maluꝫ valeãt ſine fine nũ
ciare. Aut ſi ſit talis in ſcl'o: ad quẽ nihil
de regimĩe publico ſpectat tꝑali vel eccl'ia/
ſtico Aut forte nihil ꝑcipit auditu de tali
bus. q̃lis erat in palma vas balſamite cõ
tẽplatiõis ⁊ ſeraphice ſurſum deuotiõis
maria magdalene. q̃lis altera maria egip
tiaca. q̃lis ꝑmus hermicola paulꝰ Queri
tur ſi fas ſit cuilibet taliũ/ nec lugere nec
gaudere pro ꝓximis q̃s retinẽs mũdus/
exagitat viciſſitudinibꝫ infinitiſ. Hoc nõ
abſurde q̃ri. ſciet ille/ q̇ cognouerit pluref
acerrimos pati ſcrupulos. ſi nõ defleant
belloꝝ varios euẽtus. mutatiõeſqꝫ regno
rũ. Sapiẽs eſt dicũt aliq̄/ q̇ nõ curat in cu
ius manu mũdꝰ ſit. Quid ſi pereũt piſ̃a.
Tales ꝯrie ꝯditõis referũt ſeneca. ⁊ flac/
cus phs Unus/ puto. eraclitus/ ad oẽm
occurſum hoim/ ridendo cachinnabat.
Adeo nihil feriũ ſibi fieri videbat̃. Aliꝰ
democritus. hũanos inceſſanter ꝺflebat
errores. de quo mirãdũ dicit flaccus. vñ
oculis/ tantꝰ ſuffecerit humor: Nemo

ſn primis obligat ad lacrimas exterioris
oculi. ſufficiūt ille cordis. ſeu iudicij rō/
nis. que nihil aliud dicūt q̄ꝫ ꝯpaſſionē ali
ene miſerie. que ꝯpaſſio interior/ deſide/
rat ſubleuationē facere: put oportet ꝫ quō
oportet cū ceterꝭ circūſtātijs. ſi facultatez
haberet ¶ Nullus preterea tenet ꝑ q̄libꝫ
tpe vel incōmō. ꝯpaſſionē affectualez vel
effectualē accipe. dū occupatio ſuppetit ī
affectionibꝫ. ꝛ opibꝫ alijs. ſaltē bonis. ꝛ ſi
nō eque vel magꝭ bonis. Nō eñī tenetur
hō ſp ad melius faciendū. Tollit hec do/
ctrina ſcrupulos ab oībꝫ de q̄bꝫ inq̄ris. ſi
ſe circa dīna ꝛ ſpūalia ſepius afficiāt hūa
nis affectionibꝫ nō inſpectis. q̄bꝫ obuia/
re ſuū nō eſt. nec ex officio vt ſuppōit. nec
ex ncītatꝭ articl'o. dū pt afflictꝭ. ꝓbabil'r a/
liū de ſuccurri. ¶ Ceterꝫ. nemo pius ꝛ ſa/
piēs/ imitator eſſe dꝫ alterutrius phorꝫ
q̄s inducꝭ. q2 miſeriā alteriꝰ ridere. intem
perātis ē ꝛ ſupbi. Dolere ꝓ qualibet ſor/
tez hūanā: intolerabl'is eſt miſerie vl' inui
die ſtultiſſime. de q̄ in iob. Stultū occidit
inuidia. Et ſatiricus. Inuidia ſiculi non
inuenere tyrāni. tormtū maiꝰ. Et flaccus.
Inuidus/ alterius rebꝫ marceſcit opimiſ.
Hinc q̄dā cū vidiſſet triſtē aliū. euenit ti/
bi inq̄t aliq̄d mali. aut alteri aliq̄d boni.
¶ Rurſus appropriate. ꝑ xpianis: ſcienti
bus illud apl'i. Diligētibꝫ deū oīa coopāt
ī bonū. ꝛ q̄ dī ꝓuidētia in ſui diſpoſitiōe
nō fallit. Addimꝰ ꝑ ſerenatiōe ꝯſciaꝝ de
q̄bꝫ inq̄ris. q̄ ſecure poſſunt in omī reco
gitatiōe miſie tpalis: ſit illa ꝓpria/ ſit cōis
in ſolaciū recipe oīa q̄ ſcripta ſunt de pa/
tientia tribulationū ſuſtinēda. quēadmo
dū petrus admonet oēm curā nrām. ꝛ ſo
licitudinē ꝓijcere in eū. nō ſolū tuā de te.
ſed oēm de oībꝫ ¶ Neq3 eñī tibi plus one
ri dꝫ eē cura vl' ſolicitudo aliena q̄ꝫ ꝓpria.
vt nō excutias iſtā ex hūeris tuis ſup de/
um. Lege quēadmodū xp̄s in cruce. tā q̄ꝫ
gr̄a dei dilectiſſimā ꝯmēdauit mrēm ſuo
dilectiſſimo diſcpl'o. nec pꝰ modū de mr̄e
ꝟbū vllū inuenies. Hoc itaq3 exēplo doce
mur/ cruci religiōis affixi. domū p̄ris ꝛ
mr̄is obliuiſci. ꝛ eſſe ſup terrā ſine p̄re ſi/
ne mr̄e ꝛ ſine genealogia. ¶ Quiſq̄s iſta
ꝯpleuerit: ſerena pace gaudebit: in vtrāq3
paratus fortunā tpaliū. vel dextrorſuz vl'
ſiniſtrorſum. q̄ſi neutriꝰ partꝭ exiſtēs. niſi
quā deus mōſtrauerit eligendā. nō q̄ nō
oremus pro principibꝫ ꝛ amicis/ iuſte cer

tantibꝫ. ſed q̄ oīo voluatur ꝛ terminetur
ad hoc centꝝ. oīo. Fiat volūtas tua. Nū
q̄d nō hoc modo reſiſtētes inuicē apō da
nielē angeli/ hūt ſub expectatiōe dīne diſ
poſitionis ꝯcordiā: ¶ Potes addere q̄
pro varietate circūſtātiaꝝ/ expedit. nunc
diutius frequētari lamentū. nūc ꝓ gau/
diū ſpūs plus aſſumi. Exem. ꝺ duobꝫ fra
tribꝫ. ꝯcluſis in carcere penitētiali. Vniꝰ
meditatō magꝭ. erat ad penas inferni q̄s
demeruerat. alterius ad gaudia paradiſi
q̄ ſperabat. hic ſcōs/ pulcro vegetoq3 cor/
pore. alter ſqualida cute. vix oſſibꝫ herēte.
ſentētia p̄īm: in eis par meritū iudicauit
¶ Poſtremo teneat pauli determinatio
cū ſapiente. omnē triſticiā ſeculi/ a corde
pellendā. Qō ſalubriter pt ad oēm paſſio
nē: ſit gaudiū: ſit ira: ſit deſiderium: ſit ti/
mor q̄n nō eſt ſm deū/ apte trahi. Nō eſt
aūt ſm deū: ſi tollat aut nō edificet/ debi
tū religioſe deuotiōis affectū vel effectū.
vel intellectū cū affectu. ¶ Diſcipl'us. Ve
miſeris q̄bꝫ licebat flere. ſibimet ipſis to
tos intendere. vacare ꝛ videre q̄m ſuauis
eſt dn̄s. Qui nihilominꝰ ſe derelinquūt.
nec ſe nec alios digne flentes. Qui rumo
rū fabulationibꝫ indulgēt. ſꝫ nō vt lex tua
dn̄e. Qui gratis occupant nil pro futurꝭ.
cogitationibꝫ vagis. q̄bꝫ cuꝫ ſe oblectaue
rint dicente ſeneca/ triſtes manent. nec ſi
bi nec alijs utiles. Inutiles crebrō. quia
tpa furant. rem precioſiſſimā. nec reditu/
ram. Graui poſtremo ſe falſe onerāt im/
pediunt circuligāt mergūt. ꝑ murmur. ꝑ
detractiones. ꝑ leticias de caſu inimico/
rū. ꝑ crudeles incōpaſſiōes ſup ꝑditiōes
aīaꝝ. gaudentes de parcialitate. valitura
nihil alijs. obſutura plurimū ſibi. Dicūt
tm̄ hoc agimus ꝛ querimus. vt oremꝰ attē
tius. immo ꝓ vt ſedulius vos dānetis.
¶ Mgr̄. Intras ſatyram cui nulla pote
rit par eſſe tragedia q̄n potius redeamꝰ
ad h̄tē nr̄e lamentū. qō nobis ſit in exem
plar fructuoſe lamentatiōis. ¶ Diſcipl's.
Neſcias q̄ntum doleā plenꝰ indignatiōe
ſpūs. ¶ Mgr̄. Vide ne lacū intres queꝫ
fodiſti gemens fruſtra. fer eos q̄s nō ha
bes fas corrigere. timori' q̄q3 dei locū lin
que. ¶ Diſcꝭ. Conferamus laudo de h̄tā
pulcerrima mulieꝝ. nedū q̄nā mō lamen
tata ſit ꝛ plorauerit. ſed de q̄libꝫ vniuerſa
liter affectu/ q̄liter vſa fuerit in canticꝭ. ꝛ
hymnis cāticordis. hoc eſt in exultatiōe

cordis ſui. Cetere nos interea deſerant
mordaces ꝛ noxie curaꝝ muſce. mentꝫ ir-
ruentes oculis ꝛ ſuauitatē deuotiōis. cū
ſabbati trāquillitate/perdentes ¶ Mgr
Reficiat tñ antea/nr̄i laborē mltiloquiū/
quies oportuna ſilentiū Cras agemus vt
voles Cuiuſlibet interea ſingillatim apō
ſe vigeat recordatio. lamentū nutriens ꝛ
ꝯfirmās timoratū/apō deū. qꝛ miſericor
dia eius a ꝓgenie in ꝓgenies timētibꝫ eū.

A **Sequunt̄ decez ꝛ viij.**
conſiderationes.

¶ Prima ſit miſericordia dn̄i timentibꝫ
eū. Letet̄ cor meū vt timeat nomē tuū. no
mē ſcm̄ ꝛ terribile. Scio canēte te btīſſia
ꝟgo/teſte ꝓphetico ſmōe/qꝛ bn̄placitū eſt
dn̄o ſup timētes eū ꝛ i eis q̄ ſperāt ſup mia
eius Iūgit̄ merito ſpes de mia/ad timo-
rē de iuſticia. Sicut em̄ nomē dn̄i reddit̄
ſcm̄ ꝛ ſuaue ſperātibꝫ. ſꝫ ne dulcedo mellei
ſpūs plus ꝯmedat̄ q̄ꝫ ſatis eſt/terror ad
dit̄ diſtrictiōis iuſticie q̄ſi ſalis ad ſaporē
¶ Terret te o aīa. deus vltionū dn̄s. deꝰ
iuſtus ꝛ iuſticias diligens. alliciat miſeri
cors in eſſentia. ꝛ miſerator i efficacia. do
minꝰ ſuauis ꝛ mltū miſericors Dānat te
thronꝰ iuſticie. adi cū fiducia thronū mie
dū licet appellare. dū adhuc dies eſt ꝯpati
onis. dum mia ſedet in throno ſuo que
occupat iudiciuꝫ. Caue ne differas. q̄uſqꝫ
dn̄s accipiat tps a te. tunc vtiqꝫ iuſticias
iudicabit nec appellare licebit ¶ Ecce ꝯfu
git ad thronū mie. reus iſte o btīſſima ꝟ-
go regina mie. defēde iura curie regni tui
cū filio tuo. dū ſedes a dextris in ea. dum
tps eſt miſerēdi. Defer appellationi mee.
ſuſcipiēs eā ad te. Nō remittas ad ſedem
iuſticie. qm̄ terribilis eſt nimis ꝛ aggra
uans ꝛ inſuſtētabilis ira eius Horrēduꝫ
eſt deniqꝫ incidere in manꝰ eius dt apl's.
¶ Audio quid moneat. imo iubeat mia.
Si vis miam fac miam ꝛ ama eā. ſerua
leges curie q̄s dictat mia. Quales leges?
Dimittite ꝛ dimittemini. Nolite iudica
re ꝛ nō iudicabimini Date ꝛ dabit̄ vobis
In qua em̄ m̄ſura menſi fueritꝫ. remetie
tur ꝛ vobis. Deniqꝫ iudiciū ſine mia. fiet
ei q̄ nō fecerit miam Remota mia. ꝛ q̄s iu
D diciū ſuſtinebit? ¶ Credo dn̄a qꝛ ſic eſt.
adiuua incredulitatē meā. Cōſciꝰ itaqꝫ ſū
mihimetipſi. qꝫ ex corde deſidero dimitte
re debitoribꝫ meis, ſic ꝛ vult ꝛ p̄cepit miſe

ricors filꝰ tuus. ſꝫ trepidat cōſcia ſup ef-
fectibꝫ Deſideriū paupis exaudiet dn̄s.
p̄parationē ꝯcupiſcētꝫ dimittere magꝫ a-
ſpiciet. q̄ꝫ ad exhibitiōem opis ¶ Si nō
ſatꝫ effecero qō in me fieri ꝯcupiſco. vt di
mittātur mihi peccata mea. fiat mihi ſm̄
deſideriū. q̄liter ea cupio mihi dimitti. di
mittā ꝛ debitoribꝫ imo gn̄aliter vniuerſis
Deſideret igit̄ miſericors filius tuus O
regina mie. deſideret te orāte. q̄tenꝰ mihi
dimittat pcc̄a mea. certe cuꝫ ſibi ſupperat
poſſe in om̄i qō deſiderat (ſi dſiderare di
ci p̄t) dimittet. vtiqꝫ talē me faciet cui di-
mittere iā ſit opꝰ iuſticie ſue. qꝛ ꝓmiſſio-
nis. dimittite ꝛ dimittet̄ vobis. Dicā tñ
aliq̄ q̄ꝛ mihi videt̄ ēē teſtis ꝯſcia. ſi fallit̄
corrigat̄ Dimitto tali deuotiōe cuilibꝫ d
bitori ꝓ xp̄o in vita rea. qꝫ nullū volo reū
fieri debiti pene gehēnalis ꝛ tādeꝫ a para
diſo ſecludi Abſit hec iniq̄tas tā crudelis
Dimitto rurſus tali rōe. qꝫ nulli vellē pe-
nas inferri vt pene ſūt. vīis iniuſtis Nul
las inſup moleſtias ꝓcurare fieri. iuris
ordīe (q̄ tuus ē o deus) interrupto Si āt
ꝑ te aut tuos iudices ſubordiātos. iudi-
ciū infligꝫ ad correctionē maloꝝ. ꝛ innocē
tiū ſublauationē aut ꝯſolationē: bn̄dictꝰ
tu in oībꝫ opibꝫ tuis. qꝛ iuſta ſunt in oībꝫ
vīis ¶ Pro plane mihi ſic dimitti iniq̄ta
tes meas. ꝑ afflictiōes in p̄ñti. ſub manu
mie tue. q̄tenꝰ nō refuges eas. vbi ꝛ q̄ñ hor
rēdū ē incidere i manꝰ dānātꝫ iuſticie tue
¶ Da mihi miſo. mr̄ mie. q̄tenꝰ miſerear
aīe mee. placēs deo. habeā odio iniq̄tatē.
qꝛ q̄ diligit iniq̄tatē/odit aīaꝫ ſuā Quid
aūt infelicꝰ. q̄d crudelꝰ. q̄ꝫ odire aīam ſu
am. qꝛ q̄ ſibi neq̄m/cui bonꝰ? ¶ Sentio
dn̄a mie. ſentio fateor. ꝛ ſi negare p̄ſume-
rem. mētiret̄ iniq̄tas ſibi Sētio ve miſo
mihi ꝯmotiōes aliq̄ñ varias. aduerſus ſi
miles mihi pccōres. aut minꝰ pccōres. ꝓ-
ſtim ſi mihi aut meis ꝟbis vel opibꝫ/mo
leſtias inferūt etiā ſi iuſte ſunt Renitor
o dn̄a dū veniūt ꝯmotiōes ad iudiciū ſu
perioris rōis. vellē nō moueri. nō iraſci. nō
formidare. nō ꝯturbari. ſꝫ imp̄fcm̄ meū vi
dert ocl'i tui. gemo ſub pōdere veterꝫ hōis
mei. velle pacꝫ mihi adiacet. ſꝫ poſſe nō in
uenio ¶ Fiat dn̄e volūtas tua. ſic in celo
rōis ſic in terra ſenſualitatꝫ. Sed h̄ aliq̄ñ
dat̄ nō ex toto ꝑfecte. q̄uſqꝫ abſorpta fue-
rit mors i victoria. laborabo ꝛ onuſtꝰ ero
q̄ꝫdiu ſū ꝑegrinus a te ¶ Onerat corpus

oncrat quotidianũ opus oncrat peccãs
primus. oncrat diabolus aſtutus. caro
blandicijs. mũdus ãguſtijs. demũ ſicut
onus graue. grauate ſunt ſup me iniqui/
tates mee cũ oĩbꝫ iniuſticijs ¶ Succur
rãt obſecro q̃drige tue. quadrige amina/
dab q̃ voluntarius interpretatur Benig
ne fac dñe in bona volũtate tua mecuȝ. i.
bñ ignite age. cũ q̃drigis his ꝯtutũ igni/
tis. vt belye Sublevẽt fides ſpes ⁊ chari
tas Veniãt eq̃ tractores q̃drigaꝝ. cũ or tꝫ
q̃tuor virtutũ totidẽ cardinaliũ Iſta. vij.
onera moleſtiaꝝ. fides onꝰ corpis. ſpes o
nꝰ opiſ charitas onꝰ primi pccoꝝ Prudẽ
tia ſupet aſtutiã. tpãtia ꝯcupiſcẽtiã. forti
tudo triſtitiã. Iuſticia poſtremo oẽȝ neq̃
tiã ¶ Letetꝰ cor querẽtiũ dñm Iubet hec
(virgo ſuauiſſima) filius tuus totꝰ deſi/
derabilis p ꝓphetaȝ Fiat in me qꝺ iubet.
Fiat qꝺ ſeq̃t Querite dñm ⁊ ꝯfirmami/
ni. querite faciẽ eius ſp. Ita dña ſim nu/
meratus in gñatione querẽtiũ dñm. que
rentiũ faciẽ di Iacob. Ve q̃d tibi ⁊ leticie
pccoꝝ ſtolidiſſime? Nunq̃d nõ audis. nõ
ne paueſcis ꝟbũ ſapiẽtis? Nõ docẽt ſtul
tũ delicie. nõne legꝭ ꝙ meliꝰ eſt ire ad do/
mũ luctꝰ q̃ ad domũ ꝯuiuij? Et rurſum
Riſuȝ reputaui errorẽ. ⁊ gaudio dixi. cur
fruſtra deciperis ¶ Sed ex aduerſo. con
ſolantẽ. ⁊ ꝯſulentẽ audio. delectare ĩ dño
⁊ dabit tibi petitões cordis tui. Totus
deniq̃ pſalmoꝝ decurſus inuitat ad exul
tationẽ. gaudiũ ⁊ laudẽ. nedũ hoĩes. ſed
gñaliter oẽs creaturas. Hinc de hoĩbꝫ in
ſpãli Beatꝰ hõ q̃ ſcit iubilationeȝ Quid
aũt eſt iubilus niſi gaudiũ cordis inten/
ſum. qꝺ nec retineri pt intus nec foris ex
primi. Hilarẽ ad extremuȝ datoꝝ diligit
deus. Onerosa res dño ſuo. ſuus triſtis
Delectat alacris hilaritas obſequentis.
Qualis honor dñi/ ſi ſuus ſp horreat cũ
tortorẽ. vt deluſorẽ. vt irriſorẽ ⁊ tyrãnuȝ?
¶ Crudelẽ liteȝ hanc (o aĩa xpiana) iam
ſcripſimus abſolutã ex apľica diſtinctiõe
de triſticia ⁊ leticia ſm deũ. ⁊ ſm ſclm. ſm
veterẽ ⁊ nouũ hoĩem Leteꝝ finis ⁊ inten
tio/ leticie tue/ nom̃ imponet. ſi timorata
Letetꝰ (inq̃t ꝓpheta ad dñm) cor meuȝ. q̃
fine? vt timeat nomẽ tuũ Sicũ modeſtia
Gaudere in dño ſp. Sequitꝰ. Modeſtia
vr̃a nota ſit omibꝫ hoĩbꝫ Si ſuauis ĩ ſpi
ritu ſcõ Si grꝰ. ſi ſeria. ſi modeſta. ſi ſub
triſtis ĩ veteri hoĩe. ſi verecũda corã dño.

ſi vilis ſibi ſperet in mĩa dei. ſi lacrimoſa
cũ decore. ſi q̃rulosa cũ pace. exultabũda
cũ timore ¶ Cõmonitio deniq̃ ſapiẽtis.
Qui diligitis dñm timete illũ. ecce timo/
rem. Deinde de mĩa ⁊ leticia ſimul in ob/
lectatiõem. i. oẽm lactationẽ. vobis veiet
mĩa Recte quidẽ ad marie canticũ. ⁊ mĩa
eius a ꝓgenie in progenies timẽtibꝫ eum
Vñ? ꝓpter gñale in oẽs bñficiũ Magni/
ficat aĩa mea dñm Iniciũ qꝺdã tangens
modũ expõnis moralis ſeu tropologie la
mẽtationũ Ieremie ¶ Aleph. Quõ ſedet
deiecta. ⁊ eiecta. ciuitas aĩe mee. prius ple
na ꝑplo. virtutũ oĩm. nũc ſola ⁊ ſolitaria
facta locus ſpinaꝝ. ⁊ vepriũ pccoꝝ Facta
eſt ipa prius dña gẽtiũ per ſubiectionem
paſſionũ oĩm: nũc velut mr̃ vidua. nõ ha
bẽs viri dei ſui protectionẽ. aduerſus ty/
rãnidẽ demonioꝝ Ipa dudũ ꝑnceps ꝓ/
uinciaꝝ: que ſunt ſenſus ſui: iure ſubditi
ſuo principatui: facta eſt eis ſub tribu/
to/ duriſſime ſuitutis. in luto luxurie. pa
leis ſupbie. lateribꝫ auaricie. fornace fer/
rea totius miſerie ¶ Beth Plorãs plora
uit aſſidue. in afflictiõis nocte. ⁊ lacrime
eius voluũtur in maxillis eius exterius.
Nõ eſt q̃ ꝯſoletꝰ eam. ex oĩbꝫ caris eius. ã
gelis ⁊ ſcis caris eiꝰ. ⁊ oẽs amici eius ſpre
uerũt eã. q: viderẽt a ſpõſo ſpretã. ⁊ facti ſũt
eius inimici. zelantes aduerſus miſeram
⁊ ream. pro honore domini. quẽ offendit
¶ Gymel Migrauit iudas: deſerẽs aĩaȝ
meã ne ꝯfiteretꝰ. ⁊ hoc ꝓpter afflictionẽ cul
pe totiens repetite. ⁊ mľtitudinẽ ſeruitu/
tis verecũde. quã hȝ totiens iterata: nec
valitura ꝓpter ꝯtinuũ recidiuum/ ꝯfeſſio
¶ Deleth. Vie ſyon. que ſunt itinera. q̃/
bus aĩa ſcandit ad ſpeculationeȝ diuoꝝ.
lugent. dũ materiã dant lugendi. eo ꝙ nõ
ſit bonus ⁊ altus cogitatus. qui veniat
ad ſollennitatẽ gaudentis affectus: Oẽs
porte eius. ſenſus videlicet exteriores. ſũt
deſtructe. peruerſis ſecantiũ ſecuribꝫ Sa
cerdotes eius. vires ſuperioris rõnis. ge
mentes pro voce exultatiõis ⁊ ꝯfeſſiõis.
Virginales olim affectiões ſue ſũt ſqua/
lide turpes ⁊ fede Quid plura? ⁊ ipa tota
eſt oppreſſa amaritudine vicioꝝ. pro ſua/
uitate ſcõꝝ bene olentiũ vnguentorum.

¶ **Sequitur tractatus**
ſeptimus principalis proſaicus. de mẽte
cordis. ⁊ cognitione dei ſup illo quinto

Jubilus quid

verſu. Fecit potentiam in brachio ſuo: ꝑ
notulas. L. quinquaginta.

Notula prima

FEcit potentiaꝫ in brachio ſuo
diſpſit ſuperbos mēte cordis
ſui. Cōſideremus attenta mē/
te cordis nr̄i: nos qui tota aīa
magnificare dñm: qui deum tota mēte ꝛ
corde perfecto diligere precipimur. Au/
diamus quid in hoc cantici tono/ nota/
uerit iuuencl'a tympaniſtria. cuius mēs
hūilis/ ꝯtēplata eſt multa ſapienter Diſp
ſit inquit ſuperbos Hoc ſufficere videri
poterat/ ad ꝯfuſioneꝫ ſupboꝝ. ad collau
dationē hūiliū. ad potētiā diuinam in ſuo
brachio ꝯmendandā. etiā ſi nō additum
eſſet/ mente cordis ſui. Sed firmiſſime
teneamus. nihil in hoc tractatu cāticoꝝ
ſuperfluū. ſicut nihil eſſe diminutū. quia
nimiꝝ ſpūſancto dictante ſapiēter edituꝫ
eſt. cui⁹ pfecta ſunt opa. cui⁹ in eloquijs
nec vnū iota nec vnus perit apex. ¶ In/
telligendū tn̄ eſt in primis (ne noſtrā fal/
lat inueſtigationē/ nominū/ vl' equiuoca
tio vel ignorātia) q̇d vocet̃ mēs cordis.
Lucidius hoc cognito/ patebit integer
ꝛ multiplex hui⁹ ꝑticule ſenſus. ¶ Mēs
ꝛ ſi pro vi memoratiua qn̄qꝫ ſumit̃. vt cū
dicimus. mēs meminit huius. nihilomi
nus ad pn̄s coartabitur acceptio. ad illō
qd̄ eminet: ꝛ eſt precipuū in creatura rati
onali vel intellectuali. Vn̄ ꝛ mēs ab imi/
nēdo dicta eſt. vel a meliore. vel a mēſura.
qm̄ ꝛ illud qd̄ eminet ꝛ ſimpliciſſimuꝫ eſt
in vna quaqꝫ re/ menſura alioꝝ in tali re
ꝯſiſtentium eſt Volumus aūt in primis
incedere groſſa ꝛ palpabili fide/ plus qꝫ
phica ꝛ ſubtili determinatiōe. quēadmo/
dū pro ſimplicib⁹ ꝛ ideotis (fidelib⁹ tam̄)
cuditur hoc opuſculū Cuius titulus eſſe
pōt. de mente cordis. ſeu de triclinio cor/
dis. in q̄ preſidet tanqꝫ architriclinus.
ſpūs rōnal'. ſm tres māſiōes. ſeu cenacl'a
vel tabernacl'a cordis ſui ¶ Cōſtituam⁹
idcirco. q̇d ꝑ nomē mētis volumus intel
ligi. Nec obſtrepet aut ꝯtradicat q̇ſpiaꝫ
ꝯtentioſus acceptioni. nam nōia ſunt ad
placitū Cū ꝑterea ꝓceſſus aperire poterit
ꝯgruā impoſitiōis rōnē Dū āt q̄rit̃ de re
ſtultū eſt dicit dionyſius ꝯtendere de no
mine ¶ Mens eſt portio. vel potētia cre
ature rōnalis. que facta eſt capax dei. ꝛ ei⁹

particips eſſe pt Cōſonat hec diſcriptio
phicis ꝛ theologicꝭ traditionib⁹. Sꝫ hꝫ
plimas q̄ſtiones. q̄ vix etiā ab ipis lr̄atꝭ
pn̄t terminari. vt de q̇dditate potentiaꝝ
aīe rōnalis. de ipaꝝ diuerſitate ꝛ idētita/
te cū eſſentia. De nūeroſitate ꝛ officijs. ꝛ
hmōi ceterꝭ ¶ Placeat igit̃ rudioꝛ mani
feſtatio. ꝛ dicat̃. ꝙ rōnal' vel intellectualis
creatura/ nōiat̃ vti mēte ſua imo ſeipſa/
tanqꝫ mentalis tūc exn̄s dū tota ꝯuertit̃
ad ſolū deū/ tanqꝫ ad obiectū ſuū. vnū. pri
mū. ſupmū. optimū. eternuꝫ. ꝑcipuū ꝛ ſū
mū ¶ Teneat̃ interī iſta deſcriptio ſeu q̇d
nōis mētis. At ꝑinde methaphyſicales
eſſent inquiſitiōes. q̄les notate ſunt. de
q̇dditate reali mētis. de mō quo pt clarez
nude ꝑcipe ſolū deū vel ferri in eū. Rn̄de
at etiā quiuis idiota fidelis interrogat⁹.
que q̄lis ꝛ q̄nta eſt mens tua. Rn̄deat in/
quā. mens eſt aīa mea. dū ipa ꝯuertit̃ ad
deū ſolū. tota ꝛ ſola. ad ſolū ꝛ vnū Sic ſo
nat initiū vulgati auctoris etiā pueris in
culcatū. Si de⁹ eſt aīmus vt nobis car/
mina dicūt. Hic tibi ꝑcipue ſit pura men
te colēdus. Ecce ꝙ mētis officiū eſt preci
pue colere deū ¶ Quo ſtabilito ꝯfeſtim
elicere fas hēm⁹ rōnes aliq̄s. cur ad hec
ꝟba diſpſit ſupbos additū eſt mente cor
dis ſui ¶ Una rō eſt. ſi reſpiciamus ad ꝓ
mos parentes nr̄os adā ꝛ euā/ q̄s condi
derat deus ad ſui contēplationē claram ꝛ
ſerenā pro ſtatu vie/ quā ꝯtēplatiōem/ fu
iſſet in gl'a viſio facialis ſubſecuta. Ve ti
bi ſupbia. Ita eni mēte a primis parētib⁹
diſpgi. per diui brachij potentiā demeru
iſti. vt iā heu nos infeliciſſima ples. nul/
lum mentis habitacl'm in cordib⁹ habere
potuiſſemus. ſicut nec deū cognoſcere. ni
ſi miſericors ꝛ miſerator dn̄s noſter Ihe
ſus xp̄ūs. potēti virtute ꝓuidiſſet Deum
quippe nemo vidit vnqꝫ ait Ihes. ſed vni
genitus qui eſt in ſinu patris/ ipſe enar/
rauit ¶ Pōt altera rō ſumi. ſi reſpect⁹ hēa
tur ad apoſtatas āgelos. q̄s/ in tantā. co
nata ē attollere celſitudinē. ſtulta ſue men
tis preſumpto. vt diceret primus coruꝫ.
Sedebo in lateribus aquilonis. ꝛ ſimi/
lis ero altiſſimo. Mens vero nimium
ſublimata. nimium etiaꝫ precipitata eſt.
ſiml' ꝛ diſpſa Ad h̄ eni q̄dā ī alta tollūt̃ vt
lapſu grauiori ruant. finiſqꝫ ad alta leua
tis. eſt ruere Quereret hic ſcrupuloſioꝛ a
liquis. Nunquid habent demones ipſi

coꝛda.cū coꝛpa nō habeāt. ꝑſertim carna
lia.cuiuſmodi ſbe coꝛ eſſe ꝯpriū eſt At ꝟo.
ſi deum hr̄e coꝛ/trahimus de ſcripturis
(vt dicimus filiū eſſe de coꝛde pr̄is iuxta
illō pſalmiſte Eructauit coꝛ meū ꝟbū bo
nū)nēo iure negabit/poſſe coꝛdis nomē
āgelis attribui.cū de inſenſibilib̄ creatu
ris.inueniam⁹ dictū.trāſferent̄ mōtes in
coꝛ marꝫ. Trāſeam⁹ idcirco nūc ⁊ alibi/
digreſſiōes moꝛoſioꝛes inducere/ꝑ ꝯcoꝛ
dātias mltiplices: vbi ſtatim ꝯſtare pōt
de varijs acceptiōib̄ termioꝝ in ſcriptꝭ
Ex q̄b̄ accipe paucas. ad ꝓpoſituꝫ qō in
manib̄ hēt̄ ſuffecerit ¶ Hoc indulto po
terit ⁊ alius ſenſus elici. ꝯiūgēdo h̄ ꝯple
xū.mēte coꝛdis ſui. diſpſit ſupbos. ſic in
geñ.dictū eſt.tact⁹ doloꝛe coꝛdis intrinſe
cus cū diſperſit ꝑ diluuiū gn̄ale oēm car/
T nē.¶ Occurrit ⁊ alius ſenſus ſi traduca
mus diſpſionē in bonū. diſpſio ſiq̄dem
maloꝝ vel a malis/bona eſt. ſicut ⁊ defe/
ctio ⁊ ſeparatio. Siłr inuenimus a ſcis
nōiatā aliq̄n ſupbiā ſcām.q̄ ſcꝫ nobilita/
tis ſue ꝯſcia neſcit ꝓſtitui vel calcari. ne/
ſcit niſi ſūmis iūgi ꝑſonā te in ſupbiā ſe
culoꝛuꝫ ait dn̄s de hi'rl'm noua. Aſſumat
vtinā mēs nr̄i coꝛdis hāc ſupbiā. vt nul
li dignet̄ intēdere.nulli iūgi. nulli inhere
re.niſi vni ſoli. qō eſt neceſſariū.optimū.
eternū.⁊ ſūmū. q̄liter elegit maria ptē op
tiaꝫ. q̄liter exultās ꝓpheta dicebat: Defec
coꝛ meū ⁊ caro mea.ps mea deus in eter/
nū. O vere ſcā ⁊ deſiderāda ſupbia.q̄ vni
cū bonū ſuū poſſidere vult excellēter.ſine
arrogātia ⁊ vana gl'a. ſingl'ariter ſine in/
uidia. Impturbabiliter ſine ira. Inſati/
gabiliter ſine accidia Indeſinēter ſine a/
uaricia Delectabiliter ſine luxuria ⁊ gula
honoꝛabiliter ſine ypocriſi ficta Diſpdat
oꝛo potētia dīne miſatiōis. vniuerſas al
teritates.oēs ꝯcupiſcētias.oēs ſolicitudi
nes ⁊ fantaſias.a mt̄e coꝛdis nr̄i. vt libe/
ra mēs ab oī diſpſiōe/gl'et̄ exultās. Mi/
hi āt adherere dō bonū ē O felix diſpſio.
q̄ ſūmā ꝯgregatiōem opat̄.put loq̄t̄ dīn⁹
dioniſi⁹.ꝙ vnifica ꝟt⁹ dioꝝ luminū/reſti
tuit ⁊ replet ⁊ ꝯuertit nos/ad ꝯgregātis
pr̄is vnitatē ⁊ ſimplificā deitatē Qui ꝯci/
nēs. vates regius: Edificās inq̄t hi'rl'm
dn̄s.diſpſiōes iſrael ꝯgregabit. Hāc di/
ſpſiōeꝫ meret̄ ſcā ſupbia.q̄ten⁹ purget̄ ⁊ il
luminet̄: ⁊ pficiat̄ in vnico optimo mēs
coꝛdis pura ⁊ deifoꝛmis. Hec aūt nō ha/
bet̄ perfecto ꝯplemēto.ꝑterq̄ʒ in gl'a.par/
ticipatiē ꝟo per grām.plus aut minus in
via. ſm diſtributionē ſcī ſpūs. maxīe per
theologiam myſticā,put aperient ſequen
ti/quan.ū ꝯceſſerit ſpūs bonus. quē dat
pr̄ celeſtis petētib̄ ſe. ¶ Inciderit hic lo
cus de diſiōe ſpūs ⁊ aīe.ꝯpagūq̄ʒ ⁊ medul
laꝝ.⁊ diſcretiōe cogitationū ⁊ intētionuꝫ
coꝛdis.per potētiā ꝟbi qō eſt brachiū pa
tris eterni. Qua diuiſione(ſm doctoꝛes
myſticos)nulla mirabilioꝛ. nulla potēti/
oꝛ Sꝫ ad faciliora reuertamur vt cepim⁹
eis ꝯtēti/q̄ tractatu dragmatico ſecūdo
notauimus ¶ Pretactū eſt ꝙ in coꝛde rō V
nalis creature/reperit̄ triplex habitaclm
Vñ nōiari pōt coꝛdis tricliniuꝫ. Spūs
ꝟo q̄ſi preſidēs. iure dr̄ architriclin⁹. de
q̄ per tropologiā ſignatū eſt i nuptijs.dū
in chana galilee xp̄s aquā ꝯuertit i vinū
Procedem⁹ aūt oꝛdine mag̃ narratiuo
q̄ʒ demōſtratiuo vel,ꝓbatiuo.ſuppōnētes
dicta doctoꝝ.cū ſuis declaratiōib̄ meta
phyſicalib̄ ⁊ theologicꝭ. vſqueq̄ʒ multi
pliciq̄ʒ rōe fulcitis.q̄s inſecuti ꝯpoſuim⁹
ꝑdeꝫ opuſculū de theologia myſtica. ꝑti
tum in duos tractatus. ſm traditionem
ſpeculatiue ꝑmo.poſt practice:per xij.in/
duſtrias. ¶ Cōtentet̄ obſecro quiſq̄s le
ctoꝛ acceſſerit.ſi non moꝝ piter oīa nūera
uerimus.que faciunt ad decoꝛē et oꝛnatū/
diſpoſitionēq̄ʒ/mirabili varietate deſcrip
tam ex libꝛis tam nature q̄ʒ ſcripture. qꝛ
foꝛte dicetur altero loco Suffecerit hic ⁊
nunc ſenſibilis deſcriptio . quēadmodū
per coꝛpoꝛalia.ſpūalia figurant̄.eo ꝙ oīs
nr̄a cognitio/incipit a ſenſu.pro ſtatu pn̄
tis miſerie. Propterea interioꝛ hō/nōiat
exterioꝛē ꝙ eſt vnanimis dux ſuus ⁊ not⁹
ſuus ¶ Proponetur vna deſcriptio.nō
vt in ea ſiſtat̄.ſed vt manuductio quedaꝫ
pro rudib̄ ⁊ ideotis. ad diuina q̄ūolibet
capeſcenda. Iuxta qō ita greg⁹.exoꝛdit̄ i
omelia q̄dam de thezauro ⁊ precioſa mar
garita Regnū celoꝝ idcirco terrenis reb̄
ſile dr̄. vt ex his q̄ animus nouit: ſurgat
ad incognita. ⁊ ꝑ hec que ſcit nota dilige
re.diſcat ⁊ incognita amare ¶ Aſſignabi
mus igit̄ hūano coꝛdi.tanq̄ʒ loco grādi ⁊
ſpacioſo/tria cenacula.ſupꝛemuꝫ. mediū
⁊ infimū. Primū nōiabim⁹ cenaculū mē
tis. Mediuꝫ vero.cenaculum rationis.
Tertiū erit ⁊ infimū. aīe cenaclo deputa
tū Nolumus tn̄ vt ſtatim.arbitret̄ inſpe/

ctoꝝ. hec idcirco depingi q̄ ita ſint. ſed vt
facilius accipiat figurata duꝫ incipit. ſed
nō ſiſtat in figurꝭ. Sic ꝑ myſticos intel/
lectus. archa noe litteralis. ſic archa fede
ris: hñs inſtar illius ſpūalis. q̄ mōſtrata
eſt in mōte. ſic tricliniū ſamuelis ꝑ typū.
ſic tricliniū ſemiaꝝ in heſter Sic vniuer
ſaliter (vt ad vnū dicamꝰ) oēs perabolice
locutiōes / ſignificatū accipiūt. ¶ Sic ꝑ
terea corā oculis poſitū cordis tricliniū.
in quo mēs obtinet ſummū locū de quo
ſeorſum ꝯſequēter ꝓprie ꝯſideratiōes an/
nectunt. q̄ rariꝰ ſmo inuenit de mēte pre
ciſus. Rō pōit in medio Aīa ſtat in imo
Spūs nr̄ / t āq̄ʒ architriclinus / pſidet to
ti triclinio. nūc ab arce mētꝭ dilabens ad
vltimū aīe cenaclm: pro adminiſtratione
ſenſuū. nūc ſtat in cenaclo rōnis ad inue
ſtigationem pħice cuiuſlibet diſcipline.
¶ Porro ſi q̄s aſpectu p̄mo deſpexerit.
aut abiecerit hāc nr̄ām ſpeculationē. τ tā
q̄ʒ cōis vulgata vileſcat q̄ſi nihil afferat
nouaꝝ ſn̄iaꝝ preter ƀba vel figuras: acci
piat pro rn̄ſo. p̄mo. q̄ ideo nō eſt abijciē/
da. q2 ꝯſonas hʒ τ priſcas doctoꝝ ſn̄ias.
ſicut τ ipi ſecū veniunt. Deinde faſtidiuꝫ
tollit dū eadē ſn̄ia varie deſcribit. Unde
fundatur coloꝛ rhetoricꝰ. expolitio nōia
tus. Deniq3 nemo cogit inſiſtere huic ſpe
culationi. preſertim cum neglectu alioꝝ.
imo ſi nō falloꝛ. ꝓderit ad oīm ſil'iū facili
oꝛes intellectꝰ. precipue ſi ꝯditio p̄mi ce/
naculi. q̄ mēs reſidet velut in aureo ſalo/
mōis reclinatorio / fuerit plene nota La
ueatq3 ſibi maledictū illō ſibi dici. diſper
ſit ſupbos mente cordis ſui ¶ Quibꝫ ita
p̄ordinatꝭ. ſubiungamꝰ tricliniū cordis.
Architriclinꝰ d2 corculꝰs. i. cordis cultoꝛ/
τ cordatꝰ dici p̄t ſpūs. ſ. rōnalis. q̄uis ſit
vnꝰ in eſſentia. triplex tn̄ in potētia. imo
multipliciter triplex in viribꝫ τ efficatia.
¶ Tricliniū fuit maria. quā ecclia ſic ſalu
tat Salue mr̄ pietatꝭ. τ totiꝰ trinitatꝭ no
bile tricliniū. ƀbi cū ī carnati. ſpeciale ma
ieſtati p̄paras hoſpiciū. Primuꝫ ſpectat
ad mēteꝫ. alteꝝ ad carnē. ex q̄ ƀbum caro
factū eſt. triplex in natura. vnꝰ in pſona.
¶ Tricliniū triplicatū. repit ī celeſti hie
rarchia. Triplex inſup actꝰ hierarchicꝰ.
Purgare. illumiare τ pficere. Materiaꝫ
hāc ſupponimꝰ latiſſime. ꝑ doctores ꝓſe/
cutā. Hoc primū notet q̄ in omni creata
rōnali. τ iuſta / preſertim in hōie / triplex
hec triplicata hierarchia repit / ſm tripli
cem vim: meōratiuā. ſ. τ pceptiuā τ affecti
uā. p̄mo in mente. ſcdo in rōe. tertio ī aīa
tripliciter in q̄libet ſigillatim. Hic eſt am
pliſſima ſpeclatio. ex hierarchia dionyſij
tracta. decimo. c. ¶ Tricliniū mltiplr tri
plex / ꝯformiter ad celeſtē / repit in eccliaſti
ca hierarchia. ſic ſilr τ in ſeclari. iuxta tri
plicē in q̄libet ſtatuū coordinatiōem ꝯſi/
deret ſpeclatoꝛ ¶ Tricliniū hʒ magnꝰ mū
dus ſub deo. Q2 q̄dā ſūt entia pure ſpūa
lia. q̄dā pure corꝑalia. q̄dā ex corꝑe τ ſpū
ꝯdita. Declaratio ſupponit ¶ Tricliniū
hʒ minoꝛ mūdus in habitaclo cordis. ſ.
ꝓut ſupiꝰ figurat. Hec ꝑs / magꝭ ꝓpoſito
ꝯgruit. Ad cuiꝰ elucidatiōeꝫ τ dilatatiōeꝫ
n̄ ē neceſſe ſimplices inducere ſubtiliter.
ſufficiat eis ꝓ deuotiōe capeſcēda. qm̄ ſūt
creature rōnales. ad btitudis impaſſibili
tatē ordinate. q̄s neceſſe eſt intēdere q̄n̄q3
regimini corꝑis morali. q̄n̄q3 erudiende
rōi. ſepe τ p̄mo. diue dilectiōi. ꝓ ipletiōe
ſuoꝝ p̄ceptoꝝ. Intentio p̄ma ꝯcernit na
turā. ſcda induſtriā. tertia purā grām.
Tricliniū minoꝛꝭ mūdi. ꝑfecta diſtincti/
one ꝯgnoſcere / ſpectat ad pħie τ theolo/
gie ꝓfeſſores. ſi voluerint naturā ꝓprieta/
teq3 ꝯtēplatiōis agnoſcere. τ illō implere
grecū oraclm gnoti ſe av ton. i. noſce te/
ipm Si p̄terea voluerint ſapiēter diſcer
nere quēadmodū theologia actia ſpectat
ad īfimū. ſpeclatia ad mediū. myſtica ad
ſupmū cordis nr̄i In infimo ſunt adole/
ſcētule. In medio ꝯcubīe τ regine In ter
tio ē vnica ꝑfecta cū dilecto ¶ Tricliniū
cordis / includit in p̄cepto dilectiōis. Di y
liges dn̄m deū tuū ex tota mēte tua. Ecce
ſupmū Ex toto intellectu. vt pōit in luca.
τ hec ē rō. Ecce ſcdm. Ex tota aīa tua. ec
ce tertiū Ex toto corde. ecce ſimul totum.
Hic tn̄ attēde q̄ oīa vocabla: rōnali crea/
ture vt rōnalis ē attributa / ſepe ꝑ mixtim
accipiūt. vnū ꝓ altero τ ſinglm ipoꝝ pro
ſinglis. q̄ mltiplicitas vtēdi: cauſat freq̄n
ter ꝯfuſiōem ī doctrinali diſciplina. vl in
ſtudioſa meditatiōe. niſi ꝓprietas nōim.
q̄uo ſūit apō doctores ānotet ¶ Triclini
um elegāter expoſuit τ diſtinxit / venera/
bilis Richardꝰ. τ añ cū hugo. fundantes
ſe in Augꝰ precipue Boetiꝰ q̄q3 in ſuo de
cōſolatiōe q̄rto τ quinto τ poſt iſtos dn̄s
bonauētura. tā ī lcura ſcdi ſn̄iaꝝ. q̄ʒ ī ſuo
breuiloquio ſub ꝯpendio. Deniq3 mira/

bilius in ſuo itinerario mētis in deū Sʒ
ꝛ auctoꝛ de ſpū ꝛ aīa. q̄ (ſe iudice) fuit tm̄/
mō ꝯpilatoꝛ ꝛ collectoꝛ ex alijs: mlt̄a nota
uit digna. Oēs poſtremo. q̄ de aīa rōnali
ꝛ viribꝫ eiꝰ phīce aut theologice tractaue
runt. illuſtrāt triclinij nr̄i notitiā. Ita tn̄
ꝙ theologica traditio ꝑferat̄. Dicit̄ hoc
ꝓpter Auicennā ꝛ auerroim ꝛ platonicos
ꝛ alios. quoꝝ recitatoꝛ fuit Albertus in ſuo
de anima. ꝛ de intellectu ꝛ intelligibili. di
ſcrepantes in mlt̄is a fidei pietate. Ser/
uetur illud apl̄i. Oīa tentate qd̄ bonum
eſt tenete. ¶ Triclinium cordis ꝯuenien
ter aſſignatū eſt ſꝫm triplex habitaculum
ſeu cenacl̄m. ſub apꝛopꝛiatiōe. noīm iſto
rum. mēs rō. aīa qbꝫ ꝑponit̄ velut archi
triclinus/ ipe ſpūs rōnalis. Spōſus aūt
ꝑt nōiari animꝰ. Uxoꝛ ꝟo dicet̄ affectus
vel affectio. ꝛ hec multiplex ſignanter tri
plex. Uñ nōiari ꝑt nr̄ animꝰ. nūc aīal̄. ſi
ex vtero aīalis affectus gignit ꝓlē. nūc
rōnalis/ ſi ex vtero rōnalis affectiōis gig
nit ſobolē. nūc ſpūalis. ſi fetꝰ ex mult̄ʒ af/
fectionibus ꝓcedat. ſpūſancto ſuꝑuenie
te. atqꝫ ſui roris intima aſpſione. mētem
fecundāte. ¶ Triclinīū cordis. qñqꝫ redu
cit̄ ad binariuꝫ ꝛ ſenariū. qñqꝫ ab ſeptena
rium protendit̄. Famoſa apl̄i diſtinctio.
de homine veteri ꝛ nouo. interioꝛi ſcꝫ ꝛ
exterioꝛi Dat interioꝛi quicq̄d ſpectat ad
dīna. Dat exterioꝛi quicq̄d ad vicia. ꝛ ad
brutales ſpectat affecꝰ. Primū vocat. ſpi
ritualem hominem. alterum animalem.
Ubi nominibus aliter vtitur. q̄ꝫ habeat
diſtinctio nr̄i triclinij. ſed ſententia facili
ter ꝯſonat ſicut iſta que ſeptenario dilata
tur. ¶ Tricliniuꝫ cordis habuit deus. ꝛ
ꝓximus noſter Jheſus xp̄s Scd̄m hu/
manitatē qd̄ fuit in eo mens beata. ratio
poꝛmpta. aīa meſta cū carne infirma. Si
gnificauit hoc tricliniū. Hugo. ſub meta
phoꝛa. triplicꝭ. ocl̄i. ſ. carnis rōis ꝛ mentꝭ
ſeu ꝯtēplatiōis. Significauit ꝫipm̄ Ri
chardus. ſub typo triplicꝭ. ꝯiugij ipius
Jacob. Unū cū āncillis fuit. bala ꝛ zelpha
Alteꝝ cuꝫ liberis. rachel ꝛ lya. Tertium
(qd̄ ſatis dat intelligi) cū dīna ſapientia.
de q̄ ſalomon cecinit Mulierem foꝛtem
q̄s inueniet: Hec vtiqꝫ ē ſapiētia. mr̄ pul
cre dilectionis. Hec nō ex virili ſemine.
ſꝫ miſtico ſpiramine. ꝟgo ꝯcipit ꝛ parit
dei filiū. qm̄ ſpūs rōnalis ꝑ Jacob figu/
ratꝰ. nō ſufficit ad hūc partū. in vtero mē
tis. ſicut nec maria ꝟgo. fecūdabat̄ a Jo/
ſeph ſpōſo ſuo. q̄ nō dn̄at̄. ſꝫ obſequi dꝫ.
dn̄e ſpōſe ſue. quā fecūdat ſpūs Jeſu xp̄i.
q̄ dn̄s ſimul ꝛ pr̄ eſt ꝛ ſpōſus ꝛ filius in ꝫ
partu. ¶ Poꝛro de mēte. q̄ ſuꝑioꝛa coꝛdis
tenet ꝑncipaliter. eſt ꝓpter ꝟba lr̄e ſimul̄ cū
myſterio ꝑtractandū. Hec eſt velut in ar
ce. ad quā inuitat apd̄ ſalomonē ſapiētia.
ꝛ apd̄ boetiū phīa. q̄bus obediētes ſcī. ꝛ
electi viri/ ꝯſcēdebāt in excelſa. helyas he
lizeus. daniel. petrus. ſara. iudith Heſter
q̄qꝫ rogatura aſſueꝝ: vēit ꝑ oꝛdinē ad ter
tiū oſtiū. Chriſtus demū ī mōte trāſfigu
ratus eſt Jheſus in cenacl̄o grādi ſtrato:
mōtis ſyon/ cibauit apl̄os coꝛpe ſuo. qui
bus ꝛ pꝛebuit ſe videndū poſt reſurrecti/
nē. ꝛ ſpūſancti. celitꝰ miſſi virtute. robo/
rauit. docuit. ꝛ ſuccendit. colligens illic ꝛ
veniens humiles mente. coꝛdis ſui

Sequunt̄ de mente ve
ritates. xij.

¶ Continentur ḡ de mente expoſitionis
collectio. repetēdo ꝑmitus. ꝙ mens ab e/
minentia nōiat̄. ꝛ in ſupꝛemo coꝛdis tri/
clinio collocat̄. qꝛ ꝓpꝛiū hꝫ officiū. ſpūali/
bus intēdere. nō q̄libuſcūqꝫ. qꝛ rō cōiter.
circa ſui cognitionē. ꝛ ſpiritualiū occupa
tur. ſed mēs vacat ſoli deo. Hoc iam pꝛe
miſimus in hoc quid nōis ꝯuenimus a/
deo ꝙ ſi vacet mens ſibi. iā nō ſoꝛtit̄ no/
mē mentis. pro q̄nto vacat alteri q̄ꝫ deo.
Ipaꝫ ꝟo ꝯſtat nō eſſe deū Conueniſſent in
hoc q̄d nōis etiam phī ſummi. licet a mo
do ponēdi diſcrepaſſent. ¶ Mens ſicut
a ſolo deo creatur in natura ꝛ in eſſentia/
ſic a ſolo deo foꝛmat̄ ꝛ illūīnat̄: tanqꝫ ima
go ꝛ ſilitudo ſua Hec iā ꝯſideratio. diſcre
pat a traditionibꝫ phoꝝ. q̄ poſuerunt mē
tem rōnalē ſꝫm mētem ꝓpꝛie foꝛmari ab in
telligentia vltīa. cuꝫ ceteris erroꝛibꝫ nota
tis. in tenoꝛe articuloꝝ pariſius dānato/
rū. de q̄bꝫ nō eſt hic inſiſtendū ꝑ ſingula.
Sufficiat interim ponens fidei ſimpl̄r
ſuꝑponere ñ ꝓbare. ¶ Mēs ꝯpat̄ ad deū
ſub triplici habitudīe Primo ſic ad ꝑnci
piū ꝓductiuū. Scd̄o ſic ad obiectū moti
uū. Tertio ſic ad donū ſcīficatiū. Primū
hꝫ cōe cū q̄libꝫ ente. Uñ repit̄ ī mēte. mo
dus. ſpēs ꝛ oꝛdo. Rurſus. vnitas. ꝟitas.
bonitas. Deniqꝫ m̄ſura. nūerꝰ. pōdꝰ. Et/
enī ꝯſiſtit ī re q̄libꝫ q̄ntūcūqꝫ modicū ha/
beat entitatꝭ/ ꝛ in accidētibꝫ/ ꝛ in materia

pꝛima veſtigium trinitatis ¶ Mēs dū
ꝯpatur ad deū ſicut ad obiectū motiuū.
ſoꝛtitˀ imaginem trinitatis in natura ſua
vbicūqꝫ ⁊ qͣlitercūqꝫ fuerit collocata. Rō.
qꝛ capax dei eſt. vt eū recolat. intelligat ⁊
diligat Nec pōt aboleri triplex hec poten
tia/a mente ipa ſtāte. Vn̄ nec in demoni
bus lux hax potētiaꝝ ſeu viriū ſeu aptitu
do nãłiū/extinguitˀ. qn̄ in ſe lux exiſtat.
ꝑut eſſet ſol in luce ſua. etiā ſi nihil extra
ſe actualiter illuſtraret ¶ Mēs ꝯpata ad
deū ſicut ad obiectū motiuū eſt nobilioꝛ
⁊ expꝛſſioꝛ ſilitudo dei natꝰis/ꝙ̄ ſi ꝯſidere
tur ꝑmo mō tāq̄ȝ veſtigiū. Rō qꝛ imago/
ꝓpter maioꝛē expꝛſſionē/eſt nedū medium
deducēs a poſteriori tāq̄ȝ a ſigno cauſato
ad cāe ſue noticiā. ſȝ hȝ i ſe foꝛmaliter ſal
tem in actu ꝑmo/cognitiōem ⁊ dilectiōeȝ
ſue cāe ꝑme. Recte eodē mō q̄ diſcipl's co
gnoſcit. artē mgr̄i obiectiue in alijs. ſȝ foꝛ
maliter eā aut ſaltē virtualiter in ſe capit.
⁊ hec eſt ꝓpꝛia diſtinctio imaginis a veſti
gio. ¶ Mens ꝯpata ad deū ſicut ad do
nū ſc̄ificatiuū. ſoꝛtitˀ nom̄ ſilitudis dei.
qꝛ ꝑ hūc modū. particeps eiꝰ eſſe pt. ⁊ hoc
plus aut minus ſm̄ exuberātiā gr̄e gratū
facientꝭ. cū tribꝫ theologicꝭ ꝟtutibꝫ in via.
aut tribꝫ dotibꝰ. aut actibus in glā. Rō
qꝛ grā grū faciēs/vna eſt in radice ⁊ eſſen
tia. ⁊ triplex in habitibus fundatis. ⁊ foꝛ
matis. in ea. ⁊ ab ea. q̄ꝛ ipa eſt radix ⁊ foꝛ
ma. ⁊ finis. ꝓpoꝛtionalr̄ ad eſſentiā dīnā.
vnā in trinitate. ⁊ trinā in vnitate. Vtrū
ꝟo grā ſit ꝑus ſubiectiue in eſſentia aīe ꝙ̄ i
potētijs Videtˀ ꝙ in eſſentia. ſic̄ eſſentia ē
ꝑoꝛ ⁊ potētioꝛ ꝙ̄ potētie. qꝛ radicantˀ ⁊ flu
unt ab ea. Sȝ neqꝫ grā/immediate elicit
actꝰ potētiaꝝ. ſȝ impat illos. ⁊ ꝟtutes elici
unt. ſcȝ fides. ſpes. ⁊ charitas. aut potētie
mediātibꝰ his habitibꝰ. q̄ ſunt fides i rō
nali. ſpes in iraſcibili. charitas in ꝯcupi
ſcibili ¶ Mēs in paruulis baptiſatꝭ. cen
ſenda eſt ꝟa imago ⁊ ſilitudo trinitatꝭ Ac
ce nūc incipimꝰ inueſtigationeȝ theoꝛice
xpianoꝝ. quā nullus ſapiētiū ⁊ prudētiū
mūdi cepit. Ad cuiꝰ cognitiōeȝ. n̄ ſūt nc̄a
rie. inq̄ſitiōes phice. vł' metaphyſicales.
nec mathematice. ſȝ ſufficit grā cū ſpe ⁊ fi
de ꝑ dilectiōeȝ opante. Queadmodū ſub
ꝯpēdio. diuinꝰ enūciauit Auguſtꝭ. ꝙ fide
ſpe ⁊ charitate colitˀ deꝰ Vn̄ deduxit ꝯtra
platōicos plotinū. poꝛphiriū. hermetē. a
puleū ⁊ ſil'es/longo ꝓceſſu. in ſuo de ciui

tate dei ⁊ in de ꝟa religione. ꝙ ſolus xp̄s
dederat modū gn̄alē/redeundi. mētes in
deū. purgādo. illūinādo ⁊ ꝑficiendo neqꝫ
opoꝛtebat theletas aut theoꝛgias magi
coꝝ. vł' ydolatraꝝ induci. ſȝ reſpui. Suf
ficiebat deniqꝫ illud impleri. qđ hoꝛtatur
eccleſia. ſurſum coꝛda ¶ Mens paruulo
rum baptiſatoꝝ. ⁊ gn̄aliter oīm xpianoꝝ
q̄ntuncūqꝫ ſimpliciū/ſi ſint in grā. cēſen
da eſt ſoli deo. tāq̄ȝ ſponſo ꝟoꝛ ſoli/ſuaui
ter inherere. ꝑ influxū foꝛmalē gr̄e grtūȝ
facientis. Rō qꝛ acceptatˀ. ꝙ̄uis nō ſꝑ exe
at grā in actū. ſcd̄m exemplū in q̄litatibꝫ
materialibꝫ albedine nigredine ⁊ caloꝛe.
qꝛ foꝛma ꝯmūicat actū ſuū ꝑmū q̄ꝫdiu ma
net in ſubiecto Sic enī homo dꝛ rōnalis
⁊ viuēs a mēte ſua. etiā dū homo doꝛmit.
dū actu nihil intelligit. Sūt aūt influxꝰ
foꝛmales ipius gr̄e tres ꝑncipaliter. q̄s
appellat hierarchicos dionyſiꝰ purgare.
illūiare. ꝑficere. aꝓpꝛiate ad vigoꝛē ꝟtutis
in mēte. ad fulgoꝛē ꝟitatꝭ. ⁊ ad ardoꝛē vł' a
moꝛē charitatꝭ. q̄s oēs influxus. ipa com
plectitur quietudo fruitiōis. que eſt pax
exuperans oēm ſenſum. ⁊ in qua effectus
ꝑncipalis ſtat theologie myſtice. que ido
dꝛ amens. i. ſine mente. ⁊ irrationalis. i. ſi
ne rōe. ⁊ ſtulta. i. ſine ꝯſueto oꝛdine ꝯgno
ſcendi. ꝑut infra notabitˀ. ¶ Mens puu
loꝝ baptiȝatoꝝ (de quibus minus videtˀ.
qꝛ nondū hn̄t vſum liberi arbitrij) cēſen
da eſt naturaliter ⁊ ſupnaturaliter/libere
deo frui. ꝙ̄uis nō libertate. vt ē arbitrās
ſiue deliberās. ꝓpterea nondū dicitˀ actu
mereri vel agere ꝟtuoſe. ſed ꝯplacenter ⁊
pulcre. cum decoꝛe ꝟtutum. copulantur
ipi deo ſponſo ſuo Ratio eſt. quia imago
ſue mentis. ad ſui refoꝛmata eſt honoꝛeȝ
ꝑncipij. ſm̄ memoꝛiā intelligētiā ⁊ volun
tatem ¶ Mēs. omnibꝫ hominibꝫ. eſt eq̄
lis libertatis. q̄ ad eſſentiā ⁊ actum ꝑmū.
ſed non q̄ ad actum ſcd̄m. ꝓpter impedim̄
ta vel adiutoꝛia. modo iſtꝭ. modo illis ad
uenientia. Adderet hic ſermo de triplici
libertate. ſcȝ a coactione. a peccato. ⁊ a ſer
uitute Unde eſt preterea. ꝙ libertas arbi
trij non poteſt cogi. nec ab hominibus.
nec a deo. nec a coꝛpoꝛe ꝓpꝛio. cum experi
amur ipſam libertatem totaliter frequen
tius impediri/quo ad actum ſuuȝ. Sed
aliđ eſt cogi. aliđ impediri vel deturbari.
ꝑut ſci docet ¶ Mens ꝑmo mō ꝑus de/ A
ſcripto nedū eminet i coꝛdiſ triclinio ſup

rationem ſuꝑiorē. ſꝫ locanda videt̄ ſupra
ſinderesim ⁊ cōſcientiā. Ratio qꝛ portio
ſiue ratio ſuꝑioꝛ. vt talis eſt/intendere ꝑt
alijs ſub deo. q̄ ſunt ſpūalia ⁊ intellectua/
lia. vt ſunt angeli ⁊ ſancti. Porro ſindere
ſis eſt naturale iudicatoriū. vl' inclinatio
ſicut alij loquūt̄. Sed hoc iudicatorium
gn̄aliter attendit̄ ad verꝫ in vniuerſali. ⁊
inclinatio ad bonū ſimiliter in vniuerſa/
li. Mens aūt ſolū reſpicit deū. ⁊ inclinat̄
ad ipm̄. vnū verꝫ bonū eternū ſolū ⁊ ſum
mū. Habet igitur obiectū prius ⁊ ꝓnci/
pali⁹ ipa mens. q̄ꝫ ratio ſuꝑioꝛ. aut ſinde
reſis. Perpēdit̄ hoc. dum ꝓcedit ad actū
ſcd̄m. tam ſm̄ potentias ſuas ⁊ vires: q̄ꝫ
ſm̄ habitus q̄b; ipa format̄ ⁊ decoratur.
¶ Mens nō hꝫ intellectū agentem vel
potētialem. q̄ſi potētias diſtinctas eſſen/
tialiter ab inuicē. vel a ſe ipa. ſicut multi
pħantiū locuti ſunt. q̄s nō oportet imita
ri. qꝛ ponebant aut vnitatē mētis in oīb;
aut ipſam nō eſſe corpis formā nec de no
uo creatā. ſꝫ ꝑpetuā. nec ad grām ⁊ gl'iam
a deo ſublimari. cuꝫ erroꝛib; hmōi. ꝯtra
nr̄e fidei pietatē. ¶ Raderet hic exq̄ſitioꝛ
ſermo/qua rōe dr̄ mens. ſimul eſſe agens
⁊ patiens. mota ⁊ mouens Sed hec in
ſpiritib; ⁊ a materia ſeꝑatꝭ reꝑit̄ libertas
cū ſe ipaꝫ mouet. dū ſe reflectit ſuꝑ ſe ⁊ ſuꝑ
actus ſuos ¶ Tranſeamus ad pn̄s. ꝯq̄
ſitiōes hmōi ſpecl'atiuas ⁊ metaphyſica
les. ⁊ ad modos ⁊ ad cauſas vn̄ mēs diſꝑ
git̄ reuertamur. q̄ten⁹ eius vnitio ⁊ ſim/
plificatio plus nota ſit. ne incurratur
ꝟbū hoc imꝓperij Diſperſit ſuꝑbos men
te cordis ſui ¶ Diſpſio mentis dedit oc
caſionē impoſitorib; nōim. q̄s neceſſe fu
it ſapienter attētos eſſe circa reꝝ ꝓprieta/
tes. vt mēs a mene diceret̄. Eſt aūt mene.
idē qd̄ luna vel defectus. Mens aūt pre/
ſertim ſtulti. ſm̄ ſapiētis ꝟbū vt luna mu
tat̄. Lunatica q̄ppe eſt. quā ſpūs immun/
dus. mittit nūc in ignē cupiditatis. male
inflāmantē. nunc in aquā tumoris male
ſuffocātē. nūc elidit in terrā cogitationū
noxiaꝝ de terrenis. ⁊ volutatur ⁊ clamat.
⁊ ſtridet ⁊ ſpumat. ⁊ areſcit. ⁊ diſcerpitur
ꝑ varia. vix tandē redit ad ſe. ꝑ lucidū in/
teruallū. vt deū noſcat ⁊ ſe. ⁊ hoc ab infan
tia. O q̄ꝫ ſepe deſcendit nr̄a mens. de hie/
ruſalē pacis/in hierico lunaris mutatio
nis. O q̄tiens incidit in latrones Sed
locus eſt hic ⁊ nūc. doctrine ⁊ nō querele.

¶ Diſpſio mētis. cām hꝫ duplicē in gn̄e.
Quedam viciosa eſt. altera non viciosa.
Viciosaꝝ. quedaꝫ eſt ex originali culpa.
q̄daꝫ ex veniali. q̄dam ex mortali. Sunt
aūt cauſe alie. nō vicioſe. ſed naturales.
quēadmodū eſt neceſſitas ſomni. Q̄uis
aliq̄ꝝ videat̄ opinio ſentire. ꝙ ꝓ ſtatu na
ture inſtitute/mēs nō fuiſſet a ſomno de/
preſſa. nec etiā in puerꝭ. q̄n actu ſꝑ memi/
niſſet. intellexiſſet. ⁊ dilexiſſet deū. Et hoc
ꝓuilegiū trahere volūt ad btām virginē.
immo ad Johānē baptiſtā etiā ex vtero.
ſicut nō eſt dubiū q̄n xp̄s viatoꝛ. ſꝑ dice/
re poterat. Ego dormio ⁊ coꝛ meū vigilat
Quippe btūs erat. ſm̄ mentem. Non ſic
Johānes ⁊ maria. Stem⁹ hic ⁊ in alijs:
cū traditiōe cōi. ꝙ in iſtis etiā. q̄nq̄ꝫ mēs
ceſſabat ab actib; ſuis. ⁊ cauſis naturali/
bus. ⁊ ꝯſtat ſine peccato ¶ Diſpſio mētꝭ B
ꝓ ſtatu nature lapſe (de qua ꝓncipaliter
erit ſermo) nunq̄ꝫ intelligit̄ fieri. quo ad
actū ſuū primū. Hoc iā tactū eſt. quia ſic
aīa rationalis eſt ꝑpetua. poſt q̄ꝫ creata ē.
ſiue ſit in corpe ſiue extra corpus Lux eſt
quedā in ſe/nata lucidū reddere in actu
ſcd̄o/ſubiectū diſpoſitū. vt corpus vel ſe
ipm̄. ſi nō aliquis interuenerit obex Vn̄
⁊ naturalia. in demonib; ſm̄ dionyſium
ſplēdida remāſerūt. Vacat̄ aūt act⁹ ſcd̄s/
ipſa opatio elicita ⁊ immanens. vel imꝑ/
ata ⁊ tranſiens ¶ Diſpſio mētis quo ad
actū ſcd̄m/ꝓuenit q̄nq̄ꝫ negatiue. q̄nq̄ꝫ ꝓ/
uatiue. Negatiue ſiq̄dē. dū nō ſinit̄ exire in
actum ſine cl'pa ſua Priuatiue vero cum
culpa ſua. Exemplum primi in dormien
tibus. infantibus ⁊ fatuis naturaliter.
Exēplū ſcd̄i in ebrijs ⁊ philocaptꝭ ⁊ alijs
q̄s excecat ſua malicia ¶ Diſpſio mētis/
habet̄ ꝟtuoſe. dū ſpūs/ꝓpter actus virtu/
tū. in actiua. pro tūc impeditur cogitare
de deo ſolo. ⁊ manere in arce ſua. Certū ē
aūt ꝙ oēs ꝟtutes ꝯſonant q̄ ad habitus
ſuos. nec ſe impediunt. Actus vero ſepe
mutuo ſe nō ꝯpatiunt̄. Quis neſciat/ꝙ
actus vite actiue. ſuſpēdūt actus vite cō/
tēplatiue ⁊ ecō. Nō eīn ſiml' eſt vacare acti
onib; extrinſecis. ⁊ intrinſecis ſpeculati
onib;. Si aūt q̄rat̄ vtꝝ ſꝑ oporteat agere
id qd̄ meli⁹ eſt in ſe. Clara eſt rn̄ſio ꝙ nō.
alioq̄n q̄lib; obligaret̄ ad opa ſuperoga/
tōis. Nā ꝟt⁹ ⁊ ars terminos ſuos hn̄t ⁊
certos. Sufficit igit̄ ꝑ rl'a ad ſalutē. ꝙ ſi
āt act⁹ q̄ tūc iacēt ſub precepto opātis. q̄n

tūcūq; q̄s videaẗ idone⁹ ad alia. ⁊ p̄dit⁹ ta
lēto mltiplici ad ſuperogādu ȝ /que regl'a
tollit ſcrupulos ſup̱ diſtributiōe talēti ac
cepti. q̄s freqn̄ter iducit feruoꝛ indiſcret⁹
⁊ zelus nō ſm̄ ſciam. p̱ueniēs ex radice ſu
p̱bie vel vanitat̄. vel certe a demonio me
ridiāo. cui⁹ ocl'i ſūt. ſic palpebre diluculi.
⁊ q̄ p̱ arrogātiā ferueſcere facit ſic ollā /p̱
fundū mar̄. cui coꝛ ſtultoꝝ ꝯpaẗ. ⁊ ponit
q̄ſi vngēta bulliuerit. h̄ eſt cū de vicijs vir
tutes effingit. ¶ Diſpō̄ſio mēt̄ q̄ ad habitū
gr̄e grāt̄ū facient̄ / nunq̄ꝫ p̱uenit abſq; pcc̄o
moꝛtali. ſꝫ actus eiuſdē gr̄e / p̄t ſine culpa
moꝛtali vl' veniali freqn̄ter interrūpi. Hec
p̱s ſeq̄ẗ ex p̄cedēti. Vn̄ p̱ faciliori noticia
oīm q̄ tractam⁹. poſſum⁹ per diſtinctiōes
dicere ꝙ mēs in hoīe. ſic aīa rōnalis. p̄t
ꝯſiderari dupl'r. Vno mō ſm̄ eē ſuū. Alio
mō ſm̄ bn̄ eē. Si p̄mo mō. ſic eſt incoꝛpo
ralis ⁊ īmaterialis naẗal'r. Si ſcd̄o mō.
ſic recipit varietates pl'imas. Et h̄ dupl'r
in gn̄e. q꞉ vel ꝯſtituiẗ. ſm̄ bn̄ eē habituale
ſuū ſolū. vel ſm̄ eē actuale. Si ſm̄ eſſe ha
bituale. ſic eſt dupl'r. vel ſm̄ habit⁹ pure
ſupernaturaliter infuſos. vl' ſm̄ habitus
naẗaliter per aſſuefactiōes acq̄ſitos. Tal'
eſt diſtinctio de bn̄ eē actuali. q꞉ vel proce
dit illō ex habitu ſupernaẗali vel ſuperna
tural'r. vel ſolū naẗal'r. Fierēt ſubinde mlt
te diſtinctōes de ꝯpatiōe mēt̄. aut aīe rō
nalis. q̄ ad bn̄ eē vel q̄ ad eē ſm̄ q̄d. qd̄ eſt
additū ſub ſuo eē. Et ſm̄ iſtos reſpect⁹ ha
bereẗ noticia. cur aīa tot noīb⁹ appellaẗ.
cū ſit eſſentia ſimplex ⁊ vna. vt ꝙ dr̄ ſp̄us
mens. rō. aīa. dr̄ poꝛtio ſup̱ioꝛ ⁊ inferioꝛ.
dr̄ intellect⁹ ſpeculatiuus ⁊ practicus. dr̄
ſimplex ⁊ ꝯpoſit⁹ aut diſcurſiu⁹. dr̄ foꝛma
lis ⁊ actual' vel adept⁹. dr̄ agēs ⁊ poſſibil'.
dr̄ inuētiu⁹ ⁊ iudicatiu⁹. dr̄ libeꝝ ſimplici
ter ⁊ libeꝝ arbitriū. dr̄ ſinderesis ⁊ ꝯſcīa.
dr̄ naẗal'r agēs. dr̄ rōnalis ꝯcupiſcibilis ⁊
iraſcibilis. dr̄ tādem p̄ncipal'r ſp̄us ꝯgni
tiu⁹. dr̄ volitiu⁹. dr̄ mēs collecta ⁊ vnita in
hūilib⁹ deuot̄. dr̄ diſp̱ſa in ſup̱bis mente
L cordis ſui. ¶ Veritates octo diximus de
diſp̱ſiōe mēt̄. ¶ De collectiōe videam⁹ ſil'
⁊ de deuotiōe. ¶ Collectio mēt̄ ad deū / p̄t
acq̄ri. q̄ſi via triplici. in gn̄e. Vna eſt per
deuotiōes ſimplicē. Altera p̱ phicā inue
ſtigatiōem. ⁊ intelligentiā. Tertia p̱ the
ologiā. q̄ ꝯplectiẗ intellgētiā. ⁊ deuotiōes
ſil'. ſi plena ſit. Nūc de p̄ma p̄ncipalioꝛ ē
intētio ad ꝯfuſionē ſup̱boꝝ mēte coꝛdis

ſui. ¶ Deſcribiẗ aūt deuotio ſm̄ doctoꝛes
nōiatim hugonē in ſuo de oꝛōe. Deuotio
eſt eleuatio mēt̄. in deū. p̱ piū ⁊ hūilē affe
ctū. fide. ſpe. ⁊ charitate ſubnixū. Nihil
hac deſcriptiōe veri⁹ nihil lucidi⁹. nihil
ꝓpoſito nr̄o ſimplicium documēto accōmo
datius tradi potuerat. Poꝛro de mēt̄ de
uotiōe. nō ſiluit ſcripẗa. loquēs de offerē
tib⁹ mēte p̄mptiſſima ⁊ deuotiſſīa. Mēs
deuota eſt ī incipiētib⁹. deuotioꝛ in p̱ficiē
tib⁹. deuotiſſima in p̱fect̄. Collectio men
tis p̱ deuotionē. nihil aliō eſt q̄ꝫ eleuatio
Nō em̄ p̄t mētis eleuatio fieri ad deū per
piū ⁊ hūilē affectū / q̄n colligaẗ ad vnitatē
In q̄ vnione / tradit diuin⁹ dioniſyus /
myſteriū ꝯſiſtere. theoſophie xp̄iaoꝝ. Vn̄
p̄terea ſūitur: diſtinctio ſp̄ūalis amoꝛis a
carnali. q꞉ p̄m⁹ vnit. alter ſpargit. Et q꞉ ta
lis vnio nō attingiẗ abſq; amoꝛe ſp̄ūali
ēxtaſim faciente. tradiderunt expoſitores
ſui ꝙ appellat theologiā myſticā expimē
tatam vel guſtatam amoꝛē. De q̄ dr̄ vnus
inter ceteros / ꝙ amoꝛ hmōi cābatur ſine
cognitione p̄uia vel comite. Q̄ō an verū
ſit. ⁊ quō p̄t accipi / tactū eſt alibi ſub. xij.
ꝯſideratiōib⁹. ⁊ hic ſup̱addenẗ aliq̄. Cer
tiſſimū quidē eſt. ꝙ amoꝛ oīs / cognitiōes
p̄ſupponit. vnā aut alterā. ¶ Habem⁹ ec
ce tria p̄ncipal'r in deſcriptiōe deuotiōis
Primo. ꝙ eſt eleuatio mētis. in deū. ſcd̄o
ꝙ hec eleuatio fit p̱ piū ⁊ hūilē affectū. ter
tio ꝙ hmōi affect⁹. dꝫ eē. fide. ſpe. ⁊ chari
tate ſubnixus ſeu foꝛmatus. Pn̄t hic ex
plicari q̄ttuoꝛ cāe deuotiōis. finalis. ma
terialis. efficiens ⁊ foꝛmalis. Poſſet inſu
per ap̱iri. q̄d intelligim⁹ p̱ eleuatiōem mē
tis. in deū. q꞉ nō fit hic ſmo de eleuatiōe
locali. cū deus ſit vbiq; ⁊ ſp̱. intimioꝛ men
ti q̄ꝫ mēs ſibip̄i. Sed intelligimus de ele
uatiōe ſp̄ūali. nō ſm̄ eē mētis. ſed ſm̄ bn̄
eſſe. habituale ⁊ actuale. p̱ affectū. ſ. piū. ⁊
hūilē. q̄ qn̄q; ſtat in habitu ſolo. qn̄q; pro
cedit ad actū. quēadmodū fidem / ſpem / ⁊
charitatē / nunc p̱ habitib⁹ nūc pro actib⁹
accipim⁹. ¶ Accipiētes āt p̱ actib⁹. ꝯueni D
ēter in p̄mis coartam⁹ ſmonē ad tria hec
vocabula. affect⁹ pius ⁊ hūilis. Ita vt ab
breuiādo dicere poſſemus. ꝙ deuotio eſt
affect⁹ pius ⁊ hūilis. Quiſq̄s ḡ plene cog
nouerit. q̄d eſt affect⁹ pius ⁊ hūilis. ſcꝫ vti
q; q̄d eſt deuotio. ¶ Et qm̄ finis leḡ eſt
dilectio ſm̄ ap̄lm. ꝯfoꝛmiter ad xp̄m teſti
ficātē ī duob⁹ mādat̄ dilectiōis. tota lex
pp

pēdet ꝓphete.ꝰfuit opinio celebꝛiſ.ꝙ theo
logia xp̄ianoꝝ.ꝰmagiſ ē affectiua ꝓꝛie/ꝙ̄ſpe
culatiua vel practica Non eīn data eſt lex
xp̄iana vt hic intelligamꝰ deū. ſed vt cap
tiuemꝰ oēm intellectū.in obſequium xp̄i
Valet hec ꝯſideratio pro ſimplicibꝫ xp̄ia
nis.ꝛ militat aduerſus ſupbos mēte coꝛ/
dis ſui.ꝙ nihil credere volunt/niſi prius
intelligāt.q̄les erāt phi.q̄s dānant pīſiē/
ſes articuli de erroꝛe.q̄ſi p oīa.ſpecialiter
dū dicebāt.ꝙ nihil ſcit ꝙ phie nō ſtuduit
ꝙ inſup non eſt alia felicitas hoīm q̄ʒ ſtu
dere phie.ꝛ ꝙ nō ē curādū de fide Proce
dit rurſus hec ꝯſideratio.ꝯ ſupbos. ſolo
nōie ꝛ vanitate theologos.qui ſtudēt ſo/
lū vt ſciant.vel ſciant̄. nihil ꝓo traijciant
ad affectū.nihil ad moꝛes ꝛ virtutes. Et
cū dixit etiā gentilis phus Inquirimus
q̄d ſit virtus nō vt ſciamꝰ.ſed vt boni ef
ficiamur. Cognouimꝰ ꝓch doloꝛ aliq̄s.
q̄bꝫ oīs doctrina miſcēs cū ſpeculatiua.
pietatē fidei ad effectū/reddebat̄ grauis.
moleſta.nauſcans.ꝛ oneroſa. Jta vt do/
ctoꝛes deuotos deriderent vt ideotas ꝛ
vetulas.q̄les ſunt apud tales. Greg.ber/
nardus imo dānata arrogātia ꝛ amētia.
Augu.ꝛ dn̄s bonauēt̄a cū ſi̅l'ibꝫ Et inq̄
ūt doctrīa coꝝ.ad p̄dicatiōeʒ ꝛ d̄uotiōeʒ.
q̄ſi ſtare neq̄ant p̄iter deuotio ꝛ eruditio.
Sʒ q̄d.ꝰ veꝛe ꝙ repugnāt.ſcia īflās ꝛ cha
ritas edificās.qꝛ execrabilis ē ſupbo hūi
litas. Sʒ eſt ſcia que nō inflat. ſapientia
ſcʒ que de ſurſum eſt pudica. ſuadibilis
pacifica.ꝰ q̄ erudiēs intellectū ſimul p de/
uotionē infoꝛmat ꝛ inflāmat ꝛ paſcit affe
ctū.fauus.ſ.cum melle.oleū cū igne.vtile
E cū dulci ¶ Deuotio nihil hn̄s de phia vel
theologia ſcolaſtica ſpeculatiua. ſufficit
ad ſalutē. Sufficit inſup ad collectioneʒ
vnitiuā mētis cū deo.p ſupmētales exceſ
ſus Phia ꝓo ꝛ theologia ſine deuotiōe.ꝰ
diſpgūt ſupbos mente coꝛdis ſui. depꝛi/
munt ꝛ auertūt. vt ſe miſceāt q̄ſtionibus
infinitis Nō breuis in ꝓmptu eſt qꝛ deꝰ
ſupbis reſiſtit.hūilibꝫ aūt dat grām. De/
claratio ſermonū tuoꝝ illuminat ait pſal
miſta ꝛ intellctū dat paruulis ¶ Conſide
remus ꝓꝛietatē deuotionis. vt ꝯſeq̄nter
appareat.q̄les ſunt ad deuotiōem Jlli ni
miꝝ q̄bꝫ eſt ſuauitas in affectu.pietas in
ītellctu. hūilitas ī affectu ſiml'ꝛ intellctu
Eſt itaq̄ʒ deuotio affectꝰ pius ꝛ humilis.
Quid eſt aūt affectꝰ niſi ſpōtanea q̄dā ꝛ
ſuauis inclinatio ait hugo Poꝛro ꝯriat̄
affectus ſuauitati/mētis duritia. q̄ ꝯpū/
ctione n̄ mollit̄ de q̄ ſapiēs Qui aūt men
tis ē dure coꝛruet in malū. Et iterꝝ Coꝛ
duꝝ male habebit in nouiſſimo Cōtrari
atur pietati fidei.mētis inſipientia. de q̄
pſalmiſta. Dixit inſipiens in coꝛde ſuo.
nō eſt deus. Et alibi. Jlluminās tu mira
biliter a mōtibꝫ eternis. turbati ſunt oēs
inſipiētes coꝛde Predicamꝰ xp̄m ait apl's
grecis quidē ſtultitiā Cōtrariat̄ hūilitati.
ſpei.mētis.arrogātia.q̄ preſumit de meri
tis. vel deſpat de p̄mijs. Hic eſt vir ꝙ nō
poſuit deū adiutoꝛē ſuū.ſʒ p̄ualuit in va/
nitate ſua. Et rurſum Manꝰ eīn n̄ra ex/
celſa ꝛ nō dn̄s fecit hec oīa. Et illud de iu
deis apō ꝓphaꝫ. Deſpauimꝰ ¶ Sciuerit
igit̄ oīs hō.ꝙ nouerit ꝯpꝛehendi ſub hoc
maledicto.diſpſit ſuperbos mēte coꝛdis
ſui.ꝙ ad mētis collectionē vnitiuā n̄caria
ē deuotio.quā deſcripſimꝰ.q̄ eſt eleuatio
mētis in deū per piū ꝛ hūilē affectū. fide.
ſpe.ꝛ charitate ſubnixū. Propterea quē/
cūq̄ʒ videris carētē iſtis/dic ꝙ diſpſus ē
mēte coꝛdis ſui.q̄ntūcūq̄ʒ ſe phm. vel ſco
laſticū theologū eē iactet. Dic illud Job
de tali Si aſcenderit in celū ſupbia eius
ꝛ caput eius nubes tetigerit.q̄ſi ſterq̄lini
um in fine pdet̄.ꝛ dicent qui eū nouerant
vbi eſt.ꝰ Quaſi ſomniū auolās non inue
nietur.ꝛ tranſiet q̄ſi viſio nocturna. Dic
ꝙ eſt ſal infatuatū.eijciendū ꝛ ꝯculcādū.
Secus vero ſi quē agnoueris in affectu
ſuauē.piū ꝛ hūilē.ſi ad deū cū ſimplicita/
te fidei ſpei ꝛ charitatis. eleuatū. q̄uis iſte
ſit ſine lr̄is ſine phia ſine theologia. ta/
lis vtiq̄ʒ collectꝰ ꝛ vnitus eſt mente coꝛdis
ſui ¶ Quid igit̄.ꝰ Vana ē phia.ꝰ inutilis F
eſt theologia.ꝰ Vana ꝓſus inutilis ꝛ no
xia haberi ſi nō comes affuerit d̄uotio.q̄
pius eſt ꝛ hūilis affectus.q̄ comite pote/
rit ad intelligentias pl'imas euehi.q̄s nō
habebit de lege cōi ſimplex xp̄ianus. Po
terit inſup talis eſſe vtilis in doctrina. q̄
fides ſaluberrima gignit̄. nutrit̄. defen/
dit̄.roboꝛatur Vtilis preterea ſicut dicit
apl's ad arguendū ¶ Proinde deuotio
ſola/nō ſufficit ad explicationē ſui/menti
bus alienis inſinuandā. cuʒ amplius in
experimētali ſenſu vel affectu.ꝰ q̄ʒ ratioci/
natio.intellectu ꝯſiſtāt Sūt idcirco ma
le deuoti.ſimplices illi. ꝙ iuxta ſuas affe/
ctiones.tradere ſatagunt alijs regulas ꝛ

leges ex ſcripturis ſacris. Hinc fatue re/
uelatiões.hinc ſupſticioſe affectiões pro
dierũt Sicut ecõuerſo phi ⁊ theologi de
uotiõe carẽtes/ſiniſtras de deuotiõis mi
ſterio.deriſiones intulerũt ¶ Rurſus ita
ſe habent affectus pietas ⁊ hũilitas in de
um.vt neqͣt vna veraciter ſine altera in/
ueniri. Nuſq̃ꝫ eñ pietas fidei rite ſtabilit
ſine affectiõe hũili.nec hũilitas ſpei.⁊ſua
uitas charitatꝭ. ſine fidei ſolide/ pietate.
Quo factũ eſt aliqñ.vt dolere.peniterecꝫ
ſe dicerẽt nõ nulli lrãtoꝝ.ꝙ nõ in ſimpli/
citate parẽtũ.ſ.laicoꝝ pmãſiſſent. Fides
itacꝫ donũ dei eſt.ne q̃s gl'iet. Pax inſup
in credẽdo pcabat ab applo/ſuis. Deus
inq̃t ſpei.repleat vos oĩ gaudio ⁊ pace in
credendo. Nõ ſubdit vt abundetꝭ in ſpe ⁊
v̄tute ſpũſſancti.q̃ v̄tus ẽ charitas ¶ Ua
deret hic ſmo de certitudine fidei. ⁊ quẽ/
admodũ intellect' in ipa ſtabilit. ſicut ⁊
in ſpe.⁊ in charitate.p oĩmodã ſui dereli
ctionẽ ſub potenti manu dei.captiuando
oẽm intellectũ in obſeq̃ũ xpi.q̃liter ſuade
bat. Criſogonus anaſtaſie. Tu v̄o ancil
la xpi.tropheũ crucꝭ/tota mẽte ꝯſtringe.
Modus infra notabit. Quid aũt ẽ mẽs
tota.niſi mẽs vnita total'r ⁊collecta: Om
nis vero mens talis / deuota eſt in inci/
pientibus . deuotioꝛ in profitientibus .
deuotiſſima in pfectis.q̃s nõ diſpgit ſu/
perbia mẽtis cordis ſui. ¶ De deuotiſſi
ma mẽte dicem' aliq̃ Prio de deuotione
B pfectoꝝ.ad alios reditura. ¶ Deuotiſſi/
ma mẽs/q̃lis eſt in pfectis:hꝫ in ſe: ſecre
tũ ſolitudinis.ſerenũ lũinis.tabernacl'm
pacꝭ.hꝫ ⁊ cenaculũ ſeu diuerticl'm refecti
onis.cubicl'm req̃etõis. nidulũ pullifica
tionis.hoc eſt ex bernardo. Uiderit illic
lucẽ.q̃m nõ capit loc'. Audit armoniaꝫ/
quã nõ capit tps. Odorat fragrãtiã:quã
nõ ſpgit flat'.guſtat cibũ quẽ nõ minuit
edacitas heret amplexui quẽ nõ deuellit
ſacietas Hec ex augſtio ¶ Sꝫ admirabi
lioꝛ ẽ ſup oẽs.dionyſij traditio.q̃videtur
inſipiẽtib⁹ corde/rem magꝭ.inuoluere cõ
tradictiõib⁹ q̃ꝫ docere. Siq̃dẽ ad thimo
theũ ſcribẽs de myſtica theologia. ſic dr.
Tu aũt timothee/circa myſticas viſiões
coꝛroboꝛato itinere/⁊ ſenſus deſere.⁊ in/
tellectuales opatiões.⁊ ſenſibilia ⁊ inuiſi
bilia.⁊ om̃e nõ ens.⁊ ens.⁊ ad vnitatẽ vt
poſſibile ẽ inſci' reſtituere. ipi'. q̃ eſt ſup
oẽm eſſentiã ⁊ ſciam.⁊ a teipo. ⁊ oib⁹. im

mẽſurabili ⁊ abſoluto.pure mẽtꝭ exceſſu.
ad ſupeſſeutialẽ dinaꝝ tenebraꝝ radiuꝫ.
oĩa deſerẽs.⁊ ab oib⁹ abſolut' aſcẽdẽs
Quereret aliq̃s.q̃uo pñt hec fieri.q̃ repu
gnarevidet in forma v̄boꝝ: Letem' aliq̃
dicere,pnotãdo. ꝙ duplex eſt hic notifi
catiõis modus Un' doctrinalis extrinſe
cus. Alius expimẽtalis intrinſecus Uñ
ſciẽduꝫ ꝙ oĩs ꝯgnitio nr̃a/ortũ habet ab
aliq̃ expientia. Oĩs pterea ꝯgnitio ſi pfi
ci debeat:in expiẽtia terminat. Expiẽtie
v̄o nomẽ.dr ab ex.⁊ pario paris. qꝛ parit
expientia.ex reb⁹ in virib⁹ ꝯgnitiuis ⁊ af
fectiuis Hinc dicimus.hoc expioꝛ .i. ꝯp
io.i. repio Eſt aũt expiẽtia ſm reꝫ ſeu q̃d
rei.pceptio ſimplex.nõ diſcurſiua. cauſa
ta ſeu pata immediate ab obiectali motio
ne Ita ꝙ ſufficit ad hãc pceptionẽ pñtia
obiecti. cũ potẽtia pceptiua. remotis im
pedimẽtis Si eñ coloꝛ obijcit viſui.ſuf
ficit ad viſionẽ.p ſolã impedimentoꝝ ab
lationẽ. vt ꝙ oculus non ſit clauſus nec
cecat'.nec aliter impeditus Sic eſt de au
ditu reſpectu ſoni. De guſtu reſpectu gu
ſtabilis.de tactu ⁊ olfactu ſuo mõ Ceteꝝ
pceptio ponit in diffinitiõe pro genere.q̃
ſm nomẽ dr pfecta captio.⁊ hecꝯuenit ex
pimẽtali ꝯgnitiõi pcipue.q̃m ĩ ipa.put
expimẽtalis ẽ.nõ cadit erroꝛvel deceptio.
niſi foꝛte occaſionaliter apd potẽtiam diſ
curſiuã.quẽ admodũ dr ypocras. ꝙ expi
mentũ eſt fallax. Cãm dicti pmiſit. Ars
inquit lõga. Ars itacꝫ formãt nõ ab vno
tm̃ expimẽto.ſꝫ a plĩmis.q̃ꝝ vticꝫ ſingl'm
veꝝ eſt. Alioquin nõ eſſet p expimẽtũ At
tñ ꝯbinatio expimẽtoꝝ.⁊ꝯq̃ſitio diſcurſi
ua de q̃dditate.⁊ꝯditiõib⁹ reꝝ expimẽtaꝝ
imo.⁊ ipoꝝ expimẽtoꝝ/q̃ res ſũt/ an ſbe
vel accidẽtia/ſepe fallit. Cõſurrexit pinõ
ncitas grãmatice⁊ logice,p cõicatiõe mu
tua ſup expimẽtis ſingulis.⁊reb⁹ expris.
ne oẽs aut plures expiẽtie laterẽt viciſſim
hoĩes.pſtim expiẽtie iterioꝛes q̃s nemo
nouit niſi ſpũs, hoĩs qui in ipo eſt Con
ſurrexit denicꝫ modus alter cognitiõis .
q̃ꝫ p expiẽtiã.q̃ diſciplinalis vel ſcolaſtic'
vel doctrinalis appellat.p voces ⁊ ſcripta
q̃m aliter nõ poſſum' ꝯcept' pmos p exp
ientiã habitos/exponere. Cõſurrexit eti
am diſtinctio ver'.de ꝯceptib⁹ pme inten
tiõis.⁊ ſcõe.vel tertie.⁊ de modis ſcãdi. ⁊
de ſuppoſitiõe naturali. Tota poſtremo
ps phie.q̃ rõnalis dr ppterea ncariũ ſupſit

D exordiū. ¶ Suffecerit ad p̄ns ꝯmemora
tio distinctōnis. vt oñdam⁹ p̄mo ꝙ vnio
mēt̄ de q̄ nūc loq̄mur/ ꝯsistit in expiēcia
ꝓpterea trāſfundi nō p̄t in alios p doctri
nā. ſicut nec viſio. nec aliq̄ ſenſatio exterior
aliter in alios trāſfundit̄. nec amor nec o
diū. nec leticia neqȝ dolor. neqȝ gn̄aliter a/
liq̄ expimētalis cognitio ¶ Nihilominꝰ
doctrinalis traditio nō eſt fruſtra. Prio
ꝓpter inductiōem. vt fiat amplificatio. po
tētiarꝫ pceptiuarꝫ. cū obiectis expimētal'r
pcipiēdis Deīn notificatio fiat īpedimē
torꝫ. q̄tenꝰ auferant̄ Hec em̄ duo ſuffici/
ūt ad expientiā. Ita tn̄ ſi obiecta moueāt
naturaliter Alioq̄n tertiū req̄reret̄. ſ. actu
alis ⁊ libera motio obiectal'. q̄lē h̄ȝ extra
ſe deus. q̄lē h̄ȝ libertas arbitrij ſup actus
ſuos. ¶ Nullꝰ idcirco putet vel expectet
ꝙ ab hōīe de p ſe ſibi tradi poſſit cognitō
ſup vniōe mēt̄ cū deo. Merito q̄dē q̄r nꝰ
de q̄cūqȝ expientia p̄t hec fieri circa crea/
turas. Nemo p̄terea ſperet experimētuȝ.
niſi ſublatū fuerit impedimētuȝ. Eſt igit̄
cōe ſtudiū. oīm q̄ de theologia myſtica. q̄
ꝯſiſtit in vniōe locuti ſunt/ inducere ad
tria. q̄ requirūt̄ ⁊ ſufficiūt videlicet Deſi
deriū diuī obiecti. Remotio impedimē/
ti. Imploratio diuī bn̄placiti Primū fit
inſinuāda pulcritudinē ⁊ valorē. Scōm
fit aperiēdo defectū nr̄m ⁊ lāguorē. Ter
tiū fit p orōis vehemētiā ⁊ ardorē. Hec
aūt tria ꝯplectit̄ ipa duotio. q̄ eſt eleuatō
mēt̄ in deū ſicut in obiectū ꝓpriū. ⁊ ſ̄p piū ⁊
hūilē affectū. in quo ſp eſt deo bn̄placitū
¶ Occurret forſan aliq̄s ⁊ dicet Quid ad
te de doctrina myſtice ſapiētie. q̄ n̄ es par
ticeps huiꝰ experientie: Rn̄deo. Credidi
propter quod locutus ſum. Credidi ſer/
monibꝫ expertorꝫ. ꝓpter qd̄ ꝯformiter ad
eos locutus ſum. Quatenꝰ inducar. ⁊ in
ducā. quātū dn̄s adiuuerit. ad deſideriū
tāti obiecti. cū iſto q̄ dicebat. Vnā petij
a dn̄o. hāc req̄rā. Vnam videlȝ p̄cioſam
margaritā euāgelicā. q̄ habita/ dicamꝰ ſu
fficit. q̄ n̄ habita/ ſaltē d̄ſiderare ꝯcupiſca
mꝰ Enitamur deniqȝ. p deuotione cuiuſ
libet impedimēti. cū imploratiōe diuī bn̄
placiti. Sanabat ita forte oculū mētis. ⁊
ei ſe p̄ntabit experiēdū. guſtādū ⁊ vidēdū
q̄ȝ ſuauis ipſe eſt. q̄ȝ magna multitudo
dulcedis ſue quā abſcōdit timētibꝫ ſe. ¶
I Supereſt oñdere. ꝙ doctrinal' traditio
theologie miſtice/ ſe extēdit ad theologiā
ſcolaſticā. nec ab ea diuerſa ē vel ſecluſa.
imo nec a ꝟa phia. Fiet aūt hoc ꝯmode.
ſi ꝟba btī dionyſij/ a paulo. imo a ſpū ſcō
docti. ꝯcordauerimꝰ adinuicē. p ſcolaſti/
cā theologiā. cuius ignorātiā habētes q̄ȝ
uis expiētiā itrinſecā ſentiāt hꝰ vniōis/
tn̄ hāc doctrinal'r elucidare neq̄būt. Exē
plū eſt manifeſtū in doctrinis phic̄. Nō
ne poterit aſtrologꝰ q̄ nūq̄ȝ exptꝰ eſt eclip
ſim ſol' ⁊ lune/ tradere doctrinā huiꝰ rei/
q̄lē ruſticus q̄ exiet̄ ipſas ad oclm/ trade/
re neq̄bit: Poterit ruſticꝰ vtiqȝ dicere ſo
cio p̄nti. Api oclos ⁊ vide. poterit extēde
re digitū ad eclipſim. ſȝ nil amplꝰ. Aſtro
logus ꝟo/ licet ita mōſtrare n̄ poterit p̄n
tial'. docebit tn̄ abſentes q̄liter apiēdi ſūt
oculi. q̄lia ſunt impedimēta q̄ remoueri
oporteat. imo/ ſi catholicus ſit/ diuū bn̄/
placitū iūgere nō omittet. q̄ facit eclipſes
ſi vult ⁊ q̄n vult Sic in ꝓpoſito. niſi ꝙ a/
ſtrologus h̄ȝ demōſtratiōem. theologus
ꝟo ſolā eruditiōeȝ. in fidei auctoritate fir
matā ¶ Multi m'lta locuti ſunt ⁊ nos m'l
totiēs iā inter m'ltos. de ⁊ ſup ꝟbis dio/
nyſij dū tractat de myſtica theologia ⁊ di
uina ſapiētia xp̄ianorꝫ. Dixerūt aliq̄ ꝙ cō
ſiſtit hec theologio. in abnegatiōe oīm a
deo. Alij ꝙ in affectu ⁊ dilectiōe Nōnulli
ꝙ intelligētie puritate Alij ꝙ in mētis ad
deū collectiōe vel vnione Alij ꝙ in deuo
tiōe ſeu mētis eleuatiōe. Alij ꝙ in raptu
vel extaſi vel mētis alienatiōe. Quas ſex
poſitiōes/ abſqȝ ꝯtentiōe ptractemꝰ ſub
certis ꝓpōnibꝫ. oñſuri ꝯformiter ad ꝟba
cātici marie. qd̄ exiſtit in expimētali. ⁊ g̃tu
ita vniōe ſeu collectiōe ⁊ exultatiōe hūiliū
mēte cordis ſui cū dō. dū diſpſit ſupbos.
dū depoſuit potētes de ſede. dū eſuriētes
impleuit bonis. dū ſuſcepit iſrl' puerꝫ ſuū
recordatus mīe ſue ¶ Dicamꝰ igit̄ abbre
uiato ſmone. ꝙ ſapiētia xp̄ianorꝫ de qua
tractauit diuinus diōn. eſt vnio mentis
ſeu colectio tanq̄ȝ p gn̄e. Iū git̄. experimē
talis ⁊ g̃tuita. cuȝ p̄e lūinū deo tāq̄ȝ p for
mali dr̄a ⁊ pro fine vel obiecto Mēs po
nit̄ q̄ſi p materia vel ſubiecto. Habemꝰ
ecce genꝰ deſcriptiōis. ſ. vniōeȝ. ſimul cū
obiecto ſuo deo. ⁊ mentē p ſubiecto. Nec
oportet inſiſtere ſcrupuloſius. q̄r nullus
ambigit. Sed in hoc eſt difficultas. q̄ ⁊
q̄lis ſit iſta vnio. ⁊ queadmodū ꝯpetur. ⁊
cur p dr̄a additū. expimētalis ⁊ gratuita
Porro q̄n g̃tuita fit hec vnio. q̄s negaret

ad quā nec natura ſufficit nec induſtria:
Sꝫ neqꝫ ſatis ē vnio ḡtuita. ſi ñ ꝑcipiať.
quēadmodū deus habitualr̄ vniť ꝑ graꝫ
ꝛ ꝟtutes in puulis baptizatꝭ. q̄s tñ nō di
cim⁹ myſtice ſapiētes Supeſt igiť diffi/
cultas velut vnica. q̄d ſit ꝛ q̄uo ſit. vnitio
nis expiētia Poſſum⁹ aūt dicere/ ꝙ expi/
mētalis vnio mētꝭ cū deo. ē ſimplex ꝛ actu
alis ꝑceptio dī gr̄e ſue. ḡtū faciētis dono
q̄lis h̄ incipit. ꝛ ꝑficiť in glīa. ꝑ grām cō/
ſūmatā Eſt igiť hec vnio expimētalis p̄/
guſtatio q̄daꝫ glīe pignus ꝛ arra felicita/
tis eterne. cui ꝯ̄ria ē diſpſio ꝛ auerſio ſuꝑ
boꝝ mēte cordis ſui Relinqť tādeꝫ hec
depurata. ſeu expolita theologie myſtice
deſcriptio Dicēdo ꝙ eſt expimētalis dei
ꝑceptio Poti⁹ aūt poniť ꝑceptio q̄ ꝯgnitō
q꜡ ḡnalis eſt teri⁹. ad oēꝫ vim mētis .ſ. rō
nalē. ꝯcupiſcibilē iraſcibilē. vl̄ ad vim ap
p̄hēſiuā ꝛ affectiuā. q̄uis nihil vere videa
tur ꝑcipi/ q̄n vis apprehenſiua. ꝯcurrat.
Alioq̄n vis affectiua fieri poſſet in cogni
tiua. qd̄ aliq̄ nedū ꝯcedūt. ſed h̄ ꝓbare cō
tendūt Nec theologiā ſcolaſticā ſuſcipi/
ūt in hac pte. ſꝫ a myſtica ſecernūt. ſuper
qua re videri poterit in proceſſu.

De expimētali vniōe veritates

Expimentalis dei perceptio. facialis ꝛ
imediata. nō hētur h̄ in via de lege cōi. ſꝫ
expectať ꝓ p̄mio in glīa ꝯſumata Cōcedi
tur hec ab oībꝫ. n᷑ oportꝫ ꝓbatiōibꝫ imo/
rari. imo ſic ꝯceſſa eſt ꝓpoſitio. vt in erro/
rē aliq̄ ꝓlapſi ſint. dicētes ꝙ nec i p̄ria de
us imediate videbiť. ſꝫ in theophanijs q̄/
buſdā. ꝯtēperātibꝫ inacceſſibile lumē dei.
imbecilli mēti. Quo ſuper errore deſtruē
do. doctores nedū copioſiſſima diſputa/
tiōe. ſꝫ ſniali determinatiōe ꝓceſſerūt. iux
ta notata dñi bonauentˢe. ſcd̄o ſniaꝝ. diſ.
xiij. Expimētalis dei perceptio nō vi
deť eſſe formaliter ip̄a vnio Admittiť aūt
hec p̄dicatio. q̄ſi per cām vel ꝯcōitātiam.
ſed non multum intereſt ad rem noſtram
Tāta q̄ppe eſt ꝯnexio oīm virīū mētꝭ vel
habituū virtuoſoꝝ cū habitu gr̄e. ꝛ actu
p̄ncipali ei⁹ ꝙ apparet q̄dā circūinceſſio.
velut in b̄ndicta trinitate. ſuo mō Eſt eñ
gr̄a gratūfaciēs. vna i trinitate habituuꝫ
theologicoꝝ ꝛ trina in vnitate ſua ſeu radi
ce. ſicͭ mēs vna ē in eētia. ꝛ trina i potētijs
Utꝝ ꝟo potētie ſint r̄alr̄ ab inuicē diſtin
cte vl̄ tm̄mō relatiue ſeu ꝯꝑatiue. Et ſi gr̄a
pri⁹ informat eſſentiā mētꝭ q̄ꝫ potētiā paꝝ
intereſt ꝓ deuotꝭ ſcrupuloſi⁹ inq̄rere Ex
perimētal' dei ꝑceptio videť fieri. dū influ
xus formal' ꝛ h̄itual' gr̄e ḡtū faciētis in a
ctus ſuos imediate ſe ꝓtendit. exemplū d̄
formis alijs. dū ex actu p̄mo q̄ ē informare
ꝓcedūt ad act⁹ ſcd̄os. ſicͭ vita ad viuere. lux
ad lucere. intellect⁹ ad intelligere. ſēſ⁹ ad
ſentire. Sunt aūt effect⁹ p̄ſimi gr̄e Tres
hierarchici. Purgare. illuīare. ꝑficere. q̄s
aliq̄ m̄ltiplicāt. ſcd̄m mētis vigorē. fulgo
rē. ꝛ amorē. dicētes ꝙ ꝟtutē memorie/ pur
gat/ eleuat/ ꝛ ſtabilit. fulgorē intelligentie
illūinat informat ꝛ aſſimilat Amorē affe
ctiue/ ꝑficit/ viuificat ꝛ vnit. ꝛ mētem ac/
ceptā deo reddit Expimētalis dī ꝑ cep
tio. fit ſm̄ fruct⁹ ſpūs. q̄ꝝ maxim⁹ ꝛ p̄m⁹
eſt charitas. i. cara vnitas. vñ ꝓdeunt alij
gaudiū. pax. pacia. lōganimitas. bonitas
māſuetudo. ꝛ fides. modeſtia. ꝯtinētia. ca
ſtitas. Uñ charitas ꝓut eſt virtus theo/
logica dicͭ habitū. ſꝫ ꝓut eſt fruct⁹ d̄ actu
ale caritatꝭ. expimētuꝫ. l' ſentimētū q̄uis ne
at hō certitudinalr̄ vñ veniat aut quo va
dat. ſicut infra notabiť. Expimētalis
dei perceptio. vel noticia ſi pura eſſe debe
at ꝛ vehemēs: req̄ritur in ſenſibꝫ aīe ꝓpor
cionatꝭ. ſenſibꝫ carnis. ꝙ purgenť. illūinē
tur ꝛ ꝑficianť. ꝑ oꝑatiōes gr̄e gratū faciē
tis. q̄s nūc elicit immediate. nūc imperat
mediate. ꝑ habitus/ virtutū/ donoꝝ/ ꝛ be
atitud inū Hic expimur. ꝙ hō nō ꝑcipit
ſe viuere/ niſi dū aīa ꝓcedit ad act⁹ ſcd̄os
ꝑ oꝑa vite. q̄ ceſſant vtiqꝫ poſitꝭ. impedi/
mentis in ſenſibꝫ. ꝑ ebrietates. ꝑ ſomnuꝫ
per infirmitates. aut egritudines. Ex
perimētalis dei perceptio/ ſi debeat eſſe ꝑ/
fecta. ꝛ talis q̄ dici mereať ſapientia dīna
vel myſtica/ terminať in caliginē quā in/
habitat deus vere abſcōditus. ꝛ qui po/
nit tenebras latibulū ſuū Nō vt fiat exp
imētlr̄/ nēc eſt mētē/ ab omni ꝯgnitiuo ac
tu/ vel affectiuo circa creaturā oēm/ etiaꝫ
circa ſe ipam/ tūc vacare. ꝛ in ſilentio ſum
mo eſſe. moriqꝫ deniqꝫ toti creature. vt ſo
li deo viuat creatrici eētie Hic eſt nunc
p̄uctus difficultatis. ꝛ myſteriū abſcōdi
tū. qd̄ nemo nouit ꝑ expientiā niſi qui ac
cipit. Pōt tñ noſſe ꝑ doctrinā in auctori
tate fundatam. cū manuductionibꝫ ꝛ exē
plis Alioq̄n. vane penit⁹. ſtuduiſſꝫ btūs
dioñ. cū cetꝭ/ ꝯdere libros ſuꝑ hac re.

Experimẽtalis dei ꝯgnitio terminatur in
caliginẽ. ſꝫ prius deſerit aliã caliginẽ Ca
ligo q̃ deſerit / eſt oĩs creatura. q̃ de ſe nõ
niſi caligo eſt. ꝑuatio. ſ. lũis Alioq̃n non
dixiſſet Johẽs de creaturis. ꝙ lux in tene
bris lucet. ⁊ tenebre eã nõ ꝯphenderũt Fit
aũt iſta deſertio ſm̃ tria. q̃ notat dioñ. in
ṽbis pmiſſis Primo deſerit opatio ſenſiti
ua. q꞉ nõ oportet vt vegetatiua deſeratur
Scd̃o opatõ intellectiua ſcd̃m oẽ ens. ⁊ ñ
ens. ⁊ hoc plane accipiẽdũ ẽ de ente l' ñ ẽte
creato vel creabili. nõ d̃ ente pmo ⁊ puro
Tertio deſerit mẽs ipa. ñ vtiqꝫ q̃n mane
at eſſentialr̃ in ſe. Alioq̃n eẽt ⁊ nõ eẽt. niſi
velimus inſanire cũ almarico. et ſilibꝫ he
reticis dicẽtibꝫ mẽtẽꝫ ꝯtẽplatiui vl' bti pde
re ſuũ eſſe in ꝓprio gñe. ⁊ redire in illud eẽ
ideale. qđ habuit eſſẽtialr̃ in arte diuina
At hoc eẽt penitus mẽtẽꝫ ãnihilari. aut ni
hil oĩno poſſet anihilare de⁹. Et hoc aliq̃
voluẽt ſꝫ male. q꞉ ſilr̃ ipe creare nihil poſſꝫ
Quid ẽ igit mẽtẽ ſe ipaꝫ deſerere. hoc eſt
ipaꝫ in actu primo ſuo eẽntiali manenteꝫ
nullũ actũ ſcd̃m circa ſe ipaꝫ aut circa qđ
libꝫ aliđ ẽs ꝓter deũ exercere. et tũc intrat
B nouã caliginẽ. de q̃ ſeq̃t exponẽdũ ¶ Ex
perimẽtalis di ꝯgnitio ſeu noticia vl' pce
ptio / quã inueſtigamus. q꞉ nõ terminat
in deũ clare ⁊ nude viſum / ſiſtit in caligi
ne q̃dam ſupra ſe. deſerendo primã caligi
nem creaturaꝝ. poſt ſe. vel ſub ſe. imo ⁊ ſe
poſt ⁊ ſub ſe. mõ dicto. Rõ eſt q꞉ nec mẽs
hꝫ oculũ qui natus ſit h̃ videre deũ. nec
deus obijcit directe ⁊ imediate / ſeipſum
Grandis attñ difficultas eſt. ſi oĩs noti
tia expimẽtalis ſit intuitiua. ſup q̃ noticia
tractat de ſcõ nõie dei Satis ſit hic dice
re ꝙ intuitiua cognitio dei / non negatur
hic in via ex hoc pciſe ꝙ de⁹ eſt obiectuꝫ
imꝓportionatũ mẽtis ocl'o. ꝓpter excellen
tiã viſibilis. ſꝫ q꞉ nõ placet deo Rõ q꞉ ob
iectũ intelligibile. quãto eſt pfecti⁹. tãto
magis. idoneus eſt ocl'us mẽtis cape ipm
Nõ eñ ledit armonia mẽtis de ſe ab excel
lentia intelligibilis. quẽadmodũ deſtrui
tur armonia oculi ſenſualis p excellẽtiaꝫ
lucis. Cõpatio igit oculi veſpertiliõis ad
ſolẽ / nõ dt oẽm ſilitudinẽ ad oculũ mẽtis.
reſpcũ manifeſtiſſimoꝝ in natura. dicẽte
ariſtotele ꝙ intellect⁹ q̃nto pfectiora intel
ligit / tãto ſit habilis ad altiora. vñ ꝓbat
imaterialitatẽ ipius ¶ Expimẽtalis dei
pceptio p caliginẽ / non fit ſine clariſſima
irradiatiõe. ac ſine ſilentio ſuſurrãte. ⁊ oc
culte dicẽte. Difficili⁹ h̃ vid꞉ ad explican
dũ Credẽdũ tñ ẽ ṽbis dionyſij. crebro ſic
loquẽtis in diffinitiõe ſapiẽtie ⁊ alibi Pla
cuit inq̃rere exẽplũ ſenſibile viſus corpa
lis ad lucẽ ſolis. fit eñ freq̃ns p dionyſi
um ⁊ auguſtinũ ⁊ ariſtotelẽ cũ ceteris. cõ
patio talis. q꞉ nihil ſimili⁹ in creaturis cor
poreis / luci ſpũali / q̃ꝫ lux ſolis. ſic viſui cor
pco viſio mẽtis. Exẽplũ vnũ Sint due do
m⁹ valde diſtãtes. q̃ꝝ q̃libꝫ / feneſtrã ha
beat aptã. aſpcũ mutuo ⁊ directo. ſit me
diũ penitus expeditũ. ſit oculus ſeu vidẽs
in vnã feneſtraꝝ. ꝯſtatqꝫ ꝙ ſi nullũ ſit in
medio lumẽ / puta de nocte. ocul⁹ erit in
ter duas caligines. q̃ꝝ nullaꝫ attinget. q꞉
nec illã q̃ retro ſe eſt in domo ſue feneſtre
vel iſtã q̃ in iſta feneſtra eſt. q꞉ ad feneſtra
rũ vacuitatẽ nõ ptingit medio nõ illuſtra
to Sꝫ illuſtret mediũ. p qđ acies ocl'i di
rigat ad feneſtrã oppoſitã. indicabit vtiqꝫ
talis ocl's eẽ caliginẽ. q̃uis dom⁹ intra ſe
copioſe ſit illuſtrata Docet h̃ expiẽtia cũ
rõne pfectiuoꝝ. q꞉ nũq̃ꝫ vid꞉ lux ſine colo
ris mixtiõe. q̃ nõ eſt niſi in corpe termina
to. Vñ ocul⁹ carnis pure. in medio lucis.
poſitus / nihil videret. ſed eſſꝫ in caligine
Ecce ꝙ ad inſpiciendũ caligineꝫ oportet
ꝙ oculus ſit inter duas caligines retro ⁊
añ. Oportꝫ nihilomin⁹ ſi debeat anteri
or caligo videri / ꝙ fiat irradiatio p medi
um. Exẽplũ de voragine terre. q̃ nõ agno
ſceret p ocl'm / ſub ſe tenebroſo medio in
ter ocl'm ⁊ voraginẽ nullaten⁹ illuſtrato.
¶ Exẽplũ alteꝝ. qđ ab aug⁹. iã pus indu A
ctũ eſt / de diuiſiõe ſpũs Sit ocul⁹ in ex
celſo monte. q̃lis ferit eſſe olimpus. ſit ab
imo nubes caliginoſa. prohibẽs aſpectũ
oĩm q̃ ſub eo ſunt. ſit rurſum inter ſolem
⁊ ocl'm alia caligo / impediẽs aſpectũ ſolis
directũ. non aũt diffuſionẽ lũinis ex obli
quo Cõſtat ꝙ oculus ſatagens inſpicere
ſolẽ / nõ intuebit niſi caliginẽ. q̃uis inde
ſuſcipiat obliquã irradiationẽ Alioq̃n ñ
videret oculus iſtã caliginem / radiatiõe
hmõi nõ exiſtẽte Poteſt h̃ induci illđ Iſa
ie Surge illuminare hirl'm. ecce tenebre
operient terrã ⁊ caligo ꝓplos. ſup te autẽ
orit dñs. ⁊ gl'ia ei⁹ in te videbit Cõſonãt
exẽplis. ṽba Ricardi de diuiſiõe aĩe ⁊ ſpi
rit⁹. In hac inq̃t diuiſiõe / aĩa ⁊ qđ aĩale ẽ
in imo remanet. ſpũs aũt ⁊ qđ ſpũale eſt ⁊
qđ eleuat ad ſũmã. ⁊ ab infimis diđitur.

vt ad ſūma ſubleuetur. ab aīa ſcindit̄ vt
dn̄o cōiungat̄. qꝛ qui adheret deo. vnus
ſpūs eſt cū illo. Felix diuiſio ⁊ mirabilis
ſeparatio vbi qđ corpulentū eſt ⁊ feculentū
deorſuȝ remanet. qđ ſpirituale eſt ⁊ ſubti
le/vſqꝫ ad ꝯtēplatiōȝ dīne glīe ſublimat̄.
⁊ in eādeȝ imaginē transformat̄ ¶ Pars in
ferior ꝯponit̄ ad ſummā pacē ⁊ trāqllita-
tē. cū ps ſupior ſublimat̄ ad glīam ⁊ iocū
ditatē. Hec aūt ſub eiſdē verbis ponit au
ctor de ſpiritu ⁊ aīa. Que āt ſit iſta pax. q̄
glīa. q̄ iocūditas. ⁊ qđ eſt qđ videat̄. hoc
ē qđ inqrimꝰ. ¶ Exꝑimētalis dī ꝑceptio.
nō fit ꝑ ſolā abnegatiōeȝ. Nō qꝛ pura ne-
gatio nihil pōit. Vn̄ vt damaſc̄ li. iiij. ca.
iiij. in fine dt. Sūt etiā q̄dā. affirmatiue
de deo dicta virtutē ſupexcellētis. negati
onis hn̄tia. puta. tenebras dicētes in dō.
nō tenebras intelligimꝰ. ſȝ q̄m lux nō eſt.
ſȝ ſuꝑ lucē. ⁊ lux q̄m nō tenebre eſt. hec ille
Sic igit̄ quicq̄d affirmatiue de deo di-
cimus/includit negationē aliquā. ⁊ econ
uerſo negatio relinq̄t affirmatiōȝ. nō q̄dē
ad idē ⁊ ſcđm idē. ⁊ ꝑ eodē. Alioq̄n eſſȝ ꝯ-
dictio manifeſta. ſȝ accipiunt̄ affirmatio
⁊ negatio. reſpc̄u diuerſoꝝ. qꝛ negat̄ a dō
quicq̄d eſt impꝑfectiōis in creatura. ſicut
oīs creatura eſt impꝑfecta. quātūcunqꝫ ꝑ-
fecta ſit in ſuo gn̄e. ⁊ ponit̄ ꝑ ſupexcellētiā
affirmatio de deo ¶ Propterea dt ſepe dion̄.
ꝙ deꝰ nō ē ens. ſȝ ſupēs. ſuꝑbonꝰ ſuꝑdn̄s
⁊ ſiliā ¶ Exꝑimētal' dei ꝑceptio/claudit
in ſe duplicē viā cognoſcēdi deū. ſc̄ȝ ꝑ ab
negationē ⁊ excellētiā. nc̄ via abnegatōis
ſufficit. niſi via excellētie adiūgat̄. nec ꝯ
¶ Propterea dānatꝰ ē articl's pariſien̄. dicēs
ꝙ nō ꝯgnoſcimꝰ de deo h̄ in via. niſi q̄d n̄
eſt. Exēplū hꝰ dion̄. eſt aptiſſimū. vbi dic̄
ſcđo de myſtica theologia. Sic ꝑ ſeipm
agalma naturale faciētes. i. imaginē. ex li
gno vel lapide. auferūt ea. q̄ ſuꝑiecta ſunt
puta oc'li viſiōeȝ vetātia. ⁊ ipām in ſe ipa
ablatōe ſola/occultā manifeſtāt formā vl'
in manifeſtatiōeȝ ducūt. ſic ſuꝑple fit i co-
gnitiōe. ꝑ abnegatiōeȝ. Cōſtat āt ꝙ ſtatue
factor nihil addit ad lapidem vt ſculpat
imaginē. ſȝ trahit tm̄mō de eo. Verūtam̄
aliq̄ ablatiōe facta linq̄t pulcrā. ſc̄ȝ imagi
nem. Cōſonat Augu. dionyſio. ⁊ exēplo
ꝑ ꝯfirmatiōe dictoꝝ. ſic dt. Cū audis. bo
nū h̄. bonū illud. tolle bonū hoc ⁊ bonuȝ
illđ. ⁊ viđ ſi potes ipm bonū/nll'o alio bo
nū. tc̄ videbis deū. Ita de ꝓ. Ita de pul-
cro. Ita de ente. ꝓcipue Ita de q̄libȝ attri
buto dīno. ¶ Exꝑimētalis cognitio dei.
pt intelligi ꝑ ablatiōeȝ fieri. ſeptē modis.
Quoꝝ duo ſpectāt materie ꝓpoſito noſtro
Vnꝰ ad intelligētiā aliꝰ ad deuotōnem.
Vnus modus ē ꝑ nōis impoſitiōȝ aliꝰ ꝑ
volūtariā acceptōȝ ſeu credulitatē. Terti
us ꝑ realē ablatōȝ. Quartꝰ ꝑ intelligētie
depuratōȝ. Quintꝰ ꝑ intelligētie ꝑſpicaci
tatē. Sextꝰ ꝑ intelligētie deiformitatē. Se
ptimꝰ ꝑ intelligētie ſimpliciſſimā vnitatē
¶ Diſcurramꝰ ꝑ ſinglos mōs. Eſt itaqꝫ
primꝰ familiarꝭ nobis ꝑ ſtatu vie ꝓbi gr̄a
de vno hoc nōie bonū vl' boitas. qꝛ hꝰ o
ipo ſic accipi poterit o ceterꝭ. Experimur
itaqꝫ qđ ſint aliq̄ res/a nobis appetibiles
vel qꝛ vtiles. vl' qꝛ dlectabiles. vl' qꝛ pulcre
et honorabiles. Impōimꝰ ad hec appeti-
bilia ſignificāda h̄ nom̄ bonū. Exꝑimur
ꝯſeq̄nter ꝙ res appetibiles ſūt in mltꝭ de-
fectuoſe/⁊ ꝙ vbicūqꝫ q̄rimꝰ refectōȝ/ibi re
ꝑimꝰ aliq̄s defcōȝ moleſtā appetitui carnis
aut ſpūs. ¶ Procedimꝰ vltra ad impoſitōeȝ
vniꝰ nōis qđ ſignt bonū vſqꝫ q̄qꝫ ꝑfcm̄ cui
nihil aſſit vl' adēē poſſit de malo. nihil bo
nū deſit. ita ꝙ ſit bonū q̄ maiꝰ cogitari nō
poſſit. ſic aug̃ accipit. poſtmodū anſelmꝰ
de hoc nōie deꝰ qđ appellāuſ bonū ſimpl'r
ens aut ſūme ꝑfcm̄. Qua ipoſitōe fc̄ta. ꝯſe
ſtim oīs q̄ ſcit ipōnē ⁊ audit hoc nom̄ deꝰ
vl' h̄ nomē bonū nll'o addito. i. bonū ſim
pliciter. qꝛ ſimpl'r dico qđ ſn̄ addito dico
Nis itaqꝫ tal' accipit ꝑ reliq̄ re tl'i ꝓſtātiſſi
ma q̄ceterꝭ oibꝫ an̄poit. hoc nomē bonū
⁊ hoc nomē deꝰ ita ꝙ ꝯuertibl'r ſe hn̄t bo-
num ſimpl'r ⁊ deꝰ. Cōſtat ita fieri potuiſſe
⁊ factū eſſe. ⁊ ita retineri. Quo ꝓſuppoito
voluit Anſelmus ⁊ q̄dā aliȷ/demōſtrare
deū eē ſic putabāt euidēs eē ꝙ bonū q̄ ma
ius cogitari nō poterat. nc̄ario erat. Alio
q̄n ſi poſſȝ nō eē. iā nō eēt bonū q̄ maiꝰ co-
gitari nō poſſet. Sed ſcđm veritatē ꝓceſſꝰ
eſt ſophiſticꝰ ⁊ inualidꝰ. ſi n̄ aliter ꝯfirmet̄
Diceret em̄ inſipiēs ꝯtra q̄ȝ arguit ſe ad-
mittere iſtud q̄d nōis ꝙ deꝰ ē bonū q̄ ma-
ius cogitari nō pōt. negareȝ tm̄ ꝙ aliq̄d tl'e
ſit in re. ſed tm̄ in nōie ſic ſi deꝰ impōeret̄
ad ſignificādū bonū ſūmū in tribꝫ ſuppo
ſitꝭ abſolutꝭ. nihil in re nomini rn̄dereȝ ¶
Propterea reſtat ſecūdus modus q̄ neceſ
ſarius ē accedere volēti ad deuȝ credere. ſ.
volūtarie ꝙ aliq̄d tl'e bonū ē ꝓe i reꝝ natura
imo ſuꝑ omnia que cogitari poſſunt in

rex natura. p aliquā imaginatōez. ratio/
nem. vel intellectū Hec aūt voluntaria ꝛ
fidelis acceptio. que nedū ꝯcedit q̄d no/
minis/ſed q̄d rei firmiter credit. ꝛ ita in
omī locutōe ſibi ſupponit. hoc nomē de⁹.
qꝛ ſuppoſitio eſt acceptio termini in ꝓpō/
ne pro ſuo ſignato vltimato Ex hac ac/
ceptione ſcḋa. ptinus elucidare poſſem⁹
quēadmodū deuotiſſima mēs laicorum
ſimpliciū/ꝑtingere p̄t ad expimentalem
dei ꝑceptōez ſeu theologiā myſticā. que
in vniōe ꝯſiſtit mētis ad deū. dū ꝯiūgit
eos ſibi. dū diſꝑgit ſupboſmētis ſui Per
gamus attn̄ prius/ad aliquē modoꝝ ali
oꝝ nūeratoꝝ declaratōez ¶ Et quidē ter
tius p̄t a ſolo deo fieri. redigendo oīa bo
na/in vnū ſe bonū q̄lr erāt ab eterno añ
mūdi ꝯſtitutōez in architipo mūdo ſolo
ſ ʒ nō mlt̄ū facit ad ꝓpoſitū. niſi p q̄nto fa
cili⁹ venit fidelis ſimplex vl' theolog⁹ ad
cognoſcēdū. ſupeminentiā boni eterni
ſup omne aliō boni nomē. q̄ñ credit vnū
poſſe neceſſario manere. aliis nō exn̄tib⁹
vel deſtructiſ. ¶ Quart⁹ mod⁹ maxime
ꝯgruit ꝓpoſito auguſti. ſm quē proceſſit
in ſuis ꝯfeſſionib⁹. imo i oīb⁹ pene libris
ſuis. etiā cū ſimplice mr̄e ſua. dū colloq̄/
rent valde dulciter ad feneſtrā. Deputa/
bat itaq̧ mr̄em deuotā talis abſtractōis
ꝑhicalis eſſe capacē. put colligitur ex li/
bro ſuo ſecūdo de ordine. dū vult deduce
re ꝙ oīs phyloſophica traditio/ordina/
te ꝓceſſit ex amore. preuia grāmatica. de
hinc logica. ꝛ ꝯſeq̄u ēter ſuo ordine de re
liquis Amor em̄ cū fuerit hūani ꝯuictus
ad quē loquela req̄rit. nec ſufficit niſi po
lita ſit rō ſm deductōꝫ illic traditā. q̄uis
in laudē pithagore nimius fuit. vt idē in
retractatōib⁹ fatet hūiliter Aug. Mod⁹
iſte tāt⁹ reputat⁹ eſt a phis. vt dicerēt abſ
q̧ illo/ nō poſſe q̄cq̧ ſcire ꝓprie vt intelli/
gere Ita em̄ poſuit Alb. in ſuo de intelle
ctu ꝛ intelligib. deducēs p lōgū ꝓceſſuꝫ.
pōnes antiq̄ꝝ phoꝝ. imo ꝛ idolatraꝝ q̄
theletis ꝛ theorgicis. purgatōib⁹ vtebant
q̄ꝝ meminit Aug. de trinitat. diſputās
aduerſus eos. Quid p̄terea dicemus de
iſto q̄rto. abſtractiōis mō. ſi fieri p̄t abſq̧
deuotione. Conſtat ita poſſe. qꝛ cōis eſt
ad oēm cognitionē de reb⁹ habendam p
rationē maxime per intelligentiā ¶ Hꝫ
Q aūt intelligentia multipl'r inueniri. ſicut
ex trib⁹ modis ꝯſequēter addit colligit.

q̄uis ꝯceperint aliq̄ boetiū voluiſſe intel
ligentiā eſſe ſolius dei. ſʒ moderatius eſt
viſus. q' eſt ſolius diuini gn̄is. ſicut ratio
hūani. Sen⁹ aūt ſumus dei. licet nō illa p
fectione hic q̄ erim⁹. dū ſiles erim⁹ deo ꝛ
angelis vel intelligentiis eius Intelligē
tia. nō exit in actū ſuū/abſq̧ mlt̄is abſtra
ctionib⁹. ꝓpter ꝯnexiōez ſuaꝫ cū materia.
Corpus aūt qḋ corrūpit aggrauat aīam.
qm̄ pro ſtatu vie talis eſt ordo potentiaꝝ
ꝙ ſuperior nō exit in actus ſuos/niſi pre
ceſſerint act⁹ inferiores Hoc aūt ſm Aug.
nō eſt nate niſi deſtitute ¶ Porro ſeq̄ns
modus huius reſpiciebat ſtatū nate ſue
primit⁹ inſtitute. ſil'r ꝛ excellenti⁹ ſpecta/
bat ad angelos ante gl'ificatōez creatos.
Remanſit hec ꝑſpicuitas naturalis. etiā
in ipſis demonib⁹ q̄ ad ſpeculabilia. In
practicis. em̄ excecat eos malicia vehemen
ter ¶ Sext⁹ demū modus ſpectat ad oēs
gl'ificatos ſpūs. ¶ Septim⁹ ꝓo ꝓpri⁹ eſt
ſoli deo ¶ Reſtringet aūt ſmo nr̄ ad du/
os modos. q̄b⁹ p̄t per abnegatōnē ꝛ abla
tionē/ꝯgnoſci deus Un⁹ eſt fidelis ꝛ ſim
plex deuotio. Ali⁹ eſt phica vel theologi/
ca intelligentie depuratio Sic em̄ ſemp
a diſpſione fit reſolutio ad vnitatem. ſic a
pluralitate ſingulariū vagoꝝ/ vt h̄ ens/
hoc bonū/cū inuolucris. accidētiuꝫ loci
ꝛ tpis. hic ꝛ nūc/fit reſolutio ad vnitatē
ſpēi. ꝛ ꝯſeq̄nter ad q̄dditates ſimpliciſſi/
mas. q̄s ſignāt termini tranſcendentes.
Corrn̄dent āt vocib⁹ ad extra/ꝯceptus
naturalr' ſignificātes. ſm q̄s ſumebatur
ſuppoſitio naturalis ¶ Colligim⁹ ex his
duas pro fundamento veritates ¶ Pri
ma ꝙ expimentalis dei ꝑceptio/ꝯgnitio
nē intelligentie pure p̄cedentē nō req̄rit.
nec ſeq̄ntem Apparet p indirectū. qm̄ hec
intelligentia. pauciſſimis ꝯuenit Theo/
logiā ꝓo myſticā dt dioñ. cōem eſſe xpia/
noꝝ. ¶ Altera ꝟitas Expimentalis dei
ꝑceptio. p̄t in ſimplicib⁹ p deuotionē ob/
tineri. q̄nq̧ facilius q̄ꝫ per lr̄atos. Pꝫ ex
deſcriptionib⁹ deuotionis. ꝛ expimental'
noticie. ꝛ abſtractōis voluntarie p ſolidā
fidē ¶ Reuolet tādē. O ad a. finis ad p̄n
cipiū tractat⁹ ipi⁹ O btā ꝯſolatrix pccoꝝ
q̄ ceptus eſt ſub hac nota cantici tui Di/ R
ſpſit ſupbos mēte cordis ſui. Reſumat
imaginatio. de triclinio cordis. Fiat ſm
illud deductio clarificās q̄ ſupſunt. Con
ſtituat ſibi nr̄ ſpūs. tria cenacla. Infimū

mediū ꝛ ſummū. Sit in infimo ſicut in
cipiens. ſit in medio. ſ. ſcđo ꝓficiens. ſit ī
tertio ꝑfectus ¶ Cōcordātiā ſup qua ſta
biliaꝫ. accipiat. ex ꝯſideratiōe ſacramēti
euchariſtie. de q̄ fiet poſterius ſmo ſup
iſto. Eſurientes impleuit bonis. Sunt
in hoc bn̄dicto euchariſtie ſacramento.
primo res ſacramenti. que eſt vez corpus
xp̄i. ſignatum ꝑ accedentia panis ſimulꝫ
vini ꝛ ꝯtentum Eſt inſup hoc corpus ve
rū. ſacramētū totius corporis myſtici. qđ
eſt hic ſignatū. nō ſignās aut ꝯtētū Et ter
tio ꝑ ꝯcōitātiā ꝑſonalē ꝛ eſſentialē. ipe ve
rus deus. qꝛ caput xp̄i deꝰ ¶ Ecce ꝙ ſpſ
hōis fidelis. ſimplicis etiā. ꝛ ſine lr̄is. pt
ꝛ dꝫ ꝯſiderare ꝛ credere cū aīa. ſ. ī infimo
cenaculo poſita. qm̄ hic eſt corpus xp̄i ve
rū ꝛ viuū. cū articuloꝝ fide. q̄ hūanitatē
reſpiciunt. Poteſt ex hac fide/ totā ſe recol
ligere ad meditatiōem iſtoꝝ q̄ corꝑaliter
acta ſunt ꝑ xp̄m. ꝛ ex illa meditatiōe pt cō
cipe ſpm̄ deuotōis ꝑ piū ꝛ hūilē affectum
Pōt etiā virtꝰ ſpūſſci talē affectū deuoti/
onis ita purificare/ vt ad nihil aliud dili/
gendū ꝑ tūc. ſaltē qđ ſit aduerſus ſe ꝯuer
tat affectꝰ ſic credētis. Cōuertat ſe modo
ſilr̄ ad piā ꝯſideratiōem. ꝛ fidelez corꝑis
xp̄i myſtici. i. aīaꝝ iā ſaluataꝝ in ꝑadiſo/
vel ſaluandaꝝ de hoc mūdo. ac etiam de
purgatorio. Hec aſcenſio tenet locū ſuū.
vbi luſtrat ſpūs vniuerſa in circuitu. ce/
leſtiū. terreſtriū. ꝛ infernoꝝ. Cōuertat ꝛ
eleuet poſtremo fidelē ſue meditatōis de
notōez/ ad ſolū deū. ſecludēdo nō ꝑ ratio
nē ſeu intelligentiā/ ſꝫ ꝑ ſincerā dilectio/
nē/ oē aliud diligibile creatum. ſub enig/
mate ſoliꝰ pie fidei. q̄ credit actualiter. ꝙ
hic eſt deꝰ ſuus. q̄ maiꝰ ꝛ nobilius cogita
ri nō pōt nec amari. q̄ totꝰ eſt deſiderabil̄.
Sepe ꝯꝑtus eſt in deuotꝫ ſimplicibꝫ totꝰ
caſus quē ponimꝰ ¶ Ex q̄ colligimꝰ. quē
admodū deuotꝰ ſimpliciū ſpūs. exercet ſe
tripliciter vniendo mētez ſuā in deo. ꝑ pi
um ꝛ hūilē affectū ad h̄ ſacr̄m Spūs aūt
magꝰ. eruditꝰ. ꝑ rōem ꝛ intelligētiā pōt ex
induſtrijs ſciētialibꝫ acquiſitꝫ clarius iſta
ꝯgnoſcere q̄ꝫ ꝑ ſolā fidē. ſꝫ non veriꝰ neqꝫ
ſublimꝰ Vn̄ viſitaui ꝓdē in infirmitate
ſua q̄ndā feminā etate grādeuā Queſiui
q̄uo ſibi eſſet. Vox ſuſpirādo clamauit
q̄uo potuit. Remoui coꝛ meū ab om̄i cre
atā. ꝛ repoſui in creatore. Ego vo rn̄ſiōez
tāte fidei ſtupēs ꝛ laudās/ abſceſſi. h̄ vnū

inferens. Satꝫ eſt. Et vē ſi ex aīo. nihil ē
¶ Spūs ſubin̄ fas hꝫ. ꝑ ſapiētie diffuſi S
onē ꝛ illapſuz/ magꝰ. ſurſuz agi ꝛ reduci.
q̄lis erat pauli mēs Siue inq̄t mēte exce
dimꝰ dō. Et itez Sapiētiā loq̄mur inter
ꝑfectos. Et rurſus Nos aūt reuelata fa/
cie. trāſformamur de claritate ī claritatē.
tāq̄ꝫ a dn̄i ſpū Sapiētiā hāc. ē. diximꝰ de
ſcripſiſſe dioniſiū. tractātes illud Et ſcm̄
nomē eiꝰ circa finē. Aſſignat idē dioñ. ꝙ
hec ſapiētia eſt amēs ꝛ irrōnalis ꝛ ſtulta.
ꝛ tn̄ eſt oīs rōis ꝛ mētis ꝛ ſcie cā ¶ Vide
amꝰ de vbo h̄ te docēte ꝛ illūinante O vir
go btā. ſapiētiſſima feminaꝝ Quid ſibi
vult h̄ vbū. vt ſapiētia q̄m q̄rimꝰ/ in nllo
videaꝫ nr̄i triclinij cenaclo repiri. Nūq̄d
in ſupmo vbi mēs habitat? At ſapiētia ē
amēs. i. ſine mēte. Nūq̄d ī medio. vbi rō
collocaꝫ? At ipa đr irrationalis. ſine rōe.
Nūq̄d in imo vbi cognoſcit aīa? Sꝫ hec
ſapiētia ſtulta vocaꝫ. q̄ſi ſciam nullā hn̄s
¶ Dic obſecro te vgo prudētiſſima. dic ꝑ
ſapiētiā tuā. q̄ pacto talis repugnātia. v/
boꝝ ꝛ nōim/ imo ꝛ reꝝ/ ſecū ſtabit? Hoc
eſt qđ lōgo iā ꝓceſſu veſtigauimꝰ Hoc al
tero iā tractu ꝓori ō ſcō nōie filij tui/ q̄dā
dicere ſpopōdimꝰ. ſub te fiſi. Hoc nūc ex
ſoluere tētabimꝰ. expōnē recēlentes diffi
nitōis. ſapiētie. a deuoto tuo dioñ. poſite
¶ Sapiētia inq̄t ē diniſſima đi cognitio.
q̄ eſt ꝑ ignorātiā ꝯgnita. ſm̄ vnionez ſup
mētē. q̄n mēs ab oībꝫ alijs recedēs. poſtea
etiā ſi ipſaꝫ dimittēs. vnita eſt ſplēdētibꝫ
radijs. inſcrutabili. ꝛ ꝓfundo ſapiētie lūi
ne illūinata. Fiat ḡ ꝑ ꝑticulas nr̄ curſus
¶ Sapientia ē diniſſima dei ꝯgnitō Cū
dei ꝯgnitio hic in via (qꝛ ſic loq̄mur in ſe
quētibꝫ) ſit triplex in gn̄e Quedā ſymbo
lica. hn̄ vtēs ſenſibilibꝫ. q̄dā ꝓpria. hn̄ vtēſ
intelligibilibꝫ Tertia myſtica q̄ ducit ad
ſupm̄tales exceſſus. Hec tertia h̄ nōiaꝫ di
uiniſſima. qꝛ ꝑfectiſſima. qꝛ expimentalr̄
habita. Quid em̄ perfectius ſcitur. q̄ꝫ qđ
in experientia cognoſcitur? Supra vero
deductum eſt ꝙ theologia myſtica eſt ex/
perimentalis dei perceptio. ꝛ intuitiua.
ſuo modo. ¶ Sapientia eſt per igno/
rantiam. cognita. Si ad idē ꝛ ſcđm idez
omnino fiat locutio/ conſtat ꝙ hoc con/
ſtare non poteſt. ſicut nec contradictio
poteſt. Referuntur ergo ad diuerſa hec
duo. per ignorantiam ꝛ cognita. Tolliꝫ

vnitio intellectual'. diſcretiua cuiuſcunqꝫ
rei create vl' creabilis. ⁊ h̄ nō in habitu. ſ3
in actu. ſaltē intentio. q̄ poſſ3 mouere vel
trahere intellēm diſcretiuū/ad impediēdū
affectū mētꝭ circa deū ab actu. q̄ dꝛ h̄ ꝯgni
T tio. ¶ Sꝫ q̄lis cognitio. ſtatim apit̄ ꝑm
vnionē ſup mētez. Erit ſup hac vniōe ſer
mo poſterioꝛ ſup illō. Eſuriētes repleuit
bonis. Nō em̄ pt hec materia grādis. to
ta ſimul euolui. Vocāt vniōez hāc expo
ſitores dionyſij q̄s legi. vniōez extaticaꝫ
vnientē affectū mētis cū deo. Videt̄ alijs
ꝙ hec vnitio nō ſit formal'r amoꝛ vel dile
ctio. ſ3 radicaliter fundat̄ in grā grāū faci
ente dū eſt in actu ſuō pncipali ⁊ ſupmo.
q̄ eſt vnire cū deo. Iuxta illud apl'i Qui
adheret deo vnus ſpūs eſt. ¶ Hec vnitio
ꝑ grām pſupponit tres virtutes theologi
cas. dona ſiml' ⁊ btitudines. ⁊ ceteros ha
bit⁹. pſertim infuſos. quoꝝ grā grificās
eſt radix. forma ⁊ finis. qō dꝛ ꝓpter grās
ſolū grāſ datas. q̄ nō reddūt ex ſe grāū deo.
vt ſunt grē oēs ſi ſtricte loq̄mur. pter cha
ritatē. Cui⁹ rō ē qꝛ ſola charitate excepta
q̄ nō ꝯpatit̄ qōcūqꝫ mortale ꝯ legē dei. ce
teri habit⁹ ſtare pñt cū pcc̄o mortali ⁊ gr̄e
ꝓuatiōe. ſ3 cū grā ſtat ſine illis ¶ Rurſus
hec vnitio dꝛ ſup mētez. queādmodū tra
ctatu ſcdō ſup illō Exultauit ſpūs me⁹/
deductū eſt. mariā fuiſſe ſupra ſpm̄. imo
⁊ ſine ſpū q̄n3 dū cecinit h̄ cāticū Magni
ficat aīa mea dñm Propterea dꝛ hec ſapi
entia amēs. nō ꝙ mēs pdita ſit vel deſtru
cta. ſ3 qꝛ p tūc. de ſe nil cogitat. intelligen
do ſeipaꝫ actualiter vel amādo Et hoc ex
plicat̄ cū ſubdit̄ in diffinitiōe. qñ mēs ab
oīb⁹ alijs recedēs. poſtea etiā ſeipaꝫ dimit
tēs. Hoc q̄ñ fieri poſſit. pl'ies oñſuꝫ eſt.
etiā naturalib⁹ induſtrijs. marie pſuppo/
ſita fide ſummi dei. ¶ Sꝫ qō ſeq̄t̄ ꝓrſus
grāuitū. ad q̄d n̄c natura ſufficit. nec attin
git induſtria. ꝓpterea iure dꝛ hec ſepiētia
ſingulari ꝓuilegio. data a ſpūſcō. q̄b⁹ vult
⁊ q̄ñ vult ſpirāte. ⁊ nō niſi fidelib⁹ xp̄ia/
nis. q̄ntūcūqꝫ alij fuerint ꝑ intelligētiam
eleuati ⁊ illūiati. Hec ſapiētia nō datur ꝑ
letitiā internā affect⁹ circa deū. ſine ſapiē
tia incarnata ⁊ impanata ſic loq̄ndo. Sꝫ
qꝛ xp̄s oſtiū eſt. ad hanc ſapiētiā dux ⁊ ſca
la. Idcirco ſeq̄t̄ vnita eſt. ſ. mēs ſupioꝛ ⁊
pncipalioꝛ portio ſpūal'. ſupſplēdētib⁹ ra
dijs inſcrutabili ⁊ ꝓfundo lūine ſapiētie
illuminata. ¶ Cōfeſtim elicitur. ꝙ hmōi

ſapientia/non ſit pura caligo. nec pure te
nebre. nec pura ignorantia. Alioq̄n. mēs
ipſa. q̄liter eſſet/inſcrutabili ⁊ profundo
lumine illūinata? ¶ Colligit̄ ſcdō. ꝙ hec
illūiatio neq̄t haberi. ꝑ hūanum ſcrutini
um. qꝛ dicitur inſcrutabili lūine. ⁊ ꝓfun
do. qm̄ ad illud nequit per ſe ratio vel aīa
deducere. ſicut nec altitudinē dīne ſapiē
penetrare Sūt em̄ apō deū idē/altitudo
ſeu ſublimitas ⁊ pofundō. ſicut ipē eſt ini
tium ⁊ finis. Solus igitur ſpūſſcūs. cau
ſat hanc illuminationeꝫ ſapientie. cuius
ſpūs eſt acut⁹. ⁊ oīb⁹ mobilib⁹ mobilioꝛ.
attingēs vbiqꝫ ꝓpter ſuā mūdiciā Sps.
aūt ſcūs quē mittit pꝛ in nōie filij/nō eſt
acceptoꝛ ſublimiū ꝑſonaꝝ in docendo ve
ritatē/paruul' ⁊ ſimplicib⁹ derelictis. qui
credūt in filiū Quin etiā/ſi q̄ dici poſſit
acceptio. cadit illa ſup paruulos ⁊ hūiles
in oculis ſuis Ita pꝛ inq̄t filius. ⁊ ſic pla
citū eſt apud te. Placitū dicit. nō cuiuſcū
qꝫ meritū Cōfundit hec ſnīa gn̄aliter oēs
ſcrutatores maieſtatiſ. hūana q̄uis indu
ſtria. niſi hac vna ſola hūiliari ſub poten
ti manu dei. vt nos exaltet factos hūiles
Porro recūbere in nouiſſimo loco. cū no
uiſſimo viro xp̄o/i cruce poſito. vt dicat
ipē qui nos inuitauit. Amice aſcende ſu
perius. veni vſqꝫ ad tronum p̄ris. ⁊ in ei⁹
ſinu q̄eſce. vt tibi ſit gloria in idipſuꝫ. ¶ V
Promptū erit. deinceps cōcordare. reten
tis prius dictis. quid ſit diuina caligo.
quid diuine tenebre Siq̄dem eſt vna ca/
ligo. reſpectu creaturaꝝ. ſimiliter ⁊ tene/
bre. q̄m̄ ceſſat actualis illuminatio. ſeu vi
ſio intellectualis. vel ſenſualis/cuiuſcūqꝫ
creature. Imo ⁊ ipſiuſmet mentis. ceſſat
conſideratio de ſe. Eſt altera caligo ſeu te
nebra. que dicitur diuina. quia nullo mo
do comprehendi poteſt a mente. illud qō
per illuminantem radiū. vel radios oſtē
ditur. ⁊ hoc minus q̄ꝫ abyſſus corpora/
lis immenſa. per oculum. quocūqꝫ ſolis
lumine. ſuperfuſum / penetrare Fas em̄
ad illō immenſum diuinum quantuncū
qꝫ ſit abſconditum ⁊ in caligine poſituꝫ.
viſui ſpirituali. Fas inq̄ꝫ affectui. quod
aſpiret. quod deſideret. quod ad illud q̄/
lecunqꝫ ſit/vnitiuis protenſionib⁹ ſe ex
tēdat. Siq̄dē ⁊ inuiſa nec plene cognita
diligim⁹. deſideram⁹. ſuſpiram⁹ ⁊ ſpam⁹.
¶ Habem⁹ igit̄ duas caligines Vnam
inferiorem. que eſt actualis ignorantia

creaturaꝝ. Alterā a ſupiori. que actualis
ignorātia dī. q̄ ad viſionē obiectalē. habe
mꝰ mediū/lucē. imo lūia mlta. mltos ra/
dios. q̄ tn̄ ſūt vna virtus vnitiua. vnus
radius/ſurſuꝫ educēs ad prēm lūinū. vn̄
oriūť vt a fonte. Sic inſup virtꝰ magne
tis attrahit ⁊ reducit ⁊ ꝯuertit ad ſe ferrū.
Et gn̄aliꝰ ſicut om̄e obiectuꝫ appetibile/
ſuū trahit appetitū qđ vidit q̄ dixit Tra/
hit ſua quēqꝫ voluptas Qūo loqť ſpōſa
ad ſpōſuꝫ. // Trahe me pꝰ te. Sciebat qꝛ
nemo venit ad eū niſi tractus Sꝫ o felix
tractus ¶ Oriť hic nō parua dubitatio.
q̄ fundať ī notificatiōe. q̄d ſit dīna caligo
vel tenebre. Eſtem̄ caligo talis. defectꝰ cō
prehēſiōis dīne maieſtatꝭ Cōſtat āt/ꝙ be
ati. ſilr ab illa ꝯphēſione deficiūt. ⁊ ſi nō
ab apprehēſiōe. Soluit hoc nomen mox
additū ⁊ ſi nō ab apprehenſiōe Apprehen
dūt itaqꝫ deū obiectalr ⁊ nude ⁊ clare ⁊ im
mediate ꝓpterea dicūtur extēſo nōie ꝯpre
hēſores. nec relinquūť eis tenebre vlle. vl
caligines. vel thophanie ꝑut hic in via.
Sūt idcirco ſp in luce ⁊ lūine ſup ſe q̄n
tūcūqꝫ exalte deus apđ mentez btām in
cognitiōe Hecꝰ in via. qꝛ nec mēs hꝫ ocu
los diſpoſitos ꝑ lumē glīe/ vt videat ob/
iectalr deū nec deꝰ vult obijcere hic nude
ſemetipm̄. Et hec rō potior eſt prima. qꝛ
ſi vellet hic deus poſſet. qđ ⁊ feciſſe credi
tur moyſi ⁊ paulo. ⁊ dilectiſſime feminaꝝ.
Nōnullꝭ etiā fortaſſis ex ꝓuilegio ⁊ exerci
tio amoris. ſinglari Hinc bernardus. ꝑ/
expoſito ꝟbo illo Abſcōdit lumē ī mani/
bus/ſcribit ad Cartuſieñ. de monte dei/
dicens Nōnūqꝫ q̄ſi ꝑtrāſiēs grā/ꝑſtrin/
git ſenſuꝫ amātꝭ. ⁊ eripit eū ſibi. ⁊ rapit in
deū ꝓ modulo ſuo ad momētuꝫ id ipm̄ ei
oñdēs vidēduꝫ ſicuti eſt. Interim etiam
⁊ ipm̄ efficit. id ipm̄. vt ſit ſuo mō. ſicut illđ
eſt. hec ille. Sonāt in hāc ſniam. plīma
ꝟba Aug. ⁊ Gregorij. Nōnulli ꝟo/latiꝰ ⁊
elatiꝰ h̄ aſſerūt q̄ꝫ ſatis eſt. dicētes aīam in
oēꝫ plenitudinē dei trāſire/vt optat apl's
ī illđ. ſ. ideale eē ſuū ꝯuerti. qđ hn̄t ab eter
no Poſſet ⁊ h̄ ſane intelligi. ⁊ inđ colligi
ſinglaritas. amoris. ſinglorꝝ btōꝝ in dō.
ſic hꝫ ⁊ attingit q̄libꝫ linea ꝓpe cētꝝ ſuuꝫ.
ſinglr ⁊ diſcrete. qđ tn̄ oībꝫ lineis cōe ē ⁊
ſibi Deſipiūt aūt. qꝛ n̄ ꝯcedūt aīam in eē
ꝓprio ſui gn̄is remanere ¶ Seqť de reli
qs q̄ ꝯdictiōeꝫ implicare videnť. Silen
tium occulte docens Eſt pax illa mētꝭ q̄
exuperat oēm ſenſum. ⁊ q̄es ab oī ope in/
tellectuali ⁊ ſenſuali mō dicto Eſt q̄ſi ſibu
lꝰ aure tenuis. pꝰ ſpm̄ ꝯpūctiōis. ſubuer
tētē mōtes. ⁊ ꝯterētē petras pccoꝝ. pꝰ ꝯm̄
tatiōeꝫ ſe manifeſtāteꝫ in ꝯfeſſiōe. pꝰ ignē
zeli ſatiſfactiōis Hic ſibulꝰ ē vocatio ma
rie in ſilētio ꝑ marthā. Hec eſt vox. aure
lenis. cuiꝰ venas ſuſurrij furtiue capit au
ris. ꝯtēplātis Hec mors optabilis ſine q̄
nō vidꝫ deꝰ. qꝛ nō videbit me hō ⁊ viuet.
ait dn̄s moyſi. Hic ē vētus roris/flās in
medio fornacꝭ babilonice. q̄ eſt cor nr̄m.
ſue naťe deſtitute ⁊ relictū. Nā cor impij/
q̄ſi clibanꝰ ignis ſuccēſus // Quāto putas
opus eſt ſilentio. q̄nta pace. q̄nta ſereni/
tate. vt audiať vox ſpōſi. in abſcōdito cu/
biculi cū ſpōſa intꝰ introrſuꝫ valde. cū ſū/
mo ſilentio. ſolus cū ſola delectať. nec ad
mittit alienos. Silr ⁊ ſpōſa ſecretū cap/
tat. nūc in foraminibꝫ petre. ī cauerna ma
cerie. nūc in mōte mirre. aut colle thuris.
nūc ſup mōtes aromatū Vn̄ cū q̄ſiſſet di
lectꝰ. Que habitas in ortꝭ amici auſculta
Fac me audire vocē tuā. verecūda ō ꝑnti
a amicoꝝ. inter linearis. Fuge dilecte mi
nō ꝙ eo vellet carere. ſꝫ hre ſolitariū. Et
vbi: Certe ſup mōtes aromatū. q̄ ſūt mō
tes eťni a q̄bꝫ deꝰ mirablr illūinat Paſcit
in illis ⁊ quieſcit. vn̄ turbati ſunt oēs in/
ſipientes corde Claret ſubinde q̄d ſit ob
ſcuriſſimū illđ. quod eſt ſupmanifeſtiſſi/
mū. h̄ eſt ipſe deꝰ Cōſtat auteꝫ illud phice
traditōni. ꝙ manifeſtiſſima naťe/ſicut de
us ⁊ intelligentie/ſunt occultiſſima nob
Veritas eſt/ꝙ phīa nō ꝯſiderauit aut cō
ceſſit reualatiōes deſup a pr̄e lūinū. q̄les
ponit ⁊ in q̄bꝫ q̄ſi ſolis. innitiť ſpūs xp̄ia
nus Voluit deꝰ efferre nos/ad ſuperna/
turalē ⁊ eternā vitā. Dedit ꝓpterea legem
⁊. ſacramēta ſua. ſup naturā. Ita vt vita
xp̄iani magis pendeat a miraculis q̄ꝫ na
tura Militat hoc cōtra curioſitatē. oīm
naturalia ſcrutātium. vel ex eis in viuen
do pendētium. ſicut aſtrologoꝝ nōnulli
ſunt. ⁊ medicorum. ⁊ alioꝝ/ꝑ prudentiā.
ſuam. regere rempuplicam exiſtimanti/
um. quales omnes deducit in ſtultum
finem crebro deus. vt ſciāt/ quia dominꝰ
ipſe eſt deus qui regna mutat ⁊ tempora.
Perſpicuum deniqꝫ fit. q̄ꝫ alta ſis mente
contemplata. virgo beata. tu ſuper om/
nes illuminatrix. ⁊ illūiata. cuꝫ decurſu
mundi labentis ꝑegrinatiōes hominuꝫ.

ſub ſtabili dei ꝓuidentia ꝑſpiciens/ceci/
niſti. Diſperſit ſupbos mēte cordis ſui.
ꝯfirmās ꝑ id qđ ſequit̄ Depoſuit poten/
tes de ſede ⁊ exaltauit humiles.

Sequitur tractatus

viij. ꝑ didragma ſeu dialogū. ꝑtitōs hn̄s
q̄ttuoꝛ Prima de depoſitiōe ꝑ impulſus
demonioꝝ. ꝑ notulas. xliiij.

Prima Notula

y Depoſuit potētes de ſede ¶ Di
ſcipul⁹ Gl'iat̄ pſaltes nr̄a. cui⁹ dn̄s hūili/
tatē reſpexit. gl'iat̄ in hūiliū collaudatiōe
ſimul ⁊ exaltatōe. Ex abūdātia em̄ cordꝫ
hūiliati. loq̄t̄. legerat ꝙ magna potētia di
ſoli⁹ ⁊ ab hūilib⁹ honorat̄ Propterea ma
gnificat dn̄m cuꝫ exultatiōe ſpūs. qꝛ ſibi
hūili fecit magna q̄ potēs ē. qꝛ mia eius a
ꝓgenie in ꝓgenies tim̄tib⁹ eū. ⁊ q̄ ſūt timē
tes deū ſi nō hūiles? Quo ꝯ. ſi ab hūilib⁹
honorat̄. ⁊ timet̄ de⁹. ꝯſeq̄ns ē vt deſpici/
at̄ a ſupbis. Quid preterea ſupeſt. niſi vt
deſpiciētes ſupbi. diſꝑgant̄. ⁊ a ſede depo
nant̄. q̄ ſibi ꝑpis nō dn̄o potētes eſſe volūt
¶ Sꝫ hꝫ q̄ſtiōeꝫ Qui ſūt hi potētes? ¶
Mgr̄ Uolo ꝑus agnoſcas quāta ſubtili
tate. notat̄ ī hac pſalterij cordula. duplex
impulſus. Un⁹ in deorſum. Depoſuit. i.
deorſuꝫ poſuit. ⁊ depulit Alter ſurſuꝫ eue
hit. ⁊ trahit ⁊ īpellit. ⁊ exaltauit hūiles Cō
ſonātia m'tiplex ſup h̄ īpulſu duplici ſup
petit. Uno deorſuꝫ ⁊ malo. ſurſuꝫ altero
⁊ bono Audi de malo Impulſus euerſ⁹
ſuꝫ vt caderē. Et iteꝝ Expulſi ſūt nec po
tuerūt ſtare De belya ꝓ dicebāt filij ꝓpha
rū Ne forte tulerit eū ſpūs dn̄i. ⁊ ꝓiecerit
eū in vnū mōtiū vel ī vnā valliū. ⁊ de xp̄o
ſcribit marc⁹ ꝙ expulit eū ſpūs in deſtū.
Un⁹ tn̄ impulſus viguit an̄ pcm̄. q̄ ſpūs
intellectualis ferret̄ in deū. nō violēter. ſꝫ
vltroneo volūtatꝫ amore. Sic trahi pete
bat q̄ dicebat Trahe me poſt te. Et xp̄s
Nemo pt̄ ad me venire niſi pr̄ q̄ me miſit
traxerit euꝫ Peccauit lucifer oꝛt⁹ eſt alter
impulſus vſqꝫ ad abyſſuꝫ Unō dict⁹ ē dia
bolus. q̄ſi deorſum fluēs Seducti ſūt. ⁊
ſeductorē imitati ſūt. ꝑmi parētes. in pec
cādo. factus eſt par impulſus in cadendo
nec poterant ſtare ꝓpria virtute. Sꝫ dn̄s
fecit potētiā ſuā in brachio ſuo. Ipſe mi/
ſert⁹ eſt ⁊ fecit hūiles vt exaltarent̄ fierent
Z qꝫ ſublimes ¶ Diſcipulus Ue ve pccori
bus ab impulſu male q̄ſito. q̄ ſunt hic po
tētes. q̄s maria ꝑintellexit An demones
iſti? ¶ Mgr̄ Loq̄t̄ ad Job dn̄s de dia/
bolo ſub methaphora behemoth. ꝙ nō ē
ptās ſup terrā q̄ ei poſſit ꝯpari. q̄ nedum
ſupb⁹. ſꝫ rex eſt ſup oēs filios ſupbie Qui
teſtāte aplo extollit̄ ſup om̄e qđ dr̄ de⁹. de
quo ꝓpħta ſupbie ſue vocē exꝓmēs Cōſcē
dā ſup aſtra celi. exaltabo ſoliū meū. ſede/
bo in mōte teſtamēti Seq̄t̄ Et ero ſilis
altiſſimo ¶ Fuerūt q̄ opinarent̄ luciferū.
inuidiſſe altiſſimo filio. ⁊ eq̄litatē ei⁹ affe/
ctaſſe Et qꝛ ꝓpter filium tēpeſtas aduene
rat mortꝫ/ex inuidia diaboli/in orbē ter/
raꝝ/dixit in ſecreto trinitatis ꝯſilio Si
ꝓpter me oꝛta eſt/mitte me in mare Fiam
hō paſſibilis. oīb⁹ fluctib⁹ tentationū ex/
poſitus. ⁊ ceſſabit tēpeſtas ¶ Uidet̄ huic
ꝑōni. text⁹ alludere cātici. Cū em̄ dixiſſet
maria de deo. fecit mihi magna q̄ potens
eſt. qꝛ videlicet hūilitatē ācille ſue reſpexe
rat. rurſuꝫ ſubiūxit de diſꝑſiōe locutura
Fecit potētiā. nec hic ſtetit. ſꝫ addidit in
brachio ſuo. Nouimus aūt ꝙ ab yſaia. fi
li⁹ incarnat⁹ ⁊ paſſus appellat⁹ eſt brachiū
dn̄i. quis īq̄t credidit auditui nr̄o. āt bra
chiū dn̄i cui ꝛuelatū ē De q̄ ſeq̄t̄ ꝓe lāguo
res nr̄os ipe tu ¶ Diſc. Cōcordare vr̄ hec
poſitio cū traditiōe doctoꝝ ꝑ oīa Ponūt
ei ꝙ ꝑ ſummā hūiliatiōeꝫ filij di. ſupbia
diaboli deiecta ē. q̄ q̄ſi fortꝫ armat⁹ cuſto
diebat atriū ſuū ¶ Sꝫ hꝫ oppoſitionē. qꝛ
lucifer nūq̄ꝫ vidit intuitiue trinitatē. nec
ꝑ reuelationē/videt̄ ei⁹ cognitiōem habu
iſſe. ſic nec fidē. ⁊ min⁹ vitā eternā. q̄ eſt di
cente xp̄o. vt cognoſcāt deū veꝝ ⁊ quē mi
ſit ip̄m xp̄m Sꝫ nec caſuꝫ ꝑſciuit ſuum.
Doluiſſet em̄ penaliter ſine culpa ¶ No
lo tn̄ ꝯtētiōib⁹ deſuire. abūdet quilibꝫ in
ſenſu ſuo. Satꝫ eſt ad rē nr̄ām ꝙ diabol⁹
voluit eē ſilis altiſſimo. qꝛ ſibi ſuā btītu/
dinē. a ꝓprijs virib⁹ expetebat. nulli q̄rens
aut ferēs eſſe ſubiectus. Hinc euenit illō
xp̄i. Uidebam ſathanaꝫ tanq̄ꝫ fulgur. de
celo cadentem Sic finis ad alta leuatis
eſt ruere/dum humiles exaltantur. ¶
Sunt queſtiones alie plurimorum. vt
cur deus creauit. q̄ꝫ caſurū nouerat. Cur
non appoſuit vt redimeret eum ſicut ho/
minē poſt lapſuꝫ erexit. ⁊ talia que abūde
tractata ſunt per doctores Hec tn̄ omni
bus curioſis ⁊ potentibus apud ſemet/
ipſos. nulla poterūt ſatꝫ eē. vt inueſtigare

ſufficiāt ſenſū dn̄i. Niſi p fidi hūilitatē/ſe
captiuēt. obtūdet̄ ⁊ reuerberabit̄ poti⁹ ex
lūine rōnū ſu⁹ viſus Credāt ḋ dn̄o optio
⁊ ſapiētiſſimo q bn̄ oīa fecit. Alioqn de
opib⁹ nullā poterint inuenire rationem.
¶ Mgr̄ Sobrie ꝯſulis Salubri⁹ ē nob̄
intēdere. ne deponat nos dn̄s de ſedē. ſ;
exaltet hūiles. ꝯ potentiis. inſidias ⁊ im
pulſus. aduerſus quē ē nob̄ colluctatio.
q2 aſſidue circuit q̄rēs quē deuoret. Sit
deiceps igit̄ ſi plac;. collocutio nr̄a. ꝯ ten
tatiōes inimici. cui nōia mille. mille nocē
di artes. ¶ Diſcipl's. Laudo ꝓpoſitum.
¶ Mgr̄ Plus laudab. ſi recogitauer; p̄
cipuā hāc eſſe ſibi artē: celare ſuas artes.
¶ Diſcipul⁹ Quo pacto? ¶ Mgr̄ Tol
lere ſatagit añ oīa/nr̄os oc'los ne creda/
m⁹ vllos eſſe demones. aut vllos a demo
nib⁹ tētationū impulſus violētos immit
ti. Scit q pniciosior eſt ocult⁹ nr̄ inimi/
cus. Nihil inſup piclo prim⁹. q̄z ſuū ne/
ſcire nec credere piclm. Aut ſi forte/habi
tualr̄ creditū eſt actualiter id nec attendi
tur nec timet̄. Male dormit̄ inter latro/
nes. Cecat; oculis q̄d niſi pateat in foue/
am lapſus? At ꝯ. Fruſtra iacit̄ rete ante
oculos pēnatoꝝ. ¶ Diſcipl's Imo iacit̄
aliqñ vt tereant̄ ſonoꝝ impulſib⁹ territi
capiant̄. Hec alta demonū fraus eſt. ſi vi
derint ſe videri p oc'los fidei/aggrauant
piclm. ſpem euaſiōis intercludūt Fallor.
ſi nō conabat̄ ſathan ſic illudere. ſic tene
re. Anthoniū. cū ei totū mūdū. laq̄is ple
nū oñdit Qui territ⁹ ⁊ ſuſpirās ait ad do
minū. q̄s hos euadet? Scis q̄le r̄n̄ſu; ac
cepit ¶ Mgr̄ Hūilitas. ¶ Diſcipl's Cō
ſonat pſalmiſta Cuſtodiēs puulos dn̄s.
hūiliat⁹ ſum ⁊ liberauit me Euadūt piſci
culi p rimulas ret;. dū magni retinent̄ in
cluſi. S; in quo potiſſime ꝯſiſtit hūili/
tas? Vidim⁹ eñ plīmos/p nimiam pdi/
tos hūiliatiōem. q̄les puſillanimes. q̄les
deſperātes. q̄les tedio vite ſe necātes. ¶
Mgr̄ Certū tene ⁊ nullatenus dubites.
nullū pire. diabolo ipellēte. niſi pri⁹ poſu
erit i eo pedē ſupbie Vidit h̄. qui orabat.
Nō veiat mihi pes ſupbie ⁊ man⁹ pcoꝝ
nō moueat me Ibi ceciderūt oēs q̄ opat̄
iniq̄tatē. Sūt ḡ duoꝝ pncipum. vexilla.
duo diſtinctiua. hūilitas ⁊ ſupbia. Hūili
tas dei. ⁊ ſupbia diaboli Sūt impulſus
duo. deorſum ⁊ ſurſum. Quid hūili⁹ cru
ce xp̄i. Quid arrogātius ſupbia diaboli.

qui extollit̄ ſup omne qd̄ dr̄ deus. ⁊ vt de
us ⁊ plus q̄z deus ſatagit adorari. Hinc
oīa repetit machinamēta p ydolatras. p
magos. ſortilegos ⁊ maleficos. ¶ Diſci/
pulus ¶ Fuerit hec arrogātia p diabolu;
ſp intenta. multos tñ decipit nō ſupbos.
q̄les aliq̄s notauim⁹ ¶ Mgr̄ Inueniat̄
in oīb⁹ perdit; ſupbiā dn̄atā Nōne inici
um ſuperbie eſt/apoſtatare a deo? Apo/
ſtatat oīs q̄ nō credit. qui deſperat. qui ſu
um pre oīb⁹ iudiciū anteponit. q̄ ꝓpriam
nō dn̄i volūtatē implere ſatagit. qui iuſti
cie dei nō vult eſſe ſubiect⁹. ſed ꝓpriam ſta
tuere Sic cayn deſperans/maior eſt in/
quit iniq̄tas mea q̄z vt veniam merear.
Certe maior ē o cayn. iniq̄tas tua q̄z me/
ritū tuu; ex te. ſed nō maior q̄z dei miſeri/
cordia. ſi eiſdē ſubiecer; te Iudas pus in
tenebris ſathāe nimis audax. poſtmodū
tenebris a corde remot; p aſtutiā diabo/
li. fact⁹ eſt puſillanimis ſupra modu;. ad
nudū pſpectū. horrendiſſimi ſceleris ſui
Cecidit inde a ſe per deſperationem. ⁊
ſub ſe per damnationem. ſed non adie/
cit vt a venie petitioem aſſurgeret de pec
cato qd̄ ore cōfitebat̄. qd̄ deteſtabat̄ ope.
pecunia reſtituta ¶ Diſcipulus. Horreo
totus dū verſutias diaboli recogito. du;
terribilis deus aſpicitur in ꝯſilijs ſuper
filios hoim. dū iudicia ſua abiſſus mlta.
dū oīa reſpicio fieri pccorib⁹ ad muſcipu
lā. laq̄ū ⁊ ruinā Cadit iuſtus ⁊ reſurgit.
cadit alter nec dn̄s ſupponit manū ſuam
¶ Mgr̄ Sed nō min⁹ mirabilis eſt mi
ſericordia dei ſup hūiles. Illudit draco/
ni iſti behemoth/ſicut aui Puer aūt ema
nuel/tenet ipm laq̄is Sinit̄ aliqñ pcede
re ad impulſionē electoꝝ. gaudet erūpere
Porro dū excedit. protin⁹ reuocat̄. Facit
ita deus cū tētatione pueñtū. nec ſinit tē/
tari ſupra id qd̄ poſſum⁹ Poſſum⁹. intel
lige. nō in nr̄a. ſ; ſui fiducia ¶ Diſcipul⁹
Putas ne ſathan iſte poſuerit inimicici/
aꝝ ſuaꝝ laq̄os ꝯ mulierē nr̄ām. virgine;
puriſſimam. que a ſexu mulier non a cor
ruptione dicitur. ſimiliter a fecundita/
te ⁊ venuſtate. ¶ Magiſter. Puto. nan
q̄z cantantē vt audiuit. Magnificat ani/
ma mea dominū: miratus cauſa; gaudij
pariter ⁊ exultationis: credidit arrogan/
tem: cū ſubintulit. Ecce eñ ex hoc btām
me dicēt. omnes generatiōes. Iunxit ap
plauſum ſuum demon. impulſit ab extra

quaſi blandiens. vt eleuatã mariã vehe/
menti⁹ allideret: Sʒ illuſus eſt ⁊ eliſus
ab hũilitate marie. validiuſqꝫ repulſ⁹ Sʒ
repulſus ad alterã ſe ↄuertit aſtutiã. ſub/
inferens. O q̃nta facta es. btã p̄ oẽs gña
tiões. q̃ talis extiſtis ⁊ tanta. Tu ſupbiã/
hũilitate viciſti. rara/prorſus hunorata.
Euge euge. qꝛ digne btã. qꝛ digne laudã/
da p̄ oẽs gñatiões es inuẽta. Cui⁹ inſidi/
as ſubdolas. intelligẽs maria. blãdientẽ
mox repulit vt aduerſantẽ. Cõuertãt̃ inq̇t
retrorſum ⁊ erubeſcãt. qui dicũt. mihi eu
A ge euge ¶ Diſcipulus Aq̃ſſime de⁹. quid
hic nobis erit tutũ. Dr̃ in pſa. cũ nec ipſa
vel virtutũ tuta ſit victoria. O mõſtrum
horrendũ ingẽs ſupbia. q̃ nũc a ſuo ↄ̃rio
nũc a vẽto ſolo. nũc a ꝓpria morte/nepha
riã trahit originẽ. Sʒ o q̃le p̄ſtabit̃ effu/
giũ ſi tã a dextris ĩpugnat q̃ꝫ a ſiniſtris:
Si viuit. ſi morit̃. ſp̄ ſeuit. ſp̄ impellit. ſp̄
euertit. vt cadam⁹ ¶ Mgr̃ Accipe ↄſiliũ
Impulſus/cade ⁊ vide ne ſteteris in te.
Iacta te cũ nouiſſimo viroꝝ ĩ nouiſſimo
loco. Securus eris. qꝛ ſuſcipiet te. Hoc
erit altiſſimũ refugiũ tuũ. Nõ accedet ad
te malũ ſi habitaueris ĩ adiutorio altiſſi
mi. nõ in te. nõ in meritꝭ tuis. nõ in indu
ſtrijs. non in timore maloꝝ tuoꝝ. dicens
dño. Suſceptor meus es tu. exultabis te
liberatũ a laq̃o venãtiũ ¶ Ceterꝫ pulicul
lus eſto ſub alis ſue miſeratiõis. nõ time
bis ab hoc rapace miluo. Te pupillũ ⁊ vi
duã aĩam tuã. te mãſuetũ ↄſtitue. Crede
pſalmis ſuſcipiet te. Statuet te in ſubli/
mi ꝓtectiõis ſue throno. faciẽs etiã hic ⁊
nũc ↄſedere te in celeſtib⁹. qꝛ ↄuerſatio in
celis eſt. dũ ſperas in eo impulſus impul
ſu vincet̃. Cãtabis ⁊ dices Depoſuit po
tẽtes de ſede. In me ponere. ⁊ ſup me ⁊ af/
fectiões meas. exaltauit hũiles. qꝛ gl'iam
p̄cedit hũilitas ¶ Diſcipul⁹ ſpecioſa ſũt
q̃ loq̃ris ⁊ deuota. ſed q̃ poterit rõe bõ iu
ſtus ſibi bñ ↄſcius de virtutib⁹/iudicare
ſe virtutes nõ hr̃e ¶ Mgr̃ Virtutes ꝟe
nõ ſunt/niſi q̃s gr̃e g̃tificãtꝭ radix ꝓfert.
viuificat. fouet ⁊ roborat. qꝛ nõ hʒ aliq̇d
viriditatis/ramus boni opis niſi mane
at in radice charitatis. Neſcit aũt hõ an
amore dignus ſit gratificãte. q̃re neſcit ſe
veras virtutes hr̃e. ¶ Diſcipulus Scit
nihilominus gr̃as ſe plĩmas a dño rece/
piſſe in bonis. vel fortune vel nature. vel
aĩe. Quid ſuper iſtis dicet deo: ¶ Mgr̃
Utiqꝫ Cõfitebit̃ dño. gr̃as aget bñfacto/
ri ſuo ¶ Diſcipulus Lego pharizeũ in
euãgelio grãs agentẽ. qꝛ nõ erat iniuſtus
adulter raptor. Ieiunabat bis in ſabbato
decimas dabat. Receſſit tñ iniuſtificat⁹
in domã ſuã. potenſqꝫ in regr̃atiõe ſua de
iectus eſt dũ publicanus hũilis exaltat⁹
¶ Mgr̃ Intende diligenter. ⁊ inuenies
laqueos inimici ſuperſeminatos in vijs
pharizei. Ambulabat iter rectũ/gr̃aꝝ acti
onis. Quid eñ g̃titudine rectius. eſſe po
teſt: quid ꝑuerſius ingratitudie: Poſu/
it iuxta hoc iter quo phariſeus ambula/
bat/laqueũ arrogantie. quo ↄprehenſus/
corruit in foueã ↄtẽptus ceteroꝝ. In cõ/
temptũ nõiatim aſtantis ⁊ penitentis. pu
blicani. Nequicia hec eſt demonum. oĩa
ſtatim pariter deprauare. Sufficit eis vl'
vnus aditus ad ꝑniciem. Sciũt bonuʒ
ↄſtitui ex circũſtantijs oĩb⁹ bonis. malũ
ꝟo ſibi ſufficit ad reatũ ſi vl' in vno pecca
uerit ¶ Diſcipulus Phariʒeus iſte bene B
dotatus in gratijs dei/ↄſiderare q̇d ha/
buit: ¶ Mgr̃ Primo illud. Quid ha
bes qđ nõ accepiſti: ⁊ hoc videtur feciſſe
gr̃as agens deo. Scđo diceret. Si acce
piſti. quid gloriaris q̃ſi nõ acceperis. Et
ſi putabat obſeruare/mentiebat̃ iniq̃tas
ſibi. Quare: Quia ꝓximos ↄtẽnebat nõ
habentes. Iudicabat alienũ ſeruũ publi/
canũ/qui dño ſuo iã iuſtificatus aſtabat
Dedit dñs apl'is formã. q̇d ageret in arti
culo tali. Non inquit vos me elegiſtis ne
glorieminí q̃ſi ex vobis. ſʒ ego elegi vos.
ne ſcitis ingrati quaſi non acceperitis. ⁊
poſui vos vt eatis ⁊ fructum afferatis. ne
torpeatis ocio. gr̃am dei inuacuum reci
pientes ⁊ fructus veſter maneat. quaten⁹
ꝑſeuerantia coronetur ¶ Diſcipulus Fa
cile talia dicimus. facile nos in ꝟbis dei
cimus. Sed o prauum cor hominis ⁊ in
ſcrutabile. Quis cognoſcet illos ocultiſſi
mos in cordis finibus ſathane laqueos.
⁊ vehemẽtes ĩpulſus. q̇s euadet: ¶ Mgr̃
Paulo añ rñdebas ex oraclo. Anthonij
humilitas ¶ Diſcipulus Quid ꝙ humi
les/etiam in arrogantia merſi/volumus
iudicari: ¶ Mgr̃ Hec eſt palma ſupbie.
videri vult hũilis/ne vileſcat. Cõfitet̃ ſe
aliq̃ñ peccaſſe. imo pl⁹ peccaſſe q̃ꝫ fecerit/
aut ſibi conſcius ſit. Quare hoc: Quia
querit ĩ pccõ laudẽ iuſticie. dũ audit a ſa/
piente. Iuſt⁹ in p̃ncipio accuſator eſt ſui.

¶ Diſcipulus Vach. q̄lis hec p̄nicies q̄z ſtulta gl'iatio. Filij hoim̄ vſq3 quo graui corde. vt q̄d diligitis mēdatiū? Quale da bitur inter iſta ꝯſiliū? ¶ Mgr Conſulit beda/ ꝯriū ad pharizei ꝟba modū Deus ignoſce mihi pc̄cori. q2 non ſum ſic ceteri hoim̄. Innocentes. caſtitate pollentes. orōni inſtātes. ſobrie. iuſte 2 pie viuētes in hoc ſeculo. fructus dignos p̄nie faciē/ tes. ſicut etiā hic puplican⁹. ſicut hec me/ retrix. de q̄lib3 iurat veritas. ꝙ precedent in regno dei pharizeos. Nō ieiuno. non decimas do. Si aliq̄d boni facio. illō q̄ diſtrictione iudicet̃ ignoro. aut quo fine terminet̃. ¶ Diſcipul⁹ Cor⁹ intremiſcit in me ſp̄us meus. dū hoc vltimū marie recognoſco. q2 neſcit hō finē ſuū. Quia. ve etiā laudabili vite hoim̄ (dt Aug. pro mr̄e flens) ſi remota mīa iudicet̃. Nō aūt ex meritis dat̃ gr̄a alioq̄n iā nō eēt ḡtui/ ta nec gr̄a. Profecto ſi aliq̄ d3 hūilitate3 parere ꝯſideratio. hec vltia d3. q2 q̄ diſtri ctiōe iudicet̃ vita nr̄a. 2 q̄ fine terminet̃. ignoramus ¶ Mgr Recte ſentis. Sed tū hic inſidiari/ hic impellere nō deſinit inimicus. Ceſtes accipe mltas hereſes: ex his/ dine gr̄e laudib3 ortas. 2 velut ad/ uerſas. Dixerūt aliq̄. ſi totū dine gr̄e tri/ buim⁹. nr̄a q̄d agūt opera? Bn̄ male fece rim⁹. ſoli q̄s ſuſcepit gr̄a ſaluabūt̃. Vox aliorꝫ eſt. boni nō eſt niſi bona tribuere. Non fecit de⁹ hoies p̄cipue fideles ſuus. vt dānent̃. Benignus eſt nō crudelis. q̄ in pditiōe hoim̄ delectet̃. Tollit ſathā p/ inde ſemē bonū a terra cordis nr̄i. pertur bati. aut ſuffocat in ortu. vel du3 fructus habendus eſſet exterminat ¶ Diſcipl'us Hereticos innumerabiles nō inficior a ſathana circūuentos Porro ſermonē ha beto de xp̄ianis fidelibus ¶ Mgr O ſi cordis ſecreta. linceis (vt dicūt) ocl'is pe/ netrare fas haberes/ quot peiores heu in troꝛſus hereticos ſub velamine xp̄ianita tis. inuenires. Attn̄ nolo te curioſū ſcru tatorē eſſe vite aliene. ſp memineris. p̄co/ nij charitatis. q2 nō cogitat malū. Vox. eſt xp̄i. vt q̄d cogitatis. mala in cordibus vr̄is? ¶ Diſcipulus Quo pacto poſſum iſta nō cogitare. q̄ experientia palā facit? ¶ Mgr Fuge q̄ntū potes expientiā. te/ cū habita. te cogita. te circūſpice. clauſos in alienis ſcelerib3. aptiſſimos ī tuis ocu los habe. Quid nēe eſt/ vt alienis ſordib3. cor tuū inq̄nes: aut impleas ſuſpicionib3 maliuolis 2 impuris. ¶ Diſcipulus. Dō ſum Fr̄es 2 p̄rimos q̄ ratiōe poſſu3 ñ cu rare? q̄ pacto ñ lugere cū lugētib3 cū infir mātib3 ñ infirmari? ¶ Mgr Crede iam hic latet laq̄us ſathane multiplex. vix ex/ tricabilis. tāq3 dedali laborint⁹. q̄ſi nego ciū pābulās in tenebris. 2 vn̄ veniat aut quo tēdat vix deprehenſibile. Ponat̃ in/ terim ſilētiū de bn̄ficiat̄ꝫ. 2 officiat̄ꝫ. in re publica. de p̄ſidib3 aliorꝫ. q̄rꝫ cura/ vel in/ geſta. vl' arrepta. vl' ſuſcepta ē Loq̄mur d̄ hoīe ſic libero. q̄ ſoli dō 2 ſibi viuere q̄rit. q̄ ñ h3 hoies īpoſitos ſup caput ſuū. quē punitio pc̄corꝫ nō vrget/ vt intendat eis. Cui ꝯuenit illō attēdere. q̄d ad te de his q̄ foris ſunt iudicare. Portabit onus ſuū vnuſq̄ſq3. vaca tibi. tueq3 ſaluti. Ecce ta/ les mltos ꝯtinet eccl'ia p̄cipue in religo/ nib3. q̄ depoſuiſſe ſe credūt curā oim̄ Ita vt nec ſui ipſorꝫ retinuerint. Attēdat oro q̄lib3 taliū Fili accedēs ad ſuitutē dī. ſta in timore 2 p̄para cor tuu3 ad tentatiōm Ip̄s quippe nō deerit. nā impulſus etiā in iſta re frequēter. quā potiſſimū vitare debueras ¶ Diſcipulus Que ē res iſta? Mgr Nimirꝫ quā diximꝰ de aliorꝫ iudi/ cio. Cogitāt malū. gaudēt ſupiniq̄tate. 2 ſi nō faciēda. tn̄ audiēda Vidēt curioſita tis. aſpectu/ ꝯdictiōes: nedū ciuitatis. ſ3 regnorꝫ In tūc de bellis. de titulis regnā tiū p̄mos oim̄ rerꝫ mor⁹ accipiūt Cariſſi/ mā. 2 in familiaritatē recipiūt ſibi famā. mōſtrū horrēdū ingēs. qō ſua p mēdacia creſcit. qō magnas territat vrbes. ſp 2 au ditis/ aliq̄d noui adijcit auctor. Deniq3 ſic cupiūt oia cogitare. q̄ſi de oib3 fuerint rō nē reddituri. Iubet̃ a petro ſolicitudinē oēm 2 curā ſuā: in deū pijcere. Ipi ꝓo cu rā oim̄ ſuſcipiūt ¶ Diſcipl's Nūq̄d ñ au dire talia p̄nt/ q̄ſi nō audiētes? Audiunt. vt ſibi ꝯſulāt. vt vileſcat mūdus cū ptur/ batiōib3 ſuis. vt p̄riam celeſtē deſiderēt. vt p afflict̄ꝫ deuoti⁹ intercedāt apō deu3. ¶ Mgr Induc̄ꝫ p̄izomata pruriēt̄ꝫ ficul nee. q̄b3 nuditat̄ꝫ ſue pudēda tegere putāt q̄ſi ñ meli⁹ ī pace colat̃ 2 oret̃ de⁹ ī aīmi col lectiōe. ñ in diſp̄ſiōe. quā nēario rumores 2 fabulatiōes ñ vt lex tua dn̄e/ cauſant nu triūt 2 augēt. Hic incerte fluctuatiōes im pulſiue cordꝫ. Hinc mō gaudia vana. tio res ſoliciti. falſe ſpes. odia luct⁹. p̄tialita/ tes. Exterminiū poſtremo tot⁹ vnitatis

ad deuȝ. quã pro ꝑte optima ſibi elegiſſe
blãdiunẜ Jtaqꝫ duas ciuitates ꝯſtituũt
duo amores Ciuitatẽ dei. amor vniẽs. ci
tatẽ babilonis amor diſpgens. Sentiet
hec qſquis attẽdere ꝓfundiꝰ cognouerit.
ꝙ ꝯuerſio ad creaturas/ diſpgit de ſe cor
in vana. Colligit aũt ⁊ vnit. ſola in deum
ꝯuerſio Relinqt illa poſt ſe triſtiticiã. iſta
ꝯſolatiõeȝ Deniqꝫ ſatꝫ erit impulſori etiã
ſi cetera ſcelerꝝ dãna nõ afferet. tpis ꝯſũp
tio. Hec victoria. hic triũphus ſuꝰ ingẽs
¶ Diſcipulus Quid. ꝙ in talibꝫ/ ꝯ tediũ
animi/ ꝯſolatiões qrũt. ¶ Mgr Querũt.
ſed inueniũt ꝓ refectiõe defectionẽ Jtaqꝫ
dulcedo fallax. ⁊ ſcalpẽs auriũ pruriginẽ.
abit celeriter. fixus aculeꝰ. pũgit acrius.
miſcent ſe vltro rixis alienis. Pares ſũt
tenẽtibꝫ canẽ. vel lupũ auribꝫ. qꝛꝝ morſus
vix vel nũqꝫ effugiũt. Nihil ad ſanatiõeȝ
animi fluctuantis. plus aduerſum/ qꝫ ſe
in talibꝫ oblectare. q nũqꝫ animi ſuauita/
te ſiẽ nec ſcitate gaudẽbũt Et qd opaẜ hec
oĩa/ niſi ſupbia mẽtꝭ. que ſpreto ꝓo bono
qrit in infinitis delectari. vult qetẽ ꝑ inq
etudinẽ poſſidere ¶ Nõ ſi ſenſerit potẽs
calũniator xpianorꝝ. qlẽ loqmur/ rumo/
res fugere. curare ſe/ ipm ſolicite. putas
reqeſcet. In puluere ſufflabit aliorſum.
ſed tñ ad deorſum. Conabiẜ vt fiat ſolita
rius. agreſtis. inciuilis. auſterus ſuis. ſi/
bi triſtis. oĩbꝫ odioſus aut iutilis. loquẽ/
da tacebit indiſcretꝰ/ tacẽda loqueẜ. ama
rus vtilis prius ad ꝯfeſſiones audiẽdas
idoneus ad ꝯmotiões ſecretas aut pupli
cas. fugiet oĩa velut a facie colubri. ſecuȝ
rabioſa ſilẽtia rodit. Vñ ſub regula poſu
it qdã. Dũ fugiũt ſtulti vicia. in ꝯria cur
rũt Nec iã currũt. ſed impulſi rapiunẜ. ſꝫ
rapti ꝓcipitanẜ. Abſorbet eos ꝓfundum
⁊ vere qd ñ hꝫ remediũ. ſi vrgeat ſup eos
puteꝰ os ſuũ deſcẽdent in eternũ. qꝛ ſup/
E bia eorꝝ q te oderũt/ aſcẽdit ſp ¶ Diſcipu
lus Cõcludis in vnũ ꝯria. aſcenſuȝ ⁊ de/
ſcenſum. ¶ Mgr. Aſcẽſus ſupbie. deſcẽ
ſus eſt. ſic gr̃e deſcẽſio. exaltatio ſublimiſ
ſima reputaẜ. Qd em̃ altũ eſt apd hoĩes.
abominatio eſt apud deũ. Dicta ſunt mlꝭ
ta ſup mltis impulſibꝫ. q rõe. qve poſſent
indicio ſecerni bonꝰ impulſus ⁊ malus.
Hec breuis eſt diſtinctio. ſurſuȝ deorſũ.
depoſitio de ſede qetis. exaltatio ad ſedeȝ
pacis dicta eſt Altera vnitio ⁊ diſpſio no
mineẜ. Tertia deiectio ⁊ ſuſceptio nõieẜ.

Quarta rectitudo ⁊ curuitas addatur.
quinta ſacietas ⁊ inanitas vocari pt. At
ſexta exultatio mẽtis ⁊ deſolatio ¶ Diſci
pulus Quõ poſſunt hec fieri cũ reprobo
rũ multi gaudeãt. iuſti lugubrẽ trahũt vi
tã ¶ Mgr Jntra in ſctuariũ dei. vt intel
ligas in nouiſſimis eorꝝ Si videris ſtul
tũ fixa radice. vide ſimul ⁊ exituȝ. maledi
ces pulcritudini eius ſtatim. qꝛ ducũt in
bonis dies ſuos. ⁊ in puncto ad inferna
deſcendunt. At ꝓo. qꝛ nõ attendũt iſta fi
lij hoĩm. ipi abſqꝫ timore ꝑpetrant mala.
Quis timida ſp ſit malicia. ſecura ꝓo mẽs
qſi iuge ꝯuiuiũ ¶ Nõ eſt aũt vnitas. niſi
in vno ⁊ ſolido. eternoqꝫ bono. Pellitur
⁊ impellitur vnita mẽs. ſed ĩmota manet
diſpſa velut arũdo vẽtis agitata. nõ ſub/
ſiſtit. corruit tandẽ. ⁊ fit illius ruina ma/
gna Jmpellitur viciſſitudine miſerabili
Nũc ꝯ deũ ꝑ preſumptionẽ. ꝑ impietatẽ.
ꝑ deſpationẽ. ꝑ infidelitatẽ. Nunc ꝯ ſe. ꝑ
diſſolutionẽ cordis. ꝑ debilitatẽ corpis
ꝑ eneruatiõem virtutꝭ. ꝑ ꝯſũptionẽ tpis.
Deniqꝫ ꝯ ꝓximũ. ꝑ errorꝝ inductionem.
ꝑpudoris exterminationem. ꝑ rancoris
ꝯtentionẽ. ꝑ fauoris denegationẽ ¶ Di
ſcipulus Latiſſimos. impulſuȝ maligno
rũ notas imperꝰ gñales. pticularis enar/
ratio vel enũeratio plus doceret ¶ Mgr
Jnfinitũ (tradit Areſtoteles) incognitũ
eſſe. nec numerari pt. Circũſtantie vero
pticulares impulſuũ/ ſunt infinite. qꝛꝝ p̃
terea. ꝙ nõ ſe ſp ꝯtinuo manifeſtãt. latet
exitus. deijciunt aliqñ plus qꝫ ſentiatur.
¶ Notauit pſalmiſta. ſpẽs ſeptẽ impulſu F
um. Vnꝰ eſt timor nocturnꝰ. ⁊ hic obſcu
rus. Alius ſubitus. ſagitta volãs in die
Tertius ꝑplexus ⁊ inuolutus. negotiuȝ
ꝑambulãs in tenebris Quartus impor
tunus. Quintꝰ violẽtus. q pariter exeũt/
ab in curſu. Sextus eſt a demonio meri
diano. q ſe in angelũ lucis transfigurat.
Septimꝰ eſt a diuiorꝝ curioſo ſcrutinio
ſup filios hoĩm. q pereũt oẽs a ſiniſtris.
cadẽt a latere ſuo mille. q videbanẜ ꝑfecti
ores. ⁊ decẽmilia a dextris tuis oẽs fide
ſignati. Horrendꝰ nimis eſt h impulſus
Ecce dũ hic viuimꝰ nauigamus velut in
mari magno fluctuantiũ cogitationũ D
qꝫ ſepe ſuſcitaẜ ⁊ inhorret ſpũs procelloſe
tẽtationis. ꝑmittẽte deo. impellente dia/
bolo Jnuidet em̃ depoſitus iſte. ſublimã
dis ad ſedem vñ corruit Aſcendũt fluctꝰ

ĩterioris noſtri mar ad celos/ p p̄ſumpti
onem. deſcendũt vſqꝫ ad deſpationis ab/
yſſos Afflat ex aduerſo. bonus nr̄ ſpũs.
ponit pcellã nr̄i cordis in auram. ꝛ ſilent
fluctus eius. ꝛ deducit nos in portũ nr̄e
voluntat ¶ Diſcipl's Venit in recorda
tionē illõ ſcptũ tuũ p ſex lectiones. vbi di
ctũ apl'i tractaſ In ipo viuim⁹. mouemur
ꝛ ſumus Diſtinxiſti q̄druplicē vitã ſps.
Porro de motu ꝛ ſtatu nr̄o in deo/ pſto/
labantur aliq̄ ſermonē. Nũc aduenit oc/
caſio loq̄ de motib⁹ impulſuum bonoꝝ ꝛ
maloꝝ. dũ nũc impulſos ꝛ depulſos ſu/
ſcepit. ꝯtremiſcens moriētiũ terra. velut
in quodã ſtatõis ſerene ſinu ¶ Mgr̄ Le
tilogiũ accipies ſeorſuꝫ de ipulſib⁹ Cras
preterea dũ ſuppetit hora q̄ nũc tarda eſt.
plīma rurſus me loquēte. te auſcultante
de bonoꝝ ꝯ maloꝝ angeloꝝ officio/ q̄er⁹
accipies ¶ Diſcipl's Delectabit auditio

¶ Sequitur ſecunda

particio. de cuſtodia angeloꝝ ꝛ fallacijs
demonũ per notulas. I.

Depoſuit potentes de ſede ꝛ ex
altauit hũiles. ¶ Diſciplus
In hocheri ſtetim⁹. in h rur/
ſus aduenio. poſt impletuꝫ ca
nonice inſtitutõis officiũ. auditur⁹ te ſic
es policitus locuturꝫ ¶ Mgr̄ Si p po
tētes de ſede depoſitos dignitat/ intelli/
gim⁹ apoſtatas ãgelos/ ꝯſeq̄ns eſt vt ex/
altati hũiles accipiãtur ãgeli boni. in ſe/
de felicitat. eternal'r exaltati. ¶ Si mali
gnitas inuida demonũ. circuit ꝛ impellit
hõies. ad ruinã viatores. ſi p eos fiũt im
miſſiões male. vult oppoſita charitas be/
atoꝝ ãgeloꝝ fieri. qd̄ d̄t i pſalmo Immit
tet ãgelos dñi in circuitu timētiũ eũ. Ad
q̄d: Vt eripiat eos Dꝫ lr̄a hieronimi ſm
hebreũ Circũdat angelus dñi in gyro ti
mētes eũ vt eruat eos. Audis circuitum
maliũ. audis ꝛ gyrũ bonũ. immiſſiõem. ſ.
B bonã ꝛ malã ¶ Dat oib⁹ ad excertitiũ/ cir
cuitus ſathane q̄rent vt deuoret. Circũ/
dat angel⁹ dñi in gyro timētes eũ. vt ad/
iuuet ꝛ ſaluet Exaltet demõ ad ruinaꝫ qꝛ
p ſupbiã. Exaltat angel⁹ bonus ad gliaꝫ.
ꝛ ad vitã. qꝛ p hũilitatē Eſt nãqꝫ exaltatõ
q̄ cauſat hũiliatõeꝫ ſꝫ vtraqꝫ mala d̄ p̄mēs
ꝛ dãnans. Eſt optata exaltatio hũilis. ꝛ
hũiliatio exaltãs. qꝛ penitēs ꝛ ſaluãs Si
hñ te hũiliau er hñ exaltaber Si te hũi/
liaueris ad pñiaꝫ: habes veniã ꝛ exaltar
ad gliaꝫ. Sũt hoſtiles nobis inſidie. per
depoſitos a ſede. ſũt excubie celeſtes. pro
nobis pl'es Ne timeam⁹ Detent (vt ali
qui tradũt) angeli ſuã quã iã hñt btitudi
nē/ miniſtrãdo hõib⁹. Cõgaudēt eis. cer/
tũ eſt dũ ſaluãtur. Gaudiũ eſt angelis d̄i.
teſtat xp̄s ſup vno peccatore pñiam agen
te. quãto mag. ſup vno iuſto pñiam non
deſerente ¶ Vexillũ ſathane. cũ pdito ex
ercitu ſe defert infidelis temeritas Crux
fidelis ſeu crucis hũilitas/ vexillũ eſt an
geli dñi. qui circundat in gyro timētes eũ
vt eruat eos Hec ē victoria q̄ vincit mũdũ
teſte dilecto dñi. fides nr̄a Petrus q̄ꝫ pn
ceps. vexillũ h iubet erigi ꝯ diabolũ. qui
circuit q̄rēs quē deuoret. cui reſiſtite ait.
fortes in fide Filis eſt apl'i. nõ ignoran
tis aſtutias ſathane ſnīa. ſub metaphora
ſcuti In oib⁹ ait ſumētes ſcutũ fidei. in q̄
poſſitis oĩa tela neq̄ſſimi ignea extingue
re Scutũ iſtud nũq̄d nõ eſt veritas fidei
de quo pſalmiſta. Scuto circundabit te
veritas eius. Sequit multus effect⁹ vi/
ctorie p diſcurſum pſalmi per totũ ¶ In
terrogauit me pridē. virgo grandeua pro
batiſſime ꝛ d̄uotiſſime vite. nõie Agnes.
M inqua q̄ndaꝫ. Urbani pape. v. Nõ eſt
potiſſimũ ꝯ diaboli tentatiões ſubſidiũ:
Dũ ſuſpenderē ego cogitabũdus r̄ñſiõeꝫ
Ipſa ſubintulit mox. Crux Suſcepi pri
mus hãc vocem. q̄ſi de celo ſonuiſſet. ꝛ ita
ſonuerat Ego eñi etiã atqꝫ etiã. multis iã
annis mecũ reputans. ꝯferēs inſup cum
alijs. nõ inuenio ꝯpendioſius nõ effica/
cius antidotũ. Quare: Quia nullũ hũi
lius. nullũ inſup arrogãtie diaboli mag
aduerſum. nullũ qd̄ ita ipm pſtrauerit
O crux ſignum triũphale. clamat eccl'ia/
ſtica pſa Et in hymno. O crux aue ſpes
vnica. Et iteꝝ eccl'ia Ecce crucē dñi. fugi
te ptes aduerſe Et apl's Mihi abſit glia
ri. niſi in cruce dñi nr̄i ihu xp̄i. Sileo in
terim de probatiſſimis miraculis. qꝛ no
ta ſunt ſatis. In conſtantino In eraclio.
In iuſtina. In xp̄oforo. In iudeo cruce
ſignato. cum ceteris multis Suadet ob
hinc hieronim⁹ Euſtochio/ ad oēm greſ
ſum pingere crucis ſignũ. Et criſogon⁹
ad anaſtaſiam carcere clauſam. Tu aũt
ancilla xp̄i. tropheũ crucis. tota mente cõ
ſtringe ¶ Accipiatur breuis ars crucis. D
ad victoriam vicioꝝ. non ad pperatiõeꝫ

maloꝝ. q̄liter in militaribꝫ inſignijs geſ̄t
aliqui nō deuotione hūili. ſꝫ ſacrilega ty/
rānide dn̄andi Impelleris o aīa xpiana
ſuꝑba ſape vel querere. crux apponat̄ ꝓri
nus corde voce. vl' opis ſignatiōe Quid
ei magꝰ. eſt ſuꝑbie inimicū Inuidia vult
obrepe. viruſqꝫ ſuū aīo ſpgere. crux tyria
ca fiet efficatiſſima Crux oēm ire vel rāco
ris amaritudinē dulcorabit Crux reddet
ↄ deſidiā ſtrennuū Cōtra cupiditatē effi
ciet pauꝑem ſpū Crux gule ſimul ⁊ luxu
rie febres acutiſſimas tēpabit Una oim
cōis eſt rō. qꝛ pendēs in ea / crucifixit pe/
ſtes iſtas oēs. triūphās in corꝑe ſuo xps
¶ Hoc eſt ſignū thau. q̄ ſignatos angelꝰ
exterminatoꝛ ꝑcutere nō ſignit̄. ſaluat po
tiꝰ ⁊ ꝓtegit. ſi tn̄ corde fideli / cruci iſti cō
ſentiat Alioq̄n mendax angelus ⁊ mēda
cij pater / arripit qȯ ſuū eſt. Sic moyſes
exaltauit ſerpētem in deſerto. ſic exaltatꝰ
eſt filius hōis prudēs vt ſerpēs Curabā
tur a ſerpētibꝫ ꝑcuſſi enei ſerpentis inſpe
ctores. Aſpice ſerpentē hūc ꝑ ſilitudine.
ſine veneno culpe. xpm pēdentē in cruce.
fides eius a morſibꝫ tentationū. ne te ꝑi/
māt. liberabit. Hinc de luca canit eccīa.
qꝫ crucis mortificatōem iugit̄ in ſuo cor
pore portauit. Hinc apl's ait. xpo ↄfixus
ſum cruci. Hinc andreas letus ⁊ alacer.
ibat ad crucē Hinc rurſus paulus. nihil
me iudicaui ſcire inter vos niſi Ihm cri
ſtū ⁊ hūc crucifixū. hec hūilitas ſua fuit.
hec exaltatio. Et ſm menſurā hūilitatis
dabit̄ ſublimitas exaltatōis. Propterea
tu cuiꝰ hūilitatē ꝓfundioreꝫ oībꝫ reſpexit
dn̄s. Ergo beata merito gl'iaris ſuꝑ omēs
in exaltatione tua. ¶ Nolo tn̄ putauerit
aliquis lignū crucis. vt lignū eſt adoran
duꝫ. ſicut nec eſt ens diuū ⁊ ſummū q̄ ſit
fruendū. qȯ ſit ſuꝑ oīa diligendū. Sci/
unt hec fideles. ſciūt ⁊ phi oēs. Nihil hꝫ
lignū cruciſ diuinitatis etiā in q̄ ꝑpēdit do
minꝰ. ſꝫ in cruce tāqꝫ ī ſigno. ſurgit fides
nr̄a ad dn̄m nr̄m. Ihm xpm. deū verꝝ. q̄
ſalutē nr̄aꝫ opatꝰ ē in ea ¶ Sic de imagi
nū veneratiōe. verꝰ hꝫ doctoꝝ determi/
natio. Sic ꝑ figuram. ſignū accipit̄ pro
ſignato. vt nomē ꝓ nominato. imago ꝓ
imaginato. ¶ Dices forte mihi. nūquid
non in homine. preſertim in marie virgi
ne. verioꝛ ⁊ expreſſioꝛ eſt imago btiſſime
trinitatis? Sed ⁊ ipſe demō. retinet hāc
eſſentialem imaginem. Aſinus proinde

cui chriſtꝰ inſedit / cur nō adorat̄ ¶ Rn̄/
debo primitꝰ ſub vna generali veritate.
de re qualibet indiſtincte Non eſt aliqua
res. q̄ntūlibet etiā vilis appareat. quin ex
eius conſideratione / poſſit animus fidel'
eleuari ad magnificatiomem ⁊ oratione
dei. Ratio. quia a qualibet tāqꝫ a ſigno /
pōt a poſteriori veſtigari. vl' in quiri ma
ieſtas dei. ſempiterna quoqꝫ virtus eius
⁊ diuinitas. ab alijs quidē clariꝰ ab alijs
obſcurius. ¶ Porro minus hꝫ de peri/
culo ſcādali ⁊ idolatrie (teſte btō diony/
ſio) ſi nōietur deus infimis noībꝫ creatu
raꝝ vilium ꝑ metahporā ⁊ ſymbolū. qꝫ ſi
fiat hoc de rebꝫ dignitatē hn̄tibꝫ. quales
ſunt angeli. q̄les ſunt homines rōne pre
diti Quis eñ crediderit. qꝫ deus ſit eſſen
tialiter lapis aut vermis? Confunditur
nihilominus ydolatria. q̄cunqꝫ fuerit cir
ca creaturā aliq̄m ſeu de creatura. qꝛ non
refert totū hōieꝫ ad deū. ſiſtēs in auxilio
creature. maxime dū hec. facere ꝓhibetur
Habet ergo bn̄dicta ſanctitatſ ꝓuilegia.
hn̄t ⁊ hoīes in dignitatibꝫ ↄſtituti. qꝛ cō
ſideratiōe / ꝑticipatiue ſolū. ⁊ ꝑ anologiā
dicunt̄ honorādi. ſed ſub deo. cui veraci/
ter ſoli debet̄ honoꝛ ⁊ gl'ia ¶ Deniqꝫ vita
mus ſcandalum vel irriſionē infidelium
aut ſimplicium. ſi coleretur aſinus ſicut
colitur crux Nō eñ eque faciliter hono/
rem referrent ad prototypū. i. ad ſignatū
xpm. nec ad redemptionis noſtre myſte/
rium. quēadmodum fit de cruce ¶ Crux
hūilis mox vt in memoria venerit aīe fi/
delis: ſit h' viſu ſit cogitatu ſit auditu: q̄d
aliud ſignat / q̄d aliud ꝑ ſignuꝫ ſeu ſigna
tionem. intellectui repn̄tat / qꝫ dn̄m nr̄m
Ihm xpm. in quo eſt ſalus vita ⁊ reſurre
ctio nr̄a. ꝑ queꝫ ſaluati ⁊ liberati ſumus.
Hec ideo conſonāt ꝓpoſito nr̄o. qꝛ vince
re docent nos / de impulſore nr̄o ¶ Crux
hūilis memoriter intellecta. liberationeꝫ
ſigt. vitā ⁊ ſalutē. Ipſa ↄſolationē. ⁊ ex cō
ſequenti gl'iam ⁊ exultationem ſi gratꝰ ſit
animus / opat̄ ¶ Crux hūilis hoīem col
locat ⁊ recūbere facit in nouiſſimo loco.
quo nullus cogitari pt̄ inferioꝛ. qꝛ nouiſ
ſimus viroꝝ pendet in ea. Sic recogita
tus. creditus ſperatus ⁊ amatus / q̄ nos
inuitauit dicet. Amice aſcende ſuperius
⁊ erit nobis gl'ia ¶ Crux ſicut hūiliat in
profundiſſimo loco ſic exaltat in ſummo
Non eñ metit̄ nr̄a pſaltes. Et exaltauit

humiles. ¶ Gloria crucis ⁊ exaltatio ſi/
mul cū exultatiōe. tanto verior eſt ſolidi/
or atq̄ iocūdior. q̄nto min⁹ h̄ꝫ de creatu/
rarum vanitate. ¶ Gloria crucis fit in ꝯfir
matōis ſacramēto. ⁊ aliijs myſterijs/ de o
leo ſimul ⁊ balſamo. qn̄q̄ꝫ de oleo ſolo ſed
ſacrato. vt q̄ ꝯſiderat penā in cruce/ ꝯſole
tur ex intima ſpūſſancti vnctiōe. ¶ Glīa
cruc̄ facit inſignē xp̄ianū. dū oleo leticie
linit ip̄m ex nōie Eſt eni̅ xp̄s ꝑ interpreta
tiōem vnctus. Reges aūt ſacerdotes pro
phete ⁊ pugiles inunguntᷣ priſco more
Glīa crucis. nō ꝯſtanter retinetᷣ ⁊ predi/
catur. ſi nō ad crucis ignominiā. paſſio/
nem. ⁊ tolerantiā animus ꝑparatᷣ. Nō eī
natura ꝯpatitur. vt duo fines ꝓncipales
⁊ vltimi ſimul intendantᷣ ꝓſertim ꝯtrarij
Quid aūt vane glīe q̄d auaricie. q̄d libi/
dini. plusq̄ꝫ ip̄a crux repitᷣ aduerſum:
R Sūt qui ſub nōie xp̄ianitat̄. arbitrātur
ſe magnificare dn̄m. qui crucifigūt in ſe
rurſus filiū dei. ⁊ hn̄t oſtentui. qui guſta
uerūt ꝟbū dei bonū ⁊ virtutes futi ſecl̄i.
ſed ꝑ apoſtaſie ſupbiā ꝓlapſi ſunt. q̄s im
poſibile ꝓ difficile dicit apl̄us eſt rurſus
renouari. ad pn̄iaꝫ l̄ certe ſūitᷣ hic renoua
tio baptiſmalis. quā ꝯſtat iterari n̄ poſſe.
¶ Glietᷣ frater hūilis in exaltatiōe ſua ꝑ
crucē. mores inſup/ ſcd̄m nomē xp̄iani.
vitāq̄ꝫ ꝯponat. Sit ꝓma ſit vltīa ſit tota
laus tua. O aīa deuota. dic ſiml̄ ⁊ ꝓfitere
xp̄iana ſum Sic eni̅ magnificas dn̄m. ac
cipe rurſus ¶ Exaltatō cruc̄ xp̄i tota my
ſterijs plēa refulget Eſt in ea lōgitudo. la
titudo ſublimitas ⁊ ꝓfūdū. lōgitudo eter
nitat̄. latitudo charitat̄. ſublimitas ma/
ieſtat̄ Profūdū ſapiētie iudicāt̄ Oꝫ crux
excelſa ſimul ⁊ hūil'. mediū cui ſurſuꝫ dor
ſum dextrorſū ſiniſtrorſū ꝯiūgūtᷣ ⁊ in hoc
medio Ih̄s tot⁹ effluēs ⁊ affluens miſeri
cordie viſceribꝫ. Un̄ ſi eideꝫ fidē affixeris
tuā. radiabit ſurſū amor. dextrorſū ſpes ſi
niſtrorſum timor. et deorſū dolor. q̄ ſunt
aīe q̄ttuor ꝓncipales affectōes. ſcd̄m q̄s
bn̄ cōtꝑatas ⁊ ordiātas ē oīs armōia ſpū
alis Exerceat te ſup his. traditio de canti
c̄ ¶ Cōuerſus ad crucē pie m̄tis. oculis
lacrimoſis. inſpiceas extēſū in hoc ligno
ſctiſſimū corp⁹ ih̄u ſicut tympanū vel ci/
tharā. vn̄ ꝓtulit voces ſuas in ſymphōia
diuinis auribꝫ gratiſſimas. pro inimicis
ꝑriaꝫ ad latronē ſcd̄aꝫ. fuit ad m̄reꝫ tertia
Ad diſciplm q̄rta. ad p̄reꝫ q̄nta ꝓ ſe ipſo
ſexta ꝓ ꝯſūmatōe redēptōis ſeptia ꝓ ſuo
trāſitu octaua. Ita fact⁹ obediēs p̄ri vſq̄ꝫ
ad mortē dedit fidelibꝫ ſuis ꝑfectū hūilis
obediētie nec nō pietat̄ documētū Eſt āt
hūiliatō ꝑ obediētiā exultatō. Triplex eſt
in gn̄e q̄ ſub arbore cruc̄ exercetᷣ hūiliatō
pn̄ialis. ſacramētl̄is. ſupnatal' ſcd̄m tres
ſtat⁹ incipiētiū proficientiū ⁊ ꝑfectoꝝ ſua
det rex ip̄e dauid dare pſalmū iocūdū cū
cithara ¶ Eſt aūt cithara pn̄itiū q̄ vertitᷣ
in luctu in pſalterij ſolatiū. Tradit expo
ſitor vn⁹ citharā q̄ dauid adhuc paſtor et
pſallēs corā ſaul expellebat ab eo ſpm̄ dn̄i
malū ꝓtendiſſe ſignū crucis. Iubetᷣ apō
ꝓphetā aīa peccatrix ſumere citharā ⁊ bn̄
canere Cant⁹ iſte puto lam̄tatōis ē pn̄ial'
de q̄ pſalmiſta. Cōfitebor tibi ī cithara d⁹
meus. ¶ Ita demū ꝯſonat pſalterio iocū
do iterne leticie. ita ſub alio typo cōſonat
philomene modul' tur̄ ſuſpiriū. Ita ſp̄s
noſter vexat⁹ ab anglō dn̄i malo: melius
hꝫ. Ita (ſi de poetic̄ aliq̄d miſceri placꝫ)
Orphe⁹ furias mitigat infernales. i. furi
oſas ſuas paſſiōes q̄ q̄dē potētes nimis
deponuntᷣ de ſede cordis ⁊ hūiles exaltā/
tur affectōes pie mēt̄ Cōpōebat ad citha
re modos pithagoras mor⁹ ſuos. Et ad
excitatōꝫ ꝓphici ſp̄⁹ pſaltē adhibuit eliſe⁹.
Hec de crucis auxilio. ꝯ demonis impul
ſus gn̄ales tm̄dē dicta ſunt. ſimul ⁊ ange
loꝝ preſidio ¶ Ceteꝝ qꝛ ꝑicloꝝ ꝑticulari
um aīaduerſio. plus horretur ⁊ vitatur. L
plus inſuper liberator imploratur. gra/
tior deniq̄ꝫ fit mīa liberātis. expediēs iu/
dicaui. ꝑticularibꝫ mouendis intendere.
niſi tn̄ aliter cenſueris frater ¶ Diſcipl's
Imo vere cupidus ⁊ attēt⁹ ſicut hacten⁹
auſcultabo. q̄uſq̄ꝫ petiueris a me verbuꝫ
¶ Magr̄ Fit impulſus angelicus virtu
oſe. ſapiēter. ⁊ benigne. q̄tenus hūiles ex/
altentᷣ. At ꝟo depoſitus iſte de ſede dia/
bolus. deorſum fluens. ſathanas. ſatagit
hoīes deponere violenter fraudulenter.
⁊ maligne. Violentia cernitᷣ in obſeſſis.
Fraus ꝟo dū ſpē bona. ſalubris ⁊ virtuo
ſi ꝯſilij. q̄ſi moralis ph̄us doloſe impel/
lit Paucos accipe modos ex innumeris.
⁊ vt ſit aliq̄s ordo in nō habētibꝫ ordinē.
ſed ꝯfuſiōem babilonicā. dicenda: ꝑ q̄ter
naria ſeu ꝑ tetrades partiemur. ¶ Dete
ſtatur qn̄q̄ꝫ ſupbiam patentē. ſed vt in de
teriorē ſub inuolucro ficte hūilitatis pre
cipitet. Nā eſt qui ſe nequiter hūiliat. Et

rurſus ait ſathanas. Noli hũilis eẽ in ſa
piẽtia tua. q̃ten⁹ īſipiẽter exaltet̄. Deteſtat̄
pſũptõez. ⁊ timorẽ laudat q̃ten⁹ ingerat ti
moris ſcrupl'os. vbi ñ ẽ tioꝛ vt ablata pa/
ce cordis recedat iſte cui' loc⁹ ẽ ĩ pace. de/
teſtat̄ inobediẽtiã. vt pcc̄i ſuitutẽ iducat
⁊ aſininã patiẽtiã q̄ fert ñ ferẽda. q̃les nõ/
bat apl'us eẽ corītheos Fefellit innũeros
neq̄ȝ iſte q̄ ſub velamẽto obediẽtie nephan
da ppetrarũt q̄ſi peccare ñ poſſet qꝛ ñ hñt
velle ł nolle iuxta v̄bũ ſuũ Deteſtat̄ ſupſti
tiões q̄nq̄ȝ mãifeſtas ſȝ ñ occl'tas ⁊ obũbra
tas ſc̄cis obſeruatõib⁹ In ieiunijs. in vir
ginitate ĩ ſc̄cis orõib⁹ ſupſtitões impellit
¶ Proiñ cur fuit pma dcõnis vox ⁊ iter/
rogatõ Cur inq̄t p̃cepit vobis dñs. Utit̄
freq̄ntiſſime cur iſto q̃rũs hõies ĩ curioſi
tatꝭ noxie laq̄os cadãt Cur fecit de⁹ ratio
nales creatas q̃s p̄ ſciebat fore peccatas
⁊ dãnandas: Cur eas de⁹ t'les nõ cõdidit
q̄ peccare nõ poſſent: Cur dlectat̄ in per/
ditõe viuẽtiũ Quod iñ ſibi lucrum creſcit
Nũq̄d ñ meli⁹ eẽt vniuerſis ſi pc̄catꝭ oĩb⁹
ablatꝭ remanerẽt ĩ ſolo decore virtutũ. cur
indurat aliq̄s ⁊ alioꝝ miſeret̄: cur acceptõ
pſonaꝝ repit̄ apd ipm: cur nõ citi⁹ vẽit ad
hoĩes redimẽdos ⁊ legẽ veterẽ q̄ȝ dederat
in fed⁹ eternũ p aliã ꝯmutauit. cur tot abſ
q̄ȝ baptiſmo ĩnocẽtes tot in ĩſulis ſñ legꝭ
auditu viuẽtes tot q̄ ſaluarẽt ſi bonis do
ctrinis ⁊ ſocietatib⁹ inſtruerentur pire p
mittit ⁊ dimiſit: Scit iſte nequam. q̄ p/
ſcrutatoꝛ maieſtatꝭ opprimet̄ a gl'ia Scit
hoĩem phibitũ. ne in pl'ib⁹ dei opib⁹ fue/
M rit curioſus ¶ Culpat ypocriſim. ſed vt
hoĩes abſq̄ȝ honeſtatꝭ velo. ppetrẽt mala.
Laudat ſimplicẽ cũ verecũdia ſcã. q̃ten⁹
ypocriſis fictiões introducat Culpat in
uidiã ⁊ benignitatẽ laudat. ſȝ vt maligni
tas improba nocẽtiũ foueat̄ Culpat ecõ/
trario iniq̄tates alioꝝ vt pſonale odiuȝ.
ꝯ fraternã charitatẽ ſuſcitet̄. Culpat ira/
tos. ſed vt zelũ ſcm̃ abijciat Laudat zeluȝ
ſcm̃ quo preceps ira furiat Culpat inerti
am. ſed vt inquietudo plus equo laborio
ſa fatiget. Laudat quietẽ ſcãm. ſed vt in
ſterquilinũ torpentis inertie deijciat.
Oſtendit odibilẽ auariciã. ⁊ q̄ nihil neq̄
us q̄ȝ amare pecuniã. ſed vt prodigalitatẽ
conſumptione oĩm cuȝ rapinis introdu
cat. Pulcram dicit ⁊ amabilem frugalita
tem. vt tenacitati locum paret. Oſtendit
quantas gignit infirmitates gula. ſed vt
periculoſiorem vacuitatem. capitis ⁊ coꝛ
poris/abſq̄ȝ remedio operur. Laudat om
nia ſana eſſe ſanis. ⁊ nihil eſſe reijciendũ.
qd cum gratiaꝝ actione accipitur. vt a tẽ
perantia fallax abducat Oſtendit q̄ȝ feda
ſit luxuria. q̄ȝ vilis nec honore digna. vt
coniugiorum iura ꝯtaminet. Laudat p
lificationẽ. Jmo iubet per illud. creſcite
⁊ multiplicamini q̃tenus concubinatuȝ.
licere demonſtret Oſtendit non eſſe iurã
dum. Sit inquit ſermo veſter. eſt eſt. nõ
non. vt deteſtetur om̃e iuramentum. Di
cit ex aduerſo. Qui bene iurat. bñ credit
vt periuria vel contumelias nõis dei ml'
tiplicet. ¶ Circuit iſte ſathan terram. ⁊ p
ambulat eam. vt circunſtantias oĩm con
ſideret Quis quid. vbi. quibus auxilijs.
cur quõ. quando. Tendit laqueos in q̄s
impellat multos valde. vt ſi fuerit aliq̄s
ab vno liberatus. cadat in alterum Facit
ad h̄ machari narratio de populis. Nõ
eñ ſemel victus/ceſſat. ſicut opinatus eſt
Origenes Jtaq̄ȝ ꝯſiderat dum circuit ⁊
obſeruat volentes placere deo. Uidet ap
tum aliquẽ ad religionis ingreſſum. Jm
pellit ad oppoſitũ. ſic illudens. Cur ciui
lem vis deſerere conuerſationem. qm̃ ho
mo/natã. ciuile animal eſt. homines ho
minũ gratia facti ſunt vt ſe mutuo iuuẽt.
ſicut pecora vt hõibus ſeruiant. Ue ſoli.
Cur non poteris ſub habitu ſeculari. ſa
lutẽ tuam operari Sub vno abbate tuo
xpo. gaudeas lege libertatis. quã dedit ti
bi deus. ⁊ emit xpũs. Quid pulcrius. q̄d
eligibilius libertate: Cur tot ⁊ tales. vis
ſubire obſeruationes. ⁊ vota ſup te indu
cere. qui non ſufficis ad precepta ſuãda:
Quid ſunt obligationes tot/niſi laquei
totidem ad tranſgreſſores Uide ne illaq̄
atus verbis oris tui cadas Diſplicet eñ
deo ſtulta ⁊ infidelis promiſſio Ecce q̄t.
quales in religionib⁹ defecerũt. quot ce
ciderunt. q̄t apoſtate retro abierunt Cur
nõ vis talẽtũ tibi creditũ. in his ⁊ in alijs
gratijs ml'tiplicare: Ut quid pditio hec
eſſet in religionis ingreſſu ſiue ſolitudĩe.
¶ Celat pditus iſte/laqueos in ſecl'o. fit N
iſte qui ſaluandus fuerat in religiõe per
ditus in ſeculari ꝯuerſatiõe. fit ſecularꝭ.
ꝯiungitur vxori Heu q̄s illic laqueos tri
bulationum non inuenit: Naſcuntur fi/
lij/alia cura/ſi procax vxoꝛ. grauis. mag/
nifica. ſi ſterilis. ſi feda. ſi lubrica. O q̃le

ſupplicium Sit de milicia. aut de curiali um nũero. q̃ illic curis inuoluit: Primi tus erit dulcis inexꝑto / cultura potentis amici. Exꝑt⁹ metuet. inuidiã nõ tolera bit. Sit oportet aſſentator ad oĩa. fit mi ſer. viuens. dormiens. ꝯmedẽs ad alteri⁹ arbitriũ. Sit cauſidicus aut practic⁹ in ꝑhica. fraudes mille ſparget in practica tiõe Dũ querit diues fieri. incidet in deſi deria mlta ꝛ laqueos. quibꝫ mergatur in interitũ. Sit bñficiat⁹ in eccĩa ꝛ celebs. cauẽdũ ſibi erit a retibꝫ ſymõie a negligẽ tia ſeruitij. a luxuria. ab inerti ꝯuerſatiõe a dilapidatione bonoꝝ eccĩe ¶ Circuit ꝛ ꝯſiderat ſathan iſte alteꝝ quẽ ex inſtabi litate ꝓpria vel infirmitate / cognoſcit. ad religionis aut ſolitudinis vitã ineptum. Uide ait quanta ſit religionis. quanta

a ſolitudinis ꝑfectio. vacare ſoli deo. ſalu tem ſuam oꝑari. Quid prodeſt hõi ſi vni uerſum mũduz lucret. aĩe ꝟo ſue detrimẽ tum patiat. Uide quãtuz tot⁹ mũdus in maligno poſit⁹ ẽ. q̃ꝫ breuis vita. q̃ꝫ mors incerta. que tormẽta inferni. q̃ gaudia pa radiſi: Uide ne ꝑcraſtines. ne ꝯſilia mltoꝝ preſertim domeſticoꝝ ꝛ ſeculariũ q̃ras. Inimici hõis domeſtici eius. ꝛ aĩal hõ nõ ꝑcipit q̃ dei ſunt. Res certa eſt. De ſolis incertꝭ habendũ ẽ ꝯſiliũ. Dicere ꝙ religionis ſtatus nõ ſit ꝑfectior hereſis ẽ Magna ꝟo ſtultitia eſt nolle eſſe ꝑfectuz Quid heſitas. q̃d tergiuerſarꝭ. Uocat te deus ꝑ inſpiratiões iſtas. q̃d in te ſtas ꝛ non ſtas: proijce te in euz. ꝛ ip̃e te ſuſcipi et. neq̃ꝫ deſeret iam ſuſceptuz Uide nunc pauꝑ homũtio duz ꝯpungeris corde. fac votũ deo celi. firmet te iuramentũ. Felix nc̃itas que ducit in melius. Sciuerꝭ op⁹ cũ voto deo eſſe acceptabilius. Da tatam arborem voluntatis tue cuz fructibꝫ ſuis deo tuo. Deniq̃ꝫ qui propoſitũ tuũ iſtud ſcm̃ diuerteret a te / reus eſſet vt deo ſe red

D deret in religione loco tui. ¶ Silet iſte neq̃ꝫ ꝙ ad religiõis introitum oportet at tendere nedũ bonitatẽ religionis in ſe ſꝫ alias circũſtãtias maxime duas. Quarũ vna ſe tenet ex ꝑte religioſoꝝ ſi ꝑfc̃te regu lam ſeruãt. Altera ex parte ſui ip̃ius ſi iu xta ꝑabolam xp̃i dum inchoat poterit cõ ſummare. Quot ſi ſcd̃m ratõis ꝯſiliũ res tam grandis aggredienda ẽ q̃ꝫ poſtmodũ mutare nõ licet Nõ tñ ſeq̃ndi ſunt viriles impetus aut mot⁹ deuotionũ q̃les habẽt

poſſunt pueri aut puelle. q̃nq̃ꝫ pl⁹ ex incõ ſtantie vicio vel melãcolie. q̃ꝫ gracie certo inſtinctu poti⁹ aliq̃n. q̃liter mõ ex aſtuto demõis impulſu q̃ꝫ certe deuotõis afflatu Silet q̃m̃ media ſunt moderãda ſecũdũ ꝟtutem tã agentis q̃ꝫ patientis. nec pote rat. Dauid cuz armis ſaul egredi ꝯ goly am. Non pñt ſymee cũ botis latõribꝫ q̃s in fraudẽ eis derelictꝭ accipiũt incedere. ſi let onera religiõis. cũ moribꝫ inhitantiũ Dat bene ſentire de omnibꝫ neminẽ iudi care ſpes adijcit q̃nq̃ꝫ magnas eq̃ proficiet alijs ſua eruditio ſuũ ꝯſilium q꞉ litteras nouit. q꞉ prudens ẽ in agẽdis. Deniq̃ꝫ ex emplũ dabit reliq̃s de ſeculo. vt ita faciãt quẽadmodũ ꝛ fecit ꝛ ſeculuz derelinquãt. Quid: Tandem voto ſe ꝯſtringit ꝯſerit habita bñficia dat ſua paupibus via ſibi vnica religiõis relicta eſt Capt⁹ eſt ait in ſultãs demon Euge euge iam nõ eſt ſilen dum Iã in odium religiõis: exaggerãda ſunt oĩa Aperiendi ſũt ocli diſcrimĩa re uelanda murmur inducẽduz dicat ip̃e ſi bi ſentiẽs ſe deluſum Quid mihi feci mi ſer In q̃d me malũ impuli Nõ potero fer re iugũ hoc intolerabile. Queſiui regem vt in pace ſeruirẽ deo ꝛ ecce turbatio. fugi hõies: homines inueni o. Cedebã tentatõ nibꝫ de ſeculo ꝯteriores demõis ꝑfero q̃d feci q̃d agã q̃ me vertaz: Amicos carnles offendi ſpernẽs eos cũ ſuis ꝯſilijs nullꝰ mihi adeos regreſſus Si diſpẽſationem voti q̃ſiero nõ dabit aut in data nũq̃ꝫ cõ ſtans ſibi anĩus q̃etabit ſꝫ neq̃ꝫ q̃uõ viue rem in ſeculo relictũ eſt. Si ad aliaz mĩg uero religionẽ. ſcãdaloſus ero meeꝛ forſi tan itolerabilis aliene. Quid feci: Deuo tionem in ſeculo ſuauiorẽ. et crebrius iue niebã. q꞉ ſenſus vegetõres nec ꝑturbati ꝑ vigilias nõ exinanitũ cerebrũ. per ieiunia nõ oppreſſa mens in ſplicitate vocal ſerui tij ſed ꝛ ſeclaribꝫ inuoluor curis. ꝑ neceſſi tatibꝫ fratꝝ Cogit obedientia currere diſ currere ꝑ ſcl̃m qui quietẽ ſolã ſperabã mi hi obtinere Hic quotidianis fatigor odi is et rixis. Quid feci quid tandem volui mihi miſer: Delectabat me ſtudium. do cebam et docebar. Nunc qui doceat aut doceat nullus eſt. Fratres ſatis eẽ reſpõ dent occupationes religionis ſueuerat io ſatis eſt Non eſt inquiũt religio ſcola do cendi. ſed diſciplina viuendi. Si vitero ẽm mores fratrum collapſos omnino a

regulis patrum. perdit⁹; ſuȝ ſine dubio
Si ſingularis mihi viuere volo . nec
datur nec ſufficit. Ecce quid murmurat.
incōſtans quandoqȝ non ſine magno ꝑ/
plexitatis vinculo. maxime ſi monaſteria
mulierum collapſa. iunior iam aliqua vo
B nit ⁊ intrauit. ¶ Circuit iſte depoſitus de
ſede. querit quē deuoret. Inuenit homi/
nem deditum ſtudijs litteraꝝ ⁊ ſcientiaꝝ.
Si poteſt auertit. Affert occupatiōes ex
ſeculo. ſicut ex prelatoꝝ ſeruitijs aut prin
cipum. aut penuria tranſcribentium. vel
imperitia. aut libroꝝ cauſat nimietatem
oneroſam. aut fruſtra fieri verba ſurdis
dicit. Si nequiuerit abducere quatenus
ocium deſideret ſtudioſum ſed ſibi vacet
⁊ ſapientiam ſcribat in ocio. ſubdol⁹ im/
pellit. vt alios dum docere vult ſcribēdo/
ſe ſeducat. Laudat iam laborem. ſed cor/
rumpere ſatagit intentionem. ¶ Eia do
ctor ſcribe que relegat poſteritas. que ti
bi ſint in nomen eternum. qm̄ melius eſt
nomen bonum q̄ȝ vnguenta precioſa. O
rabūt alij pro te. Non tibi ſoli laborabis
talentum tuum diſtribues. Sed ad quid
ſathan iſta? Quid ſibi ſup aliorū ſalute?
Profecto nihil. ſȝ ſatagit. vt iſte ſub hac
intentiōe ſcribens. audiat in iudicio. rece
piſti mercedē tuā. Accipe quod tuum eſt
⁊ vade. ex ore tuo ⁊ ſcriptis tuis te iudico
ſerue nequā. Fers litteras mortis tue ſal
infatuatum. Eia ſcribe. ſȝ ſubtilia. ſed ex/
tranea. ſed nouiter inuenta. Turpe eſt ali
enis vti. Sic ipellit vt deſerat terminos
quos poſuerunt patres ſui. Ut vane glo
rioſus dicat. Super omnes docētes me
intellexi. Ut deſerens vias certas dicat.
Aque furtiue dulciores ſunt. ⁊ panis ab
ſconditus ſuauior. ¶ Eia ſcribe. aut de
tuis ꝟtutib⁹ aut celeritatē oñde dictandi
Aut da ſatꝭ itelligi q̄ bn̄. q̄ deuote viuis
vt loq̄ris. Aut certe in alienis laudib⁹ q̄re
laudē tuā. Quere celebritatem nōis ſi nō
ex te ſaltem ex illis. quos exaltas ſcribēdo.
miracula ſua. viſiones vitā ſupra moduȝ
mirabilem. diuinatōes. ſectas nouas. Ca
noniſatus eris in ipoꝝum canoniſatione
Sed o fraudem ſathane deteſtādā. q̄nqȝ
tamen ita fallentē. vt interim taceam⁹ de
manifeſtis errorib⁹ et heretica prauitate.
¶ Eia ſcribe. totus inſiſte laboribus. im
portune. Non des requiē calamo poſtpo
ne horas canonicas. aut abſqȝ intētiōe ꝑ/
feras. idulge ſecur⁹ lautōrib⁹ cibis. vtere
ſōno vſqȝ ad ſatitatem. Deſere ciuilē alioꝝ
ꝯuerſatōem. Cōpenſabit hec oīa labor tu
us in dictādo. Sic impellit iſte neq̄ȝ. ſcit
q̄ inutiliter. imo noxie fiūt nō iuſſa ꝑcep
tis omiſſis. Scit q̄ fauem⁹ vltra moduȝ
ſcriptis nr̄is. diligim⁹ vt filios. placēt eti
am ſi deformia ſunt ⁊ inculta. ſi vacua ſen
tentijs. Ceſtȝ ē ſymea fabuloſa. Gallia dū
nimio clamore ꝑdit ouū ꝑdit illud. Cor/
uus crocitās. vt a vlpe laudet̄/fraudat̄ ci
bo ſuo. Nō aliter ſepe ꝟtutes ꝑdūt ſcribe
docti. vl' q̄ſitas ꝓus vel acq̄rendas in tpe
Nō. q̄ȝ dicūt ⁊ n̄ faciūt. q̄ȝ de donis dī dū
gl'ian ꝗrunt. deo rapiunt qđ ſuū ē. q̄ȝ ſcit
inſup ſiniſtra eīꝰ. quid facit dextera. Poſ
ſūt nihilōin⁹ meritorie fieri noua ſcripta
ſi mod⁹ affuerit. finis ⁊ ordo recti. Unuȝ
facere ⁊ aliud nō omittere. ¶ Circuit ⁊ in C
uenit hōieȝ ꝺditū. ꝯfeſſiōib⁹ audiēdis. D
q̄t immiſſiōes facit ꝑ āgl'os ſuos malos.
Uenit ad ꝯfeſſionē plebeius ideota. veni
unt pueri ⁊ puelle iuuēes ⁊ maritate. Sua
det inueſtigare diligēter ſup oīb⁹ circūſtā
tijs. vt agnoſcat vultū pecoris ſui. q̄ȝ nec
aliter ſolui pt pccōr. niſi dixerit oīa. Abſit
iſte curioſus ſcrutator ⁊ deficiat ſcrutās
ſcrutinia. cū ſcādalo ꝯfitētiuȝ. cum lapſu
ꝓprio cū ſuſpitionib⁹ infinitis. cū intermi
nabilib⁹ ſcrupulis ſiue remittat n̄ abſolu
tū ſiue ꝺtineat moroſiſſime vix tādē abſol
uendū. Uenīūt tl'es p⁹ modū ⁊ vertitur in
oppoſitā q̄litatē. q̄ȝ timet exptus. tales fa
cere interrogationes. Dicit ſibȳpi. ſſaluet
ſe ſi voluerit. nō intrabo domū ꝯſcie alie
ne nihil interrogabo. ſcit pcc̄a ſua dicat il
la ſi vult. Sic dimittit inſcios ſic verecū
dos latere i pccīs ſuis. n̄ vtēs claue ſciētie
q̄ data ē ad aperiēdum (cū diſcretōe tam̄)
ſecretas ꝯſcie plagas. Uenīūt alij magni
prudētes ꝺ ſclo. venīūt ꝑdōes vſurarij. ſy
moniaci. rācoroſi. violatores eccl'iaſtice li
bertatꝭ. cōcubinarij. notorij. nolūt a pcc̄is
reſilire. nolūt reſtitutōes facere. ſūt excō
cati ſūt irregl'ares. alij ſi cl'pāt̄ excuſāt aut
ꝺfēdūt pcm̄ ſuū. dicūt ſe iuſta bella gerere
At plāe mirē. ſi etiā āgl'us de celo repiret
q̄d agēdū in tl'ib⁹ mi'tis niſi coaſſiſteret ſi
bi miracl'oſa dī ꝟt⁹. Ueīūt alij ꝉ alie curio
ſe agētes ad fabl'atōes ꝟtūt ꝯfeſſiōes ſuas
miſcēt colloq̄a ꝺ ꝓphāis vtinaȝ n̄ ꝺ nepha
rijs vtinā que ſpiritu cepiſſe videntur. nō
ꝯſūmēt in carne. ꝓhibeat deteriora deus.

R Circuit ⁊ inuenit declamantem in po
pulo ſeu ꝑdicantē. Cognoſce. demonis
quot impulſus ſunt in ſermone. Dum de
omni ſtatu perſone ſunt. que vicijs cōtra
rijs infecte ſunt. Si culpat auaritiam/ ꝓ
digus applaudit. ⁊ ridet auarꝫ. Si prodi
galitatē vituperat:auarus libēs ad ſe cō
trahit dicens. tene quod habes Si loqͣ̄
aduerſus inertiaꝫ/ gaudet iſte qui ſtulto
labore conſumitur. ⁊ eſſe ſub ſentibus cu
rarꝫ mordentium delicias computat. Ze
lus laudatus accendit iracūdos. Pietas
laudata puſillanimes nutrit et deſides.
Pro nunc ⁊ q̄lem tua predicatio fructuꝫ
afferet conſidera. Sunt qui nolunt pre/
meditari. nolunt ſanctorū allegationibꝫ
vel auctoritatibꝫ. aut certe neſciunt vti.
Garriunt ⁊ effundunt quicquid in buc/
cam venerit. ceci cecos alloquentes Sūt
ex oppoſito. qui tot accumulant allegatio
nes ſup allegatiōes. rigmus ad rigmos.
concordantias cū cōcordantijs. effluunt
vſquequaqꝫ. non deū. ſed ſe. ſed ſcientiaꝫ
ſuam oſtendere volentes. Blandiuntur
ſibi. qꝛ non ꝓpter ſe ⁊ famā ſcientie. ſed ad
edificationē querūt aliorꝫ. Sunt qui ſo/
lum apud auditores ſuos inobedientiaꝫ
⁊ rebellionem inferiorē tacendo culpant
vicia ſuperiorꝫ etiā dum abſunt vn̄. Ni/
hil plauſibiliꝰ audit inuida plebs q̄ꝫ ſup
iorꝫ vicia prodere. augere. inculpare. Et
hec ſepius ⁊ accuratius ſtudent aliqui ꝑ
dicatores deteſtari. qui ſi vel in modico
vicio culparentur. protinus implacabili
ter obſiſterent vera dicentibꝫ. ⁊ capitali.
clam vel palam perſecutione vexarēt Ad
de qꝰ multitudo predicationū. ſepe fit in
laqueum audientium. Quare: Quia iaꝫ
ſane ſciunt voluntatē dn̄i nec faciūt. pre
uaricatores effecti de peccantibus Prop
terea perplexos habꝫ behemoth neruos
in multis. quibꝫ non eſt exitus frequēter
poſſibilis. niſi mors inflicta iudicialis/
ſeu captiuitatis hoſtilis/ viam fecerit: li/
berans ab omnibꝫ debitorum vinculis.
Aut ſi nō fuerit aſſumpta religio cedens
omnibus. aut vltronea paupertas ſua. ⁊
ſuorum ſubeatur. Sed q̄ꝫ difficilia ſunt
hec remedia. preſertim in ſenibꝫ. in egro/
tis. in delicatis viris ⁊ pompoſis. In fe
minis. neſcit nemo. Singulariter idcir
co notauit apoſtolus auariciam. tentati/
onibus ⁊ lequcis diaboli plenam eſſe. q̄
mergunt hominem in interitū vnde vix
fit reſponſio. Circuit iſte ſathan iſte de S
poſitus. ⁊ inuenit hominē in ſolitudine.
vel deſerti. ſicut eſt pellicanus. vel domi/
cilij ſicut nicticorax. vel tecti ſicut paſſer.
protinus immittit fraudulētus auceps
iſte/ laqueos exquiſitos. ⁊ tota maligni/
tate conatur inuoluere: nūc pennas: nūc
pedes iſtius qui ſolitarius eligit viuere.
volaturus vt eſtimat ad ſupna. ⁊ ſecū fu
rens ait Non ſic abibit ſolitarius iſte. ſi
bene me noui. Sit piger. impatiēs. ma
la cogitet. ⁊ ſua querat. Agitatur nūc. ꝑfer
uore nouitio. fingit ſibi quietem ⁊ otiū.
fingit patientiam ſi non habeat conſorti
um. fingit puritatem in affectibꝫ habitu
ram. fingit deniqꝫ qꝙ dabit ſe deo totū
Sed o miſer. neſcit quantum meis arti
bus/ ab expectatiōe ſua lōge fiet. Sur
gite vos īfernales ⁊ improbe peſtes mee.
Stultum hunc impellite caſurꝫ in retia
peccatorum. que fugere putat. nec preca/
uet. Tu primitus inertia. deſes ad bonū
ſed ad perniciem efficaciſſima. Hic exte
riori caret exercitio. ocioſus vacat. Age.
Tedioſa ſit oratio ſibi. faſtidiat ⁊ dicat.
quouſqꝫ eadem. Succedat nunc impati
entia. Fac ipm̄ ſuimet penitere: fac diſpli
cere quietem. fac ocium ꝓprium horrere.
nec ſe iam ferre poſſit. Fac langueat totꝰ
⁊ pigritet. Exurge nunc blaſphemia.
cogitatiōes nephariās immitte. Fac de/
ſideria occidant pigrum Age doceat oci
oſitas mala multa. Tradideris eū quat
tuor quaternionibꝫ paſſionum vinculan
dum. in carcere noſtro peccatorū. Scis
nōia. ſcis officia. vulgata ſunt. Spes.
meror metꝰ gaudiū. Spet vana. metuat
falſa. mereat moleſte. gaudeat moleſtiꝰ
Tuū erit vltimū h̄ officiuꝫ. o libidinoſa
cupiditas. querēs aſſidue q̄ tua ſūt Que
rat iſte ꝯſolaciūculas ꝓprias ſi poterꝫ in
carnalibus delicijs. cibo ſōno. venereis
Si refugerit patētē hāc turpitudinē tuā
velauerꝫ eā ſilitudinē deuotionis ad deū
Da mēdaciter ītelligi ipm̄ q̄rere q̄ dī ſūt.
ſe in dn̄o dlectari ſolo. cū ſua ꝑncipaliter
q̄rat obſectatio. Signū huiꝰ accipe cer
tū. qꝛ dimiſſis. dīnorꝫ īpletōibꝫ mādato/
rū. laborat ī h̄ totꝰ. vt ī alijs q̄ ſpūalia fin
git dlectet Deridemꝰ merito ſabbata eiꝰ.
vidētes ignominiā eiꝰ. Videmus intror
ſuꝫ fornicatōibꝫ ꝓprijs. mēdax. pcax. me/

tertrix inquirit ⁊ rapit. ¶ Adauge dolos
tuos o libidinoſa cupido Interroget cu
rioſitas tua cor eius in plurimis. Si mal
let dãnari offendere deũ ſponſum ſu
um. redẽptorẽ ſuũ. de quo gl'iat. Si mal
let ſubire mortẽ aut incendi/ frãgere ie
iuniũ. vel incurrere carnis lapſum Quic
qd elegerit irretiem' eũ. vel arroganti mẽ
dacio. ſi penã ꝓpoſuerit inferni vel incen
dij. q ſi poſtpoſuerit/ iã peccauit: qa pec
care preelegit Adde ſi videris ipm in mł
tis deficere. dic blandiens. nõ cõcutiãt te
defectus iſti frater. permittit eos deus in
te ad hũilitatis cuſtodiam . ne magnitu
do v̄tutũ te extollat. Habes in paulo ſilẽ
de ſtimulo ſathane ꝓpter magnitudinem
reualationũ Capiamus eũ ⁊ illaqueabi
mus vt defectus ꝓprios iã nõ laboret cor
rigi. ſ in illis audeat etiã gl'ari. Sit rur
ſus tuũ. o blaſphemia. ſoror inertis deſi
die machinamentũ. ſit cogitatões immit
tere. q̄les nec hoĩes ſecłi. nec meretrices
dignarent admittere Pudeat ipm qui tã
tus eſt in oculis ſuis/ pudeat ⁊ indignet
⁊ iraſcat. ſupbiẽs etiã in deũ ⁊ ſcõs ange
los eius ⁊ ſcõs. ⁊ deſp̄et tandẽ ſe ipſum.
¶ Suaderẽ vobis in q̄ttuor ſodalib
mihi chariſſimis. ſup hmõi ſolitarijs/ in
alia diſcrimina deturbandis. ſed ea quoti
diana q̄ſi domeſtica pretereo. in curioſita
tem ꝑſcrutatõis vite aliene. negligentiã
ꝓprie vite. videre feſtucã in alieno oculo.
nõ aduertere trabẽ in ſuo. Ceteros ſpne
re. ſibi ſuaq placere. Rumorib nouis aſ
ſidue agi. ⁊ ſuſpitionib temerarijs inq̄e
tari. Proinde minus oĩb hoĩb. alacres
ſpũ. minus eſſe patiẽtes. plus ſui amato
res. plus ſordidos alio mala tenẽtes ¶
Agite poſtremo ſodales fideliſſime mihi
quatenus iſtos exhibeatis ſolitarios. tã
dem mihi ſiles fieri. Solitudinẽ odiãt.
fiant diſperſi mente cordis ſui. fiãt gyro
uagi ⁊ pfugi. fiãt inſtar caynvagi ⁊ pfugi
Quid eñ magis ꝓpriũ eſt mihi. eẽ gyro
uagũ. circuire terrã ⁊ pambulare eam. ¶
A Nec nequã ſpũs At v̄o qd te agitas fra
ter. qd turbaris. cũ iam ſilẽtiũ pati nõ po
tes actenus obſeruatũ ¶ Diſcipl's Nũc
ꝓrſus inſpicio. qm̃ vndequaq miſer ſu.
⁊ miſerabilis. nec qd agã. nec quo me v̄tã
ſcio. Ita cõcluſus ſu inter anguſtias. ex
impulſib ſathane numeratis. ꝑſertim in
vltimis. vt merito tedeat aĩam mea vite
mee. Nolo tñ deſpare memetipm. ſed au
xiliaria potius documẽta querere. Itaq
fraudes ⁊ laqueos inueſtigaſti. tuũ ſit re
media tradere cautelas ⁊ auxilia ¶ Mgr
Si hũanũ pſtolaris auxiliũ. falleris. Il
lud eñ. nec pſpicuũ eſt nec validũ. maxie
aduerſus aereas ptãtes. Eſt vita homis
milicia ſup terrã. Aduocãdi ſunt milites
angeli boni ꝯ nequã hos ſpũs. Plures
ſunt. fortiores ſũt. ſapiẽtiores ſũt abſq vl
la ꝯpatiõe. feruẽtiores in iuuãdo alio
malignitas in impellẽdo. tñmõ aſſimus
nobis ipis. nec vltra pellamus eos adiu
tores tam ſedulos beniuolos ⁊ certos
Diſcipl's Hoc eſt pfecto potiſſimũ qd fla
gito. qd ab eis peto dari mihi/ ne repellã
eos Cupio pariter ⁊ depcor. q̄tenus impul
ſiones ſuas quib inſtigãt nos bene age
re/ ſtudueris aprire ¶ Mgr Si de cuſto
dia angelo/ precipue ſingulo/ qui dan
tur ſingulis ab exordio. ſi de ſuis officijs
ſingillatim. conarer aprire. que ſub exem
plis leguntur in ſcriptura ſacra. queq p
hyſtorias. q̄ ſubinde p doctores ſacros
tradita ſunt. ſupflu' imo vanus iure dice
rer. res ſuſcipiens ſupra vires. Attamen
ne tot' obmuteſcã. q̄ſi ſpernẽs precẽ tuã.
eligã vnũ. ſua auctoritate refulgẽs exem
plũ. Deinde p ꝯſideratiões aliqs/ pauc
v̄ſib ꝯprehenſas. curabo nos aduerſus
diabolicos inſult' reddere doctiores. ¶
Diſcipul' Gratus audiã ⁊ attent' ¶ Ma
giſter Petr' p' tot ppetrata v̄tutũ iſignia. B
dormiebat in carcere. vinct' catenis inter
duos milites Tipus iſte eſt xpiani licet
egregij merit. q p herodẽ iſtũ ſathan. gl'i
antẽ in pellib que palliãt nequiciã ſuam
detrudit in tentatõis horridũ carcerẽ. diſ
crimẽ imminet mort. niſi q orante iugi
ter eccl'ia fit qd ſequit. Angelus aſtat. ful
get. pulſat ſurgere clamat. Soluit ⁊ edu
xit libtatiq relinqt. ¶ Diſcipl's Placet
metri ꝯpẽdiũ q̄ ſeptem. angelico ſcõ facta
miniſterio ꝯplecteris ¶ Magiſter So
lerter aduertis. Exiſtimo non grauabe
ris ſi ꝯſideratiões pauculas/ rurſus ita
v̄ſib ligauero ſup cautelis. quib agere
nos optet. ⁊ pus facere qd i nob ẽ. gallice
(fay ce que doce) ¶ Diſc Nõ grauabor.
nec leuitati deputabo metrũ. q̄le freqñter
in pſalmis ⁊ canticis ꝓphe ſumpſerunt ¶
Magiſter Imo nihil apd vetres phos
ſerioſius metro fuit. Accipe g dogmata

ſeptem. Penſa quis finis ꝓrius ꝙ ſit ſta
tus oīs. A ſathā impelli ſperās fac iuſſa.
timēſcꝫ Magnifica dn̄ꝫ. dic o me ſuſcipe
xp̄e Viⱳeris hic ⁊ nunc velut. hic ⁊ nunc
moriturus. Viue pius. purus. velut hic
⁊ nunc obiturus. i. obuiā chriſto iturus
¶ Diſcipulus. Et ſi, puocet me auiditas
expoſitiōis latioris. nolo tn̄ eſſe moleſtꝰ
exactor/poſt tam multiplex eloquiū ꝑ te
nunc habitū. Cōſeruabo iterim oīa ṽba
hec ↄferēs in corde meo. quſqꝫ altera nos
collocutio. ↄgreget in idipm̄. quſqꝫ prete
rea centilogiū de impulſibꝫ accepero.
Mgr̄ Fiat vt vis. ⁊ in eo bn̄ vale. ꝙ depo
ſuit potētes de ſede ⁊ exaltauit hūiles.

¶ Sequitur tertia par

titio de ſeptē modis gn̄alibꝫ angelice cu/
ſtodie. per notulas. lxxxiij.

A

Et exaltauit humiles ¶ Diſci
pulus Cōuentōis huius nr̄e
diē. ⁊ locū proſperꝫ faciat/iſto/
rum hꝛōꝝ hūilima iſta ꝑ hūili
tatē ſingulariter exaltata. cuius eſt h̄ ver/
bum Et exaltauit hūiles ¶ Mgr̄ Fiat.
tu ꝗd affers colloquij poſt triduanū hoc
ſilentiū: ¶ Diſcipl's Perlegi tuū ſup im
pulſibꝫ cētiloquiū. Experior illud eſſe cō
nexū pori nr̄e collationi. deſinit ī auxilio
bonoꝝ. ꝯ apoſtatas angeloꝝ nobis in h̄
exilio. vbi etiā filius dilectꝰ nihil differt a
ſuo cū ſit dn̄s oīm. ſꝫ ſub tutoribꝫ āgelis
⁊ actoribꝫ eſt vſqꝫ ad prefinituꝫ tp̄s a p̄re.
¶ Mgr̄ Bene eſt. bonos tutores hꝫ iſte
filius ¶ Diſcipulus Iſtic nēpe ſumꝰ co
gnoſcere q̄lia ſunt adiutoria bonoꝝ. q̄lia
miniſteria q̄les pulſus aut immiſſiones
Memini vero te nudiuſtertius ſeptē offi
cia numeraſſe. ſub tropologia liberatōis
petri. Angelus aſtat. fulget. pulſat. ſurge
re clamat Soluit ⁊ eduxit libertatiqꝫ re/
linquit. ¶ Mgr̄ Non errat recordatio.
Scis ne memoriter. additas ſimul. vij.
ↄſideratiōes ad tutelā nrāꝫ. ſub q̄drupli
ci verſu ¶ Diſcipl's Nimiꝝ ſic ↄtinent.
Penſa quis finis ꝓrius ꝙ ſit ſtatus oīs
A ſathā impelli ſperās fac iuſſa. timēſcꝫ
Magnifica dn̄m. dic o me ſuſcipe xp̄e.
Vixerꝭ hic ⁊ nūc velut. hic ⁊ nūc moriꝶꝰ.
Sp̄s eſto piꝰ velut hic ⁊ nūc obiturꝰ
Mgr̄ Scires adaptatiōeꝫ facere. vij. ad
vij. reddēdo ſingl'a āgl'oꝝ auxilia. ſingul'
his ↄſideratōibꝫ aut doctrinis: ¶ Diſcꝭ

Cupio ſecurius ex te ↄgnoſcere. ſimul vt
abbreuiatior ſmo fiat ¶ Mgr̄ Tēptabo
ſic efficere. pariterqꝫ reddere totuꝫ marie
canticū ↄſonās dictꝭ nr̄is Itaqꝫ taliter ac
cipe ſūmatim p̄rio Dehinc āplior ↄq̄ſitio
nis erit locꝰ ¶ Angelꝰ aſtat. vt pēſemꝰ. h̄
eſt pōderemꝰ ⁊ libremꝰ ī trutina cordꝭ. ꝗs
ſit finis. Si ei ſathā adeſt nob vt noce/
at. ꝗs ferret/ſi n̄ ꝯ ſtaret āgelꝰ bonꝰ: Sic
p̄terea q̄rit iſte ſathā claudere. vel eruere
penitꝰ oclm fidi ne recogitemꝰ finē noſtꝝ
ꝙ deꝰ eſt. ↄueniēs eſt vt āgelꝰ bonꝰ/ſanet ⁊
illūinet ocl'os cordis. in viā ⁊ ī finē pacꝭ.
hec de p̄rio ¶ Angelꝰ aſtās/fulget in car
cere mortꝭ huiꝰ. vt nouerit vnuſq̄ſqꝫ poſi
tus ī tenebris q̄lis ſuꝰ ſit ſtatꝰ ꝓriꝰ. Sūt
ei iuxta q̄litates morboꝝ ſingloꝝ/q̄lita/
tes auxilioꝝ ¶ Angelꝰ aſtās ⁊ fulgēs. pul
ſat incitās ad bonū. Scit ei gn̄alr̄ oēs ⁊
h̄ nos ſcire facit/a ſathā impelli. Dū eīn
ſciꝶ piclm. ſolicitudīe maiori fugiꝶ ad au
xiliū ¶ Angelꝰ aſtās fulgēs ⁊ pulſans. iu
bet ſurgere velociter. Hoc aūt impleꝶ. dū
ſpando. dīna mādata ſuāꝶ. Alioqn iacet
obrutꝰ in pcc̄is vetꝰ hō nr̄. de ſe deſpans.
aut nō cū minori diſcrimine/nimis ſpās
ſeu p̄ſumēs ¶ Angelꝰ aſtāſ fulgēs pulſās
ſurgere iubēs/ſoluit a catenis vicioꝝ. vi
ctū in īmēdicitate ⁊ ferro. Cōcuſſus ei tio
re caſtor ſcō/cū gr̄a dn̄i magnificatiōe. iā
ſe p̄cingit virtute actionis. iā calceat ca
ligis p̄ceptoꝝ in p̄parātiōeꝫ euāgelij pacꝭ
¶ Angelꝰ ſextū pagit officiū/dū aſtās. pꝰ/
q̄ꝫ fulſit. pulſauit/ſurgere iuſſit/⁊ ſoluit/
educit extra carcerē. Apit vltro portā fer/
reā p̄rīe. trāſit vicū vnū/ſatiſfactōis arte
⁊ directe ¶ Angelꝰ tādē. ſic eductū. libratū
derelinq̄t Quo facto ſic ſane deinceps q̄
retro ſūt obliuiſcēs. libatꝰ in anteriora ſe
totus extēdit. Reuerſus ꝗdē ad ſe/dō grꝰ
⁊ āgl'o ſuo/dt ex ſnīa. Nūc ſcio ṽe. qꝛ mi/
ſit deꝰ āgelū ſuū. ⁊ eripuit me de manu he
rodis. ⁊ de om̄i expectatiōe plebis iudoꝝ
¶ Diſcꝭ. Delectat ſimul ⁊ edificat adapta
tio. Neqꝫ curioſitati deputādꝰ/iſte mihi
ṽe breuiꝰ ⁊ lucidꝰ ordo Addiderꝭ qō ſpo
pōdiſti Mgr̄ Intellige p̄us quēadmodū
q̄ttuor p̄ma/ſpectāt ad oēs gn̄alr̄ ꝙ pur/
gāꝶ. ſpectāt alia duo magꝭ ad illūiādoſ. tā
q̄ꝫ pficiētes. ſeptimū ꝓrie q̄rit eductꝰ ⁊ ꝑ/
fectꝰ. Porro cāticū nr̄ꝫ ſic adapta Sciue
rꝭ vt ſcis. qm̄ finis vniuerſe rōnal' creaꝶe
ↄſiſtit in magnificatione dn̄i. ⁊ qꝛ exultet

y

ſpūs in deo ſalutari ſuo. Quid eſt em̄ be
atitudo/niſi dn̄i dei nr̄i ſalutarꝭ/magni/
fica iocundaqꝫ fruitio. honoꝛ ⁊ colauda/
tio: Hoc p̄mū. ¶ Ceteꝝ reſpectus hūili
tatis. ꝯſideratio ⁊ cognitio ſtatus ꝓꝑꝫ ⁊
ꝯditōis in vnoqꝫ. hoc ſcdm̄. ¶ In hoc ꝑ
inde ꝙ facit nobis magna qui potēs eſt.
ꝙ beatificat apud alios Cōcludimus/ꝙ
dn̄s eſt in circuitu ꝑpli ſui. ꝙ immittit an
gelus dn̄i in circuitu timētiū eū. ꝯ tot gy
rouagos demonis impulſus. hoc tertiū.
Rurſus ex ſcificatiōe nōis ſui/dum dat
ſpem ⁊ impletiōem mandatoꝝ dei veloci
ter inclamat: qui ꝓus aſtiterat/illuxerat.
pulſauerat ad deū/ad nos/ad aduerſari/
um ſolerter ꝯgnoſcendum ¶ Subſequi
tur q̄nto. timoꝛ dn̄i liberās a pcc̄o. timoꝛ
em̄ dn̄i/expellit pcc̄m teſtimonio ſapientꝭ
Sed ne ſeruilis ſit aut viliter mercenari
us timoꝛ/magnificat ipe gratis dn̄m. re
cogitās q̄m mīa eiꝰ a ꝓgenie in ꝓgenies
timentibꝫ eū Conſurgit aūt timoꝛ dū aīa
nr̄a ꝯſiderat hūanā miſeriaꝫ/ſi ſeuere fa
ciat dn̄s potentiā in brachio ſuo. ſi ſuper
bos diſꝑgit mēte coꝛdis ſui. deponit po/
tentes de ſede. ſi diuites dimittit inanes.
q̄s non extimuerit: ſi ex ꝯſideratione ſue
mie. q̄s ipm̄ nō magnificauerit. qꝛ timen
tibꝫ/veniā dat. qꝛ hūiles exaltat. qꝛ eſuri/
entes ſaciat ⁊ ſaluat. ¶ Suſcepit p̄terea
ſexto dn̄s iſrl̄ pueꝝ ſuū. illūinatū. pulſa/
tū. ꝯmonitū. abſolutū. ſi dixerit. dn̄e Jhu
ſuſcipe ſpm̄ meū Dū ꝓo ſuſceperit/q̄s de
manibꝫ ſuis eripiat eū. Dn̄s qui iuſtifi/
cat. dn̄s qui ſuſcipit. q̄s eſt qui cōdēnet/
aut q̄s abijciat: ¶ Poſtrēo ſpūs ita ſuſce
ptus in manibꝫ ſaluigardie. i. ſalue cuſto
die xp̄i/ſueqꝫ libertati derelictꝰ. poſt oēm
herodis expectatiōem. q̄d ſupeſt. agat il/
le qui ſpū dei agit̄. qui iam ꝑſpicit vltra
in lege ꝑfecte libertatis. q̄ nō timoꝛe ſup/
plicij. n̄ ſpe p̄mij trahit̄. ſꝫ ſuaui iugo xp̄i.
mentē ſcām ſpōtaneā totam ꝯtulit ad ho
noꝛē dei ⁊ patrie liberationē Recoꝛdatur
ꝑfecto ſoliꝰ mie dei. dulce hꝫ in lege dn̄i
meditari die ac nocte. ſicut locutus eſt ad
abꝛaham patrē nr̄m ⁊ ſemini eius in ſcl̄a
qd̄ eſt xp̄s. Hoc deniqꝫ eſt ꝑfectoꝝ. ſicut
z alia ſunt illoꝝ q̄ ꝑficiūt aut incipiunt ¶
Nūc ꝑ ſingula diſcuramꝰ angeloꝝ mini
ſteria q̄ tacta ſunt circa petrū ¶ Angelus
aſtat. Cur ita: cur ſi nō vt aſtare corā do
nos faciat Deo aūt tunc aſtare nos tradit
dioniſiꝰ/cū caſtiſſimis oꝛōibꝫ inſiſtētes.
reuoluto animo ꝓpinq̄mus. credētes q̄m
ipe eſt dn̄s deus ſalutaris nr̄. innitentes
ei ſicut litoꝛi fixo. tracti a magnete virtu/
oſo ¶ Aſtās ꝓo tūc Refulget angelus. cū
nos edocet/cuius ꝯditōis ⁊ ſtatꝰ ⁊ hūili/
tatis ſumꝰ. q̄tenꝰ inſpiciat deus hūilita/
tē ancille ſue aīe nr̄e. nouerit ipa q̄d ſe q̄re
re ꝯueniat. Nō em̄ oībꝫ. oīa eq̄liter licent
decēt ⁊ expediūt. Totū paſtoꝛale gregoꝛij
ꝯtextū/eſt in hmōi documēto Propterea
trāſeūtes. inducamꝰ q̄tuoꝛ induſtrias/
ſpecialiter aſſumēdas ꝯ aſtutias ſathāe.
fundatas ex locis dialeticꝭ. q̄bꝫ hōies ig/
naros ꝓꝑij ſtatus/conatur auertere. vel
mutādo dū bn̄ ſunt. vel retinēdo ꝑtinaci
ter ſtatū. dū male locati ſunt ¶ Locū aſſu
mit ab auctoꝛitate. ſꝫ applicat ſiniſtre Lo
cū ab exēplo ⁊ ſil'itudine. ſed diſſimiliter.
cū nihil in ꝑſona vel re nr̄a. Locū ab in/
ductiōe. q̄tenꝰ p̄cipitet in iudicia falſa ⁊
temeraria. Locꝰ deniqꝫ ſub trūcato enti/
memate. minoꝛe ſua nō appoſita vel expli
cata ¶ Scit ei ꝙ ex minoꝛibꝫ ſeu ꝑticlari
bus p̄miſſis/tota pendet difficultas illa
tōis Fallit ſe volūtas ſepius in hac argu
mentatiōe. dū p̄ntato aliquo obiecto gn̄a
liter ſub rōe boni/ꝯfeſtim fertur in illud
attēptandū. nō diſcernēs in ꝑticulari. qd̄
vel q̄le ſit illud bonū. Dicit rō ſuccurren/
dū nc̄itati ꝓꝑij coꝛpis ſui. Comede ⁊ bi
be iubet volūtas. Colēdus eſt deus. tene
te igit̄ in hac religiōe r̄ndet volūtas. Di
cit rō maledicti ſunt q̄ viā pacꝭ p̄pediunt
Rn̄det volūtas. ꝙ maledicti ſunt q̄ viam
ceſſionis huius ꝯtēdentꝭ de papatu non
inq̄runt ¶ Notū eſt/q̄liter loco ab aucto
ritate abutebat̄ apoſtata Julianus. xp̄us
dicit Niſi q̄s renouauerit ⁊c̄. Jmo ſic di
abolus auſus eſt dicere xp̄o. Scriptū eſt
Angelis ſuis ⁊c̄. Nō habemus neceſſe.
lōge moꝛari. qꝛ ex ipo ſumpſerūt oēs de/
ceptiōes hereticoꝝ exoꝛdiū. maxīe duꝫ q̄
rūt hoīes vltra ſape q̄ꝫ diuiſit eis deꝰ mē/
ſurā fidei vel doctrine. dū fieri volūt ma
giſtri qui nunq̄ꝫ fuerunt diſcipuli ſacra/
rum litterarum interpꝛetes. qui nunq̄ꝫ di
dicerunt illas. ¶ Adiecit igitur diabo/
lus aliud machinamentum efficatius ex
h̄ loco ꝑ auctoꝛitatē/fieri trāſlatiōes vari
as pro vulgaribꝫ idiotꝭ. quibꝫ habitis ⁊
lectis in ſuperficie. contemnunt mox ſa/
cros expoſitoꝛes Nolumus inquiūt niſi

tertum nudum. quem tradidit ſpūſſcū̄s.
Tandez reddūt ipſuaſibiles. neqꝫ ſibi re
liquūt auctoritatꝭ pōdꝰ. vn̄ valeāt ad ve/
ritatis cognitionē illuſtrari. ¶ Ceterꝫ de
locis ab exēplo ꝛ ſili. tot ſunt experimēta
fallaciarꝫ. q̄t hoīm capita. dū q̄libet aſſeq̄
vult q̄dlibet. dū exēplo ōt ſe viuere taliū
ꝛ taliū/q̄s approbat aut cāonizat ecc̄ia. vl' q̄
ſupiores eorꝫ ſunt. q̄ rēores. q̄ doctores
q̄ laudati Quid facit filiꝰ aiūt niſi qđ vi/
derit patrē facientē: Patres tn̄ optimos
ipſi nolūt ſꝫ peſſimos hoc exemplo ſequi
Vox aliorꝫ eſt Paulꝰ ſe laudauit. Paulꝰ
viſiōes i raptu ſuſcepit. cur n̄ pōt mō dn̄ſ
in talibꝫ ꝛ talibꝫ ſil'ia opari: Hinc ꝯfictio
ꝓpheciarꝫ. hinc miraculorūz admonitio.
Hinc etiā adoratio damnatorꝫ hoīm in
populis. Teſtis eſt mihi legenda. imo ō
adoratōne canis mortui viſū eſt in vien
na Caueat igit̄ ſcā ſedes Romana. caue
at in ea ſedēs papa. q̄bꝫ argumentꝭ. ꝛ cau
ſis ꝛ medijs/canonizatio alicuiꝰ ſit faciē/
da ¶ Diſcipl's Cognita ſunt oīa q̄ loq̄rꝭ.
etiā ꝑ infeliciſſimis diebꝫ nr̄is Neqꝫ de
loco ꝑ inductionē nēc habes exempla po
nere. qꝛ quotidianis ſuſpitōibꝫ iprobis/
ꝯ ſtatus varios/militat ꝑ ipm̄ demon p̄
ſertim apō ſolitarios ꝛ deuotos in ocl'is
ſuis. vt dānent ceteros oēs Diabolꝰ ōt
ex pticularibꝫ inſpectis. defectibꝫ. gn̄alez
inferāt ꝯdēnatōis ſn̄iam // At ꝓo difficul
tatē hn̄s maximā q̄druplex ille fallēdi lo
cus q̄ rōe vitabit̄. Dicūt iſti. Si gloſas
recipit textus vnus ſcptur/cur nō aliꝰ:
Si licuerit iſtꝭ gloſas addere/cur n̄ nos
inquiūt. aut cur nō eadē facilitate reſpui
mus eas/ſicut doctrinas apocriphas:
Quo pacto igit̄ fiet diſtinctio inter mira
cula vera ꝛ falſa Inter reuelatiōs veras ꝛ
fictas Si canonizata eſt hec ꝑſona. ꝓpter
atteſtatiōes miraclorꝫ ꝛ auſteritatē vite.
cur nequit hoc tpe fieri ſil'e ſub ſil'ibꝫ: ¶
Mgr̄ Habes alibi tractatꝰ. q̄ ad iſtas. q̄
q̄tidie fiūt obiectiones/reſpōdere conāt̄
Sꝫ apō pl'imos. neqꝫ talis ſufficiet rn̄ſio
nec puto ꝙ altera. ſine ꝯtuito miraculoſo
qꝫ dei dono Olim dum ſcriptis ꝛ ꝟbis
oñderem. ꝙ in iſtis non poteſt tradi ars
vel regula ifallibiliter hūanitꝰ. inducebā
argumentū quo ſe fundat achademicorꝫ
ambiguitas /dicens nihil ſciri. imo nec
hoc ſciri ꝙ nihil ſcitur Argumētū eſt de
diſtinctione dormientis ꝛ vigilātis. dūz

ſe videre putat dormiens. ſimiliter ad vi
gilantem. ꝛ hoc cum ratiocinationibus
multꝭ ꝛ reflectionibꝫ quibꝫ dicit ſepe ſibi.
Tu non dormis. Ecce talia ꝛ talia facis
ꝛ inſpicis. Tu ſumnuz tuū alijs narras
ꝛ recolis Eſt aūt vigilantis ait Seneca
narrare ſomnia ſua Ita ſomnians hec ꝛ
talia nūq̄ꝫ agit Porro ſuppetit in hac re/
viſitatio petri quam tractamus. De ipſo
quidē vtiqꝫ vigilante ſcribit hiſtoria Lu
ce. Neſciabat verum eſſe quod fiebat per
angelum. exiſtimabat autem ſe viſum vi
dere. ¶ Diſcipulus. Cōcludo magꝭ q̄m
neceſſe ſit nobis in his tenebris ꝛ vmbra
mortis/angelica viſio ſimul ꝛ illumina/
tio/cuꝫ iſta que intimo ſenſu ꝛ guſtu do
cet de omnibus ſpiritusſancti vnctione.
¶ Magiſter Iure concludis. iure con/
ſulimus nos aſſidue per deuotionis ora
tionem/ſub hoc duplici refugio ſupplici
ter humiliari. q̄tinus veritas nos exaltet
¶ Angelus aſtat. Pōt immomēto in ictu
oculi nr̄ angelus/a ſummo celo deorſum
nobis aſtare. q̄ nihilominus ſꝑ aſtat do
brifica viſiōe. Nō deſerit exēplar eternū/
dū venerit circa nos opari. ꝯſulit nō mi
nꝰ diligenter. qꝛ ſue actōis regulā eē ſcit ꝛ
artē directiuā. Fit aūt aliq̄n cuſtos ange
lus longe a cuſtodito. nō ꝑ ignorātiam.
n̄ ꝑ negligēciā ſuā. ſꝫ ꝓpter maliciā nr̄az.
cui dedignat̄ aſtare. Fit h̄ aliq̄n ꝑ diſpen
ſatiōez: ad expiētiā nr̄e colluctatōis cum
aduerſarijs nr̄is Dū eni̅ angeli boni qui
iuxta nos erāt de longe ſteterint/fit qđ ſe
q̄t Et vim faciebāt q̄ q̄rebāt aīam meam
Et q̄ inquirebant mala mihi locuti ſunt
vanitates ꝛ dolos tota die meditabātur.
Fit tūc angelus nr̄ adiutor in oportuni/
tatibꝫ in tribulatiōe facit cū temptatione
ꝓuentū. Erudiuit eni̅ prius q̄d agere cō/
ueniat tpe cōflictus ꝛ impulſus ¶ Diſci.
Operepreciū eſt ꝯgnoſcere/q̄bꝫ doctrinis
armat angelus bonus ſuos ſtare contra
diabolū in die belli. ¶ Magiſter. Mul
ti multa ſcripſerunt in enigmatibus ꝛ fi
guris ꝛ ſimilitudinibus varijs/corpora
liter pugnantium. Tu quoniam ſcolaſti
cus fuiſti/gratātius puto recipies/ſi exē
plū q̄ſi familiare de ſcola tibi tradidero.
Cōſtitue ſathanā q̄ſi ſophiſtā. cuiꝰ h̄ to/
tū ſtudiū eſt fallere. nō querit ſapiēs eſſe
ſꝫ videri Vn̄ vt decipiat/garrulꝰ eſt. mlta
petit. Celat propoſituz ſuū. ꝛ inueſtigat

alienum. ſophiſticus ꝑ omnia. Tu econ
tra doctus ab angelo bono: cautus eſto.
nõiatim in̄ quattuoꝛ. diſſerem⁹ poſtmo/
dū de reliquis Primo velis nõ videri ſa
piens ſed eſſe. Sapiētis aūt precipua cu
ra eſt/ finem reſpicere Secū pauca cū ad
uerſario loqui. vel ex toto ſilere. Certum
habe tertio ꝓpoſitū ſuū q̄ te q̄rat decipe.
nõ docere. Certū ſit q̄rto ꝓpoſitū tuū nol
le veritatē diſſerere ¶ Diſcipulus Diſcur
A re ſummarim de ſingulis ¶ Mgr. ſapi
entia xp̄ianoꝝ eſt id ipa nõ ſolū nõie ꝓfi
teri ſe xp̄ianū Hoc q̄ bona fide queſierit.
hoc qui cupierit vt malit eſſe bonus q̄ꝫ vi
deri. exēplo cathonis ꝑueniet ad optatū.
iuxta ſocratis documentū. Atuero ſpūs
diſcipline effugiet fictū. ipocritā ſcꝫ. ⁊ de
luſorē ipe deludet. q̄ꝛ deludi ſinet. Eligit
talis ſeruire duob⁹ dñis. Ingredi terraꝫ
viuentiū duab⁹ vijs. fit ꝓpterea incõſtās.
fit arundo ſemet agitās. fit cū garrulo ſo
phiſta ſe ſimiliter in oīb⁹ effluēs. deſerit
cautelā ſecundā ſilentij In ſilentio aūt ⁊
ſpe eſt fortitudo nr̄a. Obſeruatio ſilentij
q̄ꝫ nc̄aria ſit/ notauit rex penitēs Ego in/
quit tanq̄ꝫ ſurdus nõ audiebā ⁊ ſicut mu
tus nõ aperiēs os ſuū. Vulgata veritas
eſt/ femina q̄ auſcultat/ ⁊ caſtrū qḋ loquit̄
neſciunt diu ſtare. Poſſum⁹ addere de cu
rioſitate alterius cuiuſlibꝫ ſenſus Eua ſi
clauſiſſet aures ad primā diaboli curio/
ſaꝫ interrogationē. q̄ꝛ ꝑ Cur incepit. Si
mox ꝯfugiſſet ad mariti ꝯſiliū/ ſupaſſet
tēptatoꝛ̄ aſtutiā. Exēplo cuiuſdā matro/
ne. que dū impeteret̄ ab adultero: queraꝫ
inquit a marito meo/ ſi tibi conſentiam.
Probe quidē. ſi v̄bo ſuo/ coꝛ ⁊ opatio ꝑ/
tinus iungebāt̄. alioq̄n procacitas dicti/
plus accendit adulteꝝ. diuertere ſe ꝓtin⁹
⁊ ſilere/ cautū magꝭ ¶ Fulciam⁹ etiam ex
aīaliū fabulis dogma nr̄m Vlpes ⁊ cat
tus dū in nemore fuiſſent obuiā ſibi. au/
dierūt alõge ſonitus venatoꝝ ⁊ latratus
canū. Cõtremuerunt mutuo inq̄rentes
qualiter euaderēt Neſcio inq̄t catt⁹ niſi
modū vnicū. Spernens cū vulpis aſſe/
ruit ſe habere modos mille ⁊ mille ꝑ cir/
cuitū. Facta eſt interloquēdū irruptio ca
nū. catt⁹ exiliuit in arborē. vulpis/ canuꝫ
morſus/ plurima circuitiõe deludēs diu
tandē ꝯprehenſa/ docuit ſaltū catti vni/
cū/ plus ad euaſionē valuiſſe Hec nos fa
bula reſpicit. ſꝑ ad arboreꝫ ad quā docet
ſapientia ꝯfugiamus. nõ tā motu coꝛpis
q̄ꝫ ꝑij cordis Dam⁹ aliq̄n aliqḋ tale ſalu/
bꝛe ꝯſiliū. qḋ dū preterim⁹ decipimur Ex
emplū doceat a parabolis ſumptū Nidi
ficabant palūbi ſiluaꝝ/ in arboꝝ ꝓcerita
te moꝛe ſuo. circuibat vulpis ad radices/
ſe ꝯminās aſcēſurā/ ſe nidos oēs cū feti/
bus direpturā/ niſi pullul⁹ ſibi ꝓijceret̄
vn⁹. Trepidantes palūbi/ agebāt qḋ pe
tebat ⁊ abibat. Reuertebat̄ ad ſile: q̄uſq̄ꝫ
paſſer dato palūbis conſilio ꝯtinere ſe ni
dis ſuis: vlpes a fraude ſua fraudata eſt.
Sꝫ in paſſerē v̄tit inſidias. nõ virib⁹ ſed
adulatione. Erat in dumo paſſer. vulpis
affuit. bn̄ficās. auiculas q̄ volatu ſuo ſe ꝓ/
tegerēt a beſtijs ⁊ laq̄is terre. Sꝫ h̄ vnuꝫ
deeſt inq̄t/ q̄ rõe ꝯ vētoꝝ turbines ⁊ frigo
ra ſe ꝓtegāt. Voluit paſſer gl'iari ⁊ ꝯcio/
nari cū garrulo. Rn̄dit ſe ꝓtectiõem hr̄e
dū flabat boꝛeas a ſiniſtris. mergebat eīm
caput ſub plumis ad dexterā. ⁊eꝯ ſi a dex
tris Fingēs vlpes ſe nõ ſatꝭ audire ꝓpter
diſtantiā. ꝓtrahebat alloq̄ū Dilapſus eſt
paſſer ad ramos ꝓximioꝛes terre. q̄ſiuit
vlpes/ dū vent⁹ flabat ab anterioꝛi quid
agebat. Sic ait. demittēs caput ad pecto
ris plumas. Exilijt vulpes in nõ vidētē.
⁊ deceptā blandicijs/ voꝛax rapuit ¶ In
ducam⁹ de ſcp̄turꝭ Oculi mei ſꝑ ad dñm
dicit pſ. Sequit̄ effect⁹ ⁊ rõ q̄ꝛ ipe euellet
de laqueo pedes meos. Et i pſ. de dauid
qui fact⁹ erat ſicͭ hõ nõ audiens ⁊ nõ hn̄s
in oꝛe ſuo redargutões. Subdit̄ Qm̄ in
te dñe ſperaui. tu exaudies me dñe deus
meus. Et alibi. Educes me de laqueo q̄ꝫ
ſtatuerūt mihi qm̄ tu ⁊c. Et iterū. Proui/
debaꝫ dñm in ꝯſpectu meo ſꝑ. Et rurſus
Ecce ſicͭ ocl'i ſeruoꝝ ⁊c. ¶ Diſc̄. Ridebūt B
forte nr̄i ſcolaſtici fablatões tuas de aui/
bus ⁊ beſtijs q̄ꝛ ſubtilia querunt. Dicēt p̄
terea ſpectare poti⁹ ad opꝓbriū rn̄dentꝭ
metā ſilētij ſi nõ audeat cū aduerſario cõ
gredi ꝯgreſſus nihil reſpõdeat. Vbi erit
preterea qḋ iubet̄ Jacobi. Reſiſtite dia/
bulo ⁊ fugiet a vobis Et petrus de codeꝫ
Cui reſiſtite foꝛtes in fide. Hic q̄ fortitu/
do que laus eſt fugere: Time cede malis
dr̄ apõ poetā Sed ꝯtra audētioꝛ ita vl'go
dr̄. (Qui fayt on le chaſſe) Qui fugit fu
gat̄ ¶ Mgr. Quid ſi fugerit ſcolaſtici
tui/ q̄rtā cautelā a nob hic notatā. q̄liter
accipiat̄ craſſi⁹ ridebūt Docem⁹ vt quic/
q̄d ſophiſta neq̄ꝫ diabol⁹ argumētās ꝯclu

ſerit ꝯ bonos mores aut fidē. dicat pius
ꝛ fidelis aīmꝰ/ ab angelo monitus/ nego
ꝯſequēs. nec aliter/ nec alia forma rñdeat
Stet in ſua poſitiōe ſecurꝰ. Vñ illud de
comico agūt hōēs. birreꝰ ſꝑ bō. ¶ Diſcꝭ.
Stulꝰ hic modus rñſionis habetur
Mgr̄ Atuero nullus ſapientior. nullus
cautior apud xp̄ianos rñdēdi modus ꝯ
diabolū. Quicq̇d aggarriat. quicq̇d ne-
gat. hec vna ſit rñſio fidelis aīe. Xp̄iana
ſum Sic olim blādina martir. ſic re ꝛ no
mine q̇dā ſcīs/ apō tortores ꝑſtiterāt. vt
nihil extorquere poſſꝫ ſua malignitas ab
eis/ ꝙ̄ xp̄iana ſum. xp̄ianꝰ ſuꝫ. Hoc meuꝫ
nomē. meū genꝰ. mea ſors ꝛ patria. Me-
tior ſi nō ita iuſſerit apl's deuitare ꝯtētio
nes ꝑboꝝ̄q̄ꝫ ꝓphanas nouitates. ꝛ nō in-
tendere genealogijs interminatis. cū ſili
bus ¶ Diſc. Cur ergo ſci doctores/ tot q̄
ſtiones induxerīt. agitauerīt. determinaue
rūt ¶ Mgr̄ Habes altero opuſculo rōēꝫ
¶ Porro ꝑncipalis nr̄ ſmo eſt hic de im
pulſibꝫ ſecretꝭ diaboli cū blaſphemijs ſu
is. q̄ nō meliꝰ ꝙ̄ ꝯtēnendo vincūt̄. fugiēs
indignās aut deridens aīa xp̄iana/ dicat
ſimpliciter/ qō alia dixit ꝑcaciter: Quere
q̇ tibi rñdeat. Dicat. blaſphemia tua ſuꝑ
te. furcifer ꝛ damnate. Alioq̇n ſi velit ſibi
facere laudē q̄ bñ diſſoluerit ſophiſtrias
oēs neq̇ſſias. ipē ſe ſeducit. q̄ iā ſuꝑbiēs
meret̄ illudi. meret̄ laq̄is irretiri. niſi ta-
lis ſit q̇ ꝑ ꝯſuetudine habeat ſenſus exer
citatos. totꝰ ſpūalis effectꝰ oīa dijudicās
A ¶ Angelus aſtat ad recordatōēꝫ dei Ful
get ad ꝯgnitionē nr̄i Pulſat vlteriꝰ tertio
ad ꝯfutationē aduerſarij. Diximꝰ ſuꝑ hu
iuſmodi pulſibꝫ ꝛ impuſibꝫ iā ꝑlīma. vo-
lo nūc inducere fallacias q̄tuor/ ex logica
libꝫ ſumptaſ: ad cautelaſ q̄tuor ꝑdictas. ꝛ
totidē a locꝭ dialeticꝭ deceptiones ortas.
Sūt hmōi fallacie. vna ſm ꝑlēs interro
gatiōēs vt vnā. altera ſm q̇d ad ſimplicit̄
tertia ſm accedēs ꝑ ꝯiugatōēs inutiles.
q̄rta ꝑ apparētiā ꝯdictōis ꝛ nō exiſtētiā
Diſcꝭ. Iſte ſunt ꝯgnite logico. ſed q̇d ad
duotū. q̇d ad morale documētū: ¶ Mgr̄
Multū ꝑ oēm modū. Scis q̄ extra di-
ctionē noīant̄ iſte fallacie. q̄ ñ ex dictōibꝫ
ſꝫ ex rebꝫ ortū habēt in apparentia ſimul ꝛ
defectu. Neq̄ꝫ ꝑterea q̇ſpiā eſt ideota ſine
l'ris q̇n iſtis poſſit falli. ¶ Diſcꝭ. Induc
exēpla ¶ Mgr̄. Subdolus impulſor. in
ſtar ſophiſte ꝓpōit aīe timorate/ ꝑlīmas

interrogatōēs. Vrget q̄tinꝰ vna det̄ ab-
ſoluta rñſio. Ad formaꝫ inq̇t Querit ab
vno (exēpli grā) q̇ ex adulterio/ g̃tiſſimuꝫ
ei optimis moribꝫ ꝛ artibꝫ inſtitutū habꝫ
filiū. Velles tu deuote petre/ ñ habuiſſe
filiū talē: Si rñdeat. placꝫ hūc habebere
Perſtat iq̇rēs. Quid ſuꝑ adulterio dicꝭ:
et q̇ nō aliter habitus eſt. rñde. q̇d elege-
rꝭ ex duobꝫ. carere filio. vel adulterio. Si
dixerit carere filio. ꝯſciētia ſe ꝯdicit. Si
placet adulteriū. plane peccat. nec penitet
¶ Diſci Sentio ꝙ dāda ſit duplex rñſio
placet filius. diſplicet illicitus ꝯcubitus
¶ Mgr̄. Cōſulte ſentꝭ. vñ ſi milies impu
lerit/ vt facta ꝯparatōe filij ad adulteriū.
rñdeat petrus q̇d e duobꝫ mallet. ñ opor-
tet vt ſimpliciter rñdeat ſꝫ diſtincte Ta-
ctus ē ꝑus alter caſus ſuꝑ iterrogatōibꝫ
curioſis. Si doleat hō de pcc̄o. ſic ꝙ mal
let fuiſſe dānatus vel annihilatꝰ. Si fu-
giat ita pcc̄m ꝙ mallet cruciari ꝑ incendi
um mřis diebꝫ/ ꝙ̄ frāgere debitū ieiuni-
um aut ꝯmittere mendaciū Vitanda eſt
fraus interrogationū hmōi ꝑlium. q̄ im
pellunt rñdentē/ aut ad temerariā falſam
ꝛ arrogantēꝫ de ſuis viribꝫ ꝑſumptionē.
aut culpabilē electionē. Dicat igit̄. neutꝝ
eligo. diſplicet peccatū. horreo incēdium.
nūc incendiū nō incūbit eligēdū. Quid
ſi vehemētiꝰ vrgeat̄ aliq̇s eligere q̇d agerꝫ
adueniente caſu tali/ put erat martiriū tē
pore tyrānoꝝ. Rñdeat ſe humilians ſub
deo ꝛ ſcō angelo eius dicat. Dñs nō pati
atur me tēptari ſupra id qō poſſum. Et ſi
caſus eueniret q̄lem ꝓponis/ ſpero in dñi
bonitate ꝙ faceret cū tēptatōe ꝓuentum.
vt poſſꝫ ſuſtinere. vel aliter ꝙ̄ ꝑ peccatuꝫ
euadere. Caueat igit̄ arroganter ꝑdicere
cū petro. Etiā ſi oportuerit me mori tecuꝫ/
nō te negabo. Dicat potius Impfectum
meū viderūt oculi tui. ſis adiutor i opor
tunitatibꝫ in tribulatione. aut in taleꝫ tē-
ptationē me ñ inducas ¶ Diſcipl's. Cau D
te ſobrieq̄ꝫ ꝯſulis Cōfundis et hoc curi-
oſas inq̇ſitiōēs q̄rūdaꝫ ꝯfeſſoꝝ ſuꝑ volū
tate certa nō peccādi ſeu recidiuādi in fu
turꝝ. vt dū interrogat̄ penitens a ſe vel al
tero. Credis tu ꝙ poſtmodū nūq̄ꝫ cades
in tale peccatū. Rñdeat. ego fragilis for
mido lapſum. nō tñ volo nūc vel eligo ca
ſum. De futuro. miē dei me cōmendo. de
precās vt me cuſtodiat a peccato. ꝙ ſi ceci
derit fragilitas mea. deprecor adijciat vt

reſurgat. Hec fallacia ſm plures interro
gatiões vt vnã quãtũ video non melius
euitaꝛ ꝗ̃ p ſilentiũ modeſtũ. ſe diuertens
ad alia cogitãda. aut p diſtinctionez acu
tam iterrogationũ. aut pſter iuxta qð no
taſti. negetqȝ ↄſequens. ¶ Mgr. Ita eſt
etiã circa ſpeculabilia/fidẽ rectã tãgẽtia.
¶ Diſcipl's Exẽplifica ¶ Mgr. Dis pe
ne deceptio ꝑuenit in ſpeculabilib⁹/ex de
fectu diſtinctõis ⁊ reſolutionis ad ſimpli
cia. q̃ deficiente. doctor quo plus inq̇ret
p argumẽta ſe diſſoluere/tãto plus inuol
uet. ⁊ eo plus/ſi nõ veritatẽ ſȝ aduerſarij
ↄfuſionẽ p ſua laude ſcrutaꝛ. Exẽplũ. vo
lens vn⁹ doctor ↄcordare ſimul/q̃uo act⁹
peccati/a deo ⁊ a libero arbitrio. Cõclu
debat argumẽtoꝝ ſubtilitate/ñ pia religio
ſitate/ꝙ de⁹ erat cã peccati. ꝙ de⁹ facit ho
minẽ peccare. ꝙ deus vult hoiez peccare/
dũ peccat. Addidit ipe idẽ ꝙ libtas arbi
trij ↄpata ad deũ/faciat iſta neceſſario q̃
factura eſt. In opatiõe ad diuinã pſcien
tiã/oĩa de neceſſitate ſunt futura. alioq̇n
inq̇t de⁹ poſſet falli. Addidit q̃ȝ/ꝙ ideo ⁊
nõ aliunde res dicũꝛ impoſſibiles fieri/
qꝛ poſitiue de⁹ vult ita eſſe poſſibile. cum
tñ ſi deus p impoſſibile nõ eſſet. impoſſi
bilia nũc/nõ eſſent tũc min⁹ impoſſibilia
Addidit ↄtingentiã in dõ intrinſecã eẽ.
qꝛ diſtinguere ↄnotatiões terminoꝝ vel
neſciebat vel ſpnebat ¶ Diſcipl's Tan
ge breuiꝛ formas argumẽtoꝝ ¶ Mgr Ar
guit ſic in forma logicali. demonſtrato.
Sorte q̃ facit homicidiũ. voceꝛ actus il
le. A Sortes facit a. Et ſortes hȝ prece
ptũ de non faciendo. a. ergo ſortes peccat
Tunc vltra Deus facit ⁊ vult totum an
tecedens ⁊ quamlibet partem anteceden
tis. ergo facit ⁊ vult conſequens. qð eſt il
lud. ſortes peccat ¶ Diſcipl's. Videtur
in diſſolubil' hec rõ ¶ Mgr Videꝛ ſi nõ
diſtinxerꝭ aliq̃d i ea. Si pterea nõ reſpõ
eris ad plaſphemiã inſanã/vltĩe illatõis.
ꝙ de⁹ facit ⁊ vult ꝙ ſortes peccat. Quãto
magꝭ oportuerit ſape ad ſobrietatẽ. vbi ẽ
ſolutõ ratõis latuiſſet. ⁊ dicere ſoltat eaȝ
angl'⁹ dñi ⁊ ſolutõȝ aperiat. Omis abſq̃
dubitatõe rõ q̃ militat ↄ pietatẽ/ſophiſti
ca eſt. peccãs in materia vl' in forma. Nõ
ſi nõ videat diſcipl's hõ. vidȝ doctor xp̃s
hõ ⁊ angl'us ei⁹ i ipõ ¶ Itaqȝ dũ ſõſumit
doctor iſte anglican⁹ q̃ȝ pfũdũ ↄgnõiant
ꝙ ſortes hȝ pcep̃tũ de nõ faciẽdo. a. actũ l'

intelligit abſolute ð eſſe act⁹ ſolũmodo. ⁊
tũc eſt falſa mioꝛ iſta. qꝛ ſortes põt i caſib⁹
multis facere. a. actũ ſine pcc̃o. ſic̃ infuria
vl' in inuicibili ignorãtia Si ꝑo itelligaꝛ
ꝙ ſortes hȝ pceptũ de nõ faciẽdo. a. defoꝛ
miter ⁊ peccabil'r. hoc vtiq̃ ſm eſt. Sed
iam de⁹ neqȝ facit neqȝ vult/ꝙ ſortes tal'r
agat ⁊ ita ñ facit neqȝ vult añcedẽs pdicte
ſophiſtrie ſue. qꝛ palã ↄcludit ðformitatẽ
aut ↄſequẽtia nihil tenet. Cõſtat ei ꝙ nec
de⁹ imo nec hõ poteſt velle deformitatẽ ſb
rõe deformitatꝭ dicẽte Dionyſio ⁊ pho ꝙ
nemo ad malũ aſpiciẽs opaꝛ. velle aũt eſt
q̃ddaȝ opari ¶ Diſc. Cui ſimplicitas pla
cet. placeat ⁊ tua rñſio. ↄſequens ẽ iuditõ
meo. Sed neqȝ ſi calũniabil' eẽt iſta vl' al
tera rñſio/ðẽret inꝑueniẽs tãtũ ↄcedi/ꝙ
offendit oĩm pias aures/tã phoꝝ q̃ȝ mo
raliũ ⁊ ſimpliciũ in q̃cũqȝ lege viuentium E
Dic alterã ſophiſtriã de futis ↄtigẽtib⁹.
¶ Mgr. Accepit ſic Añxp̃s fuit heri fut⁹
⁊ añxp̃s nõ erit. ergo de⁹ vl' hõ q̃ credidit
añxp̃m eẽ futuꝝ/decept⁹ ẽ. Antecedẽs eſt
poſſibile ⁊ cõpoſſibile. qꝛ pma ncc̃ia ⁊ ſe
cũda poſſibilis. omẽ aũt poſſibile ſtat cuȝ
ncc̃io Igiꝛ ↄñs poſſibile. qð ipiũ ẽ ð deo
ↄcedere ¶ Diſcipl's. Dic reſpõſionem
Mgr diſtingue. miorẽ q̃ dicit. añxp̃s nõ
erit tãqȝ poſſibil' ſit. Aut intelligiꝭ ꝙ ẽ poſ
ſibilis q̃cũq̃ lege poſita et tũc iſtaȝ nego.
Aut intelligis ꝙ poſſibilitas ↄpatur ad
dei potentiam abſolutã ſecluſa omni lege
ſeu ↄpatione. ⁊ ſic ↄceditur. ſed negaꝛ cõ
ſequẽtia. ꝙ ergo credẽs ãtixp̃m futuꝝ ex
fide ſit deceptus de facto vel de poſſibili.
Rõ eſt clariſſima. qꝛ in maioꝛi non credi
dit aut ſciuit aliquis antixp̃m foꝛe/niſi ð
lege ordinata. ſciens ꝙ de abſoluta potẽ
tia de⁹ nõ poſſet facere q̇n potentiã habe
ret vt antixp̃s nũq̃ȝ foret Nõ eſt igitur ali
qua deceptio ſed ſumma ↄformitas. Por
ro deceptionis rõnẽ que ponit intrinſecã
in deo ↄtingentiã/mõ notauimus Alibi
latius apta eſt in centilogio de modis ſi
gnificãdi ¶ Diſcipl's Perſpicua fit am
plius mihi ſapientis narratio. qꝛ qui ſo
phiſtice loquitur/odibilis erit. Et iterũ.
Illuſores/ipſe deludet. Sic qui querit
mẽdacium ſubuertetur ab eo/cadens in
laqueos q̃s tetendit Porro. qui ambulat
ſimpliciter/ambulat ↄfidenter ¶ Mgr
Nõ aliter eſt. Narrat Rufin⁹ in illo quẽ
addidit hiſtorie eccleſiaſtice euſebij libro

de quodam inuincibili ſophiſta contrā
pietatem fidei. quē ſimplicitas pij ſenis/
nudā ꝓponendo veritatē fidei/ vicit. Dice
mur in hoc apō ſophiſtas etiā dmones/
ꝑſtare in ſimplici ꝯfeſſione fidei. Noſti
illū q̄ moꝝ vt aliquē ſentiebat ſophiſtice
ꝯtendere/ q̄ſcebat. niſi forſan ex ſilentio
ſuo/ circūſtātiū ſcandaliſatio timeretur.
Mos ſophiſtaꝝ eſt/ vt tādē ſemetipos
fallāt ⁊ apprehēdāt ī aſtutia ſua. dū ad agi
bilia venerint. Docet hec ꝓteruia demo/
nū. q̄ꝝ arguitas retorquet angelus dn̄i ꝯ
ſemetipos ī fines ꝯrios. ¶ Diſcipl's. Ex
empla da. ¶ Mgr. Impulſit fratres Io
ſeph/ vt ex viſionibꝰ ſomnioꝝ inuiderēt
ei querentes media que ſcripta ſunt/ ne
regnaret ſuꝑ eos. Quis euentus fuit ſci
mus. Regnauit. Ita q̄tidie fideles impe
tit. quoſdā vt deijciat ⁊ exaltant̄. q̄ per tri
bulatōēs hūiliant̄. Fiūt doctores/ q̄s in
fatuare querit. Fiūt purgatores. Fiunt
ſanctiores q̄s ſatagit inficere. q̄ diſcipli/
nā/ ꝯuertūt in p̄n̄ie patienticꝗ̄ virtutem.
Permittit angelus futura q̄dē demones
ab eis ꝯgnita ſimiliter inueſtigare ⁊ audi
re. quare? quia ſcit q̄ dū querent obniti/
ꝯplebūt voluntatē dei. Sic ī Ioſeph ſic
F in oibꝰ fiet electis. ¶ Diſcipl's. Satis ei
de fallacia ſ̄m plures interrogatōēs dixi
ſti/ quēadmodū nūq̄ abſq̄ diſtinctiōē dā
da ſit vnica r̄nſio. Video ꝑinde ꝯſiliū ſa
luberrimū qō eſt/ q̄ ſe fideliter reſoluere
ꝯſueſcat. ¶ Mgr. Aiaduerte q̄ꝫadmodū
in moralibꝰ etiā iſtō ꝓdeſt ⁊ expedit. Si
dolet caput aliq̄s ex ebrietate vel alia cul/
pa. fiat eger. acceptet dolorē ⁊ egritudinē
patiēter vt eſt afflictiua. orans deū q̄tinꝰ
ſit ꝑs purgationis ſue. peniteat de cauſa.
ꝓ quāto eſt culpabil'. Si moriť pater/ ⁊
fiat heres filius locupletatus. doleat pie
mortē p̄ris. gaudeat gratus de opibꝰ reli
ctis. Si puniūť iudicialiter peccatores
letent̄ de iuſtitia. triſtentur de demeritis.
Potes altius ſpeculari deꝑ ꝓſcientia di
circa dānatos. etiā ſi ꝓponis tibi talē fore
nō q̄dē aſſerēdo vel cū deſꝑatōē. Dic ꝯſiō
rando iuſtitia dei. Iuſtꝰ es dn̄e ⁊ iuſtitie
tue diligēde ſūt et honorāde. pc̄caꝟo q̄ ſūt
dānatōis occaſio/ ꝺteſtoꝛ. odio. abomioꝛ
q̄ talr̄ me velle vis ⁊ ꝑcipis. Soluiť inde
laqueꝰ iſte neq̄ſſimi/ q̄ vult r̄nſionē vnam
dari/ dū curioſus īq̄rit. Si deꝰ vult te dā
nare. vis hoc ⁊ tu? dic nolo peccare. q̄ ſi n̄
peccauero n̄ dānaboꝛ. Si rurſus vrgeat
pulſans. Quid ſi tibi reueleť tua dānatō.
Quid ſi r̄ueleť de te petro. q̄ alť q̄ pec̄caue
rit ī hac die tādē ſaluabiť. alter q̄ n̄ ita pec
cauerit/ tandē dānabiť. Caſꝰ ē poſſibilis
et iō reuelabis. Nūq̄d eligeres hodie pec
care. nūq̄d in p̄mo cāu ꝺſperares? R̄n̄de
cautus ſꝑ. nō vnica ſꝫ duplici r̄nſiōē. Ha
bēt hāc induſtriā pueruli/ dū interrogāť
quē ē duobꝰ plꝰ diligis? p̄rē aut m̄rē? In
quiūt diligo p̄rem diligo matrē. Sic in/
terrogatꝰ demū petrꝰ. diligis me plꝰ his?
Diſtinxit ⁊ r̄n̄dit. Tu ſcis dn̄e q̄ amo te.
innuēs q̄ diligūt ⁊ alij te. Si q̄riť. nūq̄d
malles peccare nūc. poſtmodū ſaluari? Re
ſpōdeo. Nolo peccare volo ſaluari. Et in
altero cāu. Dic volo ſꝑare q̄ ſic ꝑcipitur.
Credo ſilr̄ deū nō reuelare niſi ſ̄m. ſꝫ nō
ita q̄ neget ſe ip̄m. Si ſub electōē ꝓponū
tur duo mala? caue neutruꝫ eligas. Nam
in mal' q̄d ē eligēdū? Atuero ſi culpa n̄ra
ceciderimꝰ vt nec̄ē ſit alterū ex peccatꝫ fie/
ri/ minꝰ eſt acceptandū. q̄ iā ī ꝯꝑatiōē de
terioꝛis/ ſortiť bōi ſ̄m q̄d rōꝫ. Deniq̄ ꝑfic̄
iſte pulſꝰ angl'icꝰ q̄ diſſoluit colligatiōēs
ſp̄ūales. ſicut in petro materialiter actum.
Proficit ī q̄uā ꝯ oēs pene fallacias que ſe
quūť ſi pia volūtas affuerit. ¶ Diſcipulꝰ.
Explica ꝺ fallacia ſ̄m q̄d ad ſimpliciter G
¶ Mgr. Cōſidera ſolerter vñ volūtas de
cipiť. ꝑſertim a mūdō ⁊ carne. ꝑ ꝓſecutōēs
voluptatū. aut ꝑ fugā tribulationū. Pre
ſentant̄ itaq̄ ſibi tanq̄ bone ſimpliciter.
vel ſimpliciter fugiende. qui ſic arguat
caro vel mundus. Hec delectant nunc.
hec ꝯtriſtāt mō. Eſt aūt delectatio bona
et triſtitia mala. Si volūtas ſit īpia vl' in
cauta/ ꝯfeſtim eligit hoc bonū ſ̄m q̄d ⁊ re
fugit ſile malū. Si vero ſit ꝟtuoſa ꝯſulit
rectā rōꝫ ⁊ obedit ꝯſilio. Si ꝟo neq̄ ſit/
refugiet rōꝫ ꝯſulere. imo claudit oclos et
aures ſibi. Porro. volūtas ī ꝯtinētꝫ audit
q̄dē ꝯſiliū rōis/ ꝯſcia ſibi q̄ bene ſuadet.
Sed tandē inclinata ꝑ bonūꝫ ſ̄m q̄d/ di
mittit iudiciū rōis actualr̄ ꝯſiꝺrare. ⁊ im
petu ſuo ferť ī illō ſciēs ſꝑ ī hitu ⁊ ꝯſenti
ens rectū eſſe. preferendūq̄ rōis iudiciū.
¶ Diſcipl'us. Quo pacto fieri pōt/ q̄ vo
luntas ferať in obiectū/ nō preuio ratōis
iuditō q̄ in illō ita fieri dēt. nō enī ferť in
incognitū. ¶ Mgr. Eſt iter doctos gn̄dꝫ
diſceptō/ ſi et q̄le fieri valeat qō inq̄rimꝰ.
maxime quia dicēte philoſopho/ cōſone

ad ſapiētem. Dis malus ignorās Ceterꝫ
pariſieñ. articlus habet ita. Si rō recta/
ꝛ voluntas recta. ē erroꝛ ſupple ſic dicere.
Itaqꝫ duo ſunt in hōis liberi arbitrij iu
dicio. Unū qḋ eſt recte rōnis. ꝛ vocatur
ꝓprie iudiciale ſeu legale. Aliud eſt ꝑ mo/
dū arbitrarie ptātis. Arbiter aūt nō ſꝑ
teneť inſequi iudiciū ſm leges. ſed hꝫ ple
nā facultatē eligēdi ſicut ſibi placuerit. nē
aūt tale eſt iudiciū. qꝛ pōt inſeq̄ vľ nō īſeq̄
ꝑ ſue volūtatis arbitrio/iudiciū ratōnis
¶ Diſciplˀs Intelligo tale effici ſepe. ꝓpťea
ratio pꝛīcipať volūtati nō vt ancille ſꝫ ſibi
cōſulit vt dn̄e Portat tam̄ ſibi lucernā vt
videat q̄ľr ſit incēdiū nō vt cogat eā. imo
diuertit ad eiꝰ impiū lucernā ſuā. vel ſuf/
focat ꝛ deſerit eā/ne luceat actu pleno. Et
ita q̄uis volūtas vicioſe eligēs/ſit ſꝑ er/
rās in electōe tali arbitraria: nō oportꝫ ta
men ꝙ erroꝛ ſit ratione iudiciaria vľ aſſē/
ſiua. Eſt nihilominꝰ vt ꝯiter ignoꝛantia
craſſa vel ſupina. Soluiť queādmodum
Adaꝫ potuerit peccare. nec tn̄ erroꝛe ſedu
ctus ē in rōe ſic in ꝯtinens dū peccat ꝯ ca
ritatē nō ob hoc ꝑdit fidē/Perſpicuū de
niqꝫ factū ē auctoꝛis moralˀ documētum.
dū aliq̄d ꝓponiť ꝯfeſtim diſcute q̄d ſit. Cō
feſtim ꝟgo prudētiſſima ſic diſcuſſit. Co
gitabat q̄lis eſſet iſta ſalutatō. ¶ Magſ.
Addendū ē ꝑ cautela q̄tinꝰ a bōis ſm q̄d
ꝺlectabilibꝰ nimiū reuellendis voluntas
ꝓtinꝰ ſe diuertat/dū iſta ꝯſtiterit ſimpliciť
mala eſſe. Pōt aūt in malis ſm q̄d de tri
ſtabilibꝰ ꝯſiderādis inſiſtere ad paciētiā
exercendam. Nō em̄ furātur intellectū ſa
pientis aduerſitates/queādmodū volu/
ptates. Habes ꝑinde rationē dicti illius
ꝑtis inducti ꝑ te. Iubet apoſtolꝰ. Fugite
fornicatōeꝫ. Eſſet hic ꝯquiſitio de ꝑmis
motibꝫ ſi ꝛ q̄ūo repelli debeāt. ſi ꝛ qn̄ ſciri
pōt ꝙ volūtas acceptat iſtos vľ refutat et
hoc iputabitur ad peccatū moꝛtale. Rur
ſus ſi ſtat eodē tp̄e temptationis/ꝙ volū
tas peccet in venialibꝫ multis. ꝛ cum hoc
mľtipliciter vitaꝫ eternam mereať. Tolle
ret iſtoꝝ deciſio/ſcrupulos a ꝯſcientijs
plurimis timoꝛatis ¶ Diſcipulus. Sꝫ
D pero trāſeas ad aliā fallaciā q̄ dꝛ acceden
tis. qꝛ ſuꝑ his dubijs alibi tractatū ē Cō
plectiť in ipā accidentꝭ fallacia q̄libet in/
utilis ꝯiugatio ſeu cōnetio. duꝫ putet ali
q̄s ꝙ excōueniētia vel diſcōueniētia aliq̄
rū duoꝝ vel pluriū ad vnū terciū cōueni/
ant vel diſcōueniant inter ſe. ſiľr iſta duo
vel duo ¶ Mgr̄. Suꝑ hoc aūt tene pro
reglˀa ꝙ oēs ꝛ ſinglˀe volūtates q̄ ꝑ carita
tē vniunť cū vno tertio qḋ eſt deus. ipſe
vniunť inter ſe quātūcūqꝫ viſe fuerāt diſ
coꝛdare. ſicut de diſpſione legimꝰ pauli ꝛ
barnabe ¶ Diſciplˀs. Pulcerrimū ħ (per
meā fidē) ꝛ gratiſſimā ē hoc theoꝛeuma.
verificat plāe pš. ꝟbū Particeps ego ſuꝫ
oīm timētiū te. ꝛ coſtodiētiū mādata tua
Felix ꝙ mirabiliſqꝫ vnio pluriū ī deo/q̄i
in vnico medio ꝯnectoꝝ ¶ Mgr̄. Quid
de plˀibꝫ quātūlibꝫ vnitꝭ ꝛ ꝯiunctꝭ in alio
q̄ꝫ in deo: ¶ Diſciplˀs Uideo ꝙ n̄ ſimpli
citer vniunť. fas ē ꝙ nulle virtutes inter
ſe ꝯiūgunť/ſi nō in vnica ꝟitate ꝑma cō/
nexe ſint ¶ Mgr̄ Hoc videť difficilius.
ꝑſtim cū in diuinis videať exceptō fieri.
qm̄ pꝛ̄ ꝛ filius ꝛ ſpūſſcūs/vniuntur vna
veritate q̄ deus eſt ſeu diuina eſſentia eſt
aūt aliꝰ pꝛ. alius filius. alius ſpūſſcūs.
Diſciplˀs. Subintras aliā fallaciā acci/
dentis. ad quā alie q̄i ſingule reducūtur.
queādmodū fallacia ſm nō cām vt cām.
ſicut fallacia ꝯſequentꝭ que oēs fere ꝯple
ctiť paralogiſſimus ex locꝭ dialeticis ma
le foꝛmatos. ¶ Mgr̄. Subit aīm recoꝛ
datio gn̄alis/me dū puerulꝰ eſſeꝫ legeiſſe
quādaꝫ fallaciaꝝ applicationē moꝛaliter
ad peccata moꝛtalia. ſꝫ abolita ē recoꝛda/
tio ſpecialis ¶ Diſcipulus. Dic ſi habes
iſtam in promptu vel aliquā affer proba
bilē ¶ Mgr̄/Nō recoꝛdoꝛ illius. poſſu/
mꝰ aūt dicere ꝙ infernalis beſtia/de ma
ri paſſionū exiens a coꝛde impij qḋ eſt ſi
cut mare feruens/hꝫ ſeptem capita. ꝛ coꝛ
nua decē. q̄bꝫ impellit ad trāſgreſſiones/
nominatim ſeptē. Appropat aūt q̄dā mō
ſingulas ſingulis capitalibꝫ vicijs ¶ Uti
tur ad ſuꝑbiā fallacia petitōis pꝛincipij.
Arguēs ita Dis magnus eſt honoꝛādꝰ.
tu es magnus. dū qꝛ nihil hꝫ qḋ nō acce
pit. ꝛ ita de nihilo ſui poteſt gl̄iari quaſi
ꝑncipio. Si aūt venerit ad veꝝ ꝑncipiū
iā nō ī ſe ſꝫ in dn̄o gl̄iet ¶ Diſciplˀs. Pla
cet adaptatio. diſcurre ꝑ reliq̄s ¶ Mgr̄
Utiť adinuidiā fallacia ſm non cām vt
cām. arguēs ſic. Dē nociuū eſt odiendū.
Iſte q̄ pollet ꝟtutibꝫ/tibi nocet. Tollit
em̄ tibi ne ſis in ꝟtutibꝫ ſinglˀr honoꝛan
dus. Ecce ꝙ virtutes aſſumit ad cauſam
odij: que ſunt ad amoꝛē cauſe vere ¶ Uti
tur ad irā fallacia ignoꝛātia elenci. quaſi

ꝯdictoriū ſumat ab aduerſario honoris
ſui/dū pturbat ipm/ne aliter ꝙ̃ oportet
glieꝛ Debet inſup iraſci culpe non pſone.
vincere maliciā q̄ irā ꝯcomitaꝛ. ꝛ hoc per
mititatē. nō maliciā ipā ꝛ iraſcendo nutri
re ¶ Utiꝛ ad accediā ꝯiugatōibꝫ inutilibꝫ ꝛ
ſeptꝫ. p euagatōes mētꝫ innūeras. q̄ ad fal
latiā ſpectāt accidētis ¶ Utiꝛ ad auarici
am fallacia ſm plures interrogatiōes vt
vnā. dū ad oēs neceſſitates hūanas ſub/
leuādas/dicit ſufficere ꝯgregare pecuni
as. que frequēter afferūt plures indigēti
as. qꝛ qui plura hꝫ/pl'ibꝫ indiget ¶ Utiꝛ
ad gulā fallacia ſm quid ad ſimpliciter.
Iſtud ē delectabile ꝛ bonū gule. g̃ eſt ſim
pliciter eligendū ¶ Utiꝛ tandē ad luxuri
am fallacia iſta ꝛ altera. qꝛ nō ꝯiungunꝛ
extremitates ꝯueniēti medio Fallaciā qꝫ
ꝓponit ꝯſequētis arguēs ſic Gn̄atio filio
rū eſt bona. erga ceſſatio a gn̄atōe mala.
p argumētū ꝛ a ꝯrio ſenſu qḋ fit ab oppoſi
to antecedētis ad oppoſitū ꝯſequētꝫ. Sꝫ
ecce cū tibi q̄ ſcolaſtico ſatiſfacere cupio
viciū curioſitatis apḋ nō ſcolaſticos ve/
reor incurro ¶ Diſcipl's. Tolerabūt. inꝛ
alias materias ꝯgruas eis/ hāc infuiſſe
I ſcolaſticā ¶ Mgr. Ita maxime qꝛ p̄t an
gelus dn̄i bonꝰ/ex iſtis maligni ſophiſte
pulſibꝫ curioſis inducere pulſus ad ꝟtu/
tes ¶ Diſcip. Tāge qūo ¶ Mgr. Si p
ſigl'a diſcurſus fuerit plixitas peret faſti
diū Dicā ꝟo tibi ſub ꝯpēdio regl'aꝫ certiſ
ſimā ſed nō a b oībꝫ ſtatim ꝯgnoſcibilem
ſeu practicabilē. Sicꝫ pure ſpeculabilibꝫ
nulla formaꝛ ꝯſeqn̄tia/tenēs vniuerſal'r
niſi fieri poſſit reductō ad p̄maꝫ ꝛ vnicaꝫ
veritatē q̄ deꝰ eſt Sic valet nll'a ꝯſeqn̄tia
in agibilibꝫ bonis/niſi poſſit reduci ad p̄
mā bonitatē q̄ deꝰ ē. finis oīs bonitatis·
Sil'itudo fūdaꝛ in hoc. qꝛ ſic ſe hꝫ finis
vltimꝰ in agibilibꝫ ſicut p̄mū p̄ncipium
incōplexū vl' ꝯplexū in ſpeculabilibꝫ hec ē
phi. Porro. n̄ fit ſilogiſmi reſolutō ad p̄
mū p̄ncipiū rep ſpecl'abiliū/niſi ꝟtualiter
aut expſſe reguleꝛ p dici deomī aut p dici
denll'o. alioq̄n nō poterit effici ꝟa ꝯdictō
penes ꝙ̃ defficit fallatia ignorātie elenci
ſpecial'r. ſed gn̄al'r etiā q̄cūqꝫ fallatia Dic
eſt ꝙ ex puris indefinitꝫ nō tenet argumē
tū d̄ forma nec ex puris negatis. Dic ē ꝙ
terminus ꝯis ad pl'es res ſic hoc nomē eſ/
ſentia diuina nō pōt eſſe mediuꝫ ſufficiēs
in ſilogiſmo expoſitorio. Dic. ē ꝙ ſi affir
matiua d̄ dici doī includāt oīa q̄ poſſunt
de ſubiecto p̄dicari/illa nō ſufficit vt ſit p̄
miſſa deoī Exēpliū. oīs pr̄ ē gn̄ans. ſi n̄ di
ſtribuat p eſſētia dīna/n̄ ē efficax p̄miſſa
ad ſilogiſandū d̄ dici deoī. ꝛ ſic ꝯſtat ꝛc. ꝙ
eſt vl'is falſa p eētia Nō aliꝛ accipiēdū d̄
dici denll'o ꝙ negeꝛ omē qḋ affirmatiā d̄
dici deomni ponit alioq̄n n̄ eētꝟa ꝯdictō
¶ Cadūt in abſurditates nō ferēdas/ q̄
iſtud nō ꝯſiderāt. Cōcedit vnꝰ ꝙ duo ꝯ
dictoria nō ꝟificanꝛ in iſtanti tp̄is. alius
ꝙ innūerabilia ꝯdictoria ꝟa ſunt in iſtāti
eternitatꝫ. Aliꝰ ꝙ primū p̄ncipiū nō eſt eui
dens in dīnis cū ſit ibi p̄cipue certiſſimū
Aliꝰ ꝙ aīa moueꝛ ꝛ nō moueꝛ. qꝛ moueꝛ
in māu ꝛ q̄ſcere ſimul pōt in pede Aliȷ ꝙ
relatōes in deo ſunt deꝰ ꝛ nō ſūt deꝰ. Aliȷ
ſunt d̄ formalitatibꝫ in dīnis at vere ſi ne
negatō capiaꝛ d̄ dici dnll'o/q̄ ſcꝫ negat oē
illud ꝯuertibil'r qḋ affirmatō pōit in tp̄e
modo. loco. ꝛ ceteris euidens ē ꝙ erit ꝟa
ꝯdictō. Et ſi non. nō. Unde nō ꝯdicunt
iſte due pr̄ gn̄at. eſſentia non generat. niſi
neget negatio generationē a patre. Sed
homiēs groſſi intellectꝰ/ ſubtiles iſtas n̄
aduertūt reſolutōes i negādo vl' affirmā
do Putāt idcirco ꝯdictōes eē vbi nō ſūt.
¶ Diſcipl's. Edoctus ſum iuuenis ſup K
hoc dici domī ꝛ denll'o/ꝙ in eis fūdatur
vl' reſoluiꝛ omnis ꝯſequētia bōa ꝛ forma
lis. ſꝫ nō hūi tā expſſaꝫ ſup iſtꝫ explanatio
nē. Putabā qḋ idē eēt ꝓpoſitō affirmatiā
cū dici doī. Sed video differētiā nō mo/
dicā. ſil'r ꝛ i dici dnll'o. ¶ Mgr. Conabā
tur aliq̄ ſoluere paralogiſmos in dīnis/
addēdo lȳ qḋ eſt Sed hec ars breuior eſt
ꝛ certior. quā ar̄. ſatis intelligiꝛ poſuiſſe
Platōici qꝫ de hoīe ꝯoī ꝛ ſingl'ari loquē
tes/habebāt introducere tl'e dici ¶ Diſcꝫ
Nūq̄d. n ō ml'te ſunt ꝯſequētie topice ſeu
rhetorice/q̄ n̄ p̄nt nec dn̄t iſto mō regl'ari
¶ Mgr. Prudēter opponis ꝓpter cāoni/
ſtas ꝛ legiſtas. imo ꝓpter oēs in ſacra ſcp̄
tura ꝯſequētias. in moralibꝫ ꝛ hiſtoricis
accipiēdas mō q̄ ꝯgruit morali negotio.
vbi nō p̄nt hēri ꝯſequētie vt ſepiꝰ niſi q̄
tenent ſolū gr̄a materie ꝛ n̄ forme. q̄les ac
cipiūꝛ a locis dialeticis. quales p̄terea n̄
reſoluunꝛ ad ꝯdictionē. niſi ſm q̄d ꝛ mo
dificate. Ut ſi dicatur Reſpōde ſtulto iu
xta ſtultitiā ſuā. ſtatim ſubdiꝛ. Ne reſpō
deas ſtulto iuxta ſtultitiā ſuaꝫ que videꝛ
contradictoria. Sil'r i euāgelio. Videāt

opera vr̄a bona. Et in eodē textu culpant
ipocrita q̄ faciūt opa ſua corā hoib₉ Sʒ
rō dictoꝝ/tollit ꝯdictōeʒ apparētē imo ex
iſtentē ex vi logice in ſpeculabilib₉. Hinc
de ſubtilitate logicoꝝ ⁊ metaphiſicorum
ſurrexit dictū/ꝙ nimia ſubtilitaſ repbat
in iure. cui⁹ intellect⁹ nūc expoſit⁹/veriſſi
mus ē atqꝫ ſalubrius. alioq̄n ſunt ad mo
rale negotiū ſubtilitates hmōi logicoꝝ ⁊
methaphicoꝝ/ſicut cyniſes egipti mora
les oclos ſuis aculeis tenebrātes Sunt
ex aduerſo groſſi morales ad ſubtilia ſpe
culāda q̄ de methaphica ſunt ⁊ theologia
ſpeculatiā nis ībabiles ſicͭ mō dixim⁹. qꝛ
ꝯſequētias nō accipiūt niſi ꝑ tropos ⁊ a/
pologos mō ſuo ¶ Diſc̄. Quoꝝ ē lauda
tioꝛ cōditio? ¶ Mgr̄. Utraqꝫ laudabilis
imo nccīa. ſʒ ꝑ nccītate matiaꝝ varianda
Dicit phus in pmo ethicoꝝ de q̄rētibus
acribologias id eſt methaphicas demon
ſtratōes/in moralib₉. topicas aūt rōes in
mathematicꝫ. vtrūqꝫ ē vituꝑabile. qꝛ q̄ren
da ē certitudo iuxta negocij q̄litatē. Pro
ficit hec regl̄a ꝯtra nimiuʒ ſcrupuloſos i
moralib₉. dū certitudinē q̄runt āplioreꝫ q̄ꝫ
hēri poſſit. ſecluſo miraclo. ſufficͭ ei ꝓba/
bil ⁊ moral cōiectā ¶ Diſc̄ Cōcordas mo
re vulpis fabuloſe q̄ diſcantū philomene
tenorē coruo dedit Miſces groſſuʒ ſub/
tili. vtile dulci. imo iā n̄ miſces ſʒ ſuades
A ſeparatiʒ accipe. ¶ Ueni ſi placʒ ad alterā
pncipalis ꝯſideratōis declaratōeʒ. ꝙ oīs
ꝯſequētia debet in agibilib₉ reduci ad vl/
timū finē ſi ꝓbabil dēt eſſe ¶ Mgr̄. Ha
bes apl'm. Oia in gl'iaʒ dei facite Habes
xp̄m. Primū q̄rite regnū dei. Habes ab
eodē pceptū de dilectōe dī ſup oia q̄ finis
pcepti ē. Quocirca ꝯcludius ſalubꝛe pro
xpianis oib₉ documentū. Pl⁹ inſiſtēdū ē
dilectōi q̄ꝫ ſpeculatōi Plus inſup vnioni
affect⁹ vacādū ē q̄ꝫ diſcretōi intellectus ¶
Diſc̄. aperi q̄uo ¶ Mgr̄. ꝓprietas intel
lect⁹ ē diſcernere. ⁊ hoc adō ꝙ illa q̄ realr
idē ſunt/ſatagit. ⁊ valʒ ſeparatim ꝯſiderare
⁊ ſeparata ꝯiūgere. Ueritas ē hec phie ⁊ ex/
perientie. Atuero ꝓprietas affectus ē ſe in
vnū ferre ⁊ ſe i vnitatē recolligere. vbi etiā
diſtincta ſuut realr amata. Propterea di
cūtur amātes ſe/vnū coꝛ. vna aīa. vn⁹ ſp⁹
Cū aūt deus ſit tot⁹ ꝯſiderabil/ſm oē ꝙ
in eo pōt intelligi. ꝯſtat q̄nta facilitate et
libtate pōt affect⁹ ſe totū in deū ferre. In
tellect⁹ dū diſcreta rimat methaphicādo
circa deū penitus vnicū. plus ſpgit. plus
difficultat. min⁹ edificat in fine leg q̄ eſt
dilectō. Deniqꝫ nō ita deū ꝯphēdit vel ap
phendit intellect⁹ cum nō ſit a nob tot⁹ cō
gnoſcibil ſicͭ eſt tot⁹ amabil. ſi formaliter
ſunt i deo pfectōes diſticte q̄ ad affectiuā
que totū amare querit. nō pfecte formalē
hāc l illā ¶ Diſc̄. Saluberrimū i phica
radice dogma fūdatuʒ elicuiſti. Nos em̄
iubemur oē intellectū captiuare in obſe/
quiū affectus xpiani. que neceſſitas eſt/
totū in intelligēdo ſeu diſcernēdo deum
nr̄m/ꝑ vniuerſuʒ labilis vite tps/ſtudi
um ꝯſumere. nec tn̄ attingere Uidemus
effici poti⁹ tales temerarios aſſertores.
garrulos. inflatos. aridos. ſine deuotōe.
ſine pietate ¶ Mgr̄. Experta loq̄ris pro B
dieb₉ nr̄is. Quocirca ē laudāda p̄ talib₉/
ideotaꝝ ſimplicitas amatiā. Neqꝫ mihi
vident aliūde phi dati in reprobū ſenſū/
q̄ꝫ eo ꝙ relicta pietate vnitiua affect⁹ circa
deū. toti euanuerūt ꝑ inq̄ſitōes ſolius in
tellectus. impulſi nō dubiū a ſpiritib₉ er
roris q̄b₉ fuerūt ꝑ thelatas theorgias ſa
crilegas potius q̄ꝫ creatori. Collaudād⁹
ad extremū eſt. doctor theologus. cuius
doctrina ſic erudit ad intellect⁹ diſtincti
onē. ꝙ nō minus allicit trahit ⁊ inducit/
ad affectus vnionē ¶ Sʒ ecce dū officia
beatoꝝ angeloꝝ circa nos ex hiſtoria Pe
tri q̄rimus ꝑ mlt̄a digreſſi ſum⁹. vix tam̄
attingim⁹ pauca/pro mlt̄itudine dicēdo
rū. nominatim circa ꝯdictōis obſeruati/
onē. ad quā oportet fiat oīs reſolutō Sʒ
neceſſariū pdixim⁹ eſſe. ꝙ in iſta ꝯdictiōe/
negatio deſtruat/q̄cquid ⁊ q̄lecūqꝫ qd af
firmatio poſuerit. Fūdat in hoc ars obli
gationū. ars inſup rñſionū ad inſolubi/
lia logicoꝝ. arſ theologoꝝ circa miſteriū
bte trinitat Sepe eī fit apd ſubtilit itelli
gētes i ſpeclabilib₉/ꝙ negatō n̄ accipit vt
negās ſimplr oia ꝯ q̄b₉ fit affirmatō. Di
cim⁹ eī ꝙ pꝛ ⁊ fili⁹ ſūt eēntia dīna. tn̄ iſte di
cim⁹ ꝙ pꝛ non eſt fili⁹. Nō accipit ibi ne/
gatio ſecludēs eſſentiā. ſed vnitatē ſolum
perſonalē Saluat hec ꝯſideratio/mltos
ſubtilit formaliſantes. ſʒ pauciſſimi ſūt/
qui capiant virtutē negatōis hmōi non
ſimpliciter ſed cū moderatōe. Circa hāc
vt eſtimo moderationeʒ phs in materia
trinitatis facili⁹ admiſiſſet q̄ꝫ homines
nō phi ſi fides ab eis ſecluſa ſit. hec autē
fides ſaluat eos dicentes. Magiſter nr̄

xp̄s ſpōſa ipi⁹ ecc̄ia. dedit nob ita credere
ſiml' ꝛ ꝯfiteri Sufficit auctoritas Si pl⁹
detur intelligi/gratias ei. ¶ Diſcipulus
Sentio ꝙ m̄lta ſupſint ex ꝓpoſitis ꝺ an
gelorū cuſtodia. q̄bꝰ hōes exaltant contra
diabolicos impulſus. Ut dixim⁹ ꝺ aſtā
tia boni āgeli q̄ ad p̄mum. de illumiatōe
ſua quo ad ſc̄dm. de impulſu ſuo quo ad
tertiū. Quid de clamore. q̄ iubet ſurgere
petrū. q̄i myſtice diceret Surge velociter
p ſpem fac iuſſa p obediētiā q̄ ad quartū.
¶ Mgr̄. Hoc eſt p̄cipue ſuandū alioq̄n
nihil valēt cetera. Soluit proīn quito li/
gatū angel⁹. vnde timēs ꝛ gratus magni
ficat dn̄m. Educit ſexto petrū qꝛ Jh̄s ſu
ſcepit eū. Septimo libertati relinq̄t. tūc
viuit purus velut hic ꝛ nūc moriturus.
Cantat dū exierit de carcere corpoꝛ; Nūc
ſcio vere ꝛc. q̄ p̄us exiſtimabat ſe videre vi
ſum. Et q̄d oē qd̄ vidēus in carcere pōiti
niſi viſus aliq̄s fidei ſimulꝫ ſpei. Tūc āt
ſciet hō vere cū liberat⁹ ab angelo plene/
relinquetur in libertate glorie filioꝝ dei.
q̄n depoſit; potētibꝫ de ſede/ gl'iari licebit
apud ſanctoꝛuꝫ oīm ꝯciues. Et exaltauit
humiles. Medetemur de reliquis.

Sequitur quarta pti

tio per ſoliloquium vbi de cuſtodia ange
loꝝ p notulas q̄nq̄ginta. ¶ Prima

Depoſuit potentes de ſede ꝛ ex
altauit hūiles ¶ Sis igit hu/
milis anima mea quatin⁹ exal
teris. Magnifica. magnū p̄di
ca dominū. Gratias age ſibi inquiete tui
ſilētij. Quid niſi magnificet iſte cui⁹ op⁹
eſt ꝯfeſſio ꝛ magnificētia. Gratias ꝛ tibi
beata vgo cui⁹ ē hoc magnitudis exordi
um Itaq̄ ē gratū aīe mee poſſe in magni/
ficatōe dn̄i/cātico tuo vti Donū iſtō ē gr̄e
dei. donū p̄iter meriti tui. Vederi; exēplo
tuo cātare dn̄o p̄mitus miſericordiā pro
bn̄ficio ſpeciali. Quia reſpexit hūilitateꝫ
ancille ſue aīe mee. creās eā ſui capacē. fa/
ciens eam in baptiſmate ſui participē at/
q̄ dei ꝯformē. ꝯfortans eam ſacre ꝯfirma
tōis vnctione. Deinde p penitentiam. re
parans lapſam. eruens eam totiēs miſeri
corditer ab inferno inferiori. cibās eā pa
ne celeſti qui dat vitā mundo. ſpem deīq̄
felicitatis eterne ꝯcedens// Magnificat
anima mea dn̄ꝫ Cantans ei miſericordiā
ſimul ꝛ iudiciū/ p omnibꝫ et ſingulis ani
mabus/cum quibꝫ debet eſſe anima vna.
ꝛ coꝛ vnum. quia miſericoꝛdia ſua/eſt a p
genie in progenies timentibꝫ eum. Cātet
rurſus anima mea magnificās dominuꝫ
Primo ſuper iudicio/ qꝛ depoſuit poten
tes de ſede. De hic ſuper miſericoꝛdia. qꝛ
exaltauit humiles. Fiat iteꝝ conuerſio ꝺ
miſericoꝛdia in iudicium. quia eſuriētes
impleuit bonis. Ecce miſericoꝛdiaꝫ. Et
ꝺ iuditio ſeq̄tur qꝛ diuites dimiſit ināes
Sola poſtremo mīa ſicu t ab initio decā
ntetur. Quia ſuſcepit iſrael puerū ſuum
recoꝛdatus miſericordie ſue Appoſuit ab
initio magnificare ſe lucifer ſuper celum
et adam poſtea ſuper terram. Tu vo btā
noſtra/contrario mō magnificare cepiſti
non te ſꝫ dominū. Vide anima mea ſi ve
magnificas dominū Si ſis humilis an
cilla ſua. nō diaboli ſerua. nō ire filia Hoꝛ
rendū nimis eſt dictum ad iudeos. Vos
ex patre diabolo eſtis. Et iterū. Qui facit
peccatum/ſeru⁹ eſt peccati. Proditoꝛ igit
domini ſui. nō magnificatoꝛ. Vide anīa
mea ne magnifices deū vbis/ factī aūt ne
ges/vilifices ꝛ blaſphemes. Dilige ſalu/
tare di. ꝯfitere pc̄ta tua ꝛ dic ſp magnifice
tur dn̄s. Nolo ſolā te cogitaueri; Nolo ce
teros excluſeri;. Exhortare poti⁹ cū exulta
tione ſpirit⁹. Magnificate dominuꝫ me
cū. ꝛ exaltemus nomē eius inidip̄ꝫ. Ma
gnificatio tua ſit omniuꝫ ꝯmunis. ꝛ om
niū ſit tua ſpecialis. Ita enim dicet fieri
magnificationem vnaꝫ ſicut eſt cor vnuꝫ
et anima vna. Si cecinerimus magnifi/
cantes dominum/preuenient nos p̄nci/
pes angeli noſtri cōiuncti pſallentibus.
Sis o anima mea talis qualiū inmedio
ſu nt vdē p̄ncipes. Sis tympaniſtria. qꝛ
ſunt in medio iuuēculaꝝ tympaniſtriaꝝ.
Adoleſcentule ſunt iſte domine deus ſa/
lutaris meus/que dilexerunt te nimis. q̄
per mortificatōnem carnis innouate ſua
uiter tympaniſant ¶ O ſi depoſito one
re veteris homīs qui nos tyranniſat. qui
nos in carcerem mittit vt herodes petrū.
qui nos tradit quattuoꝛ paſſiōibꝫ carnis
noſtre/quaſi totidem quaternionibus.
Eſt enim quelibet in quattuoꝛ qualibet..
Qui cathenis alligat duabꝫ que ſūt amoꝛ
voluptatis ꝛ vāitatis. O ſi nos inter hec
mala ſopitos diſcinctos diſcalciatos p̄/
ueniat vel vnus de principibꝫ iſtis. O ſi
angelus aſtet. fulgeat. pulſet. ſurgere cla

met/ſoluat et educat. libtatiqꝫ relinquat.
O ſi tūc iubilo cordis . in magnificatiōe
aīe.in exultatōe ſpūs cantare licebit Nūc
ſcio vere quia miſit domin⁹ angelū ſuū et
eripuit me ¶ Tāta eſt dignitas tua o aīa
mea/tanta ꝙ ab exordio creatōis tue tibi
tueqꝫ cuſtodie deputatus ē angel⁹ vnus
de pncipibꝰ celi q̄ depoſitis potētibꝰ ī ſua
ſuperbia de ſede dignitatis ipe hūiliatus
ſub domino ꝓprio et ſupremo exaltatus ē
magnificans non ꝓprium dominum.ſed
dominantis maieſtatꝭ imperiuꝫ. Deniqꝫ
datus eſt tibi/quatinus ſe rectore/ſe du/
ce/ſuſcitet te dōin⁹ de puluere et ſtercoro
ſo corpe.vt collocet te cū ipo pncipe tuo.
ceteriſqꝫ principibus populi ſui et ſoliuꝫ
glorie teneas in palatio dei. Caue precor o
anima mea/ne ipſi ſis ingrata tanto prin
cipi tuo. Noli turpiter in oculis ſuis vi/
uere .noli vilis offendere. .noli preſentiā
ſuam a te moleſtis actibus iniurioſa rpel
lere. Ue tibi. ve ſi eo lōge ſtante vim faci/
ant z impulſum qui te querūt pdere.ſedu
cere z deuorare. Qua tūc virtute reſiſtere.
qua poteris aut ſcies induſtria/ ſola mi/
ſerabilis ceca.nuda paup euadere? Cōfi/
de nihilominus etiam ſi ambulaueris in
medio vmbre mortis . ſi vincta fueris in
mēdicitate z ferro / pnceps tuus pius et
cuſtos eſt tuus tibi nunci⁹ id eſt angelus
preueniet te frequenter. aſtabit. fulgebit.
percuſſoqꝫ latere tuo quod eſt ſinderesis.
acclamabit ſurge velocit per ſpeꝫ. cirūda
tibi veſtimētum tuuꝫ p operationem.pre
cingere per diſciplinā Calciate in prepa /
tionem euāgelij pacis p obediētiaꝫ . Tūc
catene ꝯſuetudinis male cadent de mani
bus tuis vt poſſis bene agere. Educet te
de medio duoꝝ militū timore z dolore. z
hoc infra te. Tranſibitis ipe z tu/primā
z ſecūdā cuſtodiam noctis/circa carcerē
Ecce ſunt hi cuſtodes/mundi tēptatōes
in deſiderijs z leticijs vanis. quos bona
ſpes tranſit z letitia ſpūalis Uenietis ad
portā ferreā Hec ē diabolica cuſtodia ter
tia.que viſo angelo diſcedet vltro. viam
faciens tranſituris. Tranſibitis vicum
vnū ſtrictum z longū z rectū. Hec eſt ſcā
meditatio de diuinis/poſt ſatiſfactioneꝫ
de peccatis. Hic te videbitur relinquere
ductor tuus.quia ſoli deo p contemplati
onem tūc aſſiſtis. z herebis ſola ſoli. vni/
ca vnico. Quid eſt eñ contemplatio/niſi

aſſeſtentia coram deo. z hoc in ſecreto ſo/
litudinis. in ſereno luīs diuini. in amēo
pacis. Po ſtqꝫ ſaluū te fecerit a puſillani/
mitate ſpūs.p ſecuritatē. z a tēpeſtate p trā
q̄litatē . poſtqꝫ indicauerit tibi vbi paſcat
vbi cu bet in meridie. Tūc pſalles ex ſentē
tia. Domin⁹ regit me z nihil mihi deerit
in loco paſcue ibi me collocauit Deniqꝫ ſi
priora reſpexeris quaſi tibi ſobrie reddi/
ta et rediens a mentis exceſſu ſuſpirabun
da gratiaqꝫ cantabis Nunc ſcio vere quia
miſit dominus angelum ſuū ¶ Dein/
ceps iam conaberis redire ad ipm famili
aris eſſe ſatagens amplius z amplius pn
cipi tuo angelo bono.cuius preuentionē
in medijs peccatoꝝ tenebris in obliuiōe
torpida.diuine z ſue pietatis experiri da/
tum eſt. Abſit vt aliqñ immemor ſis liba
tionis tui. Caue ſic poſtmodū eſſe mortu
a in corde tuo. Abſit vt gaudiū ſuū ſuoꝝ
qꝫ /quod habuit inpenitentiali ſolutione
tua/perdas vnqꝫ vel minuas. Hic ſedulo
dic toto cordis incendio ad miniſtruꝫ tu
um qui totus eſt ignis dei . quia miſtros
ſuos facit ignem vrentem id eſt vriel.dic
angele qui meus es cuſtos pietate ſuper/
na . Me tibi ꝯmiſſum ſua.ōfēde.gubna
¶ Paruulos honora qui tales angelos
habent. Doce ſimiliter eos credere.hono
rare proprios angelos qui vident omnia
que faciunt. Caueant eis ſpectantibus a
gere turpia que videntibus hominibus
facere nō auderent . Aſſueſcat orare ſepi⁹
quilibet bonum angelum ſuum.modo p̄
dicto vel ſimili. Cancellatis manibus ſic
per cor et pectus ſtringens. Dicat exaffe/
ctu magno puul⁹ corpore. Mi bone an/
gele cuſtodi me bene (mē bon angel gar/
des me bien) Sic imbibat noua teſta q̄ꝫ
ver⁹ ſeruet odorē. Lactet ab vberibꝰ/pie/
tatē religiōis.ad deū z anglꝫ ſuū. ſicut in
fās Agnes Jheſū Nō eñ paꝝ refert pue
ros/ſic vel ſic affici. Loquor expertus cu
idam infanti / pater effigiauit ſe contra
parieteꝫ in modū crucifixi dicens . Uide
fili mi. qꝛ ſic fuit crucifixus z mortu⁹ dn̄s
tuus q̄ te fecit z ſaluauit. Māſit hoc exē/
plar puero vt habuit mēoriā illa etas illa
aīa ſpeculū adhuc mūdū. māſit vſqꝫ in ſe
nectā z ſeniū creſcēs creſcētibꝰ ānis Bñdi
ct⁹ pr̄ iſte pi⁹. qm̄ dies exaltatōis ſcē cru/
cis fuit dies obitus ſui q̄ obuiam ijt xpo
p crucis hūiliationeꝫ ſublim iter exaltat⁹

N ¶ Audis an libenter. obſecro te dña an/
geloꝝ/pium de tuis angelis ſoliloquiū.
ſimul ⁊ preconiuȝ? Audis profecto. imo
nude ꝯſpicis ꝯplaces ⁊ approbas. Piſſi
ma qȝ/ꝟbū de pietate collaudes. neqȝ ſi/
nas irremuneratā cuiuſlibet ad āgelos
abire deuotionē. nō magnificētiā hic nō
exultationē ſpūs ī recordatione ¶ Quid
porro dicem⁹ O regina celoꝝ. o dña an
geloꝝ. q̄d de filio tuo q̄ vocat⁹ eſt magni
ꝯſilij angelus? Conſiliū illud magnū ⁊
antiquū/ꝑ ip̄m verbū fuit nunciatū ⁊ ex
pletū ¶ Si mr̄ es ꝓncipis/imo creatoꝝ
āgeloꝝ Si mr̄ es illius qui totiēs nōiat̄
dñs exercituū/dñſqȝ virtutū. qui electus
eſt ex milib⁹ tā angeloꝝ q̄ȝ ſcōꝝ. Cui⁹ cur
rus decē milib⁹ mlt̄iplex. iure ſupeſt/vt
exaltata ſis ſup choros angeloꝝ? vt audi
as a filio tuo. Equitaui meo aſſimilaui
te. qui tibi me parificaui. tibi me humili/
aui paulo minus in h̄ ab angelis minoꝝ
factus Sic homiliatus in te ⁊ me ⁊ te ſu
per exaltaui. vt in nomine Jheſu ⁊ marie
omne genu flectatur celeſtium terreſtriū
⁊ infernoꝝ ¶ Beatus ille cui beata dede
ris affectū diligēdi te. honorādi te. loqui
de te. cantando tecū. magnificat aīa mea
dñm. Salutandi te aue maria grā plena
dñs tecū. bñdicendi te ſup oēs mulieres.
ꝯfitendi ⁊ laudādi. qȝ bñdictus fructus
vētris tui Jhs Amē. ¶ Beatus cui btā
ſpirauerīs affectū petitiōis ſeptiformis/
ab angelo magni ꝯſilij filio tuo deſcēden
tis. Pete in primis triplicē nobis beati
tudinē. obiectalē ī ſcificatōe nōis ſui. for/
malē ī aduētu regni ſui. ꝟtualē in adiple/
tōe bñplaciti ſui. Deiñ ꝓuētū cui⁹libȝ rei
nccāriē corpori vel aīe. in pane q̄tidiano
⁊ ſupſubſtantiali. Deniqȝ remotiōis im/
pedimenti. ſit illud culpa. dimitte nobis
debita noſtra. ſit illud pugna. ⁊ ne nos in
ducas in temptationē. ſit illud pena ⁊ mi
ſeria. ſȝ libera nos a malo ¶ Beatus cui
tu btā fidē dederis (que ꝑ dilectionē opa
tur) credere in deū cum ceterꝭ ſm̄ dītatē
R ⁊ hūanitatē articulis ¶ Btūs inſup ma
gnificās ⁊ magnificus. ſi aſtantib⁹ angel̄
tuis in illuminatiōe vultus ſui. ſi pulſan
tib⁹/ſi vocantib⁹ nos/magnificabit aīa
mea dñm. exultabit ſpūs nr̄ in deo ſaluta
ri ſuo Si reſpiciet dñs humilitatē ancil
le ſue. anime noſtre. Si btificabit apud
omnes gñationes btōꝝ in celis ſanctifi
cans in nobis nomē ſanctū ſuum. ⁊ hoc
quo adimpletionē preceptoꝝ ⁊ oſculum
pedum ſm̄ animalem obedientium ſtatū
Si preterea ſoluerit angel⁹ tu⁹ bon⁹ col
ligatōes infirmitatū nr̄aꝝ. Si nos edu
xerit a tenebris tot fantaſmatum ⁊ cuſto
diarum. Si portam ferream aperuerit.
vt nos in primis canentes ſuſcipiat an/
gelus magni ꝯſilij xp̄s ad oſculū man⁹.
ꝑ gratiaꝝ actiones. qȝ timentib⁹ miſeri/
cordiam. quia humilibus exaltationem.
qȝ eſurientib⁹ impletionem bonoꝝ/beni
gne largitus eſt. ſupbis diſperſis/poten/
tibus depoſitis/diuitibus inanitis. ⁊ h̄
quo ad rationalem ſtatum Si poſtremo
deſerit ip̄e magni ꝯſilij angelus/liberos
in lege ꝑfecte libertatꝭ. ſub actione vel im
pulſu ſui ſpiritus/tanq̄ȝ in ſtatu ꝑfectōis
⁊ filialis adoptōnis ⁊ in oſculo oris. Nā
qui ſpiritu dei agunt̄/hi filij ſunt dei. hi
ſubleuatis oculis poſt ꝯtemplationem ⁊
mentis exceſſum/nihil vident niſi ſoluȝ
Jhm. ſolam ſalutem. ſolam miſericordie
recordationem. Sicut locutus eſt ad pa
tres noſtros Abraam. qui diē eius vidit
⁊ gauiſus eſt. Et ſemē ei⁹ in ſecula Tunc
fiet in quolibet tali/quē ita dignatus fu/
eris angeloꝝ dña. Viue do purus velut
hic ⁊ nunc moriturus. imo vero iā moꝛ
tuus toti mūdo. viuens ſoli ſoliloquiū
meum ⁊ angeloꝝ dño deo ſalutari ſuo ¶
Complacitum tibi ſit. o beata beatoꝝ. o
dña angeloruȝ. quia ita ſoliloquium me
um ꝯformiter agito ad canticum tuū. cō
formiter ad aliud dragma meum. de pul
ſibus ⁊ officijs beatoꝝ angeloꝝ. ꝯ depo/
ſitoꝝ potentiū. tot violētos. tot fraudulē
tos tot. malignātes ipulſus. Cōformiter
rurſus ad liberationē petri Inſup ad ſe/
ptemplicē induſtriā que verſat̄. In recoꝛ
datione dei. In recognitione ſtatus pro/
prij In debellatiōe aduerſarij. In imple/
tione diuini precepti. Dehinc in medita
tione. in ſpeculatione. in ꝯtēplatione aut
btifica viſione ¶ Nihil itaqȝ dulci⁹ nihil
ſuaui⁹ q̄ȝ ꝯſone tibi dicere vel viuere. cui⁹
ſpūs ſup mel dulcꝭ. q̄ ſuauiſſima facta es
in delicijs. q̄ mater es pulcre dilectōis tio
ris agnitōis ⁊ ſcē ſpei. Quāta ſnīa (ſapi/
ētiſſima feīaꝝ) latȝ hic ī paucꝭ ꝟbis Sūt
iſta eterne ſapiētie vbera. cui tu/vnigeni/
to a pr̄e eternaliter ⁊ a te tpaliter/ꝓbuiſti
vbera tua: Sūt nihilominus iſta/create

ſapientie verba ꝓprie angeloꝝ. qui ab ini-
tio creati ſunt in ſapiētia dei. ꝙ ad imagi
nē. quo ad ſilitudinē fiunt ipſis origina
liter in ſpirata. Oia ſiquidē in ſapiētia fe
cit. ſed ⁊ refecit in ſapientia. ꝙ primitꝰ in
carnata. poſtmodū (vt ita dixerim) volu-
it impanari. q2 panis vite fieri. ¶ Nō eſt
iā o aīa mea. quid excuſationis inuenias
Si querit a te flente/ vbi eſt deus Reſpi
ce in ſacramītum altaris. dic tota fiducia.
Iſte eſt deus meus. iſte frater. iſte dilectꝰ
ex dilecto. Et ipe ē amicꝰ meꝰ. filie Iheru
ſalē. Iſte cui aſtant angeloꝝ chori. Iſte ꝙ
facit angelos ſuos ſpūs. Iſte ꝙ miſit an-
gelū ſuū petro. ⁊ eripuit eū de oī expecta
S tione plebis iudeoꝝ. ¶ Vellē ex te cogi-
tare petre: quo nomine vocabatur ange
lus tuus ille bonꝰ qui aſtitit ⁊ refulſit in
habitaclo carceris. Da veniā ſi curioſus
interrogo ¶ Habemus nomē illius qui
Thobiā duxit ⁊ reduxit q2 raphael medi
cina dei ſm nomē ⁊ officiū eius. Nempe
liberauit ipm a deuoratiōe piſcis. cuius
mors. multꝫ vſibꝫ vtilis fuit. Iunxit ſare
ꝯiugio. demone fugato. viroꝝ ſeptē neca
tore. Reddidit patri ſeniori viſum lumi
nis. ſimul ⁊ ſpm ꝯtulit ꝓphetādi. que oīa
plena ſunt miſterijs ¶ Habemus nomē
ꝑncipis ſinagoge/ ⁊ nūc ecclie Michaelē.
qui vt deus/ ꝓ filijs populi ſui ſtat. qui ꝑ
mitus in celo fecit ruinā diaboli magnā
⁊ angeloꝝ eius. Qui mulierē illā. ſignū
magnū in celo/ amictā ſole/ ⁊ luna ſub pe
dibꝫ eius/ ⁊ in capite eius corona ſtellaꝝ
duodecim/ protexit a dracone ſeptē capi
tum. liberauit filiū quē peperit ⁊ colloca-
uit in throno dei. dedit mulieri alas ſicut
aquile vt volaret. nō abſorpta ea ab aqua
draconis ſed vt in ſolitudīe nutriret Nō
proſeqmur ꝑ ſingula ¶ Habemꝰ nomē il
liꝰ angeli ꝙ ad te miſſus eſt virginē deſpō
ſatā viro ⁊c. Appellabat hic gabriel. forti
tudo dī. q2 forti mulieri quā ſalomō inq-
rebat dputatꝰ eſt. q2 fortiorē forti armato
nūciabat tibiq2 ſinglr ad opa fortꝫ nrē ſal
uatōis ordinatꝰ fuiſſe/ ꝓbabiliter eſtimat
Sicut in ꝓpheria ad danielē in reuelatōe
ꝯfortatiua/ ⁊ directiua ad Ioſeph ſpōſuꝫ
tuū virginalē In nūciatōe Iohis ad za-
chariā. In cātico celeſti ad paſtores In
monitiōe ne redirēt ad herodē. ad reges.
In reſurrectiōis nūciatiōe ad mulieres.
Habemꝰ ꝑinde nomē illiꝰ angeli ꝙ pur-

gauit Iſaie labia ꝑ calculū de altari. voca
tus eſt ſeraphin ab incendio ¶ Habemꝰ
de cherubin. dictꝫ a plenitudīe ſcīe. ī aīali
bus ⁊ rotꝫ Ezechielis ¶ Nūc pijſſime q
ro Petre/ qđ erit nomē angeli te liberātis
quē āgelū ꝓpriū fuiſſe cuſtodē tuū. fas cre
dere ē nob ¶ Dr in Apocrif Eſdre Ser
mo nob fieri de vriel angelo. cuiꝰ interp-
tatio ſonat ignis dei. Vr ſiqdē ignis. el
deꝰ. Bndictiſſime deus Liceat nob cuiꝰ
ignis eſt in Syō ⁊ caminus in ihrlm. in
cuiꝰ dextera ē ignea lex. cuiꝰ eloqū ignituꝫ
vehementer. imo ꝙ totꝰ ignis ꝯſumēs es.
Cuiꝰ deniqꝫ iſta vox eſt. Ignē veni mitte
re in terrā Et qđ volo niſi vt ardeat Lice
at angelū tuū o petre. lꝫ ⁊ quēlibꝫ alioꝝ vi
atoribꝫ ſingulis deputatū vriel appellare.
cuiꝰ officiuꝫ eſt ſuauiter vrere renes ⁊ cor
nrm. ꝯſumere ſordes vicioꝝ. ſuccendere
totū cor ad virtutes. ſacrificare pietatꝫ ho
locauſtū qđ eſt in odorē dño ſuauiſſimū.
¶ Poteſt nec negamꝰ ſufficere nomē an T
geli. q2 nūciꝰ dñi eſt. ſꝫ addere videt aliqđ
ꝙ angelꝰ iſte ſit ſpūs. ⁊ flāma ignis. q2 ful
get ī itellectu ⁊ ardꝫ ī affectu Sublenauit
āgelꝰ ſps/ helyā igneo curru. ꝙ ꝑus ābos
qnqgenarios e celo deſcēdens incēderat
Data fuit lex ꝑ angelos in manu media-
toris. quātus ꝓ flaguerit ignis loqt hy
ſtoria. Cuſtos erat paradiſi flāmeꝰ enſis
Deſcendit deniqꝫ ſpūſſcūs ſup aplos in
igneis liguis factꝰ vriel ī ſingulis. Quid
eſt ꝙ vriel iſte/ redigit qs inflāmat ī cine
rē/ ꝑ timorē ⁊ hūilitatē ſpūs. mollit ꝑ pie-
tatē ⁊ mititatē ꝯ cordis duriciā lapideaꝫ.
reſoluit in luctuꝫ ꝑ ꝓprie fragilitatꝫ ſciam
corroborat ꝑ decoctionē ⁊ humoris flui-
di reſolutionē vñ venit apō aīaꝫ fames ⁊
ſitis ꝯgrua. tractabilē reddit ad ꝯſiliuꝫ ⁊
miaꝫ. ſubtiliat ⁊ purificat cor ad intelligē
tiā. Deū ſaporē ⁊ internā pacē efficit ꝑ re-
nouatōeꝫ iuuētutꝫ ſicut aquile ſic ceruoꝝ
ſicut accipitris vt ſerpētis. ¶ Note ſunt
ſimilitudines iſte qles ꝑ metaphorā ope
rat in nobis vriel noſter ſi non obſtiterit
ipi/ animꝰ noſter. anima noſtra cū corde
ſimul ⁊ ſpiritu ¶ Studioſitas theologo
rū qrit plima de cuſtodijs circa nos āge-
loꝝ. Si nos vnqꝫ deſūt. Si nos ſaluā
dos pſciūt aut dānandos. Si xps mag-
ni ꝯſilij āgelus (cui miniſtrauerūt āgeli pꝰ
ieiuniū. quem ⁊ angelus in agonia ꝯfor-
tauit) habuit angelū pro cuſtodia. Silr

ſi talem habuerit dña nūc āgeloꝝ futura
Si decerit antixp̄o cuſtos āgelus Nūqd
āgelus bonus loq̄ pōt aīe nr̄e/ſine fanta
ſmatū ſimlacris. q2 d̄ ordiatōe fantaſma
tū p āgelū. ꝛ ipedimitoꝝ remotōe n̄ eſt du
biū Eſt ei mod⁹ iſte ordiari⁹ p ſtatu vie. q̄
liť erudit mgr̄ diſciplīn. ꝓponēdo p ordi/
nē doctrinā cognoſcēdoꝝ. iuxta moduꝫ
capacitať ſue. Si bōi āgeli ſūt incētores
ad bonū. ſic mali dicūť icitatores ad ma/
lū. Si cauſent radiū vel lumem ſpiritui
nr̄o. Si cogitatōes nr̄as inſpiciūt Quiſ
nūer⁹ āgeloꝝ. Sit hec ſtudioſitas/theo
logť accōmoda. Deſit aūt curioſitas ab
oībus/q̄s decet āpli⁹ ſtudere deuotioni q̄ꝫ
ſubtili ſpeculatōe. Certū habeat vnuſq̄ſ
q̄ꝫ fuiſſe deo q̄m oēs ſūt ſm aplm admini
ſtratorij ſpūs. ꝛ h̄ mediate vł imediate. in
miniſteriū miſſi ꝓpter eos q̄ hereditatē ca
piūt ſaluť. Qui vo capiūt ꝛ q̄t: noli q̄rere
ſi nō vis errare. Certus eſto ſi bn̄ vixeris
ſub lege magni āgeli ꝛ cuſtodia ſuoꝝ an/
geloꝝ q̄ꝝ dña eſt maria/ſalu⁹eris. ſocius
V coꝝ fact⁹ in euū ¶ Studeam⁹ igiť plus
bn̄ viuere q̄ꝫ diſputare. Sis o xp̄iane ſpi
rit⁹/aſſidue parat⁹ ad mortē. Viue deo pu
rus velut hic ꝛ nūc moritur⁹ Erat vnus
inſignis cauſidic⁹ in articulo mortť. Di/
xit ɔfeſſor. vt voce q̄ poſſet diceret ſepteꝫ
pſalmos. Venit ad ꝯſuꝫ illū Qm̄ n̄ eſt in
morte q̄ memor ſit tui. Cepit arguere mo
re ſuo. q̄liť illud ſtare nō poterat Nā ꝛ ipe
morſens memor erat dei. Subintulit cō
feſſor. O dn̄e. tps eſt penitēdi ꝛ orādi. nō
diſputādi. Reſpicit oēs hec narratio. q̄m
media vita in morte ſumus. Angelicum
poti⁹ implorem⁹ auxiliū. q̄ꝫ de mōis auxi
liandi diſputem⁹. Sciūt aduocādi. ſciūt
auxiliādi. ſciūt ɔſulēdi. ſciūt purgādi. il
lūinādi ꝛ pficiēdi ſuū ierarchicuꝫ triplex
officiū. Nō eſt egroti velle medicātť artē.
neq̄ꝫ litigātis aduocati ſciētiā pſcrutari.
maxime dum ɔſtiterit ſup vtroq̄ꝫ fidelis
ꝛ prudēs. fidelis ne decipe velit. prudēs
ne decipi poſſit. q̄les ſūt āgeli ¶ Deputet
aūt aīa q̄libꝫ xp̄iana/magno dei dono/ſi
ſe ſenſerit affectaꝫ ad aliquē ſcōꝝ/nōiati
ad ꝓpriū āgelū reuerēter pie ꝛ hūiliter De
putet h̄ bn̄ficio tuo o dña angeloꝝ. Ma
gnificet tecū ſup iſta talis aīa dn̄m. pſal/
lat in ɔſpectu āgeloꝝ dn̄o. miniſtret incē
ſum deuote oratōis qd̄ offerāt deo ſalutari
nr̄o ¶ Preterea non timuerit inuidiā fa
cere aī axp̄iana ceteris/ſi forte fuerit ad
vnū q̄ꝫ ad alteꝝ deuotior ſi fiducialior ad
quēpiā ſi frequētior ſit recurſus. Sūt re
pleti charitate. nō inuenit locū inuidia. n̄
q̄rit q̄ ſua ſunt. Oia deputant ɔia Recur
ſus eſt ad. Stephanū. recurſus eſt ad pe
trꝫ Johānēꝫ. michaelē. gabrielē. raphaelē
vrielē/mariā. marthā cū ceteris. Cuā ei
in ɔmune recipiūt orationē vni fuſaꝫ dū
mō par vtrinq̄ꝫ deuotio. tuū optāt meritū
nō honorē a te ſuū. Quid ei ipis eſt in ce
lo q̄ glīa. q̄ laus. q̄ magnificētia eſt ab oī/
bus. q̄d volūt ſup terrā Argue tibi ſic O.
aīa xp̄ina dū impellit te ſpūs ſupbie ſup
vanitatib⁹ trāſituriſ. Si glīficāda. ſiue ſi
magnificāda a dn̄o in eternitate qui ſp ꝛ
vbiq̄ꝫ glīaꝫ meā dicet. Quid mihi de pū/
ctali ꝛ vmbratili glīa ſup terrā: Si vero
iuſto (qd̄ auertat dei pietas) iudicio dā/
nādus ſuꝫ tot⁹ honor impēſus ab hoīb⁹/
plus ad tormētuꝫ mihi cedet q̄ꝫ ſolaciuꝫ.
Plus inde blaſphemabit aīa mea dn̄m.
plus exiliet furens ſpūs in deū. q2 nō fu/
it ſalutare ſuū. plus exardeſcēt iuidi dmo
nes aīaꝫ cruciare/q̄ plus in bonū ſenſerit
honorari ¶ Agite qd̄ vr̄m eſt miniſteriū
ſci āgeli di. Depoſitū vr̄m ſuare Poterit
oīpotēs dn̄s hoīes pſe cuſtodire q̄s poſ/
ſedit fecit ꝛ creauit. Sꝫ voluit ſm legē ſa
piētie ſue/q̄ꝫ nos inferiores reduceremur
ad ipm ſupmuꝫ/p vos mediatores. Vo
luit oſtendere maieſtatem potentie ſue.
magnificentiam glorie ſue. quia tales hꝫ
virtutes ꝛ exercitus militantes ſibi. vn̄ď
nōiať dn̄s exercituū ꝛ virtutū Voluit cō
municare bonitatē ſił cū virtute vobis ā
gelis ſuis. vt illā nedū recipientes in vo
bis ſꝫ in alios ɔmunicare poſſetis. aude
bo dicere deberetiſ ¶ Si deus ita res ad
miniſtrat vt eas āgere ꝓprios mot⁹ ſinat
imo iubeat ſcōm ordinē iuſticie ſue Veri
aūt ꝓprij motus āgelici ſpūs/ſunt cuſto/
dire viatores/magna nobis fiducia dať
in veſtre charitatis auxilio. ſi domina. ſi
regina nr̄a. ſi mr̄. ſi ſoror nr̄a. gratum vo
bis erit ſēmp tales filios ꝛ fratres dirige
re ꝓtegere ꝛ ſaluare. maxime q2 ſum⁹ fu/
turi ciues veſtri. Si tāto furore ſatagit
nos ſathanas ipellere ſeducere ꝛ ꝓtegere
tantus amor veſter conabiť amplius per
impulſus bonos/nos ſaluare ¶ Debilis
eſt oratio nr̄a. paup. fragilis. balbutiens.
ceſpitās. ꝛ ceca ſi nō fulciať ꝛ illumineť a

vobis. ſi nõ loquelã placentẽ ⁊ aptã/loco
eius feceritis in neceſſitatib⁹ noſtris Si
nõ ipã3 egenã ⁊ mendicã deduxerit̃ ho-
ſtiatim ꝑ vicos ciuitatis ſcẽ hieruſalez. q̃
ſunt ordines vr̃i. q̃ ſunt ſcõꝝ ſcãrũq3 om
niũ chori varij. qui platee patẽtes oib⁹ ad
mia3. Clamate nobiſcũ ⁊ nobis. panem
nr̃m q̃tidianũ da nobis hodie. cũ ceteꝛ̃
petitionib⁹. cũ modis petendi querendi
⁊ preſtãdi ꝑ vniuerſe ſcripture cõtextu3.
precipue euãgelicũ. nob̃ in exẽplũ datũ.
S3 ⁊ fratres habem⁹ in purgatorio car
ceratos ſub manu iuſtitie. futuri protin⁹
ſunt ↄſortes vr̃i. imo ſunt iã ꝑ grãm ↄfir
matã. Viſitet eos pietas vr̃a. ↄſuletur ſe
dulitas vr̃a. ſalutate ſingulos vice nr̃a.
Suggerite vt memores noſtri ſint dum
bñ ſibi fuerit Inſinuate qũo nos memo
res ipoꝝ ſum⁹. q̃tinus inde ↄſolatõe3 ac
cipiãt ¶ Sũt nob̃ viatorib⁹ aduerſantes
mũdus. caro. demonia. Vos potẽtiores
excubie/ſtate ꝑ nob̃ in acie. Sũt incom-
moda nobis plurima rõne corporis: nũc
ab elemẽtis ꝑ intẽperiẽ. nũc a celeſtib⁹ in-
fluentijs ꝓpter materialẽ ad influx⁹ ſuos
ſuſtinẽdos vite indiſpoſitionẽ. Fas ha-
betis in meli⁹ naturalia etiã incõmoda ver-
tere. ſi naturalia poſſunt demones bona
frequẽter in deterius/quãtũ diuina proui
dẽtia ⁊ quãtũ vr̃a cuſtodia ꝑmittit imuta
re. Seuiũt aũt pfidi ⁊ homicide/ſi ⁊ du3
ꝑmittit̃ eis. ſeuiũt tũc toto malignitatis
ardore. ꝙ ſi nõ aſtiterit̃ adiutores iopor-
tunitatib⁹ in tribulatõe quis ſubſiſtet? ¶
Tradiderũt gentiles nos hr̃e ab hora cõ
ceptõis quelibet vnũ ſuũ geniũ: qui cum
moriente deficiebat Stulti dicebãt geni
um eſſe deũ. qui ⁊ fata fortunãq3 deos fa
ciebãt. Prudẽtiores/geniũ ad inclinatio
nes nob̃ corporaliter impſſas a celeſtib⁹
referebãt. Cũ aũt hmõi inclinatões/nob̃
corporaliter quedã ⁊ commode ſint/du
plex genius erit nobis. bon⁹ ⁊ malus. Aſ
ſumũt pfidi demones ad nr̃a3 vtrũq3 per
niciem Vr̃m ꝓo eſt angelice virtutes ꝑn
cipat⁹ ⁊ ptãtes/ex aduerſo pro ſalute nr̃a/
a dextris ⁊ a ſiniſtris/oia in bonũ dedu
cere. ſi pij. ſi deuoti. ſi ſeduli q̃ſiuerim⁹ opẽ
vr̃a3. quã q̃rere ꝑmonet̃ ſepe. ꝑuenĩetes ĩ
nos bñdictõib⁹ dulcedis Dormiebat petr⁹
nõ orabat aliquẽ ex angelis. factũ eſt tñ il
lud qđ ſ̃ tractauim⁹ ĩ exẽplũ nr̃m ⁊ ãgeli-
cũ ꝑconiũ Angel⁹ aſtat fulget pulſat ſur
gere clamat. Soluit ⁊ educit libertatiq3
relinquit ¶ S3 ecce dũ meditatio nr̃a ꝑ
cedit̃ in lõgi⁹ frater aſtat pulſans ad oſtio
lu3 ſolitudis nr̃e/q̃ſitur⁹ (arbitror) venit
ſup plurimis q̃ de cantico nr̃o tractanda
ſupſunt. ꝑcipue ſup eo qđ ſeq̃t̃ Eſuriẽtes
ĩpleuit bõis ⁊ diuites dimiſit ĩanes. Nõ
me fallit eſtimatio. Sumit ab hoc verſu
ꝑncipiũ colloquẽdi. Et nos parebim⁹ in
q̃rẽti. Cõcẽt⁹ ẽ cẽtilogiũ de ĩpulſib⁹. ↄſede
bim⁹. ſit ĩ medio nr̃i ihs xp̃s dñs noſter.

Sequit̃ tractatus nonus de eucharistia dragmatic⁹. ſup illud

Eſurientes impleuit bonis ꝑ q̃nq3 parti
tiones ¶ Prima partitio procedit ꝑ dia
logum per notulas centum.

Eſurientes impleuit bonis.
Diſcipulus. Si ita res ſe ha-
bet/eſuriã obſecro q̃tinus im
pleat me dñs bonis. diues nõ
fiã q̃ſo. ne dimittar inanis Eſurio nihil
ominus ĩ hoc cãtico noſſe q̃d ↄtẽplabat̃
aĩa marie ſup hac eſurie ¶ Mgr̃. Legis
de diuina ſapiẽtia dictũ/ex ꝑſona ſua. Qui
edunt me adhuc eſurient. et qui bibũt me
adhuc ſitient. Eſt igitur eſuries et ſitis
aliqua/ñ corporalis quam experiũt̃ ⁊ bru
ta. S3 ſpũalis. que eſt fames non panis
materialis. ſ3 audiendi verbũ dei. qđ ẽ ſa
piẽtia dei patris ꝓcedẽs ex ore ei⁹ ĩ q̃ viuit
interior hõ nr̃ ¶ Diſcipl's. Vide ne diſſo
na ſibi ſit hec expoſitio. Etenĩ ſi edẽtes ⁊
bibentes ſapiẽtiã/adhuc eſuriẽt ⁊ ſitiẽt/
q̃mõ dicũt̃ hic repleri bonis? Sitis q̃3 ⁊
fames/dicunt vacuitatis indigentiã. nõ
plenitudinẽ ſacietat̃. Nõne ſapiẽtie fons
⁊ fluuius eſt iſta ſalutaris aqua/quã qui
biberint nõ ſitiẽt in eternũ? Nõ aũt cohe
rere vident̃. ſitiet adhuc ⁊ nõ ſitiet in eter
nũ ¶ Mgr̃ Erras. neſciẽs diuerſimode
dici ſacietatẽ ſitim ⁊ eſuriẽ ſapientie ceu ⁊
iuſtitie ¶ Diſcipl's. Nõ poterit hoc apti
us fieri q̃3 ꝑ deſcriptionẽ reſolutõe3q3 ter
minoꝝ/iuxta morẽ tuũ. Dic igit̃ quid ſit
eſuries. quid ſacietas ſapientie. Et quid
oppoſita ſacietas diuitum. quid ſit inani
tas eorũdẽ ↄſequẽter apparebit. ¶ Mgr̃
Eſuries ĩ gñe deſcribit̃. ꝙ ẽ amor vel appe
titus rei vt ↄueniẽt̃ ⁊ abſent̃. Etſi amor
ſequitur apprehenſionẽ intellectualẽ ſeu
rationalẽ de qua ad propoſitũ/tũc addẽ-
dum eſt in deſcriptione tanq3 pro differẽ

tia/ꝙ eſuries eſt amoꝛ ↄſequẽs apprehẽſi
onẽ rõnalẽ/rei ſibi ↄueniẽtꝭ ꝛ abſentꝭ.vel
vt ↄuenientis ꝛ abſentis. Sacietas ſibi
coꝛreſpondens.eſt amoꝛ ↄſequens appꝛe
henſionẽ rõnalẽ rei vt ↄuenientis ↄiũcte
ſeu pñtis. ¶ Diſcipl's. Differunt ergo ſa
cietas ꝛ eſuries ſicut amoꝛ ꝛ deſiderium
q̃ꝝ ſunt oppoſite rationes.qꝛ amoꝛ pñtis
eſt.deſideriũ ṗo reſpicit ad futuꝝ. ¶ Ma
giſter. Inuenimus eſuriẽ ꝛ ſitim dici/nõ
tm̃mõ de abſenti vl' futuro.ſed etiã de pñ
ti iam habito. qđ auide ſumiꝰ ſine penu/
ria.ꝓpterea nõ tollit ſacietatẽ. Rurſus aui
ditas ipſa tollit faſtidiũ. q̃ſi nouũ ſp̄ acci
piens qđ hꝫ ꝛ amet.i.cupiat. Vñ đꝛ aui/
ditas q̄ cupit ſimul habere ꝛ tenere. Sic
habes in proſa. Fruũꝰ nec faſtidiũt. quo
frui magꝭ ſitiũt. Exẽplũ ẽ i voraciꝰ edẽtibꝫ
ꝛ bibẽtibꝫ.qꝛ ſatiſfaciũt deſiderio.neqꝫ ꝓ
tinus illud faſtidiũt. quſqꝫ fiat alteratio
virtutis appetentis in aliã q̃litatẽ. ¶ Diſ
z ciplulus. Exẽplis ↄſentio ¶ Sꝫ vñ vẽit
nauſea vel faſtidiũ ſpũali fruitioni. cum
aĩa ſit ĩmoꝛtalis nec alterabilis in eſſen/
tia ſua: ¶ Mgr̃. Prouenit hoc ex ↄiun
ctione cũ coꝛpoꝛe. Põt etiaꝫ in ſeparatis
ſpiritibꝫ cũ nõ fuerint ↄfirmati/variatio
ↄgnitionũ ſimul ꝛ affectionum ſuboꝛiri.
Secus in cõfirmatis. q̃s fruitio diuini
tatis iugiter eodẽ tenoꝛe q̃ſi ſp̄ renouato
delectabit ꝛ implebit. Quã rem poſtulat
ecc̃ia poſt ↄiõnẽ oꝛãs. Fac nos q̃ſumus
dñe diuinitatis tue ſempiterna fruitiõe
repleri.quã precioſi coꝛpoꝛꝭ ꝛ ſanguinis
tui tẽpoꝛalis ꝑceptio prefigurat. ¶ Diſci.
Audio nũc q̃ꝫ ↄſone đt xp̄s ad hoc canti
cũ. Beati q̄ eſuriunt ꝛ ſitiũt iuſtitiã qm̃
ĩpi ſaturabũtur. Et pš. Edent paupes ꝛ
ſaturabuntur. Et alio cãtico. Famelici ſa
turati ſunt. ¶ Mgr̃. Nõ duꝫ foꝛte ſenſi/
ſti quoꝛſuꝫ te ducere poſſunt hec cantica
¶ Diſcipl's Quoꝛſum precoꝛ: ¶ Mgr̃.
Siquidẽ ad cõpendioſam totius btitu/
dinis cognitionẽ. ¶ Diſcipl's. Quonam
mõ: ¶ Mgr̃ Paucis accipe. Si eſuriẽ
tes iplenꝰ bõis. ſi ideo bti ſunt/qꝛ eſuri/
unt iuſtitiã/cũ additur qꝛ ſaturabunꝰ. ſi
btitudo nihil aliud ſit q̃ꝫ dei fruitio qđ ẽ
oẽ bonũ.nõne ↄſequẽs eſt ꝙ eſuriẽtes de
q̄bꝫ maria loq̄tur ſint bti: ¶ Diſcipulus
Conſequens eſt.fateoꝛ.niſi de btiudine
fiat ſ̃mo equocus ¶ Mgr̃. Deſcribamꝰ
q̄d ſit fruitio dei, q̄tinꝰ equocatio nulla
latere poſſit. Eſt itaqꝫ fruitio đi/operatio
ſ̃m habitũ gratie g̃tificãtꝭ/nõ impedita.
¶ Diſcipl's. Grauis eſt deſcꝑtio hec ma
giſtralis. Sꝫ vide ne cadas in illud. Dũ
bꝛeuis eſſe volo.obſcurus fio. ¶ Mgr̃.
Non tm̃ mgr̃alis ẽ hec deſcriptio.ſꝫ phi/
calis.quãuis de terminis ſit ↄtexta theo
logicis. Deſcribit eñ phs delectatõeꝫ ꝙ
eſt opatio ſ̃m naturalẽ habitũ ñ impedi/
ta. Cõſtat aũt ꝙ fruitio dei.delectatio eſt.
aut nõ ſine delectatione. Fruimur inquit
Auguſtinꝰ cognitis.in q̄bꝫ ipis ꝓpter ſe
mẽs delectata quieſcit. ¶ Diſcipl's. Elu/
ceſcere tenuiter incipit/ꝓpoꝛtionalis ad
tuã phi deſcꝑtio. Sꝫ hꝫ vtraqꝫ dubitati
onẽ.quo pacto deſcribiꝰ delectatio ꝑ op/
ationẽ.cũ delectatio ſit paſſio quedã mul
cebꝛis.ad opationẽ ↄſequẽs.ꝛ nõ opatio
Rñ.qꝛ fit opatio quaſi expꝛimendo. dele
ctatio aũt velut impmẽdo. Exẽplũ in pu
eris lactẽtibꝫ.vñ nomẽ delectatõis ꝛ oble
ctatõis tractũ eſt puer expꝛimit ſe ad vba.
vñ lac impꝛimiꝰ in os eius ¶ Mgr̃. Con
q̃ſitio tua/videꝰ a pho ſine deciſione di/
miſſa. Sꝫ ſaluemus vtrarũqꝫ viaꝫ. dicen
tes ꝙ ſi delectatio ſit aliud ab opatione/
cauſatur tñ ab opatõe.ꝛ ita deſcꝑtões di
cte ſunt date ꝑ cauſam.q̃i diceremꝰ. Dile
ctatio eſt ex opatõe ſ̃m habitũ ↄnatalẽ ñ
impedita. Silr̃ de fruitione ſuo modo.
¶ Diſcipl's. Sit ita vt dicis. Nõ eñ pla r
cet in hac re litigiũ. ¶ Attñ nõ habeꝰ intẽ
tũ ꝙ fruitio dei ſub tali deſcꝑtione ſit be
atitudo. Cõuenit eñ viatoribꝫ ꝑ grãꝫ đo
fruentibꝫ. ¶ Mgr̃. Poterat mox explana
ri tua dubitatio ſi voluerimꝰ diſtinguere
duplicẽ btitudinẽ. Vnã ſpei.alteram rei.
Vnã gr̃e alterã gl'ie. q̃lis diſtinctio ↄis
eſt ꝛ accepta. Aut ſi volumꝰ ad btitudinẽ
gl'ie ſ̃monẽ ↄtrahere.patieꝰ h ipa additõ
q̄ đꝛ ñ ipedita/h nẽpe nõ implebiꝰ ꝑfecte
niſi in gl'ia q̄ eſt gr̃a ↄſũmata nullatenus
ĩpedita. ¶ Diſcꝭ. Malo ãplecti fateoꝛ diſ
tinctõeꝫ de duplici btitudĩe. Silr̃ ꝙ du/
plex ẽ fruitio vie ſcꝫ ꝛ pr̃ie. ſcrupl's tñ ĩge
riꝰ expñti dc̃o tuo.qꝛ nulla ẽ h opatio ſ̃m
hitũ gr̃e g̃tificãtꝭ/q̄ ñ ipedimẽtũ patiaꝰ
Mgr̃. Et patiꝰ ſcimꝰ.ſꝫ ñ ſp̄ tale/qđ tol/
lat fruitõis đi rõeꝫ. Vñ q̄druplex in gñe
nũeraꝰ ipedimẽtũ fruitõis actualis. Vnũ
cauſat nc̃citas. alterũ fragilitas. tertium
vanitas. quartum iniquitas. Cauſat p̃/
ma eſt tolerabilis, ſecunda miſerabilis.

tertia punibilis.quarta dãnabilis. Pria
interrũpit fruitionẽ. ſ3 nõ eſſe morali ſeu
meritorio. habitu gratie remanente. In
ſecunda fruſtratur actus fruitionis. In
tertia ſordidaꝛ̃ vt leproſi pãnus/ꝓpter ve
niales culpas.que ſunt ligna cremabilia
fenum ſtipula Quarta ꝟo totũ deſtruit ⁊
eradicat fundamentum ¶ Diſcipl's No
ta loqueris.adde q̃lia ſunt adiutoria.
Mgr. Nimiꝝ conatus libertatꝫ multi/
plex. Inſup habitus adq̇ſitus ex actuu3
frequẽtatione bonoꝝ. Iuuat preterea ro
boratio vel augmentũ habitus gratie g̃/
tificãtis.tã in ſe q̃ʒ in ſuis ramificatiõib9
ꝑ virtutes dona ⁊ btĩtudines. Deniqꝫ ꝑ
ablationẽ impedim̃toꝝ intus ⁊ extra. di/
uinitus ꝑ angelos.aut hũana induſtria ĩ
corpore ⁊ aĩa ꝯparatam ¶ Diſcipl's. La
tã aperuiſti materiã.qñã coartes oro.
Mgr. Si cupis agnoſcere precipuum
fruitõis dei pro ſtatu vie nutrimẽtũ ⁊ fer
uoris incentiuũ/q̇d vel quale potero con
uenĩẽtius exponere/q̃ʒ euchariſtie ſacra
mẽtu3:hoc eſt ſacre ꝯionis miſteriũ.in q̃
xp̃s ſumiꝛ̃. recoliꝛ̃ memoria paſſiõis ei9.
mẽs impleꝛ̃ g̃tia. ⁊ future gl'ie nob pign9
daꝛ̃ Hoc exclamãdo canit ſcã eccĩa Hinc
ſupaddit. O q̃ʒ bon9 ⁊ ſuauis eſt dñe ſpi
ritus tuus in nobis.q̇ vt dulcedinẽ tua3
in filios demõſtrantes/pane ſuauiſſimo
de celo preſtito.eſuriẽtes impleuit bõis.
faſtidioſos diuites dimittens inanes ¶
Diſcipl's Sanctũ pulcꝛ ⁊ ꝯſonũdas fru
itõis auxilium De q̇ fiat obſecro collocu
tio inter nos ꝓlixior. q̃s ordinauit deus
eſſe regale ſacerdotiũ ¶ Mgr Fiat vt vo
les.cui q̃renti rñſiones adijciã. ¶ Diſci.
D ¶ Hic in primis ſi btã noſtra/iſto fuerit
vſa ſacramẽtali cibo dũ viueret. maxime
in illo cenaculo grãdi ſtrato mõtꝫ ſyon.
vbi ꝓmitus exhibita eſt inſtitutio hui9ſa
cramẽti.qd̃ añ fuit predicatũ.dicẽtib9 ml'
tis ⁊ retro abeũtib9. Hui9eſt hic ſmo.cui
predicationi ꝓbabl'e eſt interfuiſſe mariã
¶ Mgr. Probabile. q2 ſeq̇baꝛ̃ filiũ tũc
vnicũ cuſtodẽ ſuũ (ſicut loq̇mur) pede p9
pedem. Probabilia ĩſup ſunt plĩma de ⁊
ſup hac beata btãꝝ.que ſunt potius acci
pienda de pietate deuotõis/q̃ʒ de fidei ne
ceſſitate. vel temeritate aſſertionis. vbi ñ
ſuꝑpetit autoritas ſcp̃ture cogens.aut rõ
ꝯuincẽs ¶ Diſcipl's. Sic accipienda.de
creui dicta tua aliorũqꝫ doctoꝝ ĩ hac ma

teria. Alioq̇n via nimis ꝓna prebereꝛ̃ ad
errorẽ. Neqꝫ placet rõcinatio nõnulloꝝ
g̃nalis dũ arguũt. De9 potuit ꝯferre hãc
grãz matri ſue.ergo ꝯtulit. Potuit itaqꝫ
dare fruitionẽ patrie ab inſtãti ꝯceptõis
cũ alijs multis.que certũ eſt nõ dediſſe ¶
Mgr. Quid ſi addaꝛ̃ ad poſſe dei q2 hec
decuit ip̃m dare matri ſue ¶ Diſcip. Re
dit in mentẽ opuſculũ tuũ ꝓ articl'o ſimi
li/in materia ꝓbatõis articl'oꝝ fidei. Cu
ius reſolutio finalis ſtat in hoc. q2 ĩ reb9
ad extra/nõ ideo deus dicendus eſt face/
re aliq̇ q2 decẽtia ſunt ⁊ bona. ſ3 e2 poti9
ideo aliq̇ dicunꝛ̃ ⁊ ſunt bona/q2 de9 talia
vult eſſe illa. Conſonat illud ꝓhĩe apud
Boetiũ de deo.quẽ nõ externe pepulerũt
fingere cauſe materie fluitantis opus ¶
Mgr. Sic eſt vt meminiſti. Sic tollen
dũ eſt argum̃tum tale ad intelligẽtiã veri
tatis.niſi preſuꝑpoſita rectitudĩe fidi.ali
oq̇n nõ edificatio ſ3 irriſio ſepe venit.
Diſcipl's. Quid eſt pietas fidei ¶ Mgr
Habes a me latꝰ alibi.qd̃ nunc ſub ꝯpẽ/
dio repeti põt. Pietas fidei. eſt ꝓbabilis
ſeu veriſĩlis opinio.ſup aliq̇b9 q̇ deuotio
nẽ edificare poſſunt.que ex ſcripturis au
tẽticis nec clare ſequũꝛ̃ nec repugnãt. Et
ſic accipi volo q̇ ꝓdez vel deinceps enun
ciauero.q̃liter in nr̃a Joſephina premiſi
ꝓteſtatiões3.metro ludens ¶ Diſcipulus
Redi nũc ad ꝓora p9 digreſſionẽ hanc ñ
penitus inutilẽ ¶ Mgr Imo neceſſariã
pro dicendis. vt temeritas euideꝛ̃. ⁊ cerui
coſa ꝯtentio/qñ ⁊ vbi ſecurior eſt (teſtib9
Hiero°. ⁊ Greg°) pia dubitatio.q̃ʒ teme/
raria diffinitio. Poteſt igiꝛ̃ pie credi de
btã nr̃a. Primo q2 credidit ⁊ ſciuit myſte
riũ bñdicti ſacramenti. ⁊ añ inſtitutiões3
⁊ poſt.imo ⁊ dũ inſtituebaꝛ̃ l3 p̃ñs fuiſſe
nõ credaꝛ̃. nec tũc ꝯmunicaſſe ſacramen/
taliter.potuit atñ tũc ſp̃ualiter ⁊ añ ⁊ p9
effectũ mãducatiõis accepiſſe ¶ Diſcip.
Ediſſere q̇ rõe fieri potuerit illd̃ qd̃ dicꝫ
Mgr. Poſſu3 faciliter ex traditõib9 do/ A
ctoꝝ d̃ triplici mãducatõe ſacram̃ti. Qui
dã ſacr̃m mãducãt ſolũ ſp̃ualiter. Alij ſo
lũ ſacram̃taliꝛ̃ Alij ꝟo ſacram̃taliꝛ̃ ⁊ ſp̃ua
liter vtroqꝫ mõ. ¶ Diſci ¶ Viſitata ẽ hec
diſtictõ.ſed ip̃a3 ꝑ deſcriptões elucida
Magiſter Mãducatio ſacramenti ſolũ
ſp̃ualis nõ ſacramentalis/fit ꝑ fidẽ hu9
ſacramẽti/que per dilectionem operatur.
¶ Diſcipulus. Siſtamus hic primo cõ

q̃rentes ſi ſpũs ãgelici dici pñt frui hoc
ſacr̃o bñdicto ſpũalit̃. q2 conſtat eos frui
d̃o/ ipletos bõis ab eo. Similis eſſet q̃/
ſtio de maria btã. q̃ nõ iã fruit̃ p̱ fidẽ. ſed
p̱ ſpeciẽ clare ꝛ immediate viſionis. cum
inheſiõe pfectiſſima. q̃etiſſimaq3 p̱ amorẽ
¶ Mgr̃. Rñdet deſcriptõ negatiue Nõ
eñ p2ſus. i. frui deo. ꝛ frui ſpũaliter h̃ ſa/
cramñto. l3 ecõuerſo q̃ſq̃s fruit̃ ſpũaliter
hoc ſacr̃o: fruit̃ ꝑ deo Deficit igit̃ in an
gelis rõ mãducatõis ſacramenti. q2 non
o2dinatũ eſt niſi ꝓ viatoribꝫ hõibꝫ. Ideo
recte viaticũ appellat̃. Maria ꝑo nõ mõ
ſ3 tũc dũ inſtituebat̃ ſacr̃m/ viatrix erat
habẽs fidẽ. De p̄mo ꝑo d̃t Aug⁹. Crede
ꝛ manducaſti. Credidit maria ꝓpter qd̃ ꝛ
mãducauit ¶ Diſcipl's. Sic videt̃. trãſi
nũc ad mãducatiõez ſolũ ſacramtalẽ de/
ſcribẽdo eã ¶ Mgr̃ Sacramtalis mã
ducatio dũtaxat. eſt actualis ſuſceptio ſa
cramẽti corpoꝛalis: cũ infoꝛmi fide ſine
caritate ¶ Diſcipl's. Si ita eſt/ cõfeſtim
video ſine mltiplicatione q̃ſtionũ/ ꝙ nec
brutũ nec angelus nec infidelis nec here
ticus nec diſcredẽs hoc ſacr̃m/ comedũt
hic ſacramtaliter ipm Nõ. pſpicua eſt. q2
fide carent. Infantes vero baptiſati/ q̃a
fidem hñt habitualẽ ſeu fidei ſacr̃m/ aſſu
mere pñt etiã ſacramtaliter. q2 de ſpũali
ꝯſtat: ꝓpter habitũ fidei. Alioq̃n q̃no ve/
rũ eſſet gñaliter illud ꝟbũ xp̃i. Niſi man
ducaueritꝫ carnẽ filij hoĩs nõ habebitis
vitã in vobis ¶ Cõſequẽter habet̃ q̃d ſit
mãducatio ſacramti ſpũalis ſimul ꝛ ſa/
cramtalis ſi due p̃cedentes iungãtur in
vnã ¶ Mgr̃. Libat nos a multiloq̃o/ p̱
uolãs ingeniũ tuũ. Nũc accipe q̃lis ꝛ q̃3
frequẽs fuerit mãducatio marie: p̃ſup/
ponẽdo p dicẽdis ꝙ in ipa nõ minoꝛ fue
rit fides cũ caritate circa figuras huius
ſacramti datas i lege ſcp̃te/ ſimul ꝛ nat̃e:
q̃3 in alijs patriarchis ꝛ ꝓphetꝫ ſal tẽpoſt
ꝯceptionẽ Ihu xp̃i ¶ Diſcipl's Nõ dubi
to q̃n ex tũc nõ obſcurioꝛ ſ3 clarioꝛ fuerit
in ea fidelis cognitio cũ caritate/ pre cete
ris p̃triarchis ꝛ ꝓphetꝫ imo ꝛ apl'is. Quic
q̃d ſit de illa põne/ ꝙ ab vtero fuerit in p̃
ñtu3 rõis iudiciũ: cũ actuali opatõe gra
tiaꝝ ſimul ꝛ virtutũ. Sumunt argumẽ
tum ab exultatiõe Johis in vtero mr̃is.
Addunt ꝙ nec in ſomno ceſſabat opatio
talis in actu mẽtis. Iũgunt ꝙ oĩa ſciuit
tũc q̃ btĩ ſciũt l3 nõ cũ claritate pari Suf
ficit aũt ad rẽ nr̃a3 ſolidioꝛ poſitõ quam
me dixi nõ ambigere. Deduc vltra qd̃ in
tendis ¶ Mgr̃. Dignare me lau. te ꝟ. ſa.
ſimul cũ bñdicto fructu ventris tui ihu
xp̃o Da d̃ ligno vite/ dignos ac ſalubꝛes
fructus carpere ſiue excerpere. Da theo/
reumata digna promere. q̃ꝝ ſit hoc p̄mũ
¶ Maria ¶ Sicut pre ceterꝫ i via eſurijt a
iuſtitiã/ ſic pre ceterꝫ puris viatoribꝫ/ im
pleta fuit bonis. ex illo. in illo ꝛ p̱ illũ qui
eſt oẽ bonũ. dicẽs ex ſnĩa aĩe ſue magnifi
cãti deũ. Bñdic aĩa mea dñm q̃ replet in
bõis deſideriũ tuũ ¶ Diſcipl's. Cõſentõ
¶ Mgr̃ // Maria ¶ Sicut pre ceteris in
via cognouit credidit ꝛ ĩtellexit/ figuras
legis ꝛ nature/ xp̃i ſacerdotiũ p̃ſignãtes:
ſic in illis aut p̱ illas/ mãducauit fruitiue
bñdictũ fructũ vẽtris ſui. ꝛ ſpũaliter ei⁹
ſacr̃m. vñ exultauit ſpũs meus in deo ſa/
lutari ſuo ¶ Diſci ¶ Cõſentio // Mgr̃
Maria // Dũ letabat Dauid patrẽ ſuum
dicẽte3 de xp̃o filio ſuo Tu es ſacerdos i
eternũ ſm oꝛdinẽ melchiſedech. q̃ ſc3 pa/
nẽ ꝛ vinũ obtulit. ex tũc intelligebat ꝛ mã
ducabat ſpũaliter h̃ ſacr̃m bñdictũ. vnde
cecinit. Magnificat aĩa mea dñm ¶ Di
ſcipl's ¶ Cõſentio ¶ Magiſter // Maria
Pſallens illõ dauiticũ. Memoꝛia3 fecit
mirabiliũ ſuoꝝ miſicoꝛs ꝛ miſatoꝛ dñs
eſcã dedit timẽtibꝫ ſe. Mẽoꝛ ero in ſe. teſt.
ſui. Credebat ꝛ intelligebat hanc eſcã ſa/
cramtalẽ/ figurari. ꝛ i figura comedebat
eã. ꝛ teſtamtũ ſpabat hereditatꝫ eterne
Diſcipl's. Cõſentio ¶ Mgr̃ ¶ Maria
Nõ minus refecta eſt ꝛ impleta bõis hu/
ius ſacramti/ q̃3 patres antiq̃. q̃s loq̃tur
apl's. ꝙ eãdẽ eſcã ſpũalẽ mãducauerũt.
ꝛ eũdẽ potũ ſpũalẽ biberũt. Biberũt aũt d̃
ſpũali ꝯſequẽte eos petra. petra aũt erat
xp̃s. qui eſt vere panis. q̃ de celo deſcẽdit
¶ Diſcipl's // Cõſentõ ¶ Mgr̃ // Maria
Dũ ſtãs vel oꝛãs in tẽplo aſpiciebat cred̃
bat ꝛ ĩtellligebat/ oẽs oblatões victimas
ꝛ holocauſta. ſacrificia inſup matutĩa ꝛ
veſp̱tina/ mãducãs. ĩplebatur bõis hui⁹
bñdicti ſacramẽti. etiã ante ꝯceptum bñ
dicti fructus ventris ſui ¶ Diſcipulus
¶ Conſentio ¶ Magiſter ¶ Maria
Sicut intellexit filium ſuu3 fuiſſe agnũ
qui occiſus eſt ab oꝛigine mũdi/ prout
Johannes in Apoc. loquitur. Sic reco
lens ſacrificium Abel ꝛ eius martirium:
fruebatur xp̃o agno qui fuit figuraliter

occiſus in eo ꝑmitie martirꝫ ⁊ virginitā
tꝫ ꝯſecratorꝫ ¶ Diſciplꝰs. Cōſentio ¶ Ma
giſter ¶ Maria ¶ Duz celebrat̃ phaſe ſiue
paſcha iudeorꝫ: celebrat ⁊ ipiꝰ aīa cū exul
tatōe ſpūs/paſca noſtrꝫ qḋ immolatus ē
xp̄s. quē epulabat̃ in azimis ſinceritatꝫ
⁊ veritatis. fermento veti reiecto cum fer
mento malicie ⁊ nequitie ¶ Diſcipulus.
Conſentio ¶ Magiſter ¶ Maria ¶ Quo
cunq̄ʒ loco fuerit corporaliter in veſpe ce
ne dn̄i/comedit an̄ ⁊ poſt inſtitutionē hu
ius ſacramēti: verꝫ corpꝰ ⁊ bibit ſpūaliter
verꝫ ſanguinez filij tui. plus appropriate.
dū illud iudas comedit ſolū ſacramenta
liter/ſi fidem informē tūc habuit. aliter n̄
Ceteri ꝓo tā ſpūaliter q̄ʒ ſacramētaliter re
ceperūt ¶ Diſciplꝰs Cōſentio ¶ Mgr̄
Maria ¶ Veſpe dicte cene/dicēda fuit
frui corpe ⁊ ſanguine filij ſui/plus appro
priate q̄ʒ ipe xp̄s. dicit̃ ſe cibaſſe eodē pāe
⁊ vino myſtice ꝯſecratꝫ. qꝛ nō in fide ſʒ in
clara viſione. nec in augmētū charitatis/
ſeipo fruitꝰ ē ¶ Diſcꝫ. Cōſentio ¶ Mgr̄
¶ Maria ¶ Dicto veſpe Iouis ſcō. ⁊ ſi
n̄ fuit inſignita caractere ſacdotalis offi
cij/dū Iudas illū ſuſcepit: Nihilominꝰ
nūc ⁊ antea ⁊ poſtmodū/fuit in regale ſa
cerdotiū/pre ꝯſortibꝫ ſuis inuncta. n̄ q̄dē
ad ꝯſecrādū ſʒ ad offerrēdū hāc hoſtiam
purā plenā ⁊ pfectā. in altari cordis ſui.
In quo ſp̄ ignis ardebat holocauſti Fu
it em̄ rubꝫ ardēs incōbuſtus ¶ Diſciplꝰs
Cōſentio ¶ Mgr̄ ¶ Maria ¶ Plus com
placuit deo/plus humano generi pfuit
poſt xp̄m bn̄dictū fructū ſiue filiū ſuū/of
ferendo ipm ſpōtanee in holocauſtuʒ in
ara cordis ſui/feruētiſſima charitate ſuc
cenſi/quāuis h̄ primitꝰ fieret in enigma
tibꝫ ⁊ figuris an̄ cenā hāc bn̄dictā fructꝰ
A vētris ſui ¶ Diſcꝫ. Cōſentio Sʒ ecce nu
meraſti q̄i fructꝰ duodeci ligni vite: qḋ in
padiſo viderīt Ezechiel ⁊ Iohēs/trāſplā
tatū iuxta ꝯcurſū fluuij ꝯfluētꝫ a ſcō thro
ni dei ⁊ agni/ſm̄ ripas duplices a dextrꝫ
⁊ a ſiniſtris Dixiſti de ſiniſtra figurarꝫ in
lege nat̃e ⁊ ſcp̄t̃e veteris notatarꝫ Adde ſi
vis totidē ex dextra. fructꝰ ꝯitatū. in euā
gelicꝫ hiſtorijs ꝯpletarꝫ Maximeqꝫ dixit
apl̄us. Sacrm̄ xp̄i abſcōditū fuiſſe a ſeclo
ſʒ in eccl̄ia ⁊ ab eccl̄ia propalatū ¶ Mgr̄ di
ctū apl̄i nō ita ſtrictū accipiēdū putauerꝫ
vt n̄ aliq̄lr̄ fuerit ⁊ ab aliq̄bꝫ itellectū. q̄p
pe ſine cuiꝰ fidē iplicita l̄ exp. nūq̄ʒ fuit ſalꝰ

Nō tn̄ fuit ante legē grē ſicē in ipa/taliter
exhibitū ſeu ꝯpletū. Faciamꝰ igit̃ qḋ hor
tarꝫ Et ſit theorema ꝑmū ¶ Ihu Tua
fruitio/eſuriētes replēs bōis ꝟtuoſiꝰ affe
cit marie ſpm̄/q̄ʒ corpalis ꝯtrectatō et la
ctatio ſuauiſſia tui ipiꝰ. q̄ es bn̄dictꝰ fru
ctus ventris ſui. Nō qꝛ cū maiori merito
vn̄ exultauit ſpūs ſuus ī dō ſalutari ſuo
Diſciplꝰs ¶ Cōſentio. ¶ Magiſter.
Iheſu Tua fruitio ſeu mādu catio/eſuri
entes replēs bonis mirabilior fuit ⁊ ꝟtuo
ſior ſuo mō ī maria ſil̄ ⁊ ꝟginali ſpōſo ſuo
Ioſeph/q̄ʒ ſola ꝯtrectatō vl̄ viſio corpal̄
dū natus es in bethleē iude. dū reclinatꝰ
ſup fenū iacuiſti in medio duū aīaliū ī p
ſepio. q̄i pabulū iumētorꝫ. Et certe cōpa
tus eſt hō iumētꝫ inſipiētibꝫ q̄bꝫ ꝯdiſti ci
bū At ad q̄rꝫ vilia ⁊ ſordida corde/ſepe ve
nis cōcinētibꝫ cū eccl̄ia chorꝫ anglorꝫ Gl̄a
in altiſſimis deo. Et ī ter. pax ho. bo. vo.
¶ Diſcꝫ. Silentō meo deinceps ꝯſentire
videar: vbi nihil addidero ¶ Magr̄
Ihu. ¶ Tua fruitō pſentabat̃ Marie et
Ioſeph in circūciſiōe qn̄ ꝑmo fudiſti pci
oſū ſāguinē tuū nō dubiū cū clamore va
lido et lachrymis. vn̄ tūc exauditus es p
tua reuerentiā. ¶ Ihu tua fruitō/figura
bat̃ in oblatōibꝫ triū reguʒ p ꝑmitijs gen
tiū q̄ʒ tūc figurā intelligebāt Ioſeph ⁊ ma
ria. confitentes ī cordē ſuo ſicut orans po
ſtulat eccl̄ia: vt quē ſolēni celebrās officio
purifica te mētis intelligētia ꝯſeq̄mur
Ihu Tua fruitio fuit ipi Simeōi q̄ iuſtꝰ
erat ⁊ timoratus ſimul ⁊ āne ꝓpheriſſe/cū
parentibꝫ tuis/in exultatōe ſpūs/⁊ grāꝝa
ctōe cognita dū exclamauit Simeō bn̄di
cēs deū. ⁊ int̃ vlnas te puerꝫ baiulās Nūc
dimittis ⁊c Deniq̄ʒ in oblatione ⁊ īmola
tōe turturū aut pullorꝫ colūbarꝫ ꝯgnoſce
bāt oblationeʒ tui ipius in cruce ſignatā
¶ Ihu. Tua fruitō fuit in Maria ⁊ Io
ſeph p illō vniuerſū pegrinatōis ſeptēniū
dū ꝓterea fuiſti ipis ſubditus ſtās in me
dio ſicē q̄ miniſtrat. tā in dōus obſeq̄o: q̄ʒ
in fabrili fortaſſis opificio Vn̄ dictus es
a iudeis nedū fabri filius ſʒ faber māſiſti
vſq̄ʒ tempus dū eras q̄i incipiēs triginta
ānorꝫ vt putabarꝫ filius Ioſeph ¶ Ihu
Tua fruitio guſtabatur iaʒ a maria ⁊ ab
apl̄is credentibꝫ: dū ꝓdicaſti h̄ ſacrm̄ ⁊ dū
abeūtibꝫ alijs/q̄ſiuiſti a remanentibꝫ Nū
quid et vos vultis abire. Reſpondit Pe
trus illuminatus intus/a patre fortaſſis

⁊ a matre tua aſtante/nutibꝫ ⁊ ſignis ad/
monitus. Dñe ad quẽ ibim⁹. Uerba vi
te eterne habes ⁊ nos credimus hoc prio
Dehinc ⁊ cognouimus. qꝛ tu es xp̄us fi/
lius dei ¶ Jheſu. ¶ Tua refectio dũ ma
ria recepit eccłie ſacramentũ etiã ſacramẽ
taliter/maxime poſt aduentũ ſpũſſancti/
qñ cepit hoc ſacramentũ frequẽtari/fuit
admirabilioꝛ ſuo mõ/q̄ꝫ maternalis gña
tio verbi dei. Hec em̃ fruitio ſacramenta
lis/ponit generationẽ verbi dei ⁊ aliud
multũ vltra in admirationẽ ⁊ vtilitatem
oĩm a progenie in ꝓgenies timentibꝫ eũ.
¶ Jhu Tua fruitio ſacramentalis/fuit
miniſtrata marie viatrici ſicut pie credi
poteſt/nedũ a Johanne cuſtode. nedum
a petro vicario tuo/⁊ totius eccłie ṗncipa
li. Uerũetiã a diaconibꝫ ſeptem ꝯſtitutis
ad hoc ip̄m. inter q̄s prim⁹ fuit Stepha
nus. imo ⁊ a quolibet paſſim ſacerdote ſi
ne diſtinctione. qꝛ ſic exigebat humilitas
marie ſingularis. dũ attendebat oportu
num temp⁹ ⁊ locus ¶ Jhu ¶ Tua fruitio
ſacramentalis/quo maria impleta eſt bo
nis/exẽplar erat ⁊ eſt oĩbꝫ fidelibꝫ/ꝙ eſu/
riant h̄ ſacramentũ ⁊ impleant̃ bonis ei⁹
cũ fidei certiſſime firmitate q̄ ſpem ⁊ dile
ctionẽ opat̃. Deniq꞉ ꝙ non inuitarum vel
omiſſionẽ ⁊ ꝯtẽptũ gratiã hãc id ẽ eucha
riſtiã ſuſcipiant. ¶ Jhu Tua fruitio ſa
cramentalis/impleuit mariam prius bo
nis q̄ꝫ obiret id eſt obuiã tibi xp̄o iret ⁊
aſſumeret̃ in celũ Nec abhorret a pietate
fidei/ꝙ tu bñdictus fructus vẽtris ſui/
totus feſtiuus adueniens/dederĩ ſibi (ſic
poſtmodũ dionyſio in carcere) myſteriũ
hoc corporis. dicẽs. Accipe h̄ cara mea.
qđ mox ꝯplebo tibi in regno meo vna cũ
patre meo ¶ Jhu. Tua fruitio/nunc eſt
matri tue regnanti in patria/copioſioꝛ ⁊
auidioꝛ q̄ſi ipletio ⁊ toto oꝛe dilatato. ſꝫ
ſuo mõ videt̃ fuiſſe mirabilioꝛ ĩ via. Nõ
qꝛ difficilioꝛ. ⁊ in augmento meriti ꝓpter
enigma fidei/maioꝛ. ¶ Diſcipl's. Cõſen
tio ¶ Mgr̃. Cõgaudeat igit̃ ⁊ exultet ſp
eccłia/cũ iocũdo pignoris amoroſi ꝯſola
ta dono. Ecce em̃. emanuel id eſt nobiſcũ
deus. quãuis abſconditus. quãuis vela
tus tñ vere deus Cõpleuit deniq꞉ qđ aſcẽ
dens promiſit. Ecce vobiſcũ ſuꝫ vſq꞉ ad
ꝯſummatiõeꝫ ſeculi. neq꞉ iam eſt aut fuit
alia natio tã grãdis que habeat deos ap
propinquantes ſibi. ſicut deus nr̃ adeſt
nobis. ⁊ certe ipi nõ ſũt dij ¶ Diſcı̃. Stu
peo tot⁹ mecũ. ⁊ admiratõe ſuſpendoꝛ. vñ
tal' q̄liter ⁊ cur hec gr̃a. hec euchariſtia hec
bona gr̃a ¶ Mgr̃ mirari te ad ĩfinita no
lo qui ſic voluit ſciuit ⁊ potuit. Oĩa em̃ q̄
cũq꞉ voluit fecit. ⁊ q̄ fec̃ bñ fecit Uidit em̃
cũcta q̄ fecit. ⁊ erãt valde bõa ¶ Diſcipl's
Cur hãc mihi cauſaꝫ induc̃ꝫ. que gñal' eſt
ad oĩa. vellẽ vt ad ꝑticlarẽ ⁊ primiorẽ cau
ſã hui⁹ ſacramẽti deſcẽderes ¶ Mgr̃ Si
hec in ṗmis tibi cã ñ ſufficit/neq꞉ ſi mille
alias aſſignauero poterĩꝫ ꝯtẽtari. nec ad in
telligẽtie lum̃ aſcẽdes At h̄ dictũ ſit vniul'r
ꝓ omibꝫ articlis fidei Uerꝫ ſiq̄dẽ credere
oportet accedẽteꝫ ad deũ qꝛ eſt ⁊ qꝛ mẽtiri
aut fallere nõ pt̃. Sꝫ in hoc ſacramẽto ṗ/
cipue reqrit̃ firmiſſimũ fidei fũdamentũ
Alioq̄n quicquid rõis inductũ fuerit pl⁹
offendet ⁊ obruet q̄ꝫ edificet vl' oſtẽdet.
Diſcı̃. Credo ſic eccłia credit ¶ Magiſ̃.
Sta firm⁹ in hac certitudĩe v̄boꝝ ⁊ ſecu
r⁹ es. Aut ſi ꝯpẽdioſi⁹ agere vis. dic ex to
to corde xp̄ian⁹ ſuꝫ ¶ Diſcı̃. Fiat aſſidue
dño ꝓpitio ¶ Mgr̃. Quid igit̃ vltra perĩꝫ
q̄d exigĩꝫ ¶ Diſcı̃. Sane cupio vtrũq꞉ in
telligere quod credo. tũ ad ꝯſolatõeꝫ meã
tũ alioꝝ catholicoꝝ fortaſſis edificatõem
ſil' ⁊ hereticoꝝ cõfutatõeꝫ ¶ Mgr̃. Cauſe
placẽt ſi tenueris illđ ap̄li. Nõ plus ſape
q̄ꝫ oportet. Sũt em̃ diuiſiões gratiarum
Ambulet vnuſq̄ſq꞉ igit̃ ꝑut ei diuiſit dñs
meſurã fidei. Hoc in expõſitõe vl' intllc̃tu
ſacraꝝ ſcp̄turaꝝ. Hoc vniuerſaliter ĩ oĩbꝫ
opibꝫ di ꝯſiderãdis obſeruari nccẽ ẽ. Nõ
q̄a phi ñ fecerũt errauerũt ĩ vanitatibꝫ ſu
is. ⁊ obſcuratũ factũ ẽ iſipiẽs coꝛ eoꝝ Si
militer ⁊ ſecte oẽs hereticorũ date ob hoc
in reprobũ ſenſũ ¶ Diſcı̃. Dabit de⁹ me/
lioꝛa nob̄ q̇ credim⁹ vt in telligãus. nõ in
telligere volũ⁹ vt credãus. ¶ Mgr̃. Pre
poſterus eẽt oꝛdo nedũ ĩ theologica ſꝫ in
oĩ gñal'r diſciplina nouiter accedẽtiũ ad
diſcẽdũ. Hoc pitagoꝛas. h̄ plr̃o h̄ ſci p̄res
pro cenobijs. hoc omnis ſcola nõ diſcola
canit. Hoc rurſum abſurdũ ẽ docẽtibꝫ ne
dẽt ſcm̃ cãibꝫ. ne ſpargãt margaritas ãte
poꝛcos. ne ñ edificẽt ſed deſtruãt mẽoꝛes
illi⁹ ſapiẽtĩꝫ. Qui erudit illuſoꝛeꝫ ipſe ſibi
iniuriã facit. ¶ Fuit notus mihi quidaꝫ
ſcolaſticus hñs deuotõis ſpm̃. Ingeſti
ſunt animo ſuo ſcrupuli multi q̄ſtionuꝫ
circa bñdictũ hoc ſacramẽtum. Petebat
inſtãtia ꝯtinua diſſolutioneꝫ dubioꝛum

Ss

E Nota de quodam scholastico

ſuoꝝ/a maximis theologꝭ q̃s nouerat pa
riſiꝰ. Quid morarer enarrando ꝑ ſinglã
Creſcebat morbꝯ ex remedijs. ⁊ ſicut de
emorroiſſa legit̃ peiꝰ in dies ſe hẽbat ex re
medijs ⁊ ĩpenſis. Cõſuluit tandẽ vnꝰ ex
ꝓtoꝝ vt ad orõez totũ ſe ꝯuerteret ꝯ̃ ſcru
pulos oẽs agere. ſuſcipiẽs ſacramentuꝫ.
dicẽs hec aut ſilĩa ꝟba Credo ſicẽ eccĩa cre
dit. Credidit ⁊ acceſſit. ſerenatꝰ eſt ⁊ ſoli/
datus. nec paꝝ illũiatus deinceps circa
veneratiõnẽ huiꝰ ſacramẽti ¶ Diſciplꝰs.
Noui ⁊ ego illũ ¶ Mgr̃. Noui ꝑinde. ⁊
expertus noui. nedum circa hunc articu
lum ſed in alijs varijs conſilium hoc ha
buiſſe ſilẽz effectũ. queãdmodũ teſtatur.
Aug. ꝙ ad vnã vocẽ ceſſerũt oẽs dubieta
tis tenebre. ⁊ perierũt oẽs q̃ſtiones q̃bus
anxiebat̃ circa textum aplĩ Deniqꝫ memi
nit alio loco ꝙ nõ ſatiebat̃ dulcedine mi/
rabili. ꝯſiderare dei ꝯſiliũ circa redẽptio
nẽ gñis hũani. q̃lẽz deniqꝫ poſtmodũ in
oĩbꝯ articulis fidei. nõiatim in hoc ſe ꝓe
ſtiterit expta letat̃ oĩs eccĩa Hodie marie
ſub ãnuo ſollennitatꝭ ſue feſto q̃ hec ſcri/
bimus ¶ Diſciplꝰs Q rãdus ꝗ eſt deꝰ.
Mgr̃ Credo dñe. da intelligã qđ credo.
nũc q̃dẽz ex parte. tũc aũt facie ad faciẽz ⁊
ꝑfecte oratũ eſt ¶ Diſciplꝰs. Quid ſi nolu
erit exaudire dicẽs. Sufficit tibi gr̃a me
a qꝛ credis Fides ei dei donũ eſt ait aplꝰs
ne quis gliet̃ ¶ Mgr̃. Sufficit itaqꝫ mi
hi. ſed ſi ãpliora mihi liberalitas ſua ꝯce/
derẽ voluerit non abijciaꝫ nec ingratꝰ re
cipiã. Alioq̃n deneget aut tollat oẽz in ca
ligine ꝑegrinatõis huiuſmõi intelligẽtie
colluſtratõez. ſit lucerna pedibꝯ meis ſolũ
fidei verbũ ⁊ lumẽ ſemitis meis. potiꝰ q̃ꝫ
cũ claritate maiori. manꝰ pccorꝭ ꝑ ſupbiã
aut curioſitatẽ moueat me ¶ Diſcꝭ. Pla
cet hoc humilitatꝭ fundamẽtũ ¶ Magr̃
Nunc ſi vis videre Ihm oportet qꝛ ſtatu
puſillus es/⁊ turbe ſãta ſiaꝝ te cõpmunt
vt aſcendas in arborẽ ficomoꝝ exẽplo za
chei ſilꝰ obedi ſapiẽtie q̃ poſt ꝑparationeꝫ
huiꝰ ſacramenti ſub typo immolationis
victimaꝝ ſuaꝝ vocat ad arcẽ ¶ Diſci.
Explana q̃d ꝑ arcem intendis ⁊ ſicomoꝝ
¶ Mgr̃. mentẽ tuam ⁊ myſticã ſapiẽtiã
¶ Diſciplꝰs. Quo pacto ſic: Mgr̃. Col
lige ꝑ interp̃tationẽ ſicomori q̃ ficꝰ fatua
dicitur ſimiliter ⁊ crede dionyſio dicenti
ſapiẽtiaꝫ dei diuiniſſimã ſtultã eſſe. Siq̃
dem ⁊ aplm̃ audi. Quod ſtultũ inq̃t ẽ dei

ſapiẽtius ẽ hõibꝯ. Et iteꝝ. Qui vult ſapi
ens eſſe/ſtultꝰ fiat. Hic titulꝰ ſcole huius
ſtulticia ẽ. tradẽte Lactantõ. Audi aplm̃.
Predicamꝰ Ihm xp̄m iudeis q̃dẽ ſcãda
lũ grecis ꝟo ſtulticiã. ſꝫ qđ ſtultũ ẽ dĩ/ſapi F
entiꝰ ẽ hominibꝯ ¶ Diſcipulus. Cur ea q̃
cõmunia ſũt ꝑ tota fide xp̄iana/nũc indu
cis ad ſinglãrẽ materiã quaꝫ tractamꝰ
Mgr̃. Ratio in ꝓmptu ẽ qꝛ nllã videtur
apud ſapiẽtes huiꝰ ſeculi maior. nulla ab
ſurdior ſtultitia. nllãqꝫ magis infatuat ſẽ
ſus carnis exterius ⁊ interiꝰ q̃ꝫ hec ſapien
tia dei. Cognitũ ẽ q̃d latrator iſte demẽs
euomuerit aduerſus leges oẽs ꝙ mlẽ ſũt
xp̄iana ꝟo peſſima. que dũ ſuũ quotidie ꝯ
medit ¶ Diſcꝭ. Cuꝫ tot nephãde leges fu
erũt ⁊ horrẽde/dantes in ſacrificiũ ⁊ epu
las hoĩes viuos imo filios ꝓprios ⁊ filias
cũ alijs innominabilibꝯ portẽtꝭ vicioruꝫ.
colligo q̃ntũ q̃le ve ſcãdalũ ⁊ ruinã male
dictꝰ iſte ſibi ſuſcitauerit aduerſus hoc be
nedictũ ſacramẽtũ ¶ Magr̃. Sic refert
Lyra đ iudeis ꝙ idolatras nos exiñ peſ
ſimos execrãt̃. Facit ad hoc hyſtoria iu
dei bulliẽtis ⁊ trãſuerberãtis hoſtiã cõſe
cratã pariſiꝰ. ſed miraculũ cõfutauit illuꝫ
alioſqꝫ ꝯuertit. ¶ Diſcꝭ. Nota loqueris
Ad q̃ſita nũc accede cauſã apiens ad in/
telligẽtiã. Cur ita deꝰ fieri voluerit q̃ oĩa
fecit in ſapientia. ¶ Mgr̃ ¶ Rñdet aplꝰs
ꝙ qꝛ in dei ſapientia mũdꝰ eum nõ ꝯgno
uit. placuit deo ꝑ ſtultitiã p̃dicatõnis ſal
uos facere credẽtes. Eſt autẽ hec ſtultitia
p̃dicatõis ꝙ deus põt alia facere q̃ꝫ fecerit
aut facit ꝑ liberrio ſue volũtatis arbitrio
Hoc enĩ xp̄iane religiõis fũdamẽtale ꝑn
cipiũ q̃ ꝯceſſo ſubuertit̃ ⁊ corruit funditꝰ
oĩm phoꝝ radicale ꝑncipiũ. Oĩa q̃cunqꝫ
voluit dñs fecit ait xp̄ianus. Oĩa q̃cunqꝫ
fecit dñs dicit phus neceſſario fecit. Nec
aliter aut alias facere potuit ¶ Diſciplꝰs
Pridẽ receſſui mecũ qꝛ ñ p̃t tradi capitali
or diuerſitas iter fidẽ ⁊ phiam. Nã põito
phie fundamẽto. ſequit̃ neceſſario mũdũ
nunq̃ꝫ incepiſſe Sequit̃ aĩas hũanas vel
eſſe infinitas vel eſſe vnicã vt đlirat Auer
rois. vel migrare de corporibꝯ in corpora
ꝑ infinitas reuolutionũ vices vt ſomnia
bãt Pitagoras ⁊ Plato ⁊ ſequaces autꝫ
aĩa rõnalꝰ mortalꝰ ẽ. Quodcũqꝫ ꝟo ꝯceſſũ
fuerit ex altero q̃ttuor hoꝝ modoꝝ tolli t̃
ꝯſequẽter oĩs pia religio ¶ Mgr̃. Vere
colligis. Nunc oculos tue ꝯſideratõis/

fide purgatos. cõuerte ad beatã beatarũ
Mariam. ꝑpendens apte ꝗ̃ veꝝ ſit illud
eccľie/laudantis eã p̃coniũ. Gaude maria
virgo cunctas hereſes ſola interemiſti in
vniuerſo mũdo. phoꝝ marie ¶ Diſcipľs
Quo pacto ſic? ¶ Mgr̃. Nimiꝝ. q꜠ ver
bũ verbo virgo ꝯcepit. virgo ꝑmãſit. hoc
nos credimus. ipa ꝑ expientiã intellexit
Nihil ꝓo ſcit̃ veriꝰ ꝗ̃ doctrine expientia.
Hãc ſolam hr̃e ducẽ ⁊ magiſtrã ꝓfeſſi ſũt
phi. Siqdẽ tolle certitudinẽ expiẽtie. tol
le veritatẽ eiꝰ/ſubuertit̃ pariter oĩs pho/
phantium via vel inueſtigatio veritatis
Tollit̃ ꝓo falſa. vel inſufficiens expiẽtia
quã opinati ſunt phi hr̃e gñalẽ. ꝙ ex ni/
hilo nihil fit. ꝙ nõ niſi ꝯmixtione ſexuũ
homo fit. ꝙ deꝰ nec hoĩbꝫ nec corpibꝫ co
habitat. cũ ceter̃ ſine nũero. ꝗ oĩa partus
ꝑ virginẽ nrãm exptus/falſificat ⁊ cõfun
h dit. ¶ Diſcipľs. Debat ne maria rõnes
alias ab hoc vnico partus expimẽto?
Mgr̃. Habebat ꝓfecto ꝑ ſpm̃ ꝓpheticuꝫ.
tam ſuũ ꝗ̃ precedẽtiũ patrũ. ꝗ ſpũs/aptiſ
ſima luce/ſup oẽm rõnẽ vel demõſtratio/
nẽ/haberi naturaľr poſſibilem/veritates
nr̃e fidei certiſſime reuelabat. ⁊ ad intelli
gentiã colluſtrabat ¶ Diſciplus. Quid
queſo dixeris? An btã nr̃a videbat veruꝫ
corpꝰ filij ſui. dũ ipm ſacramẽtaľr ꝯfectũ ſu
mebat ¶ Mgr̃ ſi õ viſiõe ſẽſuali qr̃. nˢ ab
ocľis eiꝰ in via neqꝫ nũc in pr̃ia corpaliter
ꝑcipi p̃t vt hic ẽ. Intelligi ꝓo ſic ⁊ credi ꝓe
p̃t ſic nec ſpũs ocľo ¶ Diſcipľs Cõfundit
hec intellectualis expientia ſapientiſſima
ſtultũ phie p̃ncipiũ velut in oĩbꝫ Sz erat
altera ne rõ Marie ꝯtra phos ꝗ̃ ꝑ reuela
tionem aut fideꝫ? ¶ Mgr̃. Erat ꝓfecto.
ꝗ̃uis ratõeꝫ hãc/etiã ex naẗalibꝫ ⁊ metha
phiſicis officinis. ⁊ nr̃a fides plurimum
iuuaret ⁊ illuſtraret ¶ Diſcipľs Affer ob
ſecro ratõeꝫ vľ moralẽ ſi habes. vľ metha
phiſicã vel mathematicã vel logicalẽ vel
legiſticã/ſm tres ptes phie ¶ Mgr̃ Ani
aduerte in p̃mis veritatẽ vnam. ꝗ ſalubri
orẽ ꝗ̃ ſolidiorẽ/nullꝰ vnꝗ̃ phoꝝ legitur
poſuiſſe nllũs rc̃te philoſophãtiũ tradit̃
vel neciſſe vel negaſſe ¶ Diſc. Pape. dic
ꝗ ſit illa et ſi theologie cõſona ſit. ¶ Mgr̃
Conſona plane. Eſt aũt hec ꝟitas. Quic
qd fit. fit ꝓpter finẽ ¶ Diſc. Legi eã ĩ phi
ſicis ⁊ methaphiſic̃ ab Ariſt̃ legi ab Auic.
legi a ꝯmẽtatore ⁊ Algaſel cũ cet̃ ſub hac
ſententia varie demõſtratã. Nec vox vlla

expiẽtie ꝯſonãtior inueĩtur ſꝫ qd ad rem
noſtrã? ¶ Mgr̃ multũ ꝑ oĩa Primo q꜠ ꝯ
ſeqñter oportet vt ſm expientiã vel exigẽ
tiam finis/cete oẽs cauſe tres habeãt mo
derari. ſic efficiẽs cauſa. ſit illa p̃ncipaľ in
ſtrumẽtalis aut coadiuuãs. Iteꝝ materi
aliscauſa ſit illa prima vel ſecũda vel terti
a. Rurſus formaľ cã ſit illa. ꝯſtituẽs. in/
formãs. iherẽs. aut ſolũ exẽplaris. aut ob
iectaľr ſeu vitaliter immutãs. de qbꝫ nõ ẽ
diſſerẽdũ ꝑ ſingula. ſufficit applicare ꝓpoſi
to ¶ Diſc. Sufficiat. dũ p̃mitꝰ oſtẽder̃
veritatẽ hanc theologie conformẽ eſſe.
Mgr̃. Nõ p̃ot ad p̃ns efficatius exẽpluꝫ
ſumi/neqꝫ ſublimiꝰ/ꝗ̃ in ꝯſtitutõe prima
gerarchice policie. vbi ſeraphin ſupiores
collocant̃ ⁊ ĩmediatõres deo. q꜠ bõitatem
⁊ amorẽ dei ꝑrimiꝰ inſpiciũt. ꝗ bonitas ⁊
amor finis ẽ oĩm alioꝝ. Ad cherubĩ vero
cauſa formaľ vel exẽplar̃ ſpectat. ſic effici
ens ad potẽtiã in thronis deſignata.
Diſc. Lego exẽplũ h̃ a dioyſio tradituꝫ
ſimul ⁊ deductũ ¶ Mgr̃. Nũc vero ſoler
ter attẽde ꝑ re nr̃a demõſtratõeꝫ moralem
Primo a fine ꝑ ſtultitia nr̃a ꝯtra mundi
ſapiẽtiã/que more golyad iugulat̃ ẽe ſuo
Portat inſup litteras (vt Urias) mortẽ ſu
e. Si em̃ cũcta facta ſunt ꝓpter finẽ homo
(cũ bona gr̃a phoꝝ. ſi ſũt hõies) ñ erit ex
cludendꝰ. Nunqd em̃ vane ꝯſtituiſti oẽs
filios hõim querit ꝓpheticꝰ phs h̃ a dño
ſic impoſſibile. Eſt igit̃ hõim finis aliqs
⁊ hic qdem ſupior ad bruta oĩa. queẽadmo
dum p̃cellit ea rõe. ꝗ dei capax ẽ ⁊ pticeps
eſſe p̃ot ꝑ cõgnitõeꝫ ⁊ amorẽ cũ memoria.
Mentior ſi ñ Ariſt̃. inchoauerit duos li
bros ab h̃ pũcto ſm duplicem vim anime
rationalis. voluntatis ſcꝫ et intellectus.
In ethicis de volũtate. Omnia inqt bo/
num appetũt In methaphiſic̃ de intellcũ
Omnes inqt homĩes natura ſcire deſide
rãt. Colligat̃ acriter vtrobiqꝫ cõſequens
deductõ qd aliud inueniemꝰ ꝯcluſum/ꝗ̃
hoĩes factos eſſe ad btĩtudĩes ſeu ad feli/
citatis ꝯſecutõem. Hec aũt ꝯſecutõ/neqt
haberi (ſic ꝑrimo dicebat̃) ſi oĩa de neceſ/
ſitate eueniũt. vtiqꝫ neceſſario ſi deus ne/
ceſſario agit ad extra. q꜠ nulla cauſa ſecũ
da/eſt non ſibi eſſentialiter ſubordinata.
Sz neqꝫ p̃t vlla btĩtudo m͠dere/ſi hoĩes
vel infiniti ponũt̃ actu. vľ finiti ſub vno
intellectu. vľ ꝑ mortẽ totaliter deficiẽtes.
aut de beluis ad beluas ſm aĩãm regirã.
Se ꝛ

D tes - Diſcipulus. Urget vehemēter mo
ralis hec ratio cōmunes habēs pro omī
ſecta cauſe ptes. dic logicalē rōez ¶ Ma
giſter. Accipe ſimul cuz metaphiſicali p
maiori ſolidioriqꝫ ꝯpēdio. Pono iſtam.
Deus eſt quo maius cogitari nō pōt. De
bet eam logicus addmittere. qm̄ ex eius
ꝯceſſiōe nihil ſequit̄ impoſſibile. Debꝫ ꝛ
eā metaphiſicꝰ acceptare. q̄ ponit deū eſſe
pmū in entibꝫ. imo ſup oīa quo nullū ma
ius eſſe pt. qꝛ iā ſi eſſe poſſet. eſſet. cū in ne
ceſſarijs nō differāt eē ꝛ poſſe ſm̄ Ariſto
tilē ꝛ veritatē Pono ꝯſeqn̄ter vtriqꝫ logi
co ꝛ methaphiſico Cū deus ſit optimū ꝛ
ſūmuz in rebꝫ ꝛ ſup oīa. dicet̄ recte ꝛ erit/
ens vniuerſaliter pfectū. Et ne pceſſum
im pediat/vel nōis equocatio. vel ignorā
tia. voco ens vniuerſal'r pfectū: cui nulla
deeſt perfectio. nec impfectio vlla adeſt.
Et hoc anſelmꝰ ſic explicat. Ens cui con
uenit oīs pfectio ſeu pociꝰ oīs pfectiōis
denōiatio. q̄ melius eſt ipm̄ qꝫ non ipm̄.
id eſt vn̄ res pfectior dr̄ ꝛ eſt ſimpliciter/
ſi ſibi ꝯueniat illa denominatō pfectōis/
qꝫ ſi careret illa ¶ Diſcipl's. Nō video q̄
liter ī hac deſcptiōe entꝫ ſimpliciter pfe/
cti/debeat logicꝰ aut metaphiſicꝰ diſſen
tire tibi. cū nōia ſint ad placitū. ¶ Mgr̄
Uocamus ens tale deū. imo iam nō ſolū
vocamꝰ cū logico/ſꝫ ipi metaphiſico ap/
tiſſime demōſtramꝰ qm̄ nat̄a ſp incepit a
pfectis. Ideo neceſſe eſt qꝫ purꝰ actꝰ pceſſe
rit oēm potentiā. Quid aūt eſt purꝰ actꝰ/
ſi nō ens p ſe ꝛ ſimpliciter dictū/ſine ad/
ditiōe q̄cūqꝫ: Et h' vtriqꝫ ꝯceſſum eſt ab oī
bus eſſe. ꝛ eſſe deū. Nā ſi tale ens ſimpl'r
dictū/nō eſt ens/q̄d aliud eſſe pōt: Si lo
gicꝰ reſoluit diffinitiōes ſuas ad aliq̄d p
mitꝰ intellectū. illō vtiqꝫ neceſſario dr̄ ens
pmū ꝛ ſimplex. Quicq̄d em̄ intelligit̄ (ar
guit Bonauētura) intelligit̄ vel vt n̄ ens
vel vt ens. Hec diuiſio eſt p īmediata. ꝛ ī
pmo. pncipio. ſcꝫ vt ens ꝛ nō ens. cū pri/
uationes ꝛ negatiōes neq̄ant intelligi ni/
ſi p habituz oppoſitū/pus intelliget̄ ens
qꝫ nō ens Si aūt ita eſt/oportebit qꝫ ens
intelligat̄ altero mō. vl' vt ens in potētia.
vel vt ens in actu. pmixto potētie vl' ſine
potentie admixtione Si iſtud ſecūdū de
tur. hēt̄ ꝓpoſitū. qꝛ illō eſt deꝰ. oportet aūt
qꝫ ita ſit/qꝫ potētia nō niſi p actū cogno/
ſcit̄. ꝛ q̄ſi p anologiā. Et ꝯſeqn̄ter ex phi
regula logicali. ſi analogū p ſe poſitū/po

nitur p ſuo ſignificato pncipali. ita eſt p
ma ꝓa neceſſaria. deꝰ eſt ens. ꝯcedēda taꝫ
a logico qꝫ a pho metaphico. imo apō hn̄
tes verā termioꝝ illoꝝ duoꝝ notitiā. ens
ꝛ deꝰ/dicenda eſt p ſe nota. nō minꝰ qꝫ p/
mū pncipiū ¶ Diſcipl's Irrefragabiliter
mihi viderꝫ ꝯplecti iuncto qꝫ ſi ens in po
tentia pus dicat̄ intelligi. neceſſe eſt hoc
fieri reſolutiue p ens ī actu. ſꝫ pge ꝯſeqn̄t
¶ Mgr̄. Precurro. tu ſequere. Si deo I
ꝯpetit oīs denōiatō pfectōis ſimpliciter.
abiecta pꝛſus impfectiōe. cū pfectiꝰ ſit a/
gere libe: ꝯtiget̄: extra ſe: qꝫ ncc̄itate nat̄e:
ꝯuēit hec libtas dō Quāuis ei libtas ꝯti
gentie/n̄ ſit pfectōis ſimpliciter reſpectu
finis: eſt tn̄ pfectōis reſpectu ordinatoꝝ ī
finē. qn̄ ſine talibꝫ medijs finis nedū ha/
beri vel adq̄ri pōt ſꝫ obtinet̄ neceſſario. ſi
cut eſt de deo. cuius pfectio nō dependet
ab alijs extra ſe. alioq̄n n̄ eſſꝫ p ſe ſibi ſuf/
ficiens. alioq̄n ꝑterea nō poſſet eſſe btūs
abſqꝫ creaturis ¶ Diſcipl's. Fecimus ab
inchoata ſacramenti eucariſtie materia
digreſſum/plus mole ſn̄iaꝝ qꝫ ꝟboꝝ gra
uidū. nō tn̄ inutiliter ad exaltationē ſtul/
titie. xpiane ꝯ ſapiētiā mūdāoꝝ ¶ Mgr̄
Quid ſi voluerimꝰ traducere mathemati
cā ad rem nrāꝫ ¶ Diſcipl's. Uide oro q̄d
agas. qꝛ nō hꝫ eucariſtie ſacramentum/
emulā acriorē. que per ſuas acribologias
id eſt demōſtratōes potiſſimas/ꝛ p ꝯmu
nes animi ꝯceptiōes/oppugnare nos ſat
agit. Cōſtat ait. qꝫ ſi due q̄ntitates iuxta
ponātur/ꝛ neutra alterā excedat āb ſunt
q̄les. Itēꝝ ſi ab eq̄libꝫ inequalia demas
que remanēt ſūt ineq̄lia. Totū ē maiꝰ ſua
pte. Et ita ō ceterꝫ p ſe notis. Ecce ꝓo cla
mat iſta Ecce corpus hūanū ſolite q̄ntita
tis/applicat̄ hoſtie puule nec tn̄ excedit vl'
excedit̄ ¶ Mgr̄. Eſſet vtinā nobis intel
lctual' iſte vigor eleuatꝰ ſup fantaſiā ꝛ ima
ginatōez/q̄zadmodū fuit ī maria pſpicu
um eſſet ſtatim qꝫ aduerſus hoc ſacramē
tū mathematice poſitōis nihil ꝯcludunt
Poſſemus inſup ex diuerſis eloquijs fi/
liarū mathematice que ſunt Ariſmetrica
Geometria Muſica pſpectia Aſtrōomi
a/gratas accipe p nobis māuductōnes.
Sed ad ꝯpendiuum ſatis ſit hic explode
re que obiecta ſunt p diſtinctōez quid eſt
quantitatem applicare q̄ntitati. Aut hoc
fit dimenſiue. aut ꝯmēſuratiue vel circū/
ſcriptiue. ꝛ ita mathematicas ꝯceptiōes

nõ negamus. aut applicatio fit tm̃mõ dif
finitiue ꝛ nõ localiter. queadmodũ aĩa rõ
nalis applicat᷑ corpori ſuo tota in toto. ꝛ
tota in qualibet pte. nõ localiter. Et ſup
hoc nihil ad mathematicã. cui deeſt intel
lectualis oculus fide purgat᷑ vt poſſit di
uinũ hoc myſteriũ intueri. Dem⁹ queſo/
deũ plus noſſe/ q̃ȝ mathematicus naſalis
põt intelligere. Si filia eius aſtrologia/
potuit inueſtigare licȝ vmbraliter ꝛ imp/
fecte/ virginẽ beatã/ geſtare in gremio pu
erũ celitus in ſigno virgĩs/ quẽ aliq̃ Ihm
vocant (ſicut teſtis eſt Albumaſar) Nõ
abnegem⁹ partũ nr̃e virginis. qꝛ talis de
K cet part⁹ deũ. ¶ Diſcipl's. O miſeris iſta
pro nũc/ fauorẽ fidei ſonãtia. ꝛ ad defenſi
onẽ ꝓpriã intende docens queadmodum
q̃ntũ corpus/ alteri poſſit coaptari/ mõ ñ
quãtitatiuo. qm̃ exẽplũ de aĩa rõnali nul
lũ eſt ꝓ̃e. caret em̃ quãtitate. ¶ Mgr̃. Fi
at hoc ꝑ ↄuerſionẽ panis in corp⁹ xp̃i iaȝ
exiſtẽs accidẽtib⁹ panis remanẽtib⁹. Ita
ꝙ iã corp⁹ xp̃i/ nõ ẽ hic locatuȝ in hoſtia/
ꝑ dimẽſiones ꝓprias. ſȝ ꝑ illas que pan eȝ
afficiebãt. Et qꝛ q̃libȝ ps panis/ trãſſub/
ſtãtiata eſt in totũ corpus xp̃i. ꝓpterea to/
tũ eſt in tota hoſtia. ꝛ totũ in q̃libet pte. ñ
plus hñs poſitionẽ ad locũ dimenſiuaȝ/
q̃ȝ aĩa nr̃a. ¶ Diſcipl's. Etſi preſupponat
hec rñſio tua/ rem valde mirabilẽ/ nõ tam̃
ita deo impoſſibilẽ/ q̃n ſubſit ſibi cũ vo/
luerit poſſe. Neqȝ em̃ mai⁹ eſtimo eſſe reȝ
mutare in aliã/ ꝑ potẽtiã obedientialem
creature/ q̃ȝ rẽ ex nihilo ꝓducere. Sȝ q̇d
dicetur ſm̃ poſitionẽ illoꝝ qui ↄtendunt
panis ſubſtãtiã remanere. tanq̃ȝ ſit facili
oꝛ ad ſaluãdũ hec poſitio. ¶ Mgr̃. Imo
ꝓ̃o difficilioꝛ ꝛ hereticalis. tũ qꝛ dãnata
ꝑ eccl'iam. tũ qꝛ tollit verã exiſtẽtiã corpo
ris xp̃i in hoc ſacram̃to. Nõ em̃ remanet
via vel rõ ſaluãdi verã p̃ñtiã actualẽ corꝑ
is xp̃i/ niſi qꝛ trãſubſtãtiat⁹ eſt panis in
ip̃m. ſȝ ſaluat᷑ mõ dicto. Fallit᷑ itaqȝ phoꝝ
ꝛ mathematicoꝝ imaginatio. q̃ſi totum
corpus ſit extenſum ꝛ extenſiue ſub dim̃
ſionib⁹ hoſtie. ita ꝙ ꝓpria quãtitas/ ſit rõ
ſibi eſſendi in loco. q̃ſi ꝓpterea ſit reſpect⁹
ad locũ ſicut eſt ad inuicẽ partib⁹ in toto.
neqȝ tñ dimẽſiones panis remanẽtes/ af
ficiũt corpus xp̃i vel inherẽt ſibi. ſed ꝑ ſe
ſtant/ ab om̃i corpore ſeparate. Vñ ſicut
dicimus/ nos petrũ videre/ dũ videmus
ſua accidentia vel figurã. Ita dicim⁹ nos
videre corp⁹ xp̃i dũ videm⁹ accidẽtia pãis
illi⁹ q̇ in ip̃m trãſſubſtãtialiter ↄuerſus ẽ.
¶ Diſcꝫ. Cauſam apis cur ꝓdict⁹ erroꝛ
dũ putat᷑ eẽ facilioꝛ d̃ſtruit totã fidẽ hui⁹
ſacramẽti de vera exñtia corporis xp̃i ſub
ſpeciebꝰ panis que non ſolum figurãt ſed
continẽt. Alioqn ſi nõ ↄtineret/ nõ plus
eſſet hoſtia adorãda q̃ȝ petra deſ̄ti. q̇ xp̃m
figurabat. Petra aũt erat xp̃s ait aplus.
Sic de figuris om̃ib⁹ alijs. Sic de ima
ginib⁹ ꝛ picturis ꝛ litteris/ curreret argu
m̃tũ. Deniqȝ nec fides hẽret meritum nec
veritatẽ xp̃i ꝟbum. nec efficaciã ei⁹ ſacra/
mentũ. ¶ Mgr̃. Adde ꝙ fieret iniuria ꝓ
dicatorib⁹ ꝓmitiue ecc̃ie/ doctis ab oꝛe ꝓ/
prio bt̃e ꝟginis. Sicut ꝛ paulus aſſerit ſe
hanc veritatẽ a dñ̃o accepiſſe. Poſſẽ addu
cere mira ſup hac trãſſubſtantiatiõe mon
ſtrata per alia. Inſup mãducere leg᷑ vtri
uſqȝ mira. exẽplo ambroſij promptuȝ eſſȝ.
Sed ſi ſenſus deficit ad firmãdũ coꝛ ſin
cerum ſola fides ſufficit. ¶ Diſcꝫ. ſufficit L
mihi plane. q̃uis claritas intellc̃ualis ra
tionis addita ſit deo laus ꝛ g̃lia. Claret ex
fine ꝙ inſtitutũ eſt hoc ſacramẽtum/ qua
tinus oſtenderet deus immẽſitatẽ ſue po
tentie. Incõprehẽſibilitatẽ ſue ſapientie.
Inenarrabilitatẽ ſue beniuolẽtie. Et hec
triplex rõ eſt potiſſima. qm̃ ĩ ꝑfectõe final'
cauſe ſolidat᷑. Propterea trãſſer te nũc ad
declarandũ copioſiſſimã vtilitatẽ hui⁹ ſa
cramenti ꝛ poſtmodũ regredi poterimus
ad ceteras q̃ſtiões/ ſi fuerit inſinuati fru
ct⁹ (o bñdictiſſima ꝟgo) bñdicti fructus
vẽtr' tui. vñ crebro cecinisti magnificãs
cũ exultatõe ſp̃ũs ad ſupmentales exceſſ⁹
rapta. Eſurientes impleuit bonis. ꝛ diui
tes dimiſit inanes. ¶ Mgr̃. Eſuries ĩ ꝑ
mis neceſſaria nobis eſt. ſi tãtꝫ querimus i/
pleri bõis. ¶ Diſcꝫ. Sic putãdũ. Sȝ q̇d
impedit aut q̇d inducit hãc eſurieȝ apire
paucis non poſtponas. ¶ Magiſter. Sicꝫ
quid obſtabat filijs iſrl'/ ne manna ſapet
eis ſȝ verteretur in nauſeã. ¶ Diſcipulus.
Murmur impꝓbum ꝛ ingratũ qꝛ deſide/
rabant carnes allia. porros. ꝛ pepões egy
pti. ¶ Magiſter. Caueam⁹ ſiles fieri. gu
ſtates quippe tam vilib⁹ egyptiace tñbro
ſitatis eſcis deſipit omnis cib⁹ ſp̃ũal'. Eſu
ries itaqȝ cauſat᷑ ex euacuatõe ſtomachi a
noxijs humorib⁹ hanc ꝓ̃o paupta ſp̃ũs
facit. Exemplũ habetur xp̃i crucifixi. nõ
vult bibere vinum ſecularis delectatiõis

qꝛ mirratū.qꝛ felleū.q̄a acetoſū ē ſpū Dic
cū pš. Renuit ꝯſolari anima mea Meoꝛ
fui dei ꝛ delectat⁹ ſum. Rurſus ipē timoꝛ
dn̄i reuerētial'/obediēs ꝛ hūilis/opaꝶ eſu
riē ſanctā.qꝛ ſanctā a ſec'lo inanitatē Mi
titas p̄terea cū pietate/tollit vir⁹ amariſſi
mū rancoꝛis ꝛ inuidie. Sciētia ꝟo cū lu
ctu purgat ꝛ abluit vaſculū cordis a ſin
thomatib⁹ ꝛ fetoꝛib⁹ p̄teritoꝝ criminum
Conferꝶ p inde fortitudo ſanitatis in ſpū
vn̄ ꝯſurgit eſuries ꝛ ſitꝫ iuſtitie. Et vbi iu
ſtitia ſi in hoc defuerit ſacro: Deniqꝫ p⁹q̄ꝫ
dixerat ꝓpheta de male hn̄tib⁹ Omnē eſcā
abominata eſt aīa coꝝ Addidit clamaue
rūt ad dn̄m. Sequiꝶ Miſit verbū ſuū ꝛ
ſanauit eos de interitōib⁹ coꝝ Et quō ſa
nauit: niſi qꝛ faſtidio pereūtem recreauit
appetitū. Ideo ſanauit.qꝛ ñ in ſolo pāe vi
uit hō ſed in omi ꝟbo qō ꝓcedit ab oꝛe dī
At vbi mittiꝶ iſtud ꝟbū p̄ntiali⁹ alibi q̄ꝫ
apud hoc ſacramētum. Deſit igiꝶ iers de
ſidia q̄ ſibi noxios exindigeſtiōe hūores
attulerat. cū p exercitiū caloꝛ nō acuiꝶ in
ſpiritu ſed lāgueſcit. Aſſit tādē maſticatō
p integros ꝛ foꝛtes meditatōis ſancte dē
tes q̄ fiet/vt cib⁹ ita rumīatus /pl⁹ ſapiat
pl⁹ appetaꝶ.ac p i ñ pl⁹ nutriat ¶ Suffece
rit hic ꝓ p̄nti dragmate pſalterij marie ſu
per hac coꝛdula Eſuriētes impleuit bōis
p notulas cētū ¶ Poꝛro ſupſunt lōge pla
que certis ex cauſis/cenſeo ꝯueniētius p
ſoliloquiū q̄ꝫ p alloquiū nr̄m meditanda
eſſe/. vel q̄ntū nr̄a pſaltes ipetrauerit ꝯtē/
planda. Tu interim fraꝶ tecū habita. p⁹/
modū fiet dū reditus erit nob /ad cōmūe
colloquiū doctrinal' apertio ſup omnib⁹
in ſoliloquio perſonatis ¶ Diſcipulus
Longanimis ex pectabo.

¶ Finit p̄mus tractatus

M **Sequitur alter ſolilo**
qu⁹ multa varietate diſtinct⁹. Et ſunt in
eo p̄ticule quaſi notule cantabiles cētene
vel vltra.ꝓ loco peregrinatonis mee.

MAgnifica anima mea dominū
dū clauſo/oꝛtuli noſtri florentꝫ
hoſtiolo vacāus a ſc'lo.dū nll⁹
obſtrepit alieus. Loq̄r nūc ad
coꝛ tuū.dicā Magnifica p̄coꝛ aīa mea do
minū. Magnifica qm̄ magnifice fcē Eſu
riētes em̄ ipleuit bōis. Dedit nob panē d

celo ꝟm ſub vmbrac'lo ſacro ſancti eucha
riſtie ſacramēti. Dedit ꝛ nob abūde omīa
ad fruendū in hoc benedicto fructu vētrꝫ
tui. O benedictiſſima femīaꝝ. Fas tibi ē
o aīa mea fas gl'iari ꝛ ex toto dicere Sub
vmbꝛa illi⁹ q̄ꝫ deſiderabā ſedi ꝛ fruct⁹ ei⁹
dl'cis gutturi meo. Sede igiꝶ ſolitaria.ſe
de ꝛ ſile. ꝛ leua te ſup te. ſede p q̄etē nō per
toꝛpoꝛem.de⁹ implebit deſideriū tuū in
bonis/deſiderabas dilectū ex dil'cto.dile
ctū p amoꝛē amoꝛoſiſſimū Ecce ſub. vm/
bꝛa iſtius ſedes ſub ſacrꝫ euchariſtie ſim
bolis.os aperi per auiditatem deuotiōis
et attrahe ſpiritū caritatis. Dilata os tu
um per deſiderij feruoꝛem. Ipſe ꝟm pro/
miſſum ſuum complebit illud. Et quib⁹
implebit: Plane fructu eius qui dulcis
erit gutturi tuo Sit o aīa mea gutꝶ tuū/
ſic dilecti tui/ſuauiſſimū. Noli cadere in
maledictionē taliū q̄les ꝓpha deteſtatur.
Sepulcrū patēs eſt gutꝶ coꝝ. Caue feto
res hoꝛridos exaltare criminaliū ſepul
croꝝ. Noli ſcatere tetris d̄tractionū. aut
q̄rūlib⁹ ſpurciciaꝝ/cadaueroſis feditati
bus ꝛ ꝟmib⁹. Sit puꝝ ſcm̄. nitidi⁹ oleo
letitie guttur tuū. Sit vinū optimū.dig
nū dilecto ad bibēdū ꝛ labijs illi⁹ ꝛ dētib⁹
ad ruminādū. Expieris certe viciſſitudi
nē dilecti.qꝛ dulcis eſt gutturi tuo fruct⁹
ei⁹. Fructus iſte ſi neſcis (o aīa mea) fru
ctus eſt triū ſeminū. Triceſimus incipi
entib⁹. Sexageſim⁹ p̄ficiētib⁹. Cēteſim⁹
p̄fectꝫ. Seminat⁹ fuit in terra/ñ exculta
vel apta.ſꝫ fuſo mm̄ō imbꝛe celit⁹/cū vo
to ſpūſſci viuificoqꝫ caloꝛe.decoctus fuit
meridiano ſole paſſiōis. Daꝶ tibi nūc ve
lat⁹ nebula Dixit ſapiēs q̄ in feſtinatiōe
nebule/ē oim̄ medicina. Suſcipe letātē.
ſede vacās tibi ꝛ ſibi ſoli Sētiēs affirmo
q̄d ſapiat ꝟbū illō Et fruct⁹ illi⁹ dulcꝫ gut
turi meo. Guſtab itaqꝫ o aīa mea qm̄ ſua
uis eſt dn̄s. guſtab bonū ꝟbū eius ꝛ ꝟtu
tes futi ſc'li.credes ſapiētie de ſe illa p̄co/
niſanti. ſpūs me⁹ ſup mel dulcꝫ ꝛ heredi
tas mea ſup mel ꝛ fauū. Curres poſt ex
hoꝛtatiōes. Tranſite ad me oēs q̄ ꝯcupi
ſcitꝫ me ꝛ a gn̄atōib⁹ meis adimplemini.
Surge ꝓꝑea o aīa mea. Curre.ecce tra
bit te dilect⁹ tu⁹ p⁹ ſe. Trahētē ſeq̄re. ſecu
ra ſede ſub vmbꝛa ſacroꝝ euchariſtie ve/
laminū. Experierꝫ ſane. ꝯtulabūdaqꝫ can
tab Et fruct⁹ ei⁹ dulcꝫ gutturi meo Guſta
to fructū dulcꝫ aīci tui ¶ Quid ſupē o aīa N

mea q̄ddicꝫ. quid ſperas. q̄d gemis? Ac
cipio furtiue venas ſuſurrij tui. clamās
introꝛſus cū ſilētio Sitio. Introducat
me rex in cellā vinariā. poſt cellaria fru/
ctus ſui En ipſe eſt vitis vera. cuiꝰ vinuꝫ
generat virgines. nec ſolū generat ſꝫ im/
pꝛegnat. Det ipſe vinū illō. det bibere ſo/
bꝛiā ebꝛietatē ſpūs. Introducat me in cel
lā vinariā. Quid tibi vis o aīa mea? Du
dū dixiſti poſt petitū oſculā oꝛis ſui Me
lioꝛa ſunt vbera tua vino. Et iteꝝ. Meo
res vberꝝ tuoꝝ ſup vinū. Cur nō vinum
petis? Sꝫ pro te/mihi rn̄deo. q̄m ipſe ti/
bi eſt lac ꝛ vinū. ſiq̄deꝫ. ꝛ vbera eius ſunt
botri vinee. loquitur quoqꝫ. bibi vinum
cū lacte meo. Vocat iſup Comedite aīci
ꝛ bibite ꝛ iebꝛiamini cariſſimi. ¶ Docte
facꝫ. O ani ma mea. inuitata ñ abnegas.
nō diſſimilas. nō cauſaris Dulcꝫ fuit fru
ctus eius gutturi tuo. q̄ris ſitiens ꝛ vo/
cata bibere vinū dīne ſuauitatꝫ poſt vbe
ra ꝯſolantis humanitatis. petis impleri
qō ſeq̄tur Introduxit me rex in cellaꝫ vi
nariā ¶ Quid agis aīa mea quenā hila
ritas vultus. q̄s tremulus ꝛ honorꝰ oclō
rū nitoꝛ. quiſnā oīs geſtus. oīs alacritas
letitia ſimul ꝛ voluptas? Quid ſiles. q̄d
q̄ſi ſpaſmata ſtupes? Vere ꝯgnoſco q̄a i
troduxit te rex in cellā vinariā. oꝛdinauit
in te caritatē. imo caritate vulnerauit te.
Imo caritatē ſi dici pōt. ſicut ſine mō. ſic
ſine oꝛdine dedit. Hinc modꝰ dilectiōis
tue nō hꝫ modū. hinc tota liq̄ſcens. tota
collabēs. tota te nō ſuſtinēs/ſuſpirabun
da ſuſurrans. Fulcite me floꝛibus. ſtipa
te me malis. q2 amoꝛe lāgueo. q2 vulnera
ta caritate ego ſuꝫ ¶ Meditoꝛ ego mecū.
dūmō te talē inſpicio (O triſtis nup an/
xia ꝛ paup aīa mea) quanta ꝛ q̄lis ſit. hec
dextre dei ſponſi tui mutatio mirans ꝛ
ego tecū recognoſco Itaqꝫlibꝫ exclamare
O q̄ꝫ bonus ꝛ ſuauis eſt dn̄e Ihu xp̄e ſpi
ritus tuus. q̄ꝫ viuus ꝛ efficax ſermo oꝛis
tui. qui in cenaculo grādi ſtrato ecc̄ie tue
ſyon. panē ꝛ vinū coꝛpoꝛalis edulij/ꝯuer
tit in fructū lucē aīaꝝ/coꝛpoꝛis ꝛ ſangui
nis tui. Siq̄dē ſermo ille. verba iſta que
locutus es. ſpūs ꝛ vita ſunt. Vere ſpūs
ꝛ vita. vn̄ vite talis effectus/eſt exoꝛtꝰ in
te o aīa mea ¶ Quid reliquū eſt o anima
mea. fulcita es floꝛibꝫ ſcōꝝ deſiderioꝝ. ſti
pata malis oꝛdinataꝝ affectionū. ſub ex/
pectatione futuroꝝ p̄mioꝝ Video q̄ꝫ bn̄
tibi ſit. nō deſerūt te collabenteꝫ dilectus
tuus. Indicat hoc tuū velut aure tenuis
ſuſpiriū Leua eius ſub capite meo. ꝛ dex
tera illius amplexabitur me. Ecce iā fru/
ctū edere nō q̄ris ſuauē gutturi tuo. non
cellā vinariā introire. non fulciri floꝛibꝫ.
nō ſtipari malis. ſed tota in totū lapſa et
collapſa. tota ꝯplexu ſuauiſſimo. ſereniſſi
mo ꝛ caſto in eius ſinu ꝯſopita q̄eſcis
O q̄ꝫ bn̄s ꝛ efficax ꝛ felix eſt cibꝫ iſte fru/
ctuoſus Vinū eſt viuaciſſimū coꝛpoꝛis
ꝛ ſanguinis tui xp̄e Ihu. Vn̄ talis ꝯpa/
rat effectus. talis refectio. talis doꝛmitō.
quies talis in pace i idipm ¶ Atuero q̄ꝫ Q
breuis hoꝛa. Hic obſecro te benigne ihu
(Sic eni̅ innuere videt aīa mea) Hic p
amoꝛes tuos qō ſeq̄tur Adiuro vos filie
ihrl'm p capreas ceruoſqꝫ cāpoꝝ/ne ſuſci
tetis neqꝫ euigilare faciatꝫ dilectā/donec
ipſa velit. O q̄ꝫ bn̄ ſibimet ꝛ mihi excidit.
ſiue excedimus deo. vbū (o Paule) ſum/
ma ſuauitate r̄fertū. ſiue ſobꝛij ſumꝰ vob
vbū heu erumna miſerie repletū. q2 reple
tur hō multis miſerijs dū redit ad ſe. dū
redditur ipſe ad terrā miſerie ꝛ tenebraꝝ.
ab illa qua interim quieſcebat in regiōe
viuoꝝ ¶ Sic o aīa mea. ſuſcitauit te vi
ta immoꝛtalis. reſoꝛbuit te ad ſe pōdus
coꝛpoꝛis. Coꝛpus itaqꝫ quod coꝛrumpi
tur/aggrauat aīaꝫ. Languida pꝛoꝛſus ꝛ
vulnerata charitate/vigilas Tu ſuſpen
ſa/reſpectas vndiqꝫ foꝛte redeat ad te di/
lectus tuꝰ. Cuiꝰ adhuc caloꝛe tepet lectu
lus nr̄ floꝛidus. Dirigꝫ aures ad oēm ſo
nitū vel flatū ſeu ſibillū aure tenuis. Si
foꝛte audiat in ſilentio vox optata dilecti
tui. Falloꝛ aūt in ſomnis vigilo. ſi nō ita
res ſe habeat. Nō ei poterat zelotes ami
cus. minus amare q̄ꝫ amica. nō impar eē
ad amoꝛꝫ viciſſitudinē. Nā audio clamā
tē. vulneraſti coꝛ meū ſoroꝛ mea ¶ Quid
igit? Cōſiderās ego amoꝛē ſpōſi i ſceleri
reditu. laudo pariter vigilātiā ſolicitudi
nis tue o aīa Erat adhuc delōge ſaliēs in
mōtibꝫ. tranſiliēs colles alacer ꝛ hilaris
cāticās pꝛe amoꝛe Deſiſti ꝯtinuo diſtātꝫ
adhuc vocē ꝛ exultationeꝫ. Exiliſti ilico
tremefacta ꝛ dixiſti. Vox dilecti mei eſt.
ſupplendū quā audio. Vox ſonoꝛa. cuiꝰ
auditu reſurgunt moꝛtui. nā qui audie/
rint. viuent. Et nonne te moꝛtuam indi
cas o anima aut certe moꝛtue ſimilē. dū
amicꝰ abeſſe putat? Non auertas inquit

ꝓpħa/faciem tuā a me. Dat rōnē ꝑcecꝫ. qꝛ
ſilis ero deſcēdētibꝫ in lacū. ¶ Uox autē
dn̄i dū ſup aq̄s ⁊ aq̄s mltas. fantaſticaꝝ
fluctuantiūqꝫ curaruꝫ ſonuerit. fit confe
ſtim ipo iubēte/trāquillitas. facit inhabi
tare diluuiū tale fluctiuagū. illic ſedēs.il/
lic ꝯſtitutē ꝓplo ſuo ſpirituali dās ⁊ bn̄dicēs
in pace. Sꝫ ⁊ intercidit flāmā ignis/ille
cebroſe tēptatōis. vituloſqꝫ petulātꝫ ſup/
bie licꝫ libani. i. cādidati videāt ſub colo
re boni ꝯcidit o bruit ⁊ ꝯterit. Hec eſt vox
P dilecti ¶ Uęꝝ q̄d agimus/quorſum aīa
quorſum abripimur? Referam ego tecuꝫ
ſecrete inter nos alloq̄a tractare d̄ fructu
vite. de pane qui de celo deſcēdit. ⁊ dat vi
tā mūdo. vox exhortatōis mee hoc dede/
rat initium. Magnifica nūc aīa mea do
minū. ſubiūxerā q̄ſi ꝓ cā vel theoreuma/
te dicēdoꝝ. qꝛ eſuriētes īpleuit bonis. ¶
Sꝫ ignoſcēdū eſt. dāda venia ſobrie ebri
etati. quā cella vinaria ꝓpinauit. imo ꝑe
iā venia nil opus eſt. qꝛ dignissimo nr̄o
ꝓbatiōēꝫ intimiorē opaṫ. oñdēs in h̄ nr̄o
ſacramīto Eſuriētes impleuit bōis. Et ſic
impleṫ/vt plenitudinē nō capiāt. deſiliāt
q̄ſi ruptꝫ lagūculis viruū oīm. titubāt q̄ſi
q̄s crapulatꝰ a vino pōdere plenitudinis
ſpūs/tādē reſidēt ⁊ q̄eſcūt in idipm. Pon
dus meū. amor meꝰ ¶ Dic ſi potes/q̄ntꝫ
bōis īpleta eſt/cuiꝰ oportuit caput a leua
dilecti ſuſcipi ⁊ leuari. Hic eſt effectus ꝑn
cipalis vnꝰ inter ceteros. cibi ⁊ potꝰ ſaluti
feri ſacramīti. Uideṫ ne tibi paꝝ deficere a
ſe. rapi ſup ſe. poſſe ex ſnīa dicere. Defecit
in ſalutare tuū aīa mea. Et rurſuꝫ. Defec
caro mea ⁊ coꝛ meū. Sꝫ ne mala putareṫ
hec defectio/ſubiūctū eſt. Deꝰ cordis mei
⁊ ꝑs mea deꝰ in eternū. Nōne ꝑs optima
quā elegit maria. ꝑs de q̄ gl'ians pš. dice
bat. Dn̄s ꝑs hereditatꝫ mee ⁊ calicꝫ mei.
Suſtollā te ſup altitudinē terre ait dn̄s.
⁊ cibabo te hereditate p̄ris tui iacob. Pro
pterea idē pš. ſubintulit. Etenī hereditas
mea ꝑclara eſt mihi. Dic in alio loco. Pa
raſti in ꝯſpectu meo mēſaꝫ. Poſtq̄ꝫ ꝑmiſ
at. dn̄s regit me ⁊ nihil mihi deerit. Tan
dē ſubiūxit. Et calix meꝰ inebriās q̄ꝫ ꝑcla
rus eſt ¶ Noli deinceps mirari ebriā q̄ i
cella vinaria bibit hūc calicē. Uerūtn̄ qa
repiṫ aliꝰ calix in ebriās/calix aureꝰ babi
lonis putares nil intereſſe inter ebrietatē
⁊ ebrietateꝫ. Audi q̄d aīa quā introduxit
rex pacificꝰ in cellā vinariā. addidit ꝓ mu

nere. Ordinauit in me caritatē. Babilon
interp̄taṫ ꝯfuſio. Ꝯtrariū ꝯo ꝯfuſioni q̄d am
plius eſt q̄ꝫ ordo/⁊ ordo caritatꝫ. Caritas
enī q̄ſi cara vnitas. Un̄ colligis ꝙ ordo
caritatꝫ/eſt ordo vnitatis ¶ Hic aſſumꝰ
o aīa. bonū eſt hic eſſe. faciamꝰ hic tria ta
bernacula ſiue cenacl'a. q̄ fabricauit ordo
caritatis ad eſum ⁊ potū ſpūalis refectio
nis ſub vmbracl'o ſpūs obumbrantꝫ. tibi
vnū. intellectui vnū. mēti vnū. l' tibi vnū.
ꝑrio vnū xp̄o vnū. Quid r̄ndes aīa mihi
Neſcit forte ſpūs meꝰ exēplo Petri q̄d di
cat. Bibit ⁊ ipē de cella vinaria. expiṫ in
ſe ordinatā caritatē. Eſt nimiꝝ ordo pari
um diſpariūqꝫ reꝝ/ſua loca vnicuiqꝫ tri/
buēs diſpoſitio. Erit igiṫ ordo caritatis
idē qd̄ ordinatꝰ amor. Ordinaṫ aūt amor
ad deū. ad ꝓximū. ad ſeipm. xp̄s eſt deꝰ ⁊
ꝓximꝰ ſimul. Moyſes ſiliter inter deū ⁊
ꝓximū mediator erat. Helyas deniqꝫ bo/
nū zelabat vtriuſqꝫ ¶ Decet o aīa mea at Q
tētōis trine libēṫ accipe te q̄ dicūṫ ⁊ q̄ dicē
da paraṫ. Multa ſup h̄ triplici taberna
cl'o vel cenacl'o ſeu triclinio/ſcis vbi tra/
ctauimꝰ ſup cātico Marie. ponētes ſpm̄
nr̄m velut architriclinū. te velut in infe/
riori cenacl'o. coꝛ vel intellectū in ſecūdo.
mēteꝫ in tertio. Procedamꝰ nūc hic ⁊ alte
ra via. tribuanṫ ſingulis vniuerſa. Sit
vnū coꝛ ⁊ vna aīa. ⁊ vna mēs. ⁊ vnꝰ ſimul
cū intellectu ⁊ volūtate ⁊ ratiōe ⁊ affectu.
ſpūs. Oīa ſiquidē vnū facit ordo caritatꝫ.
ordo care vnitatis. Tu aīa/ſis eadem. qꝛ
coꝛ. mens. ſpūs. intellectus. ratio. volun/
tas. ſinderesis. affectꝰ cū ceteris. Nec hoc
extraneum. cum legamus ꝙ multitudīs
credentium erat coꝛ vnum ⁊ anima vna.
quanto magis vnius hominis in ſe ip/
ſo. qui habet nihilominus intra ſe regnū
dei. regnum omnium ſeculoꝛum. ¶ Di/
ſtribuat ordo ſingulis in pluralitate. et
vniuerſis in vnitate. fructus ligni vite.
fructus duodecim ſpiritus. quoꝛum pre
cipuus eſt caritas. ſupremus quidem.
ideo dulciſſimus quia altiſſimus. Diſtri
buat in primis ſubternario fructu ſuos.
Aſſignet per relationem ad deum/ſacrifi
cij oblationem vel hoſtiam. Aſſignet ad
proximum iſtam communionem ⁊ ami/
ciciam. Aſſignet ad ſeipm totū hoīem vi
atici refectionem. ⁊ exitus ad patriam ¶
Bene hic datus eſt ordo caritatis circa
bn̄dictū ſacramētum. ⁊ quo ad initiū. ⁊ q̄

ad mediũ. ⁊ quo ad finẽ ſeu terminũ. que
tñ tria / reddũt ad ſe ipaȝ velut in myſticũ
circulũ. vt ſit ꝯſumatio in vnũ. Oblatio
ſiquidẽ incitata eſt in cruce. facta deo ſa/
crificiũ. Viaticũ. ꝑducit hoĩem ad termi
nũ. Cõmunio tenet interim ꝑrimos hic
in vnũ ¶ O ſi habeamꝰ amicũ. ad quẽ va
damꝰ media nocte pñtis miſie ⁊ dicamꝰ
ei Amice cõmoda. i. ꝯmode da mihi tres
panes O vtinã inſtãtia vicꝰ. det q̃tquot
habemus neceſſarios. ⁊ eſuriẽtes implea
mur bonis ¶ Studioſitas neſcio an cu
rioſitas ordinari meditaꝛ cuilibꝫ horuꝫ
triũ / fructꝰ duodecim. / ſub myſticis aſſig
nationibꝫ in ſcripꝛa Primo de nũero. xij.
panũ ꝓpoſitionis in antiq̃ lege. Secũdo
de nũero. xij. panũ in euãgelio ſcꝫ ſeptem
⁊ q̃nqꝫ. duplici refectione. Tertio de fon
tibꝫ Helym. quaſi totidẽ refectionibꝫ. q̃a
nihil ꝓhibet oẽ qđ reficit panẽ dici Dicit
nanqꝫ a pan qđ eſt totũ. Doceat nos hec
petitio cũ ſua gloſa. panẽ nr̃m q̃tidianuꝫ
⁊ ſup ſubſtãtialẽ ponit lucas. da nob̃ ho
die q̃d mirãdũ ſi fõtes nõ iauerimꝰ pães.
cũ de lachrymis teſtaꝛ pꝰ Fuerunt mihi
lachryme panes die ac nocte. Et alibi de
cinere. Cinerẽ tanq̃ panẽ mãducabaꝫ ¶
Bñ ſuggeris ⁊ ſuades o aĩa mea. ſuffece
rit iſta tetigiſſe ꝑ ordĩe caritat̃. ꝓqꝫ iuua
mẽto memorie / in ſtudio meditationis.
Cãm apis ꝑſpicuã. Neſcit amor ordinẽ
talẽ inſeq̃. neſcit coartari. Ordo ſuus eſt
hic ordinẽ nõ ſeruare. Pergit quocũqꝫ ra
pit. ducit aut impellit aut agit ſp̃s. q̃ vbi
vult ⁊ q̃ñ vult ſpirat. nã ⁊ rote ſanctarum
ſcripturaꝝ mouebanꝛ ſm̃ impetũ ſpũs.
Sp̃s eñi vite / erat in rotis. ⁊ cũ eleuatis
aĩalibꝫ eleuabanꝛ ꝑ ꝯtẽplationẽ. cũ ſtãti/
bus ſtabãt ꝑ diſtinctionẽ. ⁊ cũ ãbulãtibꝫ
R ãbulabãt / ꝑ opationeꝫ ¶ Seq̃mur quo
rapiat feruor ſp̃s. Oremꝰ vt olim q̃ſi rñ/
ſuri dõ. Prebe fili mi cor tuũ mihi. vt ita
ꝓ menſura metri. prebe cor tuũ mihi fili.
reſpõdeamꝰ. Accipe pr̃ q̃ vis. fer rape duc
age. defluat a ſe ⁊ ferueat ad te Eſtuet ebri
a mẽs in ſuũ ꝯuerſa furorẽ. Scis aĩa q̃d
ſeq̃tur ſub triplici ſĩl'itudine ſol' nota tibi
⁊ mihi. Arx. pax. fax. dux. lux. frux. rex q̃qꝫ
lex. lanx. Concernũt he dictões triplicate
tria diuinis appriata ꝑſonis. Solicitudi
nẽ iterim nocturne vigilie t̃mamus. ſoror
aĩma dũ ꝓueerit germãus nr̃ ꝯqueſiturꝰ
more ſuo ꝑ dialogũ ſeu dragmata / variã

dꝰ erit ſermo Poterit nihilominꝰ nr̃i pꝰ/
modũ ꝑticeps eſſe ſecreti. Eſuriẽtes imple
uit bõis. Volẽs reficere bẽignꝰ Jhus bo
nis / nõ q̃libuſcũqꝫ ſꝫ eternis. / cibo qui nõ
perit. / pane q̃ dat vitã mũdo. / calice noui ⁊
eterni teſtamẽti. / p̃dicabat dicens caro m̃a
vere ẽ cibꝰ. et ſanguis meꝰ vere ẽ potꝰ. Li
tigabãt ergo iudei. Cõpeſcuit eos Nolite
iñ̃t murmurare. Nemo vẽit ad me niſi pr̃
meꝰ q̃ miſit me traxerit eũ Mira ſẽtẽtia
tua xp̃e ſi iũgaꝛ cũ altera ſil'r tua. Nẽo ve
nit ad pr̃eꝫ niſi ꝑ me Dic nob̃ ꝑ benigni/
tatẽ ꝓitat̃ tue. q̃l' iſte ſit circulꝰ. q̃l' giratio
qual' circuitꝰ. Nemo vẽit ad me niſi a pr̃e
tractꝰ Nemo venit ad pr̃eꝫ niſi ꝑ te Atque
ro ſic ẽ. Nemo venit ad filiũ niſi repletus
bõis ſpũſſci. Nullꝰ dat ſp̃m ſcm̃ filio i di/
uinis / niſi pr̃. Nõ põt igiꝛ venire ad filiũ
niſi cũ ſpũ ſcõ q̃ꝫ dat ei pr̃. Hinc ẽ orõ xp̃i
ad patrẽ vt dilcõ inq̃t qua dilexiſti me ſit
in eis ⁊ ego in eis. mira circum inceſſio.
Rurſus ipe filiꝰ nõ redit ad pr̃eꝫ niſi per
ſpiritũ ſcm̃ quẽ ſpirãdo reddit pr̃i / felici et
inenarrabili id ẽ ñ narrãte circlõ. dat ſpi
ritus ſc̃us mentem q̃ꝫ inhabitat nũc filio a
patre nũc pr̃i a filio ¶ Petebat hũc circu
lũ qui philoſophãs dicebat. Da fõtem lu
ſtrare boni. Sic intelligiꝛ illõ de ſanct̃ a
nimabꝫ / q̃s lege benigna ad te ꝯuerſas re
duci facias igne reuerti. i. ignea caritate
ſpũſſancti. Conſone ad illud Eccĩaſt̃. Gi
rat ꝑ meridiẽ ⁊ ꝑgit i circuitu luſtrãs vni
uerſa ſpũs celeſtiũ terreſtriũ ſꝫ ⁊ infernoꝝ
q: flectiꝛ ad aq̃lõꝫ motu vel obliq̃ vel rẽto
¶ Ambulãt impij in circuitu ſed circa ſe
recurui ſunt. Referũt oĩa ad ſe. nihil dili
gunt. nihil agũt nihil timẽt nihil fugiunt
vel odiũt niſi ꝓpter ſe. q: ſe ſuũ finẽ ſtatue
rũt Sũt g̃ñꝰ ſatbã q̃ circuiuit terrã ⁊ ꝑã
bulauit eã. q̃ circuit q̃rens quẽ deuoret.
Perãbulabat ⁊ Jhs hierico. circuibat ci
uitates ⁊ caſtella. Audis ex ſuis vnũ ꝑã/
bulãtẽ i inocẽtia cord̃ ſui i medio domꝰ
ſue. nã ⁊ dñs in circuitu ꝓp̃li ſui. Circuit
igiꝛ iuſtꝰ ⁊ ꝑãbulat. ſꝫ circa deũ. circa cẽtꝝ
illiꝰ intellectualis ſpe. cuiꝰ cẽtꝝ ẽ vbiqꝫ. cir
cũferẽtia nuſq̃ niſi in ſe Decit ſe iuſtꝰ. ni/
hil refert ad ſe. ſꝫ ad deũ. nihil amat. nihil
agit. nihil deſiderat niſi ꝓpꝛ deũ. imo nec
ſe vult eẽ vel viuere vl' bñ eẽ / niſi ad deũ ⁊
ꝓpꝛ deũ ¶ Intelligiꝛ aĩa circuitũ. ⁊ circuitꝰ S
attẽdas effcm̃ Pauper i ſe / dites i dũ. re/
pleꝛ bõis. q̃m̃ ꝓitas ẽ i circuitu ſuo lum̃ ⁊

reqꝛes. Diuites nō in deū ſꝫ in ſe/dimittū
tur inanes. qm̄ vniuerſa vanitas oīs hō
viuēs. Dormierūt ſomnū ſuū. ⁊ nihil in/
uenerūt oēs viri diuitiaꝝ in manibꝫ ſuis
Stulte. hac nocte morieriſ. aīaꝫ tuā repe/
tent a te. ⁊ q̄ ꝯgregaſti cuiꝰ erūt? ¶ Quere
bam aliq̄n pauꝑ ⁊ eſuriēs. Indica mihi
quē diligit aīa mea vbi paſcaſ. vbi cubes
in meridie. volebā paſci cū paſcēte. qeſce/
re cū cubante. nolebā vagari. i. vane agi/
in circuitu impioꝝ. nolebā egredi a ꝯſpe
ctu dn̄i. horrebat animꝰ paſcere hedos fe
tidos ſenſuū meoꝝ circa tabernacula pa
ſtoꝝ ab vnitate diuiſoꝝ Inuitabat me q̄
dicebat.. venite ad me oēs q̄ laboratis ⁊
onerati eſtis. q̄lis heu ſum Pollicebaꝛ re
pletionem in bono Et ego inq̄t reficiam
vos. O plena refectio. Supaddebat de
q̄ete. ⁊ inuenietis reqꝛē aīabꝫ vr̄is. Vene/
rat aliq̄n timor ⁊ tremor ſuꝑ me ⁊ ꝯtexerꝫ
me tenebre. Ne q̄ſierit aliq̄s vn̄? qm̄ vidi
iniq̄tatem ⁊ ꝯtradictiōem in ciuitate ba/
bilonis. ⁊ dixi Quis dabit mihi pēnas ſi
cut colūbe? De ſūt ſuaue iugū xp̄i ⁊ onꝰ
leue. q̄ totꝰ colūbinꝰ eſt. totꝰ mitiſ ⁊ hūilis
corde. Expectabā eū q̄ ſaluū me fecit a pu
ſillāimitate ſpūs ⁊ tēpeſtate exorās Velo
citer exaudi me dn̄e. defecit ſpiritꝰ meus.
Defecit pre inopia cibi ⁊ potꝰ in regione
lōginq̄ diſſimilitudis horroris ⁊ egeſtatiſ
Sic volebā. ſic expectabā. ſic orabā. Tu
ꝟo hō vnanimis. vetus hō. q2 factꝰ eras
vt eſſes vnanimis. dux meꝰ ⁊ notꝰ/ꝑ pre/
uiā ſenſibiliū ꝯgnitionē. q̄ ſimul mecum
dulces capiebas cibos/ſacramentalis de
uotōis. ꝯmunicatōis. ī domo dn̄i domo
orōis āmbulauimꝰ cū ꝯſenſu. Et heu quale
nūc ⁊ hic diſſidiū? Veniat mors ſuꝑ illos
vn̄ ſcādalū tale venit. Deſcēdant in infer
nū viuētes. ⁊ fundiꝰ pereāt quo ad demo
nes. aut ſi ſunt hoīes/vt corrigant ne ī in
fernū deſcēdāt morientes Detruſerūt curi
dicē meā mentē meā apd inferos. colloca
uerūt me in obſcuris ſicut mortuos ſecl'i
Querebā elōgare ſcl'm ⁊ manere in ſolitu
dine. ſꝫ ingēti mole fantaſmatū depſſus/
corruit ⁊ duriter alliſus ſuꝫ Dimerſit me
tēpeſtas aq̄ fluctuātiū deſiderioꝝ. abſor/
pſit me profundū curaꝝ. ſupeſt vt vrgeat
ſuꝑ me puteus os ſuū vtriuſq3 mortis
Sꝫ o tu benigniſſime deꝰ emitte manuꝫ
tuā de alto. eripe me de aq̄s mlt'. de lacu
miſie ⁊ de luto fec'. Da dexterā miſo. ⁊ te
cū me tolle ꝑ vndas Iube me dn̄e venire
ad te ſuꝑ aq̄s fantaſmatū. fac ſolidū licꝰ
eternitatiſ attingere ¶ Reputabā cū ſpū
meo. Vn̄ mihi talis opp̄ſſio. tāta dp̄ſſio.
q̄ mētiſ alacri volatu. irruētia vndiq3 fan/
taſmata/trāſuolare nō ꝓualeo? Ecce q̄ti/
die/pauꝑ ⁊ eſuriēs. ad m̄ſaꝫ eiꝰ ſacramēta
lē accedere ſatago. obedire volo p̄ceptiſ ſa
lutaribꝫ dīna inſtitutiōe formatiſ. ⁊ dico.
Panē nr̄m q̄tidianū da nob' hodie. Dat.
Accipio. Nō ſentio me repleri bonis. di
mittor inanis. fame. ſiti. macieq3 ꝯſumor
⁊ laboro ¶ Vbi ḡ vox tua xp̄e. ſi vocatꝰ.
ſi laborās oneratꝰ. ſi veniēs ad m̄ſaꝫ tuā.
nō inuenio refectionē. vtinā n̄ defectiōeꝫ
Terret me heu nimis tua ꝑ os ꝓpheticū
īꝑcatio. Dederꝫ in eſcā meā fel. vtiq3 fel a
maricatōis vicioꝝ. ⁊ in ſiti mea potauerꝫ
me aceto. qd ⁊ acerbū ē. ⁊ frigidū eſt. ꝑ in/
deuotiōeꝫ. necnō obſtupeſcere dentes co
git me ditationū. ꝑ abominatiōeꝫ. de qua
ꝓpha. Q ēm eſcā abominata ē aīa coꝝ Ve
ve. ve. q̄d ſeq̄ꝛ. fiat m̄ſa eoꝝ corā ipis in la
queū. vſq3 ad maledictiōes. xij. q̄ꝝ neutra
tolerabilis eſt a reproba creata. Cōſultiꝰ
ē niti ꝑ pn̄iaꝫ effugere. q̄ꝫ curioſiꝰ diſcute
re vl' effari velle ¶ Da beata ꝟgo ꝓphetiſſa
mea. da nūc apire miſteriū ꝟbi tui. Eſuri
entes īpleuit bonis ⁊ diuites dimiſit in
anes Mēſa iudeoꝝ erat m̄ſa legaliū. oīm
ſacrificoꝝ ſuoꝝ. oblationū. victiaꝝ hoſtia
rū. ꝑmiciaꝝ. dciaꝝ. holocauſtoꝝ. vn̄ iple
banꝛ ſacdotes. Viuebāt cū ceteriſ q̄s ꝑ ta
lia ſcificari dicebāt. Venit ſūmꝰ pōtifex ⁊
ſacdos in eternū Ihs xp̄s ſcd'm ordinē mel
chiſedech. panē ⁊ vinū obtulit Fecit ceſſa
re ſacrificia cū cerimonijs oībꝫ. nō ſoluē/
do ſꝫ iplēdo legē. Nō inq̄t veni ſoluere le
gē ſꝫ adiplere Trāſijt vmbra figuraꝝ. lux
ꝟitatiſ emicuit. ꝟificauit xp̄s qd predixit.
Auferet a vob' regnū dei. ⁊ dabiꝛ gēti faci
enti fructꝰ eiꝰ Relinq̄ꝛ vob' domꝰ vr̄a deſ
ta. Hoc īꝑcabaꝛ ſeu p̄dicebat allegatꝰ pro
pheta. Fiat habitatio eoꝝ deſta Cōſonat
oīs cetꝰ ꝓphaꝝ/ſuꝑ ablatiōe iugis ſacrifi
cij. ſuꝑ ceſſatiōe legaliū ꝑ mortē xp̄i. Hoc
idē teſtaꝛ effectus. Hoc dedit xp̄s intelli/
gi pendēs in cruce. dixerat. Sitio vt iple
renꝛ ſcripꝛe. Dederūt in eſcā meā fel. ⁊ in
ſiti mea potauerꝫ me aceto. Vide mirabi
lē correſpondentiam ad ꝓphetiā inductā.
Continuo xp̄s dicit Cōſummatū eſt. q̄/
re? q2 oīa que de eo ſcripta erant/fineꝫ ha

bebāt. Ueritas veri ſacrificij/vmbratile
ꝯſumauit ¶ Hoc in ſpū preuiderat q̄ di
cebat. oīs ꝯſummatōis vidi finem. finis
itaqȝ legis/xp̄s. ſm aplm. Dedit ille man
datū dilectōis latū nimis. latū ad deū ad
ꝓximū. ad amicos ⁊ inimicos. ⁊ ita latuȝ
vt ab eo ⁊ ī eo/pēderet oīs lex ⁊ ꝓphete. qꝛ
finis oīs legis dilectio. Tūc ablatū eſt a
iudeis regnū dei. Uoluerūt ꝯſtituere iu
ſticiā legis. i. in ea ꝯtinue ſtare. abijciētes
grām dei nō ꝯſtiterūt. ipm velamē oculo
rū. ⁊ importabile legis iugū tenere ſup ſe
¶ Itaqȝ regnū dei (dicēte Dionyſio) eſt
oīs finis. ⁊ oīs ordinis ⁊ legis ⁊ ornat⁹/
diſtributio. Reiecerūt a ſe q̄ttuor iſta iu
dei. reijciendo xp̄m. in quo. ꝑ quē. ⁊ ex q̄.
⁊ a q̄. ē oīs finis. ordo. lex ⁊ ornat⁹ Orna
tū intellige quālibȝ in re q̄libȝ iclinatōeȝ
quā indidit ſapiētia. diſponēs oīa ſuaui
ter in finē ſuū. ſm legē a deo ⁊ ordinē inter
A ſe mutuo ꝯſtitutos ¶ Aliq̄d nō o benedi
cta in mulierib⁹/notatā olim circa te deſ
tionē hanc inuenim⁹. Remanſerat puer
Ihus in ihrlm. q̄ſit⁹ ꝑ triduū magni mi
ſterij. Inuentus eſt in templo ſedens in
medio doctoꝝ. de lege diſputās ⁊ rñdēs
Et de q̄b⁹ arbitrādū eſt q̄ſtionib⁹/niſi de
tpe aduent⁹ meſſie. ⁊ ſcriptaꝝ impletiōe.
¶ Uoluit ipe benignus filius tuus O
virgo benigna virgo bñ ignita. Uoluit
benigne facere bona voluntate ſua tibi.
deſeruit lr̄alē ſyon/cū ſua ihrlm. Deſcen
dit cū Ioſeph ⁊ tecū in nazareth floridā
nō vetuſtā. ⁊ erat ſubditus vobis. in q̄b⁹
myſtica iā ſyon ⁊ ihrlm reſidebāt Man
ſit annoꝛuȝ ſpacio. xviij. Quſqȝ baptiſma
ſumpſit anno. xxx quouſqȝ cōſummaret
op⁹ ad edificationē celeſtis ihrlm Quſqȝ
acceptaret deus ſacrificium iuſtitie. ſacri
ficium ſpiritus contribulati chriſti obla
tionoes ¶ Demum in hoc vnico ſacri/
ficio holcauſtum ⁊ vitulos typico/ſup al
tare crucis impoſuit Introiuit ſemel in
ſcā ſcōꝝ eterna redēptione inuēta. facta
eſt hoſtia peccati. Damnauit de pcc̄o pec
catū. libauit ecc̄iaȝ ſuā ab intolerabili iu/
go tot ſacrificioꝝ. que neqȝ perfecta/neqȝ
plena neqȝ placita ꝑ ſe erāt. ſed nec placi/
ta reputabat ea dñs ex bonitate offeren/
tiū. ꝓpter maliciā ſtudioꝝ ſuoꝝ. Lege I
ſaiā. pſalmos diſcute. nihil aptius inue/
nies q̄ȝ reprobationē ⁊ abominationē. cū
ꝓhibitiōe ſacrificioꝝ. ſi ad lrām (ꝑut ac/
cipiebāt tūc iudei) referāt. Dñi ſi voluiſ
ſes ait dauid ſacrificiū dediſſeȝ vtiqȝ. ho
locauſtis non delectaberis. Et alibi. voce
dñi. Nō accipiā de domo tua vitulos ne
qȝ de gregib⁹ tuis hircos. cū ceteris ſine
nūero cadētib⁹ in hāc ſn̄iaȝ ¶ Sacrifici
uȝ nihilomin⁹ expetit dñs ſȝ q̄le figura
bāt ſacrificia illa. nō lr̄a ſȝ ſpū. Signifi/
cauit hec ſacēdos nr̄ vnic⁹/dū predicaret
oblationē purā ꝑfectā ⁊ placitā/corpis ⁊
ſanguinis ſui. Uerba q̄ ego loquor inq̄t
vobis/ſpūs ⁊ vita ſunt. Et ꝑus ad ſama
ritanā. Deus ſpūs eſt. ⁊ deū oportet ado
rare in ſpū ⁊ ꝟitate. Cū igit̃ o aīa mea/ſis
ſpūs in carne. q̄d ꝯuenięti⁹ q̄ȝ vt ſacrifici
uȝ tuū eſſet ſpūs in carne. vel caro in ſpū
ꝑ cōicationē carnis ⁊ ſanguinis Neqȝ ei
abſqȝ ſacrificio manere debueras in ꝓte/
ſtationē ſupmi dñij qđ hȝ deus ſup oīa.
ꝑ oīa ⁊ in oīb⁹ Sic eñ deſcribit̃ ſacrifici
um. q̄ eſt oblatio facta deo in recognitio
nem ſupremi dominij ſui. Sit hec obla
tio/ſolum ;interior in ſpiritu. ſit exterior
in affectu vel effectu ¶ Sacrificium ſi/
cut ⁊ verbum abbreuiatum fecit deus ſu
per terram. hoſtiam vnam. vnicā. mun
dam. plenaȝ bonis. plenam effectib⁹ oīb⁹
illis pro quib⁹ hoſtia lr̄alis ſolebat offer
ri. Si delectationē pcc̄oꝝ petis Ecce ag
nus dei. ecce q̄ tollit pcc̄a mūdi Si grati
arum actionē/gras agit xp̄us patri. Si
maloꝝ euitationem. ſanat ipe nos ⁊ libe
rat. Quia vere languores nr̄os ipſe tulit
Si bonoꝝ ꝯſecutionē celerē. interroga/
tus latro docebit. q̄ tpe hui⁹ ſacrificij veſ
ꝑtini/audiri meruit cū iuramēto. Amen
dico tibi. hodie mecū eris in paradiſo ¶
Uez dic (o aīa) ſūt iſta. iā apđ xp̄ianos X
oēs ita digeſta. ita cognita. vt faſtidiū ſit
apđ plīmos vel repetere vel audire. Uis
aliq̄d offerat̃ nouū aliq̄d īſolitū: Subit
illō rabidaꝝ deliciaꝝ ait Seneca Quo/
uſqȝ eadē: Tales iuenit paul⁹ athenięſes
q̄ ad nihil aliō vacabāt q̄ȝ audire vl' diſce
re aliq̄d noui. Siles ſūt prurięt es aures
diuitū. q̄ dimittūt inanes. qꝛ q̄s ñ replet
bōis ſpūalib⁹ ꝟitas. vāitas iq̄etat ¶ Sȝ
ecce o aīa. nouus rex. naua lex. nou⁹ grex.
nouū ſacrificiū. nouū taſtamētū. ñ vitloꝝ
ſȝ xp̄i ſanguine ꝯfirmatū. teſtamētū here
ditatis eterne. ꝓpterea dt q̄ ſedet ī throno Ec
ce noua facio oīa Uis vno ꝟbo ꝯgnoſce
re. q̄d ē nouū ⁊ ſolū tale: Eternū. Uetera

ſunt omnia ꝛ ad interitū tendūt que ſepa
rant̃ ab eterno ¶ Breuis diſtictio veterꝫ
ꝛ noui. ſicut ꝛ temporalis ꝛ eterni. Noua
plane oīa. ſꝫ in nouatis. noua ſi lex ꝑ ſpi
ritū viuificata ſeruet̃. Que lex? Audi no
uis ſupuenientibꝰ vetera ꝓijcietis Et qd
vetuſtiꝰ veteri hōie nr̄o ſ̃m carnē? Quid
ſi ſibi nihil ſapit nouū? Febricitans ꝛ ex
cecatus eſt malis humoribꝰ. qꝛ peſſimis
humoribꝰ repletus eſt. Tolle vetera. no
ua erunt ſpiritualiter oīa. cor. opus. ꝛ lin
gua ¶ Dabo tibi latiſſimā nouitatū ma
teriā. Conſidera tot varietates ſacrifici
oꝝ. oblationū. holocauſtoꝝ. veterꝫ legꝫ. p̄
ſertim in leuitico. Tolle nebulas figura
rū ab eis. Aufer ab oculis tuis veluꝫ qd̄
ſciſſum eſt tpe paſſionis. Cōfer ad interi
oris legis ſpiritum. orietur ꝓrinus tibi ſol
iuſticie xp̄s Et qui in ſacrificio corporis
ꝛ ſanguinis ſui/noua fecit oīa. paſcalem
agnū. manna deſerti. panē celi. thauros.
vitulos immolatiōis. hircū emiſſarium.
paſſeres. turtures ꝛ columbas. vinū ꝛ li/
bamina. ſal in omni ſacrificio. caudā cuꝫ
capite. neqꝫ mel neqꝫ fermentū. Deniqꝫ q̄/
tidianū bis ſacrificiū cū matutino veſꝑ/
tinū. Oīa hec cū ſiliibꝰ erūt tibi nouitatꝫ
materia. immolabis hedū xp̄m. pro ſimi
litudine carnis peccati. ſine peccato. Co
medes agnū nō crudū/ꝑ īfidelitatē tuā.
nō coctū aqua/ꝑ curioſaꝫ phiaꝫ. ſꝫ aſſum
igni. ꝑ caritatis ardorē. deuorabis ꝑ de/
uorā auiditatē caput Siquidē caput xp̄i
deus ſimul cū pedibꝰ hūanitatis ꝛ viſce/
ribꝰ ſacramētoꝝ intimis. Os non ꝯfrin
ges ex eo. violētia ꝑſcrutationis. Totuꝫ
qd̄ comedi nō pōt/ꝑ intelligētiaꝫ. igni ſci
ſpūs cōbures ꝑ venerationē amoroſam.
Sint azimi panes ſine fermēto malicie
cū lactucis agreſtibꝰ amare ꝯpunctiōis.
Sint accincti renes ꝑ caſtitatis zonam.
ſit ſpei longanimis baculus in manibꝰ. ꝛ
comede feſtināter. auide ſcꝫ anhelans et
tēdens ꝑegrinꝰ ad patriā. Lini ad extre/
mū vtrūqꝫ poſtē ſeu ſuplimiare domꝰ tue
vel hoſtij de ſanguine agni. Fit hec lini/
tio ſub ſignaclo fidei in intellectu. ꝛ amo
y ris in affectu ¶ Scis hec o anima mea?
Scio. At nihil eſt qd̄ magis ſuadeā face
re de te/q̄ꝫ ipaꝫ te ſacrifices totā deo. Fi
et h̄ ſi captiuaueris ꝛ q̄dāmō trucidaue/
ris/oēm intellectū tuuꝫ in obſequiū xp̄i.
oēm affectū ī holocauſtū caritatꝫ. Crede

ꝛ ama illū qui latet/xp̄ns eſt. ſis ipſa pla
cēs hoſtia. ſis rōnabile ſacrificiuꝫ. nedū
mane ꝛ veſꝑe ſꝫ aſſidue nocte dieqꝫ Inui
tata eſt o aīa ad nuptias ꝛ cenā magni re
gis in h̄ eucharistie ſacramēto Noli excu
ſare te. noli tardare. Aſſume veſtē nuptia
lē. tādē in nouiſſimo loco recūbe. cuꝫ illo
q̄ ꝓ te factꝰ eſt nouiſſimꝰ viroꝝ. vn̄ nec re
putauimꝰ eū ait ꝓpheta euāgelicꝰ. nec erat
ei ſpecies neqꝫ decor. ¶ Habet altare cru
cis/latitudinē charitatis. longitudinem
eternitatis. ſublimitatem maieſtatis. ꝓ/
funditateꝫ ſapiētie iudicātis. Proijce te
ꝛ abſcōde in h̄ ꝓfundo. ꝛ toto niſu pedeꝫ
crucꝫ ſtringe āplectēs. Dic cū fiducia ſpā
de pietatꝫ. viuit dn̄s qꝛ nō dimittā te. O/
rit̃ hec virga crucꝫ ex radice Jeſſe qd̄ int̃
pretat̃ incēdiū. Cōcremet̃ hic totū cor tu
uꝫ o aīa mea. Ardeat in holocauſtum in
odorē ſuauiſſimū dn̄o. Dicit ꝓpheta dn̄o
de malignis. i. male ignitꝫ Pone illos vt
clibanū ignis in tpe vultꝰ tui. Dicat ideꝫ
de benignis. Sint ipi clibanꝰ boni ig/
nis q̄ eſt in ſyon. ꝛ caminꝰ eius in ihrl̄m.
Mōſtruoſuꝫ nimis gelicidiū/ſi nō fluat
ſicut cera cor tuū O aīa mea a facie huiꝰ ig
niſ q̄lit̃ ꝯfluebat q̄ dicebat ī cāticꝫ Aīa me
a liq̄facta ē vt dilectꝰ locutꝰ ē. Jā hēmꝰ nō
vocē ſꝫ ꝑn̄tiā. Quid ſi addiderimꝰ in bo
nū qd̄ de malis ſubiūgit̃. dn̄s in ira ſua/
in ira boni zeli quē tollit a repudiata Nō
turbabit eos vt ſanent̃. ꝛ deuorabit eos
ignis bonꝰ q̄ dn̄s eſt. ¶ Felix vero deuo
ratio. Deuoret vtinā nos totos ignis tu
us benigne ihu. Si q̄deꝫ ignis ꝯſumēs
es tu. ꝛ pedes tui ſicut electrū in camino ar
dēti. Jacuit ad pedes iſtos? ꝯgelata ꝓus
maria tota mox in lacrimis inſtar niuis.
a ſole feruiduꝫ liq̄facta eſt. Audiebat ſi
mul eloq̄ū tuū. qd̄ eſt ignitū vehemēter.
nō ſolū ignitū. ſꝫ ſicut oleū effuſuꝫ nomē tu
uꝫ in fomentū ardoris. Ante faciē ardo/
ris huiꝰ q̄s ſuſtinebit? q̄s eſt q̄ ſe abſcon/
dit a calore eiꝰ? Quiſq̄s erit infelix. cōge
latꝰ erit. ¶ Spectat h̄ nimis accōmode
myſterio corꝑis ꝛ ſanguinis tui Jheſu
xp̄e. q̄ ꝓpter nimiā caritatē qua dilexiſti
nos/deſcēdiſti in abiſſum incēdij. Corri
get forte alq̄s. ꝛ dicet nō te deſcendiſſe. dū
mitteres hūc ignē in terrā ſꝫ aſcēdiſſe in
altitudinē crucꝫ. tpe meridiane ꝛ ardētiſſi
me paſſiōis tue Profecto nihil aduerſuꝫ
eſt Quiſq̄s deſcendit ipſe ē qui ꝛ aſcendit

Quiſq̄s hũiliabit. ipſe eſt q̄ ⁊ exaltatur.
Quiſq̄s nouiſſimũ locũ elegit. ipſe ē cui
dicit inuitãs. Amice aſcēde ſupiꝰ. Felix
nimiũ ⁊ ſublimis hũilitas. Propterea de
merge te o aĩa mea/cũ nouiſſimo viroꝝ ĩ
ꝓfundũ ſapiētie iudicãtꝫ q̄ ⁊ hũiles eleuat
⁊ replet bonis. potētes ꝓ deſbat ⁊ dimit
z tit inanes. ¶ Eſt aliõ ex dictꝫ nr̃is qð ſci-
re deſiderat aĩmꝰ meꝰ. Quo pacto pōt ig
nis intꝰ claudi velut in clibão cordꝫ nr̃i/
dũ ip̃m deuorat exteriꝰ. Grata ꝑſus hec
inq̄ſitio. ſꝫ ḡtioꝛ inuētio. Experientia deni
q̄ꝫ cũ ſēſu ḡtiſſia ⁊ ita ḡtiſſia vt nil ſup̄. Hec
ē repletio oĩs bõi. hic effectꝰ ꝑcipuꝰ eucha
riſtie ſacram̃ti. vb ſm dioñ. /xp̃s ē carbo
ignitꝰ. imo totꝰ ignis. ¶ Adiuuet nos
phica poſitio. Nil ei ꝓhibet vel ab hoſte
doceri. quãq̄ꝫ ꝓa phia/nr̃e theologie neq̄
q̄ꝫ ſit aduerſa. ſꝫ ñ aſcēdit ad eiꝰ altiſſima.
Tradit phia. q̄ aĩa ꝑſtim rõnalis/tota ē
in toto ɔpoſito ſuo. ⁊ tota in q̄libꝫ eiꝰ pte.
tãq̄ꝫ in h̄ ſit microcoſmꝰ. i. minoꝛ mũdꝰ.
maioꝛi ſilis. vbi deꝰ totꝰ eſt in toto ⁊ totꝰ ĩ
q̄libꝫ pte ꝑ eſſentiã. pñtiã. ⁊ potētiã. ¶ Cõ
ſidera coꝛ hõis. ⁊ vide q̄m intra ſe eſt tota
aĩa tãq̄ꝫ in clibano. Eſt em̃ aĩa ſm phos ⁊
poetas/ignea vis. vel igneus vigoꝛ. Dif
fundit itaq̄ꝫ ſe ꝑ totũ coꝛ/tãq̄ꝫ infra ſpaꝫ
actiuitatꝫ ſue. viuificãs ip̃m. Ipa nihilo
minus aĩa/p̃cã bit ⁊ circũdat ⁊ ɔtinet ex
teriꝰ/totũ coꝛ nr̃m. tãq̄ꝫ circũferētia eius
ad extra. dũ eſt ipa eadē tota. ſic̄ centꝝ ad
intra. tota t̃n indiuiſibilis. nõ ſic̄ punctꝰ
poſitionē habens in ɔtinuo. nec extra ſe
fluēs. ſꝫ aliter mira virtute ⁊ opatiõe. qua
penetrat. ſe diffundēs. ¶ Fatemur. Ima
ginatio em̃ nõ capit h̄. ſꝫ rõ ɔcludit. ⁊ in-
telligentia (ſi pura ſit ⁊ ſimplex) intuetur
Eleuat ſe ſupra ɔtinuũ ⁊ tps. ſupra hic ⁊
nũc/tpis ⁊ loci materialis. Uis intelligē
tie vel m̃tꝫ pure. d̄figit oculos ɔſpicuos.
ad hic ⁊ nũc eui vel eternitatꝫ. Et ſi ñ mõ
ꝑ eſſentiã/t̃n aliq̄ñ ꝑ ſpecl'm nitidũ ⁊ ima
ginē. de q̄ apl's. Nos inq̄t reuelata facie
ſuꝑple ab inuolucris fantaſmatũ/trãſfoꝛ
mamur de claritate in claritatem tanq̄ꝫ a
dñi ſpũ. Fit quippe talis trãſformatio/ꝑ
illapſum ſcĩſpũs/purgãtꝫ aĩaꝫ ⁊ eleuãtis
in idip̃m. ¶ Hactenꝰ hec introducta faci
unt vt oꝛemꝰ cũ eccĩa cuiꝰ oꝛõẽs eleuãtiſſi
me ſũt ⁊ tote ignee/niſi ſit frigidũ pectꝰ/
plꝰ criſtallo ɔgelatũ. Illo nos igne ſpũſ-
ſcũs inflãmet. addamꝰ ⁊ duoꝛet. quē dñs

nr̃ Jhs xp̃s. addamus in hoc ſacro. mi-
ſit in terrã ⁊ voluit vehem̃ter accēdi. Ca
piet tunc ignea mēs/cũ ſumma facilita-
te. Sentiet cũ ſũma iocunditate/queãd-
modũ deꝰ eſt oĩa ĩ oĩbꝫ. ⁊ totꝰ in ſingulis.
cõis oĩbꝫ. ⁊ vnicuiq̄ꝫ ſingularꝫ. totꝰ appre
benſus a q̄libꝫ btõ. a nullo ɔprehenſus.
totꝰ intimꝰ. totꝰ extimꝰ. totꝰ oĩm centꝝ. to
tus ⁊ circũferētia. totꝰ ſtabilis/dãs cũcta
moueri. Ad hoc phi conati ſunt/maxĩe
methaphici. ſꝫ ſolo dei gr̃a ⁊ veritas q̄ ꝑ
Jhm xp̃m facta eſt/poterit hoc adipiſci.
tũc ꝑ gliaꝫ ɔſũmatã. ⁊ hic in via ꝑ theolo
giã myſticã. Ualet inſuꝑ hec m̃tꝫ eleua-
tio mirabil'r ad intelligētiã myſterioꝝ eu
chariſtie ſacramēti. Tradidit em̃ xp̃s rē
a ſenſibꝫ taliter elõgatã/vt diſcamꝰ nedũ
amare ſꝫ intelligere ⁊ venerari celeſtia. ſe-
cernere materialia a ſp̃ualibꝫ. deũ a crea-
turis oĩbꝫ. vitã eternã a mũdi fluxis ⁊ ca
ducꝫ calamitatibꝫ. Sciamꝰ ꝑinde q̄ alit
hꝫ ꝓceſſum ſuũ dei ꝓuidētia ſuꝑ hoĩes.
aliter ſuꝑ bruta. Cur ita? Certe vt magꝫ
dĩne gr̃e ⁊ miracl'is innitamur q̄ꝫ nat̃e.
Nõ quidē vt tēptemꝰ deũ ſꝫ vt nouerimꝰ
nos ad finē nr̃m q̄ ſupra nos eſt/nõ niſi
ḡtuitꝫ ſuꝑ natꝫaꝫ miracl'is ꝑuenire. Hoc
q̄ꝛ nõ vidit Pelagiꝰ. errauit. ingr̃ꝰ gr̃e di.
ñ q̄ hõ d̄ſtituat opatiõe ſua natali ꝓpria/
plus q̄ꝫ bruta. ſꝫ ad altioꝛa niti debꝫ. ⁊ in
his gr̃e dei totꝰ inniti. Nota diſtinctiõeꝫ
hãc de duplicitate opationũ/⁊ oppoſitas
ɔ rões Auguſtini ɔcoꝛdab. ¶ Uoluit di t
ſapiētia/ſp̃m rõnalē ɔiũgere m̃ie. q̄tinꝰ
iſta nos ɔnexio. doceret/ſp̃m nr̃m/cum
deo q̄ ſp̃us eſt/facilꝰ ɔiũgi poſſe. Et q̄m
ex eiſdē gingnimur ⁊ nutrimur. incarna
ta ꝓus dehinc velut impanata vel ĩeſca-
ta/ſub ſpeciebꝫ ſacram̃ti ſapiētia. facta ē
nutritio nr̃a/ſic̄ ⁊ foꝛmatio. Et q̄m nutri
tio ꝓficit ſanis ⁊ mũdis. facta eſt eadē ſa
piētia/nob̄ in ꝓbatica piſcina. q̄nq̄ꝫ vul-
neribꝫ coꝛpoꝛis ſui. ſalus mundatio.
Coꝛ famelicũ. coꝛ qð aruit q̄ꝛ oblitꝰ ſũ co
medere panē meũ. coꝛ duꝝ. coꝛ carneum.
coꝛ ad ſolē iuſtitie ñ liq̄ſcēs ſꝫ obduratũ.
coꝛ qð derelinq̄t aĩaꝫ meã. ⁊ facta eſt ſicut
colũba effraim ſeducta. Redi nũc ad vo-
cãteꝫ te xp̃m in altari. Dic cũ pſ̄. Introi
bo ad altare dei. ad de. q̄ le. iu. meã. Eras
nēpe coꝛ vetuſtũ/ꝓuſq̄ꝫ emitteretꝫ lucē ſu
am. Recreauit te ⁊ inuocauit in taberna
clis eccĩe/detracta pelle vetuſta pcc̄i/de-

fluētib⁹ plumis ad calorē auſtri. Cōtuſa
ad petrā xp̄m in abſtinentia curuitate ni
mia roſtri ¶ Grādez nob̄ fiduciā ſpāde
pietatꝭ indulſiſti benigne Jhū. ꝓponēs ex
ēplū filij ꝓdigi. cui tanta celeritate pr̄ oc/
currit. cecidit ſup collū. oſculat⁹ ē eū Sto
lā cito ꝓmā iuſſit ꝓferri. anulū cuz calcia
mētꝭ dari. Deniqꝫ vitulū ſaginatū in epla
tiōez occidi Tu figuraliter es vitul⁹ iſte.
quē reuertēti de regiōe lōginq̄ pecc̄i. filio
vis apponi O altitudo diuitiaꝝ ſapiētie ꝛ
ſciē dī O ſupeminens ſcīa caritatꝭ xp̄i. ſi
māſiſſet apō prē3. ꝓdit⁹ iſte fili⁹ q̄ typū te/
net adē. fugiētꝭ a facie dn̄i. vitul⁹ ad epla/
tiōez n̄ fuiſſet occiſus. qꝛ nec xp̄s īmolat⁹
fuiſſet. Ceſſet igit̄ o curioſitas q̄ſtio tua.
Cur dimiſit de⁹ vt peccaret adā: Acceq̄n
tū fructū/ dī ſapiētiſſia bōitas/ elicere ſci/
uit potuit ꝛ voluit ex pcc̄o ¶ Curre iaz o
aīa penitēs. clama p⁹ xp̄m cuz chananea.
Dn̄e ihū fili dauid. miſerere mei. Qui ſi
forte a mr̄e comite rogat⁹ vt dimittat te. ſi
leat ꝛ ꝓcedat. irrue feſtīatiōe tota. pueni
faciē ei⁹ in adoratiōe dicēs. Dn̄e adiuua
me. Si rurſus oppoſuerit ꝯfundēs te/ qꝛ
pāis filioꝝ n̄ ē dādus cāib⁹. Rn̄de tota fi
ducia Etiā dn̄e. nā ꝛ catelli edūt de micꝭ q̄
cadūt de mēſa dn̄oꝝ ſuoꝝ. Tādez merebe
ris audire. Fiat tibi ſic̄ vis. Filiā tuā (q̄
eſt ſenſualitas lūnatica ꝛ a demōio fomi/
tis originalis male torta) īueniēs ſedatā
ꝛ ſedētez in obediētia rōis ¶ Cōuiuiū em̄
ſi recogites o aīa figuralit̄ reſtaurāt. vij.
filij Job cū trib⁹ ſororib⁹ q̄lib3 ī die ſuū.
Sēſiſti q̄nqꝫ motū reuerētie ꝓfunde. nec
nō hūilis ſad deū tioris. n̄ audes preſpecū
dia ſurſuz oculos attollere. dicēs cū ꝑcuſ
ſiōe pectorꝭ. Deus ꝓpici⁹ eſto mihi pcc̄ori
Scito qꝛ apō te fecit ꝯuiuiū ꝓmogenit⁹
fili⁹ timor in die ſuo ¶ Sēſiſti motū pie
tatꝭ ad deū. ad te. ad ꝓximū. ſuauē ꝛ letuz.
mirē. inſup valde ꝓfuſuz Hec dies ē ſcd̄i
filij. ¶ Sēſiſti eſtio tot miſeroꝝ afflictōes
in penis ꝛ culpis ſup filios hoīm vel ex
ꝓprijs āguſtijs luxiſti btō ſcōqꝫ luctu Hec
eſt dies tertij filij ¶ Corroborata es in vi
gore tolerādarum aduerſitatū/ vel in ab/
ſtinentiarum rigore. firmata ¶ Facta es
eſuriēs ꝛ ſitiēs/ ſatiſfaciētē iuſtitiā ¶ Ec
ce q̄rt⁹ fili⁹ inſtaurauit die ſuo ꝯuiuiū.
Cōſiliata eſt ī opib⁹ ſuperogātꝭ iuſtitie/
caſtitatꝭ/ pauptatꝭ ꝛ obediētie Hec ē dies
q̄nti filij ¶ Intellexiſti myſteria ſacroꝝ.

p̄cipue hui⁹. retuliſti oīa que videnł ad
eternitatꝭ ſpectacl̄a. obtinuiſti etiā mūdi
ciā cordꝭ nedū a pcc̄is. ſ3 a fantaſmatib⁹ ꝛ
curꝭ. Pulcer iſte dies ꝛ ſeren⁹ eſt ſexti filij
¶ Sapuit tibi tādē p oēs ſenſus ītimos/
q̄ſuauis ꝛ bon⁹ ē ſpūs dn̄i guſtātib⁹ euz
videntib⁹ eū. audiētib⁹ eū. adorātib⁹ eū. am
plexātib⁹ eū ī h̄ ſacro. Feliciſſimū hūc ac
briſſimū ī apparatu ꝯuiuij diē/ fili⁹ ſepti⁹
h3 ſuū ¶ Bibūt illic vinū ſeptē filij cū tri
bus ſororib⁹. cui⁹ q̄lis ſit effect⁹ ſi ſcire de/
ſideras. inſinuabit q̄ dr̄. Inebriabūł ab
vbertate domus tue. ꝛ torrēte voluptatis
tue potab̄ eos ¶ Biberat hāc ſobriā ebri
etatez ſpūs pia mr̄ augu. Monica dū p⁹
ſuſceptionē ſacramēti ī publico rapta cla/
mauit. volēus in celū fideles vole⁹ ī celū
ꝑpulſata ꝛ exq̄ſita q̄d ita clamaret. Demiſ
ſa cū vultu voce iq̄t. Cor meū ꝛ caro mea
exultauerūt ī dū viuū Altera q̄dā ruptꝭ ve
nis expirauit. vim amoris ſcī ferre nō ſu
ſtinēs Felices ſūt dom⁹ ille fideliū/ p q̄s fi
unt p orbē p fructū ꝯuiuiū ſinglīs dieb⁹
illūīnate ꝯuerſatōis. ¶ Offert nihilomi⁹
holocauſta Job myſticus q̄m iuſtitie nr̄e
nō iūt omnio ſincere Agēt īſup ꝯſeruatōe
Dēt deniqꝫ ꝯſūmatōz accipe ī grāꝝ actōe
oīs cib⁹ ꝯit ¶ Quos p̄tea fructuſ appone
re ſoleat ī hac eucharíſtie mēſa ſpūs ſapiē
tie cēſeo meditatōi dūotoꝝ poti⁹ q̄ ſcpto
rū expſſiōi liq̄ndū. veniāt. vacēt. guſtēt. et
videbūt ¶ S3 neqꝫ putādū ē nos ꝯſortes
ꝛ ꝯcines futuros beatoꝝ ſpūum ab ipīs ꝺ
ſeri. dū ſedēus in ecc̄ie ꝯio Fcī ſūt q̄ppe oēſ
admīſtratorij ſpūs ꝓpter eos q̄ hereditatē
capiūt ſalutꝭ cuius arrā r̄cepius h̄ꝛ pign⁹
Si ad inſtructōz ꝯuiuij ꝑfectā plīma re/
q̄rūt diuites ſunt hi ſpūs ad āpliora. hn̄t
ad votū cellaria r̄gꝭ. ꝓferūt ꝺ theſaurꝭ ſuiſ
q̄cq̄ voluerit iterior hō nr̄. Petił ignis et
caminus īcēdij. ſeraphin ardēt. Petił ſal
ꝛ lumē. cherubin ſapiūt ꝛ lucēt Petūł ſedi
lia throni hn̄t illa Miniſtrał a ſupma ier
archia qꝛ miniſtrātib⁹ impāt Querił qui
dn̄eł in ꝯuiuio. q̄ ꝟtute peat. q̄ prāte tuea
tur. hec ſcd̄a pōt ierarchia Querił p infe/
riori cenacl̄o qꝛ ordo ſit in ꝯuiuātib⁹ offe
rūt ſe ꝓncipatus ſubordināt archāgeli. ꝛ
āgeli ſub ſeruiūt Si fructus ꝺfuerit aſcē
dāus in palmā crucꝭ. apprehēdamus fru/
ctus eius. qꝛ ſi ſolos carpe poſſūus īfios
minuſqꝫ maturos/ diſtribuit liberalir̄ de
medijs ꝛ ſupmis chorus ipe ſcōꝝ p rāos

inhabitans Exēplū accipe Ibat ad paſſi
onē Dorothea virgo. Theophilus q̄dā
ſcolaſticꝰ exclamauit ad eā (ſuſpicoꝛ irri
dens) O dorothea ſpōſa xp̄i. mitte mihi
mala de paradiſo ſpōſi tui. Spopōdit ſe
miſſurā. Iuſſa flectere ceruicē. orariū pꝰ
eximēs. aſtanti dedit puero q̄ ferret theo
philo ⁊ diceret. Dorothea ācilla xp̄i. mit
tit tibi mala de paradiſo ſpōſi ſui. Rece/
pit grātus. applicuit faciei Senſit ꝯtinuo
vim celici cuiuſdā odoris. q̄ repletꝰ ⁊ totꝰ
in alteꝝ viꝝ mutatꝰ. repetēs dicebat. Bñ
dictū ſit nomē dñi mei Ihu xp̄i Qui mox
captus. dire tortus. poſt occiſus. aſcēdit
in palmā. vbi pleno oꝛe voꝛat fructꝰ eius
¶ Ceteꝝ q̄ poſſumꝰ ad te fiducia ꝯfuge/
re bñdictiſſima feiaꝝ. Tu mr̄ es euchari
ſtie. q2 mr̄ grē bone. Tu clauigera cellari
oꝝ regꝭ pacifici. Tu frāgere panē potes/
illū petētibꝫ Tu eplāris q̄tidie ſplendide
nō negabꝭ micas vlceroſis nobꝭ ⁊ mēdicis.
q̄ꝝ tot ſūt lingue clamātes ad tuā miaꝫ/
q̄t ſūt vlcera/nr̄aꝫ oñdētia miſiā ¶ Vox
ſapiētie. vox tua eſt Nimiꝝ. q2 tu nedū ſa
piētia ꝑ emphaticā locutionē. ſꝫ mr̄ es ſa
pientie. ſpōſa. ſoroꝛ. filia O q̄ꝫ ampliſſimū
pādit nobꝭ hec meditatio. ⁊ q̄ꝫ amenū oꝛ/
tū. imo paradiſuꝫ d̄liciaꝝ tuaꝝ/ꝟgo ſapi
entiſſima. cuiꝰ in filio ſacrāliter ſuſcepto.
laus oīs terminat̄. Ego inq̄t ex oꝛe altiſſi
mi ꝓdiui. Ego mr̄ pulcre dilectōis. Ego
ſic vitꝭ fructificaui. cū ceterꝭ in ſapiētie ꝓ/
conū nūeratꝭ nec finitis ¶ Tu q̄ſi oliua
ſpecioſa in cāpis. q̄ mō naufragiō. ramū
illū/oliue pacis ꝓtuliſti ihm̄ xp̄m. Colli/
gere fas hꝫ ipm̄ in h̄ euchariſtie ſacro fid̄
lis aīa. fas illū ferre in oꝛe ſuo. dū veſper
mortis aduenieēs. ſuadebit regredi ad ve
rū Noe deū. q̄ dū creauit eā/miſit ꝑ aq̄s
⁊ t'ras huiuſ diluuij q̄tinꝰ bñ volādo redi
ret ad ipm̄ q̄ miſit illā. Felix plene aīa. q̄
redibit ad veſpā vite ſue/ferēs in oꝛe ſuo
ramū hūc oliue xp̄m/ꝑ ſacrālē ſaltem ſpi
ritaliter ſuſceptionem.

a

Sequitur tertia parti

tio. Per ſoliloq̄ū. ꝯuerſuꝫ ad mariā. ꝑ no
tulas q̄nq̄ginta. ¶ Prima notula.

COntēplatiōibꝫ tuis deinceps
intēdere cupientes Nos eſuri
entes/ꝯuertimur ad te eſurien
tē olim. Ad te paupē ſpū ⁊ hūi
lē ancillā xp̄i. ꝟgo btā ꝟgo iā bñdca ꝑ oēs
gn̄atiōes. ꝟgo nūc eternis epulis ſꝑ abū
dātiſſime plēa. Cuiꝰ mēs ꝯtēplata ē mlta
nimis ſapiēter Tu ꝯſcia ſuꝑ oēs pꝰ filiū/
ſacramēti huius abſcōditi a ſeculis extiti
ſti Ecce plꝰ q̄ꝫ ſalomō hec Quare: Dic no
bis ꝑ miſerationes tuas dic q̄ et quanta
bona cōtemplabatur mēs tua cum poſt.
bñficia tibi ſingulariter exhibita. tu gn̄a
lia oībꝫ cecinſti dicēs. eſurientes ipleuit
bonis ¶ Narrat Lucas ꝯſciꝰ ſecretoꝝ tu
oꝝ. q̄ apl'i erāt cū mulieribꝫ ⁊ maria mr̄e
Ihu. Subdit poſtmodū. Quotidie q̄ꝫ
ꝑ durātes vnanimiter in tēplo frāgebant
circa domos panē. ſumētes cibū cū exulta
tiōe ⁊ ſimplicitate coꝛdis Eras inter hos
ſumētes cibū haud dubium O maria mr̄
Ihu exultabas in ſimplicitate coꝛdꝭ. col/
laudās deū. ⁊ hñs grām ad oēm plebem
quid ſeq̄t̄ Dñs āt augebat q̄ ſalui fierēt q̄
tidie in idipm̄ Eſt igit̄ ſalutaris effectus
huius ſacramēti. ſalus. ⁊ augmētū fideliūꝫ
q̄tidie in idipm̄. Et hec ꝯtēplatio tua p̄ci
pua ¶ Nulla fuit natio. q̄ nō ſacrificiū ce
ſeret offerēdū illi ſoli quē credebat aut fin
gebat deū ſibi Sacdos ⁊ ſacrificiū ē nobꝭ
factus omaria filius tuꝰ Sꝫ q̄lis ſacdos
⁊ q̄le ſacrificiū: Expōit apl's eiꝰ latiſſime
ſcribēs ad hebꝛeos Nō i vituloꝝ ſangui
ne. ⁊ tauroꝝ cede. Hec ꝯtēplatio altera
Cōtēplabat̄ mēs marie. quātū ſe ſacrifici
uꝫ arbitrabat̄ dauid. quātū ſalomō. q̄n/
tū oēs p̄ſce legꝭ/exoluiſſe. ſi mlta tauroꝝ.
ſi agnōs abſq̄ꝫ nūero iugularēt dño. At
hos/ſub vnica pāis exigui ſpecie. ſub mo
dici vini calice/ſacrificiū abſq̄ꝫ vlla ꝯpa/
tiōe placidiꝰ in odoꝛē ſuauiſſimū dño ꝯſe
cramꝰ offerētes. Et ſiq̄dē hoſtia ſc̄m lrām
Parua. nitēs. ſana. teres. azima. nudaq̄ꝫ
ſcp̄ta. Signat hec ſeptuplex ꝯditio/nos
ſcribere vicia capitalia ſeptē excludere In
paruitate ſupbiā In nitoꝛe inuidiā In in
tegritate irā. In rotūditate volubili/acci
diā In azimo furfur auaricie In mūdici
a feditatē luxurie. In ſcp̄ta hebetudinēꝫ
gule Gr̄as tibi ꝟgo btā q̄ talē nobꝭ hoſtiā
ꝓtuliſti. Gr̄as filio tuo qui nos a iugo
legis intolerabili libauit. Ve tētātibꝫ in
ducere rurſus ſuꝑ ceruices credētiū illō
iugū q̄bꝫ ſe paulꝰ ꝯſtāter oppoſuit. ⁊ apl'i
ꝯſenſert ¶ Cōtēplabat̄ maria. queadmo B
dū fuit tp̄s ān paſſi ōem. dū legalia curre
bāt. fructuoſe in ꝑplō iudeoꝝ Fuit tp̄s pꝰ
paſſiōeꝫ vſq̄ꝫ ad ꝑfectā p̄dicatiōeꝫ euāge/

Tt 2

lij ꝑ iudeã. dũ erãt ꝑmiſſa q̃ſuis inutilia. q̃tin⁹ mr̃ ſynagoga cũ honore ferret̃ ad tumulũ. Fuit tp̃s tertiũ. q̃ temerator ma terni ſepulcri reputãdus ẽ ⁊ a fide alien⁹ q̃ legalia vl' obſuat vl' obſeruãda ↄtẽdit Libenter ꝓfecto nos credẽtes de gẽtib⁹/ carem⁹ iugo tali. libenterq̃ȝ ĩ h̃ ſacrificio puro facili ꝑfectoq̃ȝ gl'amur Nõ ſum⁹ igi gr̃e di Juſticiã ei ↄſtituere volum⁹. ſȝ ꝑ g̃ tiã ſpam⁹ ſaluari lõge ↄfidẽti⁹ q̃ȝ illi ꝑ legẽ vt interi de ſacrificijs execrãdis gẽtiliũ ſi leam⁹. Cõgregauit nos de⁹ ĩ vnã eccĩaȝ. ĩ ↄiõne ſcõꝝ vnã. dans remiſſionẽ pccõꝝ. Jtaq̃ȝ ſub fide articl'oꝝ vni⁹ eccĩe catho/ lice/ ↄꝓhendit̃ ↄicatio ſeu ↄio oĩm ſcõꝝ. Eſt ei eccĩa ↄgregatio ſeu poti⁹ ↄuocatio fideliũ viatoꝝ. put accipit̃ a triũphãte di ſtincta. Eſt inſup eccĩa ↄtinẽs ↄionẽ ſcõ/ rũ. i. ſacr̃atoꝝ. ꝑ q̃ nimiꝝ ſacr̃a fit r̃miſſio pccõꝝ. Ceſſat igit̃ q̃ſtio nõnulloꝝ Cur d̃ eucharíſtie ſacro nõ fact⁹ ẽ ĩ ſimbol' arti/ cul⁹. fact⁹ q̃ꝑpe ẽ ſub ↄione ſcõꝝ. i. ſacr̃ato rũ. Jnter q̃ p⁹ ſacr̃m baptiſmi iſtõ ſacr̃m fuit p̃dicatũ ⁊ vſu ↄtinuo diuulgatũ qd̃ ⁊ C anthonomatice ↄio vocat̃ ¶ Cõtẽplabat̃ hec ↄionẽ ⁊ ſapuit mẽs marie ↄtinuãdã ꝑ g̃ñatiões vſq̃ȝ ad ↄſumatõeȝ ſcl'i. q̃ ſi ñ mutabit̃ h̃ ſacrificiũ. vtiq̃ nec ſacẽdotiuȝ xp̃i n⁽ lex mutabũt̃. ↄ Joachim. ⁊ ſeq̃ces eius: nouã ſpũſſci legẽ ĩ euãgeliũ eternũ/ dãnabil'r ꝓmittẽtes. ꝓptea d̃r hora nouiſ ſima tp̃s leg̃ xp̃i. q̃m altera ñ ſuccedit. Cõtẽplabat̃ mẽs marie. ↄferẽs iugiter in corde ſuo. q̃uẽadmodũ xp̃i corp⁹ ↄtẽtũ ñ ſolũ ſignatũ ſub ſpeciebꝫ pãis ⁊ vini: eſt ꝟa res hui⁹ ſacramẽti. Eſt ĩſup ſignũ ſeu ſacr̃m toti⁹ corꝑis miſtici. qd̃ eſt eccĩa ca/ tholica tã militãs q̃ȝ triũphãs. cui⁹ caput xp̃s eſt. xp̃i aũt de⁹ Corp⁹ xp̃i. ⁊ ſi ñ vid'at̃ eſt tñ de ſe ſignũ viſibile. gr̃a ꝟo vniẽs fi deles in vnũ corp⁹ ⁊ ſpm̃/ cauſat̃ a xp̃o Cõtẽplabat̃. q̃uẽadmodũ in oĩ ſacrificio altar̃/ dat̃ ſpõſus xp̃s/ eccĩe ſpõſe ſue. dat̃ caput m̃bris a q̃ ſuſcipiũt influẽtiã ꝑfecti onis ſc̃m m̃ſurã vniuſcuiuſq̃ȝ m̃bri. q̃uſq̃ȝ ꝑueniãt ad m̃ſurã plenitudis xp̃i. ¶ Cõ tẽplabat̃. oẽm hoĩeȝ viatorẽ/ ſcari ſub h̃ ſa cramẽto q̃ ad ſufficiẽtiã ſacrificij. nõ tñ q̃ D ad finalẽ efficaciã niſi tñ electi ¶ Cõtem plabat̃ hoĩm ↄionẽ ſub ml'plici d̃ra. Eſt ↄio natura q̃ null⁹ excipit̃ Eſt ↄio ſc̃m apti tudinẽ ad gl'iaȝ. ⁊ ab iſta null⁹ viator exci pit̃ q2 de⁹ vult oẽs hoĩes ſaluos fieri Eſt

ↄio p̃deſtiatõis ⁊ gr̃e finalis. ⁊ ab illa oẽs reꝓbi/ viui ⁊ mortui excõicãt̃ l' excipiũt̃ Cõtẽplabat̃ ↄionẽ aliq̃ȝ eẽ in gr̃a. in meri tis ſc̃m p̃ñtẽ iuſtitiã tñmõ Silr̃ aliq̃ erat excõicatio ſc̃m p̃ñteȝ ĩiuſtitiã ⁊ demeritũ. Ruſus aliq̃ erat ſc̃m p̃ñt̃ eccĩe extriſecũ iudiciũ. ꝑ ſñias irregl'aritatũ ⁊ excõicati onũ iniciata ¶ Cõtẽplabat̃. q̃ in oblatõe ſacramẽti vt erat ſacrificiũ: null⁹ viator q̃n tũcũq̃ȝ ꝑuerſus l' excõicat⁹/ erat excipien/ d⁹ ab offerẽt̃ affectu caritatiuo. ex q̃ erat capax btitudis Sec⁹ de excõicatiõe iã dã natoꝝ. hic orat eccĩa q̃ h̃ ſacficiũ ſit abſo lutio ſceleꝝ. ⁊ remiſſio oĩm d̃lictoꝝ. q̃tin⁹ ꝑ ſacrificij ꝟtutẽ/ pccõres reuiuiſcant. ⁊ ad vitã gr̃e reuertãt̃ Cõtẽp. q̃ eccĩe iudi ciũ poſſat arcere ſacẽdotes offerẽtes ſacrifi ciũ. ne ꝑ exp̃ſſaȝ eccĩe orõm ↄꝓhẽderẽt ex cõicatos ab ip̃a. Noluit tñ nec debuit ꝓ/ hibere caritat̃ interriorẽ affectũ vt dictũ eſt. ꝓpterea forte fuit inſtitut⁹ m̃ talis mo/ d⁹ orãdi ꝑ memẽto. ¶ Cõtẽplabat̃. q̃ hor renda eſſet excõicatio. ⁊ q̃ȝ timide ferenda ⁊ timidi⁹ ſuſtinẽda. q̃ faceret hoĩeȝ ab hac ↄione ſalutifera ſeꝑatũ ¶ Cõtẽplabat̃. q̃ E in rõne ſacrificij petit ſacẽdos q̃ſlibȝ aſſo/ ciare ñ ꝓhibitos ab eccĩa ⁊ ei⁹ pia intẽtõe Vñ ſicut oblatio xp̃i fuit ſingl'ar̃ ꝓ oĩb⁹ ita fuit cõis ꝓq̃libȝ ſingl'ari Hec ↄ timid̃ auaros in ſpũalib⁹. q̃ q̃rit appropare ea ſi/ bi/ q̃b⁹ ñ eſt l'ibalitas hui⁹ ſacrificij ſatis nota ¶ Cõtẽplabat̃ q̃ lȝ vna miſſa ſuffici ens eſſȝ de ſe. ſicut ⁊ paſſio xp̃i ꝓ ſaluatiõe oĩm viatoꝝ Nihilomin⁹ in rõe ſatiſfacti onis ⁊ p̃cij/ pl⁹ valebãt plẽs miſſe q̃ȝ vna. ⁊ plus vna ꝓ vno q̃ȝ ꝓ mlt'is. ſc̃m ordineȝ diuine ſapiẽtie q̃ dat oĩb⁹ m̃ſurã nũeꝝ ⁊ põ d⁹ Scit aũt ip̃a btã nũc in ꝟbo/ m̃ſuraȝ hãc in ezechielis m̃ſuratõe figuratã. nos neſcim⁹ ¶ Cõtẽplabat̃ q̃ exẽplo xp̃i/ po/ terat ſacerdos offerre ſacr̃m ꝓ pccĩs alio rũ q̃ñq̃ȝ cuȝ pl'i merito/ q̃ȝ ſi ꝓ ſe ſolo cele/ braret. nec ſe tñ nec aliquẽ d̃ȝ excipe. niſi mõ dicto. nec ſingl'r appropare. Propterea ſtulte agũt q̃ volũt miſſas dicere ſc̃m intẽ tiões ſuas q̃ſi venales ⁊ mercenarias ⁊ a uaras. ⁊ ñ ſc̃m intẽtiõeȝ ⁊ traditiõeȝ eccĩe l'ibalẽ plãe. nec ſũt audiẽdi. ¶ Cõtẽplaba tur. ⁊ ita ſuabat charitas Marie. vt ſacri ficiũ int⁹ offerret ñ niſi deo. nec ad aliquẽ ſe obligaret q̃ſi ꝑ vice ḡtuitoꝝ oblatorũ. Jã ei videret̃ ſimoniaca mercatio. ſȝ nõ ꝑmo mõ. dũ ſol⁹ de⁹ ẽ ꝑncipalis termin⁹.

¶ Cõtẽplabaꝛ ꝙ titulus ſolus ſecurus ⁊
mũdꝰ a ſimonia vl' turpi q̃ſtu. i receptiõe
tp̃aliũ ꝑ ſacdotes/ ẽ titulꝰ ſuſtẽtatõis mi
niſtri ſeu ſacdotꝫ celebrãtꝫ. Qua ſup re/lõ
gus alibi de ſolitudine ecc̃iaſticoꝝ tracta
tus ẽ habitꝰ. ¶ Cõtẽplabaꝛ ꝙ titulo gñã/
liter q̃druplici/ q̃libꝫ pſona viatrix teneꝛ
offerre ſacrificiũ h̃ ipi dõ/ ſaltẽ ſpũaliter i
ſui cordis altari. Prio rõe caritatꝫ ad ſe.
Scdo titl'o rõe ꝯſortij ad oẽꝫ hoiẽꝫ capa
cẽ btitudis. Tertio rõe bñficij ſuſcepti.
ſit in hõis formãe. ſit i hõis naꝛe. ſit i hõis
grẽ. Quarto rõe graꝝ actõis deo ⁊ ſcis oĩ
bꝫ ꝓ bñficõ tãti ſacramẽti cũ ceterꝫ. ꝯplacẽ
ter bñuole r̃colẽdo. ¶ Cõtẽplabaꝛ ꝙ vltra
titl'os iſtos/ obligabãꝛ ſacerdotes. titulo
ſuſcepti tanti ſacdotal' officij. vt poſſint.
gl'ari cũ aplo. Gr̃a dĩ in me vacua nõ fuit
Cũ ei creſcũt dona/ rõnes etiã creſcũt do
noꝝ. diuerſimode tñ. ꝓ q̃litate circũſtãti
F aꝝ. ¶ Cõtẽplabaꝛ quẽadmodũ xp̃s lauit
pedes aploꝝ añ ꝯſtitutõeꝫ huiꝰ bñdicti ſa
cramẽti. ⁊ añ miniſtratõeꝫ i ſignũ ꝙ ſolis
mũdis dꝫ tradi. ⁊ mũdis celebrari. dicen
te ap'lo. Probet aũt ſeipm homo ⁊ ſic de
pane illo edat. Nota ſunt que ſequũꝛ. ſed
ꝑ mltis horrẽda. ¶ Cõtẽplabaꝛ ꝙ ad cele
bratiõeꝫ ⁊ ſuſceptiõeꝫ tã ſublimis ſacra/
mẽti nullꝰ de ſe dignus eſt. qꝛ nec ex meri
tis. q̃ incerta ⁊ ſepe vana ⁊ ſordida ſunt.
nec ex officio qꝛ iuſte ⁊ ſcẽ q̃ ſcã ſunt exeq̃
ris. Hic fuit tãta apd mltos reuerẽtia ꝙ
ſacerdotes eẽ fugerit. legiꝛ h̃ de ſcõ Mar
co ⁊ de nõnullis heremitꝫ. ¶ Cõtẽplabaꝛ
ꝙ ſtãte ꝯſciẽtia bñ ſibi ꝯſcia de nõ impe/
dimẽto pcci mortal' vl' irregl'aritatꝫ l' excõi
catõis vel ſcãdali: ſacerdos laudabilꝰ fa
ciebat celebrãdo mõr tp̃e ꝯſtitutꝫ ab ecc̃ia
q̃ꝫ xp̃e ſolã reuerẽtiã abſtinẽdo. ⁊ h̃ ceterꝫ
paribꝫ. Rõnes poterit infra tradi. ¶ Cõ
templabaꝛ quẽadmodũ ſtatꝫ aliquẽ ſacer
dotẽ vl' alteꝝ ꝯmunicãtẽ eſſe; realr̃ i pcc̃o
mortali ⁊ extra graꝫ. vl' in excõicatõe. ⁊ tñ
nõ peccabit nouiter i celebrãdo vl' ꝯicãdo
Nõ negaꝛ tñ q̃n ſp ſit i pcc̃o. ſꝫ nõ peccat
nouiter i hoc actu ſuo. Valꝫ hec ꝯtẽplatõ
ꝓ ſcrupuloſis. ⁊ hẽt locũ q̃n facta ẽ exami
natõ ꝯſcie. put ſolꝫ i tl'ibꝫ fieri bõa fide. de
recolẽdo ⁊ amouẽdo om̃e peccm̃ ⁊ impedi
mẽtũ. ꝓ nũc n̄ occurrit. ¶ Cõtẽplabaꝛ etiã
maria ꝙ ad nõ idigne celebrãdũ ſeu ꝯicã
dũ/ ſufficit ꝯſcia probabil' ꝯiecte. ꝙ nll'm
ꝓtũc hꝫ ipedimẽtũ nccio vetãs vl' arcẽs ad
celebrãdũ vl' ꝯicandũ. Et h̃ iteꝝ ꝯtra ſcru
puloſos ꝯſolatoriũ ẽ documẽtũ. ¶ Cõtem
plabaꝛ ꝙ a tãto bono. tã honeſto tãꝫ vtili
de ſe ⁊ dlectabili/ nõ erat ꝓuadꝰ vl' arcẽdꝰ
hõ/ ſine magno ⁊ legitimo ipedimẽto vt ꝑ
imũdicia corꝑali ſola/ q̃ mortali peccato
iuncta nõ ẽ/ ſcãdalo tñ rõnabili nõ immi
nẽte. Longꝰ eẽt hic pceſſus de leproſis. de
mẽſtrua patiẽtibꝫ. vl' emoroydes. vl' pol/
lutiones in ſomno cũ ceterꝫ. Rõ oĩm ẽ. qꝛ
nõ ẽ afflictio dãda afflicto. ſꝫ ꝯſolatõ. Rõ
altera qꝛ cibꝫ iſte magꝫ ẽ ſpũs q̃ꝫ carnis. q̃
nec carnalibꝫ ſordibꝫ/ in ſe vl' ex ſe maclaꝛ.
Eleuet i hac ꝯſidratõe duotõ fidl'im ſurſũ
corda. Cõtẽplabaꝛ magnificãs aĩa mari H.
e dñꝫ cũ exultatõe ſpũs i dõ ſalutari ſuo.
quẽadmodũ preſẽtial'r erat in h̃ ſacro iſte
cui miniſtrãt milia miliũ ⁊ decies cẽtena
milia aſſiſtũt ei. Non ita tñ/ ꝙ oẽs dimiſ
ſo empiro celo/ aſſiſterẽt huic in terris ſa
cramẽto. niſi ſm ordinationẽ diuine ſapi
entie cũ bñplacito creatoris. ¶ Cõtempla
baꝛ nõ eẽ indignũ ſꝫ digniſſimũ videri ã
gelicis ſpiritibꝫ/ viſitare preſential'r eccle
ſias in q̃ celebraꝛ vl' ſeruaꝛ eucharíſtie ſa/
cramẽtũ. Exẽplũ huiꝰ figurale fuit i ſcala
Jacob. et in monte ſynai. q̃n data ẽ lex ꝑ
ãgl'os in mãu mediatoris cũ fil'ibꝫ mltis
¶ Contẽplabatur q̃nta erat patiẽtia xp̃i
q̃nta angl'oꝝ beatoꝝ hic aſſiſtẽtiũ dũ tole
rant indignitatẽ ꝯtrectantiũ hoc ſacr̃m.
Cũ illi tãta ſeueritate puniebãtur accedẽ
tes ad montẽ ſynai. Unde ⁊ beſtia ſi teti/
giſſet montẽ/ obruebatur lapidibꝫ. Sepe
autẽ poteſt in hoc ſacramẽto ꝯqueri xp̃s.
Manus tradẽtis me/ mecũ eſt in menſa.
Et illõ Juda oſculo filiũ hõis tradis. Ni
hilominus ex peccatꝫ taliũ elicit deꝰ bona
in ſalutẽ electoꝝ. ſicut ex bonis dei. mala
peccatores eliciũt. ¶ Contẽplabaꝛ ꝙ hoc
ſacrificiũ dabat gloriã dõ i n excelſis ⁊ in
terra pacẽ hominibꝫ bone volũtatꝫ. letifi/
cabat angelos. liberabat purgatorio detẽ
tos. vt eorum pena breuior ſit aũt leuior.
Viatoribꝫ impetrabat. nũc ꝯuerſiõem ad
graꝫ. nũc ꝯſeruatõꝫ in gr̃a. nũc ꝯtra mõi
ꝑicula firmamẽtũ. nũc ãgeloꝝ cuſtodiaꝫ
et refrenationẽ temptatoꝝ. ¶ Cõtẽplabaꝛ
ex his et ſimilibꝫ effectibꝫ. laudabilius eẽ
ex amore ſacri. ⁊ ꝯfidẽtia miſericordia dĩ
ſepius accedere q̃ꝫ ex timore vel ſcrupulis
diu ſe ab eodem ſacro quodãmodo ſe ex/
ꝯmunicatũ facere. q̃ nec ſe expõit ꝑicl'o q̃

nõ hꝫ certitudinẽ ꝺ legitimo inpedimẽto
et accedit. queadmodũ ſupra notatũ eſt.
Sed ꝛ ſtultus illius timoꝛ eſt. vel reuerẽ
tia minus prudẽs. q̇ ad dñm ſe vocãtez ꝛ
inuitantẽ nõ acccedit ſꝫ ꝑcraſtinat. ſed ꝺt
coꝛui. cras cras. cras Sepe demũ fit illõ
Qui nõ eſt hodie cras minus aptus erit
¶ Cõtẽplabaᷣ tales q̇ nolũt accedere niſi
ſint actualiter deuoti ꝛ feruidi. ſil'r agere
q̄i frigidus nolit ad ignẽ ꝑrimare/niſi p̄
us calidus ſit. nec ſordid⁹ niſi ſan⁹. Sit
tñ iſte viuẽs nõ moꝛtu⁹ ꝑ moꝛtale q̇ ꝯfidit
accedere. alioq̄n ſi ſit moꝛtu⁹/non recipit
emolimẽta viuoꝝ. nõ eſt ꝯditio moꝛtuoꝝ
D vt comedãt. ¶ Cõtẽplabaᷣ maria etiã ſe
ex ſe neq̄q̄ꝫ eẽ dignã. excelſioꝛ ſup oẽs. Di
cebat igiᷣ cũ aplo. Venit deus ſaluos fa
cere peccatores q̄ꝝ ꝑma ego ſũ Sꝫ miaꝫ
in ꝑſeruatiua ſcificatiõe ꝛ redẽptõe ab oĩ
peccato etiã oꝛiginali/ꝯſecuta ſuꝫ alioq̄n
etiã naᷣa fili a tre fuiſſem ſicut ꝛ alij. So
lus ꝛ vnic⁹ filius me⁹. neqꝫ peccatũ neqꝫ
nccitatẽ habuit ꝯſequẽdi pccm̃ ꝑuilegio
ſingl'ari. qꝛ ſingl'ariter ex ſpũſcõ natus ¶
Cõtẽplabaᷣ aliq̄n cõicãtes ſecũ in eucha
riſtia/peccõres eſſe foꝛte ꝛ peccatores ſcie
bat eẽ aliq̄s q̇ ſacr̃m miniſtrabãt/q̄lis fu
iſſe putaᷣ ſeptimus diaconoꝝ Nicolaus
Sꝫ nõ ceſſabat ob hoc nõ refugiebat. ñ
ſe excõicabat. i. extra cõicationez ſe pone
bat Sciẽs ꝛ recolẽs dictũ filij ſui q̇ ſumi
tur in hoc ſacro Veni peccatores ſaluos
facere. dũ phariſeoꝝ falſa iuſticia ĩdigna
reᷣ. exprobrãs ꝛ dicẽs. hic peccatores re
cipit. Et iteꝝ ad diſciplos. Quare cũ pu
blicanis ꝛ peccatoribꝫ mãducat mgr̃ vr̃.
Sꝫ neqꝫ xp̃s ꝓhibuit iudã ꝑ abnegatio
nẽ cibi ſui. ¶ Cõtẽplabaᷣ ãplius ꝛ ꝯple
ctabaᷣ ampliſſimo ſinu caritatis/oẽs ꝑec
catores terre/publicanos ꝛ meretrices/q̄
les ſepe ꝑcedũt in regno ꝺi Clamabat va
lide cũ lacrymis/intra tẽplũ coꝛdis ſui ſe
ꝯnũerãs exẽplo Danielis ꝑccõres. te ro
gam⁹ audi nos. Miſerere nr̃i ſm magnaꝫ
miſicoꝛdiã tuã qꝛ pccõres magni ſumus
Et ſm mltitudinẽ miſatõnũ tuaꝝ. qꝛ ml'
ti ſic inſpic̃ ſum⁹ Exẽplũ itaqꝫ dedit nob̃
q̄ntũcũqꝫ videamur iuſti/vt queadmodũ
illa fecit ita ꝛ nos faciam⁹ Nẽo aliũ iudi
cet. nẽo dãnet. ſꝫ ſolũ ꝑ ecc̃iam ſuã ꝛ ſuos
damnet de⁹. Coꝛu⁹ fuit q̇ paſcebat helyaꝫ
Preſcꝑſit foꝛmã oꝛõis/excipiẽs nll'ꝫ q̇ di
cere iuſſit. pr̃ nr̃. nõ meus dimitte nob̃ de
bita nr̃a. nõ mea ¶ Cõtemplabaᷣ fieri q̄n

qꝫ. vt rex introduceret q̄ſtoꝛẽ ĩ cellariã ſua
collaᷣus bõa/dũ ꝑ pl'ibꝫ ꝛ maioꝛibꝫ indi
gẽtibꝫ expõit ſe q̄rere Siq̄dẽ vbi abunda
uit delictũ ſupabũdat ꝛ gr̃a. maioꝛ q̄ꝫ mi
ſeriaꝝ abiſſus abiſſuꝫ foꝛti⁹ ĩuocat miaꝝ
¶ Cõtẽplabatur ꝛ aſſumebat hmõi ſcr̃m I
q̄ſi hoꝛa ſua eẽt q̇ tranſiᷣa erat/ex h̃ mõo
ad patrẽ vl' poſt deſertũ ad terrã ꝑmiſſio
nis. cõeſtura de fructibꝫ. Reuoluebat aio
tota celeritate oĩa noua ꝛ vetera de theſau
ro coꝛdis ſui/que ad ꝺuotõꝫ ꝛ veneratiõꝫ
ꝛ laudẽ ꝛ iubilũ cũ exultatõe ſpũs ꝓuoca
bãt. maxie oĩa q̇ cepit Ihs facere ꝛ docere
ſingl'r ſecũ ꝛ vnil'r cũ oĩbꝫ ꝑ totũ vite curſũ
ab introitu ĩ exitũ ꝛ vſqꝫ in ſeculũ O q̄ntã
q̄ꝫ vberẽ vides aĩa xp̃iana mariaꝫ tibi mi
niſtraſſe materiã ꝯtẽplãdi. Expgiſcere
igiᷣ ocl'os api. aures erige. coꝛ dilata. ꝛ ex
cipiẽs eucharistiã clama. Faſcicl'⁹ mirre
dilectus me⁹ mihi inter vbera mea ꝯmo
rabiᷣ. Faſcicl'us vtiqꝫ ꝑuulus mole ſꝫ vir
tute inmẽſus. Hic ex ſñia hoc ẽ ſenſu vl' ſe
timento intimo Omnia poma dĩnaꝝ ſcri
pturaꝝ noua et vetera dilecte mi ſeruaui
tibi Et vñ. qꝛ dediſti mihi de tuo tibi red
do Talis mihi certe es. q̄lez te fidl'r reco
gitauero. Infans. puer. Iuuẽis ꝑdicãs.
ſanãs. moꝛiẽs. reſurgẽs. regnãs ¶ Con
templabaᷣ ſuſceptionẽ euchariſtie/q̄ſi fi
liũ audiret ex cruce dicẽtez ſibi/qꝺ latrõi
iurauit. Amen dico tibi hodie mecũ eris
in ꝑadiſo. Siq̄dem gr̃a dei (teſtionio ſa
pientis) eſt ꝑadiſus inbñdictionibus Et
vbi gr̃a/ſi nõ euchariſtia/q̇ ꝑ excellẽtiam
bona gr̃a nũcupaᷣ. Poꝛro gr̃a dei vita eẽ
na ſcꝫ vita ꝛ pax. Eſt autez in euchariſtia
pax nr̃a xp̃s. Completur ergo ſalutatõ tu
a o paule totiẽs poſitaꝛ a Iohẽ ꝛ petro ſi
militer Gr̃a vobis ꝛ pax. Quid gr̃a ꝛ pax
niſi gr̃a pacifica Et ſi pacifica nõ ẽ ĩpedi
ta. Deductũ vero ꝑus hẽs q̇ ꝑadiſus et
eterna vita ẽ fruitio dei ſm habitũ gr̃e nõ
ĩpedita. ꝑſtim q̄ñ ẽ ꝯſũmata ¶ Cõtẽpla
baᷣ cũ exultatiõe ſpũs euchariſtiã ĩ tẽplo
iubilãſqꝫ dicebat Suſcepim⁹ de⁹ miaꝫ tu
aꝫ/ĩ medio tẽpli tui Suſcepim⁹ olĩ miaꝫ
hãc viſibiliter. me ꝑñtãte Simeone reci
piẽte Anna ꝓphetante Etẽ de⁹ me⁹ mia
mea Suſcepim⁹ hãc eãdẽ ſacramẽtaliter
q̄tidie ſi volum⁹. ĩ medio tẽplo coꝛdis nr̃i.
Itaqꝫ tẽplũ dei ſum⁹ Nõ queram⁹ ſapien
tiã acccuſantẽ. ñ iuſtitiã dãnãtez. nõ potẽ
tiã puniẽtez. ſꝫ miaꝫ abſoluẽtez. Suſcipi
m⁹ eã ſacramẽtaliter q̄tidie mirabilia iu

excessu facientē. Fac de ſapiētia accuſan/
te aduocatā. de iuſtitia dānante abſoluē/
tē. de potentia puniēte ꝓtegentē ⁊ libantē
Siquidē factus eſt nob̄ xp̄s a deo ſapiē
tia. iuſtitia. ſanctificatio redēptio. via. ve
k ritas ⁊ vita. ¶ Cōtēplabat̄ exiſtētiā mira
bilē filij in h̄ ſacr̄o quē viſibiliter tractaue
rat cū blādicijs ⁊ oſculis ſuauiſſimis in
gremio corridētē. Credebat hoc idē ſibi
licere nūc. q̄uis alio mō ſꝫ nō minori me
rito. Oſculat̄. tāgit. ⁊ qđ ſibi tūc nō licue
rat corꝑaliter/manducat ⁊ bibit ⁊ accipit
vitā. Nā q̄ manducat me inq̄t ⁊ ipe viuet
ꝓpter me. Grādē rē tibi o aīa xp̄iana gran
dē nimis eſtimaſſes ſi ꝟgo bn̄dicta poſu
iſſet olim filiū ſuū in gremio tuo. Si cō
ceſſiſſet āplexū ⁊ oſcl'm Sꝫ habes hic rē/
ſuo miraculo ⁊ merito grādiorē. Eia nūc
o aīa canta cātica cāticoꝝ. q̄ ſuſpirabūda
petebas. Quis det mihi te fratruelē meū
ſugentē vbera mr̄is. vt inueniā te ſolū fo
ris ⁊ deoſculer te. ⁊ iam nemo me deſpici
at. Ecce foris. ⁊ vere foris. a nemine viſi
bilis. dat ſe ſolū tibi. dat vt oſculeris euꝫ.
fac qđ ſeq̄tur. Apprehēde eū ⁊ introduc
in domū ↄſciētie tue q̄ eſt domus ſapiētie
mr̄is tue. Illic docebit te. Da ⁊ mihi po/
tū ex vio ↄditū deuotōis tue Da mih mu
ſtū malogranatoꝝ tuoꝝ/feruide dilectio
nis ¶ Cōtēplabat̄ in eucharistia. q꞉ nō ē
hic localiter corꝑ⁹ filij ſui. Nō ei poſſꝫ tra
hi linea viſualis a corꝑe xp̄i vt hic eſt ſa
cramētalit̄/vſq꜁ ad oculū ⁊ ecōuerſo. Cre
debat ꝙ ꝑ ↄcomitātiā erat anima in cor/
pore. ſilr̄ cū ſanguine ⁊ cū deitate Sꝫ nū
q̄d ꝑ ↄcomitantiā erāt illic dū ↄſecrabat̄
tpe cene veſtes ſue. nūq̄d aer circūſtās cor
pus ⁊ veſtes? Curioſitas aut ſtudioſitas
hoc inq̄rit. vt deducat ꝙ in hoc ſacr̄o/per
ↄcomitātiā ſūt oēs angeli. oēs ſcī. Et tu
breuiſſima ꝟgo. imo ſub breui ꝟbo tot⁹ mū
dus. ſiq̄dē deo canit̄. Pleni ſunt celi ⁊ ter
ra glīa tua. Orat ecc̄ia p̄rēꝫ vt veniēs fili⁹
tuus cū oīb⁹ ſanctis/parataꝫ ſibi inueniat
l māſionē. ¶ Cōtēplabat̄ corpus verū filij
ſui/ſacr̄m eē corꝑis ſui myſtici. Signat
igit̄ hoc ſacr̄m/totā ecc̄iaꝫ electoꝝ. etiaꝫ
ex vi ſacramēti Nō tn̄ dicim⁹ ꝙ ↄtineat̄ h̄
tota ecc̄ia ſub ſacr̄o. Cōcedim⁹ ꝙ xp̄s hō
eſt vbiq꜁ ꝑſonaliter. q꞉ videlꝫ ꝑſona xp̄i.
ꝟbū dei eſt vbiq꜁. Nō tn̄ ↄcedim⁹ ꝙ xp̄s
ſit vbiq꜁ corꝑaliter dimēſiue. ſꝫ tm̄ i celo.
⁊ ſacramētaliter in tēplo. Logica hic op⁹
eſt. vna ex ancillis ſapiētie ſi nolum⁹ male
loq̄. ¶ Cōtēplabat̄ ideo dici corp⁹ xp̄i in
hoſtia q꞉ ↄuerſa erat in ſe/ſpecieb⁹ hoſtie
reſuatis Vn̄ ↄſequēs eſt. ſi xp̄s apparuerit
hic aliq̄n ſub ſpecie pueri vel crucifixi/ſi
debeat credi ꝙ ſit ibi xp̄s. oportꝫ ꝙ ſpeci
es hoſtie remāſerit alioq̄n n̄ erit ibi xp̄s
ſacramētaliter. ſꝫ nec videt̄ ꝙ localiter. cū
talis n̄ ſit in celo ſtatus ⁊ ſtatura Caueat igi
tur ſibi curioſitas inq̄rēdi miracl'a Caue
at vicina leuitate. tales ꝓtinus adorare vi
ſiōes. Meminerit de martio cui ſpūs ne
q̄ꝫ trāſfiguratus apparuit in ſpecie xp̄i q̄ ā
gelus ē magni ↄſilij. nedū āgelus lucis ſꝫ
lux āgeloꝝ ¶ Cōtēplabat̄ exiſtētiā filij ſui
viuacius ꝑ itelligētiā q̄ꝫ ꝑ ſolā fidē. ⁊ nul
lo mō imaginatiōēꝫ admittebat imo nec
rōnē. Percipiebat inſuꝑ p̄n̄tiam eius ꝑ a
moris ſentimētū ⁊ ↄplexū. Quāto ꝟo ſit
ꝑſpicatior oculus intelligētie q̄ꝫ imagina/
tōis vel rōnis/metaph̄ici tradidert/ imo
⁊ mathematici de q̄b⁹ minus videretur vix
credibilia poſuert̄. Putāt ſe ꝑſpectiui de/
mōſtraſſe/ꝙ oēs radij lūinis ⁊ coloꝝ om
niū quātūcūq꜁ a circūferētia ꝓdeūtiū cō/
currūt impmixti/in q̄libꝫ pūcto medij vl'
ſpeculi vel oculi. Sic inq̄ūt. In guttula
iridis /ſunt tres colores q̄ apparēt in ar/
cu. ſic in collo colūbe. ſic certe ↄſequēs eſt
ꝙ infinities infinite. Sic in organo me
morie diceremus. Et q̄s ineruditus oro
crederet iſta? Demōſtrat ariſmetrica cuꝫ
geometria ꝙ in q̄libet paruo piſo vel cal/
culo/ſūt oēs nūeri cū figuris oīb⁹ ⁊ habi/
tudinib⁹ ſuis. q̄ oīa vtiq꜁ ſūt īfinita. Nec
ē vt dicat̄ ꝙ ſolū ſūt i potētia. Vidꝫ q̄ppe
deus actu ⁊ in actu oīa talia. Si pōt ꝑ ſo
lā remotiōēꝫ exēplo Dioniſij vna figura
fieri viſibilis i hoc piſo p̄exiſtebat igit̄ in
eo. q꞉ nihil additū ē. ſꝫ ſubtractū. cur non
ita de ceteris figuris dici pōt? ¶ Cōtēpla ba m
tur hec maria lōge viuacius ocl'o itelligē
tie q̄ntū ſpectabat ad magnificādū dn̄m
(cuius potētie ⁊ ſapiētie n̄ eſt numerus)
q̄ꝫ q̄cūq꜁ ph̄us. docēte eā ſpū ſcō oēm ꝟita
tē/ Et ſi non forte ſp in actu tn̄ in habitu.
Accipiat hāc expoſitōēꝫ/q̄ſq̄s aliquā vel
let ſtruere calūniā ſuꝑ oīb⁹ marie ↄtēpla
tōnib⁹ tactis aut tāgendis ſi ⁊ quātū ↄti/
nēt ꝟitatē Sciat mariā maiori cognitōe
totius ſeculi cuꝫ decurſu fuiſſe p̄ditaꝫ/q̄ꝫ
ꝓphetaꝝ vel aploꝝ vel ph̄oꝝ cetus vllus.
Si mathematicus viſo piſo cognoſcit

ſn eo nõ ꝑ imaginatõez neqꝫ ꝑſenſuz ex/
terioꝛẽ. ſꝫ ꝑ ſciẽtiã dmõſtratõis adq̃ſitã/
tot theoꝛeumata geometrie. tot ariſmetri
ce tot ꝑſpectie. nõ abneget illa q̃ de ſacro
credim⁹ intelligi poſſe dño reuelãte q̃ in
tellectũ dat paruulis Sũt innũerabiles
ꝓpl'i q̃s deus trahere vult poſt ſe/ꝑ cogni
tionẽ ⁊ amoꝛẽ. Et qꝛ cognitio intellectua
lis dat̃ pauciſſimis. dedit fidẽ initẽtẽ au
ctoꝛitati dicẽtꝭ. intuentẽ vicini⁹ ⁊ adherẽ
teꝫ firmius ⁊ certius/q̃ꝫ adhereat ph̃us ꝑ
ſcientiã ſuis ꝯcluſionibꝫ. Docet hoc effe
ctus. qꝛ fidelis/citius vitã dſerit q̃ꝫ fidẽ.
nõ ita ph̃us. Tale aliq̃d mirat⁹ ẽ in igna
tio Traian⁹ ſic legit̃. Au⁹ ignacij illõ ẽ
inſigne eulogiũ Amoꝛ meus/crucifixus
eſt. q̃ a te ꝓgo btã lrãs accepit rñſiuas ſu
is petõnibus. vt ex te ꝑ te ⁊ i te/fides neo
phitoꝛum firmaretur.

Sequit̃ partitio quarta

Per ſoliloq̃ũ q̃i narratiuũ de ꝯtẽ/
platõibꝫ marie ſuꝑ h̃ ſacro. Et ꝑncipalit̃
de. xij. bõis ei⁹ q̃bꝫ replet̃ eſuriẽtes. ꝑ no/
tulas centum cuꝫ additione quadragin
ta theoꝛeumatum de vnitate.

Incipit ꝑticula quarta

Contẽplabatur ãplius maria
magnificãs dñm/q̃ꝫ magnã fe
cit ipe cenã. q̃ꝫ lautũ ⁊ ſplẽdidũ
ꝯuiuiuꝫ. dũ ſuis fidelibꝫ inſti
tuit hoc ꝯiõnis ſacr̃m. dũ eſuriẽtes iple/
uit bonis. Dicta ſũt aliq̃ de eucharistia
ꝓut data eſt in oblationẽ ſacrificij. mixta
ſunt aliq̃ de ipa eadẽ/ꝓut eſt in ꝯiõnẽ cõ/
uiuij. Sꝫ ſuꝑſunt amplioꝛa. ſi bñdixerit
dñs cenã ſue familie. ſi fregerit panes. ſi
cũ piſciculis/iuſſerit illos/recũbẽtibꝫ mi
ſtrari. Nũc duodecim ſpoꝛte. nũc cophi
ni ſeptẽ. poſt ſaturitatẽ. colligent̃ fragmẽ
toꝝ. Tãta eſt tã efficax xp̃i bñdictio qꝛ ⁊
ꝑ bñdictiõez ſe totũ largit⁹ eſt in hoc ꝯio
nis ſacro. Ceteꝝ facto interim ſilentio de
ſpeciali ſeu ꝑſonali refectõe viatici/ qd̃ ẽ
tertiũ bonũ: notem⁹ adhuc pauculas brẽ
marie ꝯtẽplatiões de ſcd̃o bono/ꝯtẽti de
dictꝭ ſuꝑ ꝑmo ¶ Cõtẽplabat̃ maria ꝯfe/
rens in coꝛde ſuo: ad inſtructiõez hui⁹ cõ
uiuij/q̃i oẽs cataractas celi apiri. Quis
fideliũ dubitet (inq̃t Greg) in ipa imola
tionis hoꝛa celos apiri. ⁊ imis celeſtia iũ
gi: Dicũt̃ hic apiri celi/nõ ꝑ fractionẽ. ſꝫ

ꝑ influentiã ſpecialẽ. q̃liter optabat ꝓphe
ta dicẽs. Vtinã dirũperes celos Et iteꝝ
Roꝛate celi deſuꝑ ⁊c̃. Vox inſuꝑ eſt eccĩe
gratulãtꝭ. hodie ꝑ totũ mũduꝫ. melliflui fa
cti ſunt celi Sic inuenim⁹ dalidã ꝑfidã/
dixiſſe de ſamſone. Nũc apuit mihi coꝛ
ſuũ. ſecretũ ei ſ̃ reuelauerat. ſic h̃ reuelãt̃ ce/
leſtia ¶ Cõtẽplabat̃. ꝙ iſtic iũgunt̃ ima
celeſtibꝫ ꝓpter ꝯnexionẽ mẽbroꝝ eccĩe mi
litãtꝭ/cũ mẽbrꝭ eccĩe triũphãtis in vno ca
pite xp̃o pñtialiter hic exhibito. Orat ec
cleſia patrẽ Iube hec ꝑferri ꝑ manus ſcĩ
angeli tui. q̃ xp̃s eſt ãgelus magni ꝯſilij.
ꝑferẽs totũ coꝛpus myſticũ/in ſublime
altare diue maieſtatꝭ. i. ſuꝑme ⁊ altiſſime
ditatꝭ. Maieſtas itaqꝫ dr̃ q̃i magnitudi
ſtatus ꝑeracto demũ ſcr̃o dr̃ coꝛp⁹ xp̃i ra
pi/⁊ i celũ ab ãgl'is deferri. nõ ꝑ realẽ loci
mutatõꝫ. ſꝫ ꝑ opatie ꝯnexiõis virtutẽ.
Cõtẽplabat̃ ꝙ iſtic ẽ oblatõ vna. ⁊ pl'es of
ferũt Offert fili⁹. offert. ſpũs ei⁹ ſcs⁹. Offe
rũt ãgl'i. offerũt ſacerdotes. offerũt fidles
aſſiſtẽtes. q̃ q̃ntopl'es ſũt ⁊ duotõres/tã/
to fit acceptioꝛ oblatõ. qd̃ valꝫ ꝑ celebrã/
tibꝫ in medio ſeu patẽti eccĩe loco. Tu ſin
gulariter ⁊ efficaciter offers ꝑ⁹ filiũ virgo
bñdicta/vita dl'cedo ⁊ ſpes nr̃a ¶ Cõtem
plabatur ꝙ iſtic aliud eſt ſacramentum.
aliud vſus ſacramenti. non ſic in baptiſ/
mo Vſus ẽ ſcr̃m̃tal' ꝯmedere ⁊ bibere ſ h̃
intẽtione eccĩe: Hic vſus/etſi ꝓpaciter nu
triat coꝛp⁹ ſic ⁊ alios effect⁹ hẽt naurales
(n e deꝑhendat̃ trãſſubſtãtiatõ. ⁊ h̃ ad fi/
dei meritũ) nõ tñ oꝛdiatur vſus ad hũc ef
fectũ. ſꝫ ad ſolũ⁹ m̃tis nutrimẽtũ. hic Ipſe
ait. Verba q̃ loquoꝛ vob̃/ſpũs et vita ſũt
qꝛ vitã ſpiritalẽ reficiũt. Iſte ẽ finis. hec i
ſtitutõ ¶ Cõtẽplabat̃ maria/ꝙ iſtic ꝑ⁹ ꝯ
ſitõꝫ accidẽtiũ pãis ⁊ vini dſinit eẽ coꝛp⁹
xp̃i ⁊ ſanguis nõ ꝑ ãnihilatõꝫ vl' aliã in ſe
mutatõꝫ. Redit aũt materia. vl' eadẽ nũe
ro q̃ ꝑ⁹ fuit. qd̃ vtiqꝫ fieri põt ꝑ creatõꝫ vt
redeat idẽ nũero. aut materia creat̃ noui
q̃lis ẽ carnis vl' ꝓmis vl' alteri⁹ rei/ q̃ per
actõꝫ accidẽtiũ ſuccreſcit. Placet alijs me
lius dicere ꝙ ſic accidẽtia hñt modũ ſub
ſtãtie ꝑ ſe ſubſiſtẽdo: ſic tenẽt locum mate
rie ⁊ foꝛme pãis i agẽdo ⁊ patiẽdo. nõ no
uo ſed ãtiquo miraclo ¶ Cõtẽplabatur
magꝭ ad reꝫ nr̃aꝫ ⁊ duotõis amplificatõꝫ
Aſpiciebat i latitudĩe coꝛdis ĩnocẽtꝭ/q̃ꝫ/
admodũ electi oẽs ꝯferũt pces ſuas ad o
pulẽtiã hui⁹ ꝯuiuij/a ꝑmo abel iuſto vſqꝫ

ad vltiuꝫ q̄ naſcitus ē ī mōo Cōſiderabat
ꝑcipue fratres ſuos xij. apl'os. Qui volen/
tes ꝯuiuiū eſſe ſplēdidū collegerūt ex oīb9
reliquijs ciborum a domino benedicto/
rum ⁊ multiplicandorum .xij. ſportas vl'
cophinos Hos vocam9 ſymbolū aploꝝ.
Appoſuit ei q̄libet bolū ſuū. i. articl'ꝫ Sꝫ
o magne de9/q̄ꝫ magna ꝟtute rfertuꝫ. In
troducat nūc nos rex in hec cellaria ſua q̄
rū tu celleraria es O tu btā tu marie ꝯſci
a ſubſtātia. i. fūdamētuꝫ es illoꝝ q̄ xp̄m ō
te dicūt ꝯceptū ⁊ natū. Cōtēplabat quē
admodū ſup floridū Jhm (q̄ flos ē campi
inenarrabil' būdicti vētris ſui) ſpūſſact9
ſeptē dōa q̄i totidē refectiōis ſpūal' nutri
mēta diffuderat ꝑ deſcēſiuū illapſum. nec
deſinit effluere tāq̄ꝫ caput in mēbra. Sed
ꝑ qd̄ mediū: Plane ꝑ te ꝟgo virga Jeſſe.
Tu collū eccl'ie firmiſſimū ⁊ cādidū. tāq̄ꝫ
turrꝭ eburnea. ⁊ ſuauiſſimū q̄i vinū. Tu
ꝯnectꝭ eccl'ie mēbra/ſuo capiti xp̄o filio tu
o. tu ſuſtētas. tu vitales hauſtus ꝓma ſu
ſcipis ⁊ refluis. tu aſpiras ⁊ reſpiras/in
eccl'ie corpus vniuerſuꝫ. Cōtēplabat ſe/
ptem panes dotū iſtoꝝ donoꝝ/ꝯiūctos
panib9 alijs ſeptē btitudinū. q̄b9 ꝯnectūt
ſeptē panes dotū btāꝝ. Porro ſacramēta
ſub eodē nūero. necnō virtutes totidē. ꝯ
rabidā famē ſeptē vicioꝝ. Sꝫ hec ex ali/
bi traditꝭ/notiſſima. n̄ hic docēdo ſꝫ cur/
ſim rmemorādo poſuiſſe/ſatis ſit: ad am
plificatōꝫ nr̄i ꝯuiuij Cōtēplabat maria
paupꝭ eccl'ie militātꝭ/circa tale ꝯuiuiū/
diuerſimode ſe hn̄tes Uox aliq̄ꝝ eſt. Pa
raſti in ꝯſpētu meo mēſaꝫ aduerſus eos
q̄ tribulāt me Et itēꝝ. Calix me9 iebriās
q̄ꝫ preclarus eſt. O ꝟe mirabilis/ꝯ tribu/
lātes/armature ſpēs. vt mēſa ſit ad tuta/
mentū q̄ ꝓus lrāliter afferre ſolet carnali
bus nocumētū. O vehemēs ebrietas que
mortē ſupat ⁊ infernū. de q̄ p̄s. Inebria/
bunt ab vbertate dom9 tue Cōtēplaba
tur alios q̄i medicos. petere. q̄rere. pulſa
re. dicētes ex inſtitutōe xp̄i. Panē nr̄m q̄/
tidianū ⁊ ſupſubſtātialeꝫ addit lucas: da
nobis hodie. Jūgebāt ſex petitiones iſti
medic. tres vltimas que ſunt de remotōe
triplicis mali ſcilicꝫ culpe. pugne. ⁊ pene.
Necnō tres ꝓmas. q̄ ſunt de collatōe bōi
ſcificatōis ⁊ regni ⁊ bn̄placiti diuine volū
tatis Cōtēplabat pl'imos ꝑ oēs gn̄ati
ones eā dicētes btāꝫ. q2 grā plena. q2 dn̄o
ſociatā. q2 bn̄dicta in mulierib9. ⁊ ꝑcipue

q2 ꝑ eā collat9 fuit fruct9 vite. fructus bn̄
dicti vētris ſui. ihs xp̄s. amē. Quare tota
deuotōe offerebāt ſibi aue maria. q2 ꝯpla
cebāt in recordatōe nōis ſui: q2 ꝯgratula
bant ſue felicitati. ⁊ ſuā famā optabāt au
geri. Cōcinebāt deniq̄ꝫ poſt impletioneꝫ
bonoꝝ ab ea ꝓueniētiū. Magnificat aīa
mea dn̄m Cōtēplabat mēs marie mag
nificās dn̄m cū exultatōe ſp̄s/quēadmo/
dū dn̄s inſtituēs eucharīſtie ſacr'm. eſuri
entes im. bo. ⁊ di. di ina. Et h̄ ſub tripli/
ci bono/eſurientiuꝫ impletiuo. Unū eſt
bonū oblatōis ſacrificij. Alteꝝ bonū cō
municatōis ꝯuiuij Tertiū rfectōis viati
ci vel edulij. Primū q̄ ad deū. ſcōm q̄ ad
ꝓximū. tertiū cuiuſlibꝫ q̄ ad ſe ipm̄. Et q̄
dē de duob9 ꝓmis pl'ime ſunt marie ꝯtē/
platōes inducte. Fuert nōnulli q̄ nō ſatꝭ
attēdebāt ad h̄ ꝓmū duplex bonū eucha/
riſtie/qd̄ hꝫ/oblationē deo ⁊ ꝯionē ꝓxio.
Cōſiderabāt dūtaxat tertiū bonū, ꝓpter ſi
militudinē ad panē ⁊ vinū qd̄ dat in refe
ctionē edulij ſeu ⁊ viatici. Conſulebāt id
circo ſeuerius. ne q̄s accederet ad hoc ſa/
cramētū niſi valde ſanus ⁊ mūdus. Mo
uebat eos iſte medicoꝝ āphoriſm9. Egra
corꝑa quāto magꝭ nutries/tanto plus le/
des. Atuero ꝓſpicuum eſt/q2 eucharīſtie
ſacr'm/etiā vbi ledit accipientē aut ꝯſecrā
teꝫ neq̄ꝫ ſibi ꝓdeſt ꝑ viatico refectōis: pro
deſt t̄n eccl'ie toti ꝓ ſacrificio oblatōis ⁊ ſa
cramēto ꝯionis. Ue t̄n hōi ſi vniuerſum
mūdū lucret. aīe ꝟo ſue detrimētū patiat.
Hec pro ꝓfatione. Ueniamus ad marie
ꝯtēplatōes circa tertiū fructū. Premitta
m9 ſub q̄druplici metro. totū materie cō
pēdiū ꝓ dictꝭ ⁊ dicēdis. Hoſtia ſacrificat
ſatiat. cibat (Ecce tres fruct9 ꝓncipales.
Seq̄t in ſpeciali de cibo. ſub nūero ꝯtē/
plationū duodeci) Et cib9 iſte. reſtaurat.
ſaciat. dlectat. roborat. auget. obdormire
facit. caro ſeruit. mens dn̄atur. vim geni
tiuam dat. trāſformat. inarrat. ⁊ vnit.
Contēplabat mens marie ſacramentum
eucharīſtie tanq̄ꝫ cibum refectionis ſub
ſpecie panis ⁊ vini. ... ſignum ſignato
rn̄deret. vt ſil'itudo curreret pedib9 ſuis.
dū dr̄ Eſurientes impleuit bonis ⁊ diui
tes dimiſit inanes. Cōtēplabat in eu/
chariſtie ſacr'o filiū ſuū. q̄ fact9 eſt cib9 ho
minū. q̄ ſꝑ eſt cib9 angeloꝝ Cōtēplaba
tur q2 eſuriētes q̄ ſūt paupes ſpū/imple/
uit bōis ꝑ hūc cibū/dū faſtidioſi diuites

dimittūť inanes Eſurientes ſiq̄dē īpleuit
¶ Primo.bono reſtauratōis ¶ Scđo.bo
no ſatiatōis ¶ Tertio.bono delectatōis.
¶ Quarto.bono roboratōis ¶ Quīto.bo
no augm̄tatōis ¶ Sexto.bono obdormi
tōis ¶ Septimo.bono ſubiectōis in car
ne ¶ Octauo. bono dn̄atiōis in mente
Nono.bono inſup generatiuevirtutis
Decimo.bono trāſformatōis Undecio
bono inarratōis ¶ Duodecio.bono vni/
onis ¶ Sumamus ꝯpēdiū a vocabulis
bonoꝝ iſtoꝝ cū ſuis ꝯtēplatōibꝫ ī maria
R iūgendo p̄dictꝫ. ¶ Primo bonū Reſtau
rat. Uita ſpūalis ſic̄ ꝛ corpalis/ſuo mō
ꝯſeruať/in calido ꝛ hūido/debite ꝯmēſu
ratis. Loq̄mur aūt hic de vita ſcđa. q̄ cō
ſiſtit/in actiōe,pueniťq̄z a vita p̄ma. Ui/
cē calidi/tenet caritas ſeu gr̄a. put carita
tē nōiam⁹ feruorē caritatꝫ in agēdo. vicez
humidi q̄ſi paſſiuā/ſibi vendicat affectio
bona volūtatꝫ. Sit hoc memorabile pro
dicēdis oībꝫ/fūdamentū. Sic̄ ei nō pdiť
vita eſſentiaľ aīe:ſic nec reſtaurať. Porro
dici⁹ vitā aīe xp̄iane. vitā aōꝝ. Amor tu⁹
vita tua.loq̄ť ad aīaz ſuā Hugo. Amorē
itellige nō cui⁹cūq̄z ſ3 dī. alioq̄n q̄lib3 ad
uerſus amor/ noīat⁹ libido vľ cupiditas
mors nō vita dicēd⁹ ē. Diliges deū ex to
to corde iubet de⁹. ſubiūgit amoris hui⁹
effectū ꝛ viues ¶ Creſcēte ꝓo cupiditate vľ
libidīe/minuiť āt obtūdiť act⁹ ꝛ feruor ca
ritatꝫ:etſi habit⁹ p̄maēat Quot āt mōis ꝛ
q̄tiēs iſtō ꝯtigat/pl⁹ expiētijs edocemur
q̄z v̄bis. notauit hec mala/ſub q̄druplici
clade Amos ꝓpheta.q̄i p totidez aīe paſſi
ones.q̄ ſūt.ſpes.met⁹.meror.gaudiū In
eruca noīatur gaudiū carnis virētia car/
pens. In locuſta notať ſpes arrogātꝫ In
bruco aūt iners ꝛ tot⁹ exterioribꝫ icūbēs
metus. In erugine meror ſcđi iteriora cō/
ſūmens . At ex his q̄d ſup ē/niſi vita lan
guens ꝛ egra Polliceť ali⁹ ꝓpheta vice dn̄i
q̄ reuerētibꝫ ad ip3 reſtitueret ānoſ q̄ſ eru
ca.locuſta.bruc⁹.ꝛ erugo ꝯſūpſerīt ¶ Hec
ē reſtauratō q̄z opať dn̄s p eucharīſtie ſa
cꝛ cibū.q̄ꝛ ſanat hāſ īfirmitatū peſtes ꝛre
S plet ī bōis eſuriētes ¶ Cōtēplabarꝫ.o ma
ria reſtauratōz hmōi.ſ3 aliť expiebaris q̄z
ceteri Nihil q̄ppe p viciū depdebať in te/
ō vita gr̄e q̄lr in nobis . Attn̄ naťaľ ncc̄i
tas vie nō ſinebat hāc vitā inſuo feruore
ſp eē q̄liter tibi nūc ē ī p̄ria. ſed nec eras ī
ťmīo meriti Tu idcirco iuſta iuſtificaba

ris adhuc ꝛ erat ſemita tua ſicut lux ſplē
dens.creſcēs vſq̄ ad pfectā eternitatꝫ diē
Reſtauratō tua erat n̄ tā ſuppletio ōpditi
q̄z augm̄tatō iā habiti ¶ Sciebas eucha
riſtie ſuſceptōz v̄tutē hr̄e puilegiatā q̄z di
cimus vim opis opati. Addit hec vis ad
ꝓpriū meritū ſolius volūtatꝫ vľ ꝓprij opis
pl⁹ valet hic:ſic̄ ꝛ ī baptiſmo/actualr̄ acci
pere/q̄z ſolū volūtatꝫ ōſideriū habē. Quo
circa ſtulte agūt q̄ ſe reddūt inhabiles ad
ſuſceptōz. ſtulte q̄ ſine cauſa rōnabiľ ipe/
dimēti/ſe ſubtrahūt. Prudēter ꝟo q̄ ſibi
bn̄ ꝯſcij freq̄nter accedūt Porro mereť ſac̄
dos digne ꝯſecrans. ſ3 āpli⁹ digne ꝯicās
etiā nō ſacerdos Adde q̄ fingētes hoſti
am ꝯſecratā eſſe q̄ nō eſt:ꝛ ita pn̄tātes ad
adorādu3 vľ ꝯicandū rei ſūt crimīs ydo
latrie q̄ntum in ſe ē. Et q̄ꝫuis ignorantia
poſſit alios excuſare/nec peccēt adorādo
ꝓpter ꝯditionē ſubintelcētā etſi nō expſſa3
ſuſcipiētibꝫ tn̄ nō accreſcit tant⁹ fructus.
Exemplū in alijs ſacramētis. maxie ō ba
ptiſmo. Deniq̄z nō ē cauta ſatꝫ ꝯſecrātiu3
ſolicitudo/q̄ hoſtiā p⁹ q̄z ſit ꝯſecrata ſur/
ſum leuāt.flectūt gēua.poſt bn̄dicūt. ꝓplo
reſpiciēte nᶜ attēdente ꝯſecratōis horā vľ
momētū. Eſt aūt corpus xp̄i pn̄tialr̄ ſolū
tūc in altari p̄mo dū v̄ba ſcr̄alia finita ſūt
īnīſtanti vltio Ita q̄ p̄mū nō eē v̄boꝝ/eſt
p̄mū eē corpis xp̄i ī hoſtia.q̄ v̄ba n̄ ſolū ſť
ſignificatia vľ demr̄atia.ſ3 opat ia ex ordi
natōe inſtitutōis xp̄i coaſſiſtētis efficaciť
p iſto inſtāti p̄mo nō eē v̄boꝝ Et illud in
ſtās demōſtrať ad intellectū dū ōr hoc eſt
corpus meū.q̄ꝛ illō ē p̄mū inſtās exiſtētie
corpis xp̄i .ꝛ nō factō Ideo nō bn̄ ōr .hoc
fit corpus meū. Conformiter de ſanguis
ꝯſecratōe ſuo mō.cuius forma nō ōpēd3
a p̄ma ¶ Cognouit iſta tuus (o v̄go btā)
deuotus ꝛ ſapiē magnus diſcipľus Hugo
q̄ laborās ī extremis/ noluit vti hoſtiā q̄z
p ītimū ſpūs ſēſū ōphēdit nō eē ꝯſecratā.
Poſt dū ē allata cōſecrata/timēs piculu3
vomitus ſi ſumeret/dixit magna fide. Fi
lius redat ad prē3.ꝛ ſp̄s ad dū q̄ ōdit illū
Et ita pie crediť (q̄ꝛ ſtatī obijt) eē ꝯpletū

Secūdū bonū. Sati/ T

Quanta ſit ꝛ q̄z īproba fames pccoꝝ (at
q̄s non implet et occupat caritatꝫ cibus ꝛ
potus/ꝛcogitare ſtupor ē ſentire grandis
ꝛ incōpabilis miſia. q̄ꝛ vſq̄z ad mortem.
Crede nō mihi ſ3 ſapiēti. Deſideria inq̄ť

occidũt pigrũ Expiẽtiã ĩterroga. rñdebit
quẽadmodũ aures pruriũt ad rumores.
oculi furiũt ad reſpiciẽdũ vanitates ⁊ in
ſanias falſas. glo. ſcꝫ q̄ faciunt inſanire.
Itaqꝫ nec ſaciat͛ ocul⁹ viſu nec auris au/
ditu Adde ꝙ os ſcurrilitate ⁊ vaniloq̄s
guſtus ſaporib. olfact⁹ odorib. tact⁹ con
trectatõib adimpleri videt͛ nec ſaturat͛.
Proinde ſũma maloꝝ vanitas vanitatũ
⁊ oĩa vanitas: ſi ñ repleuerit veritas. ⁊ ca
ritas. erigit͛ ⁊ inaneſcit vanitas. ſibi di/
ues. vacua deo Suadet imo vrget ſupbia
⁊ dt. viuas excellenter Inuidia ſuſurrat.
emines ſingulariter. Ira vult hoc ſcõm
ĩpturbabiliter retinere Accidia ĩfatigabi
liter. Auaritia indefectibiliter. Gula ⁊ lu
xuria delectabiliter. ipocriſis venerabili
ter. Deniqꝫ ſũmatim collige: ꝙ vanitatis
fames ⁊ ꝯcupiſcẽtia ẽ/ vt ſibi ſubfuiat im
punita neq̄tia. Hec felicitas mũdanoꝝ.
hec ꝓ eo q2 vana ſunt ⁊ inania/ nõ ſatiant.
ſꝫ acriori tales fame purgẽt. lãbũt vmbrã
fructuũ/ ſup ſpinas apparẽtes. Inhiant
vmbre craſſi oſſis/ inſtar canis/ q̄ natãs
dũ vanitatẽ vmbre captat. biãdo/ pdit ve
rã eſcã Quid nõ mortalia pectora cogis:
auri ſacra fames. exclamat q̄dã. Deuorat
ali⁹ carnes ſuas. alius ſcintillas ardẽtes
haurit. ali⁹ in mõtib attrahit ventos. Et
cur hec oĩa: niſi q2 rabies famis/ ẽ valida
Atuero cib nr̄/ digne ſuſceptus. q2 vero
bono replet/ vere ſaciat/ aut p magna pte
famẽ ſedat. Alioq̄n timeat/ q̄ nõ min⁹ aut
plusq̄ã añ dimittit͛ inanis/ ne iudiciũ ſibi
mãducet ⁊ bibat ¶ Cõtẽplabarꝫ ſacietatꝫ
hoc bonũ ſiml' ⁊ expiebaris o btã. ꝓpterea
nuſq̄ ĩ te dñabat͛ vana glã/ q̄m replebat
totã/ eucharistia. Nec erat loc⁹ in te vani
tati. nec duplicitati. nec falcitati: quã fun
ditus occupabat ꝟitas ſimplex ⁊ ſolida.
Quid em̄ q̄reres in celo. aut q̄d velles ſu
p terrã. pter vnã hãc rẽ ſolã. optimã ⁊ eter
nã. dicẽs ex ſnĩa. Et ps mea de⁹ in eternũ
Plane. nimis auar⁹ eſt/ cui tãta ps ñ ſuf/
fic. imo miſer⁹ ⁊ paup̄⁹ q̄ pt͛ hãc aliã q̄rit.
Sũt q̄ te mariã de inani glãtiõe vellẽt na
tare. q2 cũ exultatiõe ſpũs ptuliſti Ecce ei
ex h btãꝫ me dicẽt oẽs gñatiões. q2 fecit mi
hi magna q̄ potẽs ẽ. Faciũt de te ſm ſe iu
diciũ. q̄ ad oẽs glõiũcule vẽtuꝫ/ agitant͛ vt
arũdo. Neſciũt q̄nto hũilitatꝫ põdere ſta
bilita eras: ñ ĩ te ſꝫ in deo ſalutari tuo. duꝫ
hec ꝓphica nũciatiõe pferrẽs. beatã me di
cent omnes generationes.

Tertiũ bonum. Delectatio

¶ Si delectatio ẽ pceptio ꝯuenietꝫ
ꝯiũcti/ aut ex hmõi pceptiõe ꝯſurgit. Ni
hil ꝓ eo ꝯuẽienti⁹/ nihil intimi⁹ ꝯiũgit͛ aĩe
q̄ꝫ iſte cib ĩ q̄ xp̄s ſumit͛. Delectat igit͛ in
ſũmo. ſi ſenſus ĩteriores ipi⁹ aĩe ſiue mẽtꝫ/
purgati ſũt ĩ ſũmo Figurat͛ idcirco p mã
na. de q̄ ſapiẽs teſtis/ ꝙ oẽ delectamẽtũ ĩ ſe
hẽbat ¶ Deſert aliq̄ pceptibil'r ĩ ſenſib
carnis/ dlẽtatiõeꝫ h⁹ pãis. Sic iſte a guil
helmo pariſieſi mẽorat⁹ ĩ rhetorica ſua. q̄
p olfactũ ꝯgnoſcebat locũ q̄ntũcũqꝫ aliaſ
ĩcognitũ/ vbi repoſit⁹ erat dñs ſu⁹ Ita ei
loq̄bat͛ de eucharistia Hui⁹ ĩſup cibi gu
ſt⁹ ita ſibi ſapuit/ vt nõ ꝯtẽt⁹ comeſtiõe ſa
cramẽti/ vaſculũ ruminaueret ligneũ ꝯtẽ/
tiuũ ei⁹. Quid dicem⁹ de paſſis extaſim
ſepe/ vl' p⁹ comeſtiõeꝫ hui⁹ ſacramenti vel
ad ſolũ duotõis ĩtuitũ: ¶ Poſſꝫ hui⁹ dle
ctatõis feruid⁹ ardor/ tot⁹ ĩcẽdẽs/ tot⁹ liq̄
faciẽs/ colligi p totũ dcurſuꝫ cãtici cãtic.
ſub alloq̄s amoroſis ſpõſe ad ſpõſuꝫ Vi
dere ẽ illic. vt eſtuet affectib. vt totũ ſcin/
tillet amoroſuꝫ ipi⁹ incẽdiũ. vulnerat͛. lã/
guet. ſtipat͛ fulcit͛ cadit ⁊ pſalmat͛ Ve illiſ
q̄ ꝓ aĩa nauſeat ſup cibo iſto leuiſſĩo. ſuſpi
rans ad ollas carniũ egypti. allia porros
⁊ pepones. Ve aliis nec calidis nec frigi
dis. q̄ nauſeã ⁊ vomitũ ſui/ puocãt de ore
dĩ. q̄ ſuauitatẽ vnguẽti pdũt p muſcas te
pidoꝝ dſiderioꝝ moriẽtes. q̄ ſiles ſũt o/
uis male foꝫ. ⁊ iõ fetidꝫ vl' q̄ maiori male
dictiõe miſcẽt fel ĩ h cibo ⁊ vinũ dãt mir/
ratũ xp̄o/ puerſe ſumẽdo ¶ Cõtẽplabarꝫ
⁊ expiebarꝫ hãc dlectatõeꝫ/ etiã in mediis
dolorib o ꝟgo btã. fiebat tibi in euchari
ſtia dilect⁹ tu⁹ ſic faſcicul⁹ mirre. ſuauis ⁊
amar⁹ Sꝫ ĩ ꝯſidratõe ditatꝫ tot⁹ formoſ⁹
⁊ ſuauis ⁊ cariſſim⁹ ĩ dlicijs. ⁊ ꝓ ẽ tot⁹ dſi/
derabilis ĩ exultatiõe ſpũs in deo ſalutari.
Sic nouiſſĩe legerꝫ ignatõ ſcribẽs Nõ te
moueat inq̄s pſecutõis auſteritas. ſꝫ exul
tet ſpũs tuus in deo ſalutari.

Quartũ bonũ. Roboratio

Educat panẽ d t͛ra q̄rit ps. cui⁹ effect⁹ ſub
iũgit͛. ⁊ pãis cor hõis ꝯfirmet Iũgit͛ vinũ
letificãs cor. ⁊ oleũ deuotõis/ faciẽ exhila
rãs Hec ſt͛ tria q̄b iſaac ſua bñdictõe ſuũ
filiũ Iacob/ ſtabiliuit. Frumẽto iq̄t ⁊ vĩo
ſtabiliui eũ Legit͛ ĩ figura ꝙ mr̄ ſuſta Sa
muel' ãna/ comedit ⁊ bibit ⁊ vlt⁹ ei⁹ ñ ſt ã/
pli⁹ ĩ diuerſa mutati Timeant illi p⁹ cibũ

iſtum mutabiliores effecti. quales notat
apl'ſ Corinthijs loquēs. Jō iter vos mlˀ
ti infirmi ⁊ ībecilles ⁊ dormiūt mlˀti. hoc
de ſomno mortꝭ vel corpis ꝑt ītelligi/ſeu
mutabilitatꝭ ad vicia ¶ Cōtēplabarꝭ ⁊ ex
piebarꝭ corroboratōis huiꝰ ꝟtutes O ma
ria ꝯualeſcebas ⁊ ī aduerſitatibꝫ ſcli. quā
nec ipa mors filij ꝓſtrauit in terrā. Sta
bat inqt cuſtos tuꝰ virgineꝰ Johs. ſtabat
iuxta crucē ihu mrˀ eiꝰ. Dꝫ ꝟtꝰ/ſuā ātipa
riſtaſim. coadunatˀ ī ſe/ex circūſtāte ñ pe
netrāte ꝯrio. ac piñ fortificatˀ Sedꝫ Job
ꝑcuſſus vlcere peſſimo. ſedet ī ſterqlinio.
vbi velut in throno regio ꝯcionatur. nec
īnocētiā deſit. nˀ ꝟitatē. nˀ animi robur ⁊
virtutē amittit Quāuis aūt delectatio te
neat opātē in opatiōe. nihilominꝰ tenꝫ ⁊
ꝯtriſtatio q̄ ſm deū ē. Cur ita? Nimirꝫ qꝛ
delectat Que rō? qꝛ ſcit placere dō Vñ bˀ
certe qꝛ lˀ ꝓbat exercēs ad ꝟtutē vlˀ purgat
⁊ libat a reatu. lˀ erudit ad ſapientiā. (get

y

Quintum bonū. Au

¶ Cōſequūtˀ iſta ſe mutuo in aīa nōdū ꝑ
fecte charitatꝭ. vīdlꝫ. reſtauratio. ſatiatō.
dlectatio. roboratio. ⁊ augmētatio. Et rur
ſus ſextū. qd ē obdormitio. Collige ſimlˀ
vnico pſalmiſte ꝟbo/tres vltimos fructꝰ
ſuos Dediſti inqt letitiā in corde meo. a
fructu frumēti vini ⁊ olei ſui. multiplica
ti ſūt Ecce poſt delectatiōeꝫ augmētū ſeu
mlˀtiplicatiōeꝫ. Seqˀtˀ obdormitio In pa
ce in idipꝫ dormiā ⁊ reqeſcā ¶ Cōtēpla
barꝭ ⁊ expiebarꝭ hˀ augmētū ꝑ euchariſtiā
o btā Diximꝰ ſupra. qm̄ ꝟtus euchariſtie
ſacramētaliter opatˀ in ſui digna ꝑceptiōe
Differt ex hˀ mariē a ſacramētꝭ antiq̄ legꝭ.
qm̄ ꝟtus inanis erat. ſi nō ex deuotione
ſuſcipiētiū. aut ſi virtus erat in circūciſio
ne erat lōge minor. Trāſibimꝰ interea de
augmēto ꝟtutū tuaꝝ btiſſima btiſſimaꝝ
Tu facta es nobis exēplar lōganimitatꝭ
efficaciſſimū. vt nō ita deſideramꝰ pegri
nari a corpe/qn īcolatū cedar ꝑ pacē req
nimitatē toleramꝰ. Poſtulātes ⁊ ſpātes/
grē ſimul ⁊ glē/nos āpliorē cumulū rece
pturos Cōfundātˀ ⁊ erubeſcāt neqꝫ ſpūs/
q̄ paſtos hoc cibo dū ꝓſternere qrūt ele
uāt. dū expugnāt/coronas fabricāt. dū ſe
extollūt ſup oē qd dr deus. videt inuidi/
ſtercoroꝝ hoīeꝫ quē ſuſcitat dñs egenū d
pluere ⁊ de ſtercore erigit paupē. vt ſedat cū
ꝑncipibꝫ vñ excōicati ſūt ⁊ ſoliū glē teneat

qd appetētes/ceciderūt vt vulgur ī abyſſuꝫ.

Sextū bonū. Obdor

z

Felix ꝟo ſomnꝰ ſuauis ⁊ (mire facit
iocūdus. Hic aufert ⁊ ligat/ſenſus exteri
ores. vt vigeat interior. Dꝫ hic ſomnus
extranea valde ſꝫ ſalutifera ſōnia. ſuo mō
pagit ſepe vigilātiū opa. Sōnia hec ſi q̄
ris/ſūt dīna ſpectacula. ad q̄ nrˀ ſpūs dor
miēs/rapitˀ ⁊ eleuatˀ. Pulcra valde ſunt ⁊
iocūda ⁊ q̄ ī ſtadiū ducāt oēꝫ glāꝫ mūdi.
cū iſta q̄ dicebat. Regnū mūdi ⁊ oēꝫ orna
tū eius ꝯtēpſi ¶ Cōtēplabarꝭ ⁊ expiebarꝭ
freqñter hec ſōnia o ſereniſſima feiaꝝ Le
gimꝰ de ꝟginali ſpōſo tuo Joſeph: qꝫ plu
ries corpalitˀ dormiēs/acceperit dīnas re
uelatōes Tu corpaliter vigilās. ſꝫ ꝑ ꝯtē
platōis extaſim dormiens/mirabiliores
reſpexiſti. Signū tue dormitōis poſt cō
ceptionem filij notat Lucas dicēs Exur
gēs aūt maria in diebꝫ illis/abijt in mon
tana cū feſtinatiōe Vñ ꝑcor exurgēs fui
ſti/ſi nō a ſōno qdā nō tā ſenſuali qꝫ ſpūa
li. ⁊ hˀ in ꝯtēplatiōe: qtinus ſedula fieres
miniſtratrix in actiōe: Ocioſoꝝ eīm eſt ſe
dere vlˀ dormire. actiuorum exurgere ⁊ ꝓ
gredi ¶ Ve nūqꝫ ſoporatis in hoc ſōno
reqei ſpūalis Torqˀt eos inſania vigiliaꝝ
huius ſcli ſequūtˀ fantaſias ⁊ freneſes ca
pitis ſui. furiūt. mouēt lites. neqūt cate
nis ꝑceptoꝝ teneri. lacerāt occurrētes. di
ſcerpūt ſe. reuerſant. neſciētes qd dicant.
neqꝫ de qbꝫ affirmāt. accipiunt vmbras ⁊
falſa ſimulacra ꝓ veris rebꝫ q̄ ſole ſūt eter
ne. eoꝝ ꝟo ſilitudīes ſūt flexibiles ⁊ incer
te At eꝫ dormiētes mūdo ⁊ vigilātes dō/
vidēt ꝟa. ſꝫ ab inſanis iſtis irridētˀ vt īſa
ni. Nō qꝛ nō capiūt ea q̄ ꝟa ſunt. ſed vm
bratilia vidēt ſub imagine vanitatis. que
par eſt leuibꝫ vētis. volucriqꝫ ſilia ſomno
¶ Hinc īplacabilis rixa ꝯ ſpirituales per
mūdanos. hinc ſubſannatiōes ⁊ pugne.
Volūt nēpe ſpirituales ad ſanitatē ducere
freneticos iſtos. at ſibimet ſapiētes. ſibi
diuites. ſuis in malis ridētes ⁊ cātātes/
refugiūt odiūt ⁊ pſequūtˀ. Dixit eī inſipi
ens ī corde ſuo. ñ ē deꝰ Dixit ⁊ ſapiēti qti
die. vbi ē deꝰ tuꝰ. Sapiēs ⁊ fidelˀ oñdit ſa
cratā hoſtiā. ⁊ dīt. hˀ ē dñs meus. Protinꝰ
extollūt riſuꝫ. ſubſānāt ⁊ blaſphemāt Du
rus ē hˀ ſmo ⁊ qs pōt eū audire? Cōtēpla
barꝭ o ꝟgo tales benigna ꝯpatiebarꝭ ⁊ ora
bas. ⁊ mentē optabas eis meliorem dari

z
Septimū bonū Ca//

Debilitaꝛ itaqꝫ fomes carnis cō (ro fuit
cupiſcēs ⁊ tyrāniſās aduerſꝰ ſpm̄ dū rite
ſumiꝛ iſte cibꝰ vitalis. Guſtato qͥppe ſpiri
tu. deſipit caro. ¶ Cōtēplabarꝭ expta (nō
nouiter) bonū iſtō o maria. qͥppe fomitez
oēm carnis extinxerat ꝟbū in te caro fcm̄.
Unꝫ ꝟo paſſionabiliter a liqñ mouebarꝭ
tractauimꝰ qͣdam dragmate cātici tui.
Sꝫ videre me videoꝛ ſubſannātes inſa
nos legē ⁊ euchariſtiā dei nr̄i. Ecce iq̄ūt
ꝓmittis ꝑ euchariſtiā carnē ſubſeruitute
redigi. ꝙ plerūqꝫ ſeuit acrius. impugnat
acerbiꝰ Exēplū de aplo vr̄o ſumite. ꝙ di
cebat. Caſtigo corpꝰ meū ⁊ in ſuiturē re
digo. nihilominꝰ ſub pōdere eiꝰ ꝑſſus ge
mebat. Nō qḋ volo facio Et rurſus Uel
le mihi adiacet. poſſe aūt n̄ īuenio. Hinc
exclamabat. Infelix ego hō qͥs liberabit
me de corpe mortis huiꝰ: Accipiat vero
qͥſqͥs oppoſuerit talia. dictum qḋ ꝯtinuo
ſubiūxerit/ qͣſi talibꝰ ſibiqꝫ rn̄dēs Gr̄a dī
ſupple libauit me ꝑ Ih̄m xp̄m. Et vbi ḡ
tia ſi n̄ in euchariſtia ꝯfertur diſpoſitꝭ:
Dudū in re ſil'i/ mltas aſſignauimꝰ rōes.
fere viginti. cur nō ſꝑ ꝯceditur ſentimtū
ſpūs. extinguēs fomitē carnis actualez.
Tres ſūt ꝑncipales. hūiliatō. patiētia ſeu
ꝓbatio. ⁊ coronatio. Procedimus nunc
alia via/ trāſeuntes ad octauum euchari
ſtie bonum. (dominatur.

?
Octauū bonū Mēs

¶ Si mēs in ſacro euchariſtie ſubijcit ſe
fideliter deo. ſubiectā hēbit ꝑfecto carnē
Dixit dn̄s ad Cayn. Sub te erit appeti
tus tuus ⁊ tu dn̄aberꝭ illius. Intellexerīt
h aliq̄ dictū de appetitu volūtario ⁊ libo
Sꝫ illi ſm ariſtꝭ rō dn̄aꝛ regaliter. qꝛ pōt
ꝯdicere nec obedire. tāqꝫ liba ꝯdictorie ī
ſeipa. Dn̄aꝛ aūt rō cū volūtate/ appetitui
ſenſitiuo ſuiliꝛ ⁊ deſpotice. qꝛ pōt ⁊ debꝫ/
rebellātē coercere. Atſi nō pōt ⁊ vult/ libe
raꝛ a culpa. ſi mēs ſit in gr̄a. ſub lege xp̄i
ane libratꝭ ¶ Cōtēplabarꝭ hec dū viueres
ꝟgo brā Colligebas ex hac radice cām aſ
ſtiōis filij tui Iugū ei meū ſuaue ē. ⁊ onꝰ
meū leue. Deꝛ aliqͥs qn̄tūlibꝫ oneratꝰ pō
dere carnis: tollat ſupra ſe iugū xp̄i/ vl' in
baptiſmo l' ī euchariſtie ſacro/ vl' in pn̄ie
lauacro/ ꝯfeſtim efficietur dignꝰ ciuis vi
te eterne. Tradebāt ꝑhi felicitatē aliquā
nos poſſe ꝯſeq̄. Sꝫ o bone deꝰ ꝑ quāta
tēpoꝝ diſpēdia/ ꝑ q̄t exercitia virtutū mo
raliū. ꝑ quā rarā ⁊ artā prudētie ſemitā ⁊
directiōꝫ/ pauciſſimis datā. xp̄s nr̄/ vno
mom̄to viā ad btitudinē. nō qlēcūqꝫ ſed
eternā apuit. Qui crediderit ⁊ baptiſatꝰ
fu. ſal. erit. Et rurſus pro re nr̄a. Siqͥs
māducauerit ex hoc pane/ viuet ī eternū
¶ Deniqꝫ legē dedit quā obſeruat Si ſe
pties. imo ſeptuageſies ſepties peccaue
rit hō ⁊ dixerit. penitet me. iubet vt dimit
taꝛ ei. Nō eſt minꝰ miſicors/ vt nō dimit
tat ſibi dicenti penitet me. Plene ſunt ex
ēplis ſcp̄te ſuc. de publicāis. de pc̄coribꝰ.
de adultera. de latrone. de petro Quis ve
ro neſciat. qn mēs euchariſtie ſacro ſe ri
te ſubijciēs: dicat ex aīo. penitet me Quo
dicto/ vincit carnē/ vt nō ſibi rebellis ſit
ad ꝑditionē ſi nō ſpōte ſe dederit rurſus
mācipiū ſibi. ſua vilis effecta ꝑ indignā
libidinē aut furorē ¶ At forte dicet ali
qͥs. Dn̄ationē mētꝭ ſupꝛa carnē/ eē fragi
lem/ ſuiturūqꝫ ꝓcliuē. Fatemur. qm̄ ⁊ the
ſauꝝ nr̄m/ habemꝰ ī vaſis fictilibꝰ. ne qͥs
gliēꝛ. ſꝫ aſſit robur fidei q̄ ꝑ dilectōēꝫ op
aꝛ. Accedat fides hm̄ōi mēs vtiqꝫ dn̄a fi
et inuincibilis. Poterit qͥdē a corpore vi
olēta morte tolli. ſꝫ n̄ vinceꝛ. imo victrix
coronabiꝛ. Nolo ꝑ exēpla ſingl'a morari.
Turba martirꝝ oīm/ ꝯ omi etate ⁊ ſexu/ ꝓ
fert teſtimoniū/ omi exceptiōe vl' calūnia
maiꝰ. qꝝ plimi ſub eodē pene mom̄to. de
reprobꝭ ꝑ oēs vitā ſuis ſue carnis. fecit fi
des xp̄i/ dare carnē ſuā ad mortē. Roma
nꝰ. Geneſiꝰ. Ioſias. latro bonꝰ. mille alij
tā ſubito mēs corꝝ dn̄ata eſt carni. tā feli
citer ⁊ fortiter ex eiꝰ ſubiectōe ſunt in eter
nū triūphatores effecti. (nitiuā dat.

Nonū bonū. Uim ge a

Cibꝰ hꝫ h ꝓpriū dū nutritꝰ medētē. vt tpe
ſuo faciat habilē ad gn̄atōēꝫ. Sem̄ ei/ ſu
ꝑfluū ē alim̄ti. n̄ ī q̄li ſꝫ ī q̄nto ꝓueīt in ſti
mulꝰ ⁊ tp̄s amātiū. ¶ Plāe qn̄ vēit pleni
tudo tp̄is/ deꝰ ꝯdit cibū euchariſtie. fec ꝑ
ipm̄ m̄tē eē ꝟbigenā ſterilitate ꝯpulſa Ci
bus iſte iuxta ꝑmiſſa. reſtaurat. ſatiat. ꝺle
ctat. roborat. auget. obdormire fac Quid
ꝯſequētiꝰ/ ꝗꝫ vt vim genitiuā det Immi
ſit dn̄s ſoporē ī adā. ex eiꝰ coſta/ vice ſeis
ſtatuit eā ī mlierē Myſteriū ē xp̄i dormi
ētꝭ ī cruce. ⁊ ecc̄ie ſpōſe Hūc xp̄m iebriatū
vino caritatꝭ ⁊ nudatū ſenioꝛ iudaicꝰ filiꝰ

irriſit ꝛ mł̄edēt⁹ē ¶ Cōtēplaberꝭ o maria
qm̄ ſi mēs exēplo tuo ſit dn̄a/ſit apta ad
gn̄ationē ṽbi. Cua ei interpretatio/dn̄az
ſōat. Et certe ita decebat vt ad dn̄az mitte
ret āgel⁹.ꝑtu ꝯſecrādā diuo.ꝑfādꝗ dn̄m
dn̄atuū. h̄ q̄ ad lr̄az ꝺ carnali gn̄atiōe ṽbi
n̄ ſec⁹ de gn̄atiōe mentali ¶ Contempla
barꝭ/oīa q̄ de ſpūali deſpōſatiōe dei ꝛ aīe
notata ſunt in ſcripturꝭ/ꝓſertī in canti
cis cāticoꝝ. Intelligebas oīa quēadmo
dū vergūt in hāc ſn̄iaz. Ecce ꝑ anologiā/
virginalis aliq̄ mēs/nutrita cibo vitali.
manet i ſe tāq̄ꝫ i ciuitate.i. ciuiū vnitate.
q̄ ſūt cogitatōes ꝛ affectōes ordinate. Ci
uitas hec eſt galilee/ꝑ trāſmigtionē eter/
nā. ꝑ volubilitatē obediētie. ꝑ rotā inter
minabilē/circa btī́ſſimā trinitatē. Huic
ciuitati nom̄ nazareth.ob floridā ꝯuerſa
tiōez. Mittiť āgelus a deo/fortꝭ ſcꝫ iſtin
ctus diuus.ad mtē hāc ṽginē/deſpōſatā
ſꝫ nō in ꝯcupiſcētia iūctaz. viro q̄ eſt ſpō
ſuus intellectualis.ſonās in augm̄tū. Jō
nomē eius Joſeph.de domo Dauid regꝭ
vtiq̄ꝫ celeſtis manu fortꝭ. Et nom̄ ṽginis
maria q̄ dn̄a.ſalutať vt gr̄a plena.turbať
vt verecūda.cogitat vt prudēs.q̄lis ē iſta
ſalutatio. Cōfortať.edoceť.aſſecurať ꝑ in
ſtinctū.qm̄ ſpūſſcūs ſupueniet in ſe puri
ficās eū ab om̄i ꝯcretiōe materiali.ꝛ virt⁹
altiſſimi/ṽbū p̄ris/obūbrabit ſibi ꝑ ſecre
tū ſui lūis illapſū. Jdeoq̄ꝫ ꝛ qđ naſceť ex il
la ſcm̄.vocabiť filius dei. Credit.optat.
ꝯſentit ꝛ ꝯcipit.efficiť verbigena mox vt
obediēdo dixerit. Ecce ancilla d.f.m.ſm
ṽ.tuū. ¶ Cōtēplabarꝭ expiēs q̄tidie mētē
tuā o maria filiū dei parturire. ꝑ amoro
ſoꝝ exertitia donoꝝ.donec in bethleē do
mo panis celeſtꝭ naſcereť. Hic iā nō puer
ſꝫ vir ꝑfectus. ꝛ collocareť nō in ꝑſepio.
ſꝫ in throno p̄ris ſūmi.ꝛ aſtares a dextris
ei⁹ regina.q̄ oīa ecce ꝯpleta ſunt in te. Jō
btā q̄ credidiſti. Jō ꝑ hāc btītudinē obſe
cram⁹/m̄tes nr̄as tuis p̄cib⁹ diuo germi
ne repleat eucharīſtie ſacer cib⁹ (format

B **Decimū bonū tranſ/**

¶ Nullus inuenitur illapſus intimior i
corporalib⁹/q̄ꝫ vt cib⁹ ꝯuertať ꝛ tranſfor/
meť in cibatū. Manet iā nō in ſe ſꝫ in co
medēte.viuit eius vita nō ſua. ¶ Scim⁹
q̄ ex voce dn̄i dixerit Aug⁹. Cib⁹ ſuz grā
diū. Creſce ꝛ māducabis me. Nec tu me
mutabis in te/ſic cibū carnis tue. ſed tu
mutaberꝭ in me. Notauit hāc intimitatē
xp̄s q̄ olim ſub nōie ſapiētie poſuiſſe ſe di
xerat mēſā ꝛ miſcuiſſe vinū. Nouiſſīe cuꝫ
cenaret cū ap̄lis. Ecce inq̄t diſpono vob̄
regnū vt edatꝭ bibatꝭ ſup mēſā meā. Pote
rat infirmos aut carnales mouere vt cre
derēt q̄ regnū dī ſit eſca ꝛ pot⁹/niſi verba
ſapiētie ꝓſus nos a tl̄i ſuſpitōe redderēt
aliēos.ꝛ ap̄ls expꝭſſiſſet imo ꝛ xp̄s affirāſ/
ſet q̄ erūt in glr̄ia ſic āgl̄i dī.q̄ nec nubent
nec nubenť.ꝑfecto nec ideo ꝯmedent aut
bibēt cibū carnis. Quid id aūt ſit iſte pāis ꝛ
iſte cib⁹ regni celoꝝ ꝯdit xp̄s itelligi dum
ait. Qui māducat meā carnē ꝛ bibit meuꝫ
ſanguinē i me māet ꝛ ego i eo. Eſt igiť hūc
cibū māducare i eo māere. ¶ Cōtēplaberꝭ
o ſapiētiſſima feiaꝝ qm̄ i eucharīſtie ſcr̄o
fit trāſformatō pāis in ēētia ſua remanē
tib⁹ accn̄ib⁹. Atuero dn̄i mēs i deū tranſfor
mať remanet q̄dē ēētia mētꝭ/ſꝫ accidētia
noua ſuccedūt.nō fātaſtica nō materialia
ſꝫ diformia.diua claritate radiātē. Trāſ
formāur inq̄t ap̄ls ꝺ claritate i claritatē
de claritate cōis notitie rōnal' adq̄ſite/in
claritatē fidei deiformis īfuſe. de claritate
hac fidei/i claritatē itelligētie ꝛ de hac de
mū i claritatē ſaporoſe ꝛ ſapiētial' expiētie
¶ Expiebarꝭ trāſformatōꝫ iſtā in ſūptōe
ſacri cibi. ꝓpterea ſicꝫ ꝺ voluptuoſis bruta
lib⁹ ꝯcludit ph̄ia apd̄ boetiū/q̄ deformāť
in beluas ita ꝺ ſapiētib⁹ elicit q̄ in deum
trāſformāť. Deniq̄ꝫ ſic ꝑmi ſūt belue vl' pe
cora/in effigie corpis hūani ita ꝺ ſcōis re
cte dicim⁹ q̄ ſūt dij ſub hūana ſpē trāſfor/
mati felix h̄ ni⁹ trāſformatōis ꝯgnitō.ſed
experimentum ꝛ ſentimentū longe beat⁹

Vndecimū bonū. In C

Dederat oli dn̄s aīe rōnali pigno (artat
ra ſue dilectōis/pulcras arras ſue deſpon
ſatōis celū ꝛ terrā adei⁹ obſequm ſil' ꝛ ſola
ciū. Cōtēpſerāt has arras plimi ē ꝓhorū
atq̄ꝫ eis oīa vilueraāt. Dedit ad extremuꝫ ſe
ip̄ꝫ ꝑiter i arrā ꝛ p̄ciū.dū i h̄ ſacro ꝯuiuio
iuxta cāticū ecc̄ie/fute glr̄ie pign⁹ datur.
¶ Cōtēplabarꝭ o dilectiſſima mł'ieꝝ ſedu/
la m̄te cū graꝝ actōe pign⁹ ꝛ arrā deſpon
ſatōis tue/nō in vna tm̄ ſꝫ i q̄libꝫ creatu/
rū ꝛ fulgere. Dicebas ad itimū cui⁹libꝫ ar/
rā hāc dilc̄tōis ſue ꝯtl'it mihi dn̄⁹ ſpōſ⁹ m̄⁹
Dedit oīa mihi.ꝛ nō minus mihi q̄ cuꝫ
mltꝭ.imo tāto iocūdi⁹ q̄nto nulla ſine ſo
cio iocūda poſſeſſio. dedit oīa mihi quaſ

tinus ipꝫ cū oībꝫ ⁊ ſup oīa ꝯgnoſcā. colā.
diligā. laudē. ⁊ adorē. Dedit celū ⁊ terraꝫ
Quid eñi hoꝝ indigebat? Dedit ⁊ oīa q̄
in his ſunt in ꝯſulatū vel famulatū Ecce
pignus amoꝝ. Addidit mai⁹ in repatōe.
q2 ꝓpter nimiā caritatē ſuam/ exinaniuit
maieſtatē ſuā. vt acciperet cā mei. ꝑ me ſer
uilē formā. frater effectus ⁊ filius. ex deo
rege dn̄o ⁊ prē. Creuit itaqꝫ arra beniuo/
lētie ſimplicꝭ/ in dilectiōeꝫ ḡtuite electōis
Vñ dilectio nomē hꝫ. Proinde ꝓlapſa ē
dilectio in amiciciā (q̄ addit ad dilectio/
nē/ ſigna mutua cū cōicatōe ſecretoꝝ) qñ
cū hoībꝫ ꝯuerſatus eſt Iā inq̄t nō dicam
vos ſuos ſꝫ amicos. Amicitia ꝓinde ꝓ/
lapſa eſt in zelū. ꝓpter ſinglaritatē aīcicie.
q̄ nō ꝯpatit̄ ſocietatē in amore. q̄lis ē ſpō
ſi ad ſpōſaꝫ ⁊ eꝯ. dū ⁊ ſi ſocietas rūpit fedō
ra pactōis Zelotipiā hāc ꝯſeq̄tur inamo
ratio. q̄lē ſuo mō exprimur in ſtulte philo
captꝭ Hāc ſenſerat q̄ lāguēs dicebat. vul/
nerata caritate ego ſuꝫ. Poſtremo nil ſu
peſt/ niſi plena ⁊ ſecura poſſeſſio. Hec no
minat̄ ꝓprie in bonū charitas. i. cara vni
tas. d̄ q̄ ſeq̄n̄s ē vltimū eucharistie bonū.

Duodecimū bonum

Hic finis. h̄ ꝯplemētū oīm q̄ (vnit.
dicta ſunt aut dici pñt ſup cibi iſtius lau
dibꝫ. fructibꝫ ⁊ effectū. Totus ob h̄ mun
dus creatus ē exterior ⁊ interior. Ad q̄d
inq̄es? Certe ad vnitatē. vt oīa ſint ī vnū
ꝯſūmata. hoc eſt illō v̄bū de q̄ xp̄s. Por/
ro vnū eſt neceſſariū. Et diuinus dionſi
us. omīa vno participāt Demū ⁊ ipe tho
logiā ſuā myſticā in vnione ſupra mēteꝫ
ꝯſtituit. Vnionē hāc ꝓpoſuit ſpōſa ꝓ fi/
ne dilectōis ſub oſculi nōie. Oſculet̄ me
oſcolo oris ſui Cōſonat apl̄s. vnus pāis
⁊ vnū corpus mlt̄i ſum⁹. oēs q̄ de vno pa
ne ⁊ de vno calice ꝑticipam⁹. Cōtēpla
baris o bt̄iſſima btāꝝ vnionē iſtā ſub ve
laminibꝫ ⁊ ſymbolis/ mlt̄iplicitur inſinu
atā. qualis erit in pr̄ia vna domus pr̄is
⁊ māſiōes mlt̄e. ⁊ vnū ouile ⁊ vn⁹ paſtor.
vnus denarius diurnus. vna corona. v/
nū brauiū. vnus lectulus. vnus ſinus. v
nū cubiclm. vnus nidulus. vnus panis.
vnū corpus. ⁊ vnus ſp̄us. vnū gaudium
penetrabas ꝯtēplās oēs has ſiītudines
Sꝫ neſcio ſi difficili⁹ ⁊ ꝓfundius ſit ad
intelligēdū v̄bū xp̄i/ q̄ dū trāſitur⁹ ad pa
trē oraret ꝓ electis vt ſint vnū inq̄t ꝯſum
mati ī vnū Et rurſus vt ſint vnū ſicꝫ nos
vnū ſumus. Maior itaqꝫ vel ſinglarior
vnitas nulla eſt/ q̄ꝫ btē trinitatꝭ. Magna
igit̄ ⁊ ſinglarꝭ eſt vnitas oīm electoꝝ iter
ſe/ ⁊ cū deo Magna ⁊ admirabilis ē vnio
hūanitatꝭ xp̄i in vnitate pſone verbi Sꝫ
ſi ꝑ intellectuꝫ ſecludat̄ vnio btīfica/ hec
ſecūda erit inq̄ꝫ eligibilior p̄ma. Da ſa
pientiſſima btōꝝ oīm. da poſſe me q̄tq̄ꝫ in
re tēta ſcribe/ qd̄ ſentit aut ſentire deſide
rat/ habes mēs mea. da te illuſtrāte ⁊ deo
ꝓpicio/ aliq̄d balbutire Aſſumit̄ in p̄mis
manuductio imaginatōis. nō vt duret ſꝫ
vt trāſeat. Imaginet̄ circl̄s more mathe
matico. ex cuius cētro medio indiuiſibili
penitus ⁊ vnico/ ꝓtendāt̄ linee recte/ vſqꝫ
ad q̄dlibꝫ pūctū circūferentie Trāſcen
dat rō vel mēs imaginatiōem. ⁊ addat. ꝙ
cētꝝ. hēat vim ꝯgnitiāꝫ. q̄lē hꝫ āgl̄s. hēat
ſilr̄ q̄libꝫ linea recta/ a cētro egrediens ad
circūferētia/ vim hmōi ꝯgnitiuā. Cōſtat
ex hac ypoteſi/ ꝙ q̄libꝫ linea/ ꝑ ꝯgnitiōeꝫ
nō ſolū ꝑ terminatōeꝫ/ attiget totū pūctū
Neqꝫ ei pōt dici ꝙ ꝑte vnā vna. alterā al/
tera. ſolū apprehēdat. cū ps eius n̄ ſit. Cē/
trū ſilr̄ itelliget ſinglas lineas a ſe ꝓtēſas
ad circūferētiā. maxīe ſi ponat̄ ꝙ iſte ſit ā
bit⁹ actiuitatꝭ ſue ⁊ ꝯgnitōis Aſcēdat
adhuc ſublimi⁹ mēs nr̄a ⁊ pōat ꝙ illō cē/
tꝝ ſꝑe itellectualis/ n̄ accipiat ꝯgnitōeꝫ liē
aꝝ a ſe ꝓgredientiū ꝑ r̄ceptōeꝫ cui⁹cūqꝫ mo
tōis obiectalis ab extra/ ſꝫ ī ſe ſit ex ſe ſuf
ficiēs oīm cognitō Ecce ꝙ hucuſqꝫ/ nihil
poſuim⁹ a magnis ⁊ eleuatꝭ phis alienū.
Si dixerimus deū eſſe cētꝝ tale. talis ve
nat̄ Accedat mō fides aut intelligētia
ꝑ fidē purgata. illuſtrata. roborata. eleuet
mēteꝫ ſupra phiāꝫ. ſeq̄ntiū ſolā expiētiāꝫ
effectuū/ ad inueſtigatiōeꝫ cāe p̄me. Do/
ceat fides queādmodū deus q̄ſi cētꝝ iam
poſitū. n̄ educit ex ſe lineas/ aut circūferen
tiāꝫ ex ſe cauſat extra ꝑ effectus. niſi pure
libere/ ꝯtingēter. q2 plāe/ bonoꝝ creature
ſue/ n̄ eget. ſufficiētiſſim⁹ ꝑ ſe ſibi/ Porro
ſicꝫ n̄ efficit aliq̄d extra ſe niſi pure ꝯtingē
ter/ Ita nec obijcit ſe ꝑ modū forme intel
ligibilis cuicūqꝫ itellectui creato/ niſi pu
re. liber ꝯtingēter. ſub q̄cūqꝫ rōe Sic iſta
rō abſoluta/ entꝭ. Sit denoīatiua rō/ vni
us/ ꝑ indiuiſiōeꝫ ſui. Sit denōiatiua rō
v̄i/ ꝑ ꝯparatōeꝫ ad itellectū. Sit denōiatia
rō bōi/ ꝑ ꝯparatōeꝫ ad appetitū. maxime ad
appetitū rōnalē vel intellectiuū ſeu mētalē

qꝛ ꝓprie ſolus talis eſt primi boni capax ꝛ
eius pꝛiceps eſſe pōt ſic̄ ꝛ intellect⁹ primi
veri ¶ Cōſeq̄nter adiuuet imbecillitatē
nr̄e mētꝭ/illuſtratio tua ꝟgo ſapiētiſſima:
q̄tin⁹ iſtā quā q̄rim⁹ vnionē/ attingam⁹.
Etſi nō hic ꝑ expiētiā facialē. ſaltē ꝑ intel
ligentiā diſcretiuā ꝛ pceptionē directiuā
F ¶ Cōceſſū inuenio ꝛ deductū a magnis
mūdi phis. maxīe platonicꝭ ꝙ ꝑ virtutes
purgati animi. p̄t intellect⁹ ſepar⁹a corpo
re/vniri formari ſuſtētari in deo/p̄mo ꝛ
vnico oīm centro Cōceſſit hoc aduerſari
us nr̄ pcaciſſim⁹ Auerrois. Errauer̄t tn̄
iſti ꝛ defecerūt ſcrutātes ſcrutinio. qꝛ viā
ꝛ hoſtiū ſcalā ꝛ vehicl'm ꝑueniēdi nō ha-
buerūt aut reiecerūt dn̄m nr̄m Jhm xp̄m
Ruꝛſus qꝛ deū nō ſic̄ deū glificauerunt
bn̄ viuēdo ꝛ hūil'r grās agēdo. pieqꝫ colen
do erat eoꝝ intelligētia diſcretiua/nō ſatꝭ
q̄dē clara de deo ſup hic ꝛ nūc. q̄lē hn̄t et
demōes. ſed ſine hūilitate ꝛ pietate ꝛ duo
tōe ꝛ caritate In elatōe ocl'oꝝ in exaltatōe
cordis. in ſuis nō dei virib⁹ ſpem hn̄tes.
Venit xp̄s tu⁹ ꝛ nr̄ o bn̄dicta/ſe viā ꝛ exē
plar oppoſite hūilitatꝭ exhibuit f̄ctus obe
diēs deo vſqꝫ ad moꝛtē. moꝛtē aūt crucis
qꝛ nil abiecti⁹ poterat cogitari Cur ſic: vt
eleuat⁹ a terra. i. ab omib⁹ q̄ terreni hōies
querere pn̄t traheret ad ſe oīa. tā exemplo
tl'i. q̄ꝫ auxilio inuiſibili. Poſtremo qꝛ trā
ſiturus erat ad patrē. etiā coꝛpal'r/vidēti-
bus diſcipl'is q̄b⁹ cū eras hūilia creatāꝝ
reliq̄t hoc pign⁹ dilectōis/hāc arram eu
chariſtie/q̄ nos ꝯſummat in vnū Nā q̄d
dici pōt vnitius/q̄ꝫ q̄ māducat meā carnē
et bibit meū ſanguinē in me manet et ego
in eo. De ineſſe ꝛ māſione ſup admirabil'
p̄ſ⁹ iſta ſentētia. Qui māducat meū car-
nē ꝛ bibit meū ſanguinē ī me māet ꝛ ego
in eo nec minus admirāda ſil'ꝛ āplexāda
que ſeq̄tur. Sic̄ me miſit viuēs pr̄ ꝛ ego
viuo ꝓpter patrē. ꝛ q̄ māducat me/ꝛ ipe vi
uet ꝓpt me. Deniqꝫ ſubdit̄. Qui māducat
hūc panē viuet ineternū. Et qm̄ alio tēpe
et loco xp̄s ait. In domo pr̄is mei māſio
nes multe ſunt. Et iteꝝ de diligēti ſe. Et
pater me⁹ inq̄t diliget eū. et ad euꝫ venie⁹
et manſionē apd̄ eū faciem⁹. Subdāus a
liq̄ d̄ huiſmōi māſione. ꝑ quā nr̄ emāuel
qd̄ interp̄tatum ē nobiſcū d⁹/manꝫ ī mā-
G ducāte et māducās in eo ¶ Māſio ī alio
p̄ſupponit eē in. Sūt aūt ſm̄ gramaticos
xvi modi eſſendi in q̄s phs reſtringit ad

octo. addūt aliq̄ nonū Sꝫ ſub ꝯpēdio di
camus ꝙ eē ī alio maxime ꝑ māſionē dic̄
duo. Dicit̄ em̄ diſtinctōē aliquā. qꝛ nihil
vnū penit⁹/ſine q̄uis diſtinctōe reali l' rō
ne ſubſtātiali vl' accedētali/abſoluta vl' re
latiā/d̄ eſſe in aliquo. licet bene ꝯcedāus
aliq̄d eſſe idē ſibi ꝑpi. reſoluēdo locutōꝫ ad
hāc negatiāꝫ. ꝙ idē nō differt a ſe ipo. Al
terū qd̄ inpoꝛtat māſio d̄t q̄ndam vniōē
ſeu ꝯuēiētiā duoꝝ ī aliq̄ q̄i tcio. ſiue illd̄ t̄
tiū ſit ſubſtātia/ſiue ſit res aliq̄ r̄latia ſiue
ſit accidēs abſolutū ſiue relatiuū Subla
ta em̄ ꝑ intellectū om̄i ꝯuenientia ad inui
cem/non remanerꝫ mō⁹/cur vna res dice
ret̄ eſſe in altera. Fiat hoc ꝑſpicuū q̄ſquiſ
mōs eſſendi in/diſcutere voluerit. Sꝫ ve
niamus ad ꝯpendiū ſup ꝓpōita manſiōe.
¶ Manſio mutua māducātis cū mādu
cato in euchariſtie ſacramēto/māifeſtā hꝫ
māducantis ꝛ māducati diſtictiōem ꝛ di
uerſitatē. Supeſt idcirco ſolum inueſti-
gare/q̄d eſt illd̄ in quo vniūt̄. Et p̄mo di
ci neq̄t ꝙ vniant̄ in eadē eſſentia. ſic̄ tres
ꝑſone diſtincte/ſūt eiuſdē penit⁹ eſſentie
Vn̄ ꝯſurgit ꝙ pr̄ eſt in filio. ꝛ filius in pa
tre. ꝛ ſpūſcō. ꝑ circūinceſſiōēꝫ. q̄ nulla p̄t
eſſe maioꝛ. Sic em̄ euāgeliū ſcī Johis in
cipit. In p̄ncipio erat ꝟbū. ꝛ ꝟbum erat
apud deū. Sꝫ neqꝫ eſt iſta vnio in idēpti
tate relatiua ꝑſone. queadmoduꝫ in xp̄o
tres nat̄e vniūtur. Porro nō eſt vnio q̄ ē
ꝑ participatōēꝫ carnis eiuſdē. q̄uo tu btā
ꝟgo cū filio tuo/cōiōnē ſoꝛtita es. vt dice
ret̄ ſingl'r. dn̄s tecū. ꝛ ꝙ filio tuo ſingula-
re p̄parasti hoſpiciū ¶ Māſio quā in- H
quirimus/nō tm̄mō ḡnalis in exiſtētia.
q̄ deus d̄ eſſe in reb⁹ ꝑ potētiā. p̄ntiam. ꝛ
eſſentiā. ſm̄ triplex genus cauſe Efficiētiſ
qua dicit̄ eſſe in reb⁹. appꝛopꝛiate ad potē-
tiā. foꝛmalis ad p̄ntiā. ꝛ finalis ad eſſenti
am. Om̄ hoc mō/eſt in re q̄libet. vſqꝫ ad
inſenſibilia ꝛ demones Jmo ꝛ ſi ꝑ impoſ
ſibile res nō dependerent a deo in aliquo
genere cauſe/tn̄ ꝓpter imenſitatē ſuā dice
ret̄ deus/adhuc eſſet in reb⁹. qꝛ videlꝫ res
nō eſſent ſine deo/ipas penetrāte. neqꝫ de
us ſine eis ¶ Sꝫ neqꝫ māſio quā q̄rim⁹/
fundatur ſufficiēter in coniunctione do
noꝛum non gratificantium. qualia nūera
uit apl's. de diuiſione grārum loquens.
q̄ lꝫ ſint a ſpūſcō. p̄nt nihilominus eſſe ſi
ne ipo. ſupplēt doctoꝛes ḡtificāte vel acce
ptāte. qꝛ ꝯſtat iſtas grās/eſſe n̄ poſſe. ipo

nō opante. ſm triplex genus cauſe. imo ſi
ſcrutamur acutius/nll'a res poteſt dici eſſe
in deo et econuerſo/ niſi ſm aliquam habi
tudinem cauſe vel ꝓductionis vel cōicati/
onis. accipiendo ample nomē cauſe ad cre
ationem ⁊ cōſeruationē. Et ſic Richar. ex
tendit in diuinis ad ꝓductionē ꝑſonaruꝫ.
ſꝫ nō admittitur a modernis. Sic eni pa/
ter eſt in filio. qꝛ cōmunicat eſſentiā quam
habet primitus et fontaliter/ꝓducendo fi/
lium. et non ꝙ ſit ꝑfectior filio vl' filius im
ꝑfectior. ſed hec eſt ꝓductio ex ꝓprietate pri
mi principij. ſicut eſt ex ꝓprietate filij ꝙ re/
cipiat a patre totū qḋ eſt patris. ſecluſa pri
mitate ꝓducendi naturali modo filiū alte/
rum. cōmunicat nihilominus primitateꝫ.
reſpectu ſpirationis ſpūſſancti modo libe/
rali. Sanctus vero ſpūs non poteſt vltra
habere primitatē/ niſi reſpectu ꝓductiōis
creaturaꝝ vt vnum principiū cum patre ⁊
I filio ¶ Manſionis cōuenientia quā inq̄
rimus/ cōſiſtit in habitu vel actu vel vtro/
ꝗ/gratie gratū facientis. vl' cōſūmate ſicut
in patria. vel incohoate ſicut in via cōſonāt
doctores. Sequitur ex premiſſis ꝑ indire/
ctum. Stemus igitur in hac veritate ⁊ vi/
debimus quō ſunt in domo patris/multe
manſiones et tamē vnica eſt. Multe qui/
dē/ ꝓpter multitudinē ſingulariū graꝝ for
maliū. differentium in ꝑfectione. ſicut ſtel
la differt a ſtella ſm apl'm i hoc propoſito.
Eſt aūt vnica/gratia gratificans obiectali
ter. clarius et abſcurius non in actu ſuo in
trinſeco (qui certe vnicus eſt. et immenſus
et idem) ſed in effectu extrinſeco. Sic ſal/
uatur illud de ꝓſa ꝙ vna vox eſt letantiuꝫ
et vnꝰ ardor cordiū. Trahit ad idē illō pſ.
In voce exultationis et ſalutis ſonus epu
lantis. Non dicit in vocibus et ſonis. nec
dicit in vna voce et ſono. Traheret nos ſi
ſequi vellemus/ad ampliſſimā iſtam de cā
ticis materiam ⁊ armoniam queadmoduꝫ
vnica ē ſimphonia i vniuerſo tāq̄ i orgāo
mag̃ qm̄ vnica vox ē. ⁊ vnꝰ ſonꝰ. vl' vniſonꝰ
cōcentus. Unde et armonia ⁊ cōcentus et
ſimphonia ⁊ vniſonū vel monicordū/ ſua
interpretatione dicunt ab vnitate. Et hoc
quidem gratiſſime et aꝓpriatiſſime ad ver/
ſum pſalmiſte nūc inductum. Cōſonat ad
manducationē vel epulationē eucharistie
qui reſpicit inſuꝑ ſimphoniā illā et chorū:
dum occiſo vitulo ſaginato pro reditu fi/
lij/dicebat pater euāgelicus/duro et diſſo/
no fratri. Epulari et gaudere oportebat. Sꝫ
alibi copioſiſſime materia hec (vtinā ſalu/
briter) a nobis tractata eſt i vtraq̄ lingua
¶ Manſionis huiꝰ ꝯuenientia. lꝫ ſit vnica R
in radice gratie gratū facientis. ſortitur ni/
hilominus noiationes plurimas ſine nu/
mero ꝑ ſcripturas ſacras. Et hoc expediēs
eſt ſcire ſimul ⁊ notare ꝓpter amplificatōēꝫ
ſanctaꝝ meditationū. ⁊ affectionū deuota
rū ꝯſequēdā. q̄uis hoc nequeat ad plenuꝫ
fieri. niſi fuerit hō ſpūalis effectꝰ. ⁊ q̄ſi totꝰ
deiformis: aut deiformatꝰ. aut deificatus.
ſm varios gradꝰ gr̄e in via. ⁊ ꝯſūmatōis in
pr̄ia. Dicit (exempli gr̄a) māſio dei in hoīe
⁊ hoīs in deo. vt hic. Dicit viuificatio ⁊ ha
bitio vite eterne. ſaltē in radice. vt hic viuet
in eternū qꝛ ſuā gr̄aꝫ habet. dicit aūt apl'us
ꝙ gr̄a dei ē vita eterna. Dicit ⁊ oſculū oris
ſponſi. qḋ petit ſponſa. Dicit lac ⁊ vinū. et
vnguēta ⁊ oleū effuſuꝫ. ⁊ tractus. ⁊ pulſus
ad ſpōſuꝫ. Dicit introductio in cellaria. cō
iūctio dilecti inter vbera ſpōſe. tanq̄ faſci/
culꝰ mirre. Dicit ſuꝰ decor. ſua quies i lectu
lo florido. Hoc eſt donū ꝑfectū de ſurſum
deſcēdens nō aſcēdens de deorſuꝫ. Hec eſt
ſapīa diuinitꝰ inſpirata cū ſuis laudib' vni
uerſis. Hoc diuinū ſilentiū. hoc ſibilꝰ au/
re tenuis. hoc ſuſurriū verbi abſcōditi. hoc
vox q̄ſi aure lenis. imo ⁊ tonitrui magni. ⁊
vt ad vnū colligamꝰ innumera. quicq̄d ſo/
nat māſionē/vel habitationē/vel inheſio/
nem/vel vnitatē vniꝰ corꝑis ⁊ vniꝰ ſpiritꝰ.
aīe cū deo. ſponſe cū ſpōſo. vnice cū vnico.
ſub gr̄e gratificātis noīe ⁊ radice pricipio
forma ⁊ fine. vnico vocabulo dat intelligi
qḋ eſt manere in xp̄o ꝑ mutuū gr̄e ꝯplexū.
Inuenies aūt ſꝑ in hac māſione q̄uolibet
noīe habitudinē cauſe ad cauſatū ⁊ econ
tra. Sic materia de q̄ minꝰ videt/ dꝛ eſſe in
forma. nedū qꝛ recipit influxū formalē ab
ea. ſed qꝛ coīcat ſibi potētialitatē ſubiecti/
uā. vt ſubſtet i ea ſic in materia. q̄uis dꝛ ſo
lū patiēs/nihilominꝰ appetitiua ſil' eſt. vt
accipiat formā. vt ꝑficiat ab ea. Sic loca/
tū appetit locū vt ꝯſeruet. ⁊ locꝰ locatuꝫ vt
ꝯſeruet ipm̄. Sil'r deꝰ q̄ bonoꝝ noſtroꝝ nō
eget/vult gratuita pietate coīcare ſe creatu
re ſue. ꝑſertim rōnali. q̄ coīcatio dꝛ inhabi/
tatio ſm triplex genꝰ cauſe. extendendo ad
creationē ⁊ ꝯſeruatōēꝫ ⁊ obiectalē motōēꝫ
vel imutatōēꝫ/vocabulū cauſe. Plurimuꝫ
eſt iſta ꝯſideratio/ꝑ ꝯgnitōē q̄ditatis ipſiꝰ
māſionis reꝝ i deo. iuxta illud philoſophi

Uy

cũ/qđ paulꝰ theologicũ fec. In ipo viuimꝰ
mouemur ꝛ ſumꝰ. Fas porro ꝯuertibile di
cere ē. deꝰ in rebꝯ ſuis ē ꝑ potētiā pñtiā ꝛ eſ/
ſentiā mō dicto. Sꝫ in aliq̄bꝯ vltra ſimplex
eſſe/ꝯfert bñ eſſe. maxie ꝑ grãꝫ ꝛ gl'iam. Et
hec inhabitatio reſpicit influentiā diuinā
L que ſupaddit̄ ad naturā ꝛ eēntiā. ❡ Man
ſionis huiꝰ ꝯueniētiā gratuitā. ꝑfecto felix
q̄ poſſederit habitualit̄. felicioꝛ q̄ actualit̄
cũ habitu. Sꝫ feliciſſimꝰ q̄ reuelata facie/
trāſformatꝰ fuerit in eādē imaginē. de clari
tate in claritatē tanq̄ꝫ a dñi ſpũ actꝰ ductꝰ ꝛ
tractꝰ ita ꝙ ſentiat ꝑ illũiatos cordis oc'los
(ſicut imp̄cat̄ apl's) ſupeminētē ſcīe/carita
tem xp̄i. hoc ē grãꝫ hāc ꝯiūgentē. ꝛ carā vni
tatē ad ſimplificā deitatē. Multi q̄dē ſunt
qui hñt in habitu. ſicut pueri nouit̄ bapti
ſati. Multi q̄ in actu poſſident ꝛ exercent
dũ merent̄. Sꝫ pauciſſimoꝝ eſt ſentire di
ſtincte ꝛ apte/nexũ iſtũ. māſionē iſtā. voceꝫ
iſtā. ꝓpter occurſatōes curarũ in memoria.
fantaſiaꝝ in intelligētia. ꝛ ꝯcupiaꝝ (q̄uis
mīme crīmialiũ) in volitiua vel affectiua.
Sentiũt hāc grãꝫ inhabitatōis xp̄i ꝛ ſpũſ
ſancti/q̄ cũ apl'o mēte excedũt deo. q̄ p̄terea
ſentiũt opatōeꝫ intra ſe verbi dei. De q̄ dic̄
idē apl's. ꝙ viuꝰ ē ſermo dei. q꞉ loq̄ pōt cuꝫ
quolibet. ꝛ efficax ꝛ penetrabilioꝛ omī gla
dio ancipite. quē gladiũ venit xp̄s mittere
in terrā. vt ptrāſeat vſq̄ꝫ ad diuiſionē aīe ꝛ
ſpũs. vt ferat̄ ſpũs ſurſum ꝛ aīa maneat de/
orſuꝫ. qđ fieri nequit niſi maria pax fuerit
ꝛ ſilentiũ tam ſurſuꝫ q̄ꝫ deorſuꝫ. niſi p̄terea
fuerit diuiſio ꝯpagũ ꝛ medullarũ ꝛ cogita
tionũ ꝛ affectionũ naturaliũ/ſeſe ꝯplecten
tiũ. Fiat etiā diſcretio cogitationũ ꝛ inten
tionũ ſimpliciũ naturalit̄ adq̄ſitaꝝ vel ad
q̄ſibiliũ. ꝛ remaneat in ſentimēto ꝛ expien/
tia/ſolus felix iſte ꝛ gratuitꝰ deiformis illa/
pſus ꝛ influxꝰ ſpũs ihū xp̄i. plꝰ ſupeminēs
in ſpũ ꝛ mēte ſup aīam/q̄ꝫ diſtat celũ a tra.
Dicimꝰ opatōeꝫ vitalē nō ita penitꝰ eſſe eā
M dem in ſpũ vel cuꝫ ſpũ ꝛ aīa. ❡ Sentiunt
hāc grãꝫ actualē ꝛ expimētalē. nō q̄dē oēs
q̄ digne māducāt corpꝰ xp̄i. ꝛ in q̄bꝯ manet
xp̄s ꝛ ipi in xp̄o. ſicut mō dicebamꝰ. Sed
vt etiā cordi hoīs qđ prauũ ē ꝛ inſcrutabi
le. q꞉ putauerũt aliq̄ gloriātes in ſe/ꝛ habē
tes coꝛ elatũ ꝛ exaltatũ/ꝛ elatos oc'los am/
bulātes ī magnis ꝛ mirabilibꝯ ſup ſe/ neq̄ꝫ
hũilit̄ ſentiētes. Putauerũt inq̄ꝫ/ vel ex cō
ſuetudīe ſenſuũ exercitatoꝝ ſic aliq̄n fit in
hñtibꝯ ꝯſuetudinē ꝓphetādi/ vel ex diaboli

ca illuſiōe excecāte coꝛ/ iuſto ſꝫ occulto dei
iudicio tāq̄ꝫ ī ſomno gui. ſentire diſtiguere
ꝛ expiri/ ī ſe regnũ dei ē intra ſe. ꝛ dicere ex
ſnīa. Defecit caro ꝛ coꝛ meũ/deꝰ cordis mei
ꝛ ps mea deꝰ ī eternũ. ſed mētiebat̄ iniq̄tas
ſibi. Beata igit̄ ꝛ ter beata ſꝑ hũilitas. quā
ſolꝰ docet ꝛ dat ille q̄ ait. Diſcite a me q꞉ mi
tis ſũ hũilis corde. Deniq̄ꝫ. btūs vir q̄ ſꝑ ē
pauidꝰ ꝛ exultās ī tremore ꝯplēs illđ qđ eſt
oīs hō. Deũ time ꝛ mādata eiꝰ obſua. Nō
ꝙ timoꝛ hũanꝰ mũdanꝰ ꝛ ſuilis/ſtet cũ cari
tate q̄ talē oēm timorē mittit foras. Sꝫ ñ
illũ ꝑfecto caſtũ. q꞉ manet ī eternuꝫ. Auget
potiꝰ aſſidue vſq̄ꝫ ad gl'iaꝫ ꝯfirmatā. ī q̄ fir/
mat̄ ꝛ ſiſtit. Manifeſtũ ē igit̄ magnũ pieta
tis ſacramētũ. qđ manifeſtũ ē ī carne. iuſti/
ficatũ ī ſpũ. ꝛ ē aſſumptũ in gl'ia. Neq̄ꝫ mi/
nus mirabilit̄ ī hac ſacra māducatōe ſacra
mētũ ħ pietatis exhibet̄. qđ q̄dē manifeſtũ
eſt ī ſenſibilibꝯ ſignis panis ꝛ vini velut in
carne. ſꝫ ꝑ grãꝫ cũ fide ſpe ꝛ caritate iuſtifi/
cat hoīs ſpm̄. ꝛ quodāmō aſſumit ī gl'ia q꞉
fides dirigit ad imaginē ſpecularē gl'ie dei
Spes erigit vſq̄ꝫ ad interiora velamīs eiuſ/
dē gl'ie dei. Caritas vo ſe erigit ſubintrat
ꝛ apphēdit ꝛ aſtrigit dicēs. Inueni quē di
ligit aīa mea. tenui eũ nec dimittā. Subin
de vox eiꝰ ē ſunamitis ad heliʒeũ. viuit dñs
ꝛ viuit aīa mea. q꞉ nō dimittā te. Apphen/
dā te inq̄t aīa ī cāticis ꝛ introducā te in do
mũ mr̄is mee ꝛ ī cubiculũ genitricis mee.
Felix introductō. ꝛ nota ſũt q̄ ſequũt̄ Que
ſtꝰ p̄tea magnꝰ ē pietas ħ/cũ ſufficiētia. Re
ponit ei coꝛ hoīs ī ſede ſua. ꝛ ī cētro. ꝛ ī loco
q̄ñq̄ꝫ primꝰ dũ plꝰ ē coꝛ aſſimilatũ. depura/
tũ ꝛ illũiatũ. cũ pondere maioris caritatis
Exēplũ in magnete ferꝝ trahēte. nũc vehe
mētꝰ. nũc remiſſiꝰ ꝑ q̄litate medioꝝ. nā ſi
circũliniat̄ ferꝝ ꝑ alliũ/ ſuſpēdit̄ vis attra/
ctiua. Pietas itaq̄ꝫ ſubinde valet ad oīa ꝛ
qm̄ reddere docet ꝛ ordinare ꝓut vnicuiq̄ꝫ
debitũ ē. deo ſibi ꝛ p̄xio. ſ'm genꝰ oē paſſio/
nũ vl' affectionũ vt gaudeat ſperet timeat ꝛ
doleat ſic̄ optet moderate ſ'm circũſtātias
oēs. ꝓut ſapiēs iudicabit. ꝛ debita pꝫ coꝛ/
dis armonia ſuadebit. ❡ Dicamꝰ p̄terea ꝙ N
māſio mutua māducātis ħ ſacramentũ cũ
xp̄o māducato ſaluari nō pōt neq̄ꝫ cog̃ſci ſi
ne cordis mentalis motu. Ita enī dicebat
bern̄. plulies expꝰ/ſentire ſe p̄ñtiā verbi ex
motu cordis. intellige mētalis. Vñ etſi nō
nulli voluerit hāc māſionē poſuiſſe ſine ha
bitu grẽ/diſtincto a ſpũſcō/ nulli tñ negaue

rũt motũ cordis diſtĩctũ tã a deo q̃ȝ a corde
ſeu mẽte cordis. q̇ motꝰ cordis totꝰ fit ſuper
naturalr̃ ꝑ infuſionẽ ac illapſũ ſpũſſcti mo
uẽtis cor. q̃lit̃ nulla facere poſſet creatura.
imo nec ipa mẽs ſola / talit̃ ſe mouere poſſȝ
q̃ȝuis ſit inſtrumẽtũ ſeipm mouẽs. ſȝ nõ ta
li motu deiformi / niſi dec̃ a ſpũſcõ. Iſte ãt
motꝰ ẽ nec̃ ipe medĩꝰ / q̃ xp̃s eſt in mãducã
te ſe digne actualit̃. ⁊ mãducãs in eo. ita ꝙ
recipiẽs iſtũ motũ / tãq̃ȝ ſi corda muſicalis
ꝑcutiẽdo ſonore moueret̃. reddit illũ motũ
⁊ iſtũ ſonũ deo. quẽadmodũ filiꝰ recipiens
ſpm̃ſanctũ a prẽ ꝑ inſpiratõeȝ actiuã prĩs.
reddit ꝑ eãdem vim ſpiratiuã quã recipit /
ſpm̃ſanctũ prĩ. Agit̃ g̃ ⁊ agit aĩa / mãducãs
actualiter digne xp̃m ⁊ in eo manẽs. q꞉ ſcȝ
facit illũ actũ ꝑ acceptõeȝ ⁊ redditõeȝ ſpon
taneã / eſſe ſuũ. ¶ Qualis ãt ſit iſte motus
aut q̇d. dixerũt aliq̇ nõ eſſe rẽ abſolutã vel
formã. vel reſpectiuã ſeu relatiuã. Alij ꝙ ẽ
ꝯplere ſignificabile. ſcȝ aĩaȝ ſic ſe hr̃e. Alij
formã poſuerũt eſſe abſolutã de genere q̃li
tatis. Alij tenẽtes idẽ ꝙ ſimľ ẽ forma reſpe
ctiua. addiderũt ſubiectũ denoĩare eſſe tale
vitaliter imutatũ ⁊ deo acceptũ. vñ nec ta
li denoĩatõe / poſſet informare ſubiectũ nõ
cognitiuũ vel affectiuũ. Et qm̃ deꝰ nõ põt
eſſe taľ forma ꝯſtituẽs vľ informãs ⁊ relati
ua depẽdẽs / iure dãnatꝰ ẽ pariſiꝰ articulꝰ ta
li poſitõi fauẽs. Sil̃r ĩ decretalib9 ſũmoꝝ
põtificũ. ꝙ deꝰ ſolꝰ ẽ formalis btitudo. ſiue
lumẽ gl̃ie. nihil actu ſupꝑaddito. Nec celeb
rimꝰ ille hugo. neq꞉ mgr̃ ſniaꝝ / vñq̃ȝ ita po
nere voluerũt. q̃lit̃ iproba q̃rũdã ſubtilitas
ſine modeſtia ſine freno furioſe ſe agẽs tra
D here conata ẽ ¶ Ptȝ ad extremũ ſẽſus apl̃i
ci vbi. vnũ corpꝰ ⁊ vnꝰ ſpũs ⁊ vnꝰ panis ſu
mꝰ. Et alterĩꝰ luce Erat cor vnũ ⁊ aĩa vna.
Intellectꝰ inſuꝑ totĩꝰ illiꝰ celeſtis ꝭmõis no
cte iouis ſcã ꝑ tria capľa. Libet exclamare
cũ ꝓpha cãticũ illõ. Ecce q̃ȝ bonũ ⁊ q̃ȝ iocun
dũ hitare frẽs ĩ vnũ. Sic vnguẽtũ ĩ capite
xp̃o. xp̃i aũt caput deꝰ ẽ. Reliq̇ ãt q̃lib꞉ crea
tura. maxie aũt rõnalis. ẽ corpꝰ eiꝰ. veſtimẽ
tũ eiꝰ. mõs eiꝰ. Mons q̇dẽ hermon prius
anathematiſatꝰ. ⁊ mõs ſyon iuſtificatꝰ Et
q̇d ros niſi gr̃oſus illapſus illiꝰ. Ego ros
⁊ iſrľ q̃ſi liliũ germiabit. ¶ Deniq꞉ dat̃ cre
di. dat̃ etiã sciri. dat̃ ⁊ aliq̃liter ĩtelligi. ſȝ q̃ȝ
beatiꝰ erit ⁊ experiri / q̃n deꝰ hoſpes gl̃ioſiſſi
mus / erit oĩa in oĩb9 modis vt potuimꝰ ex
poſitis. Sȝ plꝰ docebit vbũ iſtud impſſuȝ
mẽti / q̃ȝ expſſuȝ ore. dũ ipo plene viſo / toto
ore. totaq꞉ auiditate fruemur. Quã fruitõeȝ
⁊ tẽalis ꝑceptio corꝑis ⁊ ſãguis pꝭfigurat.

Conectemus

q̃ſi ꝑ notu
la cẽteſima
q̃draginta notulas ſeu minutias theoreu
matũ q̃draginta. ¶ Unitatẽ dei / ꝑ vnitatẽ
centralis pũcti poſſe manuduci. Hinc ẽ ex
phis dei deſcriptio. ꝙ ẽ ſpera intelligibilis
cuiꝰ cẽtꝝ ẽ vbiq꞉. circũferẽtia nuſq꞉. Uni
tatem dei abſq꞉ creaturis / poſſe intelligi.
Unitatẽ dei abſq꞉ ipiꝰ abſoluta entitate / ñ
poſſe intelligi ¶ Unitatẽ dei nõ poſſe cõti
nuo ⁊ tpe / ꝑfecte intelligi ¶ Unitatem dei
nullatenꝰ a creaturis depẽdere ¶ Unitatẽ
dei nc̃ario creaturaꝝ ꝓducibilitatẽ vtuali
ter includere ¶ Unitatẽ dei neceſſario ſuã
eternitatẽ ꝯcludere. ¶ Unitatẽ dei / non ne
ceſſario quãlibet diſtinctõeȝ formalẽ intri
ſecã ex ꝑte rei q̃ ad nos ꝯcludere. Unitatẽ
dei nõ neceſſario ꝓductõeȝ actualẽ creatu
rarũ ſupponere vľ inferre. ¶ Unitatẽ q̃ȝ nu
meri / ⁊ ordinẽ creaturaꝝ exiſtentiũ. referri
ad diuinã q̃ȝ vnitatẽ ⁊ monadẽ oportere.
ꝭm triplex genus cauſe efficientis exem
plaris. et finalis ¶ Unitatẽ diuinã gigne
re vnitatem ⁊ in ſe ſuam reflectere vnitateȝ
ꝑ amorẽ ſpiratiuuȝ / triangulo intelligibili
ꝑfecte circulato ¶ Unitatẽ dei / poſſe plus
aut minꝰ intelligi / ꝑ libero arbitrio ſue mo
tionis obiectalis. nũc ſine viſiõe creatura
rũ. nũc cũ viſione pluriũ vel paucoꝝ. Exẽ
plũ de lineis / oĩb9 / terminatis ad centꝝ. q̃
rũ q̃libet ſi pũctꝰ centraľ ad eas libere ꝯtra
dictorie influeret ꝯgnitõeȝ aut lucẽ / poſſet
intelligere centꝝ. lineis egrediẽtib9 ñ ꝯgni
tis aut ineq̃liter ꝯgnitis ¶ Unitatẽ diuinã Q
ſeipa ſe inuariabiľr hñre. ꝯgnoſcere variabi
lia imutabiľr. mutabilia futura pñtialit̃. cõ
tingẽtia neceſſario ⁊ certitudinaliter. nullaȝ
tñ iõ ponẽdã eẽ ꝯtingẽtiã ĩtriſecã ĩ deo. ſic̃
nec tꝑs. nec locũ. nec corꝑa. nec ꝯplexiões
nec diſcurſus. q꞉ talia ſcit ⁊ ꝯgnoſcit. Et h̃
eſt lapſus magnoꝝ doctoꝝ / q̃rentiũ meta
phiſicã vbi logicꝰ facilit̃ ſe expediret. Uni
tatẽ dei poſſe diuerſiſſima ꝓducere ad ex
tra. nulla diſtinctõe niſi ꝑſonali exiſtẽte ad
intra: Nulla inſuꝑ variatõe determiatõis
ad intra facta. Et hic ẽ lapſus hoim groſſi
ſenſus. ponẽtiũ nc̃itatẽ fati aut fortunã. in
oĩb9. Nec valẽtiũ ꝓuidẽtie ſimpliciſſimaȝ
formã / formalr̃ ĩtueri. neq꞉ cũ libertate hu
mane volũtatis / ipam ꝯcordare. neq꞉ cum
peccatis hoim / actionẽ dei iũgere. neq꞉ cũ

miſcðia/reprobationē pſcitoꝝ. ¶ Unitatē
dei potuiſſe ꝛ poſſe ſemꝑ/effectuū varieta/
tem educere/ꝛ eductis ꝓuidere/ꝛ ꝓuiſa re/
ducere ad ſe. qðlibet ad ꝓportōnabilē vnio
nē. Hic eſt lapſus phoꝝ. pſupponētiuꝫ ꝙ
ab codē inqñtū idē nō ꝓuenit niſi effectus
idē. Nec ab antiq̄ voluntate/nouꝰ effectꝰ ſi
ne imutatōe volūtatis. Hic eſt lapſus eoꝝ
qui putāt intelligere ꝯꝑationē dei ad crea/
turas/abſq̄ creaturis cōparatis. Cū tñ in
tellectus vniꝰ correlatiui/nēario preſuppo
nat alteriꝰ intellectū: tā q̄ duo relatiue ꝯꝑa
R tionis extrema ſeu fundamēta. ¶ Unionē
nature intellectualis creature cū deo ꝑ deū
ꝛ in deo. aliť ꝯſiſtere/q̄ ceteraꝝ creaturarū
nō intellectualis nature. qm̄ iſte ꝑcipiunt
deū. alie nō. ¶ Unionē nature intellectualꝫ
cū deo ꝛ ꝑ deū ꝛ in deo nō poſſe nec debere
cōcipi/ꝑ trāſformatōeꝫ ipſius intelligētie/
eſſentialē ſꝫ accidētalē. ꝑ habitꝰ/ſcꝫ ꝛ actus
ſm obiectales influxꝰ ſeu vitales. ſeu (clari
us loquēdo) ꝑceptiuos. ¶ Unionē aptitu/
dinalē nature intellectualis cū deo ꝑ deuꝫ
ꝛ in deo ꝯſiſtere ꝛ attēdi. ſm triplicē eiꝰ po/
tentiā/in vnitate eēntie. q̄ ſūt vis memora
tiua. intellectiua. ꝛ volitiua. ¶ Unionē ha/
bitualē gratificā/ nature intellectualis/cū
deo ꝑ deū ꝛ in deo/cōſiſtere ꝛ attēdi ꝓ ſtatu
vie/ ſm triplicē virtutē theologicā. in grē
gratū faciētis vnitate. ¶ Unionē actualeꝫ
nature intellectualꝫ cū deo ꝑ deū ꝛ in deo cō
ſiſtere ꝛ attēdi/ꝓ ſtatu vie/ ſm oꝑatōeꝫ ꝑce
ptiuā ꝛ motiuā triplicis v̇tutis theologice
in radice grē gratū faciēt. ¶ Unionē actua
lē nature intellectualꝫ cū deo ꝑ deū ꝛ in deo
cōſiſtere vel attēdi ꝓ ſtatu glie ſm oꝑatōeꝫ
triplicis dotis/in radice glie ſeu grē ꝯſum
mate. q̄s includit ſiľ fruitio. q̄ eſt ꝯſūmata
ꝑceptio. ¶ Unionē intellectualis nature cū
deo/aptitudinalē habitualē vel actualē in
via vel pr̄ia nō poſſe cōſiſtere vel attēdi/ ꝑ
trāſformatōeꝫ nature diuine eſſentialē/ in
naturā intellectualē creatā. ¶ Unionē na/
S ture diuine cū natura intellectuali creata/
debere concipi/ꝑ illapſus obiectiuos fieri
cōformiter ſeu q̄dā ꝓportōe/ad motōes ſen
ſibiliū ꝛ ſenſuū obiectales. ꝛ hoc altero tri/
um modoꝝ ab ap̄lo poſitoꝝ. facialiť. aut
ſpeculariť. aut enigmatice ꝑceptiue. Unio
nē nature diuine cū creatura intellectuali/
radicaliť plus attēdi ſm vim tactiuā obie/
ctalē. ꝓportionaliť ad ſenſus materiales. q̄
oēs in vi tactiua radicanť. Nā ꝛ guſtꝰ eſt q̄

dam tactus. ſiľr alij̄ ſenſus. ſuo mō. Cōſo/
nat illud phi. oīe agens agit ꝑ cōtactum.
¶ Unionē dei cū creatura intellectuali/ſm
vim cōtactiuā ſpūaleꝫ obiectalē/eſſe vehe/
mentiorē intimiorē ꝛ puriorēꝫ. nō ſicut in
ſenſibꝫ. in quibꝫ tactꝰ eſt materialiter ꝛ im/
purus. ¶ Unionē dei ſm vim tactiuā ſpūa
lem obiectalē/ꝑfectius purius intimius et
ſuauiꝰ attendi in via/q̄ ſm motionē obie/
ctalē ad viſum vel auditū ſpūs ꝑcipientis.
¶ Unionē dei ꝑ eucharíſtie ſacramentū di
gne ſuſceptū/plus attendi ſm vim tactiuā
et guſtatiuā ſpirítales. q̄uis in hac vniōe
actuenť ſenſus oēs ſpiritales ſuo mō. ſaltē
in enigmate. ꝛ ꝑ fidē ꝛ ſpem. ¶ Unionem
dei ſcðm vim tactiuā ſpiritalē obiectalem
actualē/eſſe ſecretiſſimā. nec ꝑcipi poſſe ni
ſi ab accipiēte. Sicut nec ſubiectū ꝑceptō
nis/alibi vel extra eſt. Hinc eſt illud. Nēo
nouit q̄ ſunt hoīs/niſi ſpūs hoīs q̄ in ipſo Z
eſt. ¶ Unionē dei cū natura intellectuali/ḡ
dus habere varios ꝛ multiplices/ ꝓ varie/
tate obiectaliū illapſuū diuinoꝝ ꝑceptiuo
rū ꝛ ſentimētoꝝ. ¶ Unionē dei cuꝫ natura
intellectuali/ ꝓcellere poſt xp̄m/in maria. ꝛ
ꝯſequēter oībꝫ in patria. ¶ Unionē dei cuꝫ
natura intellectuali. remotiſſimā eſſe a luci
fero/vel altero ſi q̄s ſit dānatioꝛ eo. ꝛ conſe/
quēter alijs in gehēna. maxime q̄ ad vnio/
nem obiectalis illapſus/ſm vim tactiuā ꝑ
quā ſentiť ꝛ guſtať q̄ ſuauis ē dñs. ¶ Unio
nem dei cum natura intellectuali/inter hec
duo extrema pr̄ie ꝛ gehēne/medias intelle
ctuales naturas/plus aut minꝰ recipe vľ a
ſe repellere. ¶ Unionē ꝯſūmatā oīm electo
rum cū deo obiectaliter/effici ꝑ repletionē
intuitiuā ꝛ nudā/oīm ſenſuū ſpūaliū/ꝛ re/
dūdantiū in ſenſuales/tā ad intra q̄ exteri
us. vt ſiue ingrediať ſiue egrediať natura i/
tellectualis paſcua inueniat. ¶ Unionē cō
ſummatā/eſſe cū quolibet electo ſingulari/
ter/ꝛ tñ coīter apud oēs. iuxta ꝯꝑationem
centri ſpere intelligibilis/ reſpectu linearū
egredientiū ꝛ in centro ꝯiūctaꝝ. Sic vir/
tus celeſtis influētie/in ſpera corruptibili
um neceſſario ꝯiungiť ad centꝝ. imo veriꝰ
ad deū. ¶ Unionē ꝯſūmatā recipe magis
aut minꝰ. iuxta maiorē aut minorē circa cē
trū ipm q̄d eſt deꝰ/virtualē ꝛ q̄ſi circulareꝫ
proximatōeꝫ. Exemplū de circulis ſpere. h̄
comparatio ꝯmodioꝛ eſt q̄ ꝙ egreſſus crea/
turarū fiat inſtar numeri/ꝑ additionē vniľ
tatum. qꝛ pn̄t eſſe ſpecies multe/ eq̄ ꝑfecte.

et oēs de neceſſitate ꝯiūcte deo ſunt. ſicut ī
centro linee. ¶ Unionē ꝯſūmatā efficere vt
ſit deꝰ oīa in oībꝫ/cū tradiderit filiꝰ cū ſpū
ſancto prī regnū. qui fōtalis eſt diuinitas
ꝛ vnitas. q̄ ſimplicioꝛ aut vlterioꝛ neq̄t in
telligi. Hec eſt apl'ica dionyſio declarata.
¶ Unionē ꝯſūmatā/ ſi ꝑ intellectuales cir
culos accipiamꝰ/oportere ꝑ ꝯuerſum mo
dū ad materiales ſperas celeſtes intelligi.
que quāto maiores ſunt mole. tāto effica
ciores in virtute. Spūalia ꝟo quāto ſim
pliciora ꝛ cētro ꝓximiora/ plus hñt de in
fluentia. Uñ beata beataꝝ ꝯtinet oēs hie
rarchias in ambitu ſimpliciſſime virtutis
V ſue. Inde regina celoꝝ ꝛ dña angeloꝝ/di
gne vocata eſt. ¶ Unionē in eucharīſtia fi
guratā ꝛ ſacratā deſiderare nos et eſurie p̄
ceteris bonis cōtēplatiuis debere. ꝓpterea
ſurſū leuare corda a ſpēbꝫ materialibꝫ ho
ſtie/ad xp̄i corpꝰ veꝝ. ꝛ ab illo ad miſticū. ꝛ
ab inde ꝑ eleuatiuā vim ꝛ vnitiuā verbi di
uini/reduci ad ꝯgregātis prīs diuinitatē
et ſimplificā deitatē. qua nil vltra. hec eſt
dioniſij. Unionē hāc nō poſſe nos ꝯſequi
ꝑfecte/ſine diuo illapſu/ſegregāte mentem
ab oī alteritate. curis īſuꝑ ſolicitudinibus
q3 depulſis. ꝛ ſuꝑmūdane explicatis. vt in
diuinā monaden ꝯgregemur. ꝛ ieffabilibꝫ
ꝛ ignotis/ieffabiliter ꝛ ignote ꝯgregemur.
hec eſt dioniſij. ¶ Unionē hāc. non poſſe
nos ꝯſequi/ niſi irruētia vndiq3 fantaſma
ta/nos mentis puritate trāſuolare ꝑualea
mus. hec Berñ. Arras inquit ſi citra expe
ctas locū quietis/ſecretū ſolitudis/ſerenū
luminis/tabernaculū pacis. ¶ Unionem
hāc/ꝑcipi motu cordis marie mētalis eſſe
p̄ſentē. colligi vero ſuos effectꝰ et efficaciā
viuacē/ex diuiſione ſpūs ꝛ aīe. cū depulſio
ne vitioꝝ/ꝛ reformatiōe virtutū. in iocun
ditate ꝛ ſuauitate in ſpūſctō/iūcta magni
ficatiōe dei et exultatiōe ſpūs in deo ſaluta
ri ſuo. Dū in hoc ꝯuiuio/ mēs impletꝰ grā
et future glorie nobis pignus datꝰ. Amen.

X **Incipit quinta partitio** Per ſoliloquiū exhortatoria ad medi
tationes huius ſacramēti. ꝑ notulas quī
quaginta.

Editare nunc aīa xp̄iana cui
forte ꝯtemplari non ſatis ad
huc ꝯceſſū eſt. Meditari cū
vehemēti ſtudio animi. qua
lis et quātus ſit iſte/q̄ tibi ſa
cramētaliter nūc offertꝰ q̄ magnus q̄ ſapi
ens. q̄ delectabilis ꝛ benignꝰ. Eſuriens et
pauꝑ es ꝛ nihil habens. plurima debes. ti
bi nō ſuppetunt merita vñ reſtituas. vnde
diues fias. fodere nō vales ſ3 mēdicare nō
erubeſcas. Sit tibi mēdicitas tua lucrum
tuū. Neceſſitas neſcit verecūdiā. ſicut nec h3
legē. Ille tibi nūc offertꝰ ſi neſcis: q̄ ꝓpter te
dixit ꝛ paſſus ꝛ expꝰ eſt. Ego aūt mēdicus
ſū ꝛ pauꝑ. Tibi datꝰ iſte q̄ ꝓpter nos egenꝰ
factꝰ eſt. vt illiꝰ inopia diuites eſſemꝰ. Tan
tū tribuit q̄ qui nihil ſibi retinere videretur
Diues eē debes: cui diuitie largite ſūt imē
ſe. Noli cadere o aīa xp̄iana in illā exꝓbra
tionē vt dicas. Ecce ego diues ſū. ꝛ nulliꝰ
egeo. Scieris q̄ miſera es ꝛ miſerabilis
ꝛ pauꝑ. ceca ꝛ nuda. ꝛ eo plꝰ miſera ꝛ miſe
rabilis/ſi h̄ ignorauerīs. Nā q̄d miſeriꝰ mi
ſera/ſe miſerā neſciēte: Audi ꝯſiliū. ſuade
at tibi ſaluatoꝛ tuꝰ/pñs in hoc ſacramēto.
Suadet tibi vt emas auꝝ ignitū. q̄tenus
diues fias. Nō opꝰ eſt ꝑ diuerſa vagari vt
vēditorē inuenias. Ipe eſt vēditoꝛ ſil' ꝛ p̄
ciū emptōis. Suadet inūgere collirio ocu
los tuos. ipe fecit colliriū ex ſputo grē ſue.
ꝛ luto mortalitatis tue. Suadet veſtiri ve
ſtibꝫ albis. ipe tibi gratis ꝛ auꝝ ignitum
erit in h̄ ſacramēto ꝛ colliriū ꝛ veſtis. Eſu
ris ꝛ ſitis. cenare vis. hoſpes nō eſt longe q̄
rendꝰ q̄ cenā dat. Ecce ipe ſtat ad hoſtiū et
pulſat. aperi ſibi ianuā. cenabit tecum ꝛ tu
cū illo. O ſplendida felix ꝛ lauta cena. vbi
ipe qui cenat xp̄s ſumitꝰ. vbi fas ē habere ꝛ
dicere. In voce exultatōis ꝛ ꝯfeſſionis ſo
nus epulātis. ¶ Stat ꝛ pulſat nūc. q̄ſi cū
digito q̄ eſt ſpūſſanctꝰ. nūc malleo terribil'
iudicij ſui. Nunc ſonitu velut aure tenuis
blādiēs ꝛ dicēs. Aperi mihi ſoroꝛ mea co
lūba mea imaculata mea. Loquerītꝰ nō tā
ſua q̄ ſuoꝝ ꝛ tuā noctis incōmoditatē. vñ
refrigeſcit feruoꝛ caritatis. Dat h̄ intelligi.
q3 caput meū plenū ē roꝛe ait ꝛ cīcīni capi
tis mei/guttis noctiū. Noli tardare Exur
ge velocitꝰ. noli ſomnolenta verba reddere
Alioq̄n declinabit ꝛ diſcedet atq3 ſepe q̄ſi
tus clamatꝰ obſurdeſcet. ¶ Faciat cenā ſy Y
mon/olim leproſus nūc curatꝰ a dño. Ipſe
eſt ſpūs nr̄: ante leproſus. Miſtret martha
ꝛ ſolicita ſit erga frequēs miſteriū. hoc ē in
ferioꝛ portio rōis. Maria ꝟo ſuꝑioꝛ ps in
ungat pedes ihū fracto deuotōnis alaba
ſtro. Effundat īſuꝑ ꝯfiſa magis ſuꝑ caput
illiꝰ recūbētis. Caput aūt xp̄i deꝰ. Impleatꝰ

domꝰ tua cordis/et odore vnguēti. Ceſſet
murmuratio inde ſenſualis ⁊ furis. de quo
fure ꝯqueritꝰ vnus phaꝝ. Oculus meꝰ de
p̄datus eſt aīam meā. Sit lazarꝰ nup̄ reſu
ſcitatus ꝑ grē vitā/vnꝰ de recūbentibꝫ. Et
hic eſt affectꝰ nr̄. ſepe quatriduanꝰ mortuꝰ
miſcōia dei ſuſcitatꝰ. ¶ Faciat ⁊ aliā cenaꝫ
xp̄o ſymon idē vel alter in lr̄a/ſimilis in fi-
guras. Accedas o peccatrix aīa xp̄iana nul
la te verecūdia p̄hibeat. nullū in peccando
modū tenuiſti. nihil ad te moderari ē quo
ſaneris. Sta maneas retro ſecꝰ pedes recū
bentis in hac ſacramētali cena. laua lacri-
mis. terge capillis meditationū ſanctaruꝫ.
Iunge oſcula caritatis. oleo pie miſeratio
nis inunge. Sic age vt tādē merearis au-
dire. fides tua te ſaluū fecit. vade in pace O
fides. o ſalus. o vade. o in pace. ¶ Fecerūt
xp̄o corꝑaliť diuerſi varias cenas cū viue-
ret in tris. Fecit apud illos magna miracu
la. Nō eſt impotētior nūc in celis. nō ē ma
nus eiꝰ abbreuiata vt ſaluari nō poſſit in
mēte/ſicut tūc in corꝑe. Eſtima cenā hanc
(o aīa xp̄iana) nūc ex illis vnaꝫ eſſe. ¶ Ce-
nabat apud petrū ⁊ andreā iohēm ⁊ iaco-
bum/noſter xp̄s hic in ſacramēto velatus.
Tenebať ſocrus petri magnis febribꝫ. im-
perauit febri. ⁊ ſocrus ꝯtinuo ſurrexit ⁊ mi
niſtrabat eis. ⁊ tu ſpera ſilr̄. ¶ Cōuiua fuit
apud matheū noſter xp̄s hic in euchariſtia
Cōuenerūt publicani ⁊ peccatores. mur-
murabat falſa iuſticia phariſeoꝝ q̄ cū mor
bo ſuo ſenſuꝫ amiſerāt pariter. Cōfitere te
de numero peccatoꝝ ⁊ indigētiū penitētiā
⁊ audies. nō veni vocare iuſtos ſꝫ peccato-
res. ¶ Audies p̄terea ſimilē ī domo zachei
penitentiā. in hierico ciuitate lunatica. Et
vere tu lunatica es aīa xp̄iana h̄ in via tua
immēſi lunatici. Tu ſtulta q̄ vt luna muta
ris. Tu q̄ nūq̄ȝ in eodē ſtatu ꝑmanes. Ni-
hilominꝰ obedi dicēti. Opꝫ me hodie ma
nere ī domo tua. feſtinꝰ ⁊ letꝰ. deſcēdat o aīa
Feſtinꝰ ſuſcipiat ihm in h̄ ſacramēto ſpūs
tuꝰ p̄ceps publicanoꝝ. qꝛ princeps ⁊ pri
mus peccatoꝝ. Dic hilariter. Ecce dn̄e di
midium bonoꝝ meoꝝ do paupibꝫ. O heu
dn̄e q̄d ⁊ q̄le eſt illud dimidiū bonoꝝ q̄ ni
hil habeo. nihil h̄re ꝯcupiſco/dum tm̄ cu-
pio niſi te dn̄ portio mea tu ꝑs mea. tu he-
reditas mea q̄ȝ p̄clara es mihi. Ecce ergo
dn̄e nō dimidiū bonoꝝ/ſed te totū bonuꝫ
meū/in hoc ſacramēto ꝯtentū/do paupibꝫ
hoſpitalis tui magni in hac terra morātiū

Et in altera ſcꝫ in purgatorio poſitoꝝ. Et
ſi aliquē defraudaui/reddo quadrupliū. qꝛ
temetipm q̄ vnꝰ pro decē milibꝫ ꝯputaris.
⁊ in cuiꝰ ditione ſunt oīa. quo ſoluēte ⁊ ad-
quitāde/nemo pōt dicere cur ita facis. tol-
lis qđ meū eſt. qm̄ oīa tua ſunt iure pleno.
¶ Deſiderio deſiderauit mādūcare paſca Z
cū diſcipulis ſuis ihs paſſurꝰ. O aīa xp̄ia-
na. putas deſideriū ſuū vt ſalua ſis iminu-
tū ſit ꝑ gloriā. vt nō deſiderio deſideret mā
ducare paſcha. ſ. tecū ſuā cenam? Caue ne
dura ſis. ingrata. ruſtica. ciuilis. vt fraudeſ
dn̄m tuum benigniſſimū/a deſiderio ſuo.
Hoſpes eſt. petit in hoſpiciū tui cordis ſu
ſcipi ⁊ colligi. Et o bone ihu qualis ⁊ quā
tus q̄ȝ honeſtꝰ ſuauis ⁊ ꝯmodꝰ hoſpes ad-
uenies/qn̄ aduenis etiā nō inuitatus ſepe
ſed inuitās. Quid inuitatōeꝫ cōmemoro?
Cōpellis. Mittis manū tuā. omnipoten-
tie tue actiue. ꝑ foramē obediētialis poten
tie paſſiue/in omni creatura. ¶ Sic tacta
dic o aīa xp̄iana. ⁊ venter meꝰ intremuit ad
tactū eiꝰ. Exurge taliter excitata. ſtillēt ma-
nus tue/mirrā primaꝫ. pleni ſint digiti tui
mirra p̄batiſſima q̄ſi nihil in ope tuo pu-
tredinis aut fetoris appareat. Mortificat
oīa carnalia? mirra ꝯpūctōis amariſſima.
Aperi dilecta peſſulū hoſtioli tui. ſꝫ heu te
pida ſedes ſōnolēta. penā ꝯgnoſcis pigri-
tātis ignauie. vult certe. vult ad feruorē ſpi
ritꝰ/altiꝰ inflāmare. Sētis iā nūc vim elo-
quiȷ̄ ſui vehemēť igniti. alioq̄n vū clamor
ille tuꝰ. Aīa mea liq̄facta ē vt dilectꝰ locutꝰ
eſt. Nō iā tenetꝰ aīa terminis ꝓpriȷ̄s ſic fluit ce
ra a facie ignis. Sic tota defluis. tota liq̄ſcis
in amatū. ¶ Inuenerūt te vigiles q̄ habi-
lonicā cuſtodiūt mūdi ciuitatē. dū ꝑ crea-
turaꝝ noctes q̄ris dilectū ⁊ vocas ꝑcutiūt
te ſuis pulcritudinibꝫ allectiuis. q̄ ſunt in
mūdo. ꝯcupiſcētia oculoꝝ. ꝯcupiſcētia car
nis ⁊ ſupbia vite. Verberāt te q̄uis nō ad
mortē peccati mortalis. ſꝫ venialis tn̄ ledūt
Porro cuſtodes muroꝝ/iniq̄tas ⁊ dolus
⁊ iniuſticia ꝑuerſoꝝ ciuiū/dū nō talia ſed
dilectū q̄ris eo q̄ triſticiā inferūt cordi tuo
palliū gaudiȷ̄ tui nūquid nō auferť? Quis
ſcandaliſať ⁊ ego nō vror aīa pauli clamat
ignita. Atuero caritatē cū ſuis lampadibꝫ
que ſunt ignis ⁊ flāmaꝝ/extinguere nō po
tuerūt aq̄ tribulationū multe. nec turbida
babilonis flūia/obruerūt eaꝫ. ¶ Tranſi o a
aīa trāſi ciuitatē hāc cū hitatoribꝫ ſuis. nō
q̄ſiueris. an viderūt quem diligis. verbera

potꝰ ꝗ̃ v̓ba bona dabūt. Eleua ocl'os tu-
os in mōtes. vbi ſunt filie hierl'm. clamor
ingēs tuꝰ audiat̃. Filie hierl'm nūciate dile
cto. qꝛ amore lāgueo. Felix lāguor. ⁊ ſuaui
vulnerans telo caritatis. Acceſentis o aīa
quātū ꝓfuerit tibi eiꝰ quē diligis abſentia.
Torpebas algida. iacebas ſomnolēta. nūc
curris. nūc liqueſcis ⁊ lāguida ꝑ amorē ad
filias hierl'm ignitas/ ancia anbelaqꝫ ꝯuer
tere. Clemētes ſūt filie hierl'm. amoroſum
hūt pectꝰ amoris. Idcirco v̓ba ſcintillātia
recognoſcūt. Introgāt q̄lis ſit dilectꝰ tuus
ex dilecto. i. dilecto ꝑ dilectōꝫ totꝰ amor tuꝰ
Dilecte: noīant te pulcerrimaꝫ mulierꝝ. nō
vt ſupbias niſi forte ſancta ſupbia. Volūt
ꝙ tua ſancta pulcritudo tibi cognita ſit. q̄
iam digna ſit ⁊ amari ⁊ amare. Talem pul
critudinē nō decet amor niſi pulcerrimus
Tēpꝰ tibi venit amātiū. caue ne des amo-
rē tuū indigno tuo ¶ Deniqꝫ poſt notifica
tionē ſpecioſitatis ſpōſi. Tu o aīa xpiana/
recte cēſes introgata. Ubi abiit dilectꝰ tuꝰ
Myſticū oñdis eccl'ie ortū. in quē deſcen-
dit q̄tidie ſacramētalit̃. ad areolā aromatū
⁊ in altari ſacro ſuauit̃ redolente. vt ibi pa-
ſcat̃ in ortis irriguis ⁊ formoſiſſimis ſctāꝝ
aiaꝝ ⁊ lilia caſtiſſimoꝝ ſpirituū ad ſe tra-
hat ⁊ colligat ad talami celeſtis ornatū Ac
cede ꝓpius ad hūc ortū imo ſis ortꝰ a ꝓpha
deſcriptꝰ irriguꝰ. a cuiꝰ fonte nō deficiēt aq̄
graꝝ. Sis ortꝰ ꝯcluſus. ſeruās te ſolā ſoli.
Sis fōs ſignatꝰ. ne pateas adultero. Sis
puteꝰ aquaꝝ viuentiū. cuiꝰ impetuoſuꝫ a li
bano paradiſi fluxū/ nullꝰ obex peccati tar
D dat aut impediat. ¶ Hora eſt q̄tidie o aīa
xpiana. Hora qua trāſeas ex hoc mūdo ad
patrē. ab exilio in patriā. a deſerto afflictio
nis/ in terrā ꝓmiſſionis. Si retardet te cor
pus. liber tñ eſt animꝰ vt euolet. Vult tecū
ihs facere paſcha ſuū. fac te illi cenaculum
grāde ſtratū in dilatatōe ⁊ amplitudīe cor-
dis. Cenare dignabit̃. lauabit pedes diſci
puloꝝ ſuoꝝ. q̄ ſunt diſciplinati affectꝰ tui:
Sint ipſi nouelle oliuaꝝ/ in circuitu mēſe
dñi. quoꝝ ⁊ mater ē ſapiētia. vxor ſpūs tuꝰ
deiformis. Habitet ipa ſicut vitis abūdās
in lateribꝫ domꝰ tue. Ego inq̄t ſic vitis fru
ctificaui ſuauitatē ⁊c. Quid deniqꝫ: Ciba
bit oēs/ ex adipe frumēti. Dicet. Comedi-
te amici ⁊ bibite ⁊ inebriamini cariſſimi.
Trepidas timore: Tandē/ hic timor ali-
q̄n pellēdus eſt foris a caritate. Cogitas te
tantis indignū myſterijs: Certe nec ex me
ritis tuis/ etiā ꝑ mille milia ānoꝝ ſatagēs
digna fies. Dignificet te oportet q̄ te inui-
tat ad ſe. Dignificabit autē/ ſi ſtudueris ea
que diſplicēt oculis ſuis a domo cordis ex
pellere. Enitere ꝓcor hic ⁊ nuhc o aīa mea/
parare te ſi te ꝯgnoſcis imparatam. Caue
diutiꝰ in ſterq̄linio fecis mortifere voluta-
ri/ ſub expectatōe craſtini. Quid ſcis ſi cra
ſtinꝰ eluceſcet tibi dies: Quis ſuper hac re
reddet te ſecurā. Nō eſt tuum noſſe tpa vel
momēta que pr̄ poſuit in ſua ptāte. ¶ Rur
ſus ita collige. ſi ꝯſcia tibi nō fueris impe-
dimēti legitimi. quo minꝰ eucariſtiā ſuſci
pias. Cur tāto te bono pigra ⁊ ingrata pri
uabis: Si remordēs accuſet te cōſcia. cur
penitēdo. cur impedimēta tollēdo/ poſſe te
nus nō intēdis: Cur nouis te laqueis/ ma A
le differēdo. ſtulte ꝯtēnendo/ te rurſus in-
uoluis ¶ Audio q̄d rñdeas. frigida ſū diſꝑ
ſa ſuꝫ. carnalis ſuꝫ. exagitor curis. ſcrupu-
lis inq̄etor. mordeor ꝯcupiſcētijs. fides im
becillis ē. nutat ſpes. caritas refriguit. q̄ mi
hi ꝯuētio cū hoſpite tanto: Imo vero q̄ ti
bi curatio/ niſi ſub medico tanto. Si te ſa
nā iudicares. opꝰ medico nō haberes. iure
repelleres a te. Exemplū petri nō approba
mus in hac pte. Stupuit ad capturā piſci
um. ſubintulit tremēs. Exi a me dñe quia
peccator ego ſum. Tanto magis o petre ſi
peccator es/ retinēdꝰ eſt medicꝰ ſanctificās
⁊ peccata tollēs a te. Quāto ſapiētiꝰ/ pecca
tor zacheꝰ/ qui feſtinꝰ gaudēs ſuſcepit ihm
ad ſe. Deniqꝫ ꝗ̃ prudenter hoc fecerit/ data
ſalus oñdit ¶ Cēturionis (O aīa mea) ſili
tudinē inducis. quā in hūilitate tua ꝓcliui
or es imitari vtinā nō ex ignaui ꝑcraſtina
tione. Dicat inq̄s ihs tātū v̓bo ⁊ ſanabit̃
puer meꝰ. Affectꝰ ſcꝫ rōnalis. q̄ iacet parali
ticꝰ. ⁊ male torquet̃. ſufficit hoc. non intret
tectū meū. nō intret ad me vt rememoret̃ pec
cata mea ⁊ inficiat deꝰ puerū meū. reddēs B
ipm de lāguido mortuū. ¶ Urges ꝑtina-
citer. Nō eſt nouū abſcōſuꝫ a ſapiēte. qꝛ oc
caſiones querit. q̄ vult ab amico recedere.
Si vera te humilitas cōpeſcit a ſuſcipien-
do. cur eadem te nō impellit in obediēdo:
Vocat te deꝰ ad mēſaꝫ ſuā. ꝯpellit etiā ꝑ ꝑ-
uos ſcꝫ p̄latos de eccl'ia qñqꝫ intrare/ tpibꝫ
inſtitutis. vt ī paſcha. Statuit xps teſtam̄
tū hoc eternū ⁊ nouū dicēs. Hoc facite in
meā ꝯmēoratōeꝫ. Si te retrahit īdignitas
tua: maior alliciat conſiderata dignatio
ſua. Caritas. miſericordia veritas mititas

atq̃ benignitas. Accede ⁊ dic Miſcōia et
veritas tua/ſp̄ ſuſceperūt me. ¶ Egrotꝰ. an
nō agit ſtultiſſime: cui tātū diſplicet defor/
mitas egritudis ſue/ ꝙ aſpectū vel aduētū
horret medicātis manꝰ aliene. dū medicꝰ in
uitat. offert. puocat. aſtat. vt ſuſcipiat ⁊ ſa/
net. ¶ Debilis es o aīa xp̄iana. ſurge ꝯme
de. bibe ī mēſa ſapie. in arce ſyon. aut ſi po/
tius inueneris te ī deſerto ſolitudis meſtā/
ſi tedio vite huiꝰ moribūde deiectā. Sur/
ge ꝯmede ⁊ bibe ⁊ ābulabis in fortitudine
cibi illiꝰ vſq̃ ad montē dei oreb in mēſa re/
fectōis eṫnalis. ¶ Eſurit daniel in lacu leo
nū cetus ſcꝫ fideliū in purgatorij lacu mer/
ſoꝝ. Fer prādiū meſſoꝝ laborātiū in eccia
viatoꝝ. refocillabit eos cibꝰ iſte tuꝰ. qꝛ p̄ te
datꝰ eſt ⁊ oblatꝰ/in altaris alueolo: ad cetū
deſiderātiū nūc in lacu degētiū. Portabit
in momēto. ⁊ hoc in cincinno vno capitis
tui. q̄ cincinnꝰ eſt vnica mētis ad eoꝝ refe/
C ctionē intentio. ¶ Rn̄des o aīa pigritans.
aīa voluēs ⁊ reuoluēs cor tuū. ad excuſan/
das excuſatōes. vtinā nō in petis. Prepa/
tū ait vult medicꝰ corp̄alis infirmū ſuū fie/
ri p̄ euacuatōeꝫ humoꝝ corruptoꝝ. priꝰ q̃
cibet eū antidoto ſalutari. Scit illū āpho
riſmū. egra corp̄a q̄ plꝰ nutries/eo magꝭ le/
des. Cōſonat ap̄ls q̄ſi p̄conizans ⁊ arcens
indignos. Probet aūt inq̄t ſeip̄m hō. Nil
plane ꝯdixerim v̄bis tuis iſtis. O aīa xp̄ia
na. nō p̄hibeo ſꝫ p̄cipio p̄paratōeꝫ. Sꝫ talꝭ
ſufficiat: vt plena nequaq̃ p̄mitꝰ p̄fectaq̃
ſanitas exigat. Cōpatit ſecū vita ſpūalꝭ lan
guores q̄ nō ſunt ad mortē. Tales non au
get morbos. ſꝫ tollit eucharíſtie gratioſa ſu
ſceptio. ¶ Nolo vt ꝯiudices te dignā iſto
ſacramēto/etiā ſi calida. ſi feruēs. ſi trāquil
la. ſi in pace ſpūs. ſi ſtabilis in fide. ſi ſpe
gaudēs. ſi efficax ⁊ vigil in op̄e. ſi caſtitate:
ſi ſobrietate pollēs. Alioq̄n ꝯdemnabit te
os tuū. ⁊ prauum te iudex tuꝰ cōprobabit.
¶ Quid ingemiſcis ad hec ⁊ ſuſpirabunda
clamas cuꝫ Suſanna. anguſtie ſunt mihi
vndiq̃: Caue ne ſic erraueris. Patet exi/
tus ⁊ egreſſus amplus. Deſere te. ⁊ p̄ijce te
in manꝰ ſalutaris tui. Nō eſt crudelis. non
inuidus. Cur inuitās te nō ſuſcipiat te. et
ſuſcipiēs nō ꝯſeruet ⁊ ſanet: Cōſiliū tn̄ eſt.
vt recūbas in nouiſſimo loco. vt cruceꝫ ab
imo tota mēte ꝯſtringas. Porro ſi conſcia
ſſes veſte te nudatā nuptiali. hic illā confe
ſtim poteris ab inuitāte rege ſi petieris/im
petrare. ꝯtemptꝰ ſolus deſit. ¶ Sꝫ ſola fā/
taſijs aut p̄hoꝝ argutijs impetit fides: ſi
curioſitas acceſſerit cū ſerpēte dicēs. Cur
iſta ⁊ iſta ꝯſtituit deus: cur nō manifeſte ſe
p̄ſentat deꝰ. cur p̄ntia diuinitatis nō ſuffi/
cit: Qualis ſitꝰ ē hic corp̄is xp̄i: vbi caput
vbi pedes: ſi corporeis nos intuet oculis:
ſi audit ſi mouet: Dic ad hec oīa fide ſim/
plici. xp̄iana ſuꝫ. catholica ſum. Deꝰ oīa q̄/
cūq̃ voluit fecit. deꝰ oīa quecūq̃ fecit ⁊ di/
xit vere dixit ⁊ bene fecit. ſit nomē eiꝰ bene/
dictū. ſit in eccl'ie fide meritū meū. ſit acceſ/
ſus ad ſacramētū. ¶ Et tu maria mater eu D
chariſtie. qꝛ mater grē. mater pia miſeroꝝ.
qꝛ mater miſcōie. Tu ꝯtra tales verſutias
tales fantaſias. viles ꝯcupiſcētias. viliſſi/
mas nec nominādas blaſphemias. tu nos
ab hoſte p̄tege. Et quia morimur aſſidue
(quid ei aliud quotidianꝰ defectꝰ corruptō
nis q̃ quedā p̄lixitas mortis) tu continue
nos hora mortis huiꝰ ſuſcipe. Sis ſuſce/
ptrix omniū q̄ filio fidenter dicimꝰ vnuſq̄ſ
q̃: dn̄e ih̄u. ſuſcipe ſpiritū meū. Si te mi/
ſerante ⁊ opitulāte/ſuſcipimꝰ filiū tuum. in
eucharíſtie ſacramēto. p̄fecto ille nos ſuſci
piet ⁊ incorp̄abit ī myſtico ſuo corp̄e. Cre/
dimꝰ ⁊ manducamꝰ eū diligimꝰ ⁊ ſperamꝰ.
⁊ ip̄e māducat nos. qꝛ ſibi nos incorporat
¶ Dic tecū ꝯferens o aīa. Dic ſi introiero
in domū eccl'ie/domū vtiq̃ meā ſi coheres
ſuꝫ filij/cuiꝰ domꝰ hec ē. Inueniā victimas
imolatas. qꝛ vnicā p̄ omnibꝰ hoſtiā p̄epa
tam. Inueniet menſa ſapiētie poſita. ⁊ mi/
xtum vinū. Sic cibata/ſic potata/deſidera
bo in iocūditate ſpūs/in innouatōe iuuen
tutis/verbigena fieri. Nō eni eſt prius aīa
apta venire ad oſculū pignorationū verbi
niſi fuerit ab vberibꝰ iebriata ſuis q̄ fragrā
tia ſūt vnguētis optimis/amoroſiſſime al
locutōis. Vn̄ ſentit ſicut oleū effuſū nomē
ſuū. Vn̄ adoleſcētule nōdū apte viri copu
le: ſtimulos inchoāt amātiū ſcrōs/intra ſe
ſentire. necnō amoris p̄ amorē/igneo ſꝫ ſo/
brio furore ſuccēdi. ¶ Plurimis obligata E
es debitꝭ. o aīa mea. mltis nimis. ⁊ apō cre
ditores ⁊ exactores q̄ purgēt. dicētes. Red
de qđ debes. Ecce nihil habes ex te vn̄ re/
ſtituas. niſi forte paꝝ olei deuotōis. Cla/
ma ad verū helizeum in h̄ ſacramēto. Dn̄e
vim patior. rn̄de p̄ me. liberabit ip̄e te p̄ in
fuſionē olei/in vaſa viriū cordis tui. q̄ p̄ij/
tabūt filij tui. affectꝰ ſcꝫ p̄ij ad ih̄m. cuiꝰ no/
mē eſt ſic oleū effuſū. Creditor primꝰ ē crea
tio. cui te totū debes. ſic ab alio nihil hēs.

Sextꝰ eſt recreatio.a q̃ bñ habes que to/
ta pieras. Tertiꝰ eſt baptiſmalis adoptio.
que nõ data eſt cuilibet nationi. Quartus
poſt tot pctã penitẽtialis iuſtificatio et ab
inferno liberatio queʒ milies demerueras
Quintꝰ gratuita bñficioꝝ largitio. noiati
in hoc altaris ſacramẽto. Sextꝰ ꝓrimoꝝ
dãnificatio. in ꝯmiſſis. in amiſſis. in omiſ
ſis. Septimꝰ futura beatificatio. cui cõſe/
quẽde/nulla ſũt digna tuoꝝ opa meritoꝝ.
¶ Sʒ ecce venit: ad h̄ ſacramẽtũ xp̄s q̃ fa/
ctus ẽ nobis ſapiã creãs. recreãs ꝛ adoptãſ
Juſticia iuſtificãs. ſanctificatio mũdãs et
implẽs. redemptio debita ſoluẽs. Deniq̃
via vehẽs ad celum. veritas dirigẽs. ꝛ vita
beatificãs ¶ Suſcipe pueꝝ ihm ſacramẽ
taliter: vt ſuſcipiat te miſericorditer. faciẽs
ſpiritũ tuũ eſſe iſrl' puerũ ſuũ. Suſcipe re/
gnũ celoꝝ ſe cõſule ſicut puer amplexabit'
te. benedicet tibi. Dicet. Sinite paruulos
venire ad me. taliũ enĩ eſt regnũ celoꝝ. vnũ
talẽ q̃ ſuſcipit. me ſuſcipit. Nec mirũ qꝛ tu
idẽ es o bone ihũ q̃ ſuſcipis ꝛ ſuſceptꝰ ha/
beris dulcis hoſpes aĩe. dulce refrigerium.
nõ exhibes te vidẽdũ. ſed tãgendũ. ſed gu/
ſtandũ. ſed amplexãdũ. ¶ Tu aĩa mea: ſic
ouis q̃ perierat redẽpta. reportataq̃ ꝓpriis
humeris. comedis nũc domeſtica de pane
ſuo. ꝛ de calice bibis. dormis ĩ ſinu ſuo. ha
bet te ꝑ filia. imo ꝑ ſpõſa. imo ꝑ mr̃e verbi
gena. cui miſtrare dignat' ꝛ ſubiectus eſſe.
Nõne mira ſuſceptio: Fiet ſuper hac ſuſce
ptione/dragma ſequens. Suſcepit iſrael
puerum ſuum.

F

Incipit tractatꝰ x.

ſuper illo. Suſcepit iſrahel puerũ ſuũ. Et
eſt in eo duplex partitio. Prima fit ꝑ dialo
gum ꝛ notulas ſeptuagintaſex.

Suſcepit iſrl' pueꝝ ſuũ. Exhila/
reſce tu q̃ pieras in adã totꝰ iſrl'.
Exulta in iubilo cordis ꝛ laudi
bꝰ oris. Exulabas expoſitꝰ ꝑdi/
tioni. cecitas ceciderat in iſrl'. Erraueras
ſic ouis q̃ periit. Videbat' dñs oblitꝰ mĩe
ſue q̃ iurauerat abrae dicens. Per memet
ipm iuraui qꝛ feciſti hãc rem. ꝛ nõ pepciſti
vnigenito tuo ꝓpt' me. In ſemĩe tuo bñdi/
cent' oẽs gẽtes. Clamabat vniuerſus ꝑdi/
toꝝ cetꝰ. Ubi ſunt mĩe tue antiq̃ dñe ¶ Ec
ce cũ eẽt rex ĩ accubitu ſuo q̃ſceẽs ĩ ſinu pa/
tris. nardꝰ tua (o pulcerrima ꝛ ſuauiſſima
femiaꝝ) dedit odorẽ ſuũ. ſic odorẽ agri ple
ni cui bñdixit dñs. Odoratꝰ eſt deꝰ pr̃ odo
rem ſuauiſſimũ totiꝰ honeſtatis tue/virgo
ſãctiſſima/nata ex ſemĩe abrae. Propterea
recordatꝰ eſt mĩe ſue antiq̃. ſicut locutꝰ erat
ad abraã ꝛ ſemini eiꝰ in ſecula. Viſit ꝯti/
nuo ꝛ ab intimo ſinu diuinitatis ſue/ filiũ
ſuũ. q̃ ad liberandũ ſuſcepturꝰ hoiem/non
horruit tui virginis vterũ. Hoc deniq̃ eſt.
q' magnificãs dñm cũ exultatõne ſpũs de/
prompſiſti iubilãs ꝛ erũpens in canticuʒ.
Suſcepit iſrl' puerũ ſuũ. ¶ Diſcipulus.
Dic obſecro rõeʒ exhortatõis tue pñris/ſu
per hac notl'a cãtici marie vehemẽtiꝰ habi
te/q̃ʒ in exordio ceteraꝝ ¶ Mgr̃. O neſci͛ G
frater q̃ʒ iuſte. q̃ʒ alacrit' id effecerim. Sunt
alia bñficia dei magna valde/ꝑ quibꝰ pſal
lebat iuuẽcula nr̃a in h̄ pſalterio decacor/
do. magnificãs in aĩa dñm cũ exultatione
ſpũs in deo ſalutari ſuo. Magnificabat q'
reſpexerat hũilitatẽ ancille ſue. q' beata di/
ceret' ꝑ oẽs generatõnes. q' feciſſet ei magna
q̃ potẽs eſt ꝛ ſanctũ nomẽ eiꝰ. hoc q̃ ad ma
gnitudinẽ dei in ſe ꝛ ad ſingulare bñficiuʒ
collatũ in maria. Procedebat ꝯñter ad in
ſinuatõeʒ alioꝝ ſub generali narratõe bñ/
ficioꝝ. ſub tropicis antithetis. iũgẽs cum
mĩa pietatis/timorẽ ſeueritatis. cũ diſpſio
ne ꝛ depoſitõe ſupboꝝ/ exaltatõʒ humiliũ
cũ eſurie ſatiãte/ſaturitatẽ inanẽ. Tandeʒ
oĩno ꝯcluſit vt oratrix pitiſſima ꝑ hoc ver
bũ. Suſcepit iſrl' puerũ ſuũ ¶ Diſcipulꝰ
Finis nõ hic ſtetit. Subdidit ei. Sic lo.
eſt ad pa. no. Abra. ꝛ ſe. eiꝰ in ſe. ¶ Mgr̃.
Finis (vt phia te docuit) primꝰ eſt ĩ inten/
tione. vltimꝰ in executõe. Preceſſerũt plu/
ma ſuſceptõeʒ iſrl' pueri dñi ꝑ incarnatõeʒ
inter q̃ fuerũt nũciatões ꝓphetie. q̃s maria
ponit ꝯſũmatõeʒ accepiſſe tũc primũ/ cuʒ
ſuſcepit dñs iſrl' pueꝝ ſuũ. ¶ Diſcipulus.
Nũquid videt' ex cõuerſo textꝰ euangelice lo
cutõis notare crebro dicẽs. Hoc ãt totũ fa
ctũ eſt vt impleret' ſcripture ꝓphaꝝ ¶ Ma
giſter. Rñdet vſus cois gloſatoꝝ. ly vt po
ſitũ hic/dici ꝑ ꝯſequẽtiã nõ ꝑ cãm pricipa
lem ꝛ finalẽ. Sub h̄ ſenſu ſcripture ſũt im/
plete. qꝛ talit' factũ eſt nr̃e redẽptõis myſte/
riũ. Sed in ꝓpoſito quicq̃d dñs locutꝰ eſt
ꝑ os ſanctoꝝ/finẽ accepit cũ ſuſce. iſr. pue.
ſuũ. Hinc totiẽs de ſuſceptõne tali/nũc ad
lr̃aʒ/nũc ꝑ allegoriã/mõ ꝑ tropologiaʒ/ſe/
pe ꝑ anagogiã/ ſãctoꝝ vnuſq̃ſq̃ meminit
ꝯſonãs ad hoc bñficiũ. Suſcepit iſr. pue.
ſuũ. Ut eſt illõ. Suſceptor meꝰ deꝰ Jacob.

Et illud. Dicet dño ſuſceptor me⁹ es tu. et
iteꝝ. Adiutor me⁹ tibi pſallã. qꝛ dñs ſuſce/
ptor me⁹. de⁹ me⁹ mĩa mea. Quare mĩa mea
qꝛ recordat⁹ mĩe ſue/ mihi dedit illã. ¶ Di
ſcipul⁹. Copioſiſſimã cũ diſſolutõe dubi/
tatõis facte/ materiã deuotõis acquiſiſti/ õ ſu
ſceptõe dignatiua dei. ¶ Mgr̃. Imo ſi re/
cogites. q̃ꝫmerito ſic inciderĩ. ¶ Diſcipul⁹
D Cur illud ẽ/ pcor eloq̃re: ¶ Mgr̃. Spũs
me⁹ vt xpian⁹/ dei dono/ q̃ ⁊ ſacras ab infã
tia lr̃as nouit/ ꝯſiderabat freq̃ntes ſcriptu
raꝝ voces ſub hac ſnĩa Memẽto finis Re
cordare nouiſſima. Memẽto iudiciȷ̃ mei.
Et qꝛ mors nõ tardat. Et ab eccl̃ia. Me/
dia vita ĩ morte ſumus. Expiebar h̃ idẽ q̃tĩ
die in mortib⁹ hoĩm etiã magnoꝝ ⁊ cariſſi
moꝝ. Vñ aduertebã tutũ eẽ ꝯſiliũ ſapiẽtis.
Añ iudiciũ para iuſticiã. Et qꝛ bon⁹ finis
nõ ẽ quẽ nõ pceſſit bona vita. Subibat ⁊
illõ. Ad aliquẽ ſcõꝝ ꝯuertere. Quid mlt̃a
Propoſuit mihi ſpũs/ exẽplũ vni⁹ ſcõꝝ. c⁹
in morte fuerat hoc v̾bũ. Dñe ihũ. ſuſcipe
ſpm̃ meũ. Percuſſit ilico cor meũ/ ſuauis
q̃dã ⁊ ſpõtanea deuotio/ ſuſpirans mecũ ⁊
dixi. O ſi daret̃ h̃ eſſe v̾bũ meũ ſil̃r vltimuꝫ
Dñe ihũ ſuſcipe ſpm̃ meũ. Suggeſſit pin/
de cor meũ in me. Cõſuetudo inq̃t ẽ altera
natura. Cõſueſce ĩ vita. qd̃ ptin⁹ occurrat ĩ
morte. dũ curſus vite tue coget dicere. Cõ/
ſũmatũ ẽ. Hic v̾bũ vltim⁹ xpi. Pr̃ ĩ ma. t. ꝯ.
ſ. m. Iũge ſupplicãs cũ illo mag̃ ꝓtomarti
re ſtephano. Dñe ihũ ſuſcipe ſpm̃ meum.
¶ Diſcipul⁹. Iocũda ſimĩl ⁊ exẽplaris ẽ h̃
narratio. ¶ Mgr̃. Cõfirmatõeꝫ hꝫ ab illo
q̃ duriſſim⁹ ad baptiſma ſuſcipiẽdũ/ ꝑ ap/
poſitõeꝫ florũ õ altari eiuſdẽ ſtephani ſub
puluinari capitis ipi⁹ dormiẽtis delatorũ
repẽte mutat⁹ ẽ ĩ virũ alterũ. qꝛ tetigit deus
cor ſuũ. Suſcepit de⁹ ſpm̃ ei⁹ ad fidẽ bapti
ſat⁹ ẽ. ⁊ deinceps vſq ad vltimũ fuit in ore
ſuo hoc v̾bũ. cũ neſciret ſtephani illõ fuiſſe
nouiſſimũ. Dñe ihũ ſuſcipe ſpm̃ meũ Va
de ⁊ fac ſil̃r. ¶ Diſcipulus. Fiet ita. ꝓpicio
mihi deo cũ oĩb⁹ ſctĩs ei⁹ ⁊ ſtephano. Fue/
rat iſte mos me⁹. tñ dicã in om̃i recollectõe
mea ad deũ cũ nouiter ꝓfitẽtib⁹. Suſcipe
me ſ̾m eloquiũ tuũ ⁊ viuã. ⁊ nõ ꝯfũdas me
ab expectatõe mea. adiuua me ⁊ ſaluus ero
I Mgr̃. Salubriter id effeceris. ſum⁹ eni
nos xpiani/ de numero illoꝝ q̃s aſpnabat̃
phariſaica iuſticia. ⁊ iõ iã nõ iuſticia quia
phariſaica. qꝛ h̃ pctõres recipit. Suſcipit
nos benign⁹ ihs ĩ religiõe ſua cũ clamam⁹

Abba pr̃. Sum⁹ h̃ dũ viuim⁹ ĩ ea nouiciȷ̃:
Xps ꝓbatõis habem⁹. vſq q̃ venit dies ꝓ
feſſiõis faciẽde corã abbate nr̃o deo/ ⁊ cele/
ſtiũ ꝯuẽtu toto. vt tũc habeam⁹ vocẽ ĩ capi
tulo. ſtallũ ĩ choro. cibũ ĩ refectorio. lectulũ
in dormitorio. Cõſtituit h̃ ⁊ ꝯſtruxit offi/
cinas magr̃s. abbas nr̃ xps ſue abbatie. dũ
pẽderet ĩ cruce ꝑ nob̃ nouiciȷ̃s. Oratoriuꝫ
Pr̃ ig̃ſce ill̃. Capl̃m. Latronẽ ꝯfitentẽ ab
ſoluẽs Amẽ dico tibi ⁊c̃. Dormitoriũ. cu/
rã mr̃is iohi ĩ q̃ gr̃a totã linquẽs. Clauſtꝝ
clamãs ⁊ ſtãs pſeuerãt ĩ cruce. Refectoriuꝫ
dicẽs. Sitio. Cellã ꝓbatõis vſq ad ꝯſũ/
matõeꝫ dicẽs. Cõſũmatũ ẽ. Deniq nil ſup
eſt niſi ꝓfeſſio ĩ mãib⁹ abbatꝫ. nõ ſ̾m carnẽ
ſꝫ ſ̾m ſpm̃. Dicẽdo. Pr̃. In man⁹ tu. ꝯ. ſp.
meũ. Et orãdo. Dñe ihũ ſuſcipe ſpm̃ meũ
¶ Diſcipul⁹. Nimiũ heu miſeros dixerim
hos nouicios: ſi ꝓfeſſiõis hora dũ venerit
audiãt. nõ ſuſcipiã vos Diſcedite a me ma
ledicti ĩ ignẽ eternũ. Quo ꝯ̃ beatiſſimi q̃s
mĩa ⁊ veritas ſuſcipiũt. Audiẽtes. Venite
bñdicti pr̃is mei ¶ Sꝫ reuertamur vt oñ K
das q̃s ẽ iſte puer iſrl̃ ſ̾m lr̃am. q̃s ſ̾m alle/
goriã. q̃s ſ̾m tropologiã. q̃s ſ̾m anagogiã
ſicã añ tãgẽs/ nõdũ elucidaſti. ¶ Magiſter
Iſrl̃ vn⁹ lr̃alis ẽ ſ̾m carnẽ ppl̃s vñ xps car
nẽ ſũpſit. Nuſq ei ãgelos apphẽdit. ſed ſe
men abrae ĩ maria. Iſrl̃ ẽ alter lr̃alis. ꝑ rep
miſſionẽ. ppl̃s gẽtiũ. q̃ vidit lucẽ magnaꝫ
Nũc ppl̃m ab ĩpotẽtia. ab ignorãtia. a ne/
q̃cia. ab om̃i turpitudĩe ⁊ inq̃natõe/ ſuſce/
pit de⁹ in ppl̃m acceptabilẽ. doctũ. ſanctũ.
pulcꝝ. incoinq̃natuꝫ. vt rex potẽtiſſim⁹ ad
regnãdũ. vt doctor ſapiẽtiſſim⁹ ad erudien
dũ. vt ſpõſus ſuauiſſim⁹ tot⁹ pulcer ⁊ deco/
r⁹ tot⁹ deſiderabil̃. Cui diceret. Deſpõſabo
te mihi in fide. qꝛ caritate ꝑpetua dilexi te.
Deniq repudiato carnali iſrl̃/ ſpiritalẽ ſu/
ſcepit gẽtilẽ ppl̃m tãq iſrl̃ pueꝝ ſuũ. ¶ Di
ſcipul⁹. Nõ me latet q̃n mlt̃a pñt lr̃alit̃ h̃ q̃
ri. de vocatõe gẽtiũ iudeis repbatis. Trãſi
ad allegoriã ¶ Mgr̃. Spectat ad eã/ ipſa
gẽtiũ ſpirital̃ vocatõ. Nihil ei ꝓhibꝫ eũdẽ
textũ/ plures ſimĩl ꝯiungere ſenſus. q̃ꝝ q̃li/
bet tñ erit lr̃alis. q̃ꝫuis ſit allegoric⁹ ⁊ mora
lis. Patꝫ ex illo. Ex egypto vocaui filiũ me
um. Et iteꝝ. Iſrl̃ primogenit⁹ me⁹. vñ iſrl̃
lr̃alis ⁊ allegoric⁹ ipẽ parit vn⁹ ẽ xps. ¶ De
mũ iſrael moralis ⁊ anagogic⁹/ figurat̃ in
ꝑſonali iſrl̃/ q̃ ⁊ iacob dict⁹ ẽ. q̃ bñdictionẽ
pr̃is accepit/ rebecce ꝯſilio. q̃ ſcalã in mõte
vidit. q̃ duodecim pr̃iarchas genuit. q̃ p⁹

bñdictionē angeli mutato ſibi noīe/gl'iatꝰ
eſt dicens. Uidi dñm facie ad faciē ꝛ ſalua
facta ē aīa mea. Et apl's. Nos inqt reuela-
ta facie gl'iā dñi ſpeculātes/trāſformemur
de claritate ī claritatē tanq̃ a dñi ſpū. Tro
pologiā ſimul ꝯſpicio cū anagogia lucēte
in puero hūili ꝛ obſeqoſo iſrl' pſonali. Elu
cidauit omne myſteriū anagogicꝰ iſte Ri-
chardꝰ de. xij. pr̄iarchis. ꝯcludēs ad benya
min adoleſcētulū in mētis exceſſu. Potero
fortaſſis abbreuiato ſmone aliq̃ poſt que-
rere. Sꝫ vehemēter mouet animꝰ ad h̄ my
ſteriū cū auctoritate apl'i nouiſſime poſitū
cū ſcriptū nouerimꝰ. Nō videbit me hō et
viuet. Nec h̄ paſſim cuiꝰ dictū ē ſed moyſi
orāti videre faciem dñi. ¶ Diſcipulus.
Quaſi nihil añ notaueris ī alijs tractatul'.
ꝛ ſup h̄ cantico de cognitōe dei. Nūc ita vi
L deris nouꝰ ꝛ inſciꝰ pſcrutari velle. ¶ Mgr̄
Materia hec (crede mihi) ꝛ iam vetꝰ ē: ꝛ tñ
ſemp noua. Honor iudicās obedire hiero
nymo monēti. Diſcamꝰ in tris q̃ꝝ nobiſcū
ſcia pſeueret in celis. Oro cū Aug. ad dñm
Nouerim te nouerim me. Et certe ſi nō no
uerim deū nec me noſcā. Querebat in cāti
cis aīa deuota. Indica mihi quē diligit aīa
mea. vbi paſcas. vbi cubes ī meridie. ne va
gari. i. vane ꝛ inutilit' agi incipiā. ſupplen-
dū eſt te ignoto. Qui gl'iat' ait ꝓpha vice dī
in hoc glorieť/ſcire ꝛ noſſe me. Deniq̃ hec
ē vita etna vt ꝯgnoſcāt te deū verū ait xp̄s
ad prē. Noli ꝓpterea te in admiratōē cor
dis ducere/ſi pridie ſi q̄tidie/ circa viſionē
dei verſor. ſatagēs vnꝰ eſſe generatōis illiꝰ
de q̄ ps̄. Hec ē generatio q̄rentiū dñm q̄rē
tiū fa. dei ia. Et iteꝝ. Tibi dixit cor meū.
exq̄ſiuit te facies mea. fac. tuā dñe requirā
Letet' cor querentiū dñm ad oſculū oris.
Querite dñm ꝛ ꝯfirmami p cōplexū amo-
ris. querite faciē eiꝰ ſp. q̄d niſi p affectū cō-
templatōis aut apte viſionis: ¶ Diſcipu-
lus. ¶ Collaudo deſideriū tuū ſimul ꝛ ſtu
diū. quale me decet. maxie dū occupat me
ſenectꝰ ꝛ ſeniū. Et q̄d ampliꝰ in ſeculo/niſi
labor ꝛ dolor: Unde ꝯſolatio/niſi q2 miſe
rationū dñi cū ſua veritatis agnitōe/recor
dabor: Depereāt oēs iſte queſtiones infi-
nite. q̄b9 pridē fruſtra laboraui. dicā dein-
ceps. Unā pecij a dño. a q̄ vna/q̄ſq̄s auer
tit'/miſcet ſe neceſſario q̄ſtionib9 infinitis ꝛ
intermialib9. Si auertit' volūtas ab vna p̄
ma bonitate/ꝯtinuo miſcet ſe q̄ſtionib9 in
finitiſ p cupiditatē inſatiabilē. Intellectꝰ p

ſciēdi curioſitatē. Potētia vel memoria/p
inquietā mutabilitatē. Sit igit' nobis ſp
dulce q̄rere faciē dñi. Aut ſi nō dat' cōcupi-
ſcat aīa nr̄a deſiderare ſicut ceruꝰ ad fontes
aquaꝝ ad te deꝰ. Sitiuit aīa mea ad te fō-
tem viuū. Dicebat ad hāc ſilitudinē ꝓpha
Sed q̄uſq̄ ſities o ꝓpha. Sane. donec ve-
niā ꝛ apparebo añ faciē dei. Dñe auertiſti
faciē tuā a me ꝛ factꝰ ſū ꝯturbatꝰ ſil'is deſcē
dētib9 ī lacū. ſuſcipe me dñe pueꝝ tuū iſrl'
aut ſi nō dū ſū tali dignꝰ noīe pueri tui iſrl'.
ſuſcipe me vt dignū efficias. q2 tali honore
dignꝰ erit/quē tu volueris honorare. q̄ cle-
mēs es ī quē tibi placuerit. ſuſcipe vbū tuū
in bonū. ¶ Mgr̄. ¶ Ex q̄ votū ē vnicū cor
dis nr̄i/q̄rere faciē eiꝰ ſp. nec mutuo q̄rimꝰ M
ſi nō inuicē ō deo loq̄mur. colloq̄mur aſſi-
due. q̄tinꝰ ſit ī medio ō ſe loq̄ntiū. Dñdꝫ ſe
fortaſſis. ſaltē ſub pegria ſpē. apiet intelle-
ctū. inflāmabit affectū. Poſtremo coactꝰ
ad eucharıſtie mēſā/ſe cogſci faciet. vel ſal
tē rapti ī fractōe pāis. quē q̄tidie frāgimꝰ ce
lebrādo ¶ Diſcipulꝰ ¶ Dic idcirco q̄d ſi
bi vult anagogicꝰ iſrl'. Uidi inq̄t dñm fa-
cie ad faciē. Cōcinit paulꝰ. nos āt reuelata
facie. Quid ē aliud reuelata facies/q̄ꝫ viſio
nuda facial': Cur dic' ſpeculātes ꝛ nō iugit
facie ad faciē vidētes: ¶ Mgr̄ ¶ Doces ō
rñſiōe/dū prudēt' interrogas. ¶ Diſcipulꝰ.
Qualit' ita q̄ſo. nūq̄d ſapiēt' inſciꝰ ſum:
Mgr̄ ¶ Aiaduerte q̄uō ſi facies eēt penitꝰ
reuelata. put ī pr̄ia fulgebit/nō eſſemꝰ ſpe-
culātes ſꝫ ꝯphenſores. Rurſus ſi nihil gr̄e
ſpēal'/vltra cōē ſtatū vie ꝯferret': nō fieret
h̄ additō ō claritate ī claritatē/ tanq̄ a dñi
ſpū ¶ Diſcipulꝰ ¶ Tuū ē h̄ apire ¶ Mgr̄
Dubioꝝ īuolucra q̄d euoluit ꝛ diſcriminat
ſi nō diſtictō: Diſtiguamꝰ ḡ ō t'plici facie.
de t'plici velamie. ō t'plici ſpectatōe. ō t'pli-
ci claritate. ō t'plici trāſformatōe. ¶ Diſci
pulꝰ. Auſculto ¶ Mgr̄. Habes ex poꝛib9
t'plicē ī triclinio cordis hoīs faciē eē ſm tri
plex hitaculū ſiue cenaculū. Facies mētis
ſupior ē. facies rōis media. facies aīe ñ illi
us brutal' ſꝫ obediētis rōi q̄ dr̄ porrō rōis in
ferior. ¶ Diſcipulꝰ. Memi traditū pꝰ ſup
iſto. Diſpſit ſup. mē. cor. ſui. Studui pꝰ h̄
mecū phiā ꝯcordare iuxta coordiatōē ha-
bituū q̄nq̄. nob pti inſitoꝝ. pti adq̄ſitoꝝ.
itaq̄ ars ꝛ prudētia primū vēdicāt cenacu
lū. Scia ꝛ intellectꝰ ſcōm tenēt. Sapiētia
velut in arce ſedet. in ſupremo cum mente
vel ſpiritu vel animo retinens pricipatū.

¶ Magiſter. ¶ Solerter egiſti: colligens ex auditis alia nō accepta. Triplex ɔſequēter accipe velamen. Certe fidei velamē prima que ſola ſoli deo nata eſt ɔnecti. Et nebulas patiť aliqñ nō in ſe intrinſece ⁊ eſſentialiter. ſed ſm quid ⁊ accidentaliter. ꝓpter molem ⁊ nebulas corpis. Unde ſolicitudines velant memoriā. fantaſmata intelligētiam. ɔcupiſcentie voluntatē. Velať aliter ſecūdo facies mētis eminētior. nō vt prius ex corruptione corpis. ſed ex ſtatu viatorū Sic facies hoīs pro ſtatu nature inſtitute recipiebat velamē ſaltē in ſomno. ſaltē ʒ in quotidiano corpis obſequio. vt non tota claritate faciei ſue ferreť ſemp in deū. Velatur aliter tertio facies mētis / velamie quodam: nō tam poſitiue ꝙ̄ negatiue. ⁊ nullo modo priuatiue. Tale velamen (vt accipias facili⁹ que dico) habuerūt angeli incorporei. prima morula vie ſue. prius ꝙ̄ raperentur ad gloriā felicitatis eterne ¶ Diſcipulus ¶ Sed quid vel quale velamē erat illud ¶ Magiſter. ¶ Plane volūtas dei. nolens ſe facialiter ⁊ obiectiue p eſſentiam ſuā nude apire. Eſt igiť iſtud velamen tertium / ſemp apud viatores de ɔmuni lege. Eſt primū apud omnes ꝓ ſtatu nature deſtitute. qñq; totaliter. qñq; plus aut min⁹. niſi fuerit ablatū p gratiā ʒ ſpecialē. qualiť fuit i te o maria beata ⁊ bñdictiſſima feminarū. Alterū videlicet ſcd̄m velamen mentis / quale fuiſſet nō in angelis ſed in parentibus primis dū ſtabant innocētes / poteſt auferri min⁹ de ɔmuni lege ꝙ̄ primū. imo nec arbitror ꝙ a te digniſſima et pulcerrima fuerat totaliter dū viatrix eſſes / euolutum vel ablatū. ſed crebro. ſed ſepe. ſed frequentiſſime. tollebať pro loco ⁊ tpe. quantum ſtatus vie mortalis tolerabat. ¶ Diſcipulus. ¶ Non obuio ſi non aſcribas ꝓconia iſta digniſſime feminaꝝ / que nec eccleſia ſibi tribuit. p que poneret extra vie
N ſtatum. neq; enī ſimul ⁊ aſſidue poterat nō eſſe viatrix ⁊ eſſe. ¶ Magiſter ¶ Triplex amplius nota ſpeculū. quia diciť ſpeculantes. cui ɔiunge triplicē claritatē. Unū ſpeculū eſt cū claritate ſua qd̄ indidit natura. ⁊ induſtria poliuit. quale fuit apud phos quo ad intelligibilia p inueſtigatōēʒ naturalē. ꝙ̄uis mixte fuerint multe nebule. imo tenebre erroꝝ. Nō tñ oportet dicere cū aliquib⁹ / ꝙ nihil ſpeculati fuerint veritatis. etiā de deo ⁊ intelligētijs. Sciebāt ſaltē ꝙ deus nō erat lapis aut brutū. Rurſus alterū nota ſecūdo ſpeculū. p ſupnaturalē irradiationē ſup intellectū humanū: cū limpidiore ⁊ ſinceriore claritate ꝙ̄ poſſit natura ſola vel induſtria ꝓpinare. Deniq; tertium accipe ſpeculū cū ſua claritate qd̄ intime latet. qd̄ ab exteriorib⁹ nequit aſſumi totaliť. Sed oīs hec claritas filie regis ab int⁹ eſt introrſus valde. ad quā non admittiť alienus. Bibe de aquis tuis prior. iubet ſapiens Cor qd̄ nouit amaritudinē anime ſue in gaudio eius nō miſcebiť alien⁹. Nō enī gaudiū habet intrinſecus ortuʒ ab amaritudine cordis in cōtritione / qui nō ſimiliť afficiť in dolore qui vertiť in gaudium.

Diſcipulus ¶ Frequēter audiui talia qualia dicis. ſed nōdum dicere vales niſi mentior ꝙ plene ɔcipiam. Fac manifeſtū ſi potes ¶ Magiſter. ¶ Si manifeſtationem expectas doctrinalē ⁊ diſciplinalē / pollicebor hoc faciliter effecturū ſi diſcipulū quaſi puerū te pbueris. Crede primo more diſcipuli. ſciueris ita poſtmodū ꝗ diceneť. ſaltēʒ ex medijs ſeu locis extrinſecis. videlicet ex auctoritate dicētis qd̄ ⁊ ex iſta maxia Cuilibet expto in ſua arte vel ſcia credendū eſt Tali loco ⁊ maxima: fides innixa deo ⁊ eccleſie que regiť ſpūſancto / ſtabiliť. Si vo nō ɔtentus iſta noticia / tibi queſiueris demonſtratōēʒ euidentē. aut noticiā intellectualē ex terminis / aut expimentalē pceptionem. fruſtra (ne dicam ſtulte) conabimur. Manifeſtiſſima ſumiť ratio ex alijs in nobis exptis. ꝗ nemo pōt extra ſe tradere expiri. nec tñ abſq; expientia pñt ſciri. Tale ſpeculū / talis ſua claritas (ne te ſuſpendā diutius) eſt vnio p guſtū ⁊ tactū ſpūalē. ꝗ vnio diciť hic p anagogiā ſuſceptio iſrael pueri dñi dei. Per aplm diciť trāſformatio. Dicitur in cāticis oſculū ⁊ amplexus. Diciť p pſalmiſtā adheſio ⁊ inheſio. Jungit adheſioni ſuſceptionē. Adheſit inquit aīa mea poſt te: me ſuſcepit dextera tua. Hec ē mutatio dextre excelſi. Hec actio vel deductio ſpūs. ¶ Diſcipulus ¶ Multiplices licet talia centies noia / nō ad intelligentiā ſatis erūt ¶ Magiſter. ¶ Uerbū latēs in mēte nō aliter pōt extra prodi ꝙ̄ p voces. maxie qñ eſt verbū tale quale deſcribit auguſtin⁹ Uerbū inquit eſt noticia cū amore. Dixerit aliq̄s fidus tibi. Noſco Johēm ⁊ amo eum. cōſentis ei. ⁊ formas in te credulitatē de noticia cum amore. quā intueri. i. intus

tueri vel aſpicere fas nō habes. Nihilo-
minus enitere tecū in corde tuo. Johem
illū diligere. vniet dilectio te Johi. nō pri
or aliena dilectio. ſ; tua. Senties intra
cor/ſuſceptionē ipi9 Johis. nō iā aliena
ſ; int9 ꝓpria experientia Couerte ſilitudinē
hanc ad vnionē cū deo. ꝑ ꝓpriū tuū;/non
alienū amorē. ſenties in te/ꝗd habeat ſua
uitatis/ꝗd virtutis/ꝟbū hoc anagogice
de te. ad te. ⁊ in te platū. Suſcepit iſrahel
puer; ſuū. ¶ Diſcipl's. Cur ſi nō amaue
ro/ſentiā tale nihil ſuaue vel iocundū ¶
D Mgr. repetā alti9 ex intimis phie princi
pijs q̄ſi ñ iā credas auctoritati ſ; rōni cō
uincēti. Triplex eſſe gen9 boni/diffinue
runt phi ꝑ nature voces edocti Bonum
vtile. bonū delectabile. bonū honeſtū Co
gnouerūt vlteri9. ꝙ res inaiate tendūt ꝑ
appetitū naťalē inditū. ad bonū dūtaxat
eis vtile. ſicut ad loca ſui ꝯſeruatiua. ⁊ ad
alia/ſine ꝗbꝫ eſſe vel bñ eſſe nō pñt. Por-
ro de delectabili bono nihil habere dicū
tur. ſicē nec triſtabili. niſi ꝑ traſſumptōes
voluerim9 ample nimis loq̄ Res aūt aia
te/ꝑ formā ſenſitiuā in actu fundatā/ten
dūt ꝗde; in bonū vtile. qđ dū ſequūtur ⁊
illud eis ꝯiungiť/ſentiūt delectatōe;. ita
vt iā feranť in ꝓpriū bonu; q2 delectabile
eis. etiā ſi nō eſſet vtile. imo nociuū ſepe.
Natura tñ/plus ingeniauit delectatōe;
in aialibꝫ/ꝓpter opationē vtilē/q̄ȝ ꝓpter de
lectationē ſuauē. vñ ſi haberet aial nutri-
mētu; ſufficienter ſibi ꝯiūctu;. ſi preterea
gñaret ſibi ſilē ad ꝯſeruatōe; ſue ſpēi/naťa
nō curaſſet adiūgere dlectatōe; in ſēſibꝫ gu
ſtus ⁊ tact9/pl9 q̄ȝ in igne ꝗ fertur ad locū
ſuū ⁊ generat ſibi ſilē ſine delectatiōe. Si
aūt aialia/dimiſſo ſibi vtili. vl' ſue ſpeciei
q̄rūt ſolū dlectari. fit h̄ ꝓter intentōe; naťe
ꝑncipalē Si ꝟo ꝯiūgūt vtrūq̄ȝ/nō errant
vt delectatō teneat opatōe; ⁊ foueat ¶ Di
ſcꝫ. Dicis ea ꝗ phie ꝯſonāt. ⁊ expiētie con
clude ꝑinde. q2 delectatō nō fit ſine opati
one aliq̄/cognitiua ſimul ⁊ motiua. q2 nec
motiua vis ſola ſufficeret pl9 q̄ȝ i rebꝫ ſine
aia. Nec rurſus ſola diſcretia ſine motu
ꝟtutis appetitiue/ſatis eēt ad dlectatiōis
originē ¶ Mgr. Cenſes acute. porro cer
nas acuti9 volo. q̄lis ſit hec ꝯbiatō ſēſus
ꝑcipiētis ⁊ appetit9 mouētis. Nec ideo q̄ſi
ueri; ſi ſint due potētie real'r ⁊ eēntialiter
diſticte vl' ſola ratiōe Sufficiet ꝙ ad cau
ſandā delectatōe; /mutuo ſe ꝓſupponūt

Diſcipul9. Preſupponūt ſcio: nō aliter q̄ȝ
forma lrā;/ꝓſupponit oclm dirigētem et
manū mouētē. vbi neutr; ꝑ ſe ſufficeret
Mgr. Exēplū placet. etſi ñ peit9 adeq̄tū
Exēplū aliđ ē đ libtate arbitrij. ꝗ ñ vnā ſ;
duas ꝓſuppōit potētias. aut potētie vni9
eēntial'. duas rōes. Quero tñ ꝗ potētia ꝑ
us occurrat ad cauſatōe; dlectatōis appre
hēſiua vl' motiua: aut ſi ſit peit9 res eadē/ꝗ
riť ſub ꝗ rōe ꝑus ipa ꝯcurrit. l' apphēdē
do vl' mouēdo ¶ Diſcꝫ. Cur hoc inque
ſtiō; vocas: cū vis appetitiua aial'/nō mo-
ueť niſi ꝑus obiectū ſit apprehēſū ⁊ ſibi ꝑ
ſentatū. ꝓpterea ⁊ nō ob aliđ vocať aial' ¶
Mgr. Quid ſi tibi mōſtrauero. ꝯuerſu;
ordinē inueniri. Exēpli grā. in hoīe ꝗ po
tētiā h; reflexiuā ſup ſe/dlectať ipe i obie
cto ꝑ apprehēſiō; ⁊ vim motiua; volūtatis
Couertat ⁊ reflectat apprehēſiuā ad ꝯgno
ſcēdū ꝗd ⁊ q̄l' ſit hec dlectatō/cauſata exꝑ
ceptōe ꝑma ꝯiūctōis obiecti conuēientis
cū appetitu ꝗ ē vis motiua ſolū/vt ſit nō cō
gnitiua nec ꝑceptiua. Attēde ſolerter h̄ dcm
Cui9 ignorātia l' incōſideratō/mltos fal-
lit ⁊ inuoluit. Neſciūt em̄ ſecernere id qđ
attribuať ꝟtuti motiue vt ſic/a ꝟtute diſcre
tiua. ⁊ h̄ ꝓpter ꝯtinuitatē mutuā ⁊ circun
inceſſionē ſeu coexigētiā ¶ Diſcꝫ. Vn9 ex
ill' vſq̄ȝ nūc fui. Vñ frequēter ꝟbatū ⁊ cir-
cūdatū me tñbris inueni. ne ꝯgnoſcerem
illđ dilucide. ad qđ (q̄ntū iā ꝯiecťo) ducer
me ſatagꝫ. ¶ Mgr. Nil admirādū. ſi di-
ſcreta ꝯiūctim. ⁊ ꝯiūcta diſcreti. ꝯcipianť
aliter q̄ȝ oportet ꝯfuſio ſubſeq̄ť. Cocedis
ꝙ in ꝑma cauſatōe dlectatōis/ncēē ē vim
apprehēſiuā in actu ſuo ꝑcedere. ſi nō tpe
tñ ordine naťe. Nūc aiaduertere poſt q̄ȝ đ
lectatō cauſata ē ſi vis ꝯgitiua ꝯnoſcit hāc
dlectatō;: ꝯſtat ꝙ inde ꝯſequať noua dle-
ctatō ⁊ reflexa. ꝗ fit vt hō ſciat ⁊ velit ſe dle
ctari ¶ Diſcꝫ. Coſtat et expiri ꝓtin9 licet
vnicuiq̄ȝ nō ꝓteruo ¶ Mgr. Quero nūc
ſil'r a ñ ꝓteruo nec diſcolo ꝗ cauſa ꝑcedat
ordie naťali ꝑceptō; dlectatōis iſti9 ſecđe
reflexe. vtr; appetit9 vl' vis ꝑceptiua ſenſus
aut itellect9. ¶ Diſcꝫ. Videor apte rñdeř
ſi dixero ꝙ ad hāc dlcťatōis ſcđe ꝑceptō;
neutra potētia; ꝑ ſe ꝑmo. ſola ꝯcurrit. ſ;
vtꝯiūcte fueriť ⁊ vnite ad ꝑme dlectatōis
ꝗ nūc obijciť/hñdā reflexe ſup ſe ꝑceptō;
¶ Mgr. Coſeq̄ť ꝙ ſcđa ꝑceptō/ad vniō;
vtri9q̄ȝ cauſe ꝯcurrentꝫ. nec potuiſſet aliū
de ꝑcipi reflexa dlectatō/ niſi ſimplex ꝑor

Ex

P eſſet ¶ Diſci. Nequo ꝯtradicere. perge ſi
placet ad tertiū bonū. qđ honeſtū nōiat̃
¶ Mgr̄ H ꝓpriū ſoli nat̃e intellectuali eſt.
vt ad bonū honeſtū ſolū ꝓpt̃ ſe moueat̃.
etiā ſi nihil īn vtilitat̓ nihilq̄ꝫ ꝺlectatōis
oriret̃. q̄uis in ſe tñ ſūme ſit vtile et dele/
ctabile Honeſtū inq̄t tulli⁹ eſt. ꝙ ſua nos
vi trahit ꝛ allicit ſua dignitate. Finis ita
q̄ꝫ nat̃e intellectualis eſt/ vt ſuſcipiat̃ ad
bonū honeſtū q̄ ſolo fruat̃. ꝛ in illo dele/
ctata q̄eſcat Nulla ad hūc finē attingit ir
rational' creat̃a. q2 nec ad illū creata ē me
morādū intelligēgū ꝛ amādū ¶ Cōtem
plabar̓ altiſſimā hāc/ꝛ pulcerrimā ꝟita/
tē. o altiſſima ꝛ pulcerrima ſciaꝝ. Hāc in
ſinuaſti/dū de ſolo iſrael q̄ ſua interꝓtati
one dr̄ videns deū vel viſio dei/ꝯpleuiſti
cāticū tuū. Suſcepit iſrael puerꝝ ſuū
Diſci. Propoſueras inter diſtictiōes añ
dictas. de facie. de velamine. de ſpecl'o. de
claritate/diſtictuꝝ te inſup de trāſforma
tione ¶ Mgr̄. Apte recolis. fil' ꝛ alia ſūt
de ſuſceptōe ꝑ anagogiā (quā ſuſceptōē
trāſformatiuā dicim⁹) addēda ꝓoribus.
Pauſes interim ab inq̄ſitiōe. ꝛ ſuper hac
ſuſceptōe trāſformatiua tredecim ꝯſide/
ratōes accipe. ¶ Suſceptio Sci iſrael
tranſformatiua/ſicut nō ꝓprie dicēda eſt
gñatio vel tranſſubſtantiatio. ſic nec pro
prie eſt nat̃alis alteratio. Gñatio q̄ppe tē
dit ad introductionē forme ſubſtātialis
q̄lis nō introducit̃ in hac trāſformatōne
quā noīare poſſum⁹ deiformē. q2 forma
imꝓmit̃ diuinit⁹ mēti q̄lē nō hꝫ ex nat̃a vl'
ſola induſtria. Sꝫ neq̄ꝫ mutat̃ aliq̄ res eſ
ſentialiter in aīaꝫ queādmodū pāis trāſ/
ſubſtātiatur in corp⁹ xp̄i. Porro nat̃alis
alteratio/fit ꝑ abictōē forme ꝓoris ꝯrie.
ꝛ hoc in meli⁹ vel in pei⁹. ¶ Suſceptio
ꝟo trāſformatia diformiſ/n̄ ꝓſuppōit aut
reerit hmōi variatōꝫ ſm ꝯrias q̄litates
Simlat̃ id circo mag̓ illūīnatōi ſol' ī celoꝝ
medio ꝑuio atq̄ꝫ ꝑſpicuo. Sic a luīe ſup
no/illūinari dr̄ tā vniuerſal' q̄ꝫ ꝑticlar̓ ec
cleſia/ſic a ſole lūa. ¶ Suſceptō trāſfor
matia pl⁹ ꝯſiſtit ī ꝑceptōe vnitia q̄ꝫ ī āore
ſolo ꝑ ſe l' ī ꝯgnitōe ſola Veritas iſta ꝯclu
dit̃ ex colloq̄o ꝓ⁹ hito. q̄ q̄ſiui⁹ ꝺlcatōnis
originē/etiā ſenſual' De⁹ itaq̄ꝫ cū ſit ſūmū
bonū/obijcit ſe mediate l' īmediate dilcto
iſrael puero ſuo/ſub triplici rōe gñali. bōi
ſcꝫ honeſti delectabil' ꝛ vtil'. Aut ſub alijs
loquēdo termīs/illabit̃ in mētē vt pulcri
tudo ſeu formoſitas. vt ſuauitas. vt ſalu/
britas Eſt deniq̄ꝫ de⁹ imēſa lux in q̄ tñbre
ñ ſunt vlle Johis teſtionio. Eſt aūt ꝓprie
tas luc̓ ſe ꝯicare ſeu diffūdere/ꝑ vniuerſā
ſperā ſue actiuitat̓ Spera ꝟo dīne actiui
tat̓/ē īmenſitas ꝛ eternitas ſua. cui⁹ circū
ferētia/nll'aten⁹ extra ſe eſt. Vñ eternitas
q̄i extra termīos entitas vl' vnitas. Sic
idē ē pcīr⁹ cētꝝ ꝛ circūferētia Sic īfinitas
ī do mag̓ ſm rē dr̄ poſitiue q̄ꝫ negatiue. No
men ꝟo videt̃ negatm̄. Sic eē de finitate
q̄ vocat̃ termīatō ſic q2 fines habeat vltra
q̄s ꝑgredi nō pt Eſt igit̃ hec negatō q̄ꝫ ne
gat infinitas/q̄i nō finibilitas. Noſti ꝟo
ꝑ logicā/ꝙ duplex negatō reddit affirma
tōem Sed ꝓſeq̄mur qđ cepim⁹. lux dīna
ꝯicat ꝛ ꝓducit ſuā ſpēꝫ ꝑ totā ſe ſimillimā
ſibi ꝛ eq̄lē ꝓpter qđ hꝫ pulcritudīeꝫ infini
tā de q̄ ſapiens. Pulcritudinē ei⁹ admira
bit̃ ocl'us Nā oclo marie ꝯuenit ꝺ pulcri
tudine iuditiū. ſic alijs ſenſibꝫ ꝺ ſalubrita
te ꝛ ſuauitate. ꝓpterea ꝯpat̃ bono honeſto
bonū pulcꝝ qđ nec ꝺlectabil' nec vtilis vt
ſic includit rōꝫ. Amaret̃ eñ etſi nec vtilis
eēt nec delectabilis aliūde q̄ꝫ ex ſe. Porro
ſi dīna pulcritudo/ſolū ſe offerret indiui
duo creat̃e rōnal' intuēdam ſiue pluri/ſo
lus ītellectual' ocul⁹/ iudex eſſet. nō guſt⁹
aut tact⁹/qua ſup re ſeq̄t̃ alia ꝯſideratō. Q
¶ Suſceptō trāſformatia/ſi ꝑfecta ſit/ꝓ
ſuppōit indiuiduo creat̃e rōnalis illapſū
fieri ꝟbi lūinoſi/qđ eſt ſpēs adeq̄ta ſue lu
ci. ꝛ hoc ſm ꝟtutē actiuā ſūme ꝓportiona/
tā. ꝛ ſm opatōem ꝑfecte replētem oēm in
digentiā pueri iſrl'. ad hāc trāſformatōēꝫ
ſuſcepti. Placꝫ itaq̄ꝫ ſpēi pulcritudo. etiā
ꝓpter ſe ſolā. Sꝫ ꝟt⁹ ſpēi/agēs proportio
nal'r ī potētiā receptiuā ſuauitateꝫ īducit
Sicut ꝛ opatō replēs indigētiā/affert ſa
lubritatē Habes igit̃ bonū honeſtū ī pul
critudīe. hēs delcābile in ſuauitate. habes
vtile ī ſalubritate. hēs ꝑiñ bonū oē ꝺ q̄ ad
moyſen dñs. Oſtēdā tibi oē bonū. Conclu
dit̃ iteꝝ/ꝙ ſuſceptō trāſformatia/ꝯſiſtit ī
ꝯcurſu oīs boni et ſi nō formal'r ſaltē ꝟtu
al'r ꝛ eminēt̃. hoc aūt tale bonū/in hītibꝫ
deiformibꝫ eſt ſola gr̄a gratificās aut gl'ie
ꝯſummate ſctificās ¶ Suſceptō tranſ
formatia/nūq̄ꝫ potuit ob tineri niſi ꝑ gra
tiam diuinitus in fuſā q̄ radix ē oīs trāſfor
matōis deiformis ꝛ ſurſū vnionis. Cō
tinet aūt ꝟtualit̃ in ſe fidē ſpem ꝛ caritatē
cū ceter̓ hītibꝫ lūinoſis et affectiis. taliter

ſuo mō q̄liter eſſentia anime originaliter
ꝯplectit̄ ſuas vires Omittat̄ interim ſili
tudo ꝺ diua eſſentia/reſpectu triū pſona
rū. reſpectu īſup oīm rōnū/pfectionez in
diuinis dicētiū. q2 nulla creata ſimplicitas
iſti pt adeq̄ri vel par eſſe. ¶ Suſceptio
trāſformatiua actualis/n̄ ꝓcedit̄ de cōi le
ge ſiue exercitio actuali mtꝫ. faciēdo qꝺ ī
ſe ē ad hāc ſuſceptōꝫ. ſaltē p obicꝫ cuiuſli/
bet ablatōꝫ Exēplū inſup natale forme ra
rōal' introductōe. q̄ natales diſpoſitōes p
ſuppōit in corpe Cōſideret̄ ex hac duplici
ꝯſideratōe ſtati. q2 abſq3 miracl'o nō fit ſu
ſceptō trāſformatiā marie ḡtificās. nihil/
omin9 illā aſſerere/nō fit certū euidēter ſi
ne miracl'oſa reuelatōe. ꝓpter ꝯſiles moti
ones q̄s hꝫ nata p hit9 adq̄ſitos ī formet
ad hit9 fide ſpe charitateq3 formatos hic he
retici ptiaces. hic n̄nlli īfidles hic pcores
vāgloſi ꝺ ſuis ſētimētꝫ ſepe ꝯfūdūt̄ ieſtia
tōe ſua. relati ī ſupplitiū vn̄ pmiū magnū ꝯ
ſeq̄ putāt. Hinc ē illud Cadēt a latere tuo
mille q̄ ſe ꝺ latere ꝓximos arbitrabāt̄ Et
decem. milia a dextris tuis ſtatū xp̄iāita
tis aſſecuti ¶ Suſceptō trāſformatiua/
viciſſitudīeꝫ hꝫ recipcā. z q̄i circl'are. Uti
mur ſilitudie palpabili ex ſcptis. Dixit ī
Apocꝫ. xp̄s. Ecce ſto ad hoſtiū z pulſo. ſi
q̄s mihi apuerit ianuā. introibo ad eū et
cenabo cū illo z ipe mecū. fit piñ illud de
ḡmatica hoſpes q̄ recipit z q̄ ſuſcept9 hēt
Audis q2 xp̄s intrat vt hoſpes in aīam.
aīaꝫ cibat vt ipaꝫ ſuſcipiēs. Et certe ſic ē
tenēdū ſiml' z admirādū. nō iā p ſilitudiꝫ
ſi ad ſuſceptōꝫ eucharıſtie trāſſeāus Qui
mādūcat (inq̄t xp̄s) meū carnē z bibit me
um ſanguinē in me māet q̄i hoſpes ſuſce
pt9 a xp̄o. Et ego in illo q̄i q̄ ſuſcipit̄ ī mē
tis hoſpitio. Felix nimiū puer iſrl' hoſpi
te tāto. Felix munere duplicato atq3 rcip
co. Suſcipit iſrl' deiformis nr̄ ſpūs/pue
rū ſuū. Jure ſtupes ad hoc v̄buꝫ o frater.
Scis q2 vocē ihm xp̄m puez nr̄m. ſuſci/
pit iſrl' ſpūs ſuus deiformis. ſuſcipiendo
ſcr̄m. Plane ſic legꝫ de eodē xp̄o Puer na
tus ē nob z fili9 dat9 ē nob. pōt h̄ itelligi ꝺ
puero Jhū ſm carnē. q̄ p te v̄ginē puerpā
dat9 ē nob z corpalr nat9. Eſt ali9 mirabi
lior et niſi de ſe teſtis eēt incredibilior ſen
ſus. q2 dat9 ē nob vt ſit puer nr̄/p filialeꝫ
ſuſceptionē in vtero mrꝫ iſraelitice ꝯcept9
z genit9. Qui fecerit inq̄t volūtatē patris
mei/ille me9 frater ſoror z mr̄ ē Audis ma
trē. z cui9 matrē. nōne pueri Jhū: Sic eī
a prē puer. z a ꝓphetꝫ z ab euāgeliſtꝫ crebro
xp̄s nōinat̄. q̄uis vir fuerit ab vtero Eti
am iñ ſcm ē nouū ſup terrā. q2 mlr circūꝺ
dit virū. ¶ Suſceptō trāſformatiua rd
dit aīaꝫ v̄bigēaꝫ. Ipa ſiq̄dē q̄ p naturam
ancilla ē/q̄ p grām adoptionis filia q̄ per
ſubarrationē dignitiuā ſponſa fit p nimi
am grē ſupabūdātiā grauida de te puero
Jhū. te marito te viro te ſponſo. vt iā ſpō
ſus z ſponſa ſint duo in vno ſpū. imo in
vno fetu q̄ es tu dn̄e. Suſcipe propterea
o deiformis anima z ſimul ſponſa dicta.
Suſcipe tuū puez/ non iā vt hoſpitē tu
um. nō iam vt dn̄m. nō iā vt amicū. nō vt
ſpōſū qualēcūq3. ſed vt ſponſū z filiū tuū
Filiū qui ꝯcipit̄ in vtero mēorie p infuſi
onē rōis grē. Filiū q̄ format̄ in vtero in
telligentie p infuſionē deiformē. Filiū q̄
parturit̄ p opa caritatis/elicitie vl' impa
tiue. donec in mūdū naſcat̄ pēnitatꝫ glio
ſe. Uideor audax nimis/z recte videor/ſi
nō teſtimonijs ſcpturaz fulcit9 eſſeꝫ q̄ de
um eſſe tradūt aīe ſancte et iſraelitice. oīa
q̄ dicta ſunt. Filioli mei inq̄t Paul9. q̄s
iterū pturis donec formetur in vob xp̄s.
Et domi9 p prophetā amos d̄t. Uir me9
es tu. dux v̄ginitatis mee tu es. Et iterū
Fornicata es zc. tam̄ ad me r̄uerterez ego
ſuſcipiā te. ¶ Suſceptō trāſformatiua
mirabilior effecta ē poſt lapſum/q̄ſtante
nec peccāte natura fuiſſet. Primo quia n̄
maius eſt celum z terraꝫ creare/q̄3 pcōres
iuſtificare. Ratio. Nō eñ habet poſitiuū
creatō ꝯtrariū ſic̄ꝯriatur iuſtificatōi pc̄m
Rurſus in creatōe ſola potētia ꝯſiderat̄.
ſꝫ ī iuſtificatōe ſapia ſil' z beniuolētia nec
min9 cū potentia pēſatur Quid ſapienti9
q̄3 vt vincat ſapientia malitiā. z ita vincat
q2 ex ea ſit elicere maximā iuſtitiā: vult ex
hibere ſummā beniuolentiā. vult exercer̄
ſummā potentiā in debellādo per humili
tatis deiectionē omnē ſuperbiā. Conſere
bas hec v̄ba freq̄ēter in corde tuo virgo
digniſſima. nec ſatiebaris dulcedine mi/
rabili ſuper hac ſuſceptiōe iſrael pueri ſui
Hinc deuotū tibi cū ex actione pia/diri/
git̄ ī proſa votū Nec ab horre pcōres ſine
quib9 nūq̄3 fores tali digna filio. Tu q̄ꝫ
Gregori ſic exclamaſti O felix culpa Que
q̄ talē et tantū meruit habere redēptorem
addam9 ſuſceptionē. O certe neceſſariuꝫ
Ade peccatū quod xp̄i ſanguine deletū ē

Noli propť hoc extolli o culpabilis Eua.
noli tibi blādiri peccoꝛ Adā. qꝛ diui bēigni
tas oipotēs/ñ ipotēs vr̄a ꝑuerſitas/talē
meruit redēptionē. ⁊ ſuſceptōez exhibuit
¶ Suſceptō trāſformatiua/clarioꝛ qñqꝫ
nōnūqꝫ obſcurioꝛ iueniť. Prouenit h̄ ꝓncipaľr
a bn̄placito ſuſcipientꝫ actiue. ſꝫ diſpoſitiue a
ɔditōe ſuſcepti. Uox iſꝫ ē illa pauli. Trāſ
formamur ɗ claritate i claritatē/qꝛ videlꝫ
alia claritas ſol' ⁊ alia claritas eſt lune. ſic
nō par ſp ē reuelatō faciei. Tenet dn̄s in
manib⁹ lucē ⁊c. Si vult videť ait Aug̃. ſi
nō. non. Sit aliqs clauſis palpebris ſeu
membranulis ocľoꝝ/poſit⁹ extra radios
ſolis. ɔſtat q̄ nihil aut tēuiſſime videbit.
q̄uis ocľi ſint ſaniſſimi. nec velamē aliqđ
maxie ɔpoſitōis hn̄tes. Prodeat iſte ad
intētiſſimū lumē ſol' aſpiciendū ɔuerſo i
tuitu nō videbit itaqꝫ rotā ſol'. attñ mľto
ſplēdoꝛe luceſcet ocul' ꝑ velamē palpebra
rum. Sit aliud exēplū ɗ ocľis apť ad ob
liquū lumē ſol'/circa crepuſculū diei in ſu
ſuſceptōe matutīa q̄li xp̄s reſurrexit cū te
nebꝛe eēnt ſup terrā oꝛto iā ſole. Sit aliđ
exēplū. Si pōere⁹ ſolē libere obiecľiť ſe vi
S ſui pn̄tare ¶ Suſceptō trāſformatiua fer/
uenti⁹ excandeſcit aut tepidi⁹. duplici rōe
q̄ nūc de claritate pōebať. ſcꝫ arbitrio dei
vel diſpoſitōe ſubiecti. Diſpōiť aūt ſubie
ctū q̄ eſt mēs rōnal' maxie ꝑ hūilitatē ſp⁹
qꝛ hūilē ſpū/ſuſcipiet gl'ia. Interroga na
turā. audis ſub exēplo reſpōdētē. Obijce
ſpeculū ɔcauū politū/ſolarib⁹ radijs cau
ſabiť ex multa reflectōe in pūcto ɔcurſus
radioꝛum ardēs ignis. Similis erit ef/
fect⁹ ex vaſe criſtallino vel vitreo. plēo aq̄.
Quid q̄ aſpect⁹ pulcritudīs corpłis/ali/
q̄s trāſformat infuriā ⁊ mētis amētiā: cur
nō poterit inſpecta pulcritudo ſpirital' di
Cur nō diuioꝝ ſpectacľoꝝ pulcerrimorū
ɔſideratō/ in talē ſuo mō ſpūal' ardorē ef/
fectū mētē euehere: Cur ñ poterit extra ſe
fieri: Cur nō ad dilecti pulcritudinē tota
rapi ac ꝑiñ amēs eſſe: Sic eñ diui⁹ loqť
Dioñ. in re nr̄a. ſꝫ o felix amētia ꝑ q̄ ſeq̄ť
¶ Suſceptō transformatiua ſpūal'/ɔtrio
mō ſe hꝫ ad trāſformatōꝫ aialē et brutalē.
Tradit. Dioñ. q̄ amoꝛ i terrēis ē diſꝑſio
⁊ labefactō amoris. Sꝫ diuinus amor/ eſt
ſicut q̄daꝫ etern⁹ circľs. ꝑ optiuꝫ ex optio
⁊ in optio ⁊ i optimū inenarrabili ɔuerſi
one circuens. Colligiť ꝓtin⁹ dr̄a breuis
inter duos amores q̄ꝝ vnus ɔſtituit ciui

tatē dei ſm Aug̃. alius ciuitatē babilōis.
Primus vnit. ſecund⁹ diſpargit Et vere
ſic eſt ſi ꝑ oīa reſpexeris. Dedit xp̄s intel
ligi cauſam. quia inq̄t. vnū eſt neceſſariū
plurima vero ſunt ɔtingēter variabilia.
Neceſſariū itaqꝫ (quia tm̄modo vnicū ē)
colligit. cetera oīa qꝛ labilia ſunt/diſꝑgūt
Amoꝛ qui innititur vni neceſſario/ſtabi
litur in eo amoꝛ innitens mutabilibus
vt mutetur neceſſe eſt. Eſt aūt oīs creatʾa
vanitati ſubiecta Audi de hoīe qui fugit
velut vmbra ⁊ nūqꝫ in eodem ſtatu ꝑmāꝫ
Ciuitas igitur babilōis quā fundat āoꝛ
ſui vſqꝫ ad ɔtēptum dei quā recte babilon
id eſt cōfuſio noīatur. Ciuitas vero iure
vocatur eccleſia. quia conuocat ⁊ colligit
Dicitur ⁊ ibꝛlꝫ cui⁹ ꝑticipatō ei⁹ in idipꝫ
Edificās inq̄t ꝓpha ibꝛl'm dn̄s/diſperſio
nes iſrael ɔgregabit. Fit hoc dū ſuſcipit
dn̄s iſrael pueꝝ ſuū. quia ſimiliter vēit ad
hoc cayphā ꝓphetāte. ſed nō a ſe ipo. vēit
eñ vt filios iſrael in vnū cōgregaret con/
gregatione nō tam locali q̄ ſpūali. i. vnaꝫ
fidem. in vnum ouile. in vnū nidoluꝫ ſub
alas amoroſiſſime circa fetus galline. q̄ ē
eterna ſapientia xp̄us ihs ¶ Suſceptō
quelibet a deo nomine ꝓpꝛiiſſimo. dici po
teſt vnitō. ſiue literaliter ſuſceptionē acci
pias. ſiue ꝑ allegoꝛiam. Miſteriū quippe
incarnatōis quādo celebꝛatum ē. finis ſu
us totus fuit vnitio. Tunc eñ fecit xp̄s
vtraqꝫ vnuꝫ. dū ɔiunxit ima ſūmis. dum
factus ē lapis in caput āguli. dum cātata
eſt i terra pax hominibus bone volūtať.
pace reformata celeſtium cū terrenis Si
vero ꝑ tropologiā. ſi per anagogiā ſuſce/
ptio iſrael pueri conſidereť. quid aliđ vi/
debitur q̄ vnitio. hoc eſt ad vnum collctō
⁊ ad vnum exaltatō. ad vnū impletio. ⁊ reſti
tutio. ⁊ conuerſio humiliū ⁊ mite cordis ſui T
¶ Diſcipulus. Sile queſo ſile. iam ſatis
eſt mihi. iam quaſi luce ſerenitatis īfuſa.
omnis conſummatōis video finem. Cō
ſūmatio ſermonū eniꝫ iſta eſt procul du/
bio. Det hoc vnum deus et dicemus ſuf
ficit nobis. credemus dicenti. ſufficit tibi
gratia mea ¶ Magiſter. Eſtuas gaudio
nouo. quaſi non pꝛius omia que pꝛotuli
mus. milies audierꝭ. tū a ſcriptis euange
licꝭ. ⁊ aplicis tū a collatōib⁹ mutuis quib⁹
ita frequēter inſertus ē ſmo de theologia
myſtica doctoꝛe Dioñ ¶ Diſcꝭ. Audiui
fateoꝛ ⁊ legi. nūqꝫ ꝓ mētē ita ꝑſtrinxit q̄/

dā vt nūc ītiā pceptō. Nūcꝗ ita mihi ſapu
it verbū hoc hōis plēi fide ⁊ ſpſūcō. Ste
phanū loquar. Dn̄e Ihu ſuſcipe ſpūꝫ me
um. Nō verbū/nōne ꝯſonāter erat ad ver
bū marie ſiue cāticū. Suſ. iſ. pu. ſuum.
Hoc plene mox effectū ē ſm anagogiā dū
obdormiuit ſtephanus cū dn̄o ī pace in
idipm. ¶ Mgr. Glo̾ioſus deꝰ in ſcīs ſuis
mirabil̾ ī maieſtate ⁊ magnificētia. q͛ nūc
magis apuit itellectū vt intelligeres ſcri
ptās/ī ſua collocutōe. hic ī via ſub pegri
na licet effigie. tetigit cor ⁊ ſtrinxit. q̄ ſuſce
ptionē eiꝰ pcipes. nedū p diſciplinā docti
nalē. ſꝫ expimētalē ꝯgnitōꝫ. Hec ē ꝯgnitō
cū q̄ ⁊ ſine q̄ nō adq̄rit̄ ⁊ guſtat̄ ſapientia
myſtica. hec ſuſceptō vnitia ſācti iſrl̾ regꝫ
nr̄i. hec collectō hūiliū mente cordis ſui.
Hec ſola diuidit inter ciues ihr̄lm ⁊ babi
lonis. hec ſcīficatō. hoc regnū. hec volun
tas dei. hic pāis ſupſubſtātial̾. hic liberat
a malis culpe. pugne ⁊ pene. Amē. hoc ē ꝙ
ſine mene vl̾ defectu mixto cuiuſuis nat̄e
p momēto hmōi expiētie. Crede mihi qm̄
vel exptis meregratꝫ dat̄. q̄uis nō ſoleat
dari/niſi deſiderātibꝫ q̄rētibꝫ ⁊ pulſan
tibꝫ. Deniq̄ vim patit̄. q̄ ſi cui dat̄. Cōfert̄
aliqn̄ nihil agētibꝫ. qn̄q̄ aliq̄d agētibꝫ. qn̄
q̄ ſomnolētis rapti. vt ſubito neſcire poſ
ſis q̄n veniat aut quo vadat. Cur ita plāe
ne tuo merito vel induſtrie aſcripſeris ſu
ſceptōꝫ viſitatōis ſue. ſed dic tps bn̄placi
ti deꝰ. ¶ Diſcipulꝰ. Loq̄ris expta. Suffi
cit ad exēplum Paulus. ſupabūdant in
miraculoſe viſitatis ⁊ ſuſceptis. teſtionia
¶ Mgr. Crede tn̄ ꝙ nō idcirco tibi phi
benda eſt vel alteri/lectō. nō allocutō deuo
ta. nō meditatio ſolers. nō orō freq̄ēs ⁊
feruida. nō demū ſacramētalis ſuſceptio.
q̄ ſi rite fiet/ſupat vigor eiꝰ attractiuꝰ. hec
oīa ſpūal̾ exercitij documēta. Crede eq̄dē
dū in orꝫ eccīe hitas ꝯſecratōis tpe/aſſūt
amici āgeli auſcultāt. fac dilcm̄ audire vo
cem tuā. Oñde ei faciē tuā/ſi decora ē. So
net vox tua ī auribꝫ eiꝰ ſi ſuauis ē. ¶ Di
ſcꝫ. Docuerꝫ obſecro q̄ ſit illa vox. q̄ audi
re petit dilectꝰ meꝰ mihi. ¶ Mgr doceat
te finis ⁊ ꝯſūmatō cātici cāticoꝝ/qd̄ iūge
mus ad hoc pſalteriū. Fuge dilecte mi aſ
ſimilare capree hinuloq̄ ceruoꝝ ſup mō
tes aromatū. ¶ Diſcꝫ. Mirabilis ꝓ eſt
talis amice vox ad dilectū peter̄ vt fugiat
q̄ abſēte nihil iocūdū. cuiꝰ pn̄tia nil opta
biliꝰ ēē pōt aduotū. ¶ Mgr. ignorās mi

ſteriū/neſcis q͛ nō pōt altera p̄mio ꝛ ad
dilectū fieri pn̄tia/q̄ ſi fugiat ipe ſup mō
tes arōatū. nō q̄licūq̄ mō. ſꝫ ad ſilitudīeꝫ
capree hinl̾iq̄ ceruoꝝ. Mos eſt capree/ſo
litudīs ſecreta diligere. Caprea q̄ī capiēs
alta. Secretū ſilr̄ mutuū q̄rūt dilectꝰ ⁊ di
lecta. Nūc ī forāiibꝫ petre. nūc ī cauerna
macerie. Petra aūt ē xp̄s crucifixꝰ pforatꝰ
⁊ in latere cauernatꝰ. Secretū ꝓ nouiſſi
mū ⁊ vltimū/eſt ſup mōtes arōatū. mōtes
q̄ ſuſcipiūt imo dāt pacē pplo. Cetez q̄d q̄
rit hinnulꝰ ceruoꝝ/dū fugit p dexta mō
tiū: puto redit aſſidue ad vbera matris.
in cuiꝰ ātro q̄ſcit ⁊ ſinu. Scis aūt q͛ ſe
refert ⁊ oīa filiꝰ ſp ad prēꝫ. Ipe hinnulꝰ g
tiſſimꝰ ad ceruā cariſſimā ſapiētiā ingeītā
ꝯfert. Cōcludo tādē ꝙ ſonet hec delicatiſ
ſima vox in amorato p amorē. dilecte mi:
q̄d p adiūctā oro te petis ſilitudineꝫ. niſi
vt fugiat dilectꝰ ad prēꝫ. q̄ ibidē q̄ſcente.
trahat dilectā ſuā ſecum collocet nō iam
in orꝫ vbi ſūt amici. ſꝫ ſolā cū ſolo. vnicā
cū vnico. delicioſꝰ amator ꝯplectat̄. Sic
in eodē lectulo flori do. ſicut ī lectulo ſalo
mōis pacifici. ſic ī cubilibꝫ ſpōſi. vbi ſpō
ſa dicat ex ſentētia. Dilectꝰ meꝰ mihi totꝰ
⁊ vnicꝰ cōiūgit̄. et ego illi. Dicat ⁊ ſuꝰ dei
formis ſpūs/iam iſraelita p limpidā viſi
onē. Iam puer āplexatꝰ/p intimā ſuſce
ptionē. Iā ſuꝰ effectꝰ heres/p filialē here
ditariāq̄ poſſeſſionē. nūc q̄demin ſpe ſub
certa expectatōe futoꝝ. Suſcepit iſrl̾ pu
ez ſuū. ¶ Diſcl̾. Bn̄dictꝰ deꝰ ⁊ magnifi
cus in ſcītate deſero iā ex aīo alias q̄ſtio
nes oēs/p dulcedine ꝟboꝝ iſtoꝝ/p ſuaui
tate mellei ſpūs ſapiētie. ¶ Mgr. Placet
ad initiū regredi. nō ratiocinādo/ſꝫ iubi
lando. placꝫ ꝯcinere cū exultatōe ſpūs in
id ipm. Mag. ani. me. doi. q͛ ſuſc. iſr. p. ſ.

Sequitur altera pti-

tio quaſi p ſoliquium et meditationes. p
notulas triginta.

Suſcepit iſrl̾ puez ſuū. Suſci
pe me dn̄e ſuū tuū ī bonū. Ser
uus tuꝰ ſit ſpūs meꝰ. qui ꝯſide
rat eſſe iſrael puer tuꝰ. Multi
dicūt aīe mee/nō eſt ſalꝰ ipſi in deo eiꝰ. Di
cunt hoc crebro calūniatores ſupbi. mūꝰ
caro. demonia. Tu aūt dn̄e ſuſceptor meꝰ
es glo. m. ⁊ ex. ca. me. Caput meū mēs me
a dn̄e. q͛ capiat te. Caput eīm a capiēdo no
men habet. Sꝫ nec altera ē aſſignabil̾ dīa

potioꝛ mentis ad reliq̄ oīa mēte carentia
niſi qꝛ capax tui ē ⁊ ꝑticeps eē pōt. Capax
ꝑ intrīſecā ꝯditōꝫ memoꝛie. intelligētie et
volūtatꝭ. Particeps ꝓo. i. ꝑfecte capiēs ꝑ
hitꝰ actꝰ q̄ꝫ ſupadditos. marie ꝑ illapſum
deifoꝛmis grē tue. ¶ Suſcipias igiť me
ſcḋm eloq̄ū tuū. ſuſcipiā ⁊ ego te ꝑ amoreꝫ
tuū. Quid hoc ſuſcipe. niſi ſurſū me cape
in mētꝭ mee cenaclm: Dn̄e inclīa celos tu
os ⁊ deſcēde vt aſcēdā ad te adiutoꝛ meꝰ ti
bi pſallā qꝛ ds̄ ſuſceptoꝛ meꝰ es Ad hoc
eīn̄ feciſti me deꝰ meꝰ mīa mea. Propterea
ꝑcoꝛꝝ obſecro ſuſcipe me recoꝛdatus mīe
tue. ¶ Sūt vāe ſuſceptōes. H̄ ē ſurſū acce
ptōs m̄tis mee de te q̄uſq̄ꝫ veniat ꝯſūma
tio. quouſq̄ꝫ dextera glīe tue ſuſcipiat me
in finē. Suſceptō aūt enigmatica creatu
rū extrīſecꝰ ē. Intꝰ capio te. itꝰ ī aīa mea.
nē ꝑ ſpeclꝫ ꝯgnitōis et aōꝛis. nūc in eiſdē
ſpeclīs q̄ ſūt ꝯgnitō ⁊ ꝑceptō dilectia q̄bꝫ
interi ꝯſtringꝭ ⁊ allicꝭ expimētlr paupclꝫ
coꝛ meū ſuſcipiēs ipꝫ: ſꝫ n̄ in illa q̄ ꝛ̄fulgeſ
claritate ī id ipꝫ. n̄ in illo torrēte volupta
tis tue. Cū h̄ factū fuerit vt ita ſuſcipias
me ⁊ ego te. fiet illō de ps̄. Satiaboꝛ cuꝫ
apparuit glīa tua. Dic benigniſſime puer
Ihu. dic ſpūi meo quē imples dono tuo.
Ecce puer meus. q̄ꝫ elegi. quē ſuſcepi. q̄ꝫ
ſꝑ lectoꝛ cui bn̄dico Olim ferebas in dig
ne ſi q̄s ꝓhiberet pueros ad te vēire. Ve
nio ad te. ſuſcipe me. Si eīcis foras veni
entē ad te: q̄ūo ſuſcipies fugiēteꝫ: Ubi eſt
illa vox māſuetudis tue. eū q̄ vēit ad me/
nō eīciā foras: ¶ Scio dn̄e docēte te per
ſcp̄tas qꝛ ē puer ⁊ puer. Puer ſenſibꝫ ⁊ nō
malicia vł moꝛibꝫ. q̄lis ē puer centū ānoꝝ
maledictꝰ. Nolo dn̄e talꝭ īuēiri puer. ſꝫ in
q̄ ſit inocēcia. hūilitas ⁊ obedientia. q̄lis
appellatꝰ ē dauid ānoſus q̄lis iā abrahaꝫ.
centenariꝰ ¶ Collegit vnꝰ/ſeptē pueroꝝ
ꝯditōes/aduerſarias ſeptenario vicioꝛuꝫ
Sūt pueri ꝗui vn̄ frāgiť ſuperbia. Puri
vn̄ luxuria deturbať. Modico ſaciati q̄s
gula nō ſupat. Ludūt ne ſint inertes ⁊ lā
guidi. Cōcoꝛdātꝫ malignitatē inuidie. Ci
to dāt vt liberales. Cito pacificāť rācorꝭ
expꝑtes. Sūt iſta ſepiꝰ ex etatꝭ bn̄ficio. co
A mitāť alia mlťa ex etatꝭ vicio ¶ Veteꝝ ve
rus puer efficiť ſpūs rōnalis ī q̄libꝫ etate
coꝛpoꝛis/ſi fuerit preditus innocentia.
ſi hūilitate. ſi obedientia. Talis erat ſpi
ritꝰ marie hūilis ⁊ obediētis āeille Talis
ſpiꝰ Dauid. q̄ vileſcebat ī oclīs ſuis Talꝭ
in abraaꝫ q̄ iuſſus īmolare filiū. ꝓtinꝰ ob
edire ꝑauit. Et o q̄ꝫ mirabilr̄ obedire.
ſpiritū talē q̄ ſit humilis innocēs ⁊ obedi
ens. innoua ī me deꝰ. quē digneriſ ſuſcipe
Sit in eo ſimplicitas. ſꝫ cū prudētia. ſit
hūilitas ſꝫ cū fiducia. ſit obediētia ſꝫ nō ī
angaria ¶ Magna ꝓfsus erat ī hūilitate
marie fiducia. magna obediētie ꝓmptitu
do. magna ī ſimplicitate prudētia q̄m nec
temeritate/ꝑceps fuit in rn̄dēdo. nec poſt
inſinuatōꝫ angeli q̄lr̄ fieret mr̄ dī dare dif
fidit ſuū aſſenſū. q̄ hito/mox ꝑ īcarnatōꝫ
ſuſcepit iſrael pueꝝ ſuū ¶ Suſceptō tua
dn̄e Ihu/collucatōī ſilis ē. dū te viciſſim
ſuſcipeꝛ retīere laboꝛamꝰ Figurauit hāc
luctā iſrael iſte iſralis puer tuꝰ. Timebat ni
mis a facie frīs ſui Eſau. trāſmiſerat oēꝫ
comitatū ſolꝰ remāſerat. Apuit vir luctās
cū eo vſq̄ꝫ māe in phāuel. Jacob illū volē
teꝫ diſcedere detinuit Nō inq̄t dimittā te
niſi bn̄dixeris mihi Bn̄dixit ī eodē loco
⁊ ſtatī oꝛtꝰ ē ſol. ¶ Luctať hō ſolus extīs
metuēs impulſus ꝯ̄rios oꝛat deū tota mē
te nocte tribulatōis. Et ita luctať cū āglo
magni ꝯſilij. Quid eīn̄ oro feruēs ē/niſi
quedā luctatō dei cū homīe: Se mutuo
brachio amoꝛis ſuſcipiūt. Poꝛro n̄ ceſſat
Jacob ſupplātatoꝛ vicioꝝ/quouſq̄ꝫ bene
dictōꝫ ſuſcipiat meritoꝝ. etiā ſi videať iaꝫ
auroꝛa mētalis illūīnatōis. ꝓſtat t̄n̄ donꝭ
ſtatī poſt bn̄dictōꝫ ſol oꝛiať lūīnoſioꝛ ī ex
ꝑimētali ꝑceptōe Mutať nōm qꝛ trāſfoꝛ
mať in viꝝ alteꝝ Jam ē iſrł vir potens et
foꝛtis dei. viget in actōe arduoꝝ ⁊ in diffi
ciliū ꝑ peſſione ⁊ in limpida dei viſiōe fit
iſrael Gratulať ſe vidiſſe deū facie ad faci
em. ſꝫ per ſubiectā creaturā q̄ī ꝑ ſpeculū.
Cōcipit interne fiducie guſtū. ⁊ ſalua īq̄t
facta ē aīa mea Robur deniq̄ꝫ carnalis a
moꝛꝭ q̄ꝫ neceſſe emarceſcit. ꝓpterea claudī
cat. ſolo pede neceſſitatis tāgēs terrā Fcā
ſunt hec poſt gn̄atōꝫ. xi. filioꝝ ⁊ natus eſt
multo poſt in īroitu bethleē dōus pāis.
iſpe benyamin. filius dextere vel doloꝛis
moꝛiente rachael matre ſua duꝫ parturit
cū. ¶ Placet preterea o aīa xp̄iana/ſum
matim recoꝛdari miſteriū genealogie nr̄i
Jacob iſrł. ab alio diſtriſſime expoſitum.
Habet myſticus iſrael. dū Jacob eſt/du
as ſoꝛoꝛes liberas/ī vxoꝛes. Lyam ⁊ Ra
chel. Habet Lyam. vim affectiuā. hec la
boꝛioſa eſt ſcḋm nomē. in exercito virtutis
Huic Lye deeſt oculus intelligentie per

ſpicacis. Hz idē Jacob myſticus/rachel
decorā ꝛ ſimplicē iſtar ouis ſm̄ nom̄ ſuū.
Hec ē intelligētia ſupioris rōis. q̄ ſe ver/
ſat in exq̄ſitōe veritat̄ ſpecialiter pncipiū.

¶ Dat vtriqꝫ ancilla ſua. Seruit racheli
imaginatō nō q̄liſcūqꝫ nec brutal̄ ſꝫ cum
ratione pticipās. Dicit̄ hec bala hoc ē in
ueterata. loq̄t̄ q̄dē inceſſāter. etiā dū ſola ē
more ſenū. Sēſualitas aūt l' ſenſual' appe
titus obſeq̄tur Lye. Eſt ipi nom̄ zelpha
īterp̄tata os inhiās. qꝛ neqꝫ viſu neqꝫ au/
ditu (teſte ſalomone) nec alio ſenſu ſatiat̄
in hiādo ſeu deſiderādo ¶ Ceteꝝ Jacob
vir vidēs in pmis paupꝫtatē ſuā/ gn̄at af/
fectū timor̄ ex Lya Dicit̄ iſte ruben. fili⁹
viſionis. Signit̄ p⁹ hūc affect⁹ doloris.
Simeō hic ē auditio. qꝛ q̄ ꝑe dol ꝫ ꝛ pēitꝫ
ptin⁹ exaudit̄. Seq̄tur terti⁹ fili⁹ dictus
Leui. i. additō. qm̄ poſt tiorē ꝛ dolorē ad
dit̄ ſpes. Quart⁹ ī filijs Lye Judas con/
fitēs vl' ꝯfeſſio ſubſeq̄t̄. h ē amor aut gau
diū. Copulat̄ em̄ Lya q̄ ē bōa volūtas do
tanq̄ꝫ viro ſuo p gaudiū amoroſū. ¶ Cer
nēs aūt Rachel ſororē Lyā ſcꝫ volūtatem
totā. plis fecūditate letātē. zelat ꝛ ipa pare
re. Et qm̄ hꝫ timorē q̄ ē pncipiū ſapientie
hꝫ ꝛ amorē q̄ trahit rōis ocl'm videre dile
ctū/ deſiderat ipa rachel ꝯgnoſcere deum
quē Lya tiet ꝛ diligit Atuero qꝛ neceſſe ē
ꝯgnitōꝫ pus a ſēſu ꝛ imaginatōe fieri/ di
cētib⁹ hoc pho. aplō. ꝛ expiētie ſono. Dat
Rachel ipi Jacob ſpōſo ſuo/ balā ancillā
ymaginatōꝫ. Suſcipit ab ea duos filios
ſpectātes ad imaginatōꝫ iūcta rōi. Un⁹ ē
dan q̄ ꝯſiderat ſpeculat̄ ꝛ iudicat/ ō malis
futis in maloꝝ dānatiōe Neptalim alter
fili⁹. ꝯſiderator ē bonoꝝ futuri ſecl'i. dās
eloq̄a pulcritudis. nūc in cātic̄ cāticorū.
nūc in pſalmis. ꝛ iuxta nōis interp̄tatōꝫ.
nūc vtit̄ ꝯpatōe mō ꝯuerſatōe recognitō
futa ¶ Porro dū Lya ꝯſpicit ancillā ſoro
ris balā/ pepiſſe gēinam hāc plē dan ꝛ ne
ptalim. puocat̄ tradere ſil'r ācillā ſuā no
mine zelphā ī ſinum viri ſui. Fit ita. Na
ſcit̄ iñ duplex ſibi fili⁹ Gad ꝛ Azer. hoꝝ
intep̄tatō ē britudo ꝛ felicitas. qm̄ beati
ſunt ꝛ felices/ q̄ poſt ſpeculatōꝫ eternorū/
hic maloꝝ hic bonoꝝ/ pariūt ī ſenſualita
te q̄ ē iūcta volūtati imo pticipatie volun
tas. Pariūt inq̄ꝫ duos filios. q̄ꝝ pmus ē
vigor abſtinentie. ſecundus vigor patiē
tie. Accipe quomodo beati ſunt qui lu
gēt vt Gad. beati q̄ pſecutōꝫ patiūt̄ vt azer

¶ Vꝝ poſt h tp⁹/ rubē iā adult⁹/ ingre/ Z
diēs ꝛ egrediēs inuēit mādragoras bone
fame qm̄ q̄ abſtinētes ſunt ꝛ patiētes ſūt.
cū timore dei collaudāt̄ Bō⁹ odor xpi iq̄t
ſum⁹ apl'us. Rachel vero petit ptē mādra
goraꝝ q̄s totas. Lya dat libēter Racheli
qꝛ ſubijcit ſe rōi/ q̄tin⁹ viro ſuo copulet̄.
Jam em̄ nihil ad famā reſpicit. ſed ad dei
gloriā. ſed ad futurā viuētiū terrā ꝛ q̄eteꝫ
Dicit e ſētentia. Quid eni mihi ē ī celo. ꝛ
a te q̄d volui ſup terrā. ¶ Sup eſt igit̄ vt
Lya gn̄et duos filios q̄ ſunt. Jſachar et
zabulon Jſachar ē aſin⁹ fort̄ ſibi vileſcēs
qui vidit reqeꝫ haud dubie eternā/ q̄ eſſet
bōa. ꝛ terrā ſupple viuētiū/ q̄ eēt optima.
ꝛ fact⁹ ē tribut̄ ſpūaliū exercitioꝝ ſeruiēs
q̄ int̄ termīos hitauit. neqꝫ eni q̄rebat eē ī
terra neqꝫ poterat in celo Fecit qō potuit.
Jnter terminos hitauit. poſit⁹ hic in orī
zonte diuinoꝝ ꝛ hūanoꝝ. crebro vertebat
oculos ad dīna. Quint⁹ iſte ē fili⁹ Lye q̄
eſt gaudiū ſpūs. ꝛ amor boni. ¶ Quē ꝯſe
quit̄ ſext⁹ fili⁹. q̄ eſt zel⁹ fact⁹ in odio mali
Hūc ſextū Lya mr̄. appellat dotē bonam
Nā q̄ melior dos zelo aīaꝝ ꝛ odio vicioꝝ
Nom̄ ei⁹ ſm laudē ſuā/ zabulō habitacl'ꝫ
fortitudis Nā qō aliud habitacl'm forti⁹
q̄ꝫ vbi morat̄ emulatō dura ſicut inferus
veniēs ex gaudioſa dīni numeris dilectō
ne. que vt mors fortis ē/ cui⁹ lāpades ſūt
lāpades ignis atqꝫ flāmaꝝ. Patuit ī mar
tyrib⁹ zelando ſalutē aīaꝝ. q̄ꝝ caritatē mlt
te pſecutionū aq̄/ nō potuerūt extinguere
nec flumina voluptatū obruere valuerūt
¶ Rurſū ꝑo ſatis eſt pbabile q̄ zelus dū
exercet̄/ offendit ī mult̄. ꝛ dū currit incur
rit/ ſi nō inde naſcat̄ ſcta verecūdia coraꝫ
deo. q̄ꝫ nō iam⁹ dynam in femino ſexu. ppt
minorē q̄ꝫ in viris fortitudinē. et qꝛ ppter
formoſitatē pl⁹ allicit. Quid eni apō dūꝫ
q̄d apō homines gracioſi⁹/ q̄ꝫ humil' ꝑe/
cundia/ poſt tot ſactos mores/ p⁹ gēitos
quales diximꝰ ſex lye filios: ¶ Sūt iſti
ſex pncipales affect⁹ voluntat̄. moderati
ſimul ꝛ ordiati Etenī ꝑtus quid aliud eſt
q̄ꝫ dilectō vel affectō veritatis/ moderata
p ratōis normā. ꝛ ordinata p volūtat̄ in/
tentionē nomīa ſunt. Timor. dolor. ſpes
gaudiū. q̄s ſic noīat pſa Spes meror. me
tus. gaudiū. Sub inde ſunt amor boni.
zel⁹ vl' odiū mali. Cōiungunt̄ filij q̄ttuor
ancillaꝝ Bala quippe genuit duplicē ſpe/
culatōeꝫ. vnā īferni Alterā padiſi. zelpha

aſit genuit duplicẽ in ſenſualitate affectũ. vnũ q̃ eſt rigoꝛ abſtinẽtie. alterũ q̃ dicitur patiẽtie vigoꝛ. ¶ Sʒ ve filijs hominum a ſcãdal' qm̃ nõ ẽ hõ q̃ viuat ꝛ non peccet ñ ẽ q̃ ñ hoſtilib' q̃nq; pateat inſidijs. ecce dũ pdicti oẽs filij Jacob ꝑ circa paſcẽdos greges bonaꝝ actionũ ad primos occu/pãẽ. Dyna ſoroꝛ iã adulta / nec ſe ꝯtinẽs in ſolo mẽtis hitaclo / egredit̃ videre mulieres regionis illi᷒. Egreſſus ẽ hic / ꝑ curioſitatẽ dũ vitã aſpicit alioꝝ. dũ ʒ deniq; mores ꝛ formã vite eoꝝ / ꝯpatõe ſui ꝯſiderat. Gloria ſua iã nõ tota ẽ teſtioniũ ꝯſcie ſue corã deo. ſʒ gloriã foris expetit. Violat̃ hoc mõ Dyna. q̃ ẽ ſancta verecũdia dũ ſatagit mõo glorioſa videri. ¶ Sʒ a quo violat̃ Dyna. i. iudiciũ ꝟecũdie. Certe a laboꝛe aſinino. ſcʒ a ſychem q̃ interpretat̃ laboꝛ q̃ʒ gignit Emoꝛ. q̃ ſua interꝑtatiõe ſicut ꝛ actõe notat aſinũ. Quid em̃ ſtulti᷒ q̃ʒ vane gloriari de nõ ſuis ꝟtutib' vl' d̃ receptis aliũde? Amoꝛ igit̃ ꝓprie excellentie gñat vanã gl'iaʒ. que dynã q̃uis obnitat̃ opprimit ꝛ violat. ¶ Offert ſe nihilomin᷒ ad ꝯpeſcẽdũ furoꝛẽ fratꝝ dyne. Sichem iſte offert circũcidere mores ſuos omnes ſcʒ ꝑ gloria ꝟa laboꝛare. vt nihil appareat in ſuis moꝛib' inuerecũdũ. hac circũciſione facta ꝓpter hõm gloriaʒ: tres dies q̃ ſũt tres ꝯſideratões trãſeũt. dũ ſimeõ ꝛ leui / doloꝛ ꝛ ſpes / nõ ꝑm ſciam arrept̃ gladijs ſuis / inſiliũt in oẽs mares ſub ſichẽ ꝛ eoꝛ hitãtes. viriles q̃ʒ ſuas oꝑatões occidũt. dũ doloꝛ ẽ ꝗuiſſim᷒. Simeon ꝑ gladium exꝓbꝛatõis. Leui ꝑ gladiũ exactõis ĩpoſſibilis ſeuiũt. Doloꝛ grauis ẽ. q꜠ ꝑdixerũt exteri᷒ famã. Laboꝛ ẽ grauioꝛ. q꜠ perdiderũt interi᷒ ĩnocẽtiã. ꝗuiſſim᷒ q꜠ demeruerũt gehẽnã. Quãto ſatius erat hmõi filios oꝑatiõm / cuſtodire ſub religiõis diſciplina. ĩpoſ q̃ʒ paulati bonos efficere ꝑ intentionẽ melioꝛẽ: q̃ʒ furoꝛe ꝑtinaci ꝛ emulatõe dura / inutiliter exꝓbꝛãdo / ꝛ plus exigẽdo q̃ʒ poterat / ꝑdere ſimul ꝛ opprimere

¶ Videm᷒ q̃ʒadmodũ neceſſaria ſit poſt ꝛ iter ꝟtutes oẽs / diſcretõ. q̃ʒ ꝑ ſui vtilitate / nõ eſt nata pere niſi Rachel rõ ſupioꝛ. Eſt iſte ꝑmus rachel fili᷒ in oꝛdine filioꝝ vndeci᷒ Jacob ꝑriarche. q̃ nõiat̃ Joſeph ſcʒ accreſcens. qm̃ expimentis creſcit aſſiduis ꝛ virtutib' excolit̃ / dũ pl᷒ viuit. Facit huic pr̃ tunicã talarem. q꜠ ſolus ad talos ꝯſummatõis / oꝑa ꝑduxit. Hunc odiunt fratres ſui. dũ modũ vult eis inponere. dũ impetus refrẽare. Accuſat eos apõ patrẽ crimine peſſimo qð eſt ypocriſis q꜠ ſimulata eq̃tas nõ ẽ eq̃tas ſʒ duplex eſt iniq̃tas ¶ Rurſus inter hec Rubẽ violat balã. dũ nimiũ grãdis effect᷒ ẽ. q꜠ timoꝛ ſi nimi᷒ ẽ / dũ ſe cuſtodire nitit̃ / foꝛmat ĩutiles imaginatões. q̃b' ſe ꝯuoluẽs / a ſalutarib' inpedit̃. Tãdẽ ipe Joſeph / dũ ſemet excolit quotidie ꝑ prudentiã fit maioꝛ.

Mater ei᷒ Rachel ꝯcipiẽs ꝛ ꝑturiẽs ãxij doloꝛis deſiderio Benyamin hic ẽ filius dextre filius inpotioꝛib' dõis celeſtiũ collãcõ d᷒ moꝛit̃ in ei᷒ partu / rachel. q꜠ dum celeſtia mẽs rimat̃ / opoꝛtet vt rõ ſuccũbat ꝛ huic vite moꝛiat̃. q꜠ nõ videbit me hõ ꝛ viuet ait dñs ad moyſen. ¶ Hic eſt beniamin adoleſcẽtul᷒ in mẽt̃ exceſſu. Et vbi? Eſt nempe in eccleſijs vbi bñdicitur dño Et q̃ ſunt eccle / niſi ꝯuocatões tã cogitationũ q̃ʒ affecctionũ ſcãꝝ? Pſallunt meditationes ſcẽ dño / cũ iuuẽculis inſpirationib' / tympanizãtib' in coꝛpoꝛe moꝛtificato. Preueniunt ꝑncipes angeli / ꝯiuncti pſallentib' in medio iuuẽculaꝝ tympaniſtriaꝝ. Ibi beniamin adoleſcentulus in mẽt̃ exceſſu. ¶ Suſcipit dñs hũc pueꝝ iſrael. qm̃ amãtiſſimus eſt dñi. ꝛ habitat confidenter ꝛ in eo ſicut in thalamo / tota die ꝯmoꝛabit̃. q꜠ manet in caritate. ꝛ oĩs talis in deo manet ꝛ de᷒ in eo. Deniq; deliciosus puer inter humeros dei ꝑ mutuos amplexus requieſcit. Dixit ĩ exceſſu ſuo oĩs homo mendax. q꜠ iã fact᷒ ſuꝑ hoĩeʒ / dicit in exceſſu mẽtis ſue ꝑ hũiliationem huius miſerie. Proiectus ſuʒ a facie oculoꝝ tuoꝝ. Vſquequo dñe auertis faciem tuã a me. qm̃ facies tua plena e̾grãꝝ. quã adhuc velãine moꝛtalitat̃ huius / celas a me. ¶ O q̃tiẽs vẽdit̃ dñe nr̃ Joſeph ĩ egiptũ tñbꝛaꝝ haꝝ / q̃tiens iſte fr̃ ſu᷒ beniamin minius / deſcẽdit ad eũ Jungit oſcula cũ ãplexib'. dũ diſcretõ prudẽs ĩ humanis / ꝛ ꝯtẽplatõ prudẽs ĩ diuis. vna ꝟitat̃ ſña ꝯueniũt Hic iuſtitia d̃ practic̃. ꝛ pax d̃ ſpeculatis oſculate ſunt Cur ita? Nimiꝝ q꜠ mĩa ꝛ ꝟitas obuiauerũt ſibi. d̃ q̃b' vtq; gliat̃. Mĩa tua ꝛ ꝟitas tua ſemꝑ ſuſceperunt me Et tu dñe Jhu ꝑ quẽ facta eſt miſericoꝛdia ꝛ ꝟitas. cuius curr᷒ ẽ deceʒ milib' multiplex. Currus igneus. vehens ad celeſtia. Cuius eq̃tat᷒ victorioſus eſt. in currib' pharaõis. trahẽs ſpõſaʒ ad te. Suſcipe ſuũ tuũ i bonũ. ñ calũpniẽt me

ſupbi īmici mei dū loqr eis ī porta obit⁹
mei Obſtituat ſapia tua. ſuſcipiēſ cā; aīe
mee. furores calūnie ſue. recordat⁹ ſolius
mīe tue dn̄e ihu ſpes vltīa aīe mee. Finit

a # Incipit tractatus. xj.

Dragmaticus. ſub duplici particione. ſu
per illo verſu. Sicut locutus eſt ad pa
tres nr̄os. Prima partitio de cōtēplatio
nib⁹ marie ſup locutione dei p ꝓphetas.
ꝛ maxime per ſemetipſu;. incipiendo ab
euāgelica narratione. iuxta ꝯpilationem
nouiter factā. que dr̄ vnū ꝛ quatuor. per
notulas quadraginta. ſup rubrica ꝑma
In ꝑncipio erat verbū Vn̄ dat̄ intellegi
quātū ſuper reliq̄s ſmo ꝓcīoꝛ eſſe poſſ;

Sicut locutus eſt ad patres no
ſtros. ¶ Mgr̄. Multifarie
multiq; modis olim/ deus
locutus eſt in patrib⁹ ꝛ ꝓphe
tis. Nouiſſime locut⁹ eſt in
filio Cōſeruabat aūt maria (ſicut ſcribit
Lucas) oīa verba hec cōferens in corde
ſuo. Conſeruabat nedū noua ſed vetera.
Sīlis erat patrifamilias q̇ ꝓfert de the/
ſauro ſuo noua ꝛ vetera Sīlis ꝛ ſponſe
q̄ dilecto ſuo ſeruat oīa poma vetera ꝛ no
ua ¶ Diſcipulus. Quo pacto nō obuiat
dictū Job. Semel loquit̄ deus. ꝛ ipm̄ n̄
repetit: Qūo preterea verbū pś. nō repu
gnat. Semel locut⁹ eſt deus. duo hec au
diui. qꝛ ptās dei eſt. ꝛ tibi dn̄e miſericor/
dia: ¶ Mgr̄. Locut⁹ eſt ſemel deus. lo/
cutus eſt etiā mltipliciter. Semel in eter
nitate. multipliciter in tempore. verbu;/
ſemel in eternitate locutū/ nō repetet. Ex
ꝟbo tꝑali/ mlta audiūtur. Inter q̄ preci/
pue ſunt duo mīa ꝛ veritas ſeu ptās. Cō
texitur inde verſiculus cantici huius. Et
mīa eius a progenie in ꝓgenies timētib⁹
eū. Sup quo tractatus habit⁹ eſt ¶ Di
ſcipulus. Habitus eſt memini. Eſſet autē
iocūda nec infructuoſa collocutio/ ſi recē
ſerent̄ collatiōes marie ſup verbis illis q̄
locut⁹ eſt dn̄s in pr̄ib⁹ ꝛ ꝓphis. q̄ preterea
locut⁹ eſt in filio. qui fuit ſeme; abrae cui
dn̄s locutus eſt ¶ Mgr̄. Vocas ad re;
magnificā valde. ꝛ cuius magnitudinis
nō ſit finis. Dicā tn̄ ex infinitꝭ paucīſſia
q̄ maria ꝯferebat in corde ſuo de locutio
nib⁹ dn̄i. Tu ex minimis collige quātu;
magna potueris. Interroga pariter quā
tū volueꝛꝭ ſup his oīb⁹ q̄ ꝯtēplata ē mēs
marie ſapienter. Videoꝛ aūt ita ꝯuenien
ter incipe/ ſi dixero ꝯtuliſſe mariā in cor/
de ſuo. quēadmodū ꝑfecerit oīa q̄ ſibi di/
cta fuerāt ab eo/ iuxta cognate elizabeth
vaticiniū Eſt ei magnificētie ꝓprietas. cō
ſūmatio fortis inchoatoꝝ. ſic ad magna/
nimitatē ſpectat aggreſſio ꝯſiderata ma/
gnoꝝ. Laudans igit̄ ꝛ magnifice gr̄as a
gēs dn̄o/ cui⁹ ꝑfecta opa ſūt/ ꝯcinebat in
pſalterio hoc decacordo ꝑ mītꝭ iubilū.
Diſci. Placent iſta ¶ Mgr̄ Lic; aūt de
mltitudine magnificatōis marie mlta ꝑ/
q̇rere. Mlta iā ſane dicta ſunt ſed eo plā
ſup ſūt. tāq̄; d iſinito q̇dā pelago cui⁹ quā
titatē nō molis ſ; ꝟtutꝭ accipiētib⁹/ ſp vl/
tra ꝯtingit accipe. Neq; vidim⁹ idcirco
ab hauriēdo deſiſtere. ſ; inſiſtere ad refo/
cillationē aīaꝝ nr̄aꝝ. q̄ nō areſcent ſiti. dū
fons ortoꝝ. dū pute⁹ aq̄ꝝ viuētiū. Annūt i/
petu nō impediti de libano cādoris vir/
ginei ſcaturiētis in abūdantia de fontib⁹
ſaluatorꝭ xp̄i ſui. Ceterꝭ q̇ppe ꝑ partes da
tur. marie aūt (Hieronimo teſte) ſe infun
dit gr̄e plenitudo tota. Ideo ſalutat̄ an/
thonomatice gr̄a plēa. cui⁹ plenitudinis
abūdantiam/ nullus apire ſmo ſufficiet.
Nō ei iā eēt adō mirabil' ꝛ āguſta/ ſi ꝟbo
rū āguſtijs clauderet ¶ Diſci. Recte dicꝭ b
¶ Mgr̄ audebo nihilomi⁹ i auxilio pleni
tudinis gr̄e ſue/ trāſire ad ꝯtēplandā ſa/
pientia; ꝯtēplatōis ſue. ſapiētiā quā cō/
templata eſt multo intuitu. querā plīma
de ſe ipa. vtinā h̄ ſe ipa. vel ab ipa liceret.
¶ Diſci. Oratū te. ꝓrogatūq; cupio/ q̄tin⁹
inoī locutione nr̄a/ miſceas vtile dulci.
ſpeculationē cū deuotione. nec ꝑ mltos
opinionū riuulos effundaris. Hic poſi
tionē vel q̄ potioꝛ: vel ſua nouitate iocun
dioꝛ apparebit. Sciſcitoꝛ in ꝑmis/ q̇b⁹ ꝛ
q̇t modis ꝯgnoſcat̄/ ꝙ mēs marie ꝯtem
plata ſit multa ſapienter. vt ad magnificā
dū dn̄m. aīa cū exultatione ſpūs mouere
tur ¶ Mgr̄. Cōgratuloꝛ ſcō tue deuotio
nis ſtudio/ ꝙ in ampliſſima ꝛ magnifica
vis nos exerceri materia. ꝯtēplatōes/ btē
ꝛ ſapientiſſime ſapiētiū oīm/ ſuadēs recē
ſeri. nō q̇dē oēs vt impoſſibile recte cēſes.
ſ; q̇t ꝛ q̄les/ ipa dignabit̄ miniſtrare d ſe
loquētib⁹. magnificētiā ſil' cū laude mirā
tib⁹ ꝛ cupientib⁹. quātū fas fuerit recorda
ri. proteſtatione premiſſa ꝙ ea tātummo
do volumus aſſerere/ que certa tradit au
ctoritas fidei. vel que ratio clara conuin
cit. Cetera vero/ tanq̄; pie opinabilia: ad

exercitium deuote ſpeculatõis recenſebi
m⁹non ꝙ ita fuerit affirmãtes. ſed ꝙ ita
fieri potuerit/ſcðm ꝓbabiles ꝯiecturas/
eſtimantes. Didiciſti ꝙ duo ꝯdictoria ñ
in veritate ſtant ſimul. ſed in ꝓbabilitate
Pictores imitabimur ꝛ rhetores. qui nõ
adeq̃tã ꝛ aptã ꝟcationẽ geſtoꝝ ꝓmittunt
inducere. Alioq̃n temeritate fallerentꝰ at
q; mẽdacio. ſ; ꝟiſimiles/illi picturas/iſti
rões/offerre ꝯtenti ſunt. ¶ Diſcipulus
Diſcolũ eſſ; plus exigere de reb⁹. que nec
ſenſu percipi. nec rõne ꝓbare. nec auctori
tate poſſunt ꝯfirmari. De q̃b⁹ tñ aliq̃ di
cere vel ſcribere vel audire decet licet ꝛ ex
pedit. Incipe ſecurus. q꞉ pſuaſum ſic te
neo. nec aliter recipio. ¶ Mgr. Cõtẽplati
ones marie recẽſere placet/tpe q̃ q̃i vidua
mr̃/poſt aſcenſionẽ filij/poſt miſſionẽ ſpi
ritusſci/clauſo ſup ſe cubic̃lo/reducebat
añ mẽtꝭ oculos/pteritũ decurſu; vniuer
ſe vite filij ſui. Hoc ſibi ſpeculũ/hoc ſibi
exemplar/ſatis erat/in oĩ ꝯtẽplatiõe ſua.
¶ Diſci. Placet electio tp̃is. du; btã nr̃a
viatrix adhuc exiſteret. ꝛ du; reductis ad
geſta dictaq; dñi nr̃i ſpũalib⁹ oc̃lis/illoꝝ
poterat reminiſci. Nos demũ ꝑ hec edifi
cari familiari repetitõe valem⁹. Ubi eñ
mõ paſcit. mõ cubat in meridie claritatis
immenſe. q̃s ꝯtẽplatur⁹ aſcenderet. Por
ro ne te fortaſſe ordo geſtoꝝ ſolicitet/ꝑge
q̃rſu; voluerꝭ in ꝯtẽplationib⁹ btẽ marie
virginis recẽſendis. qm̃ nec euãgeliſtaꝝ
traditio doctrinalis/ordini ſe geſtoꝝ per
oĩa ꝯformauit. Sentꝭ ex iſta ꝯpilatione
laborioſiſſima. que nuꝑ edita eſt ex quat
tuor vt vnũ. neq; veritati tñ euãgelice. ne
q; deuotioni. neq; doctrine/deperit aliq̃d
L saluari. ¶ Mgr. Cõtẽplabatꝰ eo tũc mari
a. ſolitaria ſecũ frequẽtius. oĩa que vide
rat vel audierat. que ꝯtrectauerat de ver
bo vite. ſicut eius cuſtos virgine⁹ Johes
de ſe pro multis loq̃tur dicẽs. Quod fuit
ab initio. qð vidimus. qð audiuim⁹. qð
oc̃lis nr̃is ꝑſpeximus. ꝛ manus nr̃e con
trectauerũt de verbo vite. ꝛ vita manife
ſtata eſt. ꝛ vidim⁹ ꝛ teſtamur ꝛ ãnũciam⁹
vobis vitã eternã. que erat apud patrem:
ꝛ apparuit nobis. Hoc teſtimoniũ/in nul
la fuit eminenti⁹ creatura pura q̃; in ma
ria verificatũ. que ꝟbũ vite nedu; vidit/
nedũ audiuit/nedũ ꝯtrectauit: ſed ꝯcepit
peperit. lactauit ꝛ aluit. Ceteꝝ. nulla ſunt
q̃ꝝ ſola ſibi ꝯſcia fuit: nec ꝑdidit dicens.

Secretũ meũ mihi. Multa q̃ potuerunt
ſe ſola reuelãte cognoſci. q̃ꝝ fecit partici
pes apl̃os ꝛ euãgeliſtas. maxime Lucã.
Cognouit. viuente Joſeph virginali ſpõ
ſo ſuo. ſingula que dñs nr̃ ſubditus eis/
opat⁹ eſt vſq; poſt obitũ felicẽ eiuſde; Jo
ſeph. cuſtodis ꝛ teſtis fideliſſimũ. qñ ceſ
ſit ipa ĩ cuſtodiã peculiarẽ filij ſui. ſequẽs
eũ q̃cunq; iret. pñtis in oĩb⁹ que faceret ꝛ
doceret. vſq; dũ cuſtodie Johis in cruce
tradita eſt. ¶ Diſcipl̃s. Affer ſi habes/vl̃
auctoritate; vel rationẽ/de ſeq̃la matris/
toto tpe xp̃i predicãtis/hac illacq; diſcur
rentis per ciuitates ꝛ caſtella. q꞉ venerat
ad hoc ſicut rñdit/ipm̃ retinere volẽtib⁹.
Talis aũt diſcurſus videbatꝰ importun⁹
verecundie virginali. honori maternali.
ſexus inſuꝑ etatiſq; fragilitati. ¶ Mgr.
Cõuenientiſſimus ergo fuit comitat⁹ ta
lis matris cũ filio. Uiri nempe viduata
ſolacio fuit. filius q̃; predicans/matris
indigebat obſequio. qm̃ nõ renuit extra
neas etiam mulieres ſe ſequi. ſibiq; mini
ſtrare de facultatib⁹ ſuis per oĩe iter qð
erat ipe facturus. Teſtatꝰ hoc euangelica
narratio q̃ matris ſocietatẽ expreſſit locꝭ
pl̃ib⁹. vt in nuptijs dum dixit filio Uinũ
non habent. vt poſtmodũ dum deſcendit
capharnaũ infideles ciuitatẽ. ipe ꝛ mater
ſua/dicit Johãnes/Quãto probabilius
credenda eſt aſcendiſſe cum eo Jheroſoli
mã ſanctã ciuitatẽ. vbi vidit filiũ qui cu;
feciſſet q̃ſi flagellu; de funiculis. omnes
eiecit de tẽplo. Legimus preterea ꝙ ma
ter Jheſu ſepe queſiuit loqui ei/forꝭ ſtãs
ꝛ inſequens. Quod inſuꝑ efficacius af
ferre poſſum⁹ argumentũ preſentie conti
nue/q̃; illud dũ filius ignominioſiſſime
morti traditus eſſet. voluit btĩſſimã ma
trem adeſſe ꝯſpectricẽ. De diſcipulis rur
ſus ꝛ apl̃is ſcribit lucas poſt paſſionem
dñi ꝙ erãt ꝑſeuerãtes in oratione cũ mu
lierib⁹ ꝛ maria matre Jhu. Porro ſi fili⁹
nõ habebat vbi caput reclinaret/hoc ip̃;
probabile de pauꝑe vidua matre ſentire.
Fouebatur igitur a filio Legimus qua
tuor philippi filias propheciſſas. ſequen
tes ipm̃ predicantẽ Apoſtolus quoq; di
cebat ſe poteſtatem habere ſororem circũ
ducendi ſicut ꝛ ceteri apoſtoli Deniq; q̃d
charitas materna velit ꝛ audiat. q̃d filias
retribuat pietas Aug⁹ cũ Monica teſtis
aſſit. ¶ Diſci. Probata; ſatis eſtimo ſe P

q̄lāȝ marie ꝯtinuā cū filio q̄ nob̄ afferet
nō mediocrē ꝯtēplationū ſuaꝝ/mariā at
q̄ꝫ fidē/ꝑ vniuerſam totius euāgelice ſeri
ei narrationē. Quinetiā maria ꝯtēplaba
tur ea que didicerat infantula/ſub paren
tū domeſtica diſciplina. Dehinc/que to/
to puellaris etatis tp̄e didicit ꝛ ꝑlegit in
tēplo/ſub doctrina ſacerdotū/cum alijs
virginibꝫ/de ſacerdotali regaliq̄ꝫ proſa/
pia nobilē trahentibꝫ originem/erudita.
Tandē reliq̄ tā ab euangeliſtis poſita/q̄ꝫ
longe pl'a nō poſita/ꝑ totū beatiſſime vi/
te ſue curſum/eſtimam⁹/ml'ta nimis In
uenire tuū eſt Incipe q̄uo placuerit. Dig
nabit̄ ſpo ſeſe/nr̄o q̄licūq̄ꝫ ſmone lauda/
ri. quā audire videoꝛ exhortātē oēs/per
verba p̄ris ſui dauid Magnificate dn̄m
mecū. ꝛ exaltem⁹ nomē eius in idip̄m. di/
cētes Magnificat aīa mea dn̄m. q̄m hic
eſt finis nr̄. iſta ſalus. iſta ꝑfectio. iſtō p̄n
cipiuȝ. ꝛ vltimū/creat̄e rōnalis opus bo
nū. ¶ Mgr̄. Cōtēplatio marie p̄cipua/
fuit de magnificādo dn̄m. Cauſaȝ v̄o po
ſuiſti. Et dicant ſp̄. Magnificet̄ dn̄s (ait
ꝓpha) q̄ diligūt ſalutare tuū. qđ ē xp̄s v̄bū
in p̄ncipio apud patrē. de⁹ de deo. ꝑ queȝ
oīa facta ſunt. ꝑ queȝ ꝛ deſtructa ꝑ pcc̄m/
refecta ſunt. q̄m v̄bū caro factum eſt ꝛ ha
bitauit in nobis. Et qꝛ ꝯtēplabat̄ mens
marie quēadmodū futurus erat de⁹ hō/
factus Iudeis in ſcādalū ꝛ gētibꝫ in ſtul
titiā ꝛ deriſum/voluit a magnificatione
dn̄i ſalutaris ſui/canticū inchoare. ſigni
ficans. nihil in depſſionē diuine magni/
ficētie factū eſſe/ꝑ incarnati verbi myſte
riuȝ. noua potius mentis nr̄e oculis (O
magnificētiſſime deus) lux tue claritatis
infulſit. vt dū deū viſibiliter agnoſcim⁹/
ꝑ hūc/inuiſibiliū amorē rapiamur ¶ Di
ſcipulus. Hec cauſa ꝓbabilis eſt: cur a
magnificentia ſumpſit exordiū. dū recre/
ata ꝯſiderat ꝑ exinanitionē paſſiōis. At
uero dū attenderet oīa q̄ facta ſunt ꝑ ver
bū/nōne ꝯfeſtim a magnificatiōe creatu
raꝝ aſſurrexit ad cognoſcendā laudādaȝ
q̄ꝫ magnitudinē creatoris? ¶ Mgr̄. Aſ/
ſurrexiſſe n̄ denego. ꝯiecturas ip̄aȝ ꝓpter
ea ꝑpoſuiſſe nomē dn̄i q̄ꝫ ſalutaris. cōſo/
nādo ps̄. v̄bo. Oia q̄cūq̄ꝫ voluit dn̄s fec̄ i
celo ꝛ in terra. i mari ꝛ i oībꝫ abiſſis Ideo
q̄ppe dn̄s appellat̄. qꝛ ſubiectā habuit cre
aturā. iure ſuo factā. aut ab eo fieri poſſi/
bilē. Porro ſi q̄reret̄ a maria de rebꝫ ꝯdi/
tis in tali mēſura nūero ꝛ ordine/nōne ꝓ
oī rōne potuit r̄ndere. Dn̄s eſt. qđ bonuȝ
fuit in ocl'is ſuis h̄ fecit. ꝛ qđ fecit/ꝑus ī
ip̄o vita erat. ꝛ vita erat lux hoim. ꝛ lux ī
tenebris lucet. ꝛ tenebre eū nō ꝯp̄hendert̄
¶ Diſcipl's. Tollebat ex h̄ curioſitatem
ſtultā ſcrutātiū ſcrutinio volētiū ſape nō
ad ſobrietatē. nō ad mēſurā cordis ſui ni
mis exiguaȝ. q̄ neq̄t īmēſitas dei claudi.
Non attendunt iſti q̄ omniuȝ que facta
ſunt ꝛ quomodo facta ſunt/ſimul ꝛ refe/
cta/tota rō ē oīpotēs ꝛ oī ſciēs volūtas
opant̄ ¶ Mgr̄. Cōtēplabat̄ i h̄ euangeli
co Iohis cuſtodis ſui p̄ncipio mens ma
rie ml'to intuitu/ſeptē abyſſos. q̄s ſolus
dei penetrat ocl'us. lucidioꝛ ſuꝑ ſolē. Si
q̄dē de⁹ ip̄e dn̄s q̄ intuet̄ abyſſos. Q̄oq̄ꝫ ſu
ꝑ oēm creat̄e ſciaȝ notatā ꝑ cherubin/ſe/
dere ꝓhibet̄. Hinc tenebras eſſe ſuꝑ faciē
abyſſi moyſes ſcp̄ſit Hinc de luce diuina
poſitū eſt. q̄ tenebre eā nō ꝯp̄hendert̄. nō
negādo q̄lēcūq̄ꝫ participationē hui⁹ luc̄
velut vmbratilē Umbrā q̄ppe dicim⁹ eſſe
refulgētiā quādā lucis. plus aut min⁹ ꝛ n̄
oīmodā luc̄ ꝓuationē. Sic angelus eſt
ordine naturali p̄ma vmbra ſeu refulgen
tia ſūme luc̄ ꝑticipatio Aīa rōnalis alta
Deniq̄ꝫ vmbra ꝯgnitiue luc̄/occūbit p⁹
vmbrā ſenſitiue virtut̄ in vegetatiua. ac
deinceps ¶ Diſcipl's. Quid de vita dice
m⁹. An effulgeat ſilr̄ ī creatur̄ ꝛ occūbat.
¶ Mgr̄. Si vita dicat̄ oīno illō qđ hȝ
vim motiuā ſui/ꝯcluſimus alibi q̄ nulla
res eſt ſine vita. q̄m nat̄alis amoꝛ/oībꝫ in
ſit⁹ eſt. q̄ res q̄libȝ/tāq̄ꝫ pōdere ſuo moue
at̄ mediate vel īmediate/ad ꝓpriū cētꝝ oī/
uȝ/deū. Rōnales creat̄e/ꝑ cognitionē ꝯiūc
tā ſibi. ſȝ irrationales/ꝑ ſeparatā. ferūt̄
nēpe ad loca ſua ꝑ impetū amoroſuȝ/dei
dirigētis. vt a ſagittāte ſagitta dirigit̄ pe
tere ſignuȝ qđ ſagittās intendit Eſt igit̄
res q̄libȝ in deo q̄dā vita. etiā p̄us q̄ꝫ fiat.
ꝛ hoc ꝑ rōnē ydealē. nō q̄dēȝ extra deū (ꝓ
ut Ariſtoteles arguit Platonē ydeas po
ſuiſſe) ſȝ in deo. ſm̄ reſpect⁹ hitos ad crea
turas. per intellectum paternum. ꝛ ꝑ ver
bum ſuum. iuncto volūtatis amore. quo
vult deus bonitatem ſuam ad extra com
municare. ꝛ lucem immenſam quodam/
modo ſplendeſcere. ꝛ vmbratiliter radia/
re. Alioquin ipſuȝ verbum diuinum/vt
ſine voluntate tali conſideratū/pure ſpe/
culatiuū nō oꝑatiuū/cēſendū eſt. etiā dū

protēdiꝛ ſeu ꝓcedit ꝺicatiue ad ꝓceſſiōꝫ
ſpūſſci q̇ amoꝛ ē p̄ris ⁊ filij. Practis igiꝛ/
nō intēdiꝛ in intellectu ſpeculatiuo ſi con
ſeſſe ſe habeat ad appetitū/niſi ꝓcedat ad
opatōis rōneꝫ Sicut alibi de theologia
ꝙ ſit ſpeculatiua didiciſti. Quis ei⁹ finis
ꝑcipuus ſit amoꝛ dei ⁊ laus eius magni
ficans dn̄m. Tūc ꝟo diuinū ꝟbū nō irra
tionabiliter appellaꝛ practicū/dūꝫ diuina
volūtas accipit ip̄m ad ꝓductionē ſeu ꝓ/
ductibilitatē coꝝ oīm q̄ facta ſunt/ſm̄ tri
plex fieri. vnū eſt in mēte angelica vel hu
mana. ſcdm̄ in exiſtentia ꝓpria ſeu genere
ꝓprio ⁊ in eſſe formali ſuo. Ceteꝝ ꝑuatio
ſeu nihil/dꝛ ſine ꝟbo facta. nō qꝛ ſit aliq̇d
extra intelligentiā. ſed ita ꝙ nomē entis
vel eſſe vel exiſtentie/ph̄s extendit ad illa
circa q̄ negociaꝛ intellectus. vt ſūt ꝑuati
ones. ⁊ relationes rōnis/vt ꝯplexe ſigni/
ficabilia/ex fabricatione intellectus ꝯpo
F nentis ⁊ diuidentis. cū ſilib⁹ ¶ Diſcipl's
Grandes ſub paucis collegiſti ꝯtēplādi
materias. redire placet ad illas abiſſos ſe
ptem. q̄s innuis marie mēteꝫ fuiſſe ꝯtem
platā. ¶ Mgr̄. Abiſſum dicim⁹ ꝓfundi
tatē. cuius fundus aut terminus/nō pōt
ab inſpicientib⁹ intueri. ¶ Uide ſi nō ſit
abiſſus talis ip̄e bn̄dictus deus trinus ⁊
vnus in ſua maieſtate. nō ꝑ reſpectū quē/
uis extrinſecū cōſiderat⁹. qꝛ nemo nouit
p̄reꝫ niſi fili⁹. nec filiuꝫ niſi p̄r. nō excluſo
tn̄ ſpūſcō. q̇ ꝑſus eſt eiuſdē ꝯgnitōis eēn
tialis cū p̄re ⁊ filio Sex alias abiſſos nu
meramus/habendo reſpectū ad res exte/
riores. marie rōnales. q̄ ſole capaces ſūt
btitudis eterne. vel pennis mi̇ſie ¶ Nū
q̇d nō abiſſus eſt mīe dei. q̄ res viles ⁊ de
ſe nihilū/dignata ē facere ſe ip̄a dignas.
atqꝫ participes ſue pulcritudinis. nobili
tatis. ⁊ honoris. imēſaꝝ. vſqꝫ adeo ꝙ id
ip̄m ſūt ꝑ gr̄aꝫ/qđ dei fili⁹ ē ꝑ naꝛaꝫ Hoc
intuebaꝛ in ſpū ꝓpha loquēs i ꝑſona dn̄i.
Ego dixi dij eſtis ⁊ filij excelſi oēs. Sic
dē dedit eis p̄tātē filios di fieri. nō ex ſan
guinib⁹ corporeis ꝑ volūtatē viri ſe ꝯmi
ſcētis cū carnis ſue. i. mulieris volūtate.
ſꝫ ex gr̄e germine. dū ex deo nati ſūt ꝑ ver
bū regenerās. qđ ideo caro factū ē/ vt eſſꝫ
caro de⁹. hitās in hoīb⁹ ⁊ hoīes in eo ſuꝑ
admirabili ꝑſus vnitate. ¶ Uis altera
velut ex oppoſito tibi mōſtretur abiſſus.
hec eſt incōꝑhēſibilis ⁊ horribil' dīne iu
ſticie ſeueritas. q̄ ꝓijcit a facie ſua/rōnalē

creaturā. reprobās ⁊ indurās eā. reputās
eā indignā ſe ip̄o q̇ creauit eā ¶ Subiūc
ſunt abiſſi due ꝓporcionabil'r ad duplicē
hāc hoīnū ſortē aſſignāde Primis diceꝛ.
venite bn̄dicti p̄ris mei. percipite regnū
qđ paratū eſt vobis ab origine mūdi. qđ
nec oculus vidit. Audient alij. Ite male
dicti. ¶ Demum cōſidera duas abyſſos
velut intermedias. que ſint vie ad dupli/
cem precedēteꝫ. De qb⁹ in pſ. Uniuerſe
vie dn̄i mīa ⁊ veritas Ecce q̄ꝫ incōꝑhen
ſibilis ſit vtraqꝫ viaꝝ. Qm̄ eſt via q̄ videꝛ
hoī recta. ⁊ nouiſſima eius ducūt ad moꝛ
tē. Et viceuerſa iuſtoꝝ ſemita/reputaꝛ in
ſania. Alternatio tanta poſtremo cerniꝛ
in vijs iſtis/tā ambigua/tā ꝑplexa/tā ti/
mida ⁊ incerta. vt vere dictū ſit. neſcit hō
finē ſuum. ⁊ oīa in futuꝝ ſeruāꝛ incerta.
Latro ꝑ totā vitaꝫ ſceleratus/ad vnū pe
titōis ꝟbū meruit audire. hodie mecū eꝛis
in paradiſo. dū petrus negauit. dū iudas
apl's/deſperatōis peioꝛi laq̄o q̄ꝫ canapis
ſe ſuſpēdit. ¶ O q̄tiens mentē marie ꝯtē
plāteꝫ ſapienter has abyſſos arbitramur
deo dixiſſe. Oculi mei defecerūt in ſaluta
re tuū. q̄ ad tres abyſſos mīe. ⁊ in eloq̄uꝫ
iuſticie tue. q̄ ad tres abyſſos veritatis ⁊
ſeueritatis eiuſdē iuſticie. O quotiens ex
pauit ſicut paulus. q̄tiens caſto ſilentio
magnificās dei ſecreta. nec audaci temeri
tate ſubīntrās aut irrūpēs ſuſpirauit. O
altitudo diuitiaꝝ ſapientie ⁊ ſcīe dei. ſapi
entiā q̄ ad intrinſecā abyſſuꝫ diuinitatꝭ.
ſcientiā ꝟo referamus ad alias. Seq̄tur
q̄ꝫ incōꝑhenſibilia ſunt iudicia eius. ⁊
inueſtigabiles vie illius Has vocat pſ.
catharactas. Abyſſus ait abyſſum inuo/
cat in voce catharactaꝝ tuaꝝ ¶ Diſcipu B
lus Cōſiderans iſta totus horrore ꝯcuti
oꝛ totus ad me. meāqꝫ vilitatē reſiliēs/di
uinā maieſtatē trepid⁹ expaueſco. nec q̇d
agā/q̇d dicā/q̄ me vertā/q̄ fugiaꝫ/ꝑſus
ſcio. ¶ Mgr̄. Proijce te totū ſecurus in
illū q̇ eſt de⁹ nr̄ refugiū ⁊ virt⁹. Itaqꝫ p̄re
trahēte/venim⁹ ad filiū. Filius ꝟo polli/
ceꝛ eū q̇ venit ad me nō eijciā foras Pro
ijciam⁹ tota fide totaqꝫ ſpe nos in manus
miſericordie ſue/ reſilientes a ſeueritate
iuſticie. Non poterit miſericordia clau/
dere gremiū redeūtib⁹. q̄ ꝓ fugiētib⁹/req̄
rendis/reparādis/ ⁊ ſaluandis/in hͦ mi/
ſſie dſro/lacerata ē ſpinis ⁊ cruce clauata
Poſtremo q̇d niſi magnificētiā talis dn̄i

reuerearis. exultãs ei cũ tremore dicens
Dñe deus magnificatus es vehemẽter.
Rurſus cũ ſapiẽtiſſima mulieꝝ Magni
ficat anima mea dñm ¶ Diſcipulus. Cõ
templationeꝫ dic alterã marie. qꝛ propo/
ſui redire poſterius ſuꝑ iſtã de abyſſis iu
dicioꝝ dei. q̃ aliquos miſericorditer dat
filios dei fieri. coheredes regni. alijs ad
D interitum derelictis. iuſto quidẽ ſꝫ ocul/
to iudicio ¶ Mgr. Salutãda ſepe eſt ⁊
orãda mater miſericordie vita dulcedo ⁊
ſpes noſtra: quatinus dei miſericordiaꝫ/
non iudicium ſentiamus Itẽm ſi quod
factum eſt/in verbo vita erat/quãto per/
fectius fuit ⁊ eſt ipſa in eodem verbo/vi/
ta ꝑ quã ⁊ in qua verbum caro factum.
reddidit perditis ⁊ mortuis vitaꝫ. Dul
cedo ſubinde noſtra eſt. que fontem in ſe
parturijt dulcedis Spes inſuꝑ interce
dendo. recõcilians ⁊ ſubleuans. nõ aucto
ritate ꝑma ſaluãs. ¶ Transferunt obin
de per eccĩaꝫ. illa ꝟbi preconia. ſub nomi/
ne ſapientie predicata. ꝑ ſapientẽ/ad iſtã
ꝟbigenã de ꝟbo ⁊ in ꝟbo gliantẽ. Ab ini
tio inq̃t ⁊ añ ſecl'a creata ſum. ꝑ predeſti/
nationis electiõeꝫ pre oibꝫ. In me omĩs
ſpes vite ⁊ ꝟtutꝭ. ꝑ auxiliationẽ ¶ Diſci.
Noui talia oĩa q̃ ſapiens colligit. ⁊ mecũ
ſepe retracto. marie dum natiuitatꝭ eius
ſacra celebritas recolit. ꝺ q̃ fieri poſſet cõ
paratio ad illius natiuitatem qui fuit hõ
miſſus a deo cui nomẽ erat Johes. q̃ vẽit
in teſtimoniũ vt teſtimoniuꝫ ꝑhiberet de
lumine ¶ Mgr. Alludis ſi ſciens vel in/
ſciens neſcio/ordini ꝯtextus euangelici/
cuius ſupra meminiſti de q̃ttuor vt vnũ.
qꝺ opus in centum q̃nq̃ginta rubricas
partitũ eſt. cũ aliquot rubricellis. Duꝫ eĩ
verbi generatione ꝯtẽplationẽ incepimꝰ
marie. tu nunc traducis vt de precurſore
loquamur. ſequamur hũc ordinẽ ſi com
placitũ ita tibi fuerit ¶ Diſci. Seq̃mur
q̃ſo de btõ Johe q̃lis fuerit marie ꝯtẽpla
tio/q̃i ſcðã ꝑncipalis/ediſſere. ¶ Mgr.
Cõtẽplabat mẽs marie Joheꝫ. nũc ad li
terã. nũc ad tropologiã. q̃nq̃ꝫ ꝟo ꝑ allego
rie. ⁊ anagogie myſteriũ ¶ Diſci. Rã pa
lam facta eſt de Johnis nũciatione. cũ ꝑ/
conijs eiꝰ. parentũq̃ꝫ ſuoꝝ. affer aliq̃d de
I myſterijs. ¶ Mgr. Cõtemplabat maria
verbũ qꝺ erat in ꝑncipio/q̃nq̃ꝫ metaphy
ſicaliter Aſſumebat eñ ſilĩtudinẽ hõis ꝑ
artẽ operãtis in exteriorẽ materiã Confe
rebat ad ꝑmũ artificẽ deũ. qui oĩa que fa
cta ſunt/ꝑduxerat ñ naturali neceſſitate.
nõ caſualr̃ aut fortuite. ſꝫ ſpõtanee. Rccẽ
ſebat aliq̃s phos ita ſenſiſſe ſicut ꝺ Jo
hãnes euãgeliſta. Deus eñ manifeſtaue
rat eis qm̃ inuiſibilia dei per ea que facta
ſunt a creatura mũdi id eſt homine intel
lecta ꝯſpiciũtur. Sempiterna quoq̃ꝫ vir
tus eius ⁊ diuitas oſtẽdit ordinatiſſime
ꝯſtituta ſupra omnẽ artis excogitationẽ.
ars vero q̃d eſt niſi recta ratio reꝝ agibili
um. Ita concludebat maria metaphyſi/
cans: oportere poni verbũ ſeu logos id ẽ
ſermonẽ vel rationẽ patris. ꝑ qꝺ verbuꝫ/
oĩa facta ſunt. ⁊ qꝺ factum eſt erat vbiq̃ꝫ
precognitũ ab hoc verbo. nõ alia cogniti
one q̃ꝫ ſe ipſo q̃ deꝰ eſt. quẽ nullꝰ dubitat eẽ
vitã ⁊ ꝑmã vitã alioquin iã non eſſet deꝰ
verbum ſuum vel ydee ſue. Cuius rei ab
ſurditatem/ipſe etiam phoꝝ ꝑnceps Ari
ſtoꝭ. ferre nõ potuit. ꝯferens cum Plato
ne. Porro noluit deus condens vniuer
ſa/latere penitus immenſitateꝫ lucis ſue.
dum eam fecit ſplendeſcere ꝑ creaturas.
quas omes in ſapientie ſue luce conſtitu
it Omnia in ſapientia feciſti ait pš Fuit
igitur homo miſſus a deo. qui ſpectator
eſſet omnium operum dei. quiq̃ꝫ teſtimo
nium perhiberet de lumine. nõ eñ erat il
le lux. ſed vt teſtimonium ꝑhiberet de lu
mine Erat lux vera que illuminat omnẽ
hominẽ venientem in hũc mundũ. quia
nullus illuminat ad cognitioneꝫ liq̃de ⁊
pure ⁊ ꝑſpicue veritatis/abſq̃ꝫ ꝑma luce/
ſm triplex genus cauſe efficientis exem/
plãtis ⁊ finientis. Quali dono. qua grã.
q̃lis oro põt eſſe maior. etiã phie teſtimo/
nio. Erat ꝓpterea hõi miſſo a deo/nomẽ
Johes. duꝫ mũdi ſpectator in ſtatu inno
cẽtie ꝯditus eſt. vt teſtimoniũ ꝑhiberet ꝺ
lumine Uidebat ꝑmã lucẽ ꝑ ſpeculũ ⁊ in
ſpecl'o creaturaꝝ. nõ in obſcuritate enig/
matis. Uidebat ⁊ in imagine mentꝭ ſue.
⁊ ꝑ eã lucidius multo q̃ꝫ ꝑ veſtigium/vel
ſpeculũ creature. nõdũ tñ intuebat in ſua
q̃dditate nudã lucẽ. Sꝫ heu hõ cũ in ho
nore eſſet/nõ intellexit. ꝯparꝰ eſt iumẽtis
inſipiẽtibꝫ ⁊ ſilis factꝰ eſt illis Propterea
tũc euenit vt lux ꝟa in mũdo eſſet ꝑ quã
factꝰ ẽ mũdus. Et mũdus iſte microcoſ/
mꝰ/eũ ñ cognouit. ad quẽ cognoſcẽdũ fa
ctus erat ¶ Diſcipulꝰ. Nihil hactenꝰ at
tuliſti i hac ꝯtẽplatione marie ſm phicaꝫ

rationē/qḋ ſit ab hoīe vere philoſophan
te negādū.ſi ñ ſit auerſus a vera luce do/
ꝑ tenebras pccoꝝ.ſi ñ ſit obſcuratū īſipi/
ens cor eius. nec datꝰ in reprobū ſenſum
¶ Si deniqꝫ fuerit in eo grā dei. vt merito
Johēs appelleť. Aluero ſi id qḋ ſeqꝛ̄/ita
poſſit ad ꝯmodū phīe flecti/deſidero co
gnoſcere ſcꝫ ī ꝓpria vēit ⁊ ſui eū nō recepe
rūt.qt̄qt āt receperūt eū dedit eis ptātē fili
os dī fieri.hiſ q̄ credūt ī nōie eiꝰ.q̄ ñ ex ſā
guinibꝫ neqꝫ ex voluntate carnis.neqꝫ ex
volūtate viri.ſꝫ ex dō nati ſūt. Et vbū ca/
ro factū ē. ¶ Mgr. Nō pt ad lrāꝫ expoſi/
tio tradi niſi de incarnatōe vbi. ꝑ cuiꝰ fi/
dē/fiūt hoīes filij dei.cuiꝰ īſuꝑ lr̄alis Jo
hānes pco fuit.vox ⁊ lucerna Cōfiteť hic
Augꝰ.ꝙ q̄d hēret myſterij. Et vbuꝫ caro
factū ē.nec q̄dē poterat ſuſpicari.cū de p̄/
cedētibꝫ/aliq̄d ñ negaret ītellegētiā ꝯcepiſ
ſe ductū phīe Erat nēpe platōis īſtitutꝰ ⁊
pithagore diſciplinis Attñ ſine p̄iudicio
lr̄e videamꝰ ſi vbū dī poſſit dici ī ꝓpria ve
niſſe/ꝑ īfuſionē lūīs vultꝰ ſui/ſuꝑ faciē m̄
tis hūane.imo ꝑ quādā ex vtero m̄ris īcor
porationem ſui. Dīs itaqꝫ res quantūcūꝫ
qꝫ ſubtilis ſit.īcorporeaqꝫ naťe/ſi ꝯparať
ad ſimplicitatē p̄me lucis/corporea iudica
tur.materialis īſuꝑ. qꝛ potētialis eſt atqꝫ
mutabilis.⁊ ñ purꝰ actꝰ Hū ꝫ p̄ma lux in
fluit ⁊ illabiť ī portōeꝫ rōis ſuꝑiorē/qꝫ di
cimꝰ apicē m̄ris vl' ſinderesim vgineā.q̄d/
ni dicamꝰ dī vbū q̄dāmō incorporatū vel
hoīeꝫ factū ꝓpter dīformē p̄ncipal' hūane
ptis vnionē.ꝑ quā (ſi Boecio credimꝰ) fi/
ūt hoīes dij: Dei etei ꝓpterea genꝰ ſumꝰ.ī
q̄ mouemur. viuimꝰ.⁊ ſumꝰ. Et hītat in
K nob vbū ſuū vnigētū ⁊ eťnū plenū grē ⁊
vitatis ¶ Diſci. Nō aduertebā talis phiſi
ce ꝯtēplatōis applicatōꝫ.q̄ ñ aberrat a fidē
¶ Mgr. Fides plꝰ eleuat arcē m̄ris vt vbū
dī inhabitet ꝑ fidē ī interiori hoīe vt hor
tať apl's. Cōſiderās igiť hāc vnitiuā ha/
bitatōeꝫ Augꝰ.dī mariā m̄reꝫ dī ꝯcepiſſe
p̄mo feliciꝰ deū ꝑ fidē. qꝫ poſteriꝰ ꝑ carnē
Nō eī. ſcḋa ſiue p̄ma/ſibi ſaltē attuliſſet
ꝯceptio. ¶ Diſci. Utrꝫ potuerit maria ſi
ne fide vl' caritate fuiſſe m̄r dī corꝑalis
Mgr. Si potētiā ordiatā ſpectes/ñ po
tuit.qm̄ deꝰ h̄ facere ñ ordinauit.ſꝫ q̄n ali
ter ordinaſſe potuerit cū ſit imēſe potētie
nec īplicꝫ ꝯdictōeꝫ/ita fieri q̄s hec a dei
potētia negauerit? ¶ Diſci. Sūt alie q̄ſti
ones abſqꝫ nūero ſuꝑ īcarnatōis hui myſterio. vt puta ſi vbū fuiſſꝫ īcarnatū/hoīe
p̄mo ñ peccāte. Si pōt rō tradi ꝯuincēs
Cur deꝰ hō ſit. Jta eī conari videť Anſel
mꝰ cū alijs nōnullis. Rurſus cū oꝑa tri/
nitatis ſint indiuiſa ad extra/q̄uō fieri po
tuit vt ſolꝰ filiꝰ diceret incarnatꝰ. cū ſit ibꝫ
abūdātiſſīe tractatꝰ ꝑ doctores. q̄s idcir/
co ñ induco ¶ Mgr. O quāta credis ꝑ/
ſpicacitate mēs marie ꝯtēplabať oīa talia
ꝯferēs ī corde ſuo. q̄lia meruit expiri qū
domꝰ pudici pectoris tēplū repente ſit dei.
qū fas fuit pro ſalutatōe ſibi dici. Salue
m̄r pietatis ⁊ totiꝰ trinitatis nobile triclini
um. vbi tū incarnati/ſpeciale maieſtati p̄
parās hoſtpiciū ¶ Triclinīū fuit/ꝑ fidē
caritate formatā.ſꝫ ſpeciale hoſpiciū/per
verā m̄rnitatē/nedū carnis ſoliꝰ ſꝫ ⁊ mētis
p̄parauit Jntelligiť aūt ſpūalis m̄rnitas
in aīa vbigena faciētē voluptatē dī p̄ris.
q̄ ideo frater ſoror ⁊ m̄r eſt vbi dei.m̄r vir
go.filia ¶ Nūciat hāc vbi ꝯceptōeꝫ ſpūs
ſcūs q̄ vbi vult ſpirat q̄ inſpiratio vel in/
ſtinctꝰ interior tenet ad aīaꝫ viceꝫ āgeli.q̄
gabriel eſt fortitudo dei. nā q̄d fortiꝰ/q̄d
ve potētiꝰ pōt nūciari? ¶ Ceteꝝ grā dei ꝑ
Johēꝫ ſcāta p̄cedit. viā p̄parās vbo dei.
q̄ Johes ꝑ oroneꝫ ꝯceptꝰ eſt/gabriele ſiḃr
nūciāte Nihil eī hꝫ hō fecūditatis in q̄uis
portōe rōis/ſit vir vel mulier/vt talis fi/
liꝰ inde poſſit gigni.p̄cedat oportet.⁊ p̄ce
dat/zacharias (dictus dñi ſaturitas) in
templū.poſitur' īceſuꝫ deuotōis.cuius
orō exaudiť.⁊ ꝯcipit Eliſabeth (q̄ eſt dñi
memoria) filiū.cui nomē eſt Johes. Jn
q̄ grā dei.quāqꝫ nullꝰ in ꝯgnatōe naťali/
voceť h̄ nomīe ¶ Porro ſi ſeqris allegori
am/zacharias ſacerdotiū.eliſabeth legeꝫ L
veterē ſcāt.ex q̄bꝫ tīore frigeſcētibꝫ/ñ po/
tuit ꝯcipi grā dī Nihil eīm ad ꝑfectū ꝑdu
xit lex. q̄uſqꝫ venit plenitudo tpīs. qū ſol
iuſticie debuit oriri ſuꝑ terrā hūane ꝯdi/
tōis.ꝑ myſteriū incarnatōis Tūc p̄ceſſit
in Johē lucifer/illū ſolem q̄ ex vtero p̄ris
añ luciferꝝ genitꝰ eſt in die virtutis ſue in
ſplēdoribꝫ ſcōꝝ. ¶ Diſci. Ergo ne putan
dū eſt mariā nihil de p̄nūciatōe Johnis
cognati ſui fuiſſe lr̄aliter contēplatam? ¶
Mgr. Jmo vo nec vnuꝫ iota dimiſſum
eſt.nec vnꝰ apex oīm.q̄ Lucas ſcpſit. q̄n
maria rimareť.⁊ meditando ruminaret.
cōferens ad innumerabilia q̄ nos latent.
neqꝫ ſcptis mandari potuerunt. Jtaqꝫ ſi
Johes fuit tanta ſollennitate nūciatus.

ſi p oꝛonē ſupra natē curſū īpetrat⁹. ſi ſci
ficat⁹ i vtero. ſi gaudiū ꝛ exaltatōez cū ad/
miratōe parētibꝫ attulit. ſi pcepit xp̄m in
ſpū ꝛ virtute helye. ſi ſobrie educat⁹ ꝛ veſti
tus i exēplar pñie p ꝯtēptū tpalis felicita
tꝭ ꝛ amoꝛē eterne Si talia nob̄ innotuerīt
Luca ex oꝛe marie nob̄ referrente. nemo
dubitauerit qn ad ſe ipaꝫ/plīma taliū re/
tulerit. reuoluēs oculos ad ꝓprios parētes.
q̄liter āgelica nūciatōe/fuit ipis oꝛt⁹ ſu⁹/
cū vite ſerie. i. oꝛdīe reuelat⁹. vt ñ min⁹ de
gr̄ijs ab vtero ſibi largi⁹ collatꝭ maria cō/
ſurgere ad gr̄aꝝ actōeſ/q̄ꝫ p pcurſoꝛꝭ hui⁹
iocūdo ſcōq̄ꝫ natalicio nūciato. repetens
crebri⁹ cū exultatōe ſpūs/cāticū ſuū Ma
Finit p̄ma ptitio. gnificat aīa mea dñꝫ

Sequitur ſecūda pti/

tio d̄ vita ſolitaria Johis. q̄ ſup rubrica
ſcd̄a. de nūciatōe ſua. ꝛ habitatōe i deſ̄to.
Sūt i hac ptitōe tres ptīcle. iuxta triplicē
modū manifeſtandi vitā ſolitariā Et ꝯti
M net notulas nonaginta. ¶ Diſcipl̄s

E Aſi mlta fuerīt ipi marie ꝯtem
plāda circa Johis nūciatōeꝫ i
tēplo. Si circa viſitatōeꝫ ꝛ ſa/
lutatōeꝫ eliſabeth Si circa na
tiuitatē/circūciſioneq̄ꝫ pueri/q̄bꝫ interfu
iſſe maria credit̄. ſil' ꝛ audiuiſſe cāticū illō
zacharie Bñdict⁹ dñs de⁹ iſrael. cū myſte
rijs h̄ incluſis. Nihilomin⁹ ad pñs ꝯte/
re ꝯtēplatōis oculos deſidero/ad ſolitudi
nē Johis de q̄ lucas ſic intulit Puer aūt
creſcebat ꝛ ꝯfoꝛtabat̄ ſpū. ꝛ erat in deſ̄to.
vſq̄ꝫ ad diē oñſiōis ſue ad iſrael ¶ Mgr̄
Fiat vt vis. ꝛ incipio q̄uo vis ¶ Diſci.
Cū hō ſit natal'r aial ſociale gregale ꝛ ci/
uile ſm phm. Platonis q̄ꝫ ſnīa d̄t/hōies
hoīm cā factos eē. Eccīaſtes inſup male/
dicit ſolitario dicēs. Ue ſoli. Nōne rit⁹
iſte viuēdi in deſ̄tꝭ/culpabilis ē habēd⁹.
tāq̄ꝫ ꝯueniēs ferꝭ idomabilibꝫ. aut hōibꝫ
melācolicꝭ. Solitudinē eī q̄rere Ariſto.
poſuit in homero fuiſſe ſignū melācolie.
Fuit igit̄ puer Johes melācolic⁹ aut fera
lis ¶ Mgr̄. Addere debebas vnā diſtin
ctōis partē a phō poſitā Solitari⁹ inq̄t/
vel de⁹ ē. vel beſtia Fuit aūt puer Johes/
de⁹ p pticipatōeꝫ dicatꝭ. ñ p natāꝫ Etenī
man⁹ dñi erat cū illo. Fuit replet⁹ ſpūſcō
ex vtero mr̄is ſue. Neq̄ꝫ ꝯplexiōe melāco
lic⁹. cū p miraclm fuit dño opante foꝛma
tus. cui⁹ pfecta ſūt opa. Lege qd̄ d̄r. Pu
er aūt creſcebat ꝛ ꝯfoꝛtabat̄ ſpū. Poſt ſub
dit̄. Et erat in deſ̄to. Quare ꝛ q̄uſq̄ꝫ? Ni
mirꝫ vſq̄ꝫ i diē oñſiōis ſue ad iſrael. q̄tin⁹
interea loq̄ret̄ dñs ad coꝛ ei⁹ in ſolitudīe.
reuelās ꝛ indicās q̄ eēꝫ ipe factur⁹ ad iſra
el ꝛ doctur⁹. Sil' vt ñ leui ſaltē maculare
vitā famine poſſꝫ. Dedicabat euāgelicuꝫ
virꝫ in ſuo celibatu ꝟgineo. imitabat̄ vitā
helye p quē erat ipe figurat⁹ Cōplebat p̄
nūciatā de ſe ꝓphetiā Yſaie. Ego vox cla
mantis in deſerto. Predicabat primit⁹
exemplo ſanctoꝛum ſpem regni celoꝛuꝫ/
per ꝯtēptū terrenoꝝ. q̄tin⁹ auctoꝛitatꝭ pō
dus/adderet ꝟbis ſuis opatio. atq̄ꝫ talis
merito iudicaret̄ q̄ fallere nollet cupidīe
mūdanoꝝ/ne dū alijs p̄dicaret pniaꝫ. ip
ſe p deliciaꝝ inſecutōe/repbꝫ inueniret̄
Diſc. Colligiſti ſūmatim cāſ ſolitudīs i
Johe De ceterꝭ ꝟo ſolitarijs q̄d iudicas? N
Nō eī ſilibꝫ tueri ſe valēt cauſis ¶ Mgr̄
Mgi tuo d̄t Ambroſi⁹/intētio nom̄ ipo/
ſuit Ex xp̄s. Si oculus tu⁹ fuerit ſimplex/
ñ hñs aliq̄ꝫ ptē tenebraꝝ/totū coꝛp⁹ tuuꝫ
lucidū erit. ꝛ ſic lucerna fulgoꝛꝭ illūiabit
te Primū ē igit̄ aſpicere q̄ ſit ꝛ q̄lis ītētio
ſolitudinē īq̄rēt ¶ Mouet aliq̄s feritas
īcōpoſita ꝯplexiōis natalis vl' adq̄ſite.
ñ patiēs ciuiliter ꝯuerſari. cui⁹ odiū ꝯ oēſ
ꝛ oim ꝯ ſe. ſic de hyſmaele loq̄t̄ ſcpt̄a Hāc
cām ſolitudīs i catho mōſtro/ab herclē
necato. Hāc i leonibꝫ Hāc i auibꝫ noctur
nis accipim⁹ ¶ Mouet aliq̄s cupiditas
implende voluptatis. ſeu pꝛopꝛie volun
tatis quoꝛum felicitas eſtimatur impu/
nita nequitia. peccare ſcꝫ volunt. neq̄ꝫ ꝟe
cūdiā hoīm neq̄ꝫ penā pati Querit eī lati
bula/ſcd̄ voluptatꝭ ipletio. qd̄ ꝛ fere d̄mō
ſtrāt. ꝛ auicl'e q̄dā oñdūt. niſi foꝛtaſſis ali
q̄s ita beſtiales inuenies/q̄s ꝓprie neq̄tie
publicatio delectat. p̄dicātes vt zodoma
pcēm ſuū. ꝛ cuꝫ malefecerint gl'iantes.
Mouet alios/animi q̄dā deiectō ſeu pu
ſillanimitaſ/cauſata p freneſim aut melā
coliā mltꝭ mōis. q̄les nūerant medici. q̄s
nihilomi⁹ fatet̄ inūerabiles repiri. Talit̄
demēdatū tradūt expoſitores Daniel' ipꝫ
Nabugodonoſoꝛ. cui⁹ fuit habitatio cū
feris. Et demoniac⁹ iſte p legionē opp̄reſ
ſus. q̄ habitabat i ſepulcris. Pueros in/
ſup aliq̄s imo iuuenes ꝛ ſenes/hac timo
ris foꝛmidine agitari ſic ꝯſtitit. vt nec vi
dere alios vellēt. nec ſeſe pateret̄ ſacialit̄
intueri. Quoꝝ tādeꝫ aliq̄ p deſerta vagā

tes/nuſq̃ꝫ ꝯparuerũt. Alij laqueo vel pre
cipicio vel aliter/ſibi morteꝫ intulerunt.
Laudabil' certe verecũdia/maxie pueri
lis ⁊ in mulieribꝫ.q̃ ſaluã reꝫ facit. malis
obſtãs conatibꝫ. Sꝫ ne q̃d nimis.ne le/
ſa tandẽ verecũdia/frons accipiat̃ mere/
tricis.atqꝫ verificet̃ ille ſubuerſiuus iuue
nũ ꝓuſus Angelicus iuuenis ſenibꝫ ſatha
nizat ĩ ãnis ❡ Mouet alios ĩanis.iactã
tia Alios ſpes q̃ſtus vberioꝝ Alios ociũ
iners. Alios fantaſtica libertas Alios q̃
dã feruoꝛ nouiti⁹ nõ ſꝫm ſciaꝫ. volens ſi/
bimet eſſe dux.ꝑoꝛ.⁊ abbas. Alios igno
rãtia difficultatꝫ heremitice vite ſeducit.
eſtimantes ſolitarijs deeſſe nihil/preter
oꝛare deũ. dũ vbi ſegregatos ſe faciũt ab
alijs inueniũt ſemetipos cũ paſſionibus
duriſſimis.luxurie.gule.ĩuidie.⁊ accidie
ſupꝛa modũ.vt iterim diabolicꝫ aſtutijs/
de viſitatõibꝫ hoĩm curioſis ad inſolita/
de victualiũ poſtremo veſtiũqꝫ carẽtia ta
ceam⁹. Tandẽ penitet eos ſuimet.⁊ giro
uagi fiũt cũ Cayn. ſolũ de heremitica vi
ta barbã ⁊ appellationẽ retinẽtes.quibus
ſolitudo nõ abſtulit vicia.ſꝫ aluit auxit ⁊
multiplicauit. q̃libꝫ vicos ⁊ plateas vide
mus impleri. Teterrimũ hoc genus mo
nachoꝝ ait Hieronim⁹ btiſſim⁹.⁊ Bene
dictus.imo monſtra ſunt hominũ.extra
D terminos bõe policie ꝯpellenda ❡ Diſci
pl's. Et q̃s ad ſolitudinẽ his attentis/pu
tabit̃ idone⁹: Cõfirmas em̃ qd̃ oppoſui.
Ue ſoli ❡ Mgr̃. Uideto ne malicia pl'i
moꝝ/paucis obſiſtat bõis ⁊ electiſſimis
ꝑeſuſqꝫ diuis cultoꝛibꝫ ſolitudinis. q̃les
in commendationẽ fidei vocat apl's. In
ſolitudinibꝫ errantes.in mõtibꝫ ⁊ ſpelũcꝫ.
in melotꝫ ⁊ in pellibꝫ caprinis. q̃les Pau
lus ⁊ Anthonius. Arſenius. Agathon.
Hilarion.cũ ſil'ibꝫ innũeris.q̃ naturã ſu
ꝑgredientes/oñderũt in ſeipis q̄ regnuꝫ
celoꝝ vim patitur.⁊ violenti rapiũt illud
Quid deniqꝫ de Johanne nr̃o Quid de
puero bñdc̃o.q̃d de ſil'ibꝫ factũ ſit ipe legꝫ
❡ Diſc. Spũs vbi vult ſpirat neqꝫ mira
bilia trahẽda ſũt ad imitatõeꝫ. ſꝫ reuerẽt̃
admirãda ❡ Mgr̃. Recte ſentꝫ. Nõ agit̃
itaqꝫ feliciter vita ſolitaria/ſine q̃dã affla
tu ſpũſſci.q̃nqꝫ patẽter reuelãtꝫ.q̃nqꝫ ſecre
ti⁹ inſpirãtꝫ ducẽtꝫ ⁊ agẽtꝫ. Dr̃ ei de xp̃o q̄
ſp̃s ĩpulit cũ in deſ̃tũ. Dr̃ q̄ ⁊ duct⁹ ſit Dr̃
q̄ ⁊ agebat̃ in deſ̃tũ. Et hic de puero. Jo
hãne ꝑmittit̃.q̄ ꝯfoꝛtabat̃ ſpũ. Qui autẽ
ꝑuata lege ducũt̃/publicꝫ ⁊ g̃nalibꝫ ñ ſub
ſunt inſtitutꝫ ❡ Diſci. Qua rõe cognoſce
tur q̄ a ſpũſc̃o q̃s ducit̃ ĩ deſ̃tũ/ſolitariã
ductur⁹ vitã.cũ tot ſeductõis cauſas nar
raueris:⁊ vniuerſali⁹ expeto de ſolitarijs
oĩbꝫ.q̃s debꝫ ẽẽ ſu⁹ finis.q̃s ſue oc̃'s intẽ
tõis ❡ Mgr̃. Tres modos ſolitudinis
inſinuaſſe vid̃r mihi p̄s. ꝯparãs ſe tripli
citer. Silis inq̃t fact⁹ ſuꝫ pelicano ſolitu
dis.⁊ fact⁹ ſũ ſic̃ nicticoꝛax in dõicilio Ui
gilaui ⁊ fact⁹ ſũ ſic̃ paſſer ſolitari⁹ in tecto
❡ Pria figurat ſolitudinẽ dẽſ̃ti.ſcd̃a clau
ſtri.tertia tecti ſiue tẽpli.qd̃ ſignat tectuꝫ
ãplũ ❡ Cõſiderat̃ inſup triplex in g̃nali
finis q̃rẽde ſolitudis. vn⁹ peccãdi vitatõ.
ali⁹ pccoꝝ punitio.terti⁹ ad deũ ꝓximatõ
Dꝫ tñ in ſingulis ſpũſſcũs ꝓprios fines.
q̃ poſtmodũ ꝯſtat ex euẽtu.ſꝫ interim loq̃
mur de hũano ꝯſilio ❡ Ampli⁹ q̃ ſit ⁊ q̃l'
ſolitudo deſerti.pꝫ in heremicolis. iuxta
narratões ⁊ vitas patꝝ.q̃ preterea ſunt. ⁊
q̃ nũc ad hãc ſolitudinẽ idonei tradidert̃
❡ De ſolitudĩe ꝓo clauſtri vl' cenobioꝝ
habet̃ notitia ꝑ regl'as ipoꝝ.q̃ ꝯueniunt
oẽs eſſentialiter in triplici voto.obedien
tie. paupꝑtatꝫ ꝯtinẽtie. ❡ Poꝛro de ſolitu
dĩe tertia quã imaginamur ſilẽꝫ paſſeri.
q̃ ſolitari⁹ ẽ in tecto.ñ ita ꝯgnitionẽ inue
nim⁹ traditã Participat aũt cũ vtraqꝫ ꝑo
ri ſolitudine differẽs tñ ab vtraqꝫ ❡ So
litudo clauſtri colocat̃ ĩ ciuitatibꝫ. ſic̃ hꝫ
nicticoꝛax domiciliũ in eiſdẽ. Sic ſe hꝫ
ſolitudo paſſeꝝ in tecto. Nõ ei refugit ci
uitates. ſicut pellicanus in deſerto lõge
fit ab eis. ⁊ heremi cultoꝛes ſimiliter lõ
ge fiũt ❡ Ceteꝝ ſolitari⁹ ſicut paſſer ſoli
tari⁹ in tecto.nulla lege viuẽdi/ſub voto a
ſtringit̃. imitans in hoc voluntarios he
remitas. Nihilominus locum villarum
vl' ciuitatũ ñ relinquũt.diſpares in h̃ he/
remitꝫ. ❡ Legim⁹.q̄ Anna ꝓphetiſãs de
puero Jhu/ñ recedebat de tẽplo.ieiunijs
⁊ oꝛõibꝫ vacãs. Legim⁹ de ſcã Judith q̄
fecerat ĩ ſupioꝛibꝫ dom⁹ ſue/ſibi cubicl'm
vbi cũ puellis ſuis ſola moꝛabat̃. Sara
iunioꝛ moleſtata/prexit oꝛare ad ſupi⁹ cu
biculũ dom⁹ ſue Helye ⁊ helizeo fuerunt
in ciuitatibꝫ aſſignata ĩ ſupioꝛibꝫ dom⁹/
cenacl'a Petr⁹ oꝛatur⁹ aſcẽdit in ſupioꝛa
dom⁹ Ita ꝑ mlt̃a colligit̃ ſcõs viros loca
ſibi q̃ſiſſe ſecreta ⁊ alta ❡ Diſci. Ediſſere P
q̃mõ poteſt ẽẽ laudabilis huiuſmodi ter
tia ſolitudo.q̃ſi ſit cũ domo ⁊ ſine domo.

Reſidet itaqꝫ ſolitarius in tecto/ quam ſi
militudinē nõ ſiluit ipſe xp̄s loq̄ns de tri-
bulatione futura/ monēs eum qui ĩ tecto
eſt vt nõ deſcendat tollere q̄ in domo ſunt
Hñt enĩ dom⁹ regionis illi⁹ tecta plana.
apta deābulationi. ſecreteqꝫ ꝯuerſatiõi.
tanqꝫ pauimēta de lapidib⁹ planis. cuꝫ ce-
mento ſtructa. ¶ Magiſter. Propoſitum
ſolitarij talis ē/ vti mūdo quaſi nõ vtaꝛ.
Non enĩ fidit in viribꝫ ꝓprijs aut corpoꝝ
aut animi. poſſe pati. ſolitudinē. vel deſer
ti vl' clauſtri. facit hoc qḋ põt. Accipit ſo
litudinē tecti. nõ ſꝑ ad lr̄am. ſꝫ ꝑ ſimilitu-
dinē. Sicut enĩ manēs in tecto nõ reſpicit
q̄ fiũt in domo/ ſic nec ille ſolitari⁹ ea cu
rare vult q̄ fiũt ĩ mũdo. Viuit ſibi ipſi ⁊ deo.
curā ſuā totam ⁊ cogitatũ ſuũ ⁊ ſuaꝫ ſolici
tudinē ꝓijcit in deũ. Finis ſu⁹/ eſt triplex
pretact⁹. Primus vitare facili⁹ ꝑcā futu-
ra. dũ nõ tangit picē cure tꝑalis ne inqui
neꝛ ab ea. Scḋs cogitare oēs actus ſuos ĩ
amaritudĩe aĩe ſue. Tertius ꝓximare deo
videns enĩ iniq̄tatē ⁊ ꝯtradictionē in ciui
tate. et dolos et vſuras. et blaſphemias ĩ
medio ei⁹. elongat ſe nõ corꝑe ſed mente.
manēs in ſolitudĩe qualē ſibi fecerat he-
ſter in medio palacio. vocās ſe ſolitariam
et cui⁹ preter deũ nõ eſſꝫ auxiliatoꝛ alius
¶ Diſcipulus. Contraria vid̄ꝛ eſſe ſibi-
met hec ſolitudo. videt enĩ et audit mala
que fiũt in ciuitatib⁹. nihilominꝰ vt dicis
fugit ea. Si fugit qualiter illa videt ⁊ au
dit. ¶ Magiſter. Doceat te ꝓpheta regi⁹
Dauid dicēs. Qui inquirebāt mala mi-
hi/ locuti ſunt vanitates ⁊ dolos tota die
meditabāꝛ. Ego aũt tanqꝫ ſurd⁹ nõ audie
bam. ⁊ ſicut mut⁹ nõ apiens ⁊c. Non dicit
ſurd⁹ et mutus. ſꝫ tanqꝫ ſurdus ⁊ mutus.
¶ Diſcipul⁹. Si zelũ dei habet. quo pacto
nõ obuiat iniq̄tatib⁹/ quõ ſaltē voce non
reclamat. nõ arguit. nĩ ꝑdicat. nõ inculpat
¶ Mgr̄. Habet vtiqꝫ zelum. ſed ſm̄ ſciam
que docꝫ eũ ꝯuerſari in medio natiõis pra
ue. q̄ nõ ſapit aut inq̄rit q̄ꝫ oportet. Neqꝫ
fruſtra nitiꝛ. ſꝫ gemēs int⁹ tolerat q̄ nec po
teſt nec debꝫ arguere. Rñdet crebro curio
ſitati zeli ſui. Quid ad te. Nõ ē tuũ noſſe
talia vel talia nõ arguere Non enim ꝯtra
ictũ fluuij. Curā illā deo linq̄ et tuā age.
¶ Diſcipul⁹ Oēs hoc mõ ſi dicere facere
q̄ꝫ ſtatuerēt/ quis ꝑſeq̄reꝛ vicioſos. q̄s bo
noꝝ ꝑfectũ pacis conciliatoꝛ intēderet?
Sancta ruſticitas (ait Hieronim⁹) ſibi ſo
li ꝓdeſt. imo dũ nõ opitulaꝛ alijs ſ/ obeſt. dũ
nõ eſt ꝓ ꝓximo. ꝯtrariaꝛ ei. Nauta dũ
nauē deſerit: nõne ſũmergit. Dānatiõeꝫ
proinde pigri ſui. nõne ꝑ talēto recondi
to tal' mereꝛ ⁊ meruit? ¶ Magiſter. Cur
metueret qui nihil erogādũ ſuſcepit ex of
ficio cui nihil ex articulo neceſſitatꝭ incũ-
bit agendũ. Tradit ad vſurā talentũ om̄e
qḋ accepit. dũ vtiꝛ illo q̄liter ⁊ quouſqꝫ ſe
lex ⁊ voluntas erogātis extēdit. Si nõ abu
tiꝛ donis ſibi traditis qñ et q̄liter nõ opoꝛ
tet. ꝑfecto nõ retinet talentũ. nõ eſt ꝯtra
rius xp̄o. Non deſerit nauē qui cuſtodiaꝫ
eius nõ accepit. Attuero videāt. q̄ ſuis hu
meris officia publica vel impoſuerũt vel ĩ-
poſita ſuſceperũt/ quēadmodũ reddēt rõem
de ſubditis. Quid ad iſtũ de nõ ſuis/ q̄ fo-
ris ſunt. q̄ iuris ſunt alieni? ¶ Diſcipul⁹
¶ Nõne mādauit dñs vnicuiqꝫ de proxi
mo ſuo. Nõne iuſſio legis ē. Diliges pxi
mũ tuũ ſicut teipm̄? ¶ Magiſter. Man
datũ iuſſumqꝫ fatemur curare proximuꝫ
et diligere. ſꝫ nõ plus q̄ꝫ ſeipm̄. nõ pl⁹ q̄ꝫ
deũ. Deus/ certis amorē dei ⁊ ꝓximi termi
nis limitauit. de q̄bus nõ ē hic dicendũ ꝑ
ſingula. quoꝝ deles alibi noticiaꝫ cõpaſſe
ſcꝫ in de ꝯſolatione theologie. Diſcipul⁹
Didici q̄ fieri iuſte debet/ qḋ iuſtum eſt.
Quid nihil ꝓdeſt homĩ. ſi vniuerſuꝫ mũdũ
lucreꝛ/ aĩe vero ſue detrimētũ patieꝛ Ex
predicare ⁊ arguere nemo ſolēniter debet
niſi miſſus. Ex fraterna correctio nõ pro
ſemꝑ obligat. Ex ſepe fit eadē correctio
temerarie. dũ neqꝫ fruct⁹ cerniꝛ. neqꝫ mo-
dus cuſtodiꝛ. nec temp⁹. ꝑſona aut locus
obſuaꝛ. Sꝫ apparet difficile quõ manēs
inter alios/ nõ icurrat caſus plurimos. ĩ q̄
bus oportebit ipm̄ nõ ſolũ ſibi vacare. ſed
proximis intēdere. Alioq̄n vel inutilis/ vel
inciuilis/ vel arrogās fortaſſis/ aut fan-
taſticus poterit multoꝝ iudicio reputari.
Suſurrabũt mutuo dũ viderint aliqueꝫ
litteratũ/ q̄ fũdit vngentũ ſue meditatio
nis ad pedes vel caput ieſu. vt q̄d perditio
hec? Cur nõ erogat ꝑ ꝑdicatõeꝫ ĩ paupes
idiotas ⁊ egenos? Talia ſibi ſoli meditaꝛ
et rumīat. cur regiminis curā nõ q̄rit? Cur
nõ ſuſcipit oblatā? quo pacto pri⁹ habitā
dereliquit? ¶ Mgr̄. Nihil affers incogni
tum. ſꝫ ad alta vadenti/ ꝯtēnend⁹ eſt ipſe
contēptus. nec populari rumore/ ſꝫ ꝯſcie
veritate vita ducenda eſt. maxime q̄renti
deo viuere. q̄rēti cũ ꝓpheta dicere. Mihi

aūt adherere deo bonū eſt: ⁊ ponere in dño
deo ſpem meā. Omīs glīa ei⁹. Cui⁹ eius:
vtiqȝ anime deuote. filie regis ⁊ ſponſe/
abint⁹ eſt. cui ꝑ minime ē/ vt ab hoībus vel
ab hūano die iudicet̄. ſed nec ſe iudicat/
omne iudiciū ſuū ponens ſup eū qui dñs
eſt. cui ſoli intēdere. quē q̄rere. in quē ſpe
rare. quē diligere ꝯſtituit. Qui vl't inter
vos ſapiēs eē (monet apl's) ſtultus fiat
vt ſit ſapiens chriſto. deſipiat mundo vt
placeat chriſto. Nam qui voluīt hominibus
ſeculi placere. qui ciuiles ab eis. qui beni
uoli. q̄ ſociales. qui (vt eoꝝ v̄bū ponam⁹)
boni ſocij. blādiēti ligua vocari deſiderāt
videāt ne dei/ imo ſui ꝯſtituant̄ inimici. ꝑ
dūt nēpe tēp⁹ comeſando iocūdādo. detra
hēdo. narrādo fabulatōes. ſ; ñ vt lex tua
dñe. deteriora nō addim⁹ q̄ ferre cogūtur

R ¶ Diſcipul⁹. Quotidian⁹ nobis hominū
ꝯuict⁹ q̄ dicis oñdit. ¶ Mgr. Crede mi
hi. poſſe vacare ſibi/ nō eſt paruū neqȝ ne
gligendū talentū. nō eſt infodiēdu; terre
q; nō eſt terrenis occupatōib; obruendū
h; hō ꝑ quolibet ſenſuū quos accepit. ta
lenta totidē. ſingul' nō pit' vtit̄. Si tot⁹
ſe ad videndū ſalubria. totus ad ꝯuerſio
nē cordis ꝯuertit/ reddit̄ excuſata manus
vel pes. vl' ligua. ſi tūc nō opat̄ hō. aut am
bulet aut loq̄tur. Econuerſo ſi robuſta fue
rit man⁹ ⁊ ocul' lippus/ vt videre vix poſſit
mittat manū ad fortia. hoc ē viri ſolitarij
et actiui. Determīat Ariſto. philoſophi
ca rōne. vitā ꝯtēplatiuā. ſimpl'r/ optimu;
eſſe hoīs bonū. Conſonat omīs theologi
ſantiū chor⁹. Determinat hoc Aug. q̄ oci
um veritatis inquirēde/ p̄ferendū eſt ne
gocio caritat̄. ſi null⁹ imponat. nec ſi etī
fundit⁹ ociū deferendū nr̄a ſuſtinēti. ¶ Jā
do querit̄ quis ad hāc ſit idone⁹ vita ſoli
tariā. Nō iuuenis morib; qui ad opatōes
mittēd⁹ eſt: ne vacet. Multa enī mala do
cuit ocioſitas. Vidit hoc philocapto mede
ri pollicēs ait. Loca ſola nocent. loca ſola
caueto. Talis nō cū deo. ſed cū deſiderio
rabioſo ꝯtinue loq̄ret̄. Occidūt deſideria
pigrū p̄ſtim ſine lr̄is. cui⁹ ociū mors eſt
(Seneca teſte) ⁊ viui hoīs ſepultura. Et
Oratius. Si nō intēdas ſtudijs ⁊ reb⁹ ho
neſtis. inuidia vl' amore torq̄bere. Ceter
neq̄t vacare ocio ꝯſtitut⁹ ſub alteri⁹ pote
ſtate. Quo iubente fac h/ faciendū ē. Va
de illac/ iſtac eūdū eſt. Obſeq̄re ſubſidit;
iſtos dirige. ⁊ rege parendū eſt. ¶ Ampli
us. ſi ꝓprio te voto ꝯſtrinxeris ad actiōis
negociū. iam tibi vacatiōis ociū ſuſtuliſti
Si deniqȝ nccītas p̄dicatiōis p̄lioꝝ/ cor
poral' aut ſpūalis īminet. cui tu potes nō
ali⁹ ꝑ nūc/ ꝓbabil'r opitulari. lex neceſſita
tis/ imo caritatis/ a vacatōe te ſepat. Lex
poſtremo diuine iuſſionis inſpirata te per
urget. ſeſe ſequi. q̄lē hi q̄ ſpū dei ducūtur
infallibil'r recognoſcūt ¶ Diſcipul⁹. Ha
cten⁹ m'ta ꝯq̄ſiuim⁹ de vita ſolitaria ſub
quadā fluctuatione ſententiaꝝ et ordinis
cupio naturā ipſi⁹ phiſica ſil' ⁊ theologica
rōne ſcrutari. deſcriptionē quoqȝ ſuam in
primis volo fundamental'r notam eſſe.

¶ Sequitur ſecunda

pars demonſtratiua poſt primā inq̄ſitiuā
de ſolitudine. ¶ Magiſter.

Vita ſolitaria. eſt vita intellectua
lis nat̄e ſeu rōnalis. q̄ agit̄ ſegre
gatim a multis. ⁊ ꝓpter deū. ¶ Di
ſcipul⁹. Cur ad vitā ſolius nature intelle
ctualis ſolitariā vitā ſtringis. cū ſit aīub;
et beſtijs aliquib; ſua ſolitudo viuendi.
¶ Magiſter. Volui ſub compēdio vitam
tollere oēm. q̄ beate vite p̄ticeps eē neq̄t
¶ Diſcipul⁹. Nunq̄d ſatis erat. vt de itel
lectuali nat̄a ſmo. fieret; additōe ñ facta de
rōnali dicens. intellectualē dimittendo:
¶ Magiſter. Poſtulat hoc fieri/ ꝓprietas
vocabuloꝝ. Cū enim rōnale ſit dr̄ñtia cō
ſtitutiua hoīs nec ſolius hoīs ſm Porphi
riū platonicū/ ponentē demōes ⁊ angelos
eſſe animalia rationalia. q̄ deos vocat. et
compoſitos ex aīa ⁊ corpe. tradit ꝑ immor
talitatē differētes ab homine. Diffinitio
noſtra debuit hoc notare. Quāuis aliq̄n
rationalis dicat̄ natura q̄lib;/ q̄ p̄t vti ra
t[illegible] ⁊ q̄ libertatē h; arbitrij potēs in op
po[illegible]a. Eſt enī liberꝝ arbitriū facultas rōis
⁊ volūtatis. q̄ libeꝝ de rōne iudiciū. iuxta
quē loq̄ndi modū. de⁹ diceret̄ nedū intelle
ctualis nat̄e/ ſ; rōnalis. licȝ boeti⁹ appro
priet intelligentiā purā/ ſoli ſoli. aut veri⁹
ſoli generi diuino. q̄m vſus philoſophoꝝ
tribuit angel' intelligētiā. quos idō vocant
intelligentias. ⁊ ab hoīb; nō penit⁹ abſtule
runt. ponētes agentē intellectū ¶ Diſci
pul⁹. Vis igit̄ ponere in deo/ vitā ſolitariā
vel ſocialē ¶ Magiſter. Audies poſtmo
dū. ſi primit⁹ expoſuero de p̄te diffinitōis
addita cū dr̄. vita nat̄e intellectualis/ aut
rōnalis. q̄ agit̄ ſegregatim/ a multis ⁊ ꝓpter

deū. Damaſus. Per hoc intelligi cām for-
malē ſeu dēfinitā a vita ſociali Cām inſup
finalē vite ſolitarie. nō cuiuſcūqz. ſꝫ lauda
bil' aſſignam' ꝓpter deū. q̇ deus/ grā ſui eſt
ſiue ꝓpter ſeipm. tanq̄ liber ꝛ nobil' in ſup
mo ¶ Cetez. naſa q̇libet (ꝑſtim rōnalis)
quedā ī ſe dr vita pria. ſi nihil etiā actua-
liter ratiocinaret' vel intelligeret. actu ꝑ-
fecto. neqꝫ ſilr velleť cui vite. nō attri bui
tur ꝓprie ſolitariū vel ſociale. ſed vite q̇ dr
vita ſcd'a ꝓueniēs/ pfluēs aut emanans
ab hac vita ꝑ ma. Hec āt dr opatio vita
lis. elicita ſeu ꝓducta a re q̄ ē vita prima.
vt aīa rōnalis. vl' hꝫ vitā primā vt hō.
Sicqꝫ intelligit' diffinitio philoſophi d' aīa
ꝙ ē act' prim'. corpis phiſici. organici. vi
tam hñtis in potētia: ſupple ad vitā ſcd'aꝫ
q̄ ē vital' opatio. Sic itellexit idē phūs q̇
poſuit felicitatē hoīs/ nō ī hitu ſolo cū ſtoy
cis. nec ī ſola ſubſtātia vel naſa a ponētib'
fata. ſꝫ in optia opatiōe/ reſpectu optimi
obiecti ꝑ optimā potētiā: optimo hitu ro-
borata. Sic dicebat xp̄s. Hec ē vita eťna
vt cognoſcāt te ſolū ver deū ꝛ quē miſiſti
ieſum xp̄m. Loquūt' ad ipm ꝯformit' theo
logi ponentes vitā eternā ī eterna dei vi-
ſione q̄ fruitōeꝫ cōplectit'. delectatōemqꝫ
T ſupmā includit. ¶ Poſtremo ſumptā di
cim' ex his diſtinctionē phiſicam pit' ꝛ
theologicā de mltiplici vita. Quedā eſt
actiua. q̄dā ꝯtēplatia. q̄dā mixta. Rurſus
q̄dam ē bona ciuilis ꝛ moral'. quedā mala.
multis modis. ob peſſimas opatiōes ſm
prauos fines. ſic ad ſupbiā ꝛ honores va-
nos. ſic ad diuitias ꝛ opes iniuſtas. ſicut ad
voluptates ꝛ lux' ſordidos. Et hec iuxta
tria q̄ ſunt ī mōo. q̄ triplicē ſibi vendicāt
ſapiam. terrenā aīalem. diabolicā. Ampli
us vero diuidit' vita tal' que ē opatio na-
ture rōnal' vel intellectual'. in vitā ſocialē.
et in vitā ſolitariā. de q̄ phs ſmo querit.
Vita ſolitaria agit' nō in multitudine. aut
ſaltem nō cū mltitudie. ſed ſepatim a tur
ba. maxime ſm ꝙ accipit. vulgus' dū ſepa
ratio ſeu ſegregatō fit in locis ſol'. vt erat
iohānes puer ī deſtis. ¶ Addit' ad extre
mum. ꝙ ſegregatio fit ꝓpter deū. ad exclu-
dendū prauā q̄lilibet ſolitudinē. q̄lem/
epycureoꝝ voluptatū aſſertores ꝛ ſtoyco
rum ſecta/ laudabāt. ad q̄leꝫ ꝑterea beſtia
litas moꝝ. vel corruptio ꝯplexiōis ipellit.
¶ Diſcipulus. Elucidatā ſufficienter exi
ſtimo diffinitōem vite ſolitarie. ſꝫ an con
ueniat deo ꝛ angelis ſcire deſidero. Ma
giſter. Si viuūt intellectualr ꝓuteos vi
uere nulli dubitare fas eſt. viuant oportꝫ
aliqua vita ſolitaria aut ſociali. Et quidē
de angel' ꝛ homib' ſaluatis/ pſuaſum ſatꝫ
habemus ꝙ viuūt ſocialiter atꝫ ciuiliter.
Glioſa dicta ſunt de te ciuitas dei. loq̇tur
ꝓpheta d' ciuitate celeſti. Concludēs. Sic
letantiū oīm: eſt in te habitatio. Et ī pſa
q̄ꝫ felix iſta ciuitas. in q̄ iugis ſolēnitas. ꝛ
q̄ꝫ iocūda curia q̄ cure ꝓrſus ē neſcia. Cō
ſonat Ariſtotelis verbū ꝙ extra celū ſunt
animalia: optimā vitā ducentia. ſꝫ ſi no-
minat aīalia largo mō intelligentias vel
angelos. Si dicat inſup eas extra celum
formalr. q2 celū nō formāt nec tpe menſu-
rant' ¶ Atuero de vita diuīa. nō ita pſpi-
cuū eſt ſi ſocialis fuerit eſtimāda. Obſtat
phūs methaphiſicādo. ponēs deū primuꝫ
et ſupmū monarcham. extra ordinē toti'
vniuerſi. tanq̄ ſolum ſingularē ꝛ vnicum
principantē. cui null' ſociat' nō plus forte
q̄ꝫ ſi ꝑ impoſſibile ſm ipm. ſed ꝑ poſſibile
et verū ex poſitione fidei. deus fuiſſet ab
eterno ſine creatura. Hec eſt altiſſima de
dei primitate ſnīa philophi ꝯſonans theo
logie ꝑ omīa immēſitatē ꝛ immutabilita
tem primi entis magnificās ꝛ attollens.
¶ Diſcipul'. Nōne latuit phm/ trinitas
pſonaꝝ diuinaꝝ in vnitate ſubſtātie. quā
ſi ꝯgnouiſſet. vir dixiſſꝫ deum ſolitarium
vel ſolitariā in ſe gerere vitam. aut aperi
q̄d theologica fides ex dictis inferret.
Magiſter ¶ Fallit aut ꝯturbat nōnullos V
hñtes de diuinitate ſermonē/ dū nitūtur
phiſicas coaptare ꝯſideratōes/ ex creatu
ris ſumptas/ ad illa q̄ deo ꝯueniūt. q̄ pluſ
in īfinitū diſcōueniūt creaturarū ꝓprieta
tib'qꝫ aſſimilent' eis. Exempli grā. Poni
mus fide docti/ generatōem naturalē/ fi
lij dei de pr̄e deo. q̄runt ſi generatio talis
ſit vniuoca vel equoca. Qdcunqꝫ dicatur
inſtātie plēs occurrēt. Expeditior via te-
netur q̄ nec vniuocā dicit generationem
nec equocā. Eſt enī pluſqꝫ vniuoca q̄ ge-
nerans cōmunicat generato. eandē quam
hꝫ naturā. necdū ſpecificā ꝓut in creaturꝫ
ſed ꝓrſus ipſam vnā. nec ſpecie nec nūero
diſtinctā. Rurſus nō eſt penit' equiuoca
generatō ex iſta radice. q̄ꝫ uis hēat aliq̄d
ſimile in hoc ꝙ actus geniti/ eſt alius ſpe-
cie ab actu generātis. quia filiatio nō con
uenit pr̄nitati. Sꝫ hoꝝ cū ſilib' declaratō

theologis remittat̃. Ad rem nr̃am venien-
tes dicam⁹ ꝙ vita dei ĩ ſe/nec ſolitaria nec
ſocialis/tal̃r exiſtimãda eſt/q̃liter rõnabi-
libus ꝯuenit creaturiſ. Itaq; ſi ſingulares
diuine nat̃e ſpectes vnitatẽ. nil min⁹ ſocia-
le vel gregale. nil plus ſolitariũ vel ſegre-
gatũ ⁊ ſolũ repies. Si vero ꝯuerteris ocu-
los fide purgatos/ad cõmuoicationẽ di-
uine eẽntie/q̃ nõ in vno abſoluto ſuppoſi-
to ſiſtit/ſed fluit (vt ita loq̃mur) pullulat
aut germĩat a pr̃e. ſm̃ Dioniſiũ hñs tria
ſuppoſita relatiue diſtincta. ⁊ hoc ex imẽſi-
tate bonitatis ſue. Nihil min⁹ ſolũ aut ſo-
litariũ iudicabis. Sic loq̃tur venerabil̃
richardus. ſic alij theologi volentes dedu-
cere phiſica rõne/trinitatẽ in diuis. ex im-
menſa bonitate q̃ ipſi⁹ diffuſiua eſt. nedũ
punctualit̃. vt in creaturis ſ; imenſe. Cũ
rõne iocũditatis. q2 nulli⁹ rei ſine ſocio io-
cunda ẽ poſſeſſio. Cum rõne felicitatis/et
ex talib⁹ indicijs ex q̃bus ſocietas ponat̃ i
diuis/ſic ⁊ trinitas. Eſt tñ hec ſocietas/
diſtans nimis a ſocietate creaturaꝝ. que
q̃ãlibet aſſociate viuãt nõ efficiũtur/nec
ſũt vnũ p eẽntiã. q̃uis bñ dicant̃ cor vnũ
⁊ aĩa vna. vn⁹ ſpũs. p grãz ⁊ ꝯcordiã volũ-
tatũ. ¶ Colligas ex pmiſſis licebit corol-
lariũ pulcercerrimũ de vita q̃lilet creat̃e
rõalis. vtendo deinceps rõnali prout ex-
tendit̃ ad intellectuale. ſit hoc in angelis
ſit in hoĩe. pro breuitate ſmõis. ¶ Di-
ſcipulus. Iſto cupidus audire ſi quid af-
x feras noui ¶ Mgr̃. Audi ⁊ vide ꝙ om̃is
vita creature rõnalis. tanto pfectioꝛ ẽ. q̃n-
to magis pticipauerit de vtraq; diuia vi-
ta. ſociati ſc; et ſolitaria ¶ Diſcipulus.
Quõ fiet iſtud. cũ ſociale ⁊ ſolitariũ/ꝯtra-
rias hñt rõnes ¶ Mgr̃. Iſte ſunt rõnes
contrarie. ſi reſpect⁹ ad varia fiet. Alioq̃n
vnica dei vita/nõ eſſet pit̃er ſocial̃ ⁊ ſoli-
taria. c⁹ oppoſitũ mõſtrauim⁹. quã inſequi
vitã. tota laus. tota gl'ã. tota pfectio iure
putat̃. rõnalis creat̃e ¶ Diſci. Quid ꝯclu-
dere rurſus poſſis cõijcio. ſ; aptius ediſſe-
re ¶ Mgr̃. Poſt xp̃m/vita btiſſime ma-
rie/fuit excellentiſſime ſocialis ⁊ ſolitaria
dũ viueret. et nũc ſocietatẽ cherubĩ ⁊ ſera-
phin oẽmq; angelicã vitaz excupat glĩoſa
Cõiungit̃ vna ſola pfecta pulcra colũba
amica. ſponſa. ſoroꝛ ⁊ mr̃. vnico ſponſo ſuo
et filio dicẽs ex ſnĩa. Dilectus me⁹ mihi ⁊
ego illi. Inueit eũ q̃ſi foris ſup oẽm crea-
turã in eternitatis ſolitudine. in deſertis
ſeculoꝝ. quez deoſculat̃ toto cordis ⁊ oris

affectu dicens. Et iã me neõ deſpiciet. ec-
ce ſolitariã ¶ Diſcipul⁹. Porro de iohan-
ne q̃d diceres? quid de tot ſecularijs ĩ vi-
ta pñti tã viris q̃; femĩs Marie magdale-
ne. maria egyptiaca. ⁊ ſincletice. quid p̃te-
rea de retinentib⁹ vitam ſocialem Quid
de mutua collatiõe duplicis h⁹ vite ſocial̃
et ſolitarie ¶ Mgr̃. Dixi iam ſi retines.
nec grauat repetere. ꝙ oĩs vita creat̃e rõ-
nalis ſit in via. ſit in patria. ſit ſocialis. ſit
ſolitaria. pfectioꝛ eſt tãto. q̃nto magis p-
ticeps eſt diuie vite. quã ſupme ſolitariã
deduxim⁹ ⁊ ſocialẽ ſuo mõ ¶ Diſcip. Qua
rõne fit hec pticipatio? ¶ Mgr̃. Nempe p
vnitatẽ grẽ. q̃ reddit deiformẽ eẽntiã crea-
ture rõnalis in ſe/⁊ cũ deo vnã facit. ſic et
in multiplicitate potentiaꝝ/aſſociatio vir-
tutũ theologicaꝝ ⁊ moraliũ/cũ donis ⁊ be-
atitudinib⁹ ⁊ fructib⁹ ⁊ opatõib⁹ inde ſeq̃n-
tibus. ⁊ pulcerrimã int̃ ſocietatẽ ꝯſtituẽ-
tibus in viatorib⁹. ſ; pulcri⁹ ⁊ pportiona-
biliter excellenti⁹ in btĩs. Longa eſſet ſed
facilis adaptatõ ad ꝓpria fil̃ ⁊ appropriata
diuine vnitatis ⁊ trinitatis pſonaꝝ reſpe-
ctu vnitatis eſſentie rõnalis. cũ trinitate
potentiaꝝ imaginis. necnõ cũ virtub⁹ ſibi in-
ſitis p naturã vt ita fas ſit dicere ſupna-
turalẽ. Vetus ẽ diſtinctio de natura na-
turãte q̃ eſt d̃s. ⁊ de natura naturata quaz
indidit creat̃is ¶ Diſci. Cõſentio q̃ loq̃-
tis de vita bonoꝝ. ſed reproboꝝ vitã q̃lem
dicis ſolitariã an ſocialẽ ¶ Mgr̃. Ego vo
neq; ſolitariã neq; ſocialẽ appellabo. vtpo-
te. que vita nõ eſt ſ; mors horrida/mõſtꝝ
horrendũ. peccatoꝛ ingẽs ẽ. q̃ ſecũ diſſidet
qui cõuenit nulli. q̃ diſſipat̃ ⁊ ſoluit̃ curis
et ſcelerib⁹. facinorib⁹ ⁊ flagicijs inceſſan-
ter. ſine mõ. ſine ordine. ſiue pondere mẽ-
ſura ve ſubſiſtens. ſe odit in ſe. in ſe ſeuit
malus oĩbuſ. peſſim⁹ ſibi. ⁊ eo infelicius q̃
deteriorib⁹ pctĩs fuerit obnoxius/a prio
pctõre vſq; ad vltimũ ¶ Diſci. Terribi-
le eſt q̃d loq̃ris. ſolitariã hñt vitã q̃s opa
comitant̃ ⁊ rodunt. neq; ſociales appellan-
di ſunt/q̃ nec ſibimet federant̃. agitati p-
cipites. vbi null⁹ ordo ſ; ſempit̃n⁹ horroꝛ in-
habitat ¶ Mgr̃. At vero vulgus indoctũ y
veritates iſtas/ex abditis philoſophie et
theologie penetralib⁹ erutas/forte ñ capi-
et. forte tanta mala q̃ tolerat/pacez appel-
labit/ſi ad tps gaudeat de impunitate ne-
quicie. ſi abũdat diuitijs. ſi voluptatib⁹
effluat. mariꝫ ſi ſibi fuerint filij ſic noueli-
le plãtatões a iuuẽtute ſua. ſi filie ꝯpoſite

et circũornate vt ſilitudo tẽpli.ſi ꝓmptua
ria eoꝝ pleã.ſi oues fetoſe.ſi boues craſſe
ſi neqꝫ ruina.neqꝫ tranſit⁹ neqꝫ clamoꝛ in
plateis eoꝝ. Si blandos deniqꝫ ſenſerint
amicos dicentes. Btm̃ ꝑpl'm cui hec ſunt.
Sꝫ heu ꝑpl'e me⁹ ↄq̄rit̃ ꝓpheta dicens.qui
btm̃ te dicũt ipſi te decipiũt. Rõ q2 ſolus
bt̃s ꝑpl's cui⁹ dñs d̃s eius.q̃ ſol⁹ ẽ in deſola
tione potens adiutoꝛ in aſſociãdo fidelis
comitatoꝝ. ¶ Diſci. Expedit ꝰ loq̃ familia
rius de vita ſolitaria.cõformiter ad acce
ptionẽ vulgariũ.tũc ei eo fiet vtilioꝛ quo
cõmunioꝛ ſermo multis. ¶ Mgr̃. Recte
cenſes. Sapientib⁹ eni ⁊ inſipientib⁹ debi
toꝛes ſum⁹. Fiet aũt lucidi⁹ ſi ꝑ diſtinctio
nes ⁊ diffinitiões hẽat̃ reſolutio.cõſeq̄nt̃
ad primã vite ſolitarie diffinitiõeꝫ genera
lem.q̃ deo ſil'cõuenit angelis ⁊ hoĩb⁹ ſuo
mõ. Loq̄mur ꝑterea de viatoꝛib⁹ ſol' hoĩb
quos docere monere qꝫ iã poſſum⁹. Et q̃m
ſolitariũ diſtinguit̃ cõtra ſociale non ſꝫm
rem ſed ſꝫm formalẽ rõeꝫ/pri⁹ ẽ videre q̃t
modis aliq̃d dicat̃ ſociale.nõ q̃litercunqꝫ
ſed in vita hũana ſeu moꝛali. Attende q̃t
in genere vel ſpecie.talis vite ſocialis mo
dos inuenies. ¶ Diſci. Phũs.duas prĩo
ſocietates ponit yconomicã ⁊ politicã. Po
litica do m'tiplex ẽ Una ciuitatis pfecte
altera patrie magne ſeu ꝓuincie. Deind̃
policias bonas diſtinguit.in regnũ.ariſto
trachiã.⁊ thimotrachiam. Policiã do ſa/
cerdotũ.q̃ dudũ druydes ĩ gallia vocabat̃
determĩat ꝑtẽ eſſe policie cuiuſlibet pfecte
ſic̃ ⁊ milites et populũ. ¶ Magr̃. Sufficit
iſta notaſſe ad inueniendũ diſtinctionem
vite ſolitarie multiplicẽ.ne nos decipiat
ambiguitas ĩ noĩe. Porro ne ꝓgreſſus eat
in imẽſum coartabit̃ ſub tetrade ſeu q̃ter
nario. Et dicem⁹ ꝙ eſt vita ſolitaria.prĩo
celibalis.ſcd̃o mõachalis.tertio heremiti
calis.q̃rto ſupiential'. Uita celibalis.ẽ vi
ta creature rõnalis.abdicãs a ſe ſocietatẽ
cõiugalẽ ꝓpt̃ deũ.vt liberi⁹ ei ſuiat̃ in cõti
nentia coꝛꝑali alit̃ qꝫ iconomica ſocietas
Uita mõachalis/vltra celibalẽ abdicat a
ſe approprĩatõeꝫ reꝝ ꝑſonaliũ ⁊ ꝓpriã volũ
tatem ꝓpt̃ deũ in ꝑnĩa ſalutari.alit̃ qꝫ poli
tica ciuilitaſ. Uita heremiticalis vltra mo
nachalẽ abdicat a ſe ſocietatẽ hũanã ſꝫm
loca ⁊ t̃pa ꝓpt̃ deũ. in abſtinẽtia ſingulari
alit̃ qꝫ mõachalis vel ciuilis ſocietas Ui
ta ſolitaria ſapiẽtialis repit̃ in q̃libet ſeu
ſub quolibet genere vite ſolitarie triplicit̃
ſcripte. Et eſt vita/abdicãs a ſe q̃ntũ fert

hũana moꝛtalitas/q̃cq̃d obſtare pt̃ ſapiẽ
ↄtẽplãde ꝓpt̃ deũ.⁊ experientie ſapoꝛali aut
pfecti⁹ qꝫ ſentiat aut ſapiat q̃uis hũana
cõitas. ¶ Ecce q̃druplicẽ vitã ſolitariaꝫ Z
que q̃druplici opponit̃ vite ſociali.ſꝫm rõ
nes formaleſ aut obiectales ſũptas ex pri
mis finib ⁊ differẽtijs accidentalib⁹. Et
prĩa ẽ appropriata ſacerdotij vel oꝛdis ſa/
cri.q̃uis alij ſũt celibes qꝫ ſacerdotes.vel
oꝛdis ſacri ꝓfeſſoꝛes.ſꝫ ñ ad ſacra deputa
ti myſteria. Scd̃a vita eſt mõaſterij vel cẽ
nobij vel clauſtri.⁊ hoĩm ſub triplici voto
viuentiũ. Tertia eſt heremi vel deſ'ti ⁊ ho
minũ loco ſegregato ſeꝑtinẽtiũ ꝓpt̃ deuꝫ
Quarta vita ẽ ſtudij ñ q̃liſcũqꝫ ſꝫ diuine
ſapie. Et iſta ẽ hoĩm apd̃ ſemetipſos ↄtem
plantiũ.curis oĩb⁹ alijs poſtpoſitis ⁊ calca
tis vel reuerent̃ omiſſis. qd̃ addit̃ ꝓpter
iſtos/q̃ regularib⁹ aſtricti diſciplinis.licẽ
tiã accipiũt legitimã ꝙ ñ exerceant̃ ĩ illis
ſed vacet ocio ſctõ ſopĩe ↄtẽplãde. ¶ No
tat pſal.tres ſub trib⁹ auib ſolitudines.
Silis inq̃t fact⁹ ſum pellicano ſolitudinis
hec ẽ appropriatioꝛ heremitis. Et fact⁹ ſuꝫ
ſicut nycticoꝛax ĩ domicilio. hec cenobitis
vel mõachis. Uigilaui ⁊ fa.ſũ ſicut paſ.ſo.
in tecto.hec ꝓ ↄtẽplatis.q̃i ſup tectũ in ci
uitatib⁹ ſibimet vacantib⁹. ¶ Diſci. Mul
te paſſim inueniũt̃ traditões de triplici
vita.prĩa q̃ ſolitaria d̃r nõ ſimplicit̃ ſꝫ per
reſpectũ ad ſocietatẽ oppoſitã. Clericos et
celibes/ſcim⁹ q̃tidie publice ↄuerſantes.
carẽt t̃ñ iconomica ſocietate.⁊ illo ↄſoꝛtio
qd̃ ab initio d̃s cõſtituit dicẽs. Nõ ẽ bonũ
hoĩem eẽ ſolũ/faciam⁹ ei adiutoꝛiũ ſimile
ſibi/qd̃ cõſoꝛtiũ xp̄us in noua lege ꝑpauit
nõ penit⁹ abdicãs ab hoĩb⁹ ſꝫ ꝑferẽs caſti
tatẽ illoꝝ q̃ ſunt eunuchi ꝓpter regnũ dei
Qui pt̃ cape capiat Uita taliũ celibũ hac
rõne d̃r ſolitaria.deinde pl⁹ mõachoꝝ De
inde ſpãli⁹ heremitaꝝ vel anachoꝛitarum.
Nũc de q̃rta vita ſolitaria cui⁹ nomẽ nõ
ita reſonat ĩ vſu vulgari/colloq̃ deinceps
deſidero Et primo q̃s ſit finis ei⁹ ſpãlis ⁊
ꝓprimus. ¶ Mgr̃. Finis/q̃ generalis eſt d̃
iure vel fcõ/cuilibet homi ſcꝫ vniri deo per
gr̃aꝫ ⁊ v̓tutes/iſte ẽ hoĩ cõtẽplatio ſpãlis
et ꝓxim⁹/nec alteꝝ oĩo ſibi ꝑſtituit. Nõ
vult bñficioꝝ curis intẽdere nõ regimini
etiã ſpĩritali ꝑploꝝ/vt ſacerdotes/plati ñ
vult officiũ clauſtrale ſi fas hẽat inſeq̃/nõ
vult in auſteritate heremi ſeipm̃ cõcludere/ſꝫ tẽperant̃ vti cibo ⁊ ſomno ⁊ obſequio
tolerabili/vni⁹ vl' paucoꝝ vult ſufficiẽtiã

habere librorum/ad intelligentiã ſapie valē
tiũ/vult aliqñ/ſȝ rariſſime/collationē di-
ſputatõis hr̃e cũ ſcolaſticis/quorum vita ſo
cialis ē/nõ hoc mõ ſolitaria/nec penit⁹ ta
li fine. Laborãt igit̃ multi vt intelligant ꝛ
diſputēt. de ſapore vo guſtare vel negligũt
vel nequnt/diſtenti curis alijs aut paſſio
nib⁹ ſenſualib⁹ ĩpediti. ¶ Diſci. Manife-
ſtius iſta patebũt ſi exēpla narraueris.

t ¶ Mgr̃. Narrabo/ſȝ primit⁹ explicabo fi-
nē ocioſi nr̃i vel ſapie ſtudioſi. Ita ei ma-
gis hoc noīe ꝙ ſolitarij vocãdus apparet
¶ Studet alternatim veluteq̃ prio. nũc
intelligere quē credit fide. nũc ſape ea vl̕
ſaporare p affectũ q̃ credidit aut intelligit
Hic eſt ei duplex ocul⁹ ꝯtēplatõis/ſe mu-
tuo iuuãs ꝛ ꝯſeq̃ns. ꝛ hoc ſm duplicē vim
rõis ſupioris/i q̃ duplex ps create ꝯſiſtit
imagis btē trinitatȝ. Intellect⁹. ſ. ꝛ affect⁹
ſiue rõ ꝛ volũtas ſiue intelligētia veri ſũ-
mi boni. ꝛ ſinderiſis put dr̃ ſcintilla tēdēs
in amorē primi boni. Ceterum poſt hũc finem
duplicē. vn⁹ ē poſſe interp̃tari q̃ ſentit ꝛ in
telligit. q̃ntũ licȝ eloq̃. Multa q̃ppe ſunt
arcana int⁹ vba/q̃ nõ licet hoi extra loqui
Subinde q̃rtus finis ē in pmptitudine
animi/nõ ſp in opis executõe/eccīaȝ edifi
care et illũinare. in toto vel in pte. ex his
ꝛ p illa/q̃ ꝯtēplat⁹ ē ſapiēter. Nũc accipe
primũ exēplũ ꝛ pͣpuũ p⁹ xp̄m ſapiētiſſi-
me mulier. Legis itaqȝ de maria ꝙ ꝯſua-
bat oīa vba q̃ de xp̄o erant. ꝯferēs i corde
ſuo. Ecce duplicē primũ finē/intelligen
de ſapie ꝛ aſſidue meditãde in corde ſuo.
qd̕ intelligit̃ ſupior ps rõis vel arx mentȝ
Vocat enĩ ſapīa ad arcē ꝛ ad mēſaȝ. Ver
ba nēpe ſapie dulciora ſũt ſup mel ꝛ fauũ
Ita ſi fau⁹ maſticat⁹ dente meditatõis tũ
par ꝛ effluat in os nõ infecte mētis. Por
ro duplex alter finis q̃ eſt interp̃tari poſſe
cõtemplata. ꝛ eccīaȝ illũinare. nõne ꝯgno
ſcit in maria fuiſſe ſm doctores/q̃ñ r̃uela
uit aplis ꝛ euãgeliſtis ea q̃ de filio ſuo xp̄o
erãt. q̃ñtũ ꝛ quouſqȝ licuit ei loq̃. ꝛ audire
decuit alios vel expediuit? Nõ hoc ignora
bas o Ignati/feruēter ignite. cui⁹ amor
erat te dicēte crucifixus. Eteni ſcripſiſti
marie xp̄ifere. Venire iq̃t debueras viſita
re neophitos. vt ex te ꝛ p te ꝛ ĩ te ꝯfirmēt̃
Cui benigne maria/hũilis ãcilla r̃ſcripſit
ſe cũ iohãne venturã. ¶ Diſci. Cõgratu-
lor in exēplo. ſȝ ſcripta ſapie ſue debuerat
vt vidr̃ poſteritati relinq̃re. ¶ Mgr̃. Neq̃
ꝙ. Intelligebat etiã tũc modeſtiſſima fe-
minarum. id ꝙ apl̕s poſtea ſancit. doctrinaȝ
publicã nõ eſſe feminei ſexus officiũ ꝑſ̃ti
regulare. Cõfundit exēplo ſuo/garrulita
tē arrogãtē nõnullarum/q̃s in ſpũ futuras
aſpiciebat/feminarum. Intelligebat p̃terea
cãm in filio ſuo xp̄o alterã q̃ ſuã noluit p
calamũ et attramētũ ſcribere legē. ſm de
ductionē Auguſtini d̕ cõſenſu euãgeliſtarum
circa principiũ. Scripſit eã ſufficient/et
adhuc quotidie ſcribit in cordib⁹ fideliu̇ȝ
Nõ euētum hieremias ꝓpheta uit. Dabo
legē meã in viſceribꝰ eorum ꝛ in corde eoruȝ
ſcribã eã. ¶ Diſci. De doctrinis feiarum q̃ſi
ui latius. crebro facil̕r ꝙ fallunt̃ in viſiõi
bus capitis ſui. et pfecto ſciēter ꝛ ſubdo-
leq̃ñqȝ fallũt ꝛ fingunt. Loquor exp̃t⁹ de
multis. Quã ob rē his omiſſis/dic de vi-
ris quos erupauit maria mr̃ illa mirabil̕
feminee cogitatõi maſculinũ animũ inſe
rēs. Nã pl⁹ ꝙ mlr̕ hec. par ē. pl⁹ ꝙ vir. hoc
modicũ ē. pl⁹ ꝙ angel⁹ oīsqȝ pe modũ ſac̃ē.

¶ Magiſter. Poſſem tibi nũerare tam
aplos ꝙ aplicos viros ipis ꝯtēporaneos p
niſi ꝙ ſapiaȝ magis acceperīt p reuelatões
ꝙ p ſcripturarum meditatõem. teſte Hiero
nimo. Sũt affines ꝓpoſito nr̃o auguſtin⁹
paulo poſt cõuerſionē ſuã ſegregat⁹ b̃tãs
Et q̃d ageret. oñdunt ſoliloquia ſua et li
ber cõfeſſiõis cũ multis. Greg. inſup mo-
nach⁹ primo. ſumm⁹ ep̄s. Preterea ſanct⁹
bern̄. Hug. richar. ꝯtēporanei. In quorum
doctrinis/q̃d ſit intelligentia ſcripturarũ
q̃d cõtemplatio relucȝ. ſil̕ ꝛ q̃lis fuerit vi-
ta tal̕r cõtēplantiũ ꝛ ſentientiũ de dño ĩ
bonitate ꝛ ſimplicitate ꝛ ſuauitate ſp̄ũs. ſa
tis liq̃t. ¶ Diſci. Homĩas illos q̃ mõaſti-
ce fuerīt vite. ſicut ꝛ beda ꝛ baſili⁹ ꝛ Tho.
et dñs bonauētura/q̃s ſubticere nõ opor
tuit. ¶ Mgr̃. Nõne dixi tibi/ꝙ nll̕a ſpēs
vite ſecludit hoieſ. q̃n b̃ito moderamie poſ
ſint vti vita hac ocioſa ꝛ ſtudioſa. l̕ in toto
vl̕ ad tps. ſi aliũde fuerit idonei ad itelli
gentiã ꝛ cõtēplatõȝ ſcripturarum marie p⁹
edomitã furiã paſſionũ. ¶ Diſc. Quale
moderamē intelligis. ¶ Mgr̃. Vacatõȝ
de q̃ Hiero. Vacate ꝛ videte/ſit anim⁹ li
ber optȝ. ſint ſenſus int⁹ ꝛ extra q̃etiſſimi
neceſſe ē. ſi guſtãdo viuere/ꝛ vidēdo ſtare
volum⁹ q̃m ſuauis ē dñs. ¶ Ceterum. qualia
ſint tante tranq̃llitatis ĩpedimēta/noue-
rũt q̃ ad ꝯtēplatiuã vitam tradere ſe ſata
gũt. mõſtrat experientia de plĩmis de q̃buſ
radicales cauſas/phiſica ſeu medicinalis
dat doctrina. ꝛ ſublimi⁹ apit theologie my

ſlice diſciplīa. Putas. officiarēt doctores
p̄noīati circa tp̄alia/vel etiā ſpūalia. mo-
naſterioꝝ exercitia cōtinua. Putato me-
lius ꝙ ſedebāt ad pedes ieſu: audientes
v̄bū illi⁹ ſcripturꝫ Sedebāt ſolitarij ⁊ ta
cebant. ſine cātu vel voce carnis. dū cāta-
bant dn̄o ī cordib⁹ ſuis. dū inhiabant ī ſu
pna fluenta fōtis vite. dū in ocio ſuo ſine
negocio/laborabāt ⁊ negociabāť p̄ ſe ⁊ po
ſteris. in itelligentia ſapīe ſalutarꝫ Apta
bať illis v̄bū ſcipionis. Nunq̄ꝫ min⁹ ſol⁹
q̄ꝫ cū ſolus. vt q̄ poterāt aptis ocul'. ac pe-
dib⁹ mentis expedirꝫ/inſerere ſe toti mū
do. p̄teritoꝝ/p̄ntiū atꝫ futuroꝝ. tāꝫ eoꝝ q̄
videnť. q̄ꝫ eorū q̄ n̄ videnť q̄lia ſūt ſpūa-
lia. Ceſſerť ob hoc nōnulli/paſtorali cure
habite. Alij oblatā ſuſcipe noluerť. vten
tes parabolica ſilitudine. de lignis cōſtitue-
re volētib ſibi regē. quib⁹ aſſenſit ramnuſ
nō oliua. nō fic⁹. nō vitis. ɔtente dulcedi
A ne fruct⁹ ſui. Diſci. Oꝫ multā ɔq̄ſitōēꝫ
ſi platōis ſtat⁹ in vita actīa/ſit p̄fectioris
emīentiorīſq̄ꝫ meriti/q̄ꝫ ſolitarioꝝ cōtem
platiuoꝝ vita. Qua ſup re Criſoſt. ad ba
ſiliū dyalogiſans/p̄ferť abſq̄ꝫ dubitatiōe
p̄ſulatū. Mgr. Nolum⁹ ad p̄ns iſtā ſub
intrare litē. vtraq̄ꝫ vita certe ɔtemplatia
et actīa pulcra eſt. Utraq̄ꝫ meritoria. vtra
q̄ꝫ dei donū. vtraq̄ꝫ diſtributio ſpūſcti. vtra
q̄ꝫ neceſſariū eſt myſtici corpis ornamētū ⁊
membrū. Legať elegantiſſima ſilitudinis
iſtius deductio/p̄ apl'm ad Romāos atq̄ꝫ
Corinthios introducta. quā nec Ariſto.
nec Plutarc⁹ ſiluerť. Cōtemplatiuū de cō
ſtituit d̄s. noli altū ſape ſꝫ time. Uide ne
caſus hinc grauior fiat: quo mens altius
fuerit eleuata. gemēs illd̄. Et eleuas alli
ſiſti me. Caue ne mōteꝫ aſcēdere cone
ris. vn̄ taq̄ꝫ fulgur vidēbat xp̄s ſathanā d̄
elocadētē. Si cōſtitut⁹ es ī lecto ɔtēpla
tiōis ocioſe. ſi myſteria noueris oīa ſi po
ſueris in celo nidū tuū. ſi caput nubes te-
gerit. tu ad vnū flatū ſupbie reprob⁹ a ca-
ritate fact⁹/detraheris in abyſſum. ⁊ taq̄ꝫ
ſterquiliniū in fine p̄deris. q̄n ille actiu⁹
iudicio tuo mūdan⁹ totus. p̄ difficiles di-
ſtractus actōes mordacib⁹ attrit⁹ curis ce
leſtia nec intelligēs nec ſapiens/ſuſcipieť
hūiliat⁹ in celū. agente miſcd̄ia illi⁹ qui ſu
ſcitat de puluere egenū. ⁊ d̄ ſtercore erigit
pauperem vt ſedeat cū principib ⁊ ſolium
glorie teneat. Ambulet vnuſquiſq̄ꝫ vo
catiōe qua vocat⁹ eſt. in timore ⁊ tremore
Nemo iudicet alienū ſeruū. p̄ quo xp̄us

mortuus eſt. Suo dn̄o ſtat aut cadit. liberatuſ
es a cura ſecularīū actionū. nō incūbit tibi re-
gimen per auxiliū proximorum. tibi tue q̄ꝫ ſa-
luti vacare cōceſſum eſt. Uaca igiť grat⁹ deo.
Laborātes ipſos/iuua p̄cib⁹ aſſiduis. memine
ris iudicioꝝ dei terribiliū ſup filios hoīꝫ q̄ quo
rum vult miſereť. Clemens inq̄t ero in quem
mihi placuerit. Deniq̄ꝫ p̄ cōcluſo tene ꝙ q̄
fuerit hūilior ac vilior in oculis ſuis apd̄ deuꝫ
reſpiciet illū ꝓpitius ⁊ miſericors d̄s: qui p̄
os loquiť ꝓphete. ad queꝫ reſpiciā niſi ad pau
perculū ⁊ cōtritū ſpū/⁊ trementē ſmōes meos
Diſcipul⁹. Nōne maledict⁹ qui p̄teꝫ ſuā
facit deteriorem. Cur nō igiť quilibet apt⁹ ſe-
dere ad pedes ieſu/⁊ audire v̄ba ei⁹ in ocio cū
maria/p̄teꝫ optimā (iudice xp̄o ieſu) ſibi q̄rit
Cur nō iplebit hortationē ſapientiꝫ. precurre
prior ī domū tuā. ⁊ illuc aduoca te. ⁊ illuc lude
age cōceptiōes tuas. Et iterūꝫ. Fili ī paucis
⁊ ſint actus tui. ⁊ in tp̄e ocij ſcribe ſapiam cui⁹
cōuerſatio nō hꝫ amaritudinē. cui⁹ aſpect⁹ pul
crior eſt ſup ſolē. cui⁹ amore iohānes puer ab-
lectus. confortabať ſpiritu. et erat in deſertis.
Mgr. Attende quid ſequiť. vſq̄ꝫ in diē oſtē
ſionis ſue ad iſrl'. Itaq̄ꝫ nō licet hoīem ſepe eē
vt vult. Spūs vbi vult ſpirat. diſtribuēs ſta
tus. ordines ⁊ grad⁹. nō put hō ſꝫ put ipſe vlt.
Erat iohānes in deſerto/ſed nō niſi quouſq̄ꝫ vo
luit deus ipm oſtendere in iſrael. ⁊ p̄dicare/⁊ p̄di
cando ſubire martiriū. Ethera⁹/ſpecu clauſus.
vinculat⁹ in archipſulem lugdunen̄. rapt⁹ fuit
Alij inſtiterunt ecōtra: ſeculi curis. q̄s depu-
lit ſpūs. Attende iſtū ſcḿ heliseū prī⁹ arantem
iuſtū. poſt archiepm lugdunen̄. Sic igiť hoīm
vite mirabilis eſt nūc actiue nūc ſolitarie mu-
tatio dextere excelſi. Multos ſaluauit eos
medijs in fluctib⁹ negociorū/qui litus ocij te-
nentes/naufragaſſent. Diſc. Et nihilomin⁹
ex duob bonis. nōne fas eſt apd̄ hoīes. delibe-
rare qd̄ meli⁹/ſalteꝫ de genere opis in ſe. quic
quid ſit de circūſtantiarū oīm q̄litate: Ma
giſter. Utiq̄ꝫ fas ē: vt in oībus honorificeť de⁹
vtq̄ꝫ p̄ cognitionē muneris/gr̄a cognoſcať/et
magnificeť auctor. Sic egit pulcerrima mulīe
rū: magno ſpiritu videns vltra. Ecce inquit
ex hoc b̄tām me dicent oēs generatōes. quia
fecit mihi magna qui potēs eſt. Et quo fecerit
medio: ſubiūxit. Et ſctm̄ nomē eius. ſuppleri pt
Et ad v̄bū iſtud fecit totū. virgo eni: fide q̄
nomen eſt dei ſctm̄: cōcepit ſanctū ſanctoruꝫ.
Diſciplus. Laudes igitur vel paucas nume
ra/vite ſolitarie. qualis eſſe debeat in ꝓfiten
tibus eam. ſit in heremo. ſit in domicilio. ſit in
tecto ſeu ſtudio. q̄ ſcilicꝫ dei gratuita pietas in

electos. iuſta ſeueritas in reprobos ſolita
rios: tali collaudatõe monſtreť velut ĩ pi
ctura vel ſpeculo. Scitũ eſt illð aug. In he
remo bñ viuere / ẽ ſumma laudatio. ⁊ ma
le / ſũma dãnatio. Bñ viuẽs glorieť ĩ dño
Male / verecundeť ⁊ ꝯuertať in aĩo. nedũ
vitã ſolitariã extollat ꝑconijs q̃b⁹ caret
audiat a dño Ex ore tuo te iudico ſue ne
quã. ¶ Mgr. Sed pictor / vt ſpecioſiſſimã
vite ſolitarie pingat imaginẽ. ſuadeo. Fa
ciat hoc nõ nr̃a turpitudo. ſed ꝓprius eius
ſermo frequenter a maria cõtemplatus.

Incipit tertia pars

t collaudatiua vite ſolitarie.

Ego illa ſum vita ſolitaria q̃ de ter
renis hoĩb⁹ celeſtes. de carnalibus
ſpiritales ꝯſtituo. Ego diſpſiões
iſraelis cõgregabo, ꝓpter q̃s dei fili⁹ ſegre
gatus a pctõrib⁹ ⁊ excelſior celis factus. de
ſcendit in aulã ſecretã ⁊ clauſaʒ vteri virgi
nalis. Cõcluſerã in oratorio cubiculi mr̃eʒ
eius ſolitariã / qñ ſalutata ẽ ab angelo. qñ
rñdẽs: fiat mihi ſm vbũ tuũ. ꝯcepit mox
eternũ verbũ / caro factũ ẽ. Nouũ tũc fec
dñs. vt mlr̃ circũdaret viꝝ. cui⁹ nomẽ erat
oriens. q̃ vere ẽ ds abſcõdit⁹. quẽ ab eter
no cõtinebat ſin⁹ pr̃is illius q̃ ſol⁹ ẽ ⁊ aliũ
hʒ. cui ſoli honor ⁊ glĩa p deſerta ſpacioſa
qꝫ ſeculoꝝ. ¶ Ego iſta ſum vita ſolitaria p
quã oĩa facta ſunt. ⁊ in qua oẽ qð factũ eſt
nihilomin⁹ vita erat. ſʒ nõ altera et altera
vita. Ego vitã iſtã dũ caro facta ẽ / feci ſe
orſũ a turbis ꝑnoctare pluries ſolũ ĩ orõe
dei. Multiplicauit in ſolitudine pães. ſu
perauit in dſerto diabolũ. ſolus cũ ferꝫ ha
bitans ⁊ ieiunãs. nihilomin⁹ comites fue
runt angeli miſtrãtes. dũ hũano carebat
cõſortio. Dum trãſfiguratiõis oñdit glãʒ
ſeorſũ tres trñmodo duxit in montẽ. vbi
tandẽ leuantes oculos / neminẽ viderũt ni
ſi ſolũ ieſum. qm̃ a ꝯtẽplatiuis ſola ſalus
per oẽ qð inſpiciũt cogitať. Solus ⁊ auul
ſus a ſecretiſſimis etiam aplĩs ter orauit
prẽm. et fact⁹ in agonia ꝓlixi⁹ qñ ſudauit
rorẽ ſanguineũ. qñ apparuit illi angel⁹ de
celo cõfortans eũ. nõ auxilij neceſſitate /
ſed diſpenſatõne myſterij. ¶ Quis dedit
puero iohãni locũ amplũ in ſolitudĩe. q̃s
aluit ĩ deſertis. q̃s ſolitariũ ꝯfortauit. q̃s
myſteriũ baptiſmatꝭ ſibi reuelauit ⁊ diſpo
ſuit? Aderam ego cuncta diſponẽs. Care
bat illic puer iohãnes ſolatio nutricis ⁊
ꝑntũ. nõ ſedebat ſup ollas carniũ. vino ñ

eſtuabat. nõ veſciebať mollib⁹. vxorẽ ñ ha
bebat. Aderã ſibi ꝓ oĩb⁹ ⁊ ꝓ oĩa ad ſolaci
um. victũ. veſtẽ ꝓcioſam. Deniqꝫ q̃leʒ q̃ſi
uit ſapiẽs aſſumere ſibi copulaui ſapiam
et myſticã ab yſaac ſponſaʒ ſunamitẽ. q̃ in
cendiũ pr̃is ſonat. in ſinu repoſui. ¶ Por
ro q̃d ð primo illo formato adam / dictura
ſum. qui tãdiu ſalu⁹ mãſit q̃diu ſolus. Da
ta fuit mlr̃ in auxiliũ. mox iſtũ detruſit in
exiliũ. Raptus ẽ enoch in ſolitudinẽ pa
diſi terreſtris / ne malicia ĩmutaret et ſub
uerteret cor ipſius. Placita ei erat dō aĩa
illius. Propterea ꝓperauit eũ educere ð
medio iniq̃tatũ. Sedebat abraã ſol⁹ ſub
ter ilicem mãbre / qñ tres vidit ⁊ vnũ ado
rauit. Poſtmodũ gradiẽs ſol⁹ audiuit ab
eis myſteria. Sol⁹ erat dũ ritũ circũciſio
nis accepit a dño. ¶ Vidit angelũ in ſoli
tudĩe achar ancilla q̃ ð puteo viſiõis reſo
cillauit pueꝝ morientẽ. ¶ Iacob ſol⁹ pri
mo vidit ſcalã cũ angel' deſcẽdẽtib⁹ ⁊ aſcẽ
dentib⁹ ⁊ typũ dom⁹ dei. Sol⁹ cũ angelo lu
ctať ⁊ mereť bñdici. mereť noĩe nouo / q̃ſi
mutat⁹ in viꝝ alteꝝ inſigniri. ¶ Moyſes
iſte magn⁹ legiſlator didicit in ſolitudine
viſionẽ magnã rubi ardẽtis. patrationeʒ
miraculoꝝ accepit. ꝓpl'i liberator ⁊ ds pha
raonis inſtituiť. Poſtmodũ ſolus cũ ſolo
deo vocatus ab eo de medio caliginis lo
q̃ns ſicut amic⁹ ad amicũ. tabulas legis acce
pit. ¶ Deerãt panes ĩ deſerto. arida erãt
oĩa. Ego vo nõ defui. mãna pluẽs de ce
lo. et aq̃s ꝓducẽs de ſaxo duriſſimo. ¶ Po
ſtremo aggregaui mihi ꝓphetas ⁊ filios ꝓ
phetaꝝ nõ ſine mirabilib⁹ multis quoꝝ vi
tam ꝑſtim helie imitat⁹ puer nr̃ iohãnes
erat in deſertis ſepe ꝯfortat⁹ ſpũ nõ minus
qꝫ helias. ¶ Nunc circũductis vſqꝫquaqꝫ
oculis. video turbã magnã ſolitarioꝝ. tur
bam fugientiũ. ¶ Paul⁹ ſub palma cõclu
ſus / paſciť eius fructu. folijſqꝫ veſtit⁹ bibit
de fonticulo caua manu. Viſitat ipm ꝓtin⁹
migraturũ magn⁹ ille ſolitari⁹ anthonius
cui⁹ eulogiũ ẽ: ñ poſſe extra ſolitudinẽ mo
nachũ viuere. nõ magis qꝫ in arido piſces
¶ Migrat arſeni⁹ ĩ heremũ ab ãgelico iuſ
ſu dicẽte ſibi Arſeni fuge hoĩes ⁊ tace et
ſaluabereʒ. Multos hmõi ꝯtẽnentes mlti
tudinẽ ciuitatũ q̃ſi onagri liberi. ruptis
vincul' viciorum. uec clamorem exacto
rum audientes: oſtendunt ipſe narratio
nes quas appellant vitaſpatꝝ. ¶ Sed D
o bone ieſuqꝫ mimã loquiť meoꝝ filiorũ
portionẽ. quos recepi. quos alui. quos ſal

lubriter inſtitui. ad btõꝝ oím. ſocietatẽ re
cto calle ꝑduxi. dicẽte mihi ſapĩa quã dile
xi. Tu cara mihi in primis. O vita ſoror
ſolitaria. tu ſuſcipias velim vnãq̃nq; aĩaꝝ
ad te. q̃ me diligit. me q̃rit. me colit. ad
me vigilat ſine fictiõe. Habito ſiq̇dem in
ocio ſctõ. ⁊ eruditis interſũ cogitatõnibꝰ.
Fugio fictũ. fugio ſeclariter occupatum:
Nã q̃ mihi ſocietas cũ ſeculo. q̃ ꝓcul me
reuelo. nõ diſpſis mẽte cordis ſui. Eſuri
entes ĩplebo bõis q̇bꝫ appono mẽſaꝫ lau
tiſſimã ꝓcul eiectis ⁊ dimiſſis diuitibꝰ.
Suſcipe igit̃ paupculã aĩaꝫ q̃ me ſitit, me
eſurit. Duc eã tecũ in ſolitudinẽ illic loq̃
re ad cor eiꝰ. ibidẽ lacta eã ⁊ ĩebria ab vbe
ribꝫ ꝯſolatõis tue. qm̃ meliora ſunt vbera
tua vino terrene delectatõis ĩ cõmeſatõibꝫ
turbulẽt̃. Si ãt ãbulat ĩ magnis. ſi in mi
rabilibꝫ ſup ſe. ſi ñ hũilr̃ ſentit. ſi ꝑ pueri
tiã innocẽtie. ñ vt puer iohẽs in deſertis.
ſit vt puer iſrl̃ vidẽs deũ quẽ ipſe ſuſcepit.
recordatꝰ mĩe ſue. Sit tal̃ aĩa ſic ablactata
ſup m̃re ſua. egrediat̃ ⁊ abeat. qm̃ ignorat
ſe. paſcat hedos ſuos fetidoꝝ affectuũ. iux
ta tabernacl̃a paſtoꝝ mũdanoꝝ. Eſuriat
ſiliq̃s porcoꝝ ĩ regiõĩ lõginq̃ egeſtatis. nec
ſit q̃ det vñ v̄tẽr ſuꝰ ĩpleat̃. Si ſe magnũ
iã aliq̇d exiſtimat q̃ d̃s indigeat ad paſcẽ
dũ oues paſcue ſue. ꝓrũpat ad auxiliãdũ
oĩpotentẽ eo ñ valente. Si ꝓpterea q̃rat exi
tũ ſolitudĩs, vl̃ horreat ĩtroitũ, eijce ꝓcul
inutilẽ cũ hac arrogãtia. ſ. q̃ neq; ſalutem
ſibi. neq; iocũditatẽ allatura ẽ tibi. Vale
nimiꝝ, ꝓpe deterĩꝰ ẽ in fatuato ꝑ defectũ.

Uerũ ĩ ſi te q̃rat te ꝯpleret ĩ ſimplicita
te cordis: ſis ei ꝑadiſus in bñdictiõibus
ſis ortꝰ ꝯcluſus. ſis fons ſignatꝰ, cꝰ nõ defi
cient aq̃. ſꝫ ſit ei deſertũ ĩ ſtagna aq̃ꝝ ſaliẽ
tiũ in vitã etnã. Oñde ei faciẽ tuã, q̃ in
trinſecꝰ latet, ſub pallore ⁊ ſqualore tribu
latõis corꝑal̃. Sonet vox dulc̃ tua in au
ribꝫ eiꝰ. Et dic. Ego ſũ illa ꝯtẽplatõis m̃r
ꝑrimior d̃o. viſu ꝑſpicacior. venuſtate pul
crior. ſecurior. ſedatior. ſuauior. ꝑmanen
tior. deuotior. familiarior. verior. precioſi
or. diuinior finalior. et ideo perfectior.
amantior ⁊ amatior. ſimplicior. intimior.
purgatior. clarior. timoratior. humilior.
obſequentior. citius impetrans plus eſ
ſentialr̃ merẽs. fecundiꝰ ꝯplificans. cuius
ad extremũ finis totus ⁊ aſſiduꝰ ẽ magnifi
care deũ. Diſcipulꝰ. Jocũde ſũt laudes
iſte. ſed hꝫ dubitatiõnẽ iſta laudis ꝑticula
ſcꝫ q̃ vita ſolitaria ſit plꝰ eẽntialr̃ merẽs
fecundiꝰ q̃ꝫ ꝯplificans. Quõ fiet iſtud. vt
qui ſolꝰ eſt, ſit in ꝓle fecũdior. formoſior ẽ
rachel. nũ q̇d lya fecũdior: Magr̃. Sũt
merita q̇dã ſunt ⁊ ꝯplificatõnes q̃s dicere
poſſimꝰ accidẽtales. Sic ei hꝫ diſtinctio
theologica, de duplici ꝑmio. vocat vnũ
eẽntiale. accidẽtale alteꝝ. Radix meritoꝝ
cũ ſuis ꝯplificatõibꝫ ⁊ ꝑmijs, cõſiſtit eſſen
tialr̃ ĩ caritate. q̃ q̃ntitatẽ merito dat et ꝑ
mia eẽntialr̃ iuxta ſui magitudinẽ. Porro
ſunt exteriora opa. q̇bꝫ ex multitudie ⁊ vti
litate ꝓueniẽte circa ꝓxios, accreſcunt ſe
pe ꝓuentꝰ ſpiritales ex orõnibꝫ ⁊ bñfactis
alioꝝ. quo fit: vt euãgelica paupvidua, q̃ꝫ
uis plꝰ oĩbus miſerit in gazophilaciũ dãs
minuta duo. magna tñ exterior largitõ cũ
minori caritate. ꝑt ſibi facere amicos. põt
pctã redimere. Juxta ill̃d. Redẽptio hoĩs
ꝓprie diuitie. ſed in ꝯpatõe eternoꝝ. talia
nõ magna ſunt. Eſt expſſũ vbũ gregorij
cui rõ theologica ſuffragat̃. q̃ ꝯtẽplatiua
maioris ẽ meriti. Diſcipulꝰ. Cõpeſcuit
obiectõeꝫ meã, tua diſtinctio de duplici
merito. Sꝫ alia ſubvrit̃. Quare iohãnes
bapta optima ꝑte dimiſſa quã ꝯtẽplãdo
tenebat in deſerto, ad ſeclm̃ venit ad ꝑdi
candũ ſil̃ ⁊ baptiſandũ. imo ⁊ herodem ar
guebat ad ũlteriũ. Magr̃. Obedientia ſic
impulit. q̃ ſpreta, ꝯtemplatõ ſolitudinis
nõ ꝓpria eſt: nõ meritoria. Contẽplata es fre
q̃nter idipſm ꝯferẽs in corde tuo. O ſapi
entiſſima feminaꝝ. Placuit ĩ deſtoꝰ iohãnĩ
q̃ꝫdiu ſibi licuit, hitare ſolitariũ. Placuit
et obediendo illi q̇ ſe miſit baptiſare, ſeu
viſibili forma fecit hoc vt ꝓbabile ẽ ſeu ſe
creto ſctĩ ſpũs afflatu ꝑdoctus ẽ. Conq̇ſi
uit in heremo ỽtutes q̃ directõeꝫ ſibi ꝯfer
rent in ſeculo. Sobrietatẽ in victu. auſte
ritatẽ in veſtitu. lucẽ ſil̃ et ardorẽ in affatu
⁊ effectu. Erat eni lucerna ardens ⁊ lucẽs.
Erat ſtabil̃, nõ vt arundo agitata vento.
Erat in ꝑdicando diſcretus. varians ꝑcep
ta pro q̃litate dicendoꝝ. Erat regl̃a viuẽ
di ceteris. qm̃ priꝰ incepat a ſe ñ ĩponebat
onera grauia pnie. q̃ priꝰ ipſe nõ tuliſſet
ſup ſe. nõ docebat ſeu loq̃bat̃ ex ꝓprijs. qm̃
qui loquit̃ ex ꝓprijs mẽdax ẽ. Sꝫ q̃ lucidiꝰ
explicuit ĩ viſiõe colũbe ſignãtis ſpm̃ ſctm̃
in voce pr̃na de nube ad filiũ. Primꝰ viaꝫ
ſtrauit pnĩe nõ pro tpali aliq̃. ſꝫ eterno ce
loꝝ regno. Prima vox q̃ de chriſti verbis
colligitur ex euãgelijs poſt illam dũ puer
et innentus in templo dixit. Quid eſt
q̃ me querebatis. fuit ad iohẽm ad quem

baptiſatur⁹ aduenerat. dū ꝓhiberet eū Jo
hānes. ſine inq̄t mō. ſic nos decet implere
omnē iuſticiā. Et q̄d omis iuſticia / ſi nō
hūilitas / īferiori ſe ſubijciēs ſicut ecōtra⸗
rio oīs iniuſticia ſupbia ē ſupiori ſe pferēs
¶ Diſcipul⁹. Eſt ne putandū q̄ btiſſima
virgo viſitauerit vnq̄ȝ in deſertis cognatū
iohannē / ⁊ filiolū quodāmō ſuū / tā in vte
ro dū ſanctificat⁹ ē. q̄ȝ poſt vtez dū natus
et circūciſus ē. ¶ Mgr. Uiſitaſſe eū cū ie
ſu / ſil'⁊ Joſeph / pie credi pt. dū in deſertis
ieiunauit xp̄s p⁹ baptiſmū. Ex ſi ieſum /
ſathan ē auſus aggredi diuerſis tēptatio
nib⁹ / ſi eſt incredibile iohānē ei⁹ impulſi⸗
bus exortē nō tranſiſſe q̄tin⁹ ꝓbat⁹ vince
ret. ⁊ vincens coronā adq̄reret. ¶ Attn̄ vt
aſpicis. diuturna nos locutō / traxit ad ve
ſperū. dū ſup marie ꝯtēplatōnib⁹ cepam⁹
hr̄e ſmonē. ⁊ vix pauciſſimas nūeraſſe ſuf
fecim⁹. Quid exiſtimas ſi p totū euāgeli /
cū cōtextū / ſm capitula vel rubricas nota
tas in q̄tuor vt vnū ꝓgredi ſtuderemus ·
Eſſet iſta ſctā ⁊ ſalubris recogitatio. ſed p
ſua infinitate min⁹ forte cōueniēs ad ſcri
bendū. Nō ſunt itaq̄ȝ ſolitarijs ⁊ ꝯtēplātī⸗
bus / explicāde ꝯtēplatōes marie p ſinglā
Mittant ipi manū ad fortia hn̄t abunde
q̄s ruminēt dente meditatōis · digerātq̄ȝ
ruminata viuido calore caritatis. ſi nō cō
tēpſerint ea q̄ locut⁹ ē dn̄s ad abraā prēm
nr̄m ⁊ ſemī ei⁹ qd̄ eſt xp̄s in ſecl'a. Amen.

F ¶ **Incipit tractatus**
duodecim⁹. In pſona marie p ſoliloquum
ſummatim colligēs ſenſū h⁹ cantici cātico
rū marie p notulas centū. q̄ſi p pſalteriū
decies decacordū. Supadditis his duob⁹
ꝟſiculis ab eccl'ia freq̄ntantis in quolibet
pſalmo. Gloria patri. Sicut erat ⁊c.

¶ Prima notula.

Magnificat aīa mea dn̄m Juſte
quidē q2 magnfic⁹ eſt in ſctītate
q2 fecit mihi mag̃ qui potēs ē:
q2 ſanctū nomē e⁹. Et exultauit ſpi. me⁹
in deo q̄ fact⁹ ē ſalutaris me⁹ ieſus me⁹. q2
reſpexit hūilitatē āncille ſue. ecce enī ex hoc
btām me dicēt omīs generatiōes. ¶ Sin
gularia ſunt hec mihi magnifica. vn̄ ſingu
lariter / magnificat aīa mea dn̄m. vn̄ exul
tauit ſpūs me⁹ in deo ſalu. meo Sūt alia
q̄ magnifice fecit ⁊ opat⁹ vſq̄ȝ mō generat'e
p decurſus ſeculoꝝ. magn⁹ ipe dn̄s et lau⸗
dabilis nimis c⁹ magr̄udinis nō eſt finis
cui⁹ ſapie nō eſt nūer⁹ / cui⁹ nō eſt termin⁹ i

bonitate: q̄m mīa ei⁹ a ꝓgenie in ꝓgenies
timentib⁹ eum Quia fecit potentiā ī bra⸗
chio ſuo diſpſit ſupbos mēte cordis ſui:
Quia depoſuit potētes de ſede ⁊ exaltauit
hūiles. Eſurientes ipleuit bōis: ⁊ diuites
dimiſit inanes. Suſcepit iſrl' puez ſuum
recordat⁹ mie ſue Sicut locut⁹ eſt ad prēs
nrōs: abraā ⁊ ſemī ei⁹ in ſecl'a. ¶ Sub hoc
verſuū denario / meū cōſtituit pſalteriū de⸗
cacordū. placz imitari prēm meū dauid re
gem. q̄ p⁹ necem goliatis dn̄o victoriatus
nō ingrat⁹. deus inq̄t canticū nouū canta
bo tibi: in pſalterio decacordo pſallā tibi.
Bonū ſane eſt ꝯfiteri dn̄o ⁊ pſallere nomī
tuo altiſſime in decacordo pſalterio cum
cantico ⁊ cythara. Diuidit hoc pſalterius
in duos tomos ſeu ptitiones: q̄ ex tetra⸗
cordo ⁊ hexacordo / reddūt decacordū. So
nat magnifica. dn̄i ſpecialia ī tetracordo
porro magnifica cōmūnit largita. cātant
in hexacordo ¶ Magnificat igit aīa mea do G
minū. q2 me dn̄am ꝯſtituit ſm nomē me
um. Maria nēpe ſua interptatōe dn̄az in
ſinuat. Futuz eſt ꝓterea vt me dn̄am nō
qualēcunq̄ȝ ſ3 dn̄am mōi. dn̄am btāz me
dicent oēs generatiōes. Scitote q̄m dn̄s
ipſe ē dʒ. deus aūt ſcientiaꝝ dn̄s eſt. ſcien
tie do inquā que illūinat: q̄ deſcēdit a prē
luminū. Propterea conſeq̄ns fuerit vt
dn̄am me dn̄s inſtituēs illūinaret ſm no
men ſctm̄ ſuū et meum. Maria quippe de
illumiata. ⁊ ipſe ē lux q̄ illūinat oēm hoīez
venientē in hūc mōm. q̄nto amplioꝝ pfū
dit lumīe dn̄am mūdi. Proinde ſupeſt vt
dn̄a illūinata refundat lumen in ceteros
Eſt enī lumē / ſuapius naturali liberalita
te diffuſiuū. quod factū eſt vt iure diceret
illūinatrix. Sic enī ſonat maria ꝓprium
nomē meū. Sic maria p ethimologiā di⸗
coꝝ maris ſtella quā illūinatricē eē ꝯſtat
Hec illa ſum q̄ prima deo cardini totius
machine mūdi / dirigo nauigātes in ciui⸗
tatē quā nō hn̄t hic manentē ciuitatē: ſed
futurā inquirūt hoīes. Et qui hoīes: Cer
te viatores ꝓcellis h⁹ maris magni grauit
impulſi. fluctibuſq̄ȝ ⁊ cautib⁹ inceſſant im
pulſi. Futuꝝ eſt p omīs generatōes vt me
ſtellam eſſe maris pdicent. me reſpiciant
curſus ſuos ad illuſtratōes meā dirigant
Nec fallent hec agētes nec errabūt in de⸗
uijs. nec in piculis ꝯtabeſcent. Itaq̄ȝ dn̄o
propicio me dominā inuocantes me illu⸗
minatā ⁊ illūinatricē aſpicientes. patrie
portū ſalutarē introibūt. Hec ſunt q̄ ma

gnificat.magnuꝫ p̄dicat.magnū eſſe apō
oēs generatōes clarificat ⁊ ſignificat aīa
mea dñm. ¶ Et exul.ſpūs m.ī deo ſa.meo
qui ſalutē fecit.q̄ lucē dedit ⁊ gaudiū ī vni
uerſo mūdo. Futuꝝ certe eſt vt decātet oīs
eccl̄ia ſcōꝝ colentiū ſcm̄ nomē dei. Natiui
tas tua dei genitrix v̄go.gaudiū annūcia-
uit vniuerſo mūdo. Salutabit etiā ⁊ dicet
Aue regina ce.aue dña āgeloꝝ.aue radix
ſctā ex q̄ mūdo lux eſt orta. Preſignata ſūt
pridē hec magna q̄ mihi fecit qui po.eſt.q̄
iā nūciata p angelū ꝯpleta ꝯfuo ꝯferens
in corde meo. Nōne cor meū ardens eſſe
cōuenit. Nōne cantās iubilās ⁊ exultās ī
collatiōe tā magnoꝝ. Nōne iuſtiſſima rō
ne magf̄icat aīa mea dñm.q̄ me ſublima
in dñam.qui me illuſtrauit.p imenſaꝫ lu
cem ſuā.qui dñam illūinatā dedit in lumē
alioꝝ.dū extulit me ī ſublimē maris ſtel-
H lā/directricē nauigantiū. ¶ Cupiēt expo
ſteris generatōibꝫ me btām dicentibus/
plimi cognoſcere.cur nō cecinerim in pri
ma pſona.magnifico dñm.ſꝫ ī tertia.ma
gnificat aīa mea do. Sił de exultatōe
ſpūs ī deo ſalutari meo. Docebūt ex theo
gicis ⁊ phiſicis traditōibꝫ cū rethoricis co
loribꝫ.magnā ſup iſtis rōeꝫ.ſed ñ expectēt
vt oīa (q2 incōprehēſibilia ſūt) ꝯphendāt
¶ Sūt in hūano corde meo qđ ꝯfert de oī
buſ.tres p tropologiā manſiōes.dñm imi
tor p̄rem meū.in cuꝰ domo māſiones mul
te ſunt. Trahit eī ꝓprie dñs nomē a domo
q2 p̄ſidens ⁊ princeps aut primus ⁊ icono
mus in domo ē. Dña quoq3 ſilr a domo q2
principal' cū dño nomē hꝫ. De iſrl' clamat
ꝓphera.q3 magna eſt domꝰ dñi.⁊ ingēs locꝰ
poſſeſſiōis eius. Gerit hꝰ magne domꝰ ima
ginē/microcoſinus hō mioꝛ mūdꝰ Eminet
in hac domo coꝛ.⁊ in corde domiciliū trica
meratū ſeu tricliniū reperit. Eſt inhabitatoꝛ
hꝰ triclinij animꝰ.hic appellat vigoꝛ pce-
ptiuus ſeu cognitiuꝰ. Cōſociat huic/aīa
que correſpōdēter dr̄ vis motiua vł affecti
ua. Fit inde ꝯiugiū philoſophicū ⁊ mora
le ſeu myſticū dū vigoꝛ pceptiuus animi
vel animus/dirigit vim motiuā aīe. Tał
ſubinde r̄ſultat marital' nexus.vt neutꝝ
iſtoꝝ p ſe ſufficiat ad generatōꝫ plis vel fi
lioꝝ in bonis opibꝫ ⁊ meritis.nō aliter q3
generatio naſalis vel a viro ſepatim vel a
femīa ſola pfici neqt. Excludo miraculū
q̄le fecit mihi ⁊ in me qui potēs ē. Dū ſup
uenit ī me ſpūſſcūs ⁊ vtus altiſſimi ob
umbrauit mihi.quin tūc p2io dš ſuſcepit
iſrl' pueꝝ ſuū/recoꝛ.miſe ſue.dū verbū fuit
caro factū. ¶ Habitāt igit in tricliniō coꝛ
dis animꝰ ⁊ aīa.vir ⁊ vxoꝛ ſua.vigoꝛ pce
ptiuus ⁊ vis motiua.vigoꝛ cognitiuus.⁊
vis actiua. Talē domū cordis/tales ⁊ in-
bitantes in ea/pr̄ meus dauid rex intel-
lexerat dicēs. Perābulabaꝫ in innocētia
cordis mei ī medio domꝰ mee. Et iteꝝ Nō
hitabit in medio domꝰ mee q̄ fac̄ ſupbiaꝫ
q2 tūc dñaret oīs iniuſticia.tūc fieret ſpe-
lūca latronū domus dei. Porro nōdū dixi
mus de ſpū.nūq̄d putādus ē in domo coꝛ-
dis intima.locuꝫ nō hr̄e. Hꝫ pfecto ñ q̄lē
cūq3 ſed vniuerſuꝫ.quo meref architricli-
nus noīari q̄ſi pīceps triclinij. Hic/alio
noīe notiori ⁊ ꝓprio.ſub neutro genere.q2
nullius ē generis.vocat liberꝝ arbitriū. pe-
nes qđ ſapīa ptās ē. Nec mirandū Con
uenīūt nēpe ad integritatē ptātis ſue ani
mus ⁊ aīa.vir ⁊ vxoꝛ familias vigoꝛ perce
ptiuus ⁊ vis affectīa. Videt hāc ꝯnexio
nē/acutiſſimi metaphiſici noſm primi ī-
poſitores. Diffiniert arbitriū eē facltatē
rōnis ⁊ volūtatis.q̄ p interp̄tatiōꝫ liberꝝ
arbitriū ſit liberꝝ de rōne iudiciū Vocatur
hic ipa rō (q3uis alio termio) vigoꝛ cogni
tiuus/q̄ eſt animꝰ pceptiuus Volūtas āt
eſt motiua vis in aīa.q̄ vtit rōe.q̄ p eā ī
motibꝫ ꝓprijs dirigit.ſi velit iure dici dña
ſi regina ī cordis domo ⁊ intimo regno ma
gno/principati. Regnū ſiquidē dei intra
nos ē.vbi ſub dño ſupmo deo.r̄gnat ſpūs
p deiformitatē decorē indutꝰ. Alioqn de-
ponit ð ſede dignitat ſue.⁊ diſpgit ſupbo
mēte cordis ſui. Quo ꝯtra ſpūs cū aīo et
aīa bñ regulatꝰ ⁊ actꝰ/exultat ī deo ſaluta
ri ſuo. Colligit hoc loco.reſultās imago et
ſīlitudo beatiſſime trinitatꝭ ⁊ appropriatoꝝ
ſuoꝝ. Spūs architriclinꝰ ⁊ iconomꝰ poten
tiā p̄ris ⁊ primeuitatē retinet Porro filij
ſapīa relucet in vigore aī pceptiuo. Bo
nitas vo ſcīſpūs in aīmi vi motīa p̄ntat
¶ Atquī in paucioribꝫ via magis ptꝫ. cō I
ſtituamꝰ totā domū microcoſmi ſeu mino
ris mūdi/in corde p̄ſidētis in domo. Di
camus animū ⁊ aīam.vir ⁊ vxorē.ſpōſum
et ſponſam.quoꝝ ſepe vox ē eadē. ſic idē
eſt nō corpꝰ ſꝫ aīa ⁊ animꝰ. Preficit huic
domui ⁊ vniuerſe familie cogitationū affe
ctionū ſpūs deiformis/vice ſcīſpūs/fa
ctus idē cū eo. Nā qui adheret deo. vnus
ſpiritus eſt. Et hec emphatica non eſſen
tialis locutio . qua fit vt abſtractum po-
natur pro concreto.deus pro diuino.⁊ p

ſpirituali ſpũs. vt fiat vehemẽtior expſſio
Supeſt ſmo de triplici mõ ↄiugij myſtici
qđ celebraꝛ cũ aio ꝛ aĩa. iuxta triplex hita
culũ i triclinio cordis dom' cordis. Diuer
ſificaꝛ nẽpe ↄditio aĩe / p varietate hitacu
loꝝ cordis. vnũ eſt infimũ. aliud mediũ.
tertiũ ſupmũ. Aĩa tanꝗ ãcilla ẽ in infi
mo. Aĩa ꝗ̃i ſocia ꝛ libera ꝛ cõpar / reſidet
in medio. ſ3 aĩe in ſupmo locate nõ dñaꝛ.
nõ iungiꝛ anim' vir / ipſi ſic hitanti / tanꝗ
ancille vel cõpari. ſ3 vt dñe ſue cuſtos ordi
nat' ꝛ in ſolatiũ dat'. Ego maria talis da
ta ſũ in ſponſa / virgĩali meo viro iuſto io
ſeph. Nõ vt me hũiliaret. nõ vt parerẽ ex
eo. ſ3 vt cuſtos ꝛ teſtis ꝛ nutriti' ſedul' eſſ3
Pepit elyzabeth vxoꝛ libera. ꝗñꝗ ſterilis
ex viro zacharia / tanꝗ in medio cenacl'o
Pepererũt ancile iacob p myſteriũ bala
ꝛ zelpha. ꝑlẽ in iferiori cenaculo cũ libera
tũ lye ꝛ rachel filijs nũeratã. Loq̃ns itro
duciꝛ aĩa in cãticis canticoꝝ dũ reſidet in
ſupiori cenaculo. dũ vult eẽ verbigena nõ
ex virili ſemĩe nataſis aĩmi. ſ3 myſtico ſpi
ramĩe ſoli' ſpũſci q̃ eſt ſpũs verbi diuini.
Vocei' ẽ. Oſculeꝛ me oſculo oris ſui. Et
paulo p'. indica mihi quẽ diligit aĩa mea
vbi paſcas. vbi cubas i meridie. nõ q̃rit i
fimũ. nõ mediũ. ſ3 ſupmũ. in meridie eter
nitatis cubiculũ. vbi ꝛ cenaculũ ẽ refectio
nis cibi q̃ nõ perit. loc' paſcue vbi nihil de
erit. ¶ Erat aĩa mea a pꝛĩn meliorẽ ſui portõ
nẽ. q ab iminẽtia mẽs dr / ↄcluſa i hoc ſupi
ori cenaculo. q̃ñ fec̃ mihi magna q̃ potẽs ẽ
Cõplacet dñe ds me' rex vniuerſe creaꝛe
tue. Complacet recordari ↄferre in toto
corde meo ſupra. ſub. ꝛ i medio. q̃lia q̃nta
ꝗ fuerĩt magna q̃ fecit mihi magnificat'
k vehementer ꝛ glorioſe. ¶ Miſſus ẽ angel'
tu' gabriel in ciuitatẽ galilee. q̃ traſmigra
tio. q̃ volubilis. q̃ rota p interptatõem ſi
gnificaꝛ. ꝓpẽ volubilẽ ad iuſſa tua ꝓmpti
tudinẽ. Porro nomẽ ciuitatis ab vnitate
q̃ſi ciuiũ vnitas Nazareth aũt a floritiõe
nũcupaꝛ. Iure quidẽ qꝛ flos cãpi in ipſa
nutrit' eſt. Erã deſpõſata viro. vere ſic di
cto a viribꝫ ꝛ virtute. vere noiato Ioſeph
ab augmẽto vere đ domo dauid a nobilita
te ꝛ mãſuetudĩe Erat virgini mihi nomẽ
maria. Nõ erã a viro cognita vel cognoſcẽ
da. Votũ obſtabat. ſimul ꝛ ordo diuĩe ſa
pientie ↄſtitut' ab eterno. Salutauit in
greſſus ãgel' ad me ſolitariã. clauſo litte
rali ꝛ ſpũali cubiculo. Dixit. Aue grã ple
na dñs tecũ. Collocauerã ad hoſtiũ cuiuſ

libet cenaculi / prudentẽ p hoſtiaria cogni
tionẽ. Hec vt audiuit angelicã ſalutatõ3
ſtetit ꝛ cogitabat ſecũ ꝛ mecũ. q̃lis eẽt illa
ſalutatio. nõ erat pceps ei' ↄſiliũ. non ſub
ditus ad quẽlibet ingredientẽ ꝛ blãdientẽ
applauſus. Me turbatã ↄſolaꝛ' ẽ angelus
me noĩe meo vocãs. Ne timeas inq̃t ma
ria inueniſti grãm apđ deũ. Grãs deo ꝗ i
ueni. qꝛ inueni quẽ multũ diu ꝗ q̃ſiuerã.
Promiſit me ↄcepturã parituramꝗ filiũ3
ieſum noĩe. q̃ eſſ3 magn' ꝛ filius altiſſimi
vocareꝛ. Promiſit daturũ illi deũ. ſedẽ da
uid pris ei'. Promiſit qꝛ regnaret i domo
iacob in eternũ ꝛ regni ei' non eſſet finis.
Erat itaꝗ regnũ illud nõ terrenũ. qđ vti
ꝗ finiꝛ. ſ3 celeſte. Fallunꝛ ergo iudei meſ
ſiam expectãtes. neſcio quẽ / tpaliter apud
eos regnaturũ cũ potentia põpaꝗ ſecula
ri. cũ de paupertate regnaturi meſſye. de paſ
ſione ꝛ abiectõe ſua. ꝓphetie omẽs ad tpa
meſſie reſpiciẽtes iplere ſint Queſiui mo
dũ ab angelo. docuit. ꝛ exemplũ elizabeth
cognate ſteriꝛ induxit. Cõſenſi dicẽs Ec
ce ãcilla dñi. fiat mihi ſm verbũ tuũ. Iun
xi cũ hũilitate nate. magnanimitatẽ fidei
et grẽ. Cõcepi mox filiũ altiſſimi. Muli
er a ſexu nõ corruptõe ſic dicta. virũ mox
circũdedi qꝛ totũ in virtute pfectũ. Predi
xerat hoc hieremiaſ. Faciet nouũ dñs ſup
terrã. mulier circũdabit virũ ¶ Fuit hec
ↄceptio mirabiſ in ĩfimo cenacl'o aĩe mee
ĩmo ſub ea i pte vegetatiua. nutritia ꝛ ge
neratiua Hac hũilitatem ãcille ſue reſpe
xit i carne mea de'. Nã matrice feminea
q̃d hũili'. Mirabaꝛ oli ꝛ nũc letabiꝛ et le
tata cãtabit deo ſalutari meo oĩs eccleſia
ſcõꝝ. Tu ad liberandũ ſuſceptur' hominẽ
non horruiſti virgis vterũ. Dtã prorſus ꝛ di
gnatiua ſuſceptõ. vñ me mrẽm dei. mrẽm
grẽ. mrẽ3 mĩe. me btãm deniꝗ dicẽt oẽs
generatõẽs. Vñ collaudabũt / ꝗ extollẽs
q̃dã mulier de turba vocẽ dixit. Btũs vẽt'
qui te poꝛ. ꝛ vbera q̃ ſux. S3 nõ horruit pla
ne. Cõceptio nẽpe pri' effecta eſt i ſupiori
cenaculo cordis p virtutẽ grẽ ſemĩa. q̃ vir
ginalẽ aĩe mee porciũculã eleuauit diuit'
vt eſſem mr verbi p dignatiuã ſuſceptõem
pri' in mente ꝗ in carne. Tũc tenebre co
gnitõis nr̃e moralis / lucẽ nõ tã ↄphende
rũt ꝗ apphẽderĩt. Nihil ei aliud ab ipſo
plene ↄphendit ipm / niſi idip3 Tũc dedit
omnibꝫ quotquot recepẽrĩt eũ poteſtatem
filios dei fieri his qui credunt in noĩe ei'.
dũ nos diuitatis ſue pticipes eſſe tribuit

Felix o iohēs generis nr̄i lux ꝛ decus. felix
q̄ miſſus es a deo vt teſtimoniū ꝑhiberes
de luie. ꝛ de his q̄ ad dexterā altaris incenſi
q̄ orāte vniuerſo ppl'o q̄ ꝑ gabrielem. q̄ cū
ꝓhetatōe futuri meriti. q̄ cū ſilitudine ad
helyā repmiſſa ſūt/ fuit celebrata ¶ Beata
mihi erit recordatio tp̄is illius. qn̄ de naza
rath licentia recepta a virginali ſpōſo. a iu
ſto Joſeph abij in mōtana cū feſtinatiōe.
Jntraui in domū zacharie. ſalutaui eliza
beth. exclamauit ſalutata. Et vn̄ hoc mihi
vt veniat mr̄ dn̄i mei ad me? Cauſā addi
dit cognitiōis exultatōez infātis in vtero.
Subiecit. beata q̄ credidiſti. qm̄ ꝑficient
ea q̄ dicta ſunt tibi a dn̄o Magnifici nēpe
ꝓprietas eſt/ ꝯſūmare qđ incepit ꝛ certe dei
ꝑfecta ſūt opa. Subdidi ꝓtinus. ipm ore
ꝓprio qđ diu mēte prius tractauerā/ cāticū
nouū in iubilo Magnificat aīa mea dn̄m
Et exulta. ſpūs meꝰ in deo ſalu. meo. Mo
uebat ſpūſſctūs. ſpūs bn̄dicti fructus ven
tris mei/ totū cor meū. vt in aīa ꝛ in ſpū cū
exultatōe magnificarem dn̄m. Dederat iaz
cognoſcere poſteriorē decurſuz ꝑ oēs gene
ratōes ſeculoꝝ. quātū iudicauit/ talis filiꝰ
illuſtrare talē matrē/ ꝓ bn̄placito volūtatꝫ
ſue. Hinc iſta ꝓnūciatio ꝓphetica. Ecce ei
ex h̄ beatā me dicēt oēs generatōes. Jūgū
tur alie poſtmodū in hexacordo pſalterij ꝺ
mīa dei. in ꝓgenie ꝛ ꝓgenies cū reliq̄s. At
vero delectat plurimū ꝯferre in corde meo
ſup iſtis nomiƀ dn̄m ꝛ deo ſalutari meo.
Eſtimauerūt ꝑſcrutatores ſeculi/ q̄ ꝓpt rla
tionē actualē ad creaturas/ deꝰ ab etno di
ctus fuerat dn̄s. Sed ſi vniuerſa creatura
ꝯueniret i vnū/ poſſet exprimere vocē ſup
plicē/ pr̄is mei dauid. Cōſerua me dn̄e. di
xi dn̄o/ deꝰ meꝰ es tu. qm̄ bonoꝝ meoꝝ nō
eges. Deꝰ itaq̄ ſic fuit ab etno ſine creatu
ris deꝰ. ita dici pōt fuiſſe dn̄s. nō ꝑ actualē
ſed ꝑ aptitudialē creaturaꝝ poſſibiliuz ad
ſe relatōez. Deꝰ eni/ pleniſſimo ꝛ liberrimo
iure/ dn̄at ſue creature ſiue ſit ſiue non ſit.
Pōt ei ſi vult educere in ee̅ nō exn̄tes. ꝛ rur
ſus eas i nihilū redigere q̄ iā exiſtūt. cui nl'
la pōt creatura dicere. cur ita facis? Qual'
ee̅t hec i dn̄o maieſtas. i. magnitudis ſtatꝰ/
ſi ad ſui magnitudinē deꝰ creaturis exn̄ti
bꝰ indigeret? Uidit aīa mea/ in arce poſita
domꝰ cordis mei. magnificū nimis ꝛ timen
ſuz dn̄iuz dn̄i dei. Cecinit idcirco ꝑ iubilū
Magnificat aīa mea dn̄m. Excitauerāz ꝑ
pſalmiſte vocē/ crebriꝰ eaz. Bn̄dic aīa mea
dn̄m: ꝛ oīa q̄ intra me ſūt nōi ſcō eiꝰ. q2 ſcm̄
nomē eiꝰ. Cōſiderabā q2 nihil accreuerat
ſibi. ſ3 creaturis ex eaꝝ ꝓductōe. Nulla eſt
apud eū trāſmutatio neq̄ viciſſitudis obū
bratio. Sp ē q̄ ē. ſp q̄ potēs ē Et hoc ē pri
mū ſanctū nomen eiꝰ. Qui ē inq̄t miſit me
ad vos. Addidit ſpūs meꝰ. Exultare pote
rat ꝑ om̄i laude. ſatis ē deū noīare deū qm̄
maiꝰ eo cogitari n̄ pōt. Addidit ad expſſio
nē vſitatiſſimo more totiꝰ ſcripture (maxīe
pſalmoꝝ) in deo ſalutari meo. ¶ Prolixꝰ M
nimis eēt ſmo ſi myſteriū ꝯtētū in verbis
iſtis/ dn̄o deo ſalutari meo. q̄reret exprime
re. Myſteriū ſiq̄dē beatiſſime trinitatꝫ cuz
appropriatis ꝑſonaꝝ/ cōtinet his termis.
dn̄s deꝰ ſalutaris meꝰ. ſil' ꝛ habitudo crea
ture intellectual' ad ipam trinitatē. Capax
eni eiꝰ ē ſola. ꝛ ꝑ beatitudinē ꝑticeps ipiꝰ. i.
ꝑfecte capax/ ee̅ pōt. Spectat dn̄s ad potē
tiā adiutiuā actu vel aptitudine. Spectat
deꝰ ad ſapiāz ꝓuiſiuā. Spectat ſalutaris ꝛ
meꝰ ad bonitatē reductiuaz. ¶ Cōpat oīs
creatura q̄ntūcūq̄ tenuis entitatis/ ad iſta
tria. vn̄ ſortit vnitatē veritatē ꝛ bonitatem
aliquā. ſuo mō. ꝑ analogiā ad primū ens.
vnū. verū. bonū. Sortit. modū. ſpēm ꝛ or
dinē. Sortit deniq̄ mēſurā nūeꝝ ꝛ pōdꝰ.
Reddant ſingl'a ſingl'is. ¶ Porro creatu
ra intellectual'/ lōge altiori ꝛ diuiniori pri
mioriq̄ dignitate/ potētiā ſapiāz ꝛ beniuo
lentiā diuinas/ imitat. Dicebat nūc ratio.
q2 triū iſtoꝝ capax ē. Et qūo capax? Certe
ꝑ mēoriā. ꝯgnitōez ꝛ amorē. Deniq̄ ꝑ in
fluētiā gratuitā ꝑfecte capax. hoc ē ꝑticeps
ee̅ pōt. Nulla ſiq̄dē alia creatura cōpat ad
deū ſic ad obiectū cognoſcibile/ amabile/ ꝛ
mēorabile. ꝓter intellectualē. Sola igitur
ſcit/ ꝛ pōt ſi vult/ magnificare creatorē oīm
vt dn̄m ſuū. vt deū ſuū. vt ſalutare ſuū. ꝛ ita
ſuū. vt ſemel habitū ꝛ poſſeſſuz/ nūq̄ ꝑde
re poſſit inuita. ¶ Fuit i me ſpēalis rō/ cur
appellaret ſalutaris meꝰ qđ ē ihs meꝰ. ꝓpt
matnalē ꝓrogatiuā. ſm quā voluit etiā di
ci filiꝰ meꝰ imo ꝛ ſubditꝰ ee̅ meꝰ. O deꝰ altiſ
ſime. q̄s q̄lis quāta maieſtas quāte hūilita
tis? Sz minuit admiratōez dū venit ad pec
catores ſeruꝰ ee̅. opprobriū hoim ꝛ abiectō
plebis vſq̄ ad mortē crucis. Dat hic docu
mētū q̄tinꝰ ad hec noīa. dn̄s deꝰ meꝰ. aīa vel
ſpūs/ ſp aſſurgat. Jn timorē ſcm̄/ ꝓpt maie
ſtatis dn̄iuz. Jn honorē piū/ ꝓpt ſapie decꝰ
eximiū. q̄ ſua dignitate trahit ꝛ allicit. De
niq̄ i amorē ſincerū/ ꝓpt poſſeſſiōis bn̄ficiū

Eteni plꝰ amamꝰ q̄ nr̄a ſunt. Nomē ꝑo ſa-
lutaris ⁊ ſalutis ꝯplectit̄ hec tria. q̄ȝ replet
indigēciā iraſcibilis q̄ tēdit i arduū. rōna
lis q̄ tēdit in honeſtū pulcrū ⁊ verū. necnō
ꝯcupiſcibilis q̄ ſe iūgit ⁊ intimat ad bonū
ꝯſummatiuū ⁊ vnitiuū. vmbris derelictis
Quo fit vt turpiora iudicet ⁊ horreat recta
rō/q̄ magis eā ab honeſtatis nobilitate et
libertatis ſede deijciūt. ſicut luxuria ⁊ gula
Pulcerrima ꝑinde virginitas nuncupat̄.
¶ Trahit̄ h̄ altiſſima ⁊ ꝑſus iugit̄ rumi-
nāda ꝯſideratio/ex ipſis nature ꝓprietatibꝫ
Natura q̄ppe filia dei/p̄rēȝ imitat̄. Cōclu
ſerūt ph̄i cultores ſui/q̄ n̄ pōt inueniri ni-
ſi triplex rō boni. vtilis ſcȝ delectabil̄ ⁊ ho-
neſti. Rurſuȝ triplex hec rō tota nō repit̄ in
alijs q̄ȝ intellectualibꝫ creaturis. ⁊ h̄ aduer-
terūt pauci nimis. Creature inaīate/tēdūt
in ſolū ꝯueniēs eis ⁊ vtile abſq̄ȝ delectabi-
li. ſ. ad loca ſua ꝓ ꝯſeruatōe. vel ad actiōes
ꝓ ſui multiplicatōe ne ſpēs deficiat. Crea-
ture ſenſitiue. tēdūt vltra bonū ſuum vtile
ad delectabile. ſȝ nō ad honeſtū. Creature
intellectuales tēdūt ſub hac rōe triplici ad
obiecta ſua. maxīe ad honeſtū. verꝫ ſiq̄deȝ
ſi recte ſūt. aut ſoluȝ apparēs. ſi ꝑuerſe. Eſt
eni ſinglaris ⁊ eminēs ꝓprietas aīe rōnalis
vt appetētiſſima ſit honeſtatis. Sūt i aīa-
libꝫ ⁊ auibꝫ q̄buſdā/q̄dā ſimulacra ꝯcupiti
honoris. q̄ȝ pugnāt vt vincāt. ſȝ radix ē nō
honeſtū bonū ſed vtile. vt ꝓ nidis. vel deli
cioſuȝ; ꝓ cibis ⁊ ꝓlificatōe. Silr̄ ⁊ brutali
bus hoībꝫ q̄ ꝯpati ſūt iumētis inſipiētibꝫ:
N q̄bꝫ nō ē intellectꝰ ¶ Nōne magnificꝰ. nō
ne potēſ dn̄s. ſic magnificās ⁊ extollēs aīaȝ
et ſpm̄ rōnalē. ſic ꝑ hoc triplex bonū r̄plēs
ſi nō repleuerit om̄e in bonis deſideriū ſcȝ
q̄ repletio/beatitudis ē ꝯſūmatē fundamē
tū: Magnificate igit̄ mecū dn̄m o filij ho-
minū. ⁊ exaltemꝰ nomē eiꝰ i id ipm̄. Canāt
oēs ⁊ dicāt ſinguli mecū. Magnificat aīa
mea dn̄m. Itaq̄ȝ bonū ē ꝯfiteri dn̄o ⁊ pſal-
lere nōi tuo altiſſime. In decacordo pſalte
rio cū cātico in cithara ¶ Omnipotēs pat
tuꝰ (o ſpūalis aīa) q̄ poſſidet fecit ⁊ creauit
te. noluit te derelinquere ſine muſica dele-
ctatōe. Voluit i primis te i cāticis exerceri
Nutriūt hec/amorē ſanctū. q̄ȝ ſpm̄ exhila-
rāt. delectāt mentē ⁊ letificāt. oblectāt aīaȝ.
Totū ꝑinde cordis tricliniū gaudio r̄plēt
in voce exultatōis ⁊ ſalut̄. Cōplet̄ ille de-
cacordi pſalterij dauid p̄ris mei finis i vnū
Dis ſpūs laudet dn̄m. Spūs vt diximꝰ ē

arbitriclꝰ cordis. prīceps cordis. Icono
mꝰ domꝰ ſue. vocat̄ ex nature ſue ꝓprietate/
liberꝫ arbitriū. aut ſpūs liber arbitrio. Cō-
ſurgit ptās eiꝰ. ex aīo ⁊ aīa. viro ⁊ vxore mo
dis expoſitis. Nō eni eēt ſpūs liber/ſi ſola
ſibi ptās eēt ꝑceptiua. nō etiā motiua. Ne
q̄ȝ ſi ptāteȝ h̄ret mouēdi ſe nō etiā ꝯgnoſcē
di ſe/ſpūs libītate polleret Atq̄m̄ ptās vtra
q̄ȝ ſibi ꝯueīt/facultas a facilitate dr̄ illa po
teſtas. Sic ei duo ſil̄ ꝯueniētes ad tractuȝ
nauis/facultatē ſortiūt̄. quā nō hȝ q̄ſq̄ȝ per
ſe ſumptꝰ. Sic ad ſcribēdū ꝯcurrūt oculꝰ
viſione ſua dirigēs. ⁊ manꝰ digitorꝫ motu
ſcribēs. alioq̄n nō eēt facultas/hoc ē facili
O tas/in formatōe lr̄aꝝ ¶ Hoc plane ꝯgni
to/mēorit q̄ȝ retēto/ fiat adaptatio finalis.
q̄uo cōcordat pſalteriū cū cātico ⁊ cithara.
Dicat igit̄ ipe ſpūs. Exurge glīa mea. exur
ge pſalteriū ⁊ cithara. Sonet pſalteriū ab
alto. fidiculas hȝ ex auro vl̄ auricalco. dat
ſpūs deiformis/aīo ⁊ aīe dū reſidēt in excel
ſo cordis habitaclo/tāq̄ȝ in arce ſyon q̄ eſt
apex mēt̄. Dat inq̄ȝ pſalteriū. dat idē ſpūs
aīo ⁊ aīe dū manēt i infimo tabernaculo ci
tharā. q̄ ex imo ſonat. q̄ ex corio deſiccato ⁊
tēſo cū cordulis neruorꝫ tortis/ꝯtexta ē in
ſignū mortificate carnis Subinde cāticū
ꝯmēoratū int̄ pſalteriū ⁊ citharā/dat ſpūs
aīo ⁊ aīe. ſpōſo ⁊ ſpōſe. duȝ mediū locū my-
ſtici cordis tenēt. In p̄io ſola eternitas. In
ſcōo euiternitas. In tertio materialitas iſpi
cit̄. Vetet etas q̄n̄ ꝑtrāſibūt plurimi ⁊ mlt̄i-
plex erit ſcīa. q̄n̄ ſapīa abſcōdita in myſte
rio/copioſiꝰ elucesceт. Multa ei habeo ſuꝑ
iſtis dicere/q̄ mō portare nō pōt vnuſq̄ſq̄ȝ
Exurgat cū diluclo ſpūs exhilaratꝰ ex pſal
terio decacordo cū cātico in cithara. Exur
gat i glīa ſua. exurgat diluclo. dū aurora lu
cis ꝑ grāȝ rutilat. dū hyems īfidelitat̄ trāſi
it. imber carnalis ſenſus abijt ⁊ receſſit. tra
hēs deorſū. lumēq̄ȝ ꝯglutinās. flores ſcōꝝ
deſideriorꝫ pulcerrimi ⁊ vernātes apparue
rūt i tr̄a. q̄ prꝰ mortis ⁊ aliena facta ē vitet
nr̄a. Tps putatōis palmitū minꝰ vtilium
aduenit. Vox turturis caſti gemitꝰ ſuauis
q̄ȝ plācꝰ/audita ē i tr̄a nr̄a. q̄ a vicijs dere-
licta deſrta ē. ſȝ ꝟtutibꝫ ſpecioſa piguescēs ⁊
vberrima ficꝰ. q̄ ſic̄ vitis ⁊ oliua/noluit de
ſerere dulcedinē ſui fructꝰ vt regēret int̄ ſteri
lia ligna ſclī. ꝓtulit groſſos ſuos. vinee flo
rētes ſub vnica vite q̄ ē eterna ſapīa. ⁊ ſub
agricola p̄re/odorē dedert̄. bonis i vitā. ſȝ
mal̄ ē odor mort̄. Quid ſupeſt niſi vt vox

ſpūs deiformis imaginez būs dilecti/ nūc
audiat᷑ ꝛ dicat ad aīaʒ/ quocūqꝫ fuerit habi
taclo collocata. Surge ꝓpera amica mea.
īmaculata mea. ꝛ veni colūba mea. Colū⸗
ba put manet ī inferiori. Immaculata put
tenet ſupiꝰ. Amica put reſidet ī medio. Au
diat᷑ ſequēs exhortatio. Oñde mihi faciez
tuā. Sonet vox tua ī auribꝫ meis. Vox eī
tua dulcis ꝛ facies tua decora. Quidni re⸗
ſpōdeat amica delitijs plena? Dilectꝰ meꝰ
mihi ſuauis ē pulcer ꝛ decorꝰ. ꝛ ego illi. qꝛ
delitie ſue eē cū filijs hoīm. Nā ſi delectabi
tur deꝰ ī opibꝫ ſuis. quāto putādꝰ ē ampliꝰ
delectari ī hūana natura quā poſſidet in fi
liā ꝛ heredē gratiſſimā. quā fecit ī imagine
pulcerrimā. quā creauit ī facultate liberi ar
bitrij ſub ſe potētiſſimā. Siq̄dē ex ipo cre
ata ē ī eēntia imortalis. Per ipm facta ſeu
formata ē/ vigore pceptiue itellectual'. In
ipo poſſeſſa ē in vi affectiua ſeu dilectiua.
dū ad ſuū pricipiū redit circularit' pfectibi
lis. ¶ Laudauit ī pſalterio aīa mea dñm/
ſub duplici cordula. Prima ī exultatōe ſpi
ritꝰ In deo ſalutari meo. Rapta q̄ppe ſuz ī
cordis arcē. etiā in ſpū. imo ꝛ extra ſpm. Ex
emplo regine Saba. q̄ ad aſpectū ſapie ſa
lomonis/ ī ordinatis opibꝫ ſuis/ nō habe⸗
bat vltra ſpm. Et certe plꝰ q̄ ſalomon hic.
Pſallit hinc ꝓpheta Dauid pr̄ meꝰ. Quā
magnificata ſūt opa tua dñe. Oīa in ſapia
feciſti. Impleta ē t̄ra poſſ. t. imo eleuata ē
magnificētia tua ſup celos ꝛ terrā. Hic ē ī
cuiꝰ ſalutari deficit aīa mea dñe deꝰ meus.
Oculi mei defecerūt ī ſalutare tuū. Mira⸗
bilis pfus ſꝫ felix h̄ defectio ¶ Laudauit
in cithara aīa mea dñm. magnificās eū. qꝛ
reſpexit hūilitatē ancille ſue mortalitatē in
me ſuſcipiēs nature. Laudauit ī cātico aīa
mea dñm p vniuerſos modulos q̄ ſequūt᷑
in hexacordo. Vr̄a cū eliſabeth q̄ dei ſatu⸗
ritas interptat᷑. ſic̄ ꝛ zacharias dei mēoria.
Hec de filiabꝫ Aaron/ in lege ꝓphetꝭ ꝛ pſal
mis eruditiſſima. vetꝰ mlier ꝛ noua mr̄. ſꝫ
in antiq̄s ē ſapia/ marie duz partꝰ iohis. ī.
boni opis in q̄ gr̄a/ comitat᷑. Laudauit h̄
eliſabeth dñm exclamās voce magna in cā
tico oris. Senſerat eī ex iohis pgaudio ꝛ
exultatōe/ dñi pñtiā ī me. cāticū icepit a me
Bñdicta tu in mu. ꝛ bñd. fru. vē. tui. Et vñ
hoc mihi vt veiat mr̄ dñi mei ad me? Erat
zacharias ſapiētiſſimꝰ qꝛ ſacerdos dei altiſ
ſimi. pdiderat p ſigno vſuz vocis. quē na⸗
ta vox clamātis dei poſtmodū mox vt no⸗
mē ſcripſit r̄ſtituit. Cōtuleramꝰ pxima ſpa
cio mēſiū triū. eliſabeth ꝛ ego ꝟbis. illi nu⸗
tibꝫ ꝛ ſignis. Protinꝰ vt ſolutū ē vīculū lin
gue eiꝰ. collaudauit dñm diluculo naſcētꝭ
aurore p gr̄am roriflue. Cāticū eiꝰ fuit ſub
triplici tetracordo ꝛ pſonuit ter nomē ſalu
tis. Et q̄d ſalꝰ niſi ihs. Et q̄d ſalꝰ niſi virtꝰ
replēs totā indigētiā ſui paſſi? Quid h̄ ſa⸗
lutaris repletio ī hoībꝫ niſi hrificatō? quid
hec hrificatio. niſi bñdicta viſitatio? De q̄
iob. Et viſitatio tua cuſtodiuit ſpm meū.
¶ Bñdictꝰ igit᷑ dñs deꝰ qꝛ viſi. ꝛ fe. r. pl. ſu.
Et exaltauit cornu ſalutꝭ nob. Sꝫ vbi ex⸗
altauit cornu ſalutꝭ. hoc ē potētiā ſalutarē.
Subdit. In domo dauid pueri ſui. Poſ⸗
ſem p ſinglos modulos ꝯcordare triplex h̄
tetracordū zacharie in. xij. ꝟſiculis cū meo
pſalterio decacordo. Dixit ſalutē a dño fa⸗
ctā ī domo dauid pueri ſui. Sic̄ locutꝰ ē p
os ſcōꝝ ꝛc̄. Cōſonat vltimis pſalterij mei
ꝟſiculis. Suſcepit iſrl' pu. ſu. Sic̄ lo. ē ad
pa. no. Dixit ſalutē ex inimicꝭ futurā. ꝛ ple
bē hūilē deo ſuiturā. In ſctitate ꝛ iuſticia
corā ipo Totā hāc ſnīaz meū pſonuit hexa
cordū. Colloquēs ꝛ alloquēs pueruz cū q̄
iā erat manꝰ dñi Preibis in q̄t añ faciē dñi
ad dādā ſciaz. nō q̄lēcūqꝫ. ſꝫ ſalutis. ecce ter
tio iā dicta ſalꝰ. Inde ē q̄ reuelauit āgelꝰ ca
riſſimo ꝟgiali ꝛ iuſto viro meo ioſeph/ de
bñdicto ihu ſcō meo. vocab nomē eiꝰ ihm
Aīm addidit. Ipe eī ſaluū faciet populū
ſuū a pctis eoꝝ ¶ Preteretūdū nūq̄d ē cā⸗
ticū āgeloꝝ. Imo magis eo ꝯmēorādū. q̄
ſubito facta ē cū āgelo mltitudo militie ce⸗
leſtis q̄ſi choꝝ ducēs. Premiſit h̄ chorꝰ ca
ſtroꝝ/ pſalteriū inchoās a ſūmo. Glia ī ex⸗
celſis deo. Iūxit citharā cū pſalterio Et in
ter. pax ho. bo. vo. Vox ipoꝝ laudātiū deū
nōne cāticū ē? ¶ Nōne ſilr̄ ē cāticū ī ipa cā
multiplici ꝛ ſedula paſtoꝝ laude? Reuerſi
ſūt glificātes ꝛ laudātes deū. Silemꝰ pa⸗
ſtorales ad lr̄az fiſtulas tympanū ꝛ chorū
cordas ꝛ organuz. tibias ꝛ cimbala. Plus
anagogia nos delectat ¶ Nec incōmēora
tꝰ abibis. O ſymeon. iuſte. pie. lōganimis.
timorate. Tu veniēs ī ſpū ī tēplū. dū indu
cerēmꝰ ego ꝛ pr̄ eiꝰ/ pueꝝ ihm cū oblatōni
bꝰ hoſtiaꝝ. cū r̄dēptōe q̄nqꝫ ſycloꝝ. tu pue
rū ī vlnas ſuſcipiēs ꝛ gr̄as agens ceciniſti
Nūc dimit. ſer. t. d. ſ. ꝟ. t. in pa. qꝛ vide. ꝛc̄.
Sufficere potuerat p ſūma laudis ꝛ glie⸗
verbū h̄ ſatis vnicū expſſiſti Lumē ad re⸗
uelatōez gētiū. Cōtuliſti mecū o ſuſceptōe

iſrľ pueri ſui. vocãs ĩpm ſalutare. glíaꝫ ple
N bis ſue iſrľ. ¶ Exhilareſce nũc rex ꝛ pr̃ meꝰ
dauid. pſaltes dñi. Cõpleri ſentis ꝛ intelli
gis. exhortatões tuas totiẽs ĩ pſalmis po/
ſitas. iteꝝ iterũqꝫ r̃petitas. Cãtate dño cã.
no. Exurge glía mea exurge pſal. ꝛ cytħ. ex
urgã diluclo. Nꝫ aliq̃d/ diluculũ iſtud my
ſterij. etiã ĩtellectũ lr̃alit᷑. Dixit dauid alio
loco/ me ſignificãs Sãctificauit tabnacu
lũ ſuũ altiſſimꝰ. Adiuuabit eã deꝰ mane di
luculo. Dedit ꝛ titulũ pſalmo illi cuiꝰ initi
um fuit vbũ ĩ cruce filij mei. Deꝰ deꝰ meus
vt q̃d me dereliq̃ſti. Dedit inqꝫ titulũ ꝓ ſu
ſceptõe matutina. Petit ĩ cãtic. ſpõſa. ſpõ
ſuꝫ. Mane ſurgamꝰ ad vineas qñ. ſ. aſpiret
dies eťnitatis ꝛ inclinẽt᷑ vmbre mortis hꝰ
Ruſus int᷑ tot opa dei facta ꝯmemoratio
ſpãlis ẽ ꝑ ꝓphetã diluculi. Tu fabricatꝰ es
inq̃t aurorã ꝛ ſolẽ. Et ſane. q̃d aurora pul/
criꝰ. q̃d iocũdiꝰ. q̃d ſalubriꝰ: Ad hoĩes ve/
nit ĩ ſuſceptõe matutina ros lucis ros refri
gerãs. ros fecũdas. Rorat deſuꝑ iuxta votũ
ꝓphete. Rorate celi deſuper Inde dñs ait.
Ego ros ꝛ iſrľ q̃ſi liliũ germiabit. hoc rore
ꝑfuſa ꝯcepi ſatietatꝫ fructũ. h rore mẽs im/
pleta inſtar teſte oui rore plena trahit᷑ a ra/
dijs ſolis ĩ excelſuꝫ. Cithariſãt in aurore di
luclo. pſallũt iubilãt alacrit᷑ volucres ſpũa
les. Sũt exultatões dei ĩ gutture coꝝ. q̃bꝫ
excitatꝰ/ oĩs ſpũs exurgit diluculo laudare
dñm. ¶ Cauſat h oĩa ſol oriẽs nõdũ viſus
Soli ĩ q̃ poſuit dñs tabernaculũ ſuũ. qꝛ ni
hil ĩ rebꝫ/ ſenſu ꝑceptibilibꝫ/ efficaciꝰ manu
ducit ad deũ ꝛ inſenſibili ꝯpat᷑. Sũt iſta ĩ
ſole. lux. vigor. fulgor. feruor. ſub ſyllab ex/
plicata ſeptẽ. Lux eminent᷑ ꝯtinet h tria q̃
ſũt ꝓprietates eiꝰ. vigor. fulgor. feruor. Vi/
gor (q̃ fecũdꝰ plena luce) ꝯtinet eminẽt᷑ ful
gorẽ. Vigor ꝛ fulgor/ ꝯtinẽt eminẽt᷑ feruo
rẽ. ꝛ ibi ſtatꝰ cũ circlo q̃dã. Fulgor ꝛ feruor
redeũt ad vigorẽ eẽntiali luce plenũ ſeu fe/
cũdũ velut ad parẽtẽ. ¶ Cõformit᷑ in diui
nis. eẽntia diuina cõis tribꝫ ꝑſonis. ꝯtinet
eminẽt᷑ ĩpas cũ oĩbꝫ ꝑfectõibꝫ ſimplr̃ nõ tñ
formalit᷑. etiã ſm ponẽtes ĩ diuis formales
ꝑfectões. Pr̃/ fontalis ẽ plenitudo dĩne eſ/
ſentie. potẽs generare filiũ. ſic vigor lucis
fulgorẽ ſuũ. Pr̃ ꝛ filiꝰ/ ſũt ſufficiẽs p̃cipi
um ſpũſſancti. ſic vigor ꝛ fulgor ſũt princi
piũ feruoris ꝛ ibi ſtatꝰ. qꝛ filꝰ ꝑ acceptã vi
ſpiratiuã/ reddit ſe ꝛ ſpiritũſanctum patri.
R ¶ Trãſeamꝰ ad imaginẽ ſpũs hũani dica
mꝰ ĩpm eẽ lucẽ ſic vere ẽ lux. Et eo ꝑfectior

q̃ meminit. intelligit ꝛ diligit. ſeqꝫ ſuꝑ ſe refle
ctit. qꝛ ſe ꝑcipit. qꝛ ſe mouet dũ ꝑcipit. ꝛ ꝑci
pit dum ſe mouet. circũinceſſiõe mirabili.
Eẽntia ſpũs/ ꝯtinet eminẽt᷑ vigorẽ memo
rie fecũde. ꝛ h/ ꝯtinet eminẽt᷑ fulgorẽ intel/
ligẽtie. Duo aũt h/ vigor mẽorie ꝛ fulgor
intelligẽtie/ ꝯtinẽt euidẽt᷑ feruorẽ amici/
cie. ꝛ hic ẽ ſtatꝰ. qꝛ reflexio fit ad fõtale pri/
cipiũ. dũmõ redit finis ad p̃cipiũ ꝑ medi
um. qꝛ ſi linee tres recte ſũt q̃libet de pũcto
ad pũctũ ſm originẽ reſultat triãgulꝰ intel
ligibilis. Sꝫ qꝛ finis redit ad ſuũ p̃cipi/
um ꝑ mediũ. necẽ ẽ intelligi ſperã aut circu
lũ. ¶ Qui põt puro viuaci ꝛ irreuerberato
ſpũs oculo ꝯſiderare q̃ diximꝰ/ de archītri
clino vel iconomo cordis nr̃i/ poterit ĩ ſe ꝛ
ꝑ ſe tãqꝫ ĩ ſpeclo ꝛ ꝑ ſpeculũ ꝯgnoſcere ſe in
ſe. Et ꝑ ſe poterit ꝯũt᷑ rapi a ſe ꝛ ſupra ſe. ad
ſapiaꝫ diuinã. q̃ ꝑ ignorãtiaꝫ ꝯgnita ẽ. ſm
vnionẽ ſuꝑ mẽtẽ. Nõ ſi deficit ĩ multis fi/
delibꝫ h ſapia. ſola fides ſpes ꝛ caritas ſuffi
ciũt ĩ gr̃e eẽntia radicate. ꝛ ĩ ea ṽtualit᷑ imo
ſuꝑeminẽt᷑ repoſite. etſi nõ formalit᷑. Opꝫ
eni ĩ oĩbꝫ ſic fieri. vt oĩa participẽt vno ꝛ ad
vnũ ꝯgregẽt᷑. ſm varios ordĩes vſqꝫ ad mo
nadẽ diuie eẽntie. q̃ fontalit᷑ ẽ in pr̃e. Sic
potẽtie aĩe ad eiꝰ eẽntiã. Sic habitꝰ oẽs ṽ/
tutũ. donoꝝ ꝛ btĩtudinũ ad vnã grãm refe
rũt᷑. Deiqꝫ ſi ꝯtẽtio õ tot diſtictõibꝫ ſm for
mas metaphiſicales ſit rõnal᷑ ꝛ q̃ntũ rõna
lis ſeu miꝰ neceãria. magis ex h pꝫ ſi diſtictõ
ꝑ relatões ĩ diuis ſit maxĩa: q̃lis ꝑ abſoluta
finget᷑. Colligit᷑ altera ſil᷑itudo. lucis ſolis
ad lucẽ ſpũs. Lux ſe diffundit ꝑ mediũ nõ
impeditũ ſm totã ſperã ſue actiuitatꝫ. Ma
net tñ ĩ ſe iugiter ſuꝰ vigor fulgor ꝛ feruor.
Diuinꝰ ſpũs ſtabilis ſꝑ ĩ ſe/ diffundit ſe ꝑ
oẽs creaturas q̃ ẽeꝝ oĩm ꝑ illapſũ ſm eẽn
tiã pñtiã ꝛ potẽtiã. Nihilominꝰ ambit ꝛ p̃/
ambit creaturas vniuerſas. q̃ circũferẽtia
Ruſus ad rẽ nr̃aꝫ ſpũs hoĩs totꝰ ẽ ĩ corde
carnali. ſic ẽeꝝ eiꝰ. influẽs ꝛ radiãs ad to/
tã circũferẽtiaꝫ cordis. Spũs ṽo nõ inde
minꝰ ẽ ambiẽs ꝛ p̃ambiẽs totũ cor q̃ circũ
ferẽtiã eiꝰ ¶ Qui fixo poſſet hãc ꝛ aliq̃ ĩno
veritatẽ oculo ſpũs intueri. ꝑfecto facilior
ad oĩa q̃ dicta ſũt de deo ꝛ de ſpũ nr̃o/ ꝑſpe
ctus ſuꝰ eẽt. Sꝫ reuerberat᷑ ꝓpt᷑ ꝯiũctõꝫ ad
ꝯtinuũ ꝛ fãtaſmata. ꝛ ad h ꝛ nũc. donec pu
ritate mẽtis/ poſſit ſpũs ad vnitatẽ ſe colli
gere ꝛ collectꝰ ſtare. Sꝫ o dñe deꝰ q̃s habi/
tat ĩ tabnaclo tuo. Quã h paucoꝝ. q̃ꝫ hoc
pauciſſimoꝝ q̃d ſeq̃t᷑. Aut q̃s requieſcet in

mõte ſcõ tuo. O reqͥes. o ĩ pace. o ĩ id ipm:
Hec ẽ pax ⁊ vnitas. In q̃ petit dimitti ſy=
meon ĩ cãtico. Venit ad h̃ oriẽs ex alto/ di
rigere pedes nr̃os ĩ viã pacis vt cecinit za
charias. Cõſonat ãgelicũ melos. dãs ĩ t͛ra
pacẽ hoĩbꝫ bone volũtatis. Dedit ſil͛r tan=
gẽs ĩ vl͛tio pſalteriũ meũ. Suſcepit iſrael
pu. ſu. Quid eĩ ſuſceptõ/ niſi ſurſũ acceptõ
ſꝫm nomẽ ſuũ. Et q̃d adeo ſurſũ acceptio/
niſi ad ſe ſpũalis attractio. ſic̃ vis magnet
trahit ad ſe ferrũ. ⁊ vniuerſal͛r oĩs finis fini
bile ſuũ: Oĩe appetibile appetitũ ꝓprium.
Hic phĩce enũciauit nõ poetice q̃ dic̃ Tra
hit ſua quẽqꝫ voluptas. Voci te factũ ẽ o
glĩoſe teſtis ſtephane q̃n ꝯplẽdo oĩe deſi
deriũ tuũ h̃ vnũ periſti. Dñe ihũ ſuſcipe
ſpm̃ meũ. Hoc tuũ inſtar oloris cãticũ pa
rata morte/ ſuauiſſimo gutture protuliſti.
S ¶ Magnificat aĩa mea dñm. Quia fec̃ mi
hi mag̃ q̃ potẽs ẽ. q̃n q̃ creauit me/ reqͥeuit
⁊ ſe vniuit ĩ tabnacl̃o meo. q̃n noua facta
ſũt oĩa ĩ celo ⁊ ĩ t͛ra. Quo noua: Eo nimiꝝ
qꝛ et͛nitati ſũt ꝯiũcta. Vidit h̃ pſ. ſepiꝰ in=
citãs ad cãticoꝝ nouitatẽ. Cãtate dño cã=
ticũ nouũ qꝛ mirabilia fec̃. Nũq̃d nõ oĩm
nouitatũ ſupeminẽs nouitas q̃ mutauit ſi
gna. inouauit mirabilia. q̃n v͛bũ imẽſũ ab
breuiatũ ẽ. q̃n diuĩa maieſtas ita ẽ inclĩata
vt acciperet ſui formã. q̃tinꝰ exaltaret͛ forma
ſerui ad diuinã: Subdit mirabilẽ nouita
tis rõez dicẽs. Saluauit ſibi dextera eiꝰ. ⁊
hoc h̃ũiles ad et͛nitatẽ exaltãdo. Dextera
q̃ppe ꝑtinet ad et͛nitatẽ. Hic ẽ illud ſpõſe.
Dextera illiꝰ ãplexabit͛ me. Et pſaltes. Te
nuiſti manũ dexterã meã. ⁊ cũ glĩa ſuſcepi=
ſti me. qꝛ dextera tua exaltauit me. Salua
tionẽ hãc ſeu ſalutẽ opatꝰ ẽ ĩ me q̃ fecit mi=
hi mag̃. q̃ ſũ t͛ra illa de q̃ veritas orta ẽ. Ete
nim dñs dedit benignitatẽ ⁊ t͛ra nr̃a dedit
fructũ ſuũ bñdictũ. dũ germĩauit ſaluatorẽ
Itaqꝫ nõ iã mãdauit tm̃mõ ſalutes iacob
ſꝫ opat͛ ſalutẽ in medio t͛re. Dicit vnicuiqꝫ
Salꝰ tua ego ſũ. q̃m nõ ẽ in alio ſalꝰ. Necꝫ
enĩ datũ ẽ ſub celo aliõ nomẽ ĩ q̃ oporteat
nos ſaluos fieri. ¶ Tu ꝓpterea o gabriel dũ
miſſus es a deo legatꝰ ad ea q̃ ſalutis hꝰ et
pacis erãt/ a ſalutatõe cepiſti Aue gr̃a ple=
na dñs tecũ. bñdicta tu ĩ mu. Addidit Eli
ſabeth ꝯgnata mea. Et bñdictꝰ fructꝰ ven=
tris tui. Suppletũ ẽ ꝑ te gabriel nomẽ ꝓ=
priũ. dũ cogitãti mihi q̃lis eẽt iſta ſalutatõ
Subintuliſti. Ne timeas maria. iueniſti
enĩ gr̃az apud deũ. Termiat aliq̃ꝭ deuotõ

ihs xp̃s amẽ. Salꝰ ſua abſqꝫ mene ſeu de=
fectu ꝟe fiat. Hoc ẽ q̃re. q̃lit͛ ⁊ vñ beatã me
dicẽt oẽs generatõẽs qꝛ btĩtudinẽ ſalutarẽ
fecit ꝑ me. faciẽs mihi mag̃ q̃ potẽs ẽ ⁊ ſcm̃
nomẽ eiꝰ. qõ dũ bñ viuimꝰ/ ſctificat͛ ĩ nob.
Sctificauit ⁊ ĩ me tabnacl̃m ſuũ altiſſimꝰ
qꝛ ſcm̃ nomẽ eiꝰ. Hoc q̃z qõ natũ ẽ ĩ me ſã
ctũ. vocabit͛ filiꝰ dei ihs magnꝰ ꝑ ãgelũ. ⁊ ſã
ctus ſcõꝝ ꝑ Dañ. Fidel͛ dñs ĩ oĩbꝫ vijs ſuiſ
qꝛ oĩa opa eiꝰ ĩ fide. ⁊ ſanctꝰ ĩ oĩbꝫ opibꝫ ſuiſ
Sãctꝰ ſanctꝰ ſanctꝰ do. deꝰ ſab. Ple. ſ. ce. ⁊
ter. gl̃. t. Talit͛ ꝯ ſuo mẽorit͛ oĩa q̃ ſalutife=
ra ſũt/ ꝯferens ĩ corde meo. Meditãs ſum
aſſidue. ⁊ admirãdo deficiẽs. q̃nta ſit ⁊ q̃l
hec ſalutatõ. ¶ Ecce eĩ ex h̃ bea. me di. oẽs
gene. Cõcinet oĩ mihi oĩs eccl̃ia ſcõꝝ ſalu
tiferũ ꝓmẽs illõ atqꝫ g̃tiſſimũ. Salue regi
na mĩe. Et itex. Salue mr̃ pietat ⁊ totiꝰ
trinitat nobile tricliniũ. vbi tñ incarnati
ſpẽale maieſtati ꝑpans hoſpitiũ. Deniqꝫ
frequẽtꝰ Aue maria gr̃a plena dñs tecum
Decet ꝑfecto/ me mr̃ez ſalutis ſalutãtẽ/ nõ
inſalutatũ ꝑterire Debet obſeqͥoſus amor
viciſſitudinẽ amatõis recipe. Dz gr̃a pleã
cũ q̃ dñs ẽ/ refũdere gr̃am ꝑ gr̃a. Dz bñdi=
cta bñdictõez. fructifera frc̃m. dña regnũ.
Illũiata ſil͛ ⁊ illũiatrix ſꝫm nomẽ meũ/ de=
beo coheredibꝫ meis illũiatõez. Dabit po=
ſtremo ihs ſalutẽ idefectibilẽ. ad h̃ etiã ve=
nit. ¶ Cõtuli crebro mecũ ĩ corde meo ta= C
lia. Cõtuli ſil͛ cuz v͛gineo ioſeph viro meo
vocãs ipm ſic̃ ſara abraã dñm. Querebat
a me inter ſecreta colloq̃a. q̃uo h̃ ⁊ h̃ fierẽt
aut facta eẽnt. q̃ tãdẽ ĩ me mõ ꝯpleta ſunt.
Cõſeruabat mẽoriter ĩ ſimplicitate cordiſ
ſui ſalutatõz ãgelicã. q̃uã accepat a me. ſil͛r
⁊ cãticũ nouũ meũ. Cãticũ inſup zacharie
cũ cãtico ſymeõis Cãtabiles ſibi erãt he iu
bilatõẽs ĩ loco pegrinatõis ſue. Hec cãtica
ſyon. hec ĩ recordatõez celeſtis ihr̃l'm ſolatõ
ſibi tradita ſũt. Et qꝛ doctiſſimã me noue
rat ĩ pſalmis ⁊ cãticis. dicebat aliq̃n maria
dña mea. qꝛ mr̃ dñi mei. Sonet vox tua ĩ
auribꝫ meis. Vox eĩ tua dulcis. Vox vero
mea q̃d aptiꝰ ſonaret ĩ auribꝫ ſuis q̃ ꝓprium
cãticũ Magnificat aĩa mea dñm. ¶ Appa
ruit tãdẽ mag̃ fides eiꝰ. dũ viſitatꝰ ab ãgelo
triſte illud iuſſũ accepit. Surge ⁊ accipe
pueꝝ ⁊ mr̃ez eiꝰ. ⁊ fuge ĩ egyptũ. Audierat
priꝰ ab ipo ãgelo ꝯfortãte ſe. vt me acciperet
in ꝯiugẽ. Qõ eĩ ĩ ea natũ ẽ. de ſpũſancto ẽ.
Predixerat me filiũ pariturã. Iuſſerat vt
vocaret nomẽ eiꝰ ihm. Cꝰ cãz ⁊ diuinitatez

aperiēs inq̄t. Ipe ei ſalu ū faciet pplm ſuū
a pctis eoꝝ.cū delēs iniq̄tates ſit de⁹ ſolus
¶ O q̄ꝫ dulcis filiis h̄ pnūciatō videri poterat
ad iſtā. Surge ꝛ accipe pueꝝ ꝛ fuge i egy-
ptū. q̄ꝫ diſtās o gabriel nūciatō tua Regna
bit i domo iacob i eternū. ꝛ iſta Accipe pue
rū ꝛ fuge i egyptū. Magna fides/magnā
fecit magnificētiā. Utriꝗ nr̄m.cū magna
nimi ſpe ꝯtulit.vt ꝯ̄ ſpē ſperarem⁹ ¶ Por
ro totū illud ſeptēnalis pegrinatōis exiliū
q̄nta ſedulitate/patiā.ꝛ lōganimitate/trā
egit cū puero ihū ꝛ mecū.recolat pi⁹ anim⁹
ꝛ ꝯferat i corde ſuo. ¶ Venient generatōes
q̄ ſcribet aliq̄ꝫ deuotō. plima ſup iſtꝭ pie
ſpeculāda.mlta pſalice.q̄dā heroico carmi
ne.cui ioſephina nomē erit.q̄dā alit ꝛ alit.
Nōnulli de laudib⁹ iuſti ꝟginal ſpōſi mei
fidiſſimiꝗ cuſtodis ꝛ teſtis delegati/mlta
ſue poſteritati legēda relinquēt.ſtatuēt cō
ſūmatōeꝫ i ipi⁹ pciosa morte. q̄ pn̄tib⁹ filio
meo ꝛ me.pieꝗ flētib⁹/ appoſit⁹ ē ad p̄res
ſuos.i ſenectute bona.cui⁹ mēoria in gene
ratōes ſeculoꝝ ¶ Scribet̄ deiceps certio-
ra/p decurſu tpis q̄ ihs erat incipiēs q̄ſi an
noꝝ.xxx.q̄n tota ceſſi i cuſtodiā ꝛ idiuiduā
ſequelā ei⁹.dū p plures ānos fuerat velut ce
cult⁹ ꝛ igloi⁹.ſubdit⁹ paupculis nob.q̄i ſer-
uul⁹ q̄ venerat etiā miſtrare nō miſtrari in
hūilitatis ꝛ ſūme obediētie documētū.tūc
pdiēs iohēs ab heremo iuſſus baptiſare.
iuſſus clamare.parate viā dn̄o.iuſſus ānū
ciare prim⁹ regnū dei.iuſſus pdicare pniā
in remiſſionē pctōꝝ. Signū pinde ſuſci-
piēs. Sup quē videris ſpm̄ deſcēdentē ꝛ
manētē.ipe ē q̄ baptiſat i ſpūſcō. Cōſenſit
baptiſare filiū meū.ſeru⁹ dn̄m. vox verbū
amic⁹ ſpōſi ſpōſū. Cui refugiēti cū reuerē
ti timore ihs ſubitulit Sinc. Sic nos de
cet iplere oēm iuſticiā. ꝛ h̄ i ꝯſutatōeꝫ oīs i
U iuſticie nr̄e ¶ Cap⁹ ecce copioſiſſim⁹ apt⁹ ē
collationū meaꝝ/mēorit i corde meo/affa
bilit ſepe doctrialr ꝛ deuote/cū alloq̄o alie
no cōicatoꝝ etiā viuēte filio meo bn̄dicto
Seduli⁹ aūt ꝯtuli p⁹ reſurrectōeꝫ ꝛ aſcēſio
nē ipi⁹.q̄n (data ſub cruce/ i filialē diſcipu
lū illi⁹ quē diligebat ihs cuſtodiā) māſi vſꝗ
ad felicē obitū meū cū aplis ꝛ diſcipulis i
ihrlm.q̄ fuerūt illic p ānos.xij.ad ꝯuincen
dū iudeoꝝ icredulitatē. Erāt ei (ſic aperuit
medic⁹ cariſſim⁹ lucas ſecretoꝝ ꝯſci⁹ meo-
rū) oēs ſil i orōe pſeuerātes cū mulierib⁹ et
maria mr̄e ihū. Tūc dato ſpūſcō/ celebris
habebat̄ ſacri panis ꝯmunio/ i ſimplicita

te cordis. Iūgebat̄ orō dn̄ica. Simbolū
ꝯditū ē me ꝯſulta. Hoc āt vltimū de me in
canone ſcripture catholice. vbū repit̄ expſ
ſuꝫ.q̄ ſū maria mr̄ ihū. ¶ Sꝫ o ſapiētiſſi
me dn̄e de⁹ ſalutaris me⁹.q̄nta ꝛ q̄ꝫ multifa
ria ſūt pter h̄ dicta docta collataꝗ. q̄ ſi per
ſingla ſcriberēt̄.nec ipm arbitror mūdū ca
pere eos q̄ ſcribēdi ſūt libros. Et q̄m finis
legis ihs xp̄s. ꝛ h⁹ ego appellor maria mr̄
ihū. Placꝫ collatōes aliq̄s ō dn̄o ihū meo
ſub fine pſalterij hui⁹ decies decacordi/no
tulare. Sūt.xxiij.hmōi collatōes.

¶ Sequitur prima

q̄ ē notula ſeptuageſima ſeptia in ordine.

D Omin⁹ de⁹ ſalutaris me⁹ ihs me⁹.
o quē magnificat aīa mea. cū exulta
tione ſpūs. Et ipe ē finis oīs ꝯſū-
matōis. Et ē regalis diſtributō oīs legis ꝛ
ornat⁹ vel iclinatōis natural ꝛ ordis. Ipſe
rex regū ꝛ dn̄s dn̄antiū ¶ Dn̄s de⁹ ſaluta-
ris me⁹ ñ vane ꝯſtituit oēs filios hoīm mi
n⁹ q̄ꝫ alia opa ſua ſubiecta ſub pedib⁹ hoīs
q̄ tn̄ facta ſūt bona valde.nec a ſuo fine fru
ſtrata. ¶ Dn̄s de⁹ ſalutaris me⁹ ꝯſtituit na
turā hūanā ſupra ceteras irrōnales creatu
ras.vt capax eēt ꝛ pticeps eē poſſꝫ honeſta
tis q̄ dr̄ honoris ſtat⁹ termin⁹ boni ꝛ finis
honoris. Eſt āt honor ille/bonū honeſtū.
bonū ꝯueniēs appetitui rōnali vt rōnal ē
¶ Dn̄s de⁹ ſalutaris me⁹.nō ē ſalutaris vł
ſal⁹ vel ihs ſm nomē ſuū.ſi nō iplere valeat
totā indigētiā rei ſaluabil ſm oēs vires ſu
as. Ptꝫ h̄ ex deſcriptōe ſalutis vel ſalutar.
cui⁹ finis ē vt repleat totā indigētiā patiē-
tis ¶ Sal⁹ i reb⁹ ſenſu carētib⁹/ſufficient
obtinet̄/dū ſuo ꝯueniēti vel vtili bono cō-
iungūt̄.etiāſi nō delectabilit pticipāt illud
Ptꝫ h̄ i q̄ete reꝝ ſenſu carētiū ad loca ſua.
Dū pterea formā ſibi ſilēꝫ introducūt ad-
ꝯſeruatōem ſpēi ¶ Sal⁹ i aīalib⁹ carētib⁹
rōne/ſufficiēt obtinet̄.dū ſuo ꝯueniēti vel
vtili ꝯiūgūt̄.ꝛ dū illā ꝯiūctōeꝫ pcipiūt.ꝛ in
pceptōe delectāt̄.etiāſi nihil pticipāt ō ho-
neſto. Ptꝫ q̄ ad honeſtū pcipiēdū neq̄q̄
ꝯdita ſūt ¶ Sol⁹ i oī creatura rōnali vł in
tellectuali neq̄q̄ obtinet̄/ſi nō honeſto bo
no ſuo/cū pceptōe ꝯiūgat̄.itelligēdo ō ſalu
te pfecta.q̄ ꝯſiſtit i actu.nō aptitudine ſola
vel habitu. Ptꝫ q̄ ad honeſtū bonū pcipi
endū actualit formata ē ¶ Sal⁹ i hōib⁹ cō
ſtitui nō potuit ab vtentib⁹ rōne/phis aut
alijs.pterq̄ i honeſto ſolo bono ſupremo.

eterno τvno: nõ in diuitijs vtilibꝫ. nõ in d
litijs ſuauibꝫ. nõ ĩ honoribꝫ vel gloria tpa
libꝫ. Ptꝫ q̃m h̄ oĩa ſi affuerit / remanet indi
gentia ſeu vacuitas vel inanitas / nõ reple
ta / in principaliori potẽtia rõnis. q̃ ſuſcep
tiua ẽ boni honeſti τ illiꝰ pceptiua. ¶ Ma
gnificẽtia. ſalutaris ad honeſtũ capeſcẽdũ
ꝓpria eſt ſolius nature intellectualis. So
la ei mouet̃ ad honeſtũ. vl' ſtat ĩ eo / ſub hac
rõne ꝙ bonũ hoc aut illõ / ↄſonat recti rati
oni. etiãſi nõ haberet rõnẽ delectãtꝫ aut vti
lis. Honeſtũ ꝓpe ẽ qđ ſuavi nos trahit τ
allicit dignitate. Honeſtũ bonũ dꝛ ꝑ relati
onẽ ad appetitũ rõnalẽ vt rõnalis ẽ. ordi
nẽ ſuũ ſeruãs r̃tinẽs ꝙ naturã. ¶ Magni
ficẽtia ſalutaris ad honeſtũ / fõtalit' ẽ ĩ deo
pr̃e lũinũ. apud quẽ nõ ẽ alia rõ cuiuſcũꝙ
appetibil' vel amabil' / ꝙ honeſtas ſua. oĩa
eni ꝓpt' ſeipm̃ fec̃ dñs. nõ ꝓpt' aliud vel vtile
vel delectabile ĩtuitu pꝛĩcipali. ¶ Magni
ficẽtia ſalutaris: neꝙ habet̃ neꝙ ꝗrat̃ / niſi
recta rõ q̃ ſp ad optĩa dep̃cat̃ / termĩet̃ aut fi
niat̃ ĩ deſiderio ſuo. Sp eni curua / remur
murat ĩnq̃etat̃ τ impfecte ſtat. Hoc vidit q̃
dicit. Nõ ẽ pax impijs. Et rurſũ. Cor ipĩj
ſic̃ mare feruẽs qđ q̃eſcere ñ põt. Dic orat
pr̃ meꝰ dauid. Cor creari mũdũ. ſpm̃ ĩſup
dari rectũ. ſpm̃ ſcm̃. ſpm̃ pꝛĩcipalẽ. ſm̃ tria
ad q̃ fact' ẽ rõnalis ſpũs. vt recte. ſancte. foꝛ
tit' / ferat̃ ĩ honeſtũ. ¶ Magnificẽtia ſaluta
ris varie q̃ſita ẽ ab oĩbꝫ q̃tq̃t venerũt hacte
nus vſꝙ ad dñm deũ ſalutare meũ. vel q̃
pꝛiꝰ ĩplicite aut explicite credebãt ĩ eũ. Ipe
eni ẽ q̃ totũ hoĩeꝫ ſaluũ fec̃ ſm̃ oẽs vires. q̃
ↄſiſtẽs ĩ ſinu pr̃is / ãnũciauit nob̄ de deo q̃
ad verã honeſtatẽ via ẽ. vector. hoſtiũ τ ter
minꝰ idẽ. ¶ Reſpectio ſalutaris illiꝰ q̃ ẽ ex
celſus dñs τ hũilia reſpicit. ſolã ĩ aĩa rõna
li ancilla ſua / reſpicit hũilitatis honeſtatẽ.
Hec ſpẽoſitas aĩe. h̄ decor. h̄ pulcritudo. q̃
trahit ipm̃ τ allicit. Nec aliũde tñ iõ Ihs
trahit̃ ꝙ a ſe vel allicit̃. q̃m ĩ hac hũilitatis
honeſtate q̃m dedit / ſe reſpicit τ diligit. Re
ſpectio ſalutaris notat̃ a ſpõſa ĩ cãtic̃. Cuꝫ
eſſet rex ĩnq̃t ĩ accubitu ſuo. nardꝰ mea de
dit odorẽ ſuũ. In nardo hũili redolẽte ac
cipimꝰ honeſtatẽ. Intuitꝰ hniꝰ honeſtatis
oculꝰ ẽ efficax τ viuꝰ q̃ penetrat τ vulnerat
cor ĩ amore. ¶ Reſpectio ſalutaris fit ĩ an
cilla q̃ reſpicit̃ ↄuerſa viciſſitudine ad dile
ctũ. q̃ reſpicit ꝑ oculũ ſimplicẽ τ rectũ. de q̃
veritas. Si oculꝰ tuꝰ fuerit ſimplex. totum
corpꝰ tuũ ſupple opationũ tuarũ / erit luci

dum τ rectũ. Nõ qꝛ τ finis ꝓſtituet̃ bonꝰ. τ
ad finẽ ordo rectꝰ nõ diſtortꝰ. ꝑ ineptitudi
nẽ aut viciũ. ¶ Reſpectio ſalutaris multi
plicit' ĩtelligit̃ fieri a dño deo ſalutari meo.
Unus modꝰ ẽ in etna ꝓdeſtinatõe. ſm̃ q̃m
dictũ ẽ a filio ĩ iohe. Qui ex deo ẽ / non pec
cat. qꝛ generatõ dei ↄſeruat illũ. Aliꝰ ꝑ gra
tiã habitualit' gratificãtẽ q̃lis ẽ in puulis τ
in hoĩbꝫ ſanctis dũ dormiũt. Tertiꝰ ẽ ĩ opa
tionibꝫ ſanctis cũ pceptõe diuiorꝫ cariſma
tũ. ꝑ ſenſũ intellectꝰ τ affectꝰ / ĩ vna faculta
te liberi ſpũs. ĩ corde vno. qđ ẽ natura eẽn
tialis aĩe. ſupeminẽt' ↄtinẽs mẽoriã intel
ligẽtiã τ affectũ. Fit h̄ ſalutaris pceptõ / ſe
pe dũ dicit hõ deuotꝰ. Ego dormio ſupple
in viribꝫ infimis. actũ nõ ſentiẽs tpaliũ. et
cor meũ vigilat ĩ ſomnijs ſpectaculorꝫ eter
norꝫ. ¶ Beatitudo aĩe rõnal' / dicẽda ꝑ oẽs
generatões. ↄſiſtit ĩ factõe magnorꝫ ꝑ illuꝫ
q̃ potẽs ẽ. Hoc ãt fiet. dũ erit mẽorie reple
tio etnitatꝫ τ pacꝫ erit ĩtelligẽtie repletio ve
ritatis τ lũis. erit volitiue repletio dilectio
nis τ fruitõis. ¶ Beatitudo aĩe rõnal' dicẽ
da ꝑ oẽs generatões / ↄſiſtit ĩ ſtatu q̃ ẽ oĩm
bonorꝫ aggregatõe pfectꝰ. Hec ẽ diffinitõ
recta btitudis. q̃ ſtatũ dicit ĩ optio. dũ opti
ma potẽtia / optio ſuo obiecto / imꝑturba
bilit' ↄiũcta ẽ. ¶ Btitudo aĩe rõnal' ↄſiſtit
in h̄. ꝙ ipa tãꝙ ſignũ magnũ ĩ celo amicta
eſt ſole totꝰ honeſtatꝫ ĩ rõnali. Eſt luna to
tiꝰ mutabilitatꝫ ſub pedibꝫ eiꝰ ĩ ↄcupiſcibi
li. Eſt corona totiꝰ pfectõis q̃ ĩ ſtellarꝫ. xij. ĩ
capite ṽtutis iraſcibil' q̃ tẽdit ĩ ardua. De
niꝙ ꝑturit filiũ q̃ rapit̃ ad thronũ dĩ. rectu
rꝰ gẽtiles affectões. Fit ei ṽbigẽa. qꝛ deſcẽ
dit ĩ eã ſpũſſãctꝰ. et ṽtꝰ altiſſimi obũbrabit
ſibi τ q̃d obũbratõ niſi lucꝫ effulgẽtia cũ te
nebra. Maior idcirco ĩtelligit̃ obũbratõ q̃
ſub luce clarior ẽ obũbratio. q̃l' pꝰ aĩaꝫ filij
mei / facta ẽ mihi. ſub cuiꝰ vmbra quẽ deſi
derabã ſepe ſedi. τ poſtꝙ ſolicite miſtraue
rã ei. ¶ Btitudo aĩe rõnal' / quã fec̃ magnã
q̃ potẽs ẽ. plꝰ depẽdet a bñplacito ſue ma
nutenẽtie ĩ ſtatu finis vltimi τ honeſti / ꝙ
in vigore ꝓprie nature / vel ĩ fulgore pcepti
uo. aut ĩ appetitiua motõe. Soluit̃ ꝑinde
facilit' q̃ſtio. cur ſathan irremediabilit' cor
ruit dũ alij ſteterũt ĩmobilit'. qꝛ terminũ vie
datũ cuilibet eorꝫ ĩpleuerũt. hi ꝑ depoſitõ
nẽ de ſede dignitatꝫ ſue. Iſti ꝑ exaltatõem
ex ſua dũ viatores eẽnt / ſub deo fideli hũi
litate. honeſtate. pulcritudĩe. formoſitate.
ſpẽoſitate. ĩ ordis ſui ↄſuatõe. ¶ Scritas

noīs dei/ↄuenit cū hon estate.ↄuenit cū ſa
lute.ↄuenit cū hūili diuīa reſpectōe. ↄueit
cū magnificētia btitudīs ab ipo collate.cō
uenit inſup cū timore dei.cū hūiliū exalta/
tione.cū eſurientiū repletōne in bonis. Po/
ſtremo cū iſrl' pueri dei ſuſceptōe. Sancti
tas ⁊ oīe generalit nomē qd ad eternitatē
ſignificādā adaptaꝛ ꝓprie ꝓpria ē inter crea
turas nature intellectuali q̄ ad finē ſue ↄdi
tionis intētū.ſi nō ex ꝓpria malicia ⁊ impu
ritate deficiat. Eſt ei ſanctitas libera ab oī
cōtagione puritas/ ſpōte ſeruata. Sic ſa/
nitas ſuo mō.ſic nobilitas.ſic libertas.di/
cūt facultatē ꝓximā ⁊ facilē/ad oꝑatōes ꝓ/
prias ⁊ ordinatas et debitas exercendas.
Sic inſup pax ōī ordo nō impeditꝰ vel or
dinis trāq̄llitas. Sic modeſtia modi ſta/
tus ē.⁊ bonitas boni ſtatus. ¶ Sāctitas
colligit ⁊ ſatiat. dū ſalꝰ oīm ⁊ ſanctꝰ ſactoꝝ
ihs.ſplēdor pr̄is i diuinis/illabiꝛ creature
intellectuali tanq̄ ſpēs ⁊ imago ⁊ virtꝰ dūi
dei ſui pr̄is.dū eni illabiꝛ vt ſpēs.ꝑcipiꝛ vt
pulcerrima. Quid ei ē pulcritudo niſi pro
portio numeroſa.q̄ ſuū ꝑfecte repſentat ex/
emplatū: Porro dū illabiꝛ vt virtꝰ agēs ꝑ
cōtactū mediū ſeu moderatū. ꝑcipiꝛ ſuaui
tas. Natura ei q̄ triſtaꝛ in extremis. in me/
dijs delectaꝛ. Poſtremo dū illabiꝛ vt oꝑa/
tio.replēs totā capacitatē ⁊ indigentiā ſui
paſſibilis.ipa ſalutē oīa ↄplentē oꝑaꝛ ⁊ fit
q̄es ¶ Sāctitas ſalutaris ⁊ beata/cōple/
ctiꝛ neceſſario in aīa rōnali(quā ſanctificat
ſaluat ⁊ beatificat)oīe bonū. vt verificeꝛ
illō ad moyſen. Ego oñdā tibi oīe bonū
bonū honeſtū pricipalit. Et ex eiꝰ ꝑceptōe
neceſſario ſeq̄ꝛ ſūma delectatō. ꝓpt ↄueniē
tiā ſūmā. Demū vtilitas ꝓpt indigētie cu/
iuſlibet ſupplemētū. Vñ fas hꝫ bñdicere
deo q̄ replet in bonis deſideriū ſuū ↄcinēs
in exultatōe ſpūs in deo ſalutari ſuo. Ma/
gnificat anima mea dñm.

7 Gloria pr̄i et filio et ſpūiſancto. Dñī
inſpirāte te ⁊ ꝑueniēte in bñdictioni
bus dulcedinis(O glioſa trinitas pr̄ et fi/
liusⁱ ſpūſanctꝰ) Ego hūilis āncilla magni
ficatōis tue/cū exultatōe ſpūs/cāticū in fi/
nem vſq̄ deduxi. Glia tibi q̄ es alpha ⁊ o.
pricipiū ⁊ finis.cui ſoli debeꝛ honor ⁊ glia
¶ Cōiūcti prꝰ pſalteriū iocūdū cuꝫ citha/
ra.miāꝫ ſcꝫ ⁊ grām/cū potētia. Iure ſupeſt
vt ſubnectā cāticū glie tue.qd habuiſti i te
⁊ apud te priꝰ q̄ mūdꝰ fieret. Mūdū eni et
oīa q̄ in eo ſunt ↄdidiſti ꝓpt magnā gloriā
tuā. Inde ē qꝛ celi enarrāt gliāꝫ tuā ⁊ oīa q̄
celi ābitu ↄtineꝛ gliam magnificētie regni
tui. Gloriā hāc vidit i ſpū Iſayas dū audi
uit cherubin clamātia. Sāctꝰ ſanctꝰ ſanctꝰ
dñs deꝰ ſabaoth. Pleni ſunt celi ⁊ tra glia
eiꝰ ¶ Dudū in pricipio qñ creati ſūt celi ⁊
terra canticū h̄ glie tue frequētatū ē ꝑ ſpūs
angelicos.laudātes te dñm ⁊ pr̄eꝫ ⁊ filiū ⁊
ſpm ſāctū.cui cātico qꝛ diſſonare pſumpſe/
rūt apoſtate ſpūs.q̄rētes eandē ſibi vſurpa
re gliāꝫ.zelaſti ꝓpt eā/ qm̄ ſola tibi ꝓpria eſt
zelauit ⁊ pricepς milicie michael exclamās
¶ Quis vt deꝰ: Fuit poſtmodū in ↄſūma
tione ſeptē dieꝝ.cōditꝰ rōnalis ſpūs i hoīe
cui datū eſt pſalteriū decacordū ad magni
ficāduꝫ te dñm. qm̄ ꝑceptū diſcipline.ipſi
ſcḋm qd tibi ↄcineret in laudē ⁊ gliāꝫ tuā cō
tuliſti. Rupit ipſe cordulas huiꝰ pſalterij.
trāſgreſſor effectꝰ.⁊ ideo ꝓiectꝰ eſt extra pa/
diſuꝫ deliciaꝝ.cui ſi nō data fuiſſet cithara
pnie/ad repandū pſalteriū iocūdū obediē
tie ⁊ gr̄e.nihil ſibi remanebat de cāticis.ni
ſi lamētatōnes mortalis exilij cū beſtijs. ⁊
ve ve dānatōis cū demonibꝫ i gehēne ſup/
plicijs. ¶ Repauit h̄ pſalteriū iocūduꝫ cū
cithara.filiꝰ ſcḋa in trinitate pſona.volēte
pr̄e.cū ſpūſancto cooꝑante.dū factꝰ eſt ipe
ꝑ aſſumptōeꝫ carnis ⁊ ſpūs.cithara in car
ne mea.pſalteriū iocūduꝫ in ſpū ⁊ glia pa/
tris i diuinitate. Sic ei alloquiꝛ eū pr̄. Ex
urge glia mea.exurge pſalteriū iocūduꝫ cū
cithara. Cui filiꝰ rñdens inducit. Exurgā
diluculo. Tu ei ſuſceptor meꝰ es.glia mea
⁊ exaltās caput meū qd reſuſcitaſti ad glo/
riā. Talit itaq̄ egregiꝰ dauid pſaltes/ pat
meꝰ/dedit intelligi. ꝓpterea ſil' ↄſonās ſibi
erupit nūc aīa mea i magnificatōeꝫ dñi cū
exultatōe ſpūs miſcēs pſalteriū iocūdū mi
ſericordie cū cithara ſeueritatis ⁊ penitētie
¶ Ampliꝰ vo cur nō potiꝰ a glificatōe q̄ a
magnificatōe ſūpſerī initiū. vt dicerē. Gli/
ficat aīa mea dñm. Sentiebā ꝑfecto priui
legiū h̄ cātici glie.reſeruāduꝫ multitudini
milicie celeſtis exercitꝰ.qñ ↄpleti fuerit di/
es vt pariā filiū meū primogenitū. Fiat tē
reuelatō celitꝰ ad paſtores. q̄bꝫ ꝓ ſimplici/
tate ſua ⁊ ſedulitate vigili ſuꝑ gregē ſuū ve
lut i q̄dā ſolicitudīe deſerti/ ſubito fiet cuꝫ
āgelo euāgeliſāte/gaudiū magnuꝫ.comes
multitudo milicie celeſtis. laudātiū deū ce
lico carmīe ⁊ dicētiū. Glia i altiſſimis deo
Et i tra pax hoībꝫ bone volūtatis. Veniēt
paſtores videbūt mirabunꝛ.reuerteнꝛ gli/

ficātes deū. Futuꝝ ē inſup ad berhleez di-
uerſoriū partꝰ mei. inoleſcat mos ꝑ eccīam
ſcōꝝ toto terraꝝ orbe diffuſā / iungere finibꝫ
pſalmoꝝ cāticoꝝ ꝛ hymnoꝝ celebriter. ve-
lut vna ꝛ inceſſabili voce cū oī milicia cele
ſtis exercitus. Glīa pr̄i ꝛ filio ꝛ ſpūiſancto
Sicut erat in prin. ꝛ nc̄ ꝛ ſp. ꝛ in ſ. ſ. amen.
¶ Sꝫ o glīoſa trinitas quāto pōdere ſnia
rū / reſonat ī auribꝫ meis / paruꝰ hic ꝛ paucu
lus numerꝰ ꝓbuloꝝ. Quot ꝛ quāti futuri
ſunt cōciues ſcōꝝ ꝛ domeſtici dei / q̄ ad iu-
ſticiā erudiūt plimos. ꝛ fulgebūt velut ſtel
le in ꝑpetuas eternitates q̄ ad declaratōeꝫ ce
leſtis huiꝰ cātici glīe / laborabūt / te doctrice
Concertabūt apud diſſidētes futuroꝝ he
reticoꝝ fragores. ſtrepitꝰ horrendosq; cla-
mores. vt ī debita ɔcināt armonia. te bea-
tiſſimā trinitatē ī vnitate. ꝛ vnitatē ī trini-
tate ī ꝑenni ſeculoꝝ tpe Amē. Dicent cre-
bro. Glīa tibi dn̄e. Noiabūt te deū glorie.
te glīaꝫ plebis tue iſrl̄. Te dn̄m virtutuꝫ q̄
es rex glīe. Tu rex glīe xp̄e / ɔcinit oīs eccle
ſia. Tu ad dexterā dei ſedes ī gloria dei pa
tris. Tibi laus. tibi glīa. tibi grāꝝ actio.
Quid igit̄ ſupeſt humilitati mee quam re
ſpexit dn̄s / niſi vt cū omnibꝫ generationi-
bus ſeculoꝝ. ſubiūgā pro fine pulcerrimo
debitoq; ſupaddens ad canticū meū. Glo
ria patri ꝛ filio ꝛ ſpūiſancto Sicut erat in
principio ꝛ nunc ꝛ ſemꝑ ꝛ in ſecula ſeculo-
rum Amen. ¶ Finit.

Sequitur carminū

ſuꝑ magnificat ps nō mīma / q̄ ꝑ abigēdo
tedio quiete ſenectutis / ꝛ recordatione pre
teritorū ſtudioꝝ / non tam nitori ſtudens
quā deuotioni et vtilitati / modulatus eſt.

Magnificat anima mea te dominū /
A Meus in te
Spūs exultat / reſpice fac humilē
Aduena dū terris dego / me cura placendi
Sepius eluſit / xp̄e peto veniam
Da modo cōplaceat tibi ſoli ſerior etas
Carmie ſe ſolans / ſis ſibi ſolus honor
Ternea carnales elegia cantat amores
Celica celeſtem promat amiciciam
¶ Geſta ſtilo memori miſerandi tpis hꝰ
Dent aliȷ̄ / nobis diua ſophia placet
Non eſt conſiliū pulcri ſpectacula celi
Linquere / ſcenūq; vile ſtilo terere
Me mea ſcripta tuis ɔmitto pr̄ maībꝫ fac
Quātū q̄s ve parum vis fieri maneant
Maria ps monet ꝛ ſupponit noſcere ſeſe
Viribꝫ in ꝓpriȷ̄s intus ꝛ exterius
Se ſcripturaꝝ manifeſtauit dicta viciſſim
Crebro latēt ſola / ꝑlege / ſe reſerant
Deniq; ꝑueniat reſerans oratio ſenſus
Lectoriq; comes ſit pia ſedulitas
Cur ſpectatiuas claudo ſub lege me-
Materias q̄rit cor iuuenile ſeni (troꝝ
Metroꝝ leuitas an nō minuit grauitateꝫ
Senſus. ꝛ ꝓpriuꝫ pondus hr̄e vetat
Dedecet an ſeniū ludꝰ iuuenilibꝫ aptus
Etatem ꝓpriuꝫ quāq; decet ſtudiū
Grādior es / pudeāt puerilia / nē lacrimaꝝ
Tempꝰ nūc lacrimis corda pianda piȷ̄s
Ludicra pōe ſenex puer vt n̄ ſis maledictꝰ
Seria res agit̄ / mors volat añ fores
Parce ſeni iuuenis / paucis ɔfuſa reſoluo
Mēs gaudet numeris arcius arta tenet
Edificat ſeniū doctrina virilis / ꝛ acte
Ludicra delectant metra puericie
Gratus erat puero iā de ɔceptibꝫ oīs
Sermo / nimis cupiēs noſcere quid ſit hō
Intus ꝛ exteriꝰ quot hꝫ vires repetebam
Sendulus / ꝛ tandē ſero videre datum eſt
Tricliniū cordis q̄d ſit / q̄d mentis aſilum
Qualis imago dei gloria qualis ei
Hoc opꝰ h ſtudiū cano ſenex creuit ī ānos
Hocia delectant ſabbata ſola placent B
Exrecte reces / menſis de menſe vacare
Dant / exaltatus vt deus eſt videam
Miris iſta modis deꝰ attulit ocia nobis
Anxia curaꝝ vincula diripiens
Forte / nec inuideo / poterit qꝺ ſcribit̄ olim
Id fore nōnullis vtile. ſuaue. placens
Nec puerilia ſunt q̄bꝫ vſi metra ꝓphete
Pſaltes / phi / theologiq; graues
Attn̄ auditu carnis reſonātia non ſunt
Carmina de rebꝫ quas ſapit vnica mēs
More ſuo ſi ſit breuitas obſcura pateſcet
Vocibꝫ aut proſis latius expoſita
Ingeniȷ̄q; moduꝫ decet vnūquēq; notare
Par aquile non eſt queq; volabit auis
Ars q̄ꝫ nulla ſtatim totā ſe ꝑdit / oportꝫ
Uſus vt acceptaꝫ ruminet aſſiduus
Ingeniū clareſcit ꝛ ars / ſi longior vſus
Affuerit / nemo ſumma repente capit
Arguit̄ ſeniū q̄ deſipiēs puereſcat
Altera cā ſubeſt / ꝑdita vita prior
Eſt vtꝰ vegeta minor ī ſene / fortior aufert
Et aīo pacem de cerebro requiem
Fulget in antiq̄s ſapia / ſed quibꝫ etas
Iunior in claris cōſenuit ſtudiȷ̄s
Perfectos gaudet elegia claudere ſenſus
Verſu ſub duplici / pulcrior inde nitet